

138026

Incunabel

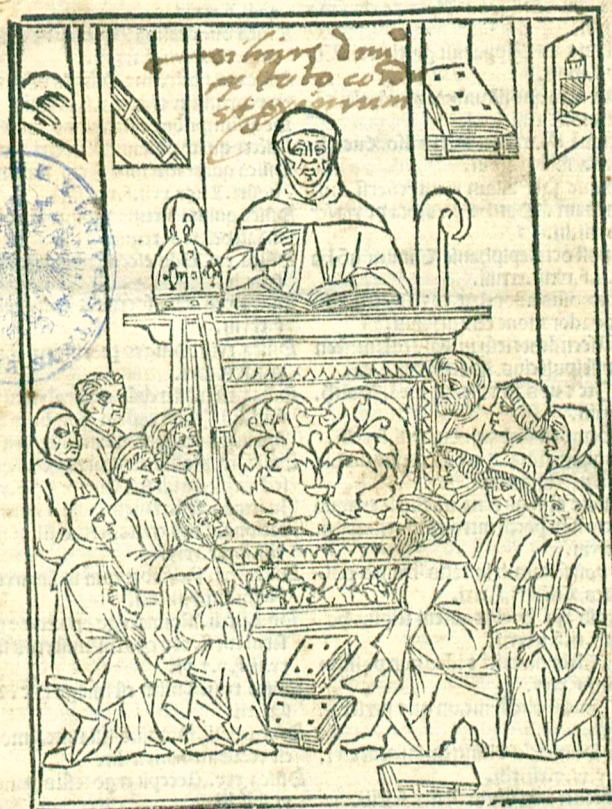
F.S.

The last of January & Sept. em
Vicariorum 1704: 2 em anno dñi 15

Sermones quadragesimales fratris Ja I
 cobi de voragine ordinis predica
 torum: quondam archiepisco
 pi Januensis: cum regi incunabe
 stro eorundem in principio. Lucas typogr

138026

*Conventus
 si ordinis*

*Bullian
 Predica*

i 5 13. 5. 7 80
 Vagin Hoffmang in got.
Handwritten signatures and marks at the bottom of the page.

Tabula

Circa tabulam immediate sequentem notandū q̄ per primū numerū intelligēdū est capl̄ a quo sumptum est thema allegatū. Per secūdū vō numerum datur intelligi ad quorū s̄monem huius quadragesimalis sit recurrēdum pro cōuenienti materia p̄dicāda diebus subsignatis cōformiter ad aliquas electionem uel clausulam in quorū istis themata hic inserto cōtinent.

Dñica p̄ma aduentus Cū appropinquasset iesus hierosolymis. Mat̄h. xxi. f. lxxix.

Dñica secūda Videbunt filium hoīs uenientem in nube cum potestate &c. Luc. xxi. sermone. xi.

Dñica tertia Ceci vident. Mat. ii. f. lvii. & lviii.

Dñica. liii. Gaudeat in dño. Phil. liii. f. xrv.

Item parate viam dñi. Joā. i. Nota de via. s̄monibus. xlviii. lii.

In die natiuitatis dñi Apparuit gratia dei. Luc. ii. f. lxxv. lxxvi.

Item Erat lux uera que illuminat oēm hoīes &c. Joannis p̄mo. f. lxxv. lxxvi.

Dñica isra octauā Gratia dei erat in illo. Luce. ii.

Nota de gratia. f. lxxv. lxxvi.

In die epiphaniē Per altam viam reuerſi sunt in regionem suam. Mat̄thēi. ii. Nota de via sermonibus. xlviii. lii.

Dñica p̄ma post octa. epiphaniē Vinum nō habent. Joan. ii. f. lxxv. lxxvi.

Dñica scda Leprosus adorabat euz. Mat̄thēi. viii. f. xl. & f. lii. de adoratione centurionis.

Dñica tertia Ascendente iesu in nauiculam: secuti sunt eum discipuli eius. Mat̄thēi. viii. f. vii.

Dñica in. lxx. Ite & uos in vineam meā. Mat̄thēi. ix. f. lxxv. lxxvi.

Dñica in. lx. Semē est vbi dei. Luc. viii. f. lxxv.

Dñica in quinquagesima Ecce ascendimus hic ierosolymam. Luc. viii. f. lxxv.

Dñica in trinitate Nisi qs renatus fuerit ex aqua & spiritu sancto non potest introire in regnū dei. Joan. iii. f. lxxv.

Dñica p̄ma post festum trinitatis Homo quidam erat cecus. Luc. xvi. f. lxxv.

In festo corporis xpi Prober autem seipsus homo. i. Corin̄th. x. f. lxxv.

Dñica secūda Trorem duxi & ideo non possum uenire. Luc. xlii. f. lxxv.

Dñica tertia Inueni ouem meam que perierat. Luce. xv. f. lxxv.

Dñica quarta Dimitte & dimittemini. Luce. vi. sermonibus. v. vi. & xlii.

Dñica q̄nta Secuti sunt illum. Luc. v. f. lxxv.

Dñica sexta Uade p̄us recediliari fratri tuo. Mat̄thēi. v. f. v. & z. vi.

Dñica septia Quot panes habetis. Mat. viii. f. li.

Dñica octaua Veniunt in uestimentis ouis. Mat̄thēi. vii. sermonibus. lxxv. lxxvi.

Dñica nona Redde rōnem villicationis tue. Luc. xvi. f. xi. xii.

De b̄t̄a maria magdalena Ecce mulier que erat in ciuitate peccatrix. Luc. vii. f. lxxv. lxxvi.

De beato Jacobo aplo Potestis bibere calicem quem ego bibiturus sum. Mat. xx. f. xxi. xxi.

De trāsf̄guratione Trāsf̄guratus est añ eos. Mat̄thēi. xvi. f. xxi.

Dñica decima Domus mea domus oratiōis est. Luce. xxi. f. lxxv.

Dñica vñdecima Qui se exaltat humiliabit. Luc. xvi. f. lxxv.

Dñica duodecima Adducunt ei surdum & mutum. Mar. vii. f. lxxv.

Dñica tertiadecima Diliges dñm deum tuū &c. & proximum &c. Luc. x. f. v. & z. vi.

De assumptione & natiuitate b̄t̄e v̄ginis Beatus uēter qui te portauit. Luce. xi. f. xl.

Dñica quattadecima Iesu redemptor miserece nostri. Luce. xvi. f. xl.

Dñica quintadecima Nonne aīa plus q̄ esca &c. Mat̄thēi. vi. f. lxxv.

Dñica xvi. Adoleſcens tibi dico surge. Luce. vii. f. lxxv.

Dñica xvii. Qui se exaltat humiliabit. Luce. xlii. f. lxxv.

Dñica xviii. Diliges proximum tuum. Mat̄thēi. xxi. f. v. & z. vi.

Dñica xix. Afferebāt ei paralyticuz. Mat̄thēi. ix. f. lii. lii. Item eadem dominica. Ascendens iesus in nauiculam. Mat̄thēi. ix. f. vii. vii.

Dñica. xx. Nolite inebriari uino in quo est luxuria sed impleamini sp̄u sancto. Eph. v. f. lxxv. lxxvi.

In utroq̄ festo sancte crucis inuentione. f. & exaltatione. Cum exaltaueritis filios hominis. Jo. viii. f. lxxv. lxxvi.

Dñica. xxi. Rogabat eum ut sanaret filium eius. Joan. viii. f. lii. lii.

Dñ. ca. xxi. Nonne ergo oportuit & te misereri cōserui tui sicut & ego tui misertus sum. Mat̄thēi. xvi. f. v. & z. vi.

Dñica. xxi. Culus est imago h̄ec. Mat̄thēi. xxi. f. xi. xxi.

Dñica. xxi. Domine filia mea modo defuncta est &c. Mat̄thēi. ix. f. lii.

Dñica. xxi. Accepit ergo iesus panes &c. Joan. vi. f. lii. lii.

In dedicatiōe ecclesie Domus mea domus orationis est. Luc. xxi. f. lxxv.

C Incipit tabula in sermones quadragesimales
magri Jacobi de oragine per alphabeti lras:
ut eo facili^r materia sese offerat notabil^r distincta.

Abcondere.

Bscondūt quidam se

simulato amore. quidam simulato sermo
ne: 7 quidam simulata cōuersatione. f. liij. E

Actiu^s.

Quidam sunt incipientes: quidam proficientes:
quidam perfecti. f. xxxi. E

Accusatio.

Accusatores tres stabit pira peccatores. f. xi. B

Aduocatus.

Aduocatus est bon^s qui hēt bonā diligētiā. f. l. D

Adulatio.

Adulatores sunt sicut scorpio. f. xlii. A

Amaritudo.

Amaritudo quedam superficialis: quedam pre-
cordialis: 7 quedam mixta. f. lxxviii. E

Amare.

Amare mundū non debemus propter duas cau-
sas. f. xcvi. D

Amor.

Amor co: dis aliqñ est paru^s. aliqñ defectiu^s.
aliquando inordinatus. aliqñ perfectus. f. v. A

Amor illicitus est triplex. f. xviii. E

Amor mandanoz non extinguit scim. f. xlvij. B

Amor dei sitis erigunt oīus mūdanoz. f. xlvij. E

Amor mundi non est aptus ad bibendus quia est
amarus. f. xlviii. B

Amor spiritus sancti superbiam expellit: auaritiā
occidit: concupiscentiam tollit. f. xlvij. E

Amor: carnalis habet fastidium. f. lxxvii. B

Amo: oīdīt i f mone: in ope: 7 i corde. f. lxxij. B

Amor triplex quem sps nobis oīdīt. f. lxxix. B

Amicos pauci uere amant. f. xcij. E

Amauerunt christum sancte mulieres. f. xcij. E

Ignus.

Ignus sps triplici igne fuit affatus. f. lxxviii. E

Igni caput est veritas. f. lxxviii. D

Angelus.

Angeloz ministerium tripliciter accipitur. f. x. B

Angelus pōderat aīas in qtuor ordinib⁹. f. xij. E

Angelorum custodia sepes vince. f. rriiij. E

Angelus apparēs mulierib⁹ qtuor fecit. f. xcij. J

Angel⁹ bon⁹ a malo cognoscit mltipl^r. f. xcij. R

Angustia.

Angustiam magnam patientur dammati. f. xi. D

Anima.

Aīas angelus pōderat quatuor ordinib⁹. f. xij. E

Anime motus per motum aque itelligit. f. xij. E

Aīas deus plātauit in corpe ppi tria. f. xliij. E

In anima sunt tres domus in quibus dominus
inhabitare vult. f. xxvij. D

Anime sunt tres potentie. f. liij. A

Anima sanctorz viroz habet tres status. f. l. E

Anime coniuncte corpori non debet fieri festum
propter tria. f. lxx. D

Anime spiritus in extremis commendandus est
deo propter tria. f. lxxiiij. E

Anime in manu dei sunt secure. f. lxxiiij. D

Anime sunt qtuor opiniones ubi sit. f. lxxix. F

Animam christi iudei querentes videntur illas
opiniones sciuisse. f. lxxix. B

Anima habet duo ubera. f. xcij. D

Appetitus.

Appetunt se naturaliter homines. f. xx. J

Appeti possunt tria. f. lvi. E

Aqua.

Aque motu intelligitur motus anime. f. xij. E

Aquarum sunt tres differentie. f. xlvij. A

Aquam aliter communicat puteus: aliter fons:
aliter fluuius. f. xlvij. D

Ad aquam gratie nos inuitat christus. f. lxxij. E

Arbor.

Arbor cedrina nauis fuit. f. viij. E

Auarus.

Auarus est insatrabili^r inferno. concupiscen-
tia. 7 terra. f. xl. E

Auaritia est prima in accessu: continua in progres-
su: ultima in processu. f. xl. D

Auaritia cito extinguitur: quia tollit tria que sunt
causa vite. f. xlvj. D

Auari omnes potētie studēt auaritie. f. liij. A

Auarus habet auaritiam in omnibus sensibus.
f. liij. B

Audire.

Audire nolunt clamorem christi tria genera ho-
minum. f. lxxvi. J

Auis.

Aues triplici de causa ad dominos redire no-
lunt. f. rrvj. E

Bacculus.

Acculo utuntur peregrini propter tria:
f. rrv. D

Benedictio.

Benedictio comētionem debet precedere. f. li. Z

Bonum.

Bona temporalia: spiritalia: 7 gratuita: 7 natu-
ralia dissipat luxuria. f. rrv. B

Bonus.

Bonoz in genere sunt qtuor differentie. f. rvi. A

Boni sunt frater soror 7 mater christi. f. rvi. B

1873 15

Geschiede des Minsterialraffe
Larison an Pfungen.

Bonus hō iter bona: malus iter mala: et aliquid ma-
lus inter bona: aliquid bonus iter mala. f. xliij. J
Bona spūalia hñt magnā delectationē. f. xliij. E
Boni sunt uel in vita actiua uel cōtemplatiua uel
in penitētia. f. lrv. A
Pro bonis quidā reddūt mala. f. lxxi. E
Boni quidam et mali quidam fuerunt in procel-
sione palmarum. f. lxx. F
Bonorum sunt tres differentie. f. lxx. F
Brachium.
Brachia duo deus habet. f. lxxi. C
Cadere.
Adit fortiter illud qd cadit propter duas
causas. f. xxvij. A
Ceciderūt apli a fide xpi passione. f. l. F
Calix.
Calix dicitur passio christi. f. xx. A
Calices tres habet deus in presenti. f. xx. B
Calice dei quando quis bibit cum eo cognouit
per tria. f. xxx. C
Calix uini mirti purgatorius dicitur propter mul-
ta. f. xxx. B
Calices tres habet deus christus. f. lxxij. D
Campana.
Campanas duodecim habuit christus. f. xc. C
Caput.
Per caput intelligitur intentio. f. lxxvij. B
Charitas.
Charitas seruēs xpi designat in ei⁹ siti. f. lxxix. B
Charitas xpi oēm aliu amorem supat. f. lxxix. E
Clamor.
Clamant in cruce christus. f. xxvi. D
Clamauit xps fortiter ut audiretur. f. lxxvi. J
Clamorē crucis percussio tabule significat. f. xc. D
Claritas.
Claritas est pī et filius et spūs sanctus. f. lxxvij. B
Claritas est triplex. f. lxxvij. A
Cecus.
Cecitas tribus modis causatur. f. lvij. B
Cecilluminati tria sunt signa. f. lvij. A
Celum.
In celo oēs sūt soluti: in inferno oēs ligati. f. xliij. D
In celo sunt omnia pura: in mundo mixta: in in-
ferno omnia cum lamento. f. lxx. C
Cena.
In cena penitētie xps ponit tria sercula. f. x. E
In cena christus accepit personam seruī: amici:
episcopi. f. lxxvij. A
Cera.
Cera mollis quidam sunt: alij sunt lapides: alij
sunt spine pungentes. f. lxxi. F
Cogitationes nostre sepe in tres partes diuidun-

tur. f. lxxij. F
Cognitio dei est vita beata. f. lxxvij. E
Cognitio in presenti est serotina. in celo meridia-
na. in inferno nocturna. f. vii. C
Cognitio consistit in duobus. f. lvij. E
Cognita non erant tria de patre. f. lxxij. E
Cogitationes sunt tres. f. lxxij. F
Congregatio importat quinque. f. xli. D
Commisit deus nobis quatuor. f. xij. B
Cōpatit xps amico defuncto fororib⁹ et sibi. f. lxxi. B
Cōtriti sunt alij: alij attriti: et alij duri. f. xliij. B.
Contritio potest esse tanta qd sufficit ad delectationē
peccati. f. xlii. F
Cordis potentie quatuor considerant. f. xcvi. C
Cordi triplex sarum aduolui debet. f. xci. F
Coi continet duo. f. intellectū et affectū. f. xliij. E
Corpus xpi dicit septem multiplici rōne. f. lliij. B
Corpus christi erat facies diuinus. f. lxxliij. C
Corpus xpi erat sacc⁹ plenus thesauro. f. lxxv. B
Corpus christi diuiditur in tres partes propter
multa. f. xxliij. B
Corpus christi fuit uirtuosum et quicquid erat in
eo sicut balsamo. f. lxxv. B
Corpus christi fuit caro tanq⁹ herba. ibidem. D
Corpus christi auarus p̄iicit in terrā. f. lxxvij. C
Corpus christi indigne suscipientes triplicem pe-
nam incurrunt. ibidem. E
Corpus christi sumentes considerant fructus ma-
gne utilitatis. ibidem. E
Circa corpus xpi sensus decipiunt. f. lxxvij. M
Corpus christi sumētib⁹ per lintheamina signi-
ficantur illa que sunt necessaria. f. xci. B
Creatura est mutabilis ex parte principij medij et
finis. f. xxi. C
In cruce christus uoluit exaltari. ibidem. A
In cruce xpus clamauit multipliciter. f. xxvi. D
Crucem significat toxicular in uinea. f. xxliij. D
Cruci supinducte sunt quatuor trabes. f. lxxi. C
Crux fuit uicilli hasta. f. lxxvi. B
In cruce christus traxit ad se peccatores sex mo-
dis. f. lxxvi. B
In cruce christus inclinauit caput ad dexteram
partem propter tria. ibidem. D
In cruce christus habuit manus aptas. ibidē. F
In cruce christus agnouit tria genera personarū
f. lxxvij. B
In cruce christus emisit uoces pie cōquestionis.
ibidem. F
In cruce xps opa pietatis diuidit. f. lxxliij. A
Circa crucē ter genua flectimur propter tria. f. xc. B
Crux christi intelligitur per baculum. f. xc. D
Curatus debet habere tres colores. f. lxxi. F

Curaus xps sensus corporales et spirituales. *ibidem*. f. *ix*.
Curationis perfecte tria sunt signa. *ibidem*. f. *ix*.
Curat xps uelociter: facilliter: et corporaliter. f. *liij*.
Curatione xps ostendit suam potentiam. sapientiam. et bonitatem. f. *xxvij*.
Curari licet corporalia: fortius spiritualia. f. *lv*.
Amnati deo inueniunt et non inueniunt. f. *xxviii*.
Damnati erunt in magna angustia. f. *xij*.
Danatorum in inferno sunt diuersi ordines. f. *lxxij*.
Detractorum diuersimode fit. f. *lxxij*.
Dealbat xpi sanguis. f. *liij*.
Dedit xps oia que habuit. f. *lxxij*.
Dedicatio templi triplex. f. *lxxij*.
In deo considerat uerbum. uelle. et opus. f. *liij*.
Deus dicitur tribus modis. f. *lxxij*.
Deus iplacabiliter irascitur contra reprobos. f. *xij*.
Inter deum et hominem est maior fraternitas. sanguinitas: et affinitas. f. *xij*.
Deus recipit peccatorem uelociter. dulciter: honorabiliter: et letanter. f. *xxv*.
Deus fecit opera misericordie: potentie: et sapientie. f. *xlvi*.
Deus habet duos oculos. f. sapientie et misericordie. f. *li*.
Deus hunc in sua curia tres cancellarios. f. *lxxij*.
Deus fuit xps hoc testatur: pater filius: et spiritus sanctus. f. *lxxij*.
Deus dicitur tribus modis. *ibidem*. f. *ix*.
Deus cognoscit fideles per imaginem suam. f. *lxxij*.
Deus fecit nos de sua progenie. f. *lxxij*.
Deus est ignis dulcedo et lux. f. *lxxij*.
Diabolus tribus telis christum tentauit. f. *ix*.
Diabolus tentans incipit a leuicioribus. *ibidem*. f. *ix*.
Diabolus est serpens: piscis: et lupus. f. *ix*.
Diabolus quinque allegationibus ostendit peccatorem esse damnandum. f. *rv*.
Diabolus inhabitat in corde uimbrato: uacuo et lutofo. *ibidem*.
Diabolus est pater iudeorum: quia ipsum in tribus imitantur. f. *xxvij*.
Diaboli principes sunt tres. f. *xxvij*.
Diabolus quem xps eiecit dicitur beelzebub: et ostenditur tripliciter. f. *xxvij*.
Inter diabolos sunt quatuor precipui. f. *xxvij*.
Diabolus serpens per quatuor expellitur. *ibidem*.
Adiaboli quidam sunt oppressi: a carne: et mundo. f. *lxxij*.
Diaboli opera sunt multa. f. *xxvij*.
Dies quatuor lazari sunt mala cogitatio. delectatio. opus. consuetudo. et consensus. f. *xl*.
Diem horre sequuntur. non dies horam. f. *xij*.

Diligendi sunt in multis quadrupliciter. f. *v*.
Dilexit nos xps plus quam sua. f. *v*.
Diligendi inimici fructus est quadruplex. f. *vi*.
Diligendi sunt inimici propter vitandum periculum. f. *vi*.
Diligit christus tripliciter. f. *liij*.
Diligenti inuidia est magnus labor. f. *lxxij*.
Diligit christus contemplantibus. operantibus. et a peccato surgentibus. f. *lxxij*.
Discipulorum sunt tres differentie. f. *li*.
Discipulos xps misit binos propter tria. f. *lxxij*.
Xps inierit discipulos tria in usu habuit. f. *xxvij*.
Discipuli manserunt in merore: in timore: et errore. f. *xxvij*.
Discipuli diuersa sentiebant de christo post resurrectionem. f. *xxvij*.
Dives circa diuitias tripliciter peccauit. f. *xxij*.
Dives moritur morte culpe. f. *xxij*.
Dives tripliciter in lingua peccauit. f. *xxij*.
Diuitis pena augetur ex multis. f. *xxij*.
Diuies torquetur in inferno multipliciter. f. *xxij*.
Diuitis peritio fuit iniqua satua et improuida. f. *xxij*.
Diuitie temporales non sunt uere diuitie propter multa. f. *lxxij*.
Diuies fugierunt christum: pauperes ipsi adperrebant. f. *lxxij*.
Xps in cruce docuit tres lectiones. f. *xxij*.
Doctrina prelatorum etiam malorum accipi debet. f. *xxvij*.
Documenta multa xps dedit. f. *lxxij*.
Domini cum seruis habent quatuor colas. f. *liij*.
De domo quis expelli potest tribus de causis. f. *xxvij*.
Splendor faciei christi significat quatuor dotes corporis. f. *xij*.
Inter molle et durum est magna differentia. f. *liij*.
Quatuor magnas duritias xps ostendit. *chanaanec*. f. *lxxij*.
Quam erant quatuor dura et inflexibilia. f. *lxxij*.
Ecclisia ad duplex officium edificatur. f. *liij*.
In ecclesia ponit deus cor suum nomen suum et oculos suos. f. *lxxij*.
Vinea mystica est ecclesia in qua sunt differentes palmites. f. *lxxij*.
Ecclisia in parascue pro omnibus orat. f. *rc*.
Ecclisie in parascue visitantur propter tria. f. *rc*.
Elemosyna ualet in vita in morte et post mortem. f. *vi*.
Elemosyna expellit diabolum in vita. f. *lxxij*.
Qui dat bona temporalia deus dat ei multa. f. *lxxij*.

Tabula

Elemosyna est sicut oleum in lucerna. sicut sol di-
ci. 2 anima corpori. f. lii. B

Elemosyne quas elemosynaria virgo beata dat
sunt multe. f. lxxviii. R

Elemosyna est utilis in vita 2 in morte 2 post mor-
tem. f. lxxix. F

Esurit ipse tribus vicibus. f. xxix. B

Eternitatem ostendit Augustinus exemplo du-
plici. f. rrv. D

Eucharistia diuisit in tres partes: quia corpus
christi mysticum habet tres partes. f. xliii. B

Eucharistiam sumentes quatuor debent proba-
re. f. lxxvii. A

In eucharistie cibo debet os esse mundum a de-
tractione 2 gula. f. lxxvii. B

Auarus eucharistia proficit in terras. luxuriosus
in lutum. superbus in uentum. f. lxxvii. C

Eucharistiam sumentes indigne incurrunt tripli-
cem penam. f. lxxvii. E

Circa eucharistiam sensus recipiuntur. 2. f. mone
lxxviii. B

Expelli de domo quis potest in tribus casibus
f. rrvii. C

It aliquando aliquid aut per naturam aut
per artem. f. li. F

Deus pater familias tres habet familias
f. xliiii. A

Febus significat peccatum mortale. f. xlv. B

Febus quartana significat superbiam. f. xlv. E

Femina circumdabit virum tripliciter exponitur
f. xlii. B.

Fetor in inferno causatur a quatuor. f. xl. B

Mundant semper in festo uolunt esse 2 nunc in
vigilia. f. lxxix. L

Festus triplex est diuersimode celebrandus. f. lxx. A

Festum diabolicum non est faciendum triplici de
causa. f. lxx. B

Festum non debet fieri de anima coniuncta cor-
pori propter tria. f. lxx. D

Festum fit de sanctis tribus de causis. f. lxx. E

Festis non sunt imponenda tristitia nec sortia in
firmis. f. lxxlii. B

Flendi seu plorandi sunt tres. f. lix. D

Fletus vidue causabat ex quatuor. f. lx. A

Tres sunt fletus seu luctus dolorosi. f. lx. C

Fides est magna quasi adiuncta tribus. f. xliii. D

Turris vinee est fides. f. xliii. E

Fideles impugnantur per prospera 2 aduersa. f.
xxiii. F

Deus fidelium suorum obliuisci non potest. f. xvi. D

Per filiam significatur peccator. f. xliii. B

Filius dei cognoscitur per tria signa inter filium

seruum 2 mercenarium est differentia. f. xxxv. D

Filius dei tria habuit scilicet carnem animam 2
deitatem. f. xxxvi. F

Filius de patre in mundo tria manifestauit. f.
lxxv. D

Uxor fornicaria lapidabatur non vir. f. xlii. F

Quidam fugerunt a christo corde: 2 corpore. f.
lxx. B

Tria sunt que plantam infructuosam sepe fru-
ctificare faciunt. f. xliii. B

Audet deus: gaudent angeli: gaudent
sancti de conuersione peccatoris. f. xxxv. F

Ad aquam gratie christus nos inuitat. f.
lxxv. E

Gratie potentiam receptiuam habent boni 2 mali
f. lxxviii. A

Gratie gustum dat deus seruis suis. f. lxxviii. C

Gratie gustus supplicia uerit in dulcedinem. f.
lxxviii. D

Gloria sanctorum a quatuor describitur. f. xxi. A

In gloriosa transfiguratione tota trinitas appa-
ruit. f. xxi. B

Eredes post mortem sunt quatuor: scilicet
parentes: bellie: uermes: 2 demones
f. li. D

Homo inter elementa plus habet de terra. f. li. B

Homo habet mutabilitatem in corpore: mente 2
operatione. f. li. C

Homo quando est bonus inter bona: malus in-
ter mala: bonus inter mala: 2 malus inter bona
f. xliii. F

Homini status tripliciter consideratur in vita:
in morte: 2 post mortem. f. xxi. A

Homo est arbor euersa. f. xliii. A

Homo erat insipidus superbus 2 immundus.
f. lvi. B

Homo erat mortuus quadruplici morte. f. lxxvi. C

Homo debet christo copari propter tria. f. lxxvi. R

Homo erat exclusus a celo: inclusus in inferno.
f. lxxvi. A

Hominem tria impediabant: ne rediret ad celum
f. lxxvi. B

De corpore humano ita est sicut de prato 2 instru-
mento ferro. f. lxxlii. C

Humanum genus mortuum erat perditum 2 dis-
persum. f. lxxvi. B

Honores tria mala inducunt. f. xvi. B

Inter hostiam 2 victoriam est differentia. f. lxxlii. B

Hostia christi fuit quadruplici igne inflammatus
f. lxxlii. B

Humilitas ostendit ubi exemplo 2 facto. f. xliii. C

Humilitas orationi coniuncta tria bona facit.

Alphabetica

f. xliij. D
Per viam humilitatis iust christus: beata virgo ⁊
 sancti. **f. xlvij. D**
Humilitatis finis duplex est. **f. xlvij. E**
Humilitas meretur quinque bona. **f. xlvij. F**
Humilitas est causa pacis: sicut superbia dissen-
 sionis. **f. xlv. E**
Ieiunium quadragesime inchoat in quar-
 ta feria propter multa. **f. j. A**
Ieiunare debemus in numero quadra-
 gesimo tribus de causis. **f. x. A**
Ieiunium deum placat demonem fugat. **f. x. B**
Ieiunando xps ostendit qd sit omnipotens. **f. x. D**
Xps tribus vicibus esuriit. **f. xlv. B**
In inferno sunt tria prava. **f. lxxij. F**
Infernales tenebre dicuntur exteriores diuersi-
 mode. **f. liij. D**
In inferno sunt feces omnium elementorum ⁊
 omnium rerum. **f. xxx. D**
In inferno est omnimoda fames. **f. li. R**
In inferno sunt oves diaboli. **f. lxxij. D**
In inferno sunt diuersi ordines damnatorum.
f. lxxij. E
Infirmas in hoie causatur ex multis. **f. lvi. A**
Infirmos christus sanauit per quatuor remedia
f. lvi. B
Infirmas quedam est corporis: quedam est ani-
 me. **f. lvi. S**
Infirmantium siue egrotantium tria ponuntur
 genera. **f. lxxij. A**
Nō sūt infirmī in capite: in manib⁹ ⁊c. **f. lxxv. D**
Infirmas corporales aliter cognoscit theori-
 cus: aliter practicus: aliter infirmus. **f. xciiij. D**
Inimici diligendi sunt quadrupliciter. **f. v. E**
Inimicis debemus amorem: odium: compassio-
 nem: ⁊ beneficium. **f. vi. B**
Est duplex fructus diligendi inimicos. **f. vi. E**
Inimici diligendi sunt ppter vitādū piculū. **f. vi. D**
Contra illatas iniurias quatuor sunt remedia.
f. lrv. B
Iniuria irrogatur in multis. **f. lxxij. C**
Deus ptra reprobos irascit iplacabiliter. **f. xij. D**
Contra iram seu furem iudeorum habuit xps
 quatuor remedia. **f. lrv. E**
Quidam sunt ut cera molliis. **f. lrvj. F**
Iudei intendebant christum decipere: uel terrere
 uel turbare. **f. lxxj. B**
Inter xpm ⁊ iudeos tres erāt differētie. **f. lxx. F**
Iudei imponebant christo tria. **f. lxx. E**
Iudei se offēdūt liberos triplici libtate. **f. xlvij. B**
Iudei habebant samaritanos sicut excomunica-
 tos triplici de causa. **f. xlvij. A**

Iudei fuerunt de natura noctue que per lucem
 creccatur. **f. lxxij. E**
Iudei quatuor: moites pati christum uolebant. **f.
 lxxj. A**
Iudeorum quidam malitiosi: ⁊ quidaz uanaglo-
 riosi erant. **f. lxx. A**
Iudicium quatuor modis corrumpitur. **f. xj. A**
In iudicio dñs ordinate procedet. **f. xij. A**
Iustitia est triplex. **f. vi. A**
In iustitia xps seruat seueritatem mansuetudinē
 ⁊ discretionem. **f. liij. E**
Aritas seruens christi designat in eius
 lxxij. B
Raritas christi omnem alium amorem
 superat. **f. lxxij. E**
Abia duo habet christus: scilicet gratiaz
 ⁊ gloriam. **f. lxxij. E**
Per lac intelligitur puritas corporis. **f.
 lxxij. F**
Lachrymarū qtuor sunt genera. **f. lxxij. E**
Lachryma hz tres magnas efficacias. **f. lxxij. E**
Laudari nullus debet uelle respiciendo vitam pre-
 teritam presentem ⁊ futuram. **f. xlix. B**
Laudare deum debemus in presenti vita ⁊ futura
f. lxxvj. F
Lauit christus pedes corporales ⁊ spirituales. **f.
 lxxvij. F**
Tribus de causis subditi nō lauant. **f. lxxvij. D**
Ad lauandas animas christus spirituale lxiuiz
 fecit. **f. lxxvij. R**
Lectio quadruplex. **f. xlvj. D**
Quedam sunt leuia quedam grauias ⁊ quedā me-
 dia Triplici libertate iudei ostendunt se liberos
f. xlvj. B
In lingua dñes tripliciter peccauit. **f. xxxj. S**
Deus hoi dedit linguā ad tria officia. **f. xlvij. E**
Ds seu lingua est diligenter custodiēdū. **f. xlvij. F**
Tres linguas homo aliquando habet. **f. xlvij. E**
Quidam locus est supremus quidā medius qui-
 dam infimus. **f. xlv. S**
Bene illuminatus citius maculas deprehendit.
f. lxxij. E
Xps lux omnem hoīem illuminat sed nō omnes
 illuminantur. **f. lxxij. A**
Luna multipliciter p̄sideratur. **f. lxxij. E**
Lupus cognoscitur tripliciter. **f. lxxij. B**
Luxuria dissipat omnia bona temporalia: corpo-
 ralia: spiritualia: ⁊ gratuita. **f. xlv. D**
Acerat se diuersa diuersimode. **f. xlvij. E**
Maculas minimas melius videns citius
 deprehendit. **f. lxxij. E**
Magnanimus dici pōt tribus modis. **f. lvi. A**

Tabula

Maria consecrat sabbatum ppter multa. f. viij. A
 Maria dicitur nauis propter multa. f. viij. B
 Maria in quantum mediatrix assimilatur soli au-
 rore et lune. f. viij. F
 Maria fuit xpi uera mater tota mater. f. xxiij. A
 Femina circumdabit virum hoc tripliciter expo-
 nitur. f. xxiij. B
 Maria xpm tripliciter dilexit. f. xxiij. C
 Maria fuit fortis in amore. f. xxiij. D
 Maria dilexit sapienter qd patet per tria. f. xxiij. E
 De maria christus curam habuit in infantia sua
 f. xxiij. F
 Maria fuit da studiosa et pia mater xpi. f. xxviij. A
 Maria comparatur soli aurore lune. f. xxviij. B
 In maria tota trinitas scripta. f. l. B
 Maria in triplici statu nos suauere potest. f. l. C
 Maria habet misericordiam excellentie: congruen-
 tie. f. l. E
 Maria a fide cadere non potuit. f. l. F
 Maria lux illuminans et illuminata. f. lxxiij. A
 Maria est aurora. f. lxxiij. B
 Maria in hac vita habuit tres tribulationes. f.
 lxxiij. F
 Maria est iustus sol. f. lxxiij. G
 Maria est tentatis acies armata. f. lxxiij. H
 Mariam pater fecit thesaurariam: filius camera-
 riam. et spiritus sanctus cellerariam. f. lxxviij. A
 Maria in celo habet magnum posse tripliciter. f.
 lxxviij. B
 Maria christo opera misericordie impedit omnia
 f. lxxviij. C
 Marie uterus fuit pulcher. f. lxxviij. D
 Marie thalamus fuit depictus triplici colore. f.
 lxxviij. E
 Maria habuit ortu: campu: viridariu. f. lxxviij. G
 Maria elemosynaria dat multas elemosynas. f.
 lxxviij. R
 Maria uestit duplici uestimento. f. lxxviij. L
 In maria tria fuerunt. f. lxxviij. M
 Maria fuit domus dei in qua fuerunt tria solaria
 f. lxxviij. N
 Marie anima tota facta est charitas sicut serm
 ignitum factum est ignis. f. lxxviij. Q
 Maria in triplici statu filios adiuuat. f. lxxviij. D
 Marie legauit christus paranymphus triplici ra-
 tione. f. lxxviij. E
 In corde marie pugnabāt duo amores et duo do-
 lores. f. lxxviij. B
 Maria in christi passione habuit multam amari-
 tudinem. f. xcij. A
 Maria dolor causabatur ex multis. f. xcij. C
 Maria non fuit ad sepulchrum cum alijs mulle-

ribus propter tres causas. f. xcij. E
 Marie qd christus primo apparuit ostenditur tri-
 pliciter. f. xcij. F
 Maria est media inter deum et homines sicut eua
 fuit media inter serpentem et homines. f. xcij. X
 Per mare intelligitur peccator. f. viij. E
 Mater naturaliter plus diligit filiu qd pi. f. lx. B
 Medicinas quatuor exhibet medicus spiritualis
 infirmo. i. peccatori. f. xx. A
 Mediator: xps fuit inter deum et hominem. f. lxxviij. C
 Memoria mortis utilis est triplici de causa. f. j. E
 Mediator: tria debet habere. f. lxxviij. D
 Milites tripliciter possunt accipi. f. liij. E
 Ministeriu angeloru tripliciter intelligitur. f. x. H
 Et miraculo lazari bdi fcti sunt meliores. f. lxi. R
 Miraculum seu suscitatio lazari certificatur per
 omnes sensus. f. lxi. J
 Miracula fiebant propter tria in primitiua eccle-
 sia. f. rv. B
 Quedam miracula habent utilitatem quedaz ad
 mirationem et quedam utruq. f. li. E
 In miraculo lazari quedam fuerunt retrahentia
 f. lxi. C
 Ad miraculum inducentia fuerunt tria. f. lxi. F
 Misericordia magna in christo comedat. f. xxiij. A
 Misericordiam christi allegauit chananæ et suas
 miseriam. f. xxiij. F
 Misericordiam habet homo ex parte principij medij et
 finis. f. ij. A. et xxiij. G
 Misericordiam christus deposuit omnem non tamen
 misericordiam. f. xxiij. B
 Missa in pasceat nec habet principium nec fi-
 nem. f. xc. F
 Aliud est mori pctō aliud pro pctō et. f. xrv. H
 Mortuus non est plus credendum qd scripturis
 f. xrv. F
 Mortis memoria a pctō preseruatur. f. xliij. J
 Mors fuga dicitur. f. lix. B
 Tres mortuus christus suscitauit. f. lix. D
 Mortui dicunt dormire tribus de causis. f. lxi. E
 Quatuor mortes iudei christum pati uoluerunt
 f. lxi. A
 Mortuus erat homo morte qd duplici. f. lxxviij. D
 Mors suauitatis dei est grauior gehēna. f. lxxviij. D
 Mortui in cruce christus noluit triplici de causa. f.
 lxxviij. A
 Mortem xpi tribus diebus plārit ecclesia. f. xc. B
 Morti debet religiosus assimilari. f. xcj. R
 Mortuorum corpora vngbant: antiquitus pro-
 pter multa. f. xcij. B
 Mortuus mortuum suscitatur quandoq. et uiuus
 mortuum. f. xcij. F

Tabula

Peccō torquetur male pēsus pessime. f. liij. E
 Peccōres penitētes intelligunt per mare. f. viij. E
 Peccō in cena penitēte ponit tria sercula. f. x. E
 Aduerſus peccōres tres accātōres stabūt. f. xi. B
 Peccatorem eſſe damnandus diabolus quinque
 allegationibus ostendit. f. xj. E
 Generatio peccatorum ſeu malorum habet tres
 differentias. f. xv. A
 Peccatori exhibet quatuor medicinas medicus
 ſpiritualis. f. xv. B
 Peccō ſignificatur per filias chananee. f. xxiij. B
 Peccator a deo ſe auertens incurrit tres miſerias
 f. xxv. A
 Ad conuerſionem peccatoris tria requiruntur
 f. xxv. E
 Peccatorem deus recipit q̄drupliciter. f. xxv. E
 Peccator habet principium: medium: et finem. f.
 xxvij. f
 Quidā peccata intelligunt: quidā non rē. f. xliij. A
 Peccatōrē tria ad penitentiā inducunt. f. xliij. B
 Peccator eſt immundus: dei inimicus. f. xlv. D
 Peccator: de peccato in peccatum cadit propter
 tres cauſas. f. xlv. E
 Peccatores ſunt ponderoſi et graues. f. lvi. G
 Quod cecus id eſt peccator: ſit illuminatus tria
 ſunt ſigna. f. lvij. A
 Peccatoris conſcientia eſt ſetida triplici de cau-
 ſa. f. lix. A
 Peccatoris portatores ad infernum ſunt qua-
 tuor. f. lix. f
 Peccator a multis debet ſeri. f. lix. B
 Quando peccator habet ex parte ſui ueritatem ei
 obulat miſericordia dei. f. lxxij. D
 Peccatrix maria deum per quatuor offenderat
 f. lxxij. B
 Qui de ſanitate peccatricis Infirmantur ſunt ſi-
 cut ueſperiliones. f. lxxij. f
 Peccatum aſſimilatur nubi et plumbo. f. xliij. D
 Omne peccatum. aut ſit per infirmitates. aut per
 malitiam. aut per inertiam. aut per ignorantias.
 aut per conſuetudinem longam. f. xix. A
 Aliud eſt mori peccato. aliud pro peccato. et aliud
 in peccato. f. xxv. B
 Homo per peccatum ſuit vulneratus. cecatus. in
 furto deprehensus. f. xxxi. E
 Peccauit diues tripliciter in lingua. f. xxxi. B
 Peccatum mortale ſignificat febris. f. xlv. B
 Peccatum facit ſpiritualia inſipida. f. xlv. E
 Peccatorum genera ſunt diuerſa. f. xlvj. A
 Peccati dolor non debet eſſe paruus. f. xlvj. D
 Peccato nihil eſt ponderoſius quod pater ex mul-
 tis. f. lix. E

Peccatorum ſunt tres differentie. f. lix. E
 A peccato homo ſurgere non poteſt propria vir-
 tute. f. lxxij. D
 Peccati occaſio ſunt multa. f. lxxij. A
 Pena xp̄i deſcribitur tripliciter. f. lxxv. A
 Pena xp̄i ſuit acerba ignominioſa diuturna et
 inluſta. f. xcij. D
 Penitētia aſpera mellis curat rē. f. j. B
 Penitētia debet eſſe amara amarior amariffima
 f. j. D
 Penitētis plācē triplici plāctus aſſimilat. f. j. f
 Penitētia eſt nauis. f. vij. A
 Qui uolunt agere penitentiā quatuor pericula
 patiuntur. f. vij. B
 Penitētibz dantur multa adiutoria. f. vij. D
 Penitētes per mare intelliguntur. f. viij. E
 Penitenti ſunt tria neceſſaria. f. xv. E
 In fonte penitētie lauantur peccatoris omnis
 peccata. f. xix. E
 Penitētia grauis imponi nō debet tribus de cau-
 ſis. f. xxvij. E
 Pro malis panis cōſicitur tribus ſarinis. f. liij. E
 Penitens ſignificatur per iumentum cui xp̄iſtus
 inſedit. f. lxxij. D
 De his qui penitent in extremis dubitat Auguſt:
 f. xcij. E
 In cena penitētie peccōr ponit tria ſercula. f. x. E
 Ad p̄niam tria peccōres inducunt. f. xliij. B
 Olim erant per diē angeli actiui: contemplatiui:
 et prelati. f. xxi. f
 Peregrinus xp̄iſtus ſuit propter plura. f. xcij. A
 Peregrinus ſuit xp̄s q̄ſtum ad multa. f. xcij. B
 Peregrini utuntur baculo ad tria. f. xcij. D
 Peregrinus xp̄iſtus nihil habuit de plano ſed
 ſemper aſcenſus. f. xcij. E
 Peregrinus xp̄s habuit tria hoſpitia. f. xcij. B
 Peregrinus dicitur xp̄s q̄ſtum ad pericula. f. xcij. B
 Pericula multa ſunt ambulantiſ per vias mō-
 di. f. xxvj. E
 Perſit chananea humiliter: utiliter: ſeruenter et ſa-
 pienter. f. xxiij. E
 Petē p̄ncipatū uel p̄matū pro ignorāte tolerabile
 ē. p̄ p̄ſcētē reſp̄cēbile. p̄ ſe vitupabile. f. xxiij. B
 Piſcina virtutes habet a tribus. ut patet. f. xix. B
 Per piſcem aſſatum intelligitur caro xp̄iſti in
 cruce aſſata. f. xcviij. E
 Pontifex xp̄s dicitur tribus de cauſis. f. xxvj. D
 Pontificis officium eſt triplex. f. xxvj. E
 Potestas dei ē magna maior maria. f. lxxvij. A
 In corde quatuor potentie cōſiderant. f. xcvi. E
 Purgatorius dicitur calx vini mixti propter mul-
 ta. f. xxx. B

Alphabetica

Predicans debet habere plura. f. lxx. A
Magna est potestas prelatorum. f. xli. B
Prelatorum correctionem subditi debent reuerenter sustinere. f. xlii. C
Prelati aliquando debent se ostendere superiores aliquando inferiores. f. li. C
Prelatus debet esse severus discretus et mansuetus. f. liii. D
In processione christi quidam fugerunt corpore et corde. f. lxx. B
In processione fecerunt christo sex magnos honores. f. lxx. B
Propheta pfectum faciunt tria. f. lxx. C
Prophetarum corda tñgit spūs scñs. f. lxxv. A
Tres prouincias habet deus. f. xcvi. D
Querunt multi xpm nec inueniunt: qz non querunt ubi est sed ubi nō est. f. lxxv. B
Quidam quesierūt xpm post resurrectionē in mane. qdā in uespere. qdā in nocte. f. xcvi. B
Quietem hōi in domo non dant tria. f. xcvi. B
Ne aliquis recidiuer necesse est ut a quatuor sibi caueat. f. rr. C
Eccliauationis periculum attenditur ex parte trium. f. rr. D
Tria indaxerunt deum ut nos redimeret. f. lxxv. E
Refectio mundi habet imperfectionem: admixtionem. f. xcix. B
Reficitur quotidie quique panib' spūalib'. f. lv. B
Tres regulas xps dedit prelatis. f. xcvi. A
Regule subditorum sunt tres. f. xcvi. E
Regula uiduarū habet quatuor capitula. f. lx. C
Reliquie quedam sunt dispergende. quedam colligende. quedam erogande. f. li. B
Remediū contra pccupiscētiā est triplex. f. lxxv. C
Remedium triplex dedit christus contra naufragium. f. lxxv. B
Reprehēdentes alios rebēt esse patietes. f. lxxv. B
Reprehēdēre uoluerunt iudei christus multipliciter. f. lxxv. A
Reprehēdēdi nolunt tria genera hōiū. f. lxx. E
An̄te resurrectionem in christo tres substantie videbantur. f. lxxv. C
De resurrectione christi gausse sunt omnes creature. f. xcii. F
De resurrectione debent gaudere homines propter multa. f. xcii. B
Xps resurgens petrum solum nominauit triplici de causa. f. xcii. D
Post resurrectionem christus cicatrices retinuit propter tria. f. xc. F
Xps resurrexit potenter: ueraciter: et apparuit mi-

sericorditer. f. xcvi. A
Ad resurrectionem primam requiruntur duo dies. ad secundam tres. f. xcvi. B
Xps resurgens mēssos leuificauit. timidos confortauit. f. xcvi. B
Xps resurrectionem suam per omnes quique sensus ostendit. f. xcvi. A
In rosa inueniuntur tria. f. lii. A
Ep̄tmi diei qui uideatur sabbatus magna dignitas. f. xcvi. A
Sabbatus consecrat beate Marie ppter multa. f. viii. A
Si corpora licebat sabbato curari. multo magis animas. f. lv. D
Sancti aliquando adiuuant in principio. aliquando in medio. aliquando in fine. f. lxxii. D
Sctōz nota in quatuor locis scripsit deus. f. xcii. E
Sancti ueteris testamenti distinguuntur in duos ordines. f. xvi. D
Sancti sunt deo cari. deo amici. deo charissimi. f. xxi. F
Sancti uiri seruiunt deo de oib' sensib'. f. xcii. C
Sanctum quedam opera hominem ostendūt: sed non faciunt. f. lxxii. B
Sanguis christi habet dealbare. ideo habet naturam lactis. f. xxi. D. Item. lxxviii. F
Si sanguine christi ablui mur a septē uitijs mortalibus mundamur. f. xcix. E
Sanguis aliquando est putridus. aliquando superfluus. aliquando necessarius. f. lvi. C
Sanguis christi fuit clausus dei. aqua dei. et precium dei. f. lxxv. C
Sanguine xps fadit propter quatuor. f. lxxv. E
Sanguinem xpi recipiendū ab omni impuritate mundamur. f. lxxv. D
Satisfactionis partes sunt tres. f. rr. B
Sapiens in ope suo attendit ad tria. f. lxxv. B
Salina aliquando est amara. aliquando insipida. et aliquando dulcis. f. lvi. B
Sententia quatuor modis impeditur. f. xli. E
Sententia fit iniqua tripliciter. f. lxx. D
Sepulchrum xpi fuit nouū triplici de cā. f. xc. B
Sepulchrum nō fuit suū triplici de causa. f. xc. B
Sepulchrum fuit clausum triplici rōne. f. xc. E
In sepulchro fuit xps uoluit sepeliri nō pilati. f. xc. B
Sepulchrum in quo sepeliri debemus est ipsa religio. f. xc. A
Sepulchrum xpi erat clausum tripliciter. f. xcii. B
Serpens infernalis hēt corp' caput et caudā. f. r. B
Serpens per quatuor expellitur. f. xcvi. B
Serui cum dñis habent quatuor coia. f. lii. C

Deo et mundo simul non seruitur. et ostenditur tri-
pliciter. f. lxxi. B

Similitudo triplex est iter. deus et homines. f. lxxii. F
Societas nobilis ipse habuit in vita. f. xciiij. A
Qui malam societatem vitat: quatuor mala vitat
f. xl. E

Sol oriri dupliciter dicitur. f. xciiij. F
Nomen solis christus intelligitur qui dupliciter
fuit ortus. f. xciiij. B

Superbia est quoddam triuim que habet duas
vias. f. xxviii. B

Supbia pducit ad profunditatem inferni. f. xxviii. E
Superbia est causa dissensionis: sicut humilitas
est causa pacis. f. xxix. E

Supbie seu tumoris quatuor sunt species. f. xlvj. E
Supbia est in affectu. in intellectu. et in actu. f. lviij. D
Superbus pacem scire habere non potest. f. lxxiiij. D
In speculo quod est christus omnes deformita-
tes reprehendimus. f. lviij. D

Duodecim stelle sunt duodecim ordines. f. xxxvi. E
Spiritus sanctus dicitur flumen. f. lxxviii. F

In flumine spiritus sancti diuersi diuersimode
introducuntur. f. lxxviii. B

Spūs sancti fluuius dat sanctis scias. f. lxxviii. D
Spiritus in extremis est deo commendandus pro-
pter tria. f. lxxviii. E

Spiritus quorundam est uetus propter mali-
tiam. f. xcj. E

Ria tabernacula habet homo in anima
f. xxi. E

Tres tabernas uoluit habere petrus: in
quibus uini spiritus sancti uenderet. f. lxxviii. E
Extra templum celeste proficiuntur. superbi. auar-
ri. luxuriosi. et hypocrite. f. lxxviii. E

Templum ciuitatis celestis christus est ratione
diuinitatis et humanitatis. f. lxxviii. F

Templi dedicatio fuit tripliciter. f. lxxi. A
Triplex tempus christus habuit. f. lxxi. B

Tentari christus uoluit ut nostras vinceret tenta-
tiones. f. lxxi. A

Diabolus tentauit christum tribus telis. f. lx. B
Diabolus tentans incipit a leuioribus. f. lx. E

Xps tentationes uicit sapienter fortiter et perseue-
rans. f. lx. D

Xps tentari uoluit ut tētatī sciret misereri. f. x. F
Fideles tentantur seu impugnantur per prospe-
ra et aduersa. f. xcviij. F

Diabolus tentat aliquos quorum sunt quatuor ge-
nera. f. xxxvii. A

Tenebre infernales dicuntur exteriores diuersi-
mode. f. liij. D

In tenebris erat genus humanum ignorantie in

profunditate. f. lxxv. D

Terra est triplex scilicet mundialis. celestis. et in-
fernalis. f. xliij. B

Testimonium dedit pater et filius et spiritus san-
ctus quod christus fuit deus. f. lxxi. D

In turbis tria fuerunt. f. li. F
Tria sunt que naturaliter attrahunt. f. lxxv. E

Xps ad se traxit sex modis. f. lxxv. B
Contristatur christus ex tribus. f. xciiij. F

Una gloria potest accideri in principio in
medio et in fine. f. v. E

Vane glorie vitium est omnibus comu-
ne nec facile uinci potest propter duo. f. xxvii. D

Quinque vba documento plena dixit ipse. f. liij. F
Verbum seu sermonem dei seruantes tria bona
consequuntur. f. xlvij. A

Verbum dei tripliciter habet virtutem. f. xlvij. A
Verbi dei est triplex efficacia. f. xlvij. B

Veritas opponit falsitati dupliciter. f. xlvij. B
Xps quatuor uirtutes ponit in euangelio. f. lxx. B

Veritas est multis odiosa. f. lxx. D
In ueritate quis peccat tribus modis. f. lxx. K

Due sunt uie et duo fines uiarum. f. xlvij. A
Quidam uadunt per uiam rectam. et quidam per
uiam distortam. f. lxxv. B

Alia anime decedentis est multiplex. f. lxxv. A
In uia quatuor non permittunt errare. f. xc. F

Aestimata diuersorum color sunt status. f. lxxv. B
Tria genera uestium christus habuit. f. xc. A

Tria sunt signa uiduarum. f. lx. D
In uiduitate melius est esse quam transire ad secun-
das nuptias. f. lx. F

Alia mystice est ecclesia. f. xlvij. B
Sepes circa vineam ecclesie est custodia angelo-
rum. f. xlvij. E

Vince torcular est crux. f. xlvij. D
Vince turris est fides. f. xlvij. E

Vinea dicitur anima. f. xlvij. B
Vineam. i. animam deus plantauit in corpore pro-
pter tres causas. f. xlvij. E

Vince sunt quatuor sordores. f. xlvij. E
Tres mali vindemiatore vineam vindemiant.
f. xlvij. F

Vinum purum est in celo. ser. in inferno. mixtum
in mundo. f. xlvij. E

Per vinum intelligitur iocunditas mentis. ser-
mone. lxxv. F

Virtus patientie est soror christi. virtus fidei filia
christi. virtus humilitatis est mater christi. uir-
tutis est nunciu christi. f. xlvij. B

Virtus consistit in medio quod patet ex multis.
f. xlvij. B

Vissio seu cognitio in presenti vita est serotina. i. ce
 lo meridiana. in inferno nocturna. f. v. li. C
 Ex eo q. boni vident malos et mali bonos. quin-
 que colliguntur. f. xxv. C
 Ex visioe corporis xpi sciti hnt dulcedine. f. lvij. f.
 Vissio seu respectus xpi sanat vulnera peccatoris
 f. lxxv. B
 Vita presens intelligitur per sinistram et vita bea-
 ta per dexteram. f. xxi. D
 Vita actiua est melior utilior et fructuosior q. vi-
 ta contemplatiua. f. lxiij. B
 Vita actiua intelligitur per dauid. contemp lati-
 ua per iherusalem. f. lxxv. B
 Vite sunt duo signa. f. sensus et mor. f. xvi. f.
 Viti duo se vident mortui non. f. lxi. B
 Vbera tria sunt in anima. f. xcij. E
 Unguentum est triplex. f. lxxij. E
 Usurarius est peior iuda. f. xlv. E
 Vulnerari voluit xps in capite: in manibus et in
 pedibus. f. lxxv. B
 Vulnera aliquando sunt recentia. aliquando in
 veterata. aliquando t. f. xlvij. J
 Vulnera xps non sine causa ostendit in tribus lo-
 cis. f. xxvij. B
 Vulnorum cicatrices christus seruat rone sui. et
 ratione nostri. f. xxvij. f.
 Vulnera seu cicatricum representatio est pro no-
 bis apud patrem intercessio. f. xxvij. B
 xps dixit quocq. vba plea docussit. f. liij. f.
 xps inuitatus aliqui ire voluit. aliqui no-
 luit. aliqui non inuitatus iuit. f. liij. B
 Xps curat uelociter. facilliter: et totaliter. f. liij. E
 In xpo fuit caro: ala: et deitas. f. viij. D
 Xps vicit tetationes sapienter et. f. lx. A. D
 Xps ieiunando ostendit q. sit opotens de. f. x. D
 Xps tetari voluit ut tetatis sciret miseri. f. x. f.
 Xps tria loca intravit. f. xij. A
 In xpo fuit paupitas: hilitas: et puritas. f. xv. E
 Xpi fies forores et matres sunt boni. f. xvi. B
 Xps de mte sua cura hnt in sua infantia. f. xxi. f.
 Xps chanaanee quatuor magnas curitias osten-
 dit. f. xxiij. A
 In xpo comedat magna miseratio. f. xxiij. A
 Xps in xtrum filius dei habet tria. f. xxv. A
 Xps hnt quoddam supmum. mediu: et infim. f. xxv. B
 Xps in xtru filius hois tria de eo dicunt. f. xxv. E
 Xps panibat ut elemeta purgaret. f. xxv. f.
 Xps in cruce exaltari voluit. f. xxvi. A
 Xps docuit de cruce quatuor lectioes. f. xxvi. B
 Xps clamauit in cruce multipli. f. xxvi. D
 Xps tribus vicibus esurijt. f. xxix. B
 Xps semp fuit cu mte in triplici statu. f. xxvi. E

Xps curatione ostendit potentiam: sapientiam: et
 bonitatem. f. xxvij. B
 Quod xps in beelzebub non eiecit demonia. osten-
 dit quatuor rationibus. f. xxvij. B
 In christo est duplex natura: diuina: et humana.
 f. xxix. A
 Xps uocat phariseos hypocritas. platas eradica-
 tas. et cecos. f. xliij. A
 Xps de matre cura habuit in vita. in morte. et post
 mortem. f. xliij. E
 Xps ibat pdicatio sine expsis sine eqs. f. xlv. f.
 In xpo fuit ueritas doctrine: misericordia: et iusti-
 tia. f. xlix. E
 In xpo fuerunt duo matura discretio: et iusta ope-
 ratio. f. xlix. D
 Xps per humilitatem magis se inclinauit q. se in-
 clinare potuit. f. l. A
 In christo fuit magna clementia: potentia: et poi-
 dentia. f. li. A
 Xpi potentia ostenditur in duobus. f. li. D
 Xps suam iniuriam patienter portauit: dei autem
 et discipulorum non portauit. f. liij. A
 Xps scitur vnde sit q. tum ad principium: mediu
 et finem. f. lv. D
 Xps p. quatuor remedia isirmitates sanauit. f. lvj. B
 Xps tres mortuos suscitauit. f. lix. D
 Quare xps non statim uenit ad lazarus sicut ad
 regulum. f. lx. A
 Quare forores lazari no petebant christo fratris
 suscitationem. f. lvj. B
 Xps diligit contemplantes. operantes. et a pecca-
 to surgentes. f. lvij. E
 In xpo sunt tria per que defendit homines ne er-
 rent. f. lvij. B
 Xps est lux mundi: et Maria mater eius lux est. f.
 lvij. A
 Xps ponit quatuor ueritates quibus iudei con-
 tradixerunt. f. lv. B
 Xpm iudei extimabant quinquaginta annos ppter
 multa. f. lv. E
 Xps habuit contra furorem iudeorum quinque
 remedia. f. lv. E
 Xps di. p. triplex de causa. f. lvij. D
 Xps queritur et non inuenitur: q. no queritur. ubi
 est. f. lvij. B
 Xps est in dextera dei: in gloria dei: in luce dei. f.
 lvij. E
 Xps ad aqua gse nos inuitat. f. lvij. E
 Xps stabat paratus non fluere. f. lxi. B
 Xps fuit in triplici statu. f. lxi. E
 Xps subtraxit pntia sua triplici de causa. f. lxi. D
 Xpo imponebant iudei tria. f. lxi. E

Inter xpm & iudeos erat tres differentie. f. lxx. F
 Xps habuit triplex tempus. f. lxx. B
 Xps fecit quedam opera que ostendebant huma-
 nitatem & quedam deitatem. f. lxxi. C
 Xps q. fuit deus testimonium dederunt pater & fi-
 lius & spiritus sanctus. f. lxxi. D
 Xpm tria induxerunt ut nos miseros redimeret.
 f. lxxi. E
 Xpi caro fuit tribus coloribus depicta. f. lxxi. B
 In christo est cera humanitatis & mel deitatis. f.
 lxxii. I
 Xpo quatuor obsequia sunt exhibita. f. lxxii. A. C
 Xps uades ad mortem honores recepit cum alias
 regnum respueret. f. lxx. B
 Xps exaltari uoluit i acce triplici de ca. f. lxxii. A
 Xps fuit mediator inter deum & hominem. f. lxxii. C
 Xps dicitur agnus mansuetus & victimatus. f.
 lxxii. A
 Xps emisit uocem pie conuersionis. f. lxxii. F
 Quicquid fuit in xpo fuit etuofum sicut in balsa-
 mo. f. lxxv. C
 In xpo fuit caro tanquam herba. f. lxxv. D
 Xps est nermis. f. lxxvi. D
 Xps dedit multa documenta sanctitatis exem-
 pla & contulit beneficia. f. lxxix. A
 Xps habuit in corpore mortalitatem: in anima pas-
 sibilitatem. f. xciii. A
 Xps habuit tria hospitia. f. xc. B
 Xps cicatrices retinuit post mortem propter tria
 f. xc. I
 In xpo fuit myrrha thus & balsamum. f. xcvi. D

Explicit Tabula.

In die cinerum Sermo I

Incipit quadragesimale aureum eximij docto-
ris: fratris Jacobi de Voragine ordinis p'dicato-
rum: quodam archiepiscopi Januensis: duos quo-
tidie continens sermones.

In die cinerum Sermo primus.

Filia populi mei

Induere cilicio ⁊ cōspargere ci-
nere. luctum vulgenti factibi
placēt amarū. Hier. vi. Quā-
uis solēntas quadragesima-
lis in sequēti dñica inchoet. Ec-
clesia tñ hos quatuor dies pec-
cētes addidit ut qdragesimae numerus implea-
tur. A prima enim dñica usq; ad pascha qdragin-
ta duo dies sunt. de qbus dñi ser dies dñicales sub-
trahunt: solummodo trigintafer ieiunabiles rema-
nēt. ⁊ ideo addunt isti quor dies pcedētes ut sacer-
numerus quadraginta dierū impleat quē christi
suo ieiunio p'secrauit. Sicut quēdā alie rationes
mystice q're poti⁹ in q'ta seria q; in alia seria istud
ieiunij inchoat. A Prima est: q; in q'ta seria
mors christi fuit tractata ⁊ cū deliberatione firma-
ta. s. seria q'ta ante dñicā de ramis. Nam tñc prin-
cipes sacerdotū cū seniorib⁹ populi pgregati sunt
in atrium cayphe principis sacerdotū ad quos lu-
das accessit: ⁊ christi tradere p'missit: illi pecuniā
dare polliciti sunt. Quia igit penitētiam qdragesi-
male facimus: ut christo patienti cōpatiāmur. Et
eius mors fuit in q'ta seria tractata. ideo merito
q'ta seria hoc ieiunium inchoat. Secunda rō est: q;
in seria q'ta sol ⁊ luna ⁊ cetera celi luminaria crea-
ta fuerūt. In principio enim creauit deus quādā
nubeculā lucidā qñ dixit. fiat lux: ⁊ facta est lux. ⁊ il-
la nubecula tres dies solē pcedētes illuminauit q-
dā tenui claritate quēadmodū diluculo fieri solet.
Quarta autē seria sequēti ut dictū est deus solē ⁊ ce-
tera luminaria fecit. ⁊ ideo dies illa dies plene cla-
ritatis fuit. totū autē tēpus nrm est tenebrosū. tē-
pus autē qdragesimale est lucidū tēpus. Iuxta il-
lud Eph. v. Eratis enim aliqui tenebre: nūc autē
lux in dño. Cōueniēs igit fuit ut tēpus tā lucidus
in die lucida inchoationē inciperet. Tertia rō est:
q; seria q'ta dies mercurij vulgariter nūcupatur.
Est autē mercurius planeta celestis qui fm astrolo-
gos regnat in virgine dñae aque: semp est cū sole
⁊ p'ceit faciliē. disponit enim hoies ad faciēdiā ⁊
eloquētiā acq'rēdā. Unde dicit. Aef. xliij. q; genti-
les uocabāt paulū mercuriū qui erat vir vbi. Re-
cte igit ieiunij in die mercurij inchoat: ad inuē-
diū q; hoies in hoc tpe debēt hēre mūditiā corpo-
rū. abndātiā lacrymarū. p'seueratiā bonorū ope-

rū. ut. s. semp sint cū sole. i. cū xpo. Predicatores
autē debēt hēre faciēdiā p'dicationū: ⁊ ideo ut istud
ieiunij facilius suscipiat hodie saneta m'r ecclesia
fideles ad memoriā sue mortis inducit dñi in capi-
tib⁹ cineres ponit: ad qd etiā pphetā s'mo etiā dñs
per pphētā nos in vdis p'missis inducit dicēs. Fi-
lia populi mei ⁊c. Populus autē dei est pplus xpia-
nus. Filia ergo populi dei est aia cuiuslibet xpia-
ni. Quā qdē aiam dñs ad tria hortat. s. Ad du-
re penitētiē assumptionē: cum dicit. Induere cil-
cio ⁊c. Ad mortis meditationē: cū dicit. cōsp-
gere cinere ⁊c. Ad peccatorū dolorē: cū dicit. lu-
ctū fac tibi placētū amarū. Primo igit hortatur
ad dure penitētiē assumptionē: cū dicit. Induere ci-
licio. B Ciliciū enim est indumētū durū ⁊ aspe-
rū de pilis camelorū p'tectū. per qd pnia aspa signi-
ficat. que qdē meli⁹ curat pctā q; lenis. Sicut dicit
Chyrys. per tria cēpla sup Mar. Primū est: q; me-
dicina aspera melius curat malos humores q; le-
nis. Scdm est: q; malas herbas melius eradicat
rastrū ferreū q; lignēū. Tertium est: q; malos no-
dos lapidū melius p'scindit malleus ferreus q;
plūbeus. C Peccator qdē tria incōmoda patit.
Primū est: q; est plenus corruptis humorib⁹ ⁊ si-
tior. ps. Corrupti sunt ⁊ abhominabiles facti sūt
in iniquitatibus suis. ideo indiget medicina. i. peni-
tētia amara. Ysa. xxxviii. Ecce in pace amaritudo
mea amarissima. D Amaritudo enim penitēt-
um que est causa pacis in cōsciciā debet ēē ama-
ra: amario: amarissima. Amara q; pactum qd in
baptismo cū deo fecerat cū abiectione erat. i. in
bulo ⁊ oibus pōpis eius cōfregit. Amario: q; ti-
more dei postposito per multa crimina discurret.
Amarissima: q; deū ⁊ eius grām p'didit. An hie
re. ii. Scito ⁊ vide q; malū ⁊ amarū est religio te
dñm deū tuū. ecce q; peccator deū p'didit. ⁊ nō ēē
timorē eius apud te. ecce q; eius timorē postposu-
it ⁊ abiecit. ⁊ ideo per diuersa facinora discurret. a
seculo cōfregisti iugū. rupisti vincula. ecce q; pa-
ctū baptismale fregit. Scdm incōmodū est q;
peccator: habet multas radices malarū cōcupiscē-
tiarū: que qdē extirpāde sunt rastrō ferreo. i. duro
ieiunio. Unde Col. iij. Mortificate mēbra uestra
que sunt sup terrā. Fornicationē ⁊ inuidiā: libi-
dinē: cōcupiscētiā malā. Nisi enim male herbe ra-
dicibus extirpent: cito germināt malos fruct⁹. De
bezo. Ne qua radix amaritudinis sursum germi-
nās impediāt ⁊ per illā inq'ent multi. Sunt enī
aliqui qui malas herbas eradicāt tñi quātū ad so-
lia. ⁊ ideo adhuc renascunt: tales sunt qui pecca-
ta quātū ad exteriora opa qñq; relinquunt: p'sens
tamen nō deserūt. ⁊ ideo inuēta opportunitate ad

peccata redeunt. Alij partē radicis frāgūt ⁊ aliam partē relinquūt: tales sunt qui cōsensum deserūt: sed tñ malas cogitationes patiunt qui sepe in peccata relabunt. Alij sunt qui radices herbarū funditus eripūt. isti sunt qui malas cogitationes a corde suo eradicāt: ⁊ ideo ulterius germinare nō pñt. ⁊ Tertio in cōmodū est: q: pēdō: penitēs alligatus est adhuc nodis ⁊ nerib⁹ pēdō. Quidā tñ hñctus nerus factus de stipulā. alijs de feno: alijs deligno. Juxta illud. i. 2. op. iij. Si quis supedificat lignū feno stipulā: per que tria pene purgatorii intelligunt. Istos autē nerus melius frāgit mal leus ferrens. i. pnia dura q̄ lenis. Vñ Aug. Ma iorē q̄s in se severitatē debet exercē ut a se iudicatus minus iudicet a deo. C Scdo hortat aia ad mortis meditationē: cū dī. p̄spergere cinere. sicut hodie etiā in capitib⁹ cinere asp̄gimur: ⁊ dicit nō bis. memēto q: cinis es: ⁊ in cinerē reuerteris. hō qdē de cinere est format⁹: ⁊ cinerē portat corpus: ⁊ in cinerē redigēdus est. Unde Bñ. iij. Reuerteris in terrā de qua sum⁹ es. ecce q: de terra factus es: q: pulvis es. ecce q: cinerē portas corp⁹ ⁊ in puluerē reuerteris. ecce q: in puluerē suū in cinerē redigēdus es. Si ergo ab aliquo peterē unde uenis: qd portas: aut quo uadis. possēs rēdere de cinere: cinerē: ⁊ in cinerē. hoc est de cinere uenio cinerē porto: ⁊ in cinerē redeo. ideo dī ter hōi terra bñe. xii. Terra terra terra: audi uerbū dñi. i. tu hō qui uenis de terra. ⁊ portas terrā. ⁊ qui uadis in terrā audi vbu⁹ dñi qd tibi hodie dicit dñs per eccliam suā. memēto q: cinis es ⁊ in cinerē reuerteris. E Utile autē est hēre memoriā huius cineris triplici de causa. Primo q: cinis terrā secundat: sic memoria mortis ad bñ opandū sollicitat. Vñ Biego. Valde enim se sollicitat in bono ope qui semp cogitat de extremo fine. Scdo quia cinis ignē cōseruat ⁊ maxime si est calidus: q: frigidus cinis ignem eringuit. sic ⁊ memoria mortis cordi seruēt imp̄ssa grām spūs sci p̄seruat. Sūt tñ qdā qui frigidā istā memoriā mortis hñt. sicut illi qui aiam cū corpore moriturā credūt. talis memoria potius grām eringuit q̄ cōseruet. Tercio q: cinis maculas lauat. sic memoria mortis lauat oēs maculas pēdō. Vñ Eccl. vij. Memore nouissima tua: ⁊ in eternū nō peccabis. Lauat enim maculā sup̄bie. siqs enim ad instar pauonis gliaf in pēnis virtutū. pedes. i. finē suū p̄sideret ⁊ sic sup̄bia eius deponet. Eccl. i. Quid superbis terra ⁊ cinis. Lauat etiā maculas luxurie sicut enī bestia cū cauda expellit mufcas. sic hō cū mortis memoria expellit cogitationes inuidias. Biego. Nichil sic ad domādum carnis desideria ualet q̄

vnusq̄s qd hīc diligit q̄le sit futurū post mortem p̄fer. Lauat etiā maculas auaritie. nullus enī diuitias debet cōgregare qñ cōsiderat q: in fine nihil portat nisi nuditatē: factū: ⁊ cinerē. Job. i. Multus egressus sum de utero mris mee: nudus reuertar illuc. Jre eiusdē. xvj. Saccū cōsul sup cutē meā ⁊ operui cinere carnē meā. C Tertio hortatur ad pēdō: dolorē: cū dī. luctū vñgenitū fac tibi plāctū amarū. ⁊ Plāctus penitētis plāctui triplici debet assimilari. s. plāctui mris vñgenitū plāgētis. plāctui draconis. ⁊ plāctui strutionis. Vñ Mich. ij. Faciā plāctum uelut draconis: ⁊ luctus qñ strutionū. nā dolorosior plāctus inter oīa aialia rōnabilia est plāct⁹ qui sit p̄o morte vñgeniti. dolorosior plāctus iter oīa aialia strutionabilis est plāctus draconis. dolorosior inter oīa uolūtilia est plāctus strutionis. B Pēdō: qdem tria bona p̄dit. Primo aiam suā. ideo debet plāgere ad instar mulieris vñgenitū plāgētis. vñgenita nra est aia nra. q: vnā tñ hēmus. si enim duas habere possemus vna p̄dita: sup alia cōsolari. Scdo p̄dit pēdō: caput suū. i. dēū suū. id debet plāgere ad instar draconis. draco enim ⁊ glibet serpens caput custodit ⁊ corpus erponit. sic glibet debet erponē corpus macerationi ⁊ p̄ditioni ut possit custodire caput suū. i. dñm suū. Sed dī q: elephas inueniēs draconē in semitis caput eius cūz plāta cōerit ⁊ draco maritū plāctū facit. Sic etiā diabolus in nobis occidit dñs qñ nos ad peccatū trahit: ideo debemus plāgere ⁊ dolē. Tercio pēdō: p̄dit oīa sua merita: ⁊ ideo debet plāgere ad instar strutionis. Strutio enim oua sua in puluere calido derelinge ut foueant ibidē: ⁊ sic ea relingit: sed rediēs ⁊ a bestijs ea cōculcata inueniēs magnū ululatū facit. Qua nra sunt merita nostra que tūc demones cōculcāt qñ ad aiam per cōsensum intrāt. Juxta illud Job. xx. Uadit ⁊ uenient sup eū horribiles. id pēdō: debet plāgē ⁊ dīcē. Mī serere mei deus quoniam cōculcauit me homo.

Eadem die cinerum Sermo secundus.

Comparatus

sum luto ⁊ assimilar⁹ sum fauilli ⁊ cineri. Job. xxx. Al Miseria cōditio nris humane describit saneris iob in vbi⁹ p̄missis. Ex parte principij. ⁊ medij. ⁊ finis. Nam ex parte principij hō hēt uilitatē q: de luto format⁹: cū dī. Comparat⁹ sum luto. Ex pte medij hēt uanitātē ⁊ mutabilitatē: q: multiplici mutabilitate circūdat⁹: cū dī. Et assimilar⁹ sum fauille. Ex parte finis hēt miserabilē penalitātē: q: in cinerē redigēdus cū dī. cineri. C Circa primū notādus q: lū hō sit ex quatuor elementis. deus tñ in cōpositione

corpi humani parum posuit de tribus elementis: et multum de luto siue de terra. Elementum quidem aque manifestat in ipsis humoribus. Elementum ignis in calore naturali et in luce visiva. Elementum aeris in respiratione status. Elementum vero terre in carne et ossibus. Et sic patet quod deus multum posuit de terra ibi: et parum de ceteris elementis. Parum ibi posuit de igne ut homo parum haberet de igne concupiscentie: auaritie: et iracundie. et tamen aliqui vident eum de igne factum: quia nimis sunt superadictio ignis istamati. Job. ij. Totus mundus in maligno positus est. id est in malo igne. Parum etiam posuit de aere ut homo parum haberet de elatione superbie: et tamen aliqui vident eum de aere factum: quia nimis sunt superbi. Non sunt mirum si primus angelus superbiuit: quia nihil de luto habuit. Sed mirum est quando homo qui est vile lutum itumescit. Ecce. r. Quid superbis terra et cinis. Tales nascuntur aëre. Sec. xij. Esraim pascis uentum. Vetus tamen non pascit: sed inflat. Et qui sunt inflati: ideo aliqui leui se bre pasci statim detumescunt. Parum etiam posuit de aqua ut homo haberet parum de leuitate et incostantia. Et tamen aliqui vident de aqua eum factum: quia leuitate nimis agitati. Job. xliij. Lenis est super faciem aque. De talibus dicitur. Eccl. xviij. Stultus ut luna mutatur. Nam luna modo est plena: modo media: minus quam media: modo uacua. Sic multi in ista quam dragesima incipiunt bene ieiunare. Deo orare. et largas elemosynas dare: isti sunt luna plena. Post modum dimittunt ieiunia: tamen faciunt elemosynas. et orones. Isti sunt luna media. Et deinde dimittunt ieiunia et orones: tamen faciunt adhuc elemosynas. Isti sunt luna minus quam media. Deinde dimittunt totum isti sunt luna omnino uacua. Ideo bene dicitur. Stultus ut luna mutatur. Multum autem deus in compositione humani corporis de elemento terre posuit. Terra enim est elementum frigidum et infirmum. Quia sicut dicitur. Eccl. i. Terra autem in eternum stat. Et hinc ergo inuitur quod homo debet habere frigiditatem contra concupiscentiam auaritie: et iracundiam. Debet habere inferioritatem contra tumorem superbie: et debet habere firmitatem contra leuitatem incostantie. Ideo dicitur. Eccl. v. Non utiles te ad omnem uentum. ecce quod non debet habere eleuationem superbie. Esto firmus in via diuinitatis. ecce quod non debet habere infirmitatem incostantie. Esto mansuetus ad audientiam uerbum diuini ut intelligas. ecce quod non debet esse inflatus iracundia: sed patiens et mansuetus. Secunda miseria hominis attenditur ex parte medij. id est ipsi vite que est medius inter natiuitatem et mortem. In qua quidem vita homo habet mutabilitatem: ideo assimilatur fauille. Sicut enim fauille est leuis et leui statu dispergitur: sic vita hominis est instabilis et multiplex uariarum mutabilitate. Unde Job. xliij. Homo natus de muliere breui

uolens tpe etc. Et ista autem mutabilitate habet homo in corpore: in mente: et in operatione. Prima est ad similitudinem herbe. Secunda ad similitudinem statue. Tertia est ad similitudinem umbræ. Primo quidem herba uiret. deinde florescit. deinde arefcit. ultimo marcescit. Sic corpus hominis uiret in sanitate. florescit in iuuentute. arefcit in senectute. marcescit in morte. Ita. xl. Quis caro senem? omnis gloria eius quasi flos senis: excelsus est senem? cecidit flos eius. et Jac. i. Quis est sol cum ardore? arefcit senem? flos eius cecidit et deco: vultus eius deperit. Secunda mutabilitas est in mente. Nam secundum Bernardum. mens nostra a mundo habet cogitationes curiosas. a carne uoluptuosas. a diabolo malitiosas. Potest etiam dici quod a deo habet cogitationes gratiosas. Cogitationes autem gratiose autem quoniam quod cogitat aliter potest placere deo per contemplationem: et primo per edificationem. Cogitationes curiosas sunt quoniam mens seipsa deserat transiit ad inuestigandum aliena. Cogitationes uoluptuose sunt quando homo carnalibus delectationibus pascitur. Cogitationes autem malitiose sunt quando homo contra innocentes fraudes molitur. Magna igitur mutabilitas est quando mens humana mutat de cogitationibus gratiosis in cogitationes curiosas. de curiosis in uoluptuosas. de uoluptuosis in malitiosas. Et ista mutabilitas est ad similitudinem statue nabuchodonosor. Nam sicut dicitur. Dan. ij. Caput eius erat de auro. pectus et brachia de argenteo: uenter et femora de ere: tibie et ferro: pedes de luto. Tunc igitur mens est aurea et argentea quando habet cogitationes gratiosas: hoc est quando fulget coram deo per contemplationem: et primo per conuersationem. Tunc enim est erea quando habet cogitationes curiosas. es enim sonorus est. Tunc est ferrea quando habet cogitationes malitiosas per quas ceteros opprimit. Tunc est lutea quando habet cogitationes uoluptuosas. Tertia mutabilitas est in operatione. Quia enim mundanorum sunt circa acquisitionem diuitiarum et honorum. Et ista mutabilitas est ad similitudinem umbræ. Nam umbra hominis aliqui preedit: aliqui sequitur: aliqui a latere comitatur. Illa que preedit homo non potest comprehendere. illa que subsequitur non potest effugere. illa que comitatur cito perdit. Sic est de diuitiis et honoribus mundi que aliqui preducunt et fugiunt ita quod non potest eos comprehendere sine magno labore. Aliqui subsequuntur et se ingerunt: et tamen non possunt possidere sine mentis turbatione et timore. Et propter ista duo dicitur. Eccl. ij. Si uis uis fueris non eris immunis a delicto. Si enim secutus fueris non apprehendes: et si percurreris non effugies. Aliqui percomitantur: sed tamen cito perdunt: nec possunt perire sine dolore. Job. di. Eccl. liij. Diuitie conseruate in malo diuini sui preest in afflictione pessima: ecce quod

ta instabilitas in diuitijs et honoribus inuenitur: quia non habite regnum laboris: habite ingerit mentis turbatione et timorem. p'dite adducunt dolorem. **C** Tertia miseria hominis attendit ex pre finis. i. mortis ubi homo futurus est cinis. Ipsi autem cineris memores esse debemus: id in hac die incineramur. Et super caput nostrum legit lectio qua dicitur. Memoro quod cinis es etc. Ista autem memoria mentis ualeat ad preueniendum ea que homines miserrime appetunt. Desiderant enim diuitias cumulare: super alios ascendere: corpus delinose pascere: et animam in uoluptatibus nutrire. **P**ost mortem autem recipiunt quatuor heredes. scilicet parentes: bestias: uermes: et demones. **P**arentes diuitias rapiunt: id stultum est eas cum tanto labore acquirere quod oportet alijs dimittere et nihil secum portare. **R**eliquis alienis diuitias suas. **E**cce. iij. Sicut egressus est natus de utero matris sue stercore et nihil secum afferet de labore suo. **S**ecundi heredes sunt bestie que super foueam ascendunt: et stercore ibi faciunt: et ossa pedibus frangunt. Stultum est igitur super alios uelle ascendere per bonorum excellentiam: quoniam post modicum ipsa bestie ascendunt super eorum foueam. **T**ertii heredes sunt uermes qui eorum corpus comedunt. **J**ob. xxi. Si malum in puluere dormient et uermes operient eos. Stultum est igitur carnem suam impinguare que debet post modicum uermibus esse cibum. **Q**uarti heredes sunt demones qui animam rapiunt: ut patet de illo qui animam suam in delicijs tenebat dicens. Anima mea habes multa bona etc. ut patet **Luce. xij.** cui responsus est. Stulte hanc noctem animam tuam repecte a te. **D**emonibus. De istis heredibus dicitur **Ecc. i.** Cum enim mortuus homo hereditabit serpentes et bestias et uermes. **E**cce quales heredes peccator post mortem recepturus est. scilicet bestias super foueam ascendentes. uermes carnes corroderes. serpentes isernales animam deuorantes. **E**t serpentes terrestres. i. parentes fratrum seu bona terrena comedentes. i. terrenas diuitias rapietes. Istos quatuor heredes quos habet homo post mortem tangunt **Job. v.** Quoties in porta: hoc refert ad bestias que sepe ostendunt in porta. i. in fossa. **Cuius** mellesem famelicus comedit: hoc refert ad uermes qui comedunt mellesem. i. carnem quam malo semine seminauit. **Iuxta** illud **Salath. sexto.** Qui seminat in carne: de carne metet et corruptionem. **E**t ipse rapit armatus hoc refert ad demones qui nostris malis opibus se armant et bibibitantes diuitias eius hoc refert ad parentes qui magno desiderio eius diuitias rapiunt et pro anima sua nullam elemosynam faciunt.

C Tertia quinta post cineres Sermo primus.

Am intrasset Iesus capharnaum accersit ad eum centurio rogans eum dicens. Domine puer meus jacet in domo paralyticus

et male torquetur. **Mat. viij.** Judea tunc populus erat tributarius romanis. et id romanum per uoluntates iudei tribunus ponebat et ceterationes. **E**nim illi centurio a romanis fuerat ibi positus et sub prete sua centum milites habebat: hic quedam seruus fuit sibi p'sciosus habebat qui paralyticus erat. id accersit ad Iesum rogans ut eum sanaret: sed non uidet quod primo p'sonaliter accesserit nec rogauerit. **Et** enim **Luce. vii.** Misit ad eum seniores rogans eum ut ueniret et sanaret seruum suum. id dicit quod p'sonaliter non iuit: nec rogauit sed per nuncios. i. per seniores iudeorum. **P**ropter tunc dicit quod p'sonaliter uenit: sed iudei tanquam familiaribus ipsi uerbu suum commisit. **I**n hoc igitur euangelio de tribus p'sonis fit metio. scilicet de seruo patietes de centurione supplicantes de ipso subueniente. **C**irca primum. scilicet circa seruum notandum est quod ipse tria incommoda patiebat: quod iacebat paralyticus erat. et male torquebat. propter ista tria merito signat pettores. **A** Pettorum enim facit. i. in inmunditijs pettorum gessit et feter. **J**ohel. i. Computruerunt iumenta in stercore suo. **S**unt autem quidam qui stant et ultra non p'cedunt: sicut tepidi et negligentes. isti sunt mali. **A**pod. iij. Et cinas frigidus esses aut calidus: sed quod tepidus es incipias euomere ex ore meo. **A**lij sunt qui retrocedunt sicut reciduiates: isti sunt peiores. **Mat. ix.** Memo mittens manum ad aratrum et respiciens retro aptus est regno dei. **A**lij sunt qui facit in inmunditijs suis gessentes. isti sunt pessimi. **I**ere. xlvij. Regeuit in fecibus suis. **S**ecundo peccator ad paralyticum. hunc enim paralyticum mortem inordinatam in membris. **E**odem modo peccator inordinate mouetur. **B** Est autem secundum Dionysium triplex motus. scilicet circularis. obliquus. et rectus. **M**otus circularis est quo quis mouet per amorem ad mundum. tales enim per oia mundi oblectamenta circuitum faciunt non inuenientes satietatem sed famem. **p's.** Famez patient ut canes. et idem. **I**n circuitu ipsi ambulat. **M**otus autem obliquus est quo quis mouet per amorem ad semetipsum. non enim ad alios amorem porrigit sed ad seipsum reflectit. **D**e isto amore dicitur. **ij. Timo. iij.** In nouissimis diebus stabunt populi piculosi et erunt homines seipsos amantes. **M**otus rectus est quo quis mouet ad deum per amorem. non enim circuit per mundum non reflectit amorem ad seipsum sed directe ad deum. **Cant. i.** Recti diligite te. **E**t **Ezech. i.** Pedes eorum pedes recti. quoniam igitur aliquis inordinate mouet per amorem: aut ad mundum aut ad seipsum. tunc est paralyticus. quoniam uo inordinate mouet ad deum tunc paralyticus curat est. **T**ertio peccator male torquetur. et hoc propter malam p'scientiam que ipsum affligit et torquet. **M**ala enim p'scientia est si cut uisus animam semper mordens cuius morsus habet acerbitate: p'tinuitate: et perpetuitate. **D**e duobus

Seria v^{ta} post cineres Sermo v^{tu}

q^{ue} adhuc p^{oss}it misericordiā dei obtinere: sed put cō-
siderant in futuro sunt tenebre exteriores: q^{ui} sunt
extra ambitū misericordiē dei. uel dicunt tenebre
exteriores: q^{ui} sunt extra omne dīc. in celo qdē sunt
dies sine tenebris. In mūdo sunt tenebre cū diebus
in inferno sunt tenebre sine dieb^{us}. ¶ Quintū v^{er}bu^m
fuit magne potētie: cū dixit: uade: z sicut credidi-
sti fiat tibi. Alij medici sanāt cū labore: cū morosa
dilatione z impfecte. Iste autē medicus est tāte po-
tēte q^{ui} sanauit facilliter. s. solo v^{er}bo: qū dixit: uade
z sicut credidisti fiat tibi. Sanauit uelociter: quia
statim illa hora sanatus est. Unde sequitur: z sana-
tus est ex illa hora. Sanauit perfecte: quia in cor-
pore z anima creditur fuisse sanatus.

C Eadē gnta seria post cineres Sermo scōus.

Cessit ad eū cēturio rogās eū z

dicēs. Dñe puer meus sa-
cet in domo paralyticus z male torquet.
Mat. viij. Tota intentio ecclie in ista qdragesima
est ut pctōres ad penitētiā redeāt. Et q^{ui} hoc per se
non p^{oss}it: sanctorū ofones debet postulare z in dei
misericordiā sperare. Ideo in p^{ri}mi euāgelio tria po-
nunt. ¶ Primo misera paralytici p^{ro}ditio: per quā
pctōr intelligit cū dicit: puer. ¶ Scōdo cēturionis
supplicatō deuotio: per quā signat q^{ui} debem^{us} ad
scōs viros recurrere qui pro nobis intercedāt: eum
dicit. Accessit ad eū cēturio zc. ¶ Tercio benigna
xpi curatio: per quam notat q^{ui} de dei misericordiā
semp debemus sperare: eū dicit. Ego ueniā z cu-
rabo eū. ¶ Circa p^{ri}mū notādū q^{ui} misera cō-
ditio istius pueri in trib^{us} erat. ¶ Nā z seruus erat
z paralyticus: z male torquebat. Ideo merito si-
gnat peccatorē qui est seruus peccati: z diaboli: z
oium vitiōz. Joā. viij. Qis qui facit peccatū: ser-
uus est peccati. Et. ij. Pet. ij. Al quo qs supatus:
eius finis est. Aug. Peccator seru^{us} est tot vñorū
quot vitiōz. Hier. v. Seruetis dijs alienis. Et
dixit dijs in plurali: q^{ui} supbus est seruus luciferi.
auarus suus māmone. lurosus seru^{us} est asino
dei. ¶ Scōdo pctōr est paralyticus. Est autē paraly-
sis morbus qui mēbra reddit mollia: dissoluta: z
dissipata. Talis est uolup: uosus z deliciis assue-
t^{us}. Prouer. xviij. Qui mollis z dissolut^{us} est in ope suo
frater est sua opa dissipātis. ¶ Est autē differen-
tia inter ista tria que ponit Salomon hic. s. molle:
dissolutū z dissipatū. Nā molle est qd cedit oī du-
ro. Dissolutū est qd nullo vinculo est colligatum.
Dissipatū qd est penitus cōfractū: sicut patet in ua-
se fictili cōfracto. Tales igit hoīes sunt molles q^{ui}
omni aduersitati z tētationi cedūt. Mat. xij. Fa-
cta autē tribulatione z psecutione ppter vñū scan-
dalizant cōtinuo. Nō sunt etiā aliquo vinculo ti-

moris uel amoris ligati: ideo sunt immūdi. Au-
meri. xix. Vias nō habet op^{er}culū nec ligaturā
immūdi erit. Sunt etiā cōfracti: ideo nullum bo-
num p^{oss}unt retinere p^{oss}unt. Eccl. xxi. Cor: fatni qua-
si uas p^{ro}fractū oēs sapiētia nō tenebit. ¶ T^{er}-
tio pctōr male torquet. Aliqñ enim torquet. Ali-
quādo male torquet. Aliqñ pessime torquet. Tor-
quet enim per p^{ro}p^{er}as: per curā supflūā. Boetius.
q^{ui} multis amaritudinib^{us} humane felicitatis dul-
cedo respersa est. An refert Tull^{us} de tusculanis.
q^{ui} cū glām dionysij tyrāni quā laudaret z beatus
diceret: iussit illū in throno aureo collocari z men-
sam oibus deliciis plenā ante eū p^{ro}parari. Gladiū
vō acutissimū seta equa ligatū sup caput eius ap-
pēdi. Lūq^{ue} ille ppter timorē nō comederet: dixit
ei Dionysius. Talis est vita mea quā tu beatā pu-
tabas. Male autē torquet peccator: inter aduersa p^{ro}-
pter impatiētia. Ista enim duo. s. p^{ro}p^{er}itas z ad-
uersitas: oēs p^{ro}bāt. Unde dicit cōmētor: super li-
brū Boetij de cōsolatione philosophie q^{ui} philoso-
phi posuerūt duo doliā in limine dom^{us} iouis. vñū
plēnū vino: z aliud plēnū aceto. de qbus igredien-
tes bibē oportebat. Domus iouis est mūdos iste.
doliū vino plēnū est p^{ro}p^{er}itas. doliū plēnū aceto
est aduersitas. De qbus oportet gustare oēs mun-
dū igredientes. Pessime torquet pctōr: inter pctā.
Ambro. Que pena grauior q^{ui} interius vulnus. s.
p^{ro}sciētie. Mōne hoc magis fugiendū q^{ui} mors q^{ui} ex-
lū q^{ui} dissipādū. ¶ Circa scōm. s. ofonē cētū-
rionis notādū q^{ui} eius oīo exaudiri meruit ppter
tres comites quos secū habuit. s. finā cōpassiones
humilitatē: z fidē. habuit enim cōpassionē in ser-
uo qui tā male torquebat. Humilitatē de seipso: cū
dixit. Nō sum dignus ut intres sub tectū meum.
Habuit fidē de xpo: cū ait. Sed tñi dic uerbo zc.
Ista autē tria taliter ordinant q^{ui} cōpassio ofonem
format. humilitas in celū subleuat. fides oīa ipe-
trat. Ratio igit quā format cōpassio multum est
acceptabilis deo. Chrys. Pro se orare nature est
pro alijs vō est grē. Pro se orare rei necessitas co-
git: pro altero autē charitas finitatis hortat. Dulci-
or autē est ante dñm ofō nō quā necessitas rei tras-
misit: sed quā charitas fraternitatis hortat. Hu-
militas autē ofonē sic formatā habet in celū suble-
uare. Eccl. xxiij. Ratio humilitatis se nubes pene-
trat. Fides autē ofonē sic formatā z sic eluatā oīa
imperare facit. Mat. vi. Mā quecūq^{ue} orātes peti-
tis credite q^{ui} accipietis z fiet uobis. ¶ Circa
tertū. s. xpi curationē notādū q^{ui} curauit uelociter
siue facilliter. qd est cōtra illos qui nimis faciūt se
rogari. Epist^{us} autē mor ut cēturio eum rogauit
Rēdit. Ego ueniā z curabo eū. Sic facilis xpus

fuit ad curādū taudū quē curauit tri^{us} syllabis qñ dicit. Peccauit. Sic facillū fuit ad curādū pe-
trū negāre. quē curauit paucis lachrymis. Sic fa-
cillū fuit ad curādū publicanum quē curauit qñ-
que uerbis quādo dicit. Deus ppius esto mihi
peccatori. ¶ Secūdo curauit cum liberaliter. qd est
contra multos qui nimis magna salaria petunt.
Christus autē tam liberalis fuit q nihil a cetūrio
ne petiit nisi fidē cñ dicit. uade: et sicut credidisti fi-
at tibi. Sic liberalis fuit xps aplis qbus pro par-
uis retribus regnū celoz dedit. Sic liberalis fu-
it uidue quā pro duob^{us} minutis iustificauit. Sic
liberalis est oib^{us} qui bonā uolūtate habent et aque
frigide calicē remunerat ut habet Mat. ix. ¶ Ter-
tio curauit totaliter: qd est contra multos qui ab
vna infirmitate liberāt: ab alia liberare nō possunt.
Christus autē istū pfecte liberauit: ideo dī. Et sana-
tus est puer ex illa hora. ¶ Sic notādū q quā-
dā sunt paralytici quātū ad sensum: sed nō quātū ad
motū. Sicut sunt heretici qui uident habere mo-
tum opationis bone: sed nō hñt sensum fidei re-
cte. Et ideo paralytici sunt: q sicut dicit Heb. xi.
Sine fide impossibile est placere deo. Alii sunt pa-
ralytici quātū ad motū: sed nō quātū ad sensum:
sicut sunt mali xpiani qui de deo bene sentiūt: sed
ad bona opa faciēda moueri nōlūt. De qbus dicit
tur. i. Timo. i. Cōfiteñt se nosse deū: factis autē ne-
gāt. et Jac. ij. Fides autē sine opibus mortua est.
Alii sunt paralytici quātū ad sensum et motum: si-
cut sunt multi pessimi et scelerati qui nec hñt fidē
neccali bona opa faciūt. De qbus dī in eplā inde
Dī sunt arbores autūnales bis mortue. Quā igitur
xps reddit alicui sensus fidei recte et motū opatio-
nis: tūc paralytici pfecte curat. rogemus etc.

¶ Feria sexta post cineres Sermo primus.

Udidistis q dicitur est antiquis. Dili-
gēs primū tuum: et odio
habebis inimicū tuū. Mart. v. Sic est de
amore co:dis sicut est de naturalī corporis calore
Calor enim naturalis aliqñ est nimis paruus: si-
cut in puero. aliqñ est nimis defectiuus: sicut in se-
ne. aliqñ est nimis inordinat^{us}: sicut in febriestate.
aliqñ est magnus: pfectus: et ordinat^{us}: sicut in ui-
ro bñ cōplēionato et pfecte sano. Al Eodē mo-
do amor co:dis aliqñ est nimis paruus: sicut quā-
do qs tñ diligit amicū. aliqñ est nimis defectiu^{us}:
sicut qñ qs diminute et impfecte diligit deū. aliqñ
est nimis inordinatus: sicut quādo qs inordinatē
diligit seipsum. aliqñ est magnus: ordinatus: et p-
fectus. s. quādo quis diligit inimicū et pfecte dili-
git deū: et ordinate diligit seipm. ¶ Dñs igit in pre-
senti euāgelio nos retrahit ab amore paruo et di-

minuto et inordinato: et inducit nos ad amorē ma-
gnū: perfectū: et ordinatū. ¶ Primo igit re-
trahit nos ab amore paruo et diminuto qui est di-
ligere amicū: et inducit nos ad amorē magnū
et latum qui est diligere inimicū: cum dicit. Audi-
stis quia dictū est antiquis. Diliges proximū tu-
um: et odio habebis inimicū tuum. Ego autē di-
co uobis. diligite inimicos uestros. B Circa
quod intelligēdū est q. odiū quadruplīter potest
cōsiderari. aut prout est in aīo. aut prout exterius
manifestat in aliquo rancoris signo. aut prout est
in cōrumelioso uerbo. aut prout est in iniurioso fa-
cto. C Circa istā quadruplīcē differētiā odij
christus uult ut inimicos quadruplīter diliga-
mus. Primo in aīo: ideo dicit. Diligite inimicos
uestros. Secūdo in facto: ideo dicit. Bñfacite his
qui uos oderūt. Tercio in signo: ideo subdit. Et
orate pro psequētibus et calūniantibus uos. Ma-
gnū enim signū amoris est pro inimicis orare.
Quarto in uerbo ipsos salutando. Unde subdit.
Si saluaueritis fratres uestros tñi etc. Istā qua-
druplīcē dilectionē omnes hoīes debēt impēdere
inimicis saltē in cōmuni. Debemus enim dilige-
re inimicos in animo in quātū sunt creature dei
bone. Ideo dicit. i. Timo. iij. Dīs creatura dei
bone. Siquis igit in suo inimico odiret naturā
dei. in statu salutis non esset. Debēt etiā homines
orare pro inimicis: saltē in cōmuni. Si enim ali-
quis pro oibus fidelibus oraret et ab illis ofen-
sibus generalibus inimicos excluderet: in statu sa-
lutis non esset. Perfecti autē pro inimicis orare de-
bēt nō tñ in generali: sed etiam in speciali. Simi-
liter si aliquis aliqñ collegiū uel aliquā multitudi-
nem hoīum saluaret: ab illa salutatione generali
inimicos excludere non debet. si excluderet in sta-
tu salutis non esset. Perfecti enim non tñ in ge-
nerali: sed etiam in speciali orare et salutare debent.
Similiter si aliqñ aliqua bñficia alicui cōmunita-
ti exhiberet: non eēt inimici a talibus bñficiis ex-
cludēdi. Et si aliqñ excluderet uideret q liuorē re-
tineret. Cōtra illud qd dicit Leuit. xix. Non que-
ras ultionē nec memoreris iniurie ciuium tuoz.
In casu tamē necessitatis tenent etiam oēs inimi-
cis bñficia exhibere. Iuxta illud. i. Joā. iij. Qui
habuerit substantiā huius mūdi et uiderit fratrē su-
um necessitatē habere et clauferit viscera sua ab il-
lo quomodo charitas manet in illo. Perfecti autē
debent inimicis bñficia exhibere non tñ in cōmu-
ni: sed etiam in speciali. Non tñ in articulo neces-
sitaris: sed etiam sine articulo necessitatis: quia ad
ipsoz spectat non uinci a malo: sed etiam vince-
re in bono malum: sicut dicitur Romanoz. xij.

Seria VI^{ta} post cineres

CSecundo dñs retrahit nos ab amore defecti-
uo et impetrecto qui est impetrecte diligē: cum dicit.
Estote ergo pfecti et c. s. in amore dei sicut et pater
uester celestis. i. sic de^{us} pater diligit nos pfecte: sic
nos ipm pfecte diligē debem^{us}. Ille autē pfecte de
um diligit qui ipm plus diligit q̄ sua. Cant. viij.
Si dederit hō oēs substantiā dom^{us} sue pro dilectione
ne: qñ nihil despiciet eaz. Plusq̄ seipm. Ideo di-
cit. qui nō accipit crucē suā. s. seipm mortificādo
ppter me: nō est me dignus. Plusq̄ suos. Mat.
x. Qui amat piem et matrē plusq̄ me: nō est me di-
gnus. B. Iste triplici mōrps etiaz nos diligit
plusq̄ sua. i. plusq̄ regnū et domū suā. plusq̄ su-
os. i. angelos: qui erāt hereditas sua: q̄ eos dimi-
sit et nobiscū parētēclā p̄travit. Plusq̄ seipm: quia
ppter nos seipm in mortē tradidit. De his trib^{us}
dī. Hier. xij. Reliq domū meā: dimisi hereditatē
meā: dedi dilectā aīam meā in manibus inimico-
rum et c. C. Tercio ip̄s retrahit nos ab amore inor-
dinato quo q̄s inordinate diligit seipm cū ait. At-
tēdite ne iustitiā uestrā faciatis corā hoīb^{us}. Ille
enī inordinate se diligit si bona que facit ad seip̄s
refleccit: et ide glīam q̄rit. Magna enī inordinatio
est q̄ aliq̄s sibi attribuat illud qd̄ est p̄ciū dei. s.
glīam. Auit enī de^{us} ut de opib^{us} nris habeam^{us} me-
ritū. ps. Labores manū tuaz q̄: mādūcabis et c.
Prorim^{us} habeat bonū creplū. Mat. v. Sic luce-
at lux ur̄a corā hoīb^{us} et c. Et de^{us} habeat hac glīaz.
ps. xlii. Glīaz meā alteri nō dabo. Sed uanaglo-
riosus meritū p̄dit: et primo scādālū facit: et tādē
glīaz nō iuenit. E. V. Sed notādū q̄ h̄z Lxxv.
uana glīa pōt accidē aut in principio opis: aut in
medio: aut in fine. Tūc enī est in principio qñ q̄s
aliq̄d bonū ex sola uana glīa facē incipit: et tūc illō
opus est vitiosus: q̄ ex vitiosa radice p̄cessit. et est
poti^{us} intermitedū q̄ faciendū. Et illud rñs. p̄b̄bet
hic: cū dicit. Attēdite ne iustitiā ur̄am et c. Aliqñ
vō uana glīa est in medio opis: sicut qñ q̄s ex re-
cta intētiōne aliq̄d opus bonū incipit: et in p̄secu-
tione aliq̄s mot^{us} uane glīe se ingerit: tale op^{us} non
est intermitedū: sed p̄ficiendū. Quia ex quo hoc ex
bona radice. p̄cessit vitiari nō poterit: maxime cū
sit poti^{us} inimici tētatio q̄s alicui^{us} uane glīe pas-
sio. An̄ legi^{us} de sctō Bern. q. cuz semel gratiosū
p̄dicaret et ex hoc aliq̄s mot^{us} uane glīe se ingere-
ret: tētari respōdit. Nec per te incepti: nec per te
dimittaz. Aliqñ vō in fine opis accidit hoc quod
daz gaudiū mētis et cōplacētia cordis: de eo q̄ ta-
le opus bñ cōpleuit. uel de eo q̄ bñ p̄dicauit. Et
ista talis cōplacētia opus p̄cedēs vitiare non pōt:
q̄ naturale est q̄ libet delectat in opib^{us} et fmo
nibus suis. Prover. xv. Letat hō in suā oris sui.

Immo etiā sancti viri magnū h̄nt gaudiū de
opib^{us} que faciunt. ppter deū. An̄ sup illud ps.
In custodiēdis illis retributio multa. Dic̄ Glo.
Non tñ pro eis in futuro redditur premium: sed
etiā hic in eodem custodia. Magnum est gau-
diū seruire ei cui seruire regnare est.

Eadem seria sexta post cineres. Sermo. scd̄s.

Tendite ne iustitiā uestrā facia-
tis corā hoīb^{us}. Mat.

v. Inter fideles q̄ saluant qdā sunt actui
qdā p̄tēlatiui: qdā p̄fecti. A. V. Jō in p̄tēci eū
gello describit iustitiā p̄fectōrū que p̄sistit in in-
imicorū dilectione. V. iustitiā actiuorū que cōsistit
in elemosynaz largitione. V. iustitiā p̄tēlatiuorū
que p̄sistit in deuota ofone. C. Prima igit iustitiā
que p̄sistit in inimicorū dilectione: notat cum dī.
Ego autē dico uobis diligite inimicos ur̄os. H̄nt
gere enīz inimicos nō est oīuz: sed p̄fectioruz tñ.
Dicit enī Aug. in enchiridion q̄ hoc tā bonū ma-
gnū. s. diligē inimicos nō est tante multitudinis
quātū credim^{us} eradiui in ofone: euz dī. Dimitte
nob debita nra. B. V. Notādū est q̄ inimicis de-
bem^{us} amorē: odiū: cōpassionē: et bñficiū. Pos-
sunt enīz inimici q̄drupliciter considerari. V. Pri-
mo. s. quātū ad naturā. put hoīes sunt ad imagi-
nez dei facti: et tūc sunt diligēdi. An̄ qdaz de hoc
rephendunt Eccl. xxvij. Hō hōi seruat iram: et a
deo q̄rit medelaz. in hoīem sibi similē nō h̄nt mi-
sericordiā: et a deo q̄rit misericordiā. V. Scd̄o p̄tē
p̄siderari quātū ad culpā: et tūc sunt odiēdi. Debe-
mus enīz inimicos diligē in quātū hoīes: et odire
in quātū mali sunt. An̄ dicit Aug. q̄ cū dico hō
malus duo dico. s. hō et malus. In quātū vō hō
est diligēdus. in quātū malus: odiēdus. Taliter
odit eos de^{us} in quātū. s. sunt p̄tōres: sed diligit
eos in quātū sunt penitētes. An̄ Eccl. xij. Missi
mus odio h̄nt p̄tōres: et misert^{us} est penitentibus.
V. Tercio possunt p̄siderari quātū ad penā. i. iquā-
tuz sunt pene eterne addicē. et quātū ad hoc debe-
mus eis cōpati. Valde enīz cōpati debemus qñ
eos ad mortē eternā ire cōspiciam^{us}. ps. Vidi p̄u-
ricātes et tabescebā. An̄ Beda. Vera iustitiā cō-
passionē h̄nt: falsa dedignationē. V. Quarto p̄sī-
rant quātū ad indigētiā: et tūc debem^{us} eis impen-
dere bñficiū et auxiliū. Iuxta illud Roma. xij. Si
esurierit inimicus tu^{us} ciba illū. si sitit: potū da il-
li. V. Debemus autē diligē inimicos. ppter debitū:
ppter fructū: et ppter vitādū piculū. Debitū qui
des est q̄ si uolumus q̄ de^{us} dimittat nobis mul-
ta debita debem^{us} primo dimittere pauca. hoc si
gnatū est Mat. xviii. in seruo qui debebat regi de-
cem millia talentorū: et in suo qui debebat cōseruo.

cetū venarios. Ubi dicit Phryso. Tāta est differētia peccatōū que cōmittunt in deū ⁊ in hoīes: quāta differētia est iter decē milia talētorū ⁊ cetū denarios. magna autē ⁊ multo plus. Ipse enī corp fecit ⁊ aīas īspirauit. filiū misit. celū aperuit: ⁊ nōs filios suos fecit. Nunquā igit si vnaquāqz die mōreremur pro illo retribuērem⁹ ei aliquid dignū: nequāqz. Aug. Nō possis dicit aliqz diligē inimicūz. Quidē es attēdis qd tibi fecerit hō: ⁊ nō at tendis qd tu feceris deo. Quare nō dimittis hōi parū: ut de tibi dignet dimittē multū. ¶ De cōdo debem⁹ diligē inimicos ppter fructūz: qui qdē est duplex. An⁹ est in pñā. s. peccatōum remissio. An⁹ Aug. Ad dilectionē inimicōrū uos admonēo: qz ad sanāda vulnera peccatōrū nullū mēdicamētū utilius ēē cognosco. Ali⁹ est in futuro vitādū periculū. Mā fm Aug. hīc odiū in corde est qsi hīc gladiū: scorpionē ⁊ ignē. ¶ De primō sic dicit in quodā s̄mone. Qui aliis nocere desiderat: similis est illi qui gladiū se transfuerbat: ut tunicā alterius cedat. ¶ De scōdo sic dicit idē in sermone. Frenate irā que uos stimulat ad vindictā. Ira enī scōpio est: si te iteri flāmis excitauerit. Si igit te vis vindicare de inimico tuo ad ipas irā tuā te cōuertere: ipsa est inimica tua: que occidit aīam tuā. ¶ Tertio sic dicit sup ps. Sic puta malitiā esse quomō ignē. Si incēdere vis aliqd illud qd igni apponis pñ ardet: nisi enī ardeat nō incēdit. Verbi grā. Cū faculā apponis igni pñ ardet ut aliud possit incēdē. Ita ergo malitia proderet ex te ⁊ qd uasat anteqz te malitia tu a ut alteri nō noceat fieri pōt: qz aut tibi nō noceat fieri nō pōt. ¶ Scōda est iustitia actiōnū que consistit in elemosynā: largitiōe. sed qz ista iustitia oīno p̄dit qñ ppter humanū seruorē impēdit. Jō dñs istā iustitiā ordinat dicēs. Cū ergo facis elemosynā noli tuba canē ⁊c. Illi canūt tuba qui habent iactantiā p̄ba. Illi adhibēt manū sinistra qui hīc intētiōē obliquā. Quā autē ipsa elemosyna pure sit p̄p deū: tūc ualde utilis est ⁊ fructuosa. ¶ Ualet enīz hōi in vita: in morte: ⁊ post mortē. ¶ In vita qd ualeat: qz impetrat remissionē culpe. Ande de bono elemosynario Eccl. iij. Sicut in sereno glacies soluent petā tua. acgrit bñdictionē grē. li. Corp. ix. Qui seminat in bñdictione de bene ⁊ metet ⁊ gratiā ipas p̄seruat in corde. An⁹ de elemosyna dī Eccl. xxi. Satiā hoīs qsi pupillā p̄seruabā. ¶ Scōdo elemosyna ualeat hōi in morte: nam

aiam egredietē de corpore associat. An⁹ Amb. Mō sunt hoīs opēs quāe secū ferre nō pōt. Sola autē misericordia seu elemosyna comes est defuncto rī: patronos in adiutoriū aduocat. An⁹ Bernar. Paupes nō sunt p̄tēndi ut egeni: sed erorandi ut patroni. An⁹ Luc. xvi. Facite uobis amicos de māmōna iniquitatis: ut cū defeceritis recipiant uos. hostes expugnat. An⁹ dicitur de elyna Eccl. xxiij. Sup scūtū portēis ⁊ sup lanceas aduersus inimicos tuos pugnabit. ¶ Tertio elemosyna ualeat post mortē. Mā de salute hoīs sūmo regi lras representat. Soleat enīz papa qbusdā pcedē litteras simplicis iustitiē. s. oībus qui dicūt se iniuriā pati. Quibusdā lras misericordiē. s. paupib⁹ ⁊ egenis. Quibusdā litteras superogātis grātie. s. bñ emeritis. Et qñ serui dei in hac uita fuerūt paupes ⁊ egeni: ⁊ multas iniurias passi sunt ⁊ bñ emeriti. Ideo aliqñ representāt litteras sūmo regi: litteras simplicis iustitiē. De qd⁹ dī Luc. vi. Date ⁊ dabitur uobis. Litteras gratulatiōis misericordiē. De quib⁹ dī Mar. v. Beati misericordes: quoniam ipsi misericordiā psequētur. Litteras supabūdātis grē. De quib⁹ dī Luc. vi. Mēsurā bonas ⁊ p̄sertā ⁊c. ¶ Tertiā iustitia est p̄replatiōnū que consistit in ofone deuota: sed qz hec iustitia p̄ditur nisi ab hūmano fauore ab scōdā. Ideo dñs eam ordinat dicēs. Et cū oratis non eritis sicut hypocrite tristes ⁊c. infra. tu autē cū oraueris irā in cubitu. ⁊ clau. ⁊c. Quia ista claudēda sunt quāque corpis sensus: qui mētis intētiōē sepe distrāhūt nisi claudant. cubiculū est ipsa p̄sciētia in qua aīa regeseit. ¶ Istō autē cubiculū cū sit sūmi regis debet esse mūdū: qetū: ⁊ odorifex. Tūc igit cubiculū p̄scie est mūdū qñ est sine peccā cōtagiōe. taliter p̄p̄ta suū cubiculū mūdabat dicēs. Lauabo per singulas ⁊c. ofones igit que p̄cedūt de cubiculo mūdō exaudiunt. que autē de imūdo a deo reproban- tur. Iusta illud Ysa. i. Cū multiplicaueritis ofones nō exaudia. man⁹ uestre sanguine plene sūt. Tūc cubiculū p̄scie est getum qñ est sine strepitu malay p̄sciētiay: p̄cupiscētiay: ⁊ cogitationū. sed multi sunt qui qñ orāt aliqñ inania cogitāt. taliz ofones nō sunt deo grate. De talib⁹ dī Mar. xvi. Populus hīc labijs me honorat: cor autē eorum longe est a me: sine causa colūt me. Tūc autē illud cubiculū p̄sciētie est odorifex qñ est plenū deuotione. tales ofones que p̄cedūt de cubiculo odorifero sunt deo ualde redolētes. tales ofones odoriferas. s. qñ cubiculū p̄sciētie est plenū deuotione optabat p̄p̄ba dicēs. Dirigat ofo mea sicut in censū in p̄p̄ba tuo. Ille autē ofones a deo exaudiat tur que exūt de cubiculo mūdō: qeto: ⁊ odorife-

ro. i. qñ ipse orationes sunt pure: attēte: & deuote.

C Sabbato post cineres s'mo p'mus.
 sero esset facta erat nauis in me-
 dio mari. Mar. vi. Sicut dicit
 Joā. vi. Postq̃ rps quque milia hominum
 de quque panib' satiatu uoluerūt eū facē regē cri-
 stimātes q̃ eos semp sic pasceret: q̃ sub eo nihil
 eis deficeret: qd cū rps cognosceret fugit in mon-
 tes. Et sicut dicit Mar. in isto euāgelio. Xps facto
 miraculo panū iussit discipulos ascēdē in nauicu-
 lā. & tūc fuerūt in magno piculo: r timore. r rōne
 loci q̃ erat in medio mari. r rōne ueti: q̃ erat eis
 f'ri'. r rōne absentie nauclerū: q̃ rps nō erat cum
 eis. r rōne ipis: q̃ erat sero. r rōne uisionis: q̃ vi-
 dētes rps putauerūt ēē quoddā fantasma. Si enī
 aliq̃ nauis essent in medio mari & eēt nor: hērent
 uētū pirarū r nō hērent secū nauclerū: r uiderēt
 aliqd mōstrū: nō est dubius qñ in magno piculo
 se eē crederēt: sed rps ad eos uenit: eos p'sortauit
 r uētū sedauit. Per istā autē nauē penitētia intelli-
 git in qua p'sueuerūt multa picula accidē: sed de-
 dat eis multa adiutoria. In hoc autē euāgelio
 tria p'siderāta sunt. / Primo q̃re per nauē intel-
 ligit p'nia. / Secdo que penitētiā p'sueuerūt acci-
 dere pericula. / Tercio que sunt adiutoria. /
E Primo notādū q̃ p'nia signat per nauē ex eo q̃
 hoīes per mare hui' mūdi ad portū padisi dedu-
 cit. r sic hō in nauē exiit dormiēdo: r gescendo: r
 comedēdo: uadit ad portū: sic uerus penitēs dor-
 miēdo uadit ad portū padisi. id enim dormiūt ut
 ad laudādū deū fortiores erurgāt. id dicit Greg.
 q̃ somnus scōrū nō uacat a merito: imo etiā san-
 ctorū somnia aliqñ sūt meritoria. Iuxta illd ps.
 Relique cogitationū diē festū agēt tibi. Relique co-
 gitationū sūt ipsa somnia que scīs uiris acci-
 dūt ex bonis meditationib' q̃s uigilādo habuerūt: que
 qdē faciūt deo magnū festū. Similit̃ ueri penitē-
 tes comedēdo uadūt ad celū. id comedūt ut for-
 tiores sint ad fūiēdū deo. i. Cor. x. Siue mādu-
 catis siue bibitis oīa in glām dei facite. similiter
 peri penitētes gescēdo uadūt in celū. id enīz quie-
 scūt ut fortiores sint ad laborādū. sicut enīz mali
 utunt sua fortitudine ad malū: sic boni ad bonū.
 Iuxta illud pphē. Fortitudinē meā ad te custo-
 dias. / **E** Circa scdm notādū q̃ illi qui uolūt
 facē p'niā: q̃tuor iterdū picula patiunt. / P'iso
 patiunt a diabolo. s. tērationē que signat per uētū
 pirarū. Erat enī ingrat' f'ri'. Iste enī est uētus
 de quo dicit Job. i. Vēl' uehemēs irruit a regione
 deserti r p'ussit q̃tuor āgulos dom'. Unguli do-
 mus q̃tuor sūt uirtutes aīe. s. prudētia: iustitia: tēpe-
 rātia: r fortitudo. tūc igit isti q̃tuor āguli f'riarū

r dom' cadit qñ hō graui tēratione h'sus nō hēt
 usq̃ illaz uirtutū. nā cadit prudētia qñ hō nō p'ca-
 uet a futuris piculis. cadit iustitia qñ nō satisficit
 de culpis p'teritis. cadit tēperantia qñ intēperat
 utiq̃ p'peris. cadit fortitudo qñ nō hēt patiētiā in
 aduersis. / Scdm piculū patiunt in carne. s. fan-
 tasmatū illusionē. qd notat per hoc q̃ putauerūt
 ēē fantasma. Sepe enī caro offert aīe multa fan-
 tasmata p'cupiscētiā. Gal. iij. Concupiscit caro
 aduersus sp̃m. r ad istud opus caro hēt tria adiu-
 toria. s. diaboli qui p'cupiscētiā inflāmat. / Ande
 Ysa. liiij. Ecce ego creauī fabri fūssitū in igne
 p'unas. hēt exteriores sensus qui p'cupiscibilia re-
 presentāt. / Thēi. iij. Oculi mei dep'dat' est aīas
 meā r cunctis filiab' orbis mee. hēt uina r cibaria
 exq̃ta que p'cupiscētiē materias ministrāt. / Eph.
 v. Nolite inebriari uino in quo est luxuria. id apls
 istā talē materiā in se resrenabat dices. i. Cor. ix.
 Castigo corp' meū r in seruitutē redigo. / Ter-
 tiū piculū patiunt a mūdo. qd notat per hoc q̃
 dī nauis erat in medio mari. Mūdis iste est ma-
 re in quo sic in mari multi absorbent. / An Aug.
 Mas seculū absorbebit te. amatores suos no-
 uit uorare nō portare. id rogat ppha dices. / Mō
 me demergat tempestas aque: neq̃ absorbeat me
 pfundū: neq̃ urgeat sup me pute' os suū. Ter-
 tio rogat ppha. s. aut q̃ nō demergat: aut q̃ non
 absorbeat: aut q̃ nō includat. illi demergunt a se-
 culo tēp'stuofo qui cadūt in mortālē culpā: sed tū
 adhuc p'tu liberari. illi absorbent in p'fundo qui
 per lōgas p'suetudinē p'fundati sūt. r isti sūt aliqñ
 a maxima misericordia dei liberandi. ps. Dixit dñs
 ex basan puertā cōuertā in p'fundo maris. Sed
 tūc puteus os suū urget r claudit qñ p'funditas
 p'corū aīas in desperationē deiecit. / Quartū per-
 culū patiunt in statu p'sentis miserie in quo sūt in
 multiplici ignorātia r in dei imperfecta cognitione
 qd notat per hoc q̃ dī. Erat sero. / In p'nti
 enīz uita cognitio est serotina. in celo uo est meri-
 diana. i. Cor. xij. Aīdem' nūc per speculum in
 enigmate. ecce cognitio serotina. tūc aut facie ad
 facie. ecce cognitio meridiana. in inferno enīz erit
 cognitio nocturna. Sap. xviij. Nulla uis ignis po-
 terit illis lumē p'bere. nec sydez limpide flāme illu-
 minare poterūt illā noctē horēdas. / **E** Tercio
 p'tra ista picula dant penitētiā multa adiuto-
 ria. / Primo est de deo magna fiducia ad quam
 xps iāduat cū ait. p'sidite. ego sum nolite timere.
 Nullus enim debet fiduciā ponē in se sed in deo.
 qui enīz in deo ponit fiduciā sup firmā petrā sum-
 damētū operū suorū stabilitū. r illud est p'tra p'ni-
 mus piculū. s. tērationē diaboli. tales enīz non ti-

ment tétationē diaboli nec graue & occultam: nec graue & aptā: nec leue & aptā. Abat. vii. Descendit pluuia. illud refert ad tétationē leue & aptā. & uenerūt flumina. illud refert ad tétationē grauem & aptā. & flauerūt uēti. illud refert ad tétationē graue & occultā. & nō cecidit domus. fundata enī erat sup firmā petrā. / Scdm est oī clamorosa: qđ notat cū dī: & exclamauerūt. & istud est cōtra secūduz piculū. s. fantasmata malay cogitationū contra que debem⁹ ad deū clamare. sic clamat ppha dicēs. Miser fact⁹ suz & curuat⁹ suz usq; in finē tota die ptri. ingr. qđ lābi mei imple. sunt illu. Nō enīz possum. hīe carnis pīnētiā nisi per ofonem deuotā. Sap. viij. Et ut sciui qđ nō possum eē cōtinēs nisi de⁹ det. abij ad diuī & deprec⁹ sum illū. / Tertiū est dñice passionis: meditatio assidua. qđ notat per hoc qđ dī q oēs isfiri qui t agebāt fimbriā uestimēti ei⁹ sanabant. uestimētus xpi est corpus eius. fimbria que circumdā ps est passio ei⁹. qui enīz illā tēgit per deuotionē releuat ab oī tribulatione. & illud est ptra tertiū piculū. s. amaritudinē mūdi. ipsa enīz xpi passio oēs tribulationes dulcorat. Heb. xij. Recogitate eū qui talē sustinuit pro peccatoribus aduersus semetipm pīraditionē ut nō fatigemini aīs uīs deficītes. Greg. Si passio xpi ad memoriā reduci nīhil est quod nō equo aio toleret. qđ significatū est. Ego. xv. in ligno misso. in aquas amaras que sunt in dulcedine uerse. / Quartū est illustratio diuina: qđ notatur p hoc qđ dī circa qrtā vigiliā noctis uenit ad eos. Et istud est ptra qrtū piculū qđ erat igno rātia. ad illos enīz uenit & lūmē sūe sciētīe infundit. illis qui sunt in vigilia. sicut enīz in uita beatorū est tota festiuitas. & uita dānatorū est tot⁹ luctus: sic uita pegrinātiō. s. uita pīs debet eē in vigilia: ut sic de vigilia pueniat ad festū. & ista vigilia debet esse quarta. Illi autē quatuor: vigilias faciunt qui suas cogitationes: locutiones: opationes: & sensus corporis uigilanter custodiunt. / Eodē die sabbato post cineres Sermo scđs. **R**at nautis in medio mari. Sicur dies dñice dedicata est dñice resurrectioni. & seria sexta dñice passioni: sic dies sabbati dedicata est gloriose vīgini. & iō in sabbatis que occurrūt in qdragesima aliqd de ipsa loquimur ad ei⁹ glia & honorē. / Ecclia nāq; ut dictū est dīe sabbati vīgini psecrauit: & hoc multiplici rōne. / Prīa est q: passio scđorū cōuenit in aliq die celebrari. Beata autē vgo & si nō passa sit martyriū carnis: passa est rñ martyrium mētis. Iuxta illud Luce. ij. Tu a sām transibis gladi⁹. Et illud martyriū in ea continuat⁹ fuit in tota se

ria sexta: & toto sabbato sequēti. Sexta autē seria: dedicata est martyrio filij. & ideo sequens sabbat⁹: dedicari debuit martyrio matris. / Scđa ratio est: q: sicut in die sabbati deus requieuit ab oī ope suo: sic xps intrans marie uterū requiē inuenit in eius uētre & mente. In nullo enīz alio sancto spūs sanctus requiem habuit nisi in ipso. & in vīgine beata: q: in alijs sanctis habuit aliqd repugnans: saltes petri ueniale. In xpo autē & uirgine nīhil repugnans inuenit: & ideo pfecte ibi requieuit. / Tertia ratio est: q: sicut oīs in sabbato oēs creaturas fecit & compleuit: sic in beata uirgine uniuersa refecit. f. cecit tunc deus uniuersa opera nature que per peccatus fuerunt corrupta: sed in beata uirgine fecit opera gracie per que fuerunt oīa reparata. / Quarta ratio est: q: sicut deus diem sabbati benedixit: sic beata uirgo fuit ab oīs benedicta. Et a deo q: ipas elegit. & ab angelo: q: ipsam salutauit: & a toto mūdo: quia ipsam laudat & ueneratur. / Quinta ratio est: q: sabbatum est mediū inter piem gaudiosum & dñicaz. & pīez penosū. s. seria sexta: sic ipsa est mediatrix inter deum & hominē. / Sexta ratio est: quia in die sabbati tota fides perit & in sola beata uirgine remansit: & ideo merito hec dies sibi dedicata fuit. Igitur per nauem supra dictā beata uirgo intelligi potest. De qua duo piculū seu notatur. / Prīmo q: sit dignitatis: per hoc q: dicitur nauis. / Scđdo quāte sit pietatis: per hoc q: dicitur in medio mari. / B Dicit autē beata uirgo nauis ex meritis qbus onusta fuit. que quide ei⁹ sunt uirtutes de qbus decorata fuit & ornata: que sunt humilitas. uirginitas. & secūditas. / Nā per humilitatē placuit deo. per uirginitatē angelo: per secūditatē mūdo. Judith. xv. Tu gloria hierusalem. i. deī qui est uisio pacis nre: hoc ppter humilitatē suaz. tu letitia israel. i. angelorū qui semp deū uidēt: & hoc ppter suā uirginitatē. tu honorificētia populi nōstri. i. generis humani: & hoc ppter secūditatē per quā nobis genuit saluatores. / Scđo attenditur dignitas ei⁹ ex meratore que portauit. Prouer. ult. f. acta est qđ nauis inuictoris de longe portans panē suū. Iste est panis de quo dī. Joā. vi. Ego sum panis ui. qui de ce. des. Et iste panis uenit de lōge. uere de lōge: qđ de celo in terrā. uere de lōge: q: cū iste panis cōsteret duplici pasta. s. natura diuina & humana. ille tamē uale in infinitum a se distat. uere de longe: quia talis portatio. i. incarnatio lōge est a meritis nostris: quoniam nulla nostra merita meruerūt ut deus hō fieret. / Tertiū attenditur eius dignitas ex arbore qua ista nauis insignita fuit. de qua

arbore dicit Ezech. xlvj. Cedrum de libano fule-
runt ut faceret sibi malū. Cedrina itē
navis sunt ipsi qui assimilati cedro nō est propter
sui sublimitatē: sed etiā ppter fructū q̄litarē. Po-
ma enī cedrina in aliq̄ sui parte sunt dulcia. In ali-
qua sunt acetosa. et in alia iter dulce et acetosus sūt
media: per que signant in xpo tres s̄bilitatē. Eius-
enī divinitas fuit dulcissima. eius caro fuit ama-
ritudine plena. eius ala fuit dolore plena inquantū
nature sue relicta patiebatur: et fuit dulcedine plena
inquantū fruebat. Quarto attēdit eius dignitas
ex uelo qd in ista navi appēsum fuit. De quo uelo
dī Eze. xlvij. Byssus uaria de egypto p̄tecta est ti-
bi in uelū. Per istū uelū etiā signat ipse xps. Istū
aīe uelū dī fuisse uariū: q̄ fuit pictū de colore albo
rubeo: et aureo. **D.** In xpo enim fuit ut dictū est
caro: ala: et divinitas. Et carne igitur resulsit color
albus ppter suā puritatē. Et ala color rubens. p-
pter suā charitatē. Et divinitate color aureus p-
pter suā p̄ciositatē. Cant. v. Dilecti mei s̄ cādidos
ppter carnis puritatē. rubicūdus ppter aīe chari-
tatē: electi ei milibz ppter divinitatē maiestatē. Et
cādido offēdit de ista navi quātē sit p̄tectatis in eo qd
dī ēē in medio mari. **E.** Per mare intelliguntur
p̄ctōres penitētes qui p̄o suis p̄ctis habēt multas
amaritudines. Ista igitur navis est in medio mari
q̄ est mediatrix inter deū et ipsos peccatores. **F.**
Inquantū aīe est mediatrix assimilata lune et soli.
Cant. vj. Que est ista que p̄gredit q̄s aurora p̄sur-
gēs pulchra ut luna: electa ut sol. Primo igitur
assimilata aurora: q̄ sicut aurora est mediū inter diē
et noctē: sic et ipsa inter deū et peccatō. An enim
peccatō est in nocte peccatō: tunc tērationes et demones
per eius cor trāsēūt. Iuxta illud ps. Facta est nox
in ipsa p̄trāsibūt oēs bestie silue. Adueniēte autē au-
rora. i. virginis grā: tērationes recedūt: demones
fugiūt: et hoīes ad bñ agēdū habiles fiūt. An seg-
tur. ortus est sol. i. aurora. Sol enim orit̄ tūc quā-
do lux sua icēpit appere. et congregati sunt. i. mali
moti tērationū: ut recedāt. Et in cubilibz suis co-
locabunt. i. demones ut in isēpn uadāt. ps. Exi-
bit hō ad opus suū: ut. i. ad bñ opandū habilis fi-
at. Secdo inquantū est mediatrix assimilata lune.
Sicut luna lūcet in nocte et est vicina terrē et hēt
tūtē efficacem sup mare: sic et ipsa scilz maria lūcet
p̄ctōribz dādū eis lūmē sue grē. et est vicina eis: ci-
to eis succurrēdo per effectū misericordie. Et ostē-
dit virtutē suā sup afflictos et amaricatos dādo
eis dulcedinē cōsolationis sue. Eccl. xlvij. Trāsire
ad me oēs qui concupiscitis me: et sic uobis dabo
misericordiā meā. et a generationibz meis adimple-
mini. i. a virtutibz q̄s in uobis genero. Spūs enī

meus sup mel dulcis. i. uisitatio mea qua dulce-
ter uos soloz. **T.** Tercio inquantū est mediatrix assi-
milata soli. Nā sicut sol hēt tres planities superiores
et tres inferiores et ipse est in medio cōstitutus: sic et
ipsa hēt supra se tres in trinitate personas: et sub se
tres statz saluādoz. i. s̄gines: p̄nētes: et p̄ugatos
et ipsa est in medio cōstituta reconcilians tres sta-
tus supradictos saluādoz ipsi beatissime trini-
tati cui est honor etc.

Enica prima quadagesime Sermo primus
Actus est iesus in desertū a spū ut

tētaret a diabolo. Mat. iij.
Sicut xps uoluit mori ut morte sua no-
strā destrueret: sic uoluit tētari ut per suā tētationē
nfas tētationes suparet. **E.** Voluit autē tētari ime-
diatē post baptisimū ut tētatis daret cōsolationis re-
mediū. fuit enī tētāt q̄ fuit baptizāt. q̄n a p̄e
fuit filius appellāt. q̄n spūs scūs sup eū in specie
colūbe māsit. q̄n celos aptos uidit. q̄n q̄draginta
diebz et noctibz ieiunauit ut per hoc deī intelligi q̄ si
aligs tētāt ppter hoc nō est minus a peccatō mādā-
tus. nō est minus filiatione dei dignus. nō est mi-
nus spū scō plenus. nō est minus celo dignus. nō
est min⁹ in sua p̄nā deo accept⁹. **A.** Tētari igit
uoluit ut nfas tētationes uinceret: ut tētatis cōso-
lationē p̄beret. et ut diabolo q̄ ēēt dei filius occulta-
rer. Sciebat enim diabolus per scripturas et pro-
phetas q̄ filius dei nasciturus erat: et q̄ per eū su-
um dñm erat amissurus: et iō sollicitē obseruabat
ut sciret q̄n nasceret. Alio diēs autē sicut dīc̄ Thyr.
angelū xpī naturatē pastoribus hūciāt. angeloz
multitudinē iubilātē. iōanē digito demonstrātē. pa-
trem in baptismo testificātē. spiritū sanctum in co-
lūbe specie descēdētē: et nūc ipsum quadraginta
diebus et quadraginta noctibus ieiunātē: eum eē
dei filiū suspicabat. **B.** Sed uidēs eum esurien-
tem: ipsum esse plurimū dubitauit. uolēs igit̄ er-
tificari utrū eēt dei filius uel homo purus ipsum
tribus telis tētationū aggredi uoluit qbus hoīem
primū p̄strauit. Nam sicut dicit Greg. diabolus
primū hoīes de gula tētauit et uicit q̄n de ligno ue-
rito māducare suasit. Tētauit de uana gloria cūz
dixit. Eritis sicut dii. Tētauit de auaritia cum di-
xit eos scire bonū et malū. Sicut enim auaritia
est in appetitu supflue pecunie: sic etiā in immo-
derato est appetitu scientie. Eodē mō tētauit ipm
de gula cum dixit. Si filius dei es dic ut lapides
isti panes fiāt. Cogitabat enī in se dīcēs si lapides
in panes p̄uerterit filius dei est. si autē p̄uertē non
poterit hō purus apparebit. sed sic xps r̄sum tē-
perauit q̄ ipm cognoscere nō potuit dīcēs. Scri-
ptum est. Nō in solo pane uiuit hō etc. Ac si dicat.

Cū hō pſet ex corpe ⁊ aia ⁊ vñ del ſit cib⁹ aie ⁊ cib⁹ corpi ſit panis: ⁊ nullā mētionē facias de cibo aie ſed tñ de cibo corpi: maniſeſtū eſt q: tua ſuaſio tēratio eſt. Tūc ſic dicit Chryſo. diabol⁹ ſtra ſe cogitant dicens. Iſte hō ſenſ⁹ videt eē. Sā ei aſt viri ⁊ ſi nō vincāt⁹ vitio gula: ſepe tñ vincāt⁹ vitio uane glie. Et iō eū ſumpſit ⁊ ſup pinaculū tēpl⁹ eū ſtatuit. Nec ſuit idign⁹ in xpo ſic dicit Greg. ſi a diabol⁹ ſe pmiſit aſſumi: q: a mēbris ſuis ſe pmiſit occidi. uel illa aſſumptio pōt iel ligi deductio. Dicit aūt glo. q: uerifiſſe eſt diabolū i hūana ſpecie appuiſſe. ſed tñ xps ſic egit ut a ne miue videreſ. ⁊ dicit diabol⁹. Si fili⁹ dei es mitte te deoſus. Hoc iō dicit ut ex tali pſipitatione ⁊ nulla ſecuta leſione oēs ad eū current. ut eum adoraret ⁊ ex hoc uanā glia⁹ ſcurreret. Et iō di⁹ ut per hoc diabol⁹ potētā ſuā cognoceret. ſed xps ſic tempauit rñſū ut diabol⁹ relinqrēt dubiū dicens. Nō tētabis dñs deū tuū. Ille deū tētat q: vult explorare quātū poſſit apud deū: cū tñ hēat ex hūana rōne qd facē debeat. ſic xps poterat aliſ de tēplo deſcendere q: per ſactantā precipitare ſe. Quia igit nō potuit eū ſupare de gula nec de uana glia: uoluit explorare ſi poſſet eū tētare de auaritia. Et iō dixit eū in mōtē excell⁹ ualde ⁊ oſtēdit ei oīa regna mūdi. Qñdēit aūt ſibi non ea que neſciebat indicando. ſed ſz Chryſo. oſtēdit ei ac ſi aliq⁹ in loco excello poſſet manū extēdere dicens. Ecce ex illa pte eſt affrica. ex illa paleſtina. ex illa grecia. ex illa italia: ⁊ hui⁹ ſimodi. Hec oīa tibi dabo ſi cadēs adoraueris me. Et qñ iſtud continebat inſuria creatoris: xps eū repulit dicens. Vade ſathana. ſ. in iſernū. Script⁹ eſt enī. dñm deū tuū adorabis ⁊ illi ſoli zē. Deute. vi. In aliis rōnibus tērationibus que videbant pñē inuriā ſuā patietē rñdit. In iſta aūt que pñnebat inuriā creatoris dū redarguit. Ant Chryſo. In pñis inurijs eē quēq: patietē laudabile eſt. Inuriās vō dei diſſimulare impiū eſt. E Ex ſupradicto ordine tērationis patet q: ſuetudo diaboli eſt iei pere a leuorib⁹ ⁊ procedē ad grauiā: ⁊ deinde ad grauiora: deinde ad grauiffimā. Iſtud etiā patet in Job. Incipit aūt a leuorib⁹. ſ. qñ oēs res tpa les ſibi abſtulit. deinde pceſſit ad grauiā qñ fili⁹ os extinxit. deinde ad grauiora qñ corpus ei⁹ vulnerauit. tādē ad grauiffimā qñ fiducia de deo per amicos ſuos ſibi auferri conatus fuit. Illi enim merita ſua extinguebāt dicētes q: ppter pctā ſua fuerat pculſus: q: fuerat tyrānus ⁊ hypocrita magnus. Sed Job ptra primā tērationē ſe defendit per natiuitatis ⁊ mortis pſiderationē dicens. Au-

reuerſat illuc. E ttra ſecūdā per datoris ablationē. q: ille qui filios dedit: ille accepit ſic dicens. dñs dedit. dñs abſtulit. E ttra terciā per man⁹ paterne pcuſſiones: q: man⁹ ei⁹ pculſerat qui pcutit ad correptionē nō ad ſubuerſionē dicens. ſi bona ſuſcepim⁹ de manu dñi zē. E ttra qrtā per bonorū ſuorū numerationē. Ant. xxx. caplo. Bona ſua enumerat nō ad ſactantā ſed ad ſpem excitādā dicens. oculus ſui ceco ⁊ pes claudō zē. Iſtū etiā ordinē ſernauit diabol⁹ in tēratione xpi. Incipit enī a tēratione leui cū tētauit de gula: tentare de pane ⁊ maxime famis tpe leuis tēratio eſt. pceſſit ad grauiorē qñ eū tētauit de uana gloria. pceſſit ad grauiffimā qñ eum tētauit de idolatria. E Itas aūt tērationes xps ſupauit ſapiētē fortit ⁊ pſcuerāt. C Sapiētē qdē q: per ſcripturē tēſtimonia ipſ⁹ diabolū vici⁹ qd figuratū eſt. j. Reg. xxiij. in victoria golyc ubi dicit Glo. David vici⁹ golyc trib⁹ lapidibus de torrēte. ⁊ xps diabol⁹ tribus teſtimonijs de lege. Eodem mō ⁊ nos poſſum⁹ ptra diabolū ſcripturē teſtimonia rñdere. Si enī tētat nos de ſupbia ⁊ appetitu ſupbi⁹: debem⁹ rñdere. ſcript⁹ eſt Eccl. i. Quid bon⁹bis terra ⁊ cinis. oīs potētatus breuis vita. Si tentat de appetitu diuitiā. rēpōdeamus. ſcript⁹ eſt. j. Timo. vi. Niſil intulim⁹ in hunc mūdus. haud dubiū qd nō auferre qd poſſum⁹. Itē Job. i. Aud⁹ egreſſus ſū de utero mris mee: nud⁹ reuertar illuc. Si tētat de appetitu deliciā carnalium rñdeam⁹ illud. j. Cor. x. Caro ⁊ ſanguis regn⁹ dei nō poſſidēt. Glo. Per carnē ⁊ ſanguinē. uenitrē ⁊ libidinē. i. opa carnalia deſignant. E templo enī xpi qui tērationes ſuas vici⁹ per ſcripturā. de bem⁹ etiā iniurias nras vincē ſapiētē magis q: potētē. Ille ſapiētē vici⁹ qui ſcit iniuriārib⁹ rationabilē rñdere. uel qui ſcit cor ſuū vincē ⁊ diſſimulare. uel qui ſcit a facie iniuriārib⁹ ſe abſentare. De primo Sap. v. Melior eſt ſapiētia q: vires: ⁊ vir prudēs q: fortis. De ſecūdo Prover. xij. Melior eſt patiens viro forti. ⁊ qui dñatur aīo ſuo apu gnatore urb⁹. De tertio Prover. xi. Honor eſt hōi qui ſeparat ſe a pñctionib⁹. oēs aūt ſulti commiſcent pñmellijs. Secūdo xps vici⁹ fortiter. nō enī aliqñ ceſſit ſed fortiter reſiſtit. ⁊ ſic nos debemus reſiſtē. Jaco. iij. Reſiſtite diabolo ⁊ fugiet a vob⁹. Diabol⁹ enī tñ a dia qd eſt duo ⁊ bolus: q: vult facē de hōie duos bolos. corpus. ſ. ⁊ aīam deuorādo. Taliter enī diabolo debem⁹ reſiſtere ⁊ fugiet a nobis. ⁊ bene dicit fugiet. a qbuſdā enī nō erit ſed in eis geſcit. ſicut in auaris: ſupbis: ⁊ luxurioſis. Job. i. ſub ymbra dormiuit. ecce ym-

bra auaritie. in secreto calami. ecce uanitas superbie. in lucis humeribus. ecce turpitudinis luxurie. Ab aliquibus vo erit: sed non recedit sed ibi ppe ex peccat. sicut ab illis qui sepe patiuntur recidimus ad quos cito se scit reuerfura. Iuxta illud Zuce. xi. Reuertar in domum meam ubi erui. Ab aliq^u aut^{em} erit: recedit: sed non fugit: sed lico passu recedit. sic a tepidis quos non plene deserit. Ab aliquibus vo erit: fugit: sic a viris pfectis qui foras ei resistunt: ipse in fugam perit. Na sicut dicit Greg. diabolo cum resistit e ut formica: cum vo ei suggestio recipit fortis e ut leo. **E** Tercio vicit ipse pseuerat^{er} q^u in nullo ei cessit. sic et nos pseuerat^{er} vincamus ut n^{on} ipse diabolo cedam^{us}. tunc aut^{em} ei non cedim^{us} q^u ad ista apli cum ipso pugnam^{us}. qui dicit. i. Cor. ix. Ego igit^{ur} sic curro non q^usi in ierutu. Miles enim strenu^{us} primo rebet hie robustu^m alius ad aggredie duz ut. i. ptra hoste fortit^{er} currat. z q^usi cert^{us} de victoria ipse inadat. id dicit. ego sic curro non q^usi in ierutu. Job. xxxix. Exultat audacter in occasu pergit armat^{us}. Sec^udo debet hie robustaz manu ad feriedu. Id subdit sic pugno non q^usi aer^e vberas q. d. non pugno vbi sed factis. Benef. xlii. Man^{us} tua in ceruicib^{us} inimicoy tuoruz. Tercio diaboli est ipsa suggestio que q^usi amputat: ex toto diabolus vincit. Tercio debet hie forte humeru ad sustinedu. debet enim fortiter sustine macerationes spore assumptas. id dicit. sed castigo corp^{us} me^{um} z c. Et tribulationes a deo imissas. ps. Posuisti tribulationes in dorso nostro: ab inimicis illatas. ps. Supra dorsu me^{um} fabricauerunt zc.

E Ad d^{omi}ca prima qdragesime Sermo scds.

I cum ieiunasset. xl. diebus z. xl. noctib^{us} postea esset. Processus z ordo re-
tationis rpi talis fuit. Ipse eniz ieiunauit ieiunando esuriit. Esuriendo tetatus fuit. Tetatus supauit. z tunc post victoria ministeriu angeloru accepit. C^{ir}ca ergo ieiunauit. xl. diebus z. xl. noctib^{us}. ex^{em}plo moysi z helye. qui in isto numero ieiunauerunt. sed nullus eoz vtute ppria ieiunauit. Moyses eniz ieiunauit sustentat^{us} viuina allocutione. helyas sustentatus angelica refectione. Xps aut^{em} ppria vtute. A Mos aut^{em} in isto numero ieiunare debem^{us} tribus de causis qs ponit Greg. in omel. Mos eniz offendim^{us} deu^m de corpore nro. de tpe nro. z de opibus nris. Corp^{us} eni nrm er qtuor elementis est copositu. z id ad diuersa vitia est promptu. Quia igit copositu est de terra. id promptu est ad desideradu terrena z ad pctm auaritie. Quia est de aere. id promptu est ad desideradu sublimia: z ad pctm superbie. Quia est de igne. ideo promptu ad inflammatione male occupi-

seentie. Quia est de aq^{ua} id promptu est ad vitia leuitatis z incostantie. Quia igit ex corpore qtuor elementis copositu ad diuersa vitia propti sum^{us}. id sepe madata que per decalogu sunt accepta prepsimus. z id iustu est ut ipm corp^{us} qtuordecies affligamus. Sec^udo offendim^{us} deu^m de tpe nro. dedit eni nobis ipse ut in ipso pnam faciam^{us}. z t^u nos ipm in uanitatib^{us} nris expdim^{us}. Job. xxxiii. Dedit ei locu pnie z ipse abur^{it} eo in supbia. facit t^u de nobiscu pactu. ut. s. noue tps ptes teneamus nob in qbus nra negocia faciam^{us}. z salt^{er} decimas ptes demus sibi: in qua sibi seruiam^{us} z pnam agamus. z ista est qdragesima que est decima ps ani. Sicut dicit Greg. A prima ingit ofica qdragesime usq^{ue} ad pascha sex hebdomade cueniunt: qru dies. xlii. sunt ex qb^{us} du^o sex dies oficales ab abstinentia subtrahunt. xvi. in abstinentia remanent. Quz vo per trecentenos. lvi. dies annus ducitur q^usi anni nri decima deo dam^{us}. Tercio offendimus deu^m de opib^{us} nris. opa eniz nra debet e^{ss}e circa obseruatione. r. madoroy. z coplementu qtuor euangelioy que tunc coplent q^usi habem^{us} dilectione dei z. primi. uel q^usi coplem^{us} de o madata. s. ut faciamus alijs q^u nobis uolumus fieri. z uo faciamus alijs quod nobis nolumus fieri. sed nos in opib^{us} nris nec pcepta seruamus: nec euagelia custodimus. z id iustu est ut per. xl. dies deo satisfaciamus. **B** Et aut^{em} ieiunio nrm magne vtutis q^u deu^m placat z demone fugat. Placat qd^{am} z recociliat deu^m. sicut pater. Ione. iii. in niuinitis qui ieiunauerunt z iumenta similiter ieiunare fecerunt. z id de^{us} eis recociliatus fuit ut dicit Amb. Quale est hoc xpianu non fac^{ere} q^u pecudes fecerunt nisi q^u stolidior est pecu de qui indicto sibi a sacer dote ieiunio non ieiunat: z pecus qd^{am} declinat foueam z cauet pceptu. tu aut^{em} non vis declinare piculum ieiunando qd^{am} carnis. Despatiois eni genus est tunc madicare cu ieiunare debas. tunc gaud^{ere} cu debeas deplorare. **E** Sec^udo ieiuniu diaboli fugat. diabolus eni est sps: piscis: lupus: z canis. sicut eni fm Amb. Sputu hois ieiuni serpentes iterficiunt: sic ieiuniu diaboli occidit. z sicut piscis natat in fluuiio z morit in sicco: sic diabolus delectat in ags delictaz: z morit in sicco abstinentiaz. z sicut fames expellit lupu de nemore: sic ieiuniu expellit diabolu de corde. Et sicut aqua bulliens fugat cane de cognia sic oio seruus fugat diabolu de aia. Mat. ix. hoc gen^{us} demonioy in nullo pot^{est} eici nisi in orone z ieiunio. **S** Sec^udo rps ieiunando esuriit. In hoc aut^{em} q^u rps ieiunauit. xl. diebus z. xl. noctibus ostendit opotens deus. In hoc aut^{em} q^u esuriit: ostendit ho fuisse infirmus. Regimus

ad tribus vicibus ipse esurisse. Prima vice esurivit et non habuit ad comedendum nisi lapides sicut hic patet. lapis est durus: frigidus: et siccus. Per lapides enim intelligunt homines qui non possunt ad penitentiam frangi. Homines frigidi qui non possunt igne divini amoris inflammar. Homines aridi qui non possunt aqua divine gratie humectari. tales non possunt incorporari a christo sed a diabolo. Diabolus enim cum sit lapideus. lapides sibi incorporat. Job. xli. Cor eius indurabit quasi lapis. Secunda vice esurivit et non habuit ad comedendum nisi folia. ut habetur Mat. xij. de ficulnea que non habuit nisi folia cui ipse maledixit. Sicut autem ipse non comedit lapides. i. corda dura. sic non comedit folia. i. verba. Arbor producit folia: gemas: flores: et fructus. folia sunt bona verba. gemas bone cogitationes. flores bone voluntates. fructus bona opera. Sicut igitur homo non pascit de foliis: nec de gemis: nec de floribus sed de fructibus. sic deus non delectatur nec in nostris verbis: nec in cogitationibus: nec in voluntatibus: sed in bonis operibus. Tercio ipse quotidie esurit. i. nostram conversionem et salutem. Illi cibum ipse tantum desiderat quod etiam illum ossitum mendicat. Apoc. iij. Ego sto ad ostium et pulso si quis aperuerit mihi ianuam intrabo ad illum et cenabo cum illo et ipse mecum. i. ad scotum suum ad symbolum. In ista cena debet peccator tria feracula ponere. i. contritionem: confessionem: et satisfactionem. Deus autem ponit tria alia. i. remissionem culpe. collationem gratie. et promissionem glorie. Sed multi sunt de natura ioculatorum qui semper uellent comedere de alieno et nihil de suo. uellent quod deus eis peccata dimitteret: gratiam suam tribueret: gloriam suam daret. Ipsi autem nec uolunt habere contritionem: nec facere confessionem: nec exhibere satisfactionem. Tercio ipse esuriendo tentatus fuit. Quis autem sint multe cause que christus uoluit tentari. apostolus tamen principalem ponit dicens Heb. iij. Non enim habemus pontificem qui non possit copari infirmitatibus nostris. tentatum autem per omnia et cetera. Ex quo patet quod uoluit tentari ut tentatis et tribulationis melius sciret misereri. nemo enim potest moueri ad compassionem et misericordiam nisi aliorum cognoscat miseras quas qui deum potest cognoscere uel audiendo uel uidentem uel experiendo. sicut uerbi gratia. si audio quod passio illata sit grauis pena: iam illud scio per auditum. et tunc habentibus multis compatior. Si autem uideo aliquem a dicta passione decerentem: et uideo ipsum in magna tribulatione consistere se horribiliter agitare: et querulosis uocibus exclamare. iam illud scio per visum. et tunc magis copior. sed si

illam passionem in corpore meo patior: tunc illud scio per experientiam. et tunc deinceps patieris maxime copior. Humanum autem genus ante incarnationem ipsi multas tentationes et miseras patiebatur propter quod sepe ad deum clamabat et totum celum clamoribus replebat. et tunc deus eius miseras ab eterno sciret. tamen quodammodo sciuit per auditum. Ero. li. Ingemiscunt filii israel propter opera uociferati sunt. et ascendit clamor eorum ad deum et audiuit gemitum eorum. tunc deus humani generis clamoribus excitatus de celo descendit et carne assumptus in mundum uenit et triginta annis in mundo mansit et in multis tentationes et miseras uidit. et sic illud quod sciebat per auditum postea sciuit per visum. et tunc est magis misericors factus. Ero. iij. Uidi afflictionem populi mei qui est in egypto: et clamorem eius audiui et descendi liberare eum. Tandem nostras tentationes et miseras sciuit per experientiam: quia omnes in sua persona expertus fuit: ideo factus est maxime misericors. Expertus enim est paupertatem: tentationem: lassitudinem: famem: tribulationem: et mortem. In his enim uoluit nobis esse similis ut sciret melius nobis misereri. Heb. ii. Debit per omnia fratribus similari ut misericors fieret. Vnde igitur aliquis paupertate premis scit modo melius misereri: quia ipse pauper fuit. si aliquis tentatus scit ei modo melius misereri. quia ipse fuit tentatus. Si aliquis patitur tribulationem: famem: lassitudinem: uel dolorem mortis. scit ei modo melius misereri: quia ipse passus est ipse. et tentatus potens est et eis qui tentant auxiliari. Heb. xij. In eo enim in quo passus est ipse et tentatus potens est eis qui tentant auxiliari. Quarto ipse tentatus superauit et uicit. Uicit autem tentationes ipsas eis in suis principibus obuiando. nam mor ut in eis diabolus tentationes inferebat: ipse eas repellerebat: sic et homo mor ut diaboli suggestiones senserit. eas in suo initio debet repellere. Nam ut uicit Hieronymus. Lubricus est serpens antiquus: et nisi in capite tenetur totus statim illabitur. Habet igitur serpens infernalis caput. i. malam suggestionem. habet corpus. i. malum consensum. habet caudas: quia consummationem operis. ubi autem ponit caput suggestionem statim ponit corpus consensum: et ubi ponit corpus consensus statim ponit caudas operis. et ideo in suo capite. i. in sua suggestionem est conterendus. In aliquibus igitur iste serpens est quantum ad caput: corpus: et caudas: qui. i. habet malas suggestiones: consensum: et opera. Sunt tamen quidam qui in ista quadragesima dimittunt penam quantum ad opus. sed tamen post pascha ad illud redire intendunt. isti amputauerunt serpenti caudas: sed tamen adhuc uiuit in eis quantum ad corpus et caput. i. qui

ad cōsensuꝝ ⁊ suggestionē. Aliqui pēcti dimittūt quātū ad opus ⁊ cōsensum. tenēt tñ adhuc malas suggestiones. isti amputāt corpus ⁊ caudam. adhuc tñ uiuit in eis quātū ad caput. sed si vis istum serpentē vincere: bñ studeas caput ei amputare. i. prauā eius suggestionē repellere. ⁊ tñ tibi nocere nō poterit. nec quātū ad corpus. i. cōsensum. nec quātū ad caudā. i. opus. q: amputato capite suggestionis tota cōfracta est virꝝ infernalis serpētis ideo dicit Gen. iij. Ipsa cōderet caput tuū. **¶** Quinto post victoriā ministrū angelorū accepit. ideo dī. Et ecce angeli accesserunt ⁊ ministrabāt ei. que ministratio triplꝝ pōt accipi. **¶** Primo de tpali subuentione ut sit sensus ministrabāt. i. sibi esuriētī cibo subueniebāt. taliter cibū olim angeli helye ministrauerūt. **¶** Secōdo pōt intelligi de adoratione. ut sit sensus. sibi ministrabāt. i. tanqꝝ deus suppliciter adorabāt. Iuxta illud ps. Adorate eū oēs angeli eius. **¶** Tertio pōt intelligi de cōgratulatione. ut sit sensus. ministrabāt. i. sibi pugnantī cōgratulant. vñ ps. Bñdicite dño oēs virtutes eius ministri eius qui faciūt uolūtatē eius.

¶ **C** Fria secūda prime hebde Sermo primus. **¶** **A**m uenerit filius hoīs in maiestate sua ⁊ oēs angeli eiꝝ cū eo. Mat. xrv. Sicut dicit beatus Isidorus in li^o de summo bono in quolibet iudicio tres psonę requirunt. **¶** **I** iudex. **¶** **R**eus. **¶** **A**ctor. ⁊ ideo in isto dei extremo iudicio iste tres psonę regnunt. nā psona iudiciā exprimit cū dī. Cui uenerit filius hoīs in maiestate sua. Persona actoris: cū dī. ⁊ oēs angeli eius cū ei. Persona rei: cū ei. **¶** Cōgregabunt ante eū oēs gētes. **¶** Iudex igit erit xps qui iuste iudicabit: cui iudiciū corūpi nō pōt. **¶** **A** Quatuor enim modis ut dicit Isido. corūpi iudiciū p̄ueit. scilicet timore: odio: uel munē. **¶** **C**hi sit aut iudiciū nō corūpit timore q: potētissimus est. Job. xxiij. Nunqꝫ timēs arguet te ⁊ ueniet tecū ad iudiciū. immo quāto potētiores erūt: tanto uariis iudiciū sustinebāt. Sap. vi. Potētes potēt ter tormēta patient. **¶** Secōdo nō corūpit amor: q: iustissimus est. ideo p̄ra frēs suos. s. falsos ip̄a nos sentētiā p̄feret ⁊ nihil p̄derit eis allegare fraternitatē q: sit frater eorū. ps. Ff nō redimet. nec allegare similitudinē q: sit hō filis eis. ideo subdit redimet hō. ⁊ debet allegari interrogatiue ⁊ r̄nde rē negatiue. nec eis aliqd ualebit p̄ccū multiplicitas. ideo subdit. nō dabit placationē suā. nec sanguinis xpi p̄ciositas: q: ip̄m p̄cti cōrēpserūt. ideo subdit. ⁊ p̄ccū redēptionis aīe sue. **¶** Tertio non corūpit p̄ccū munerē: q: diuissimus est. Prover. vi. Nō accepit cuiusqꝝ p̄ccibus nec suscipiet p̄ccū redē

ptiōe dona plurima. Ber. Veniet dies illa in qua plus ualebūt pura corda q̄ astuta uerba. cōsciētia bona q̄ mar sup̄ia plena. Aug. Expectat dies iudicij ⁊ aderit egssime iudex qui nullius potentis psonā accipiet. cuius palatiū nullus cps uel comes uel abbas auro uel argēto corūpere poterit. **¶** Quarto non corūpit odio: q: optimus est. In eo enim qui optimus est: odiū habere nō pōt. ip̄e enim oīa diligit que creauit. Sap. xij. Diligis oīa que sunt. ⁊ nihil eorū odisti que fecisti. ⁊ q: diligit nō odio sed cū dolore ⁊ cōpassione punit. **¶** **S**ale. i. **¶** **D**eu consolabor sup̄ hostibꝝ meis ⁊ vindicabor de inimicis meis. ubi sic dicit glo. **¶** **M**ore p̄is punit ⁊ plāgit. **¶** Secōdo ponunt actores siue accusatores qui erūt angeli nobis ad custodiā ⁊ reputati. qui tanqꝝ sciētēs oīa mala que p̄ctōres fecerūt ip̄os grauitur accusabūt. Job. ix. Reuelabunt celi iniquitatē eius. **¶** **P**roter autē istos. accusatores stabūt p̄ra p̄ctōres. s. diabolus. totꝝ mūdus. ⁊ p̄p̄iū scelus. De accusatione diaboli sic dicit Aug. Dicturus est aduersariꝝ in iudicio. egssime iudex iudica istū meū ēē ob culpā qui noluit tuus ēē per grām. tuus per misericordiā. meus per miseriaz. tuus per passionē. meus per suasionē. tibi inobediens. mihi obediēs. a te accepit immortalitatis stolā. a me accepit hāc p̄anosam tunicā. tuā uestē dimisit. cū mea huc uenit egssime iudex iudica istū ēē meū: ⁊ meū dānā dñi esse. **¶** **E**t ponit diabolus quāque allegationes gbus uult osēdere p̄ctōrē dānā dñi ēē secum. **¶** **P**rima est talis. tu obtulisti sibi grām tuā. ego meā culpā. tuā grām p̄p̄sit. meā culpā recepit. ergo debet esse meus. **¶** Secūda talis est. tu creasti eū per naturā ideo deberet ēē tuus: s. fecit se meū per magnā suā culpā ⁊ miserā. ideo debet ēē meus. **¶** Tertia talis est. tu sustinulisti pro eo grauem passionē: ideo deberet ēē tuus. ego uo obtuli sibi meā suggestionē. sed ip̄e tuā passionē p̄p̄sit ⁊ meā suggestionē recepit: ideo debet ēē meꝝ. **¶** Quarta est talis. duo sunt. s. obediētia ⁊ inobediētia. Quicūqꝫ ergo est tibi obediēs ⁊ mihi iobediēs est tuus. ⁊ tibi inobediēs est meus. sed iste suū tibi inobediēs: ergo debet ēē meus. **¶** Quinta talis est. tuū est facē hōi uestē fulgidā virtutū. meū est facē sibi uestē p̄anosā sordidā uitioꝝ. Quicūqꝫ aut hēt uestē virtutū est tuus. qui uo hēt uestē uitioꝝ est meus. sed iste tuā abiecit ⁊ meā secus portauit. ergo debet ēē meus. **¶** Secūdo accusator est totus mūdus: oīa. s. elemēta. Istud ostēdit **¶** **B**ugo de scō victore dices. **¶** **E**li dicit: ego sibi lucem ministrāui ad solatiū. **¶** **A**ler dicit: ego omne genꝝ autū sibi dedi ad obsequiū. **¶** **A**qua dicit. ego diuersa genera pisciū sibi dedi ad usum. **¶** **T**erra dicit.

ego panē & vinū dedi sibi ad nutrimentū. Jō ignis clamabit. a me cōdurat. Aqua clamabit. a me de mergat. Aer clamabit. a me utēfiet. Terra clamabit. a me abforbeat. Infernus clamabit. a me deglutiat. Sap. v. Armabit oēm creaturā cōtra infensatos. Tercius accusator est pprium scelus. Nā oīa peccata que modo sunt occulta: extra tūc piliēt: & suo accusabit actōre. Nā tinea uestimētōrū accusabit uanagloriosum. erugo metallorū accusabit auarū. Merces paupum defraudata accusabit tyrānū uolētū. Iniquū edificium accusabit usurariū. De tribus primis dicit Jaco. v. Diuitie uestre putrefacte sunt: & uestimēta uestra a tineis comesta sunt. Aurū & argētū uestrū eruginauit & erugo eorū in testimoniū uobis erit. Ecce ista. Ecce merces opariorū que defraudata est uobis clamā: clamor eorū in aures dñi sabaoth introiuit. De q̄ro dicit Abachuc. iiii. Lapis de pariete clamabit: & lignū qd est inter iūcturas edificiū rñdebit. C Tercio ponunt rei ipsi mali. & a sinistris collocati qui erunt in tanta angustia positi. Sicut ostēdit Biego. dicēs. Qd anguste erunt tūc uie reproborū. Supius erit iuder iratus. iferi uis horredū chaos. a dextris peccata accusantia. a sinistris ifinita demonia ad supplicia trahētia. in tus cōsciētia mōrdes. foris mūdus ardēs. Quid faciet pctō: sic dephēsus: latere erit impossibile: appāere intolerabile. Ex his patet qd pctō: nō potērit fugere sursum: qd ibi est iuder iratus qui gladio bis acuto qui de ore eius pcedit ipsum incideret. Nec fugere a dextris: qd ibi sunt peccata que ipsum apphēderēt. Nec fugere a sinistris: qd ibi sunt demones qui eū ad supplicia traherent. Nec fugere uel abscondere intra se: qd ibi est uermis cōsciētie qui ipsum totū corroderet. Nec fugere extra mundum: qd totus est plenus igne qui ipsum totū combureret. Et id nō restat nisi ut iferi in fornacē cadat. Matth. xrv. Ibi tū in suppliciu eternū rē. C Feria scda prime hebde Sermo secundus.

Suri & nō dedistis mihi mādu care. Sicut dicit beatus

Aug. Si aliq̄s eēt qui de tota sacra scriptura nihil sciret nisi solū istā lectionē p̄tē: hoc solū sibi sufficeret ad salutē: qd ibi cōtinent merita & demerita: p̄mia & supplicia bonorū & malorū. Quātis in extremo iudicio oīa facta discutiant hoīs: ita mē solū de elemosynis sit hic mētio. Et rōnē huius assignat Aug. in li. i. omel. dicēs. Tacer do minus oīa recta facta iustorū & oīa mala iniquorū: & solū laudat elemosynarū largitiōē & dānat auiditatē. Quare hoc. qd oīa crimina elemosynis redimunt: si tū mores mutaueris. Pro p̄ctis enī s̄

teritis elemosynas q̄s facit. si uita mutata & idere cedat & huc accedat. Si autē dicat aliq̄s in corde suo. si quotidiē peccauero & elemosynas fecero: nūquid peccata extinguo. Et rñdit Aug. Extinguis sed tū cū eis extingueris. pereūt enim pctā tua sed tecū. nō enim in gehēna peccare pmitteris aut te cū cepit toquere ignis eternus. de satiātis libi dimbus non cogitabis. Quāuis igit de solis elemosynis videat in iudicio quesito mouēda: de oībus tū factis rō reddet: & in ipso iudicio dñs ordinarē pcedet. A Nā primo culpas eraminabit. Deinde eraminatas pōderabit. postmodū pōderatas sentētiabit. ultimo sentētiatas executioni demādat. C Primo igit culpas eraminabit: qd notat cū dicit. Et surui & nō dedistis mihi māducare. De qua examinatione dicit Job. xrv. Causam quā nesciebat. i. quā me nescire ostēdebas diligētissime inuestigabā. Examinabit qd & inuestigabit oīa cogitata. Sap. i. In cogitationib' impii iterrogatio erit. Examinabit oīa uerba. Mat. xij. De oī uō oculo qd locuti fuerint hoīs: reddēt rōnē in die iudicii. oīa facta. Eccl. ult. Cuncta que fiūt adducet dñs ad iudiciū. oīa omīssa. sicut patet in hoc euāgelio ubi de omīssis reprobi arguunt. oīa cōmissa. B Quatuor enī nobis deus cōmisit. i. tēpus ut ipm utiliter expēdamus. res tēporales: ut ipsas paupibus erogemus. Corp' ut ipsum in mūdicia teneamus. Nam ad imagines dei factū: ut ipsam honoremus. Sed de tpe malā rōnē reddēt ociosi: qui ipsum negligēt expēdūt. Bēni. Amne tēpus nobis impēmum regret a nobis q̄liter sit expēmum. De rebus malā rōnē reddēt auari: qui nolūt eas cōficare: sed ipsi soli māducare. Eccl. ij. Inueni regem mihi: & nūc māducabo de bonis meis solus. De corpe malā rōnē reddēt luxuriosi: qui corpus suū maculauerūt. Unde dicit de Salomone Eccl. xlvij. Possētat habuisti in tuo corpe: & dedisti maculā in glia tua. Ecce aīa malā rōnē reddēt supbi: auari: luxuriosi: qui dei imaginē deleuerūt: & imaginē. i. diaboli supinduerūt. Roma. i. Mutauerūt gliaz incorruptibillis dei: i. silitudinē imaginis hoīs corruptibillis. & uolucrū quo ad supbos: qui sup alios uolare uolūt. & quadrupedū quo ad luxuriosos: qd luxuriam in corpe exerceuerūt. qd quatuor elementis cōponit. & serpētū quo ad auaros: qui semp terram appetūt. C Secūdo iuder eternus culpas eraminatas pōderabit quādo dicit. Amē dico uobis: qd diu scistis vni de fratribus meis minimis mihi fecistis. Ecce magna pōderatio: qd illud qd fit uel non fit egenis: fieri uel non fieri reputat deo. De ista ponderatione dicit Prover. xvi. Pōdus & statera iu-

discia dei sunt. Solent captores monetas in statera ponderare: et eas quas inueniunt nullius ponderis. id est nullius ualoris uel minoris in igne periciunt uel in eidunt. Illas autem quas inueniunt equis uel maioris thesauro reponunt. **E**t Michael namque archangelus secundum ecclesie reparationem aias ponderabit que omnes in quatuor ordinibus erunt. Illa quedam erunt uacue. quedam semiplene. quedam plene. quedam suppleme. Ille erunt uacue que nulla bona seculi portauerunt. Talis appendet et sibi dicet. **D**ani. v. Appensus es in statera et inuentus es nihil habens. Talis periciet in fornace inferni. Ille erit semiplene que ad penam redierunt. sed tamen satisfactione congrua morte puniuntur non impleuerunt. talis appendet et sibi dicet. Appensus es in statera et inuentus es minus habens: et periciet in fornace purgatorii. Ille sunt que quous deliquerint. tamen satisfecerunt. Talibus dicet. Appensus es in statera et inuentus es satis habens. Ille sunt que opera satisfactionis habuerunt: sicut sunt viri perfecti. Talibus dicet. Appensus es in statera et inuentus es multum habens. Illi duo reponentur in thesauro celesti. **T**ertio iudex eternus culpas ponderatas sententiat qui dicit. Discedite a me maledicti in ignem eternum qui paratus est diabolo et angelis eius. **E**t ex qua sententia manifeste colligitur quod implacabiliter deus contra reprobos sit iratus. Dato enim quod reprobi sibi dicant. Non sumus digne digni regnum uestrum possidere: tamen placeat uobis ut possimus ad pedes uestrorum manere. Respondit. Discedite a me. Dato quod sibi dicant. Et si nos repellitis a uobis: saltem benedictionem uestram nobis date. Respondit. Et uos maledictionem meam habetis. Ideo subdit. Maledicti. Dato quod dicant. saltem ad aliquem locum refrigerii nos mittatis. Respondit. In ignem. Dato quod subiungant. saltem bene terminum nobis assignatis. Respondit. Eternum. Dato quod dicant. saltem aliquem bonum diuinum nobis perficiatis qui clementer nos regat. Respondit. Qui paratus est diabolo. Dato quod subiungant. saltem aliquam bonam societatem nobis date cum quibus possimus consolari. Respondit. Et angelis eius. Quasi dicat pro domino habeatis diabolum maiorem. pro sociis uestra demones minores. Sententia autem iustorum contraria erit: cum dicet. Venite benedicti patris mei etc. Ne si dicat. Illis dixi. Discedite a me. sed uobis dico. uenite ad me. Illis dedi meam maledictionem: sed uobis do meam benedictionem. Ideo uenite benedicti. Illos mitto in ignem: uos introduco in regnum celeste. Ideo possidete regnum. Illis dixi ut maneat in igne perpetuo: uobis dico ut maneat in regno eterno quod paratum est uobis. Illis dixi ut habeat in principem suum ipsum diabolum: uobis dico ut habeatis in principem uestrum patrem meum. Ideo uenite

benedicti patris mei. Illis dixi ut habeat in socios demones infernales: uobis dico ut habeatis in socios angelos meos celestes. illos scilicet angelos de quibus dictum est. Cum uenerit filius hominis in sede maiestatis sue et omnes angeli eius cum eo. **Q**uarto iudex eternus culpas sententiarum executioni mandabit: quod notat cum dicit. Et ibi ibunt in supplicium eternum: iusti autem in uitam eternam. **E**t quatuor autem modis quis se uiuare consuevit ne sententia executioni mandet: aut per appellationem: aut per supplicationem: aut per querelam falsam: aut per in integrum restitutionem. Nullo autem istorum modorum uanitati se uiuare uel defendere poterunt quia illa sententia executioni mandet: aut per appellationem: aut per supplicationem: aut per querelam falsam: aut per in integrum restitutionem. non per appellationem: quod eorum crimina erunt notoria et in notoriis appellatio non habet locum. **H**ier. i. Aliter dices illa in qua faciemus quasi in quadam tabula picta demonstrabunt. non per supplicationem: quod si omnes sancti pro ipsis supplicarent deus non audiret. **H**ier. i. iij. Noli orare pro populo illo in bonum. quasi gladio et fame et peste consumam eos. **J**ob xij. Non parcis eis obis potentibus et ad uespasium compositionis. non per querelam falsam ut dicat quod illa sententia lata sit per falsos testes iudice circumuenio: quod sicut dicit **J**ob. xliij. Saluator anime tue nihil fallis. **E**iusdem. xij. Ipse nouit decipiente et cum qui decipit. non per in integrum restitutionem. ut scilicet ad statum prius restituat. quod sicut dicit **Heb.** v. Impossibile est eos qui semel illuminati sunt et gustauerunt donum celeste et participes sunt spiritus sancti et plasmati sunt. per finale impenitentiam renouari rursus ad penam.

Seria tertia prime hebde Sermo primus. **A**mintraret. Iesus hierosolymam commota est. **U**niversa ciuitas etc. **M**atth. xij. Sicut patet in superioribus. illud quod in isto euangelio legitur factum fuit in omnia in ramis palmarum quando scilicet dñs cum magno honore fuit receptus sed propter exhibitam reuerentiam non dimisit iustitiam: quod mori teply intrauit et omnes uidentes et ementes inde eiecit. nec propter seueram iustitiam. omisit suam misericordiam quod cecos et claudos sanauit. per quod uas intelligi quod iudex et prelatorum propter impium sibi fauere non debet dimittere iustitie rigorem. nec propter rigorem iustitie debet dimittere dulcedinem misericordie. **I**n serie autem huius euangelii notat quod christus tria loca intrauit. scilicet hierusalem. **T**eply. et bethaniam. **P**er que loca signat mens humana quod debet esse pacifica. et tunc erit hierusalem que interpretatur visio pacis. Debet esse dei habitatio grata. et tunc est **teply.** ii. **L**oc. vi. Vos estis teply dei uiui. **D**e-

bet esse ad obediendum prompta. et tunc est bethaniam que interpretatur domus obediencie. ps. In auditu auris obediuit mihi. Ingrederetur autem domino primum locum scilicet iherusalem tota ciuitas comota est. ita intrante domino aliam per gratiam preueniente omnes poterie aie debent commoueri per dolorem et contritionem peccati. ps. Commouisti terram et conturbasti eam sana contritionis eius que comota est. B. Sed notandum est quod quidam sunt duri scilicet qui nullo modo commouentur. Alii qui leuiter commouentur. Alii qui cordialiter commouentur. Sunt enim quidam duri. quidam attriti. quidam contriti. Duri sunt obstinati qui ad penitentiam non possunt fragili. de quibus dicitur Roma. ii. Scdm duritiam et impenitentem cor tuum thesaurizas iram in die ire et reuelationis iusti iudicii dei. et Eccl. i. Cor duri male habebit in nouissimo. et qui amat periculum in illo peribit. Alii sunt attriti qui scilicet de suis peccatis leuiter et superficialiter commouentur. in illis est attritio: idest quedam levis penitendo. et ista attritio si sit bona: tamen non sufficit. non enim parum sed magnam dolorem de peccatis deus requirit qui dicitur Hieremie. vi. Luctu vnguenti fac tibi placere amarum. Alii sunt qui peccatiualiter commouentur qui scilicet omnia peccata sua dolendo minutatim conterunt et in minutas partes frangunt. volendo perfunde de peccatis magnis et paruis et peccatis circumstantiis. et non nisi de omnibus in communi: sed etiam de quolibet in speciali. et talis dolor vocatur contritio: idest simul tritio. quando scilicet cor simul cum omnibus viribus aie minutatim omnia peccata terit. ps. Cor contritum et humilatum deus non despicies etc. min. dicitur et plus significat: idest multum diligere. Ista tria. scilicet obstinatio: attritio: et contritio videre possumus per tria exempla. Primum est quod semen iactum in terra dura et non scissam et grossam non crescit. iactum vero in terra scissam in grossas partes paruam fructum reddit. iactum autem in terra culta et minutatim fracta multum fructum affert cor obstinatum est tanquam terra dura que nullum fructum facit. cor attritum est tanquam terra in grossas partes scissa que paruam fructum reddit. cor contritum est terra minutatim trita que multum gignit. Secundum exemplum est: quod species aromatica si est integra redolet parum. si fragilis multum redolet. si contrita redolet plurimum. Sic etiam cor hominis integrum et durum coram deo non redolet sed fetet. scissum vero per quandam attritionem redolet sed parum. contritum vero per uelamentum doloris redolet multum. Tertium exemplum est: quod de grano integro non potest fieri panis. de grano vero grosso modicum trito fit panis sed non saporis. de grano autem minutatim trito fit panis saporis et delicatus. Eodem modo de corde integro et duro non

potest fieri panis dei sed panis diaboli. De corde autem attrito et si panis fiat tamen non multum saporis. de corde autem trito fit panis deo saporis angelis delicatus: et penitentium nutritius. ps. Tribabis nos pane lachrymarum. Secundo intravit in templum et eiecit inde uendentes et ementes. et mensas numulariorum. et cathedras uenditium columbas euerit. Et est intelligendum quod eiecit de templo uendentes et ementes et oues et boues. prout dicitur Iohannis. ii. in alia eiectione. Postquam christus intrauit cor hominis per gratiam preueniente mouendo ipsum ad contritionem. tunc intrat per gratiam perficiere purgando illud per confessionem. eieciendo inde oues et boues numularios et columbas. Per columbas que est auis libidinosa significat peccatum luxurie. per numularios significat peccatum auaritie. per boues qui comibunt uentilat peccatum superbie significat. per oues signatur peccatum accidia et inertie. omnia ista que a templo cordis per confessionem sunt abijcienda. Vel potest dici quod per illos qui uendunt columbas signantur simoniaci qui uendunt dona spiritus sancti quod est peccatum clericorum. per numularios intelliguntur cupidum et auari quod est peccatum mercatorum. per boues signantur superbi quod est peccatum magnatorum et platorum. per oues signat peccatum hypocritarum quod est peccatum religiosorum. iuxta illud Matthei. vii. Alendite a falsis prophetis qui ueniunt ad uos in uestimentis ouium etc. Purgato autem corde per confessionem christus illud sanat dando indulgentiam remissionem. Unde subdit quod accesserunt ad eum infirmi: ceci et claudi: et curauit eos. curat quidem illos qui peccant per infirmitatem humanam. isti sunt infirmi. curat illos qui peccant per ignorantiam: isti sunt ceci. curat illos qui peccant per malitiam: isti sunt claudi qui uolunt seruire deo et mundo. iij. Regum. xviij. Asquequo claudicatis in duas partes si deus est deus segimini eum. si autem baal segimini illum. Tercio christus intrauit in bethaniam. Postquam enim christus intrauit cor per gratiam preueniente commouendo per contritionem. per gratiam subsequente purgando per confessionem. tandem intrat per gratiam perficiere pacificando ipsum cor per obedientie satisfactionem. et hoc est intrare bethaniam: quod bethania domus obediencie interpretatur. Ille autem uere obedit qui de omnibus peccatis suis plenam et perfectam satisfactionem facit. E. Satisfactio enim ipsius aliquando est minor quam debet. aliquando equalis. aliquando maior. Quando est minor deus tunc supplebit in purgatorio de rigore sue iusticie. quia sicut dicit Augustinus. Sicut nullum bonum est irremuneratum. sic nullum malum remanet impunatum. Quando vero est equalis tunc ualeat ad dimissiones culpe

Seria tertia prime hebde Sermo riiii

de equali satisfactione dī Rossi. vi. humanū dico ppter infirmitatē carnis use. Sicut enī exhibuistis mēbra uestra fuisse in mūdiciē z iniquitatē ad iniquitatē. Ita nūc exhibete mēbra uestra fuisse iustitiam in sanctificationē. An autē est maior q̄ videant peccata regere: tūc valet illa satisfactio ad dimissionēz culpe: et ad cumulū glorie. de qua dī Luc. vi. Mēsuram bonā z conferat z coagitatam z super effluentem dabunt in sinum uestrum.

Seria tertia prime hebdomade Sermo scđs.

Domus mea domus ofonis uocabis. Mūcūq; dñs in hieru

salē ibat statiz ad tēplū pperabat. per hoc nos instruēs ut qñ ad aliquē locū imus: pmo ad ecclesiaz pgē debem⁹. Postq; ad tēplū iuit idē oēs uēdētes z emētes de tēplo eiecit. Sacerdotes vō ppter auaritiā ordinauerūt ut in porticu tēpli oues z boues z colūbe uēderēt ne alig er defectu hostie sacrificia itermittere cogerent. z si forte aliqui ad emēdū pecuniā nō haberēt ordinauerūt ut ibi nūmularij eēt qui eis mutuarēt. Xps autē facto flagello de fūculis oēs istos eiecit. Et sicut dīc Hiero. Inter cetera miracula que fecit xps illud fuit potissimū. s. q; vn⁹ hō cū tāta pte uēdētes z emētes eiecit: z mēsas nūmulariorū: z cathedras uēdētiū colūbas euerit. s; miz fuit quō iudei ista fieri pmiserunt. Ad qd dicit Hiero. q; a facie xpi qdā fulgor mirabilis pcedebat qui oēs in terrorē puerbat. z sibi ptradice nō audebāt. nūq; legis q; tāta vindicta exerceat sicut hic. multa enī ob probia sepe audiuit. multas iniurias sustinuit z nūq; vindictaz expetit nisi mō z ratio est. q; ille alie iniurie erāt sue. pprie. z iō eas vindicare noluit ista autē erat iniuria patris. z iō eā seuerē vindicauit ut doceret nos q; iniurias pprias debem⁹ remittere. iniurias vō dei seuerē vindicare. Nos autē z cōtrario facim⁹: q; de iniuriis dei nō curam⁹. nfas autē implacabiliter psequimur. ei ciedō autem xps oēs z boues de tēplo dīc qd sup: a positū est. domus mea. do. ora. uoca. **A** Er quo xbo habet q; ecclesia dei ad duplex officij edificatur. s. Voco ad habitādū. ideo dicit. do. mea. idest mihi ad habitādū electa. / z hōi ad orādū. Ideo subditur. Dom⁹ ofonis uocabis. **E**st igit dom⁹ dei ecclesia: q; in ipsa habitat. Iuxta illud. ij. Paral. viij. Elegi enī z sanctificauī locū istū ut sit nomē meū ibi in sempiternū. Et pmaneat oculi mei z cor meū ibi cunctis dieb⁹. Oculi quoq; mei erunt aperti: z aures mee crecte ad ofonē: ei⁹ qui in loco isto orauerit. **B** Er gbus vbis habet q; de⁹ in ecclesia ponit nomē suū: cor suuz: oculos z aures. / Nomē suū ibi ponit: q; a seipso eā notari uo

luit. Sicut enī domus in qua habitāt supbi uocari pōt domus luciferi. z dom⁹ illa in qua habitant usurarii: dom⁹ māmonē. z dom⁹ in qua habitat in mūdī: dom⁹ asmodei. z taberna pōt uocari domus beelzebub: q; ppter multitudinē epularū ibi cōuent multitudino mulcar. Sic dom⁹ in qua habitāt fideles z pueniūt z deuoti dī domus dei. Gen. xxiij. Nō est hic aliud nisi dom⁹ dei zē. / Scđo in ecclesia cor suū posuit. i. amorē suuz. Et iō multū pro malo hēt qñ aliq; aliqua illicita exerceat ibi. Sicut pater hic qñ de tēplo uēdētes z emētes eiecit. Legit in historiis q; pōpei porticu tēpli dei in stabulū equorū suorū puerit: z usq; ad tps illud semp fuit victor hostiū. nūq; postea pugnauit qñ semp vinceret. / Tercio deus in ecclesia posuit oculos suos qbus videt genustiones z elemosynaz largitiones: qbus etiā videt ornamētorum pōpas z uanitates. Amb. Qui in ofone vult eradiui amota a se pōpa iclinare se debet ut dei misericordiā puocet. habitus nāq; sup⁹ nec impetrat: nec de se recta credi facit. z q̄tomagis mulier hoib⁹ splēdesce videt: tāto magis a deo despicit. Legitur hester. xv. q; cū hester regina se ornasset z depinisset ut regi assuero placeret: ipa ecōuer so regē in irā conuertit. sed colore roseo in pallorem cōuerso ipm placauit. Sic z qñ mulier vult suū pingit: deū offēdit. sed qñ de vultu suo nō curat: deū placat. / Quarto de⁹ in ecclesia posuit aures suas qb⁹ audit ofones deuotorū / Vale xxiij. Audiui ofonē tuā: z lachrymā tuaz vidi. / Quib⁹ etiā audit uerba detractorū. **E** Legitur de sancto Syro Januē. episcopo q; semel in ecclesia cōsistens in risu marimū est. puocat⁹: asserēs se vidisse demonē qui uerba loquētum in ecclesia scribebat. Et cū carta deficeret z ille dētib⁹ eam elongare uellet: carta subito fracta fuit. z ille cum capite suo sic ad murū pcussus ut sonit⁹ collisionis audiret: z vulnus capitis sequeret. Audir z illos clericos z monachos qui negligēter cantāt: z psalmos z uersus z lectiones multas omittūt. **E** Legit q; quidā sanctus monach⁹ vidit quēdā demonē nomine Titinillā. per sedes monachorū discurrētē qui videbat aliqua colligere z in sacculo recondere. Qui a sancto viro adiuratus dixit se colligere omissoes psalmorū. z quolibet die mille vicibus sacrum adimplebat. Unde de hoc qdam fecit huiusmodi uersus. / Fragmina psalmorū titinillas colligit horū. / Quotidie mille vicibus se sarcinat ille. **S** Scđo ecclesia constructa est ad adorandū. Deus enim orationes fidelium in ecclesia orantū libet eraudit. Unde dicitur. ij. Paral. vi. Quicūq; orauerit in loco isto

cradidit de habitaculo tuo. **E** Dicit tñ Beda
q̄ tribus de causis cōtingit ofones non exaudiri.
¶ Primo quādo peccamus indigna. i. ea que nō de
cet deū dare: et nobis nō expedit accipere. ut sunt tē-
poralia. Ep̄yfo. Illa pete a deo que tibi expedit
accipere: illū debeat dare. Si autē semp tu petis ter-
rena: aut difficile impetras: aut forte non ipetras.
Quomodo enim illa tibi p̄stabit libet̄er non hñci:
que si haberes admonet ut p̄tēnas. ¶ Legit in sa-
bulis poetarum q̄ mīda res petiit ab apolline deo
suo ut gegd t̄ageret aurū fieret. Et p̄cessus est ei.
Cū ergo cibū et potū t̄ageret manibus uel labiis:
statim uertebat in aurū: et fame mortuus est. Per
q̄d dat̄ intelligi q̄ auarus semp diuitias desiderat:
que tñ sunt sibi causa mortis. Iuxta illud. j. Tim.
vi. Qui uolūt diuites fieri incidūt in t̄etationes et
in laqueum diaboli: et in desideria multa et nociua
que inergūt hoīem in interiū et p̄ditionē. Et sibi
dis. Que inergūt hoīes ad interiū. ¶ Scōdo ofo-
nes non exaudiūt qñ petimus indigne. i. existen-
tes in aliquo crimine. Ysa. j. Cū multiplicaueritis
ofones nō exaudiā. Manus enim uestre sangui-
ne plene sunt. L̄heñ. j. Opposuiſti nubem tibi ne
trāsiret ofo. Sacha. v. Misit massam plumbi in os
amphore. i. aie. et dixit. Hec est iniquitas. **D** Ex
his habet q̄ peccatū assimilāt sanguini: et nubi: et
plūbio. Quia igit̄ peccatus est tanq̄ sanguis: ideo
ofonē cōmaculat ut nō audiat in cōspectu dñi ap-
parere. Quia etiā peccatū est tanq̄ nubes: dñi ofo-
nem obtenebat. et ideo nescit per viā dñi eedere.
Quia etiā peccatū est tanq̄ plūbiū: ideo ofonē ag-
grauat int̄iū ut nō possit in celū ascendere. ¶ Ter-
tio ofones nfe nō exaudiunt qñ petis pro idignis.
i. pro p̄ctoribus qui sunt in p̄posito peccādi. Jo
Joā. ix. Scimus q̄ peccatores deus non audit.
Hier. xv. Si steterint moyses et samuel corā me:
nō erit aīa mea ad populū istū. ¶ Exēplū legit in
uitas patrū q̄ cū qdā grauer t̄etaret et qdam san-
ctus pater pro eo oraret et t̄etatio nō recederet: vi-
dit sanctus p̄ deo sibi reuelātē q̄ spūs fornicatio-
nis in diuersis formis mulierū corā illo fratre lu-
debat et ille talibus applaudebat: nec in aliquo resi-
stebat. Vidit etiā ipsum angelū increpātē q̄re non
resisteret et quare se nō iuuaret. Tūc dixit pater illi
fratri. Inueni causas quare ofones mee quas pro
te faciebā nō exaudiunt: q̄ nō es dignus. Por-
tet igit̄ q̄ te adiues q̄ corp̄ maceres et t̄etationi-
bus resistas: q̄ cum ille fecisset sanatus est.

C Feria q̄rta prime hebde Sermo primus.

Cesserunt ad Iesum scribe et pharisei dicentes.

Magister uolumus a te signū videre. qui

ridēs ait illis. Generatio mala et adultera signū
querit et. Matth. xij. Semp a mūdi principio su-
it duplex generatio. s. maloz et bonoz. Et iste due
generationes adinuicē currēt usq̄ ad diē iudicii.
Post iudiciū autē oēs boni erunt per se in celo: oēs
mali per se erūt in inferno. ¶ Prima igit̄ gene-
ratio scilicet mala habet tres differēcias hoīum p̄-
uerloz. ¶ Quidā enī sunt curiosi ad sciēdū et in-
quēdū. ¶ Alii sunt duri ad p̄uerēdū. ¶ Alii sunt
recidiuātēs in peccatū. ¶ Primi scilz curiosi sunt
illi qui dixerūt. Magister uolumus a te signū vi-
dere. Tales enim nolūt credere nec ad deū cōuer-
ti nisi videāt mirabilia. Sed sicut dicit Aug. Si
quis adhuc p̄digia ut credat ingrit: magnū p̄di-
giū est quā mūdo credēte nō credit. **B** In p̄mi-
tua ecclia mirabilia frequētius fiebāt q̄d mō. Et
hoc triplici de causa. ¶ Prima est: q̄ erat tūc ecclē-
sia introducēda: sed postq̄ est introducta: iā mira-
cula non sunt necessaria. Sicut cera filo impleūt
ut ipsum inducat seu inroducat. et postq̄ filū in-
troducūtū fuerit: cera necessaria nō erit. ¶ Scūdo
q̄ ecclia tūc nō erat in fide roborata. modo autē q̄
roborata est mirabilia necessaria nō sunt. Et ponit
Breg. exēplū de plāta cui tādū aquā infundim⁹
quoadusq̄ ipsam in terra cōualuiscē uideamus.
Et postq̄ radices firmauerit: inundatio necessa-
ria nō erit. ¶ Tertio q̄ ecclia modo est in meritis
cumulāda. Sed sicut dicit Breg. f. des nō ha-
bet meritū cū humanā ratio p̄bet experimentum.
¶ Secundi de genere maloz sunt duri qui nullo
modo uolūt p̄ueri nec per efficacīa passionis do-
minice. nec per uerba diuine sapientie. nec per exē-
pla scitatis et uite. ¶ Nō enim uolūt cōueri per ef-
ficaciā dñice passionis. q̄ notat cum m̄ dicis. Bene
ratio praua et adultera signū querit: et signum nō
dabit ei nisi signū iōne p̄phete. Quasi dicat. Istud
sit uobis signū ut credatis. Sicut enim ionas fu-
it in uētre ceti tribus diebus et tribus noctibus: sic
tribus diebus et tribus noctibus sepulē errorz po-
stea resurgā. Qui igit̄ ad memoriā dñice passio-
nis nō p̄uenit uidet q̄ eius cor sit durus petris:
q̄ in passione xpi scisse sunt. Eius cōsciētia siq̄teri-
dior monumētis: q̄ tūc apta fuerūt. Eoz anime
sunt miserabiles mortuis: q̄ tūc multa corpo-
ra surrexerūt. Sunt terre insensibiles: q̄ tunc
terra cōtremuit. ¶ Scūdo nolūt cōueri per uer-
ba diuine sapientie et sacre scripture: et tamē nini-
uite ad p̄dicationē iōne cōuersi fuerūt. ¶ Ideo dicit.
Aīri niniuite surgēt in iudicio cum generatione
ista et cōdānabūt eam opatione scilz facti: quia illi
crediderūt simplici p̄phete. Isti autē nolūt crede-
re dño p̄phetarū. Tales hodie sunt multi qui no-

Seria quarta prime hebde

lunt cōverti ad p̄dicationē ueritatis: sed ipsa uer-
ba dei aut falsi dūnt. Iuxta illud ps̄. Dēm elcā ab-
hominata est aīa eorū. Aut in memoriā nō recon-
dūt. Aggei. j. Qui mercedes congregauit. i. uer-
ba dei que sunt merces uite eterne. misit eas in sac-
culū p̄u sum. aut certe opibus cōplere cōcūunt.
Iaco. j. Estote factores uerbi et nō auditores trī
fallētes uosmetipsos. ¶ Tercio nolunt cōverti per
odōrē scitatis et uite. Fama enim scitatis xpi tan-
ta fuit q̄ ad se oēs cōuertere debuit. Si enī fama
sapientie salomonis reginā austri ad se traxit: mul-
to fortius fama xpi qui fuit sapiētiō et sanctiō: sa-
lomone oēs ad se trahere debuit. Ideo dicit. Re-
ginā austri surget in iudicio cū generatione ista et
p̄dēnabit eā: q̄ uenit a finib⁹ terre audire sapiētiā
salomonis. et ecce plus q̄ salomon hic. odor qui
de fame xpi assimilāt odori cedri: myrrhe: et uinee
Ec̄. xliiij. Quasi cedrus exaltata sum in libano.
Ibidē. Quasi myrrha electa dedi suauitatē odo-
ris. Ibidē. Ego quasi uitis fructificauī suauitatē
odoris. odor autem cedri fugat serpētes. odor
myrrhe fugat uermes. odor uinee fugat buso-
nes. ¶ In xpo autem fuit magna paup̄tas. ma-
gna humilitas. et maxima puritas. odor igit̄ sue
paup̄tatis est sicut odor cedri. et ideo debet fugare
oēs serpētes. i. oēs motus auaritie. Sicut enī ter-
rā comedit serpēs: sic auarus semp̄ terrena cōcu-
piscit. Sed odor paup̄tatis xpi debet mutare eius
aium serpētinum ut terrena nō diligit sed celestia
cōcupiscat. Paup̄tas etiā xpi apparuit in natiuita-
te: q̄ in p̄sepio reclinatus. In uita: q̄ nulla pp̄ria
domo fuit dotata. In morte: q̄ in alieno sepul-
chro fuit sepult⁹. Matth. viij. Culpes foueas ha-
bēt. Christus in morte nō habuit foueā pp̄riā: sed
alienā. Volucres celi nidos. xps in natiuitate non
habuit nisi p̄sepe asperū. f. i. filius aut̄ hoīs non ha-
bet ubi caput suū reclinet: idē domū pp̄riam ad
habitādū. odor humilitatis est tanq̄ odor myr-
rhe qui debet expellere uermes. i. motus sup̄bie.
Non est enim aliq̄s uermis qui ita corrodat sicut
sup̄bia. que qd̄m rodit in aīa n̄ra merita. Ec̄. vi.
Mō te extolles in cogitatione aīe tēe uelut taurus
ne forte elidat̄ virtus tua per stultitiā. et solia come-
dat et fructus tuos p̄dat: et relinq̄ris uelut lignus
aridum in heremo. odor igit̄ humilitatis xpi de-
bet expellere istos uermes sup̄bie. Matth. xj. Di-
scite a me q̄ mitis sum et humilis corde. Augu⁹.
pellis morticina qd̄ tēderis. o sanies fetida qd̄ i-
stas. princeps tuus humilis et tu superbus. odor
sue puritatis est sicut odor uinee qui expellit buso-
nes. i. motus luxurie. Dicit ad litterā q̄ de genita
libus hoīs moritur sepe nascunt̄ busones. Unde

in foueis sepe busones inueniunt̄. Puritas igitur
christi debet expellere istos busones diaboli. Chri-
stus enim semp̄ puritatem dilexit. et in ortu suo: q̄
de purissima matre nasci uoluit. et in uita: quia ip-
sam seruauit puritatem et docuit. Matth. v. Bea-
ti mūdo corde: quoniam ipsi deum videbūt. Et in
morte: q̄ in lintheis purissimis corpus suum in-
uolui uoluit. et modo regnat in celo: q̄ non nisi in
mūdis corporibus requiescit. Sap. viij. In ani-
mas sanctas se trāssit. ¶ Tertio de genere malo-
rum sunt illi qui recidiuāt sepe. Sepe enim cōtin-
git q̄ homo ad penitētiā redit: et tunc immū-
dus spiritus ab eo recedit. Ille autem circū per
corda sanctorum si forte in eis habitare possit. Et
hoc est quod dicit. Cum immūdus spiritus erie-
rit ab hōie ambulat per loca iniqua etc. D. Dia-
bolus enim non habitat nisi in corde umbrōso et
uacuo et humido. Iuxta illud Job. xl. Sub um-
bra eius dormit in secreto calami: et in locis hu-
mentibus. Corda autem sanctorum non sunt um-
brōsa: sed fulgida claritate uirtutū. Non sunt ua-
cua: sed plena abundātia bonorum operum. Nō hu-
mida: sed arida ab humore delictarū. Et ideo re-
dit ad primos unde exiuit. Sed tamen inuenit do-
mū cordis illoꝝ uacūā: scopis mūdātā et orna-
tā. Trīa nāq̄ sunt necessaria cuilibet penitenti.
scilicet bonoꝝ operum exercitatio. cordis purifi-
catio. et honesta cōuersatio. Quādo igit̄ quis ha-
buerit ista diabolus non inuenit qua parte intrare
possit. Sed si aliquod foramen inuenit: mor intra-
re conat̄. Sepe igit̄ cōtingit q̄ penitēs domū cō-
scientie sue mūdāt scopā cōfessionis: et cōuersatio-
nem exteriorē ornat moribus honestis. Sed ta-
men uacat ab opibus bonis. Et hoc est quod di-
cit. Inuenit eam uacātē et scopis mūdātā et orna-
tā. Et q̄ foramen inuenit: ideo septē spūs. i. se-
ptē pctā mortalia secū assumit: et in domū illius i-
trat: et sic homo periculosissime recidiuāt. Et hoc
est quod dicit. Et sunt nouissima hominis illius
p̄iora prioribus.

¶ Feria q̄rta prime hebde Sermo secūdus.

Quicūq̄ fecerit uolūtātē p̄is mei
frater et soror et mater est. Sup̄ius domi-
nus egit de generatione malorū: hic agit de gene-
ratione bonorū. De qua duo ostendunt̄. ¶ Primo
quātē sint scitatis: cum dicit. Quicūq̄ fecerit uo-
lūtātē etc. ¶ Secūdo quātē sint dignitatis: cum sub-
dit. Ipse meus frater et soror et mater est. ¶ San-
ctitas igit̄ illoꝝ qui sunt boni cōsistit in eo q̄ dei
faciūt uolūtātē. Et sicut in generatione malorum
sunt tres differētie qui dei resistūt uolūtati: scilicet

et curiosi: duri: et recidiuantes, sicut dictum est in sermone superiori. **A** Sic in generatione bonorum sunt quatuor differencie qui dei faciunt uoluntatem. Hanc assignat apostolus Roma. xij. dicens ut probetis que sit uoluntas dei bona: beneplacita et perfecta. **Q**uod autem dicit beneplacens includit etiam placens. Sunt igitur qui faciunt uoluntatem dei bonam: et isti sunt boni. Alii qui faciunt uoluntatem dei placere: et isti sunt meliores. Alii qui faciunt uoluntatem dei beneplacitem: et isti sunt optimi. Alii qui faciunt dei uoluntatem perfectam: et isti sunt populi optimi. Uoluntas dei bona consistit in uitando prohibita, id est precepta negativa. Sicut non occides, non mechaberis, non furtum facies etc. Uoluntas dei placens consistit in faciendo precepta affirmatiua. Sicut honora patrem et matrem. Estote misericordes. Date et dabit uobis. Et ad ista implenda indiget quilibet timore et amore. Nam timor inducit hominem ad uitandum mala. Proverb. xlij. Per timorem domini declinatis homo malum. Amorem enim incitat hominem ad seruandum dei precepta. Ioan. xlij. Si diligitis me mandata mea seruate. Uoluntas dei beneplacens consistit in conseruando dei consilia: scilicet consilium paupertatis: castitatis: et obedientie. Uoluntas dei perfecta consistit in seruando dei supererogata. Sicut quando quis consilio paupertatis superaddit nihil habere seu conseruare: relinquere superflua et etiam necessaria. Consilio castitatis superaddit non trahi seruare castitatem continenter: sed etiam uirginalem munditiam. Consilio obedientie superaddit seruare obedientiam non trahi usque ad omnia rerum: sed usque ad mortem. **B** Dignitas autem huius generationis bonorum consistit in hoc quod sunt fratres: sorores: et infantes christi. Et ista dignitatem habet homo et seruando dei uoluntatem: et habendo cum christo eadem nature conformitatem. Nam seruando dei uoluntatem efficitur homo frater: soror: et mater christi. Tunc igitur homo est mater christi quando in cordibus aliorum christum generat. Talis infans erat qui dicebat Gal. iij. Filii mei quos iterum parturio donec formet in uobis christus. Tunc est frater et soror christi qui facit cum christo eiuusdem patris uoluntatem. Nam christus facit uoluntatem patris. Ioan. vi. Descendi de celo non ut faciam uoluntatem meam: sed uoluntatem eius qui misit me. Nos etiam petimus ut dei uoluntatem faciamus. Mat. vi. Faciat uoluntas tua sicut in celo et in terra. **C** Secundo homo acquirit istam dignitatem ut scilicet uir dicatur frater christi: et mulier soror christi propter eandem nature conformitatem: propter quod christus uocat suos fratres dicens. Narrabo nomen tuum fratribus meis. **E**t ex quo uidetur quod inter deum et homines est maior fraternitas et maior affinitas et maior consanguinitas quam inter deum et angelum. Est enim fraternitas maior quod patet ex hoc quod fraternitas que causatur ex

parentum est magna. que autem causatur ex utroque parentum est maior. Angelus est frater christi trahi ex parte patris celestis qui est pater christi: scilicet per eternam generationem. et angelorum scilicet per creationem. Homo uero est frater christi et parte patris: sicut et angelus. et ex parte matris: quia uirgo beata est mater christi et nostra. **S**ecundo inter deum et hominem est maior affinitas quam inter deum et angelum. Affinitas enim que causatur dando trahi: aut recipiendo trahi est magna. Sed que contrahitur ex utroque modo: dando scilicet et recipiendo est maior. Sed deus filium scilicet imaginem suam et similitudinem angelum dedit quando ipsum ad similitudinem suam creauit. Homini uero et imaginem suam dedit et insuper sororem nostram: scilicet humanam naturam filio suo accepit. Hier. xxi. In charitate perpetua dilexi te ideo attraxi te miseram. **T**ertio inter deum et hominem est maior consanguinitas quam inter deum et angelum. Attinere uero uini et uina linea est magna consanguinitas. ex duabus lineis est maior. Quando deus angelum ad imaginem suam creauit: tunc ipsum de progenie sua quodammodo fecit. Homini uero et de suo genere fecit. Iuxta illud Act. vij. Ipse enim genus sumus. Et insuper de nostro genere se fecit. Roman. iij. Qui factus est ex semine dauid secundum carnem. Quia igitur inter deum et hominem est tanta fraternitas: affinitas: et consanguinitas: ideo talis parentela erit homini ad magnam securitatem in iudicio. et ad magnam felicitatem in regno. **P**rimo quidem erit ei ad magnam securitatem in iudicio. Valde enim homo iustus securus esse potest in iudicio: qui fratrem suum iustum iudicem esse uidebit. Bernar. Puto quia iam me spernere non poterit os ex ossibus meis: et caro de carne mea. Demones quidem in iudicio uidebunt christum tanquam iudicem punientem: angeli uidebunt ipsum tanquam dominum presidentem. Sed homines uidebunt ipsum tanquam fratrem dominum de sua progenie descendentem. Quia sicut dicitur Hebr. x. Iussit angelos apprehendi: semen abrahe apprehendit. **S**ecundo ista talis fraternitas et parentela erit homini ad magnam felicitatem in regno. Legitur Genes. xlij. quod ioseph in conspectu suo dedit maiorem partem beniamin qui erat frater suus ex utroque parente: quam ceteris qui erant fratres sui ex altera parentela. Christus enim angelis qui erant fratres sui et parte patris celestis dedit unam partem: scilicet refectionem in sua deitate. Homini uero dedit duas partes: scilicet refectionem in sua deitate in qua reficitur anima. et refectionem in sua humanitate: in qua reficiuntur omnes quinque sensus corporis. Nam uisus reficitur in uidentem christi faciem ita ut

Seria quinta prime hebde

Sermo xvii

quilibet dicat. *Bestia. v. Valde mirabilis es dñe ⁊ facies tua est plena gr̃a. ⁊ factus reficief in sen- tiēdo redolētias xpi: ita ut quilibet dicat. Cant. i. Trahe me post te. curr. i. odo. vnguē. tu. Os reficief loquēdo ore ad os cū xpo: ita ut quilibet dicat. q̃s dulcia faucib⁹ meis elo. tua sup mel ⁊c. Audi tus reficief in audiēdo dulcissimā uocē xpi: ita ut quilibet dicat. Cant. ii. Sonet uox tua in aurib⁹ meis. Uox enī tua dulcis. Tactus reficief in tan- gendo ⁊ amplexādo uestigia xpi: ita ut quilibet di- cat. Cant. iiij. Tenui eum nec dimittam.*

C Seria quinta prime hebdomade Sermo p̃m.

Icebat Iesus ad eos qui crederent ei iudeos. Joā. viij. Dum

q̃daz vice dñs p̃dicaret. erat ibi discipuli
sul. erat etiā ibi q̃daz de iudeis de nouo conuersi.
Dñs igit dixerit f̃mōnes suos ad illos qui de nouo
fuerāt p̃uersi dicēs. si uos m̃aseritis in f̃mōne
meo ⁊c. Quib⁹ ostēdit q̃ si sermonē suū bñ serua-
uerint tria bona idē cōsequēt. **A** / Primo q̃
erūt uere discipuli sui. iō dicit. si mansē. In sermo-
ne meo uē. discipuli mei eritis. Audire enī libētē
⁊ retinē xba dei indicat q̃ hō sit uere discipulus
dei. Joā. viij. Qui ex deo est vba dei audit. / Se-
cūdo q̃ cognoscēt ueritatē dei. Añ subdit. Et co-
gnoscetis ueritatē. Verbū dei intellectū illuminat
ut q̃s ueritatē dei cognoscat. p̃s. Lucerna pedib⁹
meis uerbū tuū. / Tercio q̃ liberatū a seruilitate
petri. iō subdit. Et uitas liberabit uos. Verba enī
dei diligētē recondita faciūt uitare petā. p̃s. In
corde meo abscondi eloqa tua ut nō pec. tibi. Ista
audietes qui erāt ibi ⁊ qui nōdū erāt p̃uersi graui-
ter tulerūt: maxime pro eo q̃ dixerat. ⁊ uitas libe-
rabit uos. putātes xpm de carnali liberatione di-
cere. ⁊ q̃ ipsi serui eēt. ⁊ ppter hoc iter ipsos iu-
deos ⁊ xpm lōga disputatio orta est. tota enī ista
disputatio non est nisi de libertate ⁊ fuitute. iudei
enī uolebāt ostēdē se eē liberos. xps aut ostēdit eos
eē seruos. **B** Ostēdūt igit se eē liberos: q̃ hñt
triplicem libertatē. / Primo libertatē que causat ex
carnis p̃pagatione. q̃ hñt libez patrē dicētēs. se
mē abrahe sum⁹. ⁊c. ista. p̃s. noster abrahā ē. / Se-
cūdo dicūt se hñe libertatē ex animi uirtute: cū di-
cūt ⁊ nemini fuiui⁹ vnq̃s. ac si dicāt. tātē sum⁹
magnanimitatē ⁊ uirtutē q̃ nullis nationib⁹ vnq̃s
uoluim⁹ fuisse nec fuisse nisi deo. Abi dicit Glo.
mētunt: q̃ ioseph fuit in egypto. p̃res fulerunt
in luto. isti fulerūt cesari in tributo. / Tercio di-
cūt se hñe libertatē que causat ex diuina filiatione
⁊ adoptione: cū dicūt. nos ex fornicatione nō su-
mus nati. vnq̃ patrē hñt us deū. Et hñs igit tri-
bus uolūt ostēdere se liberos esse. ⁊ q̃ ex libero pa-

tre nati sunt: q̃ hñt libertatē animi: ⁊ q̃ sūt in dei
filios adoptati. ipsi aut ostēdit q̃ nulla de istis li-
bertatē hñt. / Et primo ostēdit q̃ nō hñt liberta-
tes illā que causat ex carnis p̃pagatione: quia h̃
abrahā pater eorū fuit ipsi tñ de ei filiatione dege-
nerāt eo q̃ ipm in suis opib⁹ nō imitant. Abrahā
enī tria opa cōmēdabilia fecit. Unum qñ ad dei
p̃ceptū filius suū imolare uoluit. Scdm qñ deo
p̃tinue obediuit dicet sibi Gen. xii. Eri de terra
tua ⁊ de cognatiōe tua. Tertiū q̃ deo credidit di-
cēt sibi. Semini tuo dabo terrā hāc. Abrahā igit
ad dei p̃ceptū filiū suū occidere uoluit: sermoni
de obediuit: ⁊ ueritatē dei credidit. Iudei ergo
cōtra p̃ceptū dei uolebāt xpm occidē. Unde ait.
scio q̃ filij abrahe estis. sed q̃ritis me interficē. ser-
moni xpi uolebāt obedire. Añ subdit. q̃ s̃mo me
us nō capit in uobis. glo. interl. quia est sicut ha-
mus qui dñ capit capif: ⁊ uitati quā ēs p̃dicabat
nolebāt credē. Añ subdit. Si filij abrahe estis opa
abrahe fa. Nūc aut q̃ritis me interficē hoies qui
ueritatē locut⁹ sum uobis quā audiuit a deo. hoc
abrahā nō fecit. / Secūdo ostēdit q̃ nō hñt illā liber-
tatē que causat ex animi uirtute: q̃ sūt serui petri.
Añ ait. qui facit petri seruus est petri. iij. Petri. iij.
A quo qs supatus est huius ⁊ seruus est. ⁊ q̃ sui
sunt: iō sunt exheredati. Añ subdit. Seruus nō
manet in domo in eternū. Ista aut libertates non
p̃nt asseq̃ nisi per filiū. vñ subdit. si ergo fili⁹ uos
liberauerit: uere liberi eritis. Gal. iij. qua libera-
te xps uos liberauit. / Tercio ostēdit q̃ nō hñt il-
lam libertatē que causat ex diuina filiatione. / Si
enī deus eēt pater eorū tñ xpm diligētē tanq̃
filiū suū. Añ ait si de⁹ pater uester eēt utiq̃ dili-
geretis me. ego enī ex deo. p̃cessi ⁊ ueni sicut fi-
lius a patre per eternā generationē. p̃s. Dñs dixit
ad me fili⁹ meus es tu. / Secūdo diligētē tanq̃
nūciū ⁊ legatū suū. Unde subdit. Neq̃ a me ipso
ueni. Dñe. xliij. Auditiū audiui a deo ⁊ legat⁹ ad
gētes missus sum. / Tercio diligētē cum tanq̃
uerbū suū. q̃ fili⁹ est uerbū p̃ris. Añ subdit q̃re
loq̃as nō cognoscitis. q̃ d. debetis me cognoscē
q̃ ego loquor: uerba patris mei: cū sim uerbū pa-
tris mei. Eccl. xliij. Ego ex ore altissimi prodij.
sicut autem iudei ex inuidia non poterant uidere
xpm. iuxta illud Sap. iij. Grauis est nobis ad uia-
dum. sic ex inuidia nō poterant audire uel enī au-
dire. ⁊ iō subdit. q̃ nō potestis audire f̃mōne meū.
Postq̃ xps ostēdit q̃ nō hñt istas tres libertates
q̃bus gloriabant. nec libertatē originis. nec uir-
tis. nec diuine filiationis. Cōsequēt ostēdit quā-
tuz desecrēt: q̃ de filiatione dei trāserūt in fila-
tionē diaboli. ⁊ qui p̃suecrāt hñe patrē celestem

Seria quinta prime hebde Sermo rviii "

Deu: mō h̄it patrē diaboli infernalē. An̄ subdit. Vos er patrē diabolo estis. q̄ aūt diabolus sit p̄ eorū ostēdit: q̄ ip̄m in trib' im̄tant. ¶ Ille enī est iniquus in desiderādo. crudelis in occidēdo. ⁊ mēdar in fallēdo. Eodē mō se h̄it iudei in xpm. ¶ Diabolus enī est iniqu' in desiderādo. sic ⁊ iudei cōtra xpm inique cogitādo. vñ dicebat. Desideria patris uestri vultis facē. Diere. rviii. Venite ⁊ cogitem' cōtra iustū cogitationes. ¶ Secūdo diabolus est crudelis in occidēdo. Eodē mō iudei xpm occidē disponebāt. Unde subdit. ille homicida erat ab initio. ubi dicit. Glo. homicidā eē nō soluz qui ferro: sed etiā qui vbo occidit ut diabolus primos parētes occidit. unde ps. Lingua eorū gladius acut'. ¶ Tercio diabolus est mēdar in fallēdo. eodē mō iudei xpm suis mēdacijs infamabāt. vnde subdit. In v̄itate nō stetit. q̄ veritas in eo nō est cū loquit' mēdaciū ex pp̄tis loquitur q̄ mēdar est ⁊ pater ei'. sic ⁊ iudei suis mēdaclis xpm infamabāt dicētes ip̄m esse p̄torem in corde. Joā. viii. Nos scim' q̄ hic hō p̄tōr est. seductor' in ore. Mat. rvii. Recordati sum' q̄ seductor' ille dixit adhuc viuēs ⁊c. Et trāsgressores in ope. Joā. ix. Nō est hic hō a deo qui sabba. nō custo. q̄ igit iudei p̄ra xpm sic inique cogitabāt. sic crudeliter eū occidere disponebant. sic mēdacier eum infamabāt: ideo er patrē diabolo erat. ¶ Eadē seria qnta p̄me hebdomade Sermo. ij.

I manseritis in sermone meo uere dicit pulli mei eritis ⁊ cognoscetis v̄itates. ueritas liberabit uos. Joā. viii. Cū qdaz er iudeis ad fidē eēt cōuersi vñs uolēs eos in fide recepta p̄firmare. hortaf eos ut sermōe suoz diligēter obseruaret. ⁊ tūc erunt ueri sui discipuli. In uerbis igit p̄missis duo tāgunt. ¶ Primo enīz dñs hortaf eos ad sui s̄monis obseruatiā: cū dicit. Si māseritis in sermone meo. ¶ Scōdo hu sus obseruatiē s̄monis ponit triplicē efficacīā: cuz dicit. uere mei discipuli eritis. ¶ A Cū circa primuz notādū q̄ utile est ualde s̄monē dei obseruare. nā sicut dicit Amb. sup beati immaculati. uerbuz dei h̄et triplicē virtutē. s. inflāmatiūā. illumiinatiūā. ⁊ mūdantiā. Primo virtutē inflāmatiūā. si enīz hō in amore dei est frigidus vñ dei ip̄s in flāmat cū sit ignis. Diere. xiiii. Nunqd nō uerba mea sunt q̄ ignis ait dñs. ps. Ignitū eloquiū tuū ue. ⁊ ser. tu. di. illō. ¶ Prouer. xix. Dis sermo dei ignit'. sic inflāmati erat q̄ dicebāt Lucē. xiiii. Mōne cor nīm ardēs erat in nobis buz lo. nō. in uia. Scōdo h̄et virtutē illuminatiūā. Si enīz hō est ignorās uel in fide dubius uerbū dei ipsum illuminat cū sit lux. ps. Lucerna pe. meis vñ tuum.

Prouer. vi. Mādātū dei lucerna est ⁊ lex lux. Tercio h̄et virtutē mūdantiūā. si hō aliquibus vitijs est infectus: vñbz dei ip̄s mūdāt cū sit aqua celestis. Ezech. xrvj. Effundā sup uos aquā mūdā ⁊ mūdabimini ab oibz iniquitatibz uestris. Joā. rv. Jaz uos mūdi estis ppter s̄mo. quē lo. sum uob. Sed si sermo dei h̄et inflāmare: illuminare: ⁊ mūdare q̄re ergo illi qui audiūt uerba dei nō statim inflāmant: illuminant: ⁊ mūdantur: ad qd dicendū q̄ lz vba dei sint ignis tamē multi inflāmant nō p̄nt ex eo q̄ inter se ⁊ istū ignē diuisionē faciūt ⁊ murū ferreū ponūt ip̄m petri. Ysa. lii. Ecce nō est abbreviata manus dñi ut saluare nequeat sed inigrales uestre diuiserūt iter uos ⁊ deu uestrū. ⁊ p̄ctā uestra absconderūt faciē ei' a uobis ne erāt. Eiusdē. xix. Erit a uobis hec inigra sicut iter ruptio cadens ⁊ req̄ita in muro excelso. Multi etiā sunt quoz lz uerba dei sicut lux habeant illuminare tñ nō illuminant ex eo q̄ ad ip̄m lumē nō appropinquāt sed nimis se elongant. Nā sicut dicit Deut. xxiij. Qui appropinquāt pedib' eius accipient re doctrina illi'. ps. Accedite ad eū ⁊ illuminati. Multi sunt quoz lz vba dei habeant munda re cū sint aqua celestis. tñ nō mūdant ex eo q̄ animus eorū cōuersus est in terrā. Nāz sicut dicit Aug. Talis est vnusq̄s q̄lis est dilectio sua. Si terrā diligis terra es. Si deu diligis deus es. sic enīz lateres aqua nō lauant: sed magis inquinant. sic nec tales cū in terrā sint cōuersi. ¶ Sec. it. Faci sunt ⁊ abhominabiles: sicut ea que dilerūt. ¶ Scōdo ponit efficacīā uerbi dei que tripler est. ¶ Prima est q̄ vba dei faciūt hoīem discipulum xpi: nō s̄bdit. Etere discipuli mei eritis. Istud enī signū est q̄ hō sit discipulus xpi qñ uerbū dei libenter audit. Joā. viii. Qui ex deo est: vba dei audit. Aliud signū est qñ discipulus xpi respuit oēs amorē illicitū ⁊ appetit oēm amorē diuinum. ¶ Amor aūt illicitus tripler est. s. domesticus: terrenus: ⁊ carnalis. Domesticus est qñ quis in malo amat parētes suos. Carnalis est qñ quis amat suas aliatates ⁊ carnalitates. Terrenus qñ qs nīmīs amat mūdāna. Istos tres amores debet abijcere discipulus xpi. Lucē. xxiij. Siquis uenit ad me ⁊ nō odit patrē suū ⁊ matrē suā hoc refertur ad amorē domesticū. Adhuc etiā ⁊ aīaz suā: ⁊ hoc refertur ad amorē carnalē. Et qui nō renūciat oīs q̄ possidet nō pōt meus eē discipulus. ⁊ hoc refertur ad amorē terrenū. Debēt aūt discipuli xpi habere amorē spiritalē ⁊ diuinū qui consistit in dilectione dei ⁊ proximī. Joā. xiiij. In hoc cognoscēt oēs q̄ estis mei discipuli: si dilectionem habueritis adinuicē. ¶ Secūda efficacīa sermōis

Seria sexta prime hebde

dei est q: illi qui uerba dei obseruat uitate dei cognoscit: id ait. Et cognoscetis ueritate. **D** Si aut dicit Aug. Veritas opponit falsitati: duplici-
tati: et uanitati. Illud enim qd uerū est nō est falsū: nō est dupler: nō est uanū. Verba ergo dei faciūt nos agnosce de mūdo uitate: q: faciūt nos cogno-
scere q: oīa mūdāna sunt falsa: duplicia: et uana. **F** Falsa qdē sunt: q: mūdus p mittit in diuitiis sa-
tietatē et dat uacuitatē. sicut patet Luce. xvi. in illo diuite qui ad tantā uacuitatē deuenit q: guttam aque hīc nō potuit. In delitiis p mittit delecta-
tione et dat amaritudinē. Proverb. v. Fauus di-
stillās labia meretricis: nouissima aut illi amara quasi absinthiū. In honorib: p mittit sublimita-
tes et dat delectionē subitā. Job. i. Tenēt tympanus et cytharā et gau dēt ad sonitū organi. Ducūt enim in bonis dies suos et in pūcto ad inferna descē-
dunt. Eiusdē. xxx. Eleuasti me et qñ sup uentū po-
nens allisti me ualide. **S**ecūdo ipsa mūdāna sūt duplicia et mixta. In mūdo enim nihil est purū: sed oīa sūt mixta. **Y**sa. Cūm tuū est mixtū aqua. Sigdē gaudiū est mixtū dolore: sapia est mixta obliuione: sanitas mixta est egritudine: uita est morte mixta. **E** In presenti enim uita ista sunt mixta: sed in beata uita erūt pura: in inferno erunt seculenta. **D**e enim separabit a gau dio dolore. a sapiētia obliuione: a sanitatē egritudinem. a uita morte. Et oēs feces. s. dolore. obliuionē. et infirmitatē. et mortē. piciet in infernū. Sāctis aut remanebūt oīa purissima. s. gaudiū sine dolore. sapien-
tia sine obliuione. sanitas sine egritudine. uita sine morte. **F** **T**ertio ipsa mūdāna sūt uana. Habēt enim uanitatē ex pte principij: q: ex nihilo sunt. Ex pte medij: q: multiplici mutabilitate sūt subdita. Ex pte finis: q: cito ad nihilū redigenda sunt. Eccl. iij. Cūcta subiacēt uanitati. hoc refert ad uanitatē ex pte medij. De terra facta sūt hoc re-
fert ad uanitatē ex pte principij. Et in terrā pariter reuertent. hoc refert ad uanitatē ex pte finis. **T**ertio efficacia ubi dei: q: illi qui seruāt uerba dei assequunt plenā libertatē: ideo subdit. Et ue-
ritas liberabit uos. Tales enim hūt libertatē ai in arguēdo et in nō peccādo. Ipse enim libere arguit uitia potēt. Eccl. xlvij. In dieb: suis nō ptimu-
it pīncipē: et potētia nemo uicit illū. Hāc libertatem animi habuerūt etiā philosophi. **U**nū diogenes phs cū alexādriū argueret et ille suā poten-
tiā allegaret: sibi respōdit diogenes. Potētia tua et glia tua aut est pterita: aut est futura: aut pēns. Pteritā nō timeo: q: ita nō est. Futurā nō pti-
mesco: q: dubia et incerta est. Presentē pūpēdo: q: momentanea et in icu oculi annullāda est. **T**a-

les etiā hūt libertatē animi in nō peccādo: q: deā-
gnant se seruos eē pcti. Aug. Pcti: est seru? tot-
diorus quor vi: iorū. Unde etiā cū alexāder corā
pho supradictio dñatorez mūdi se esse diceret: ille
ait. Nequaqu es dñs: sed seruorū meorū es tu? **S**upbia enim est ancilla mea: et dñs tua. cōcupi-
scentia carnis est ancilla mea: et dñs tua. **I**sta enim
sub pedibus teneo: et tibi dñantur. et iō es seruus
ancillaz mearū. **E**z igit famuli alexādi uellent
in eū irruere: ait alexāder. Videte ne quis eū con-
tingat: q: seruus dei est et ueritatem dicit.

C FERIA sexta prime hebde. xl. Sermo primus.

Rat dies festus iudeorū et ascēdit ie-
sus hierosolymā. **J**oa. v. Cū eēt
festū penthecostes dñs ad tēplū iuit. erat
tunc iuxta tēplū qdā gregatio aque que diceba-
tur pbatia piscina. Dicebat aut probatica a pba-
ton qd est ouis: q: oues que deo imolabant ibides
lauabantur. **P**iscina aut per cōtrariū dicebat: q:
piscibus carebat. **I**bidē aut erant quique portic?
in qbus facebāt multi egroti qui expectabāt aque
motū qui fiebat per angelū. **D**ñs igit tanq bon?
filius sepe ibat ad tēplū ut patrē honoraret et cū
di libenter ad ecclesiā tēplū daret. **T**anq plica-
tor sollicitus sepe ibat ad festa ubi pueniebāt mul-
ti ut multos lucrificeret. **T**anq benignus medi-
cus sepe infirmos uisitabat ut ipsos sanaret. **S**i-
cut hic: q: infirmos in porticibus isētes uisita-
uit et uñ sanauit. **A**lij aut forte de nouo uenerāt.
Iste aut multo tpe fuerat ibi cōmorat? **E**t el for-
te alijs expediebat ut haberēt illā infirmitatē cor-
poris ut sanaret infirmitas mētis in eis. **E**t el for-
te fm Blo. vnus sanauit ut uinitatē cōmendaret.
Debet enim qlibet esse vnitus cū deo per fidē. cum
primo per charitatē. et sibi ipsi per cordis integrita-
tem. **E**t circa istos infirmos de qbus hic fit mētio
duo sunt uideāda. s. **D**iuersitas et grauitas mor-
bi: **E**t modus curādī. **D**iuersitas et grauitas
morbi notat in hoc qd dī q: ibi erat multitudo lā-
guētū magna. cecorū. claudorū. et aridorū. **A**
Omne pctū aut fit per inertā. aut per ignoratiā
aut per infirmitatē humanā. aut per certā mali-
tiā. aut per pūctudinē longā. **I**lli qui peccāt per
inertā et uesidiā sunt lāguidi. et languēt ppter de-
fectū: et ppter inopiā gfe. ps. Oculi mei languē-
runt pte inopia. **I**ste languor qñ est recēs cito po-
test curari. **S**ed qñ hō longo tpe in uesidia pse-
uerat cū difficultate curat. **E**ccl. x. Languor: pli-
rior grauat medicū. breuē lāguorē pēdit medi-
cus. **I**lli qui peccāt per ignorantā intelliguntur
per cecos. ij. Petri. i. Cui nō pssō sunt hec: cecus
est et manu tētans obliuionē accipies purgatiōis

ueterā suoz delictorū. Illi qui peccāt per infirmitatē humanā intelligunt per claudos qui nō hnt firmū gressus. iij. Reg. xvij. Atqz quod claudicatis in duas partes. Illi qui peccāt per malitiā intelligunt per aridos. De quibus dī in ps. Aruit tanqz testa vtrius mea. Tales enīz arefacti sunt ab oī humore grē et voluntatis bone: iō dicit. Aruit tan. te. vir. mea. Tales enīz viri aut nūc ueniūt ad p̄fessionē: ideo subdit. Et lingua mea adhesit faucibz meis. Tales etiā in suis malitijs sepe moriunt. ideo subdit. Et in puluere mortis deduxi me. Illi qui peccāt per p̄suetudinē inueteratas intelligunt per illū infirmū qui triginta octo annos in infirmitate sua hēbat. In quorū p̄sona dīc p̄pheta. Inueteraui inter oēs inimicos meos. Baruch. iij. Quid israel q̄ in terra inimicorū es. Inueterasti in terra aliena: coingnatus es cum mortuis. deputat es cū descēdentibus in lacū in feni. Ideo aut poti⁹ sanauit istū inueteratū q̄ aliquē languidū: cecū: claudū: uel aridū. Ad inuēdū q̄ si deus aliqui iustificat hōes qui peccauit per p̄suetudinē longā: nō debet desp̄are aliqz qui peccauit per desidīa ut lāguidus. per ignoratiā ut cecus. aut per infirmitatē hūanā ut claudus. aut per malitiā ut aridus. ¶ Scōdo ponit modus curadi qui erat per immersionē in piscinā: q̄ qui pus descēdebat post motionē aque saluus fiebat. B. Ista aut virtutē ista piscina a tribz habebat. ¶ Primo ab hostijs sacratis que ibi lauabatur et postea deo sacrificabant. ¶ Scōdo a ligno crucis. Dicit enīz in historia scholastica q̄ regina sabba inuenit in domo salus quoddā lignū de quo dixit salomoni q̄ in illo ligno qdē suspēdēdus erat: per cuius mortē regnū iudeorū deleri debebat. iō salomon illud lignū in p̄fundū terre in visceribz abscondi fecit. Postea vō ibi p̄batice piscina facta est. Tēpore vō passionis xpi p̄dictū lignū superenatauit. et illud iudei acceperūt: et crucē de eo parauerūt. ¶ Tercio habebat illā vtutē: a motu angelī descēdētis. Per illā igit p̄suetudinē intelligitur penitētia in qua lauantur oīa peccā. Zacharie. xij. Erit fons patēs domui dauid et habitantibus in hierusalē in ablutionē p̄toris et mēstruatē. Iste fons penitētiē olim erat occultus: q̄ nullus tātz penitentiā facē poterat q̄ regnū celeste acgreter. Sed mō oībus est patēs: iō dī. Erit fons patēs. In isto etiā fonte lauant a negligentia viri actiui qui intelliguntur per dauid: qui iter p̄rat manu fortis. Lauant etiā et viri cōreplatiui qui intelliguntur per habitantes in hierusalē. Mō enīz tā actiui q̄ p̄replatiui sepe aliqz negligentias cōmittunt: et iō lauāri indigēt. ¶ In isto etiā fonte lauant pec-

catores oīa peccā: siue sint carnalia siue sp̄alia: iō dicit. In ablutionē p̄toris. Siue sint corporalia: iō dicit. Et mēstruate. Tūc autē iste fons et piscina penitētiē est vtiosa ad sanandū oīa peccā qū in ea inuenit hostia salutaris. lignū crucis. et motus angelī descēdētis: ut supra dictū est. Per hostiā salutarē intelligit mortificatio carnis. Roma. xij. Exhibeatis corpora uestra hostiā viuētē sanctam deo placētē. Bieg. Hostia p̄p̄e et imolat et viua est qū hō ab hac vita nō desicit. et tū se carnalibus desiderijs occidit. et ad illā mortificationem nos monet apls dicēs Col. iij. Mortificate mēbra uestra que sunt sup̄ terrā fornicationē: immunditiā: libidinē: concupiscentiā malā: et auaritiā que est idolorū seruitus. D. Per lignū crucis signatur memoria passionis xpi. talis enīz est intri virtuosā q̄ sanat oēs infirmitates p̄dicatas. s. lāguidos: cecos claudos: et aridos: et inueteratos. ¶ Sanat enīz oēm desidīa. et hoc signat per hoc q̄ in passione xpi terra mota fuit: q̄ meditatio passionis xpi desidiosos monet ad sollicitudinē et seruorē qdē si gnātū est. i. Mach. vi. Abi dī q̄ elephātis offēderunt sanguinē vut et mori ad acūendū eos ad prelium. Xps enim vut est in torculari crucis comp̄ressa. Ande multū sanguinis emanauit. fuit et mortū q̄ in morte denigratus fuit. huius igitur vut sanguis debet nos acūere ut simus seruētes ad preliandū contra demones et peccā. ¶ Scēdo passio xpi cecos sanat. i. peccata facta per ignoratiā qdē signatū est in longino qui cū clare nō videret gutta sanguinis xpi in elus oculos cecidit et clare vidit statim. Est enim sanguis xpi collitrius qdē sanat oēm infirmitatē et cecitatē oculoꝝ. Apoc. iij. Collitrio vnge oculos tuos ut videas. ¶ Tercio sanat claudos. i. peccā facta per infirmitatē humanā sicut patet in petro qui ex humano timore xpm in sua passione negauit: sed xps ipm resperxit et tū sanauit. ¶ Quarto sanat aridos. i. peccā que fiunt per malitiam. sicut patet in latrone qui erat a dextris ei⁹ qui multa mala cōmisit et tū xpus sibi peccit et regnū celeste sibi dedit. ¶ Quinto sanat peccā que fiunt per p̄suetudinē longā in qb⁹ hoies putrescūt. hoc signatū est in passione xpi: q̄ multa corpora sepulta et iaz putrida surrexerunt. ¶ Per mortū aque qui fiebat per angelū signat motus aie: q̄ ipsa aia ministerio angeloy quantū ad oēs suas potētias. s. memoriā: intelligentiā: et uolūtātē. debet in p̄nia moueri. Memoria debet qui des; moueri ad recogitādū et uolēdū de oībz peccatis. Ysa. xxxvij. Recogitabo tibi oēs annos meos in amaritudine aie mee. De isto motu dicit in ps. Ipsi vidētes. s. sua peccā: sic admirati sūt. de dei

potētia. turbati sunt: per magnā cōrrectionē. com
moti sunt: ad se curādū per satisfactiōē uerā. tre-
mor: apphēdit eos: ppter penā eternā cui se obli-
gauerāt. Intelligētia debet moueri sapienter et di-
scere ad p̄scedē et cognoscēdū: et ad intelligēdū
circūstācias p̄tōy. De isto motu p̄tō intelligi quod
dicit in p̄s. Turbati sunt et moti sunt sicut ebrius et c.
Sicut enim ebrius illud quod bibit cū delectatione
postea reijcit cū dolore. sic et penitēs p̄tā que se-
cit cū delectatione: debet uomere per p̄fessionem et
ruborē. Propter. xxx. Verba cōgregātis filii uomē-
tis. p̄tā enim que p̄tō: p̄gregauit mala opando
debet uomere p̄scedō. et sicut ebrius nullū tener se-
cretū. sic nec p̄tō: debet sacerdoti aliq̄ celare pec-
catū. Volūtas debet moueri ad satisfaciēdū. De
isto motu potest intelligi illud p̄s. Cōmoueat a facie
eius uniuersa terra. Terra est caro nra de terra
formata a qua marime satisfactio est assumenda.
Iuxta illud Roma. vi. Sicut exhibuistis mēbra
uestra seruire imūditie et iniquitati ad iniquitatem. ita
nūc exhibere mēbra uestra seruire iustitie in scificatio-
nē et c. Et dicit uniuersa: quia oīa que sunt in nro cor-
pore debēt satisfacē. s. oculi lachrymādo. aures v-
ba dei diligēter audiēdo. os deū laudādo et orādo
manū clynas largiēdo. pedes ad ecclīā p̄perādo.
¶ Eadē seria sexta p̄me hebde Sermo secūdus.

Urge

Perit̄ medicus medicinas
adhibet. put infirmo expedire videt. si enī
videt infirmū malis humorib⁹ plenū: dat ei medi-
cinā purgatiuā. et si nimis videt euz debilitari dat
ei aliquā medicinā cōfortatiuā. et si videt in ipso ali-
qua infirmitatis accidētia remāsisse: dat ei medici-
nā melioratiuā que ipsi infirmo quotidie sanitates
augeat donec ipm̄ pristine sanitati restituat. et nihī
lominus postq̄ fuerit restitū: dat ei medicinam
p̄seruatiuā que ipm̄ a casu et infirmitate futura p̄-
seruet ne ipm̄ recidiuare p̄tingat. A Istas q̄tu-
or medicinas sp̄ualiter loquēdo iste medicus sp̄ua-
liter isti infirmo per quē p̄tō: intelligit exhibuisse vi-
det. C Primo enī exhibuit medicinā purgatiuā.
Ista est p̄ritio et cōfessio que p̄tōrē ab oib⁹ humo-
rib⁹ corruptis. i. ab oib⁹ vitijs et p̄tis mundat et
purgat. Istā medicinā exhibuit cū cū a p̄tō sur-
gere p̄cepit dicēs. Surge. i. a p̄tō cōterēdo et cōfi-
tēdo recede. hoi enim statū nō dicit surge. sed sedē-
ti et iacētī. sedēs tñ cito surgit. iacēs vō difficilīus.
sci aut̄ viri stat. iō necesse nō hnt surgē. debēt tñ vi-
dere ne cadāt. i. Cor. x. Qui se existimat stare vide-
at ne cadat. P̄tōrēs aut̄ de nouo cadētes sedent.
et ideo de facili surgē p̄nt. tales. p̄pha alloquit̄
dicēs. Surgite postq̄ sederitis qui māducatis pa-

nē doloris: q̄si dicat. Postq̄ sedistis in p̄tō ibidē
aliquātulū sedēdo surgite p̄stq̄ iaceatis in ipso in
ueteralescēdo. nihilomin⁹ māducatis panē doloris:
magnā p̄ritiōē hnt. Illi enī qui sunt in p̄tis
iue. erati iacēt. et iō difficilīus surgūt. de quoz nu-
mero erat iste qui triginta octo annis infirm⁹ iacuit
tales sūt q̄ a sua iuuetute usq̄ in senectute in p̄tō
rū scib⁹ regessūt. quoz cor est uas diaboli et ple-
nū vino corrupto maloz desiderioy: nec aliq̄ uel
raro efficit uas dei ut recipiat vinum gr̄e sp̄ualis.
Biere. xlviii. Fertilis fuit moab. s. in malis opib⁹
ab adolescētia sua et reguit in scib⁹ suis. nec trās-
fusus est de uale in uas. ¶ Secūdo dedit ei medici-
nā p̄seruatiuā: ista est spes uenie que aīaz multū cō-
fortat. Istā exhibuit cū dixit. tolle grabatū tuum.
Grabatū dī a graba q̄ est caput: et significat mē-
tē que est aīe caput. Tūcigit grabatū tollit q̄ mē-
tē nram ad deū per uerā spem uenie erigim⁹ et ista
spes uenie aīam p̄tōris multū cōfortat et firmat
cū sit anchora dei. Heb. vi. Cū fugimus ad tenen-
dā p̄positā nobis spem quā sicut anchora aīe te-
nēs tutā et firmā. multū p̄fortat eum sit galea dei.
Eph. vi. Induti lorica fidei et galeā. s. spem salu-
tis assumere. multū delectat cū sit nūcia misicor-
die dei. Eccl. ij. Qui timetis dñm sp̄are in illum et
in oblectationē ueniet uobis misicordia. ¶ Ter-
tio dedit ei medicinam melioratiuā: ista est satisfac-
tio. istā exhibuit cū dixit. et ambula. s. satisfaciēdo
de uitate in uitate. de bono in meli⁹ p̄cedēdo. B
Sūt aut̄ tres spēs satisfactiōis. s. ofones: ieiunia: et
elemosynę. Sūt igit qdā qui ambulāt. qdā qui s̄b-
sistūt. qdā qui retrocedūt. Illi qui ambulāt sunt q̄
de ofonib⁹ trāsēūt ad ieiunia. de ieiunio ad elemo-
synas. Illi s̄bstitūt qui tñ stat in vno. s. orādo uel
in ieiunādo: uel in elemosynas largiēdo. Illi autē
retrocedūt qui oīa ista dimittūt et ad uomitum re-
uertunt. ¶ Quarto dedit ei medicinā p̄seruatiuā
que est p̄seruare ab hīs que sūt uel cē p̄nt occasio
p̄tō. istā medicinā exhibuit cū ait. Ecce san⁹ fact⁹
es. iā noli peccare ne deterius tibi p̄tigat. ubi dñs
monet q̄: q̄libet qui sanat a p̄tō caueat sibi a reci-
diuo: cū ait. ecce sanus fact⁹ es iā noli peccare. De
inde ponit recidiuatiōis magnū piculū: cū s̄bdit.
ne deterius tibi p̄tingat. ¶ Et hō vō a reciduo
sibi caueat: necesse ē ut duo faciat. s. ut carnē mor-
tificet: et peccādā occasiōes vitet. debet ergo corp⁹
suū mortificare. Iuxta illō. i. Cor. v. Castigo cor-
p⁹ meuz et in fer. i. et c. Col. iij. Mortificate mēbra
uestra que sūt sup̄ frā. nō dic̄ que sunt s̄b terra uel in
frā: sed sup̄ terrā. Mēbra qdē nra sūt frā in morte
et tñc nō sunt apta ad mortificandū sed ad putrefa-
ctionē in terra sunt in senectute q̄n. s. p̄strata sunt

er debilitate. Unde et senes dicere consueverunt: ego sum in terra. et tunc non sunt membra apta ad mortificationem sed ad uegetationem. Super terram vero sunt in lunetate. Unde de talibus dicitur consuetum est. iste est super se. et tunc membra apta sunt ad mortificationem ne uirtus in eis regnent. Rom. vi. Non ergo regnet petri in uestro mortali corpore nec obediatis concupiscentiis eius. oportet etiam quod ille qui non uult reciduiare occasione peccati vitet. sicut sunt male societates. Prover. xlii. Qui cum sapientibus graditur sapiens erit amicus stultorum efficiet similis. Sicut sunt male cogitationes. Prover. vi. Aliquid abscondere potest homo igne in sinu suo ne uestimenta illi ardeant. sicut sunt male opportunitates. quod sicut dicitur Eccl. xix. Si ab imbecillitate uirtutis ueretur peccare si inuenierit tibi pus malefacienti malefaciat. sicut sunt impudici respectus et lasciuie consabulationes cum mulieribus. Eccl. ix. Specie mulieris multi admirati reprobis facti sunt etc. Deinde ponit duos quod periculosi sit reciduiatio in peccati cum ait: ne deterius aliquid tibi contingat. et istud periculum attredit. Proinde ex parte dei quod reciduias grauius peccat propter suam ingratitude. et ideo a deo grauius puniet. Secundo ex parte diaboli: quod reciduias fortius a diabolo custodit. sicut enim miles castrum quod semel perdidit si postea illud recuperat fortius munit et cautius custodit: sic diabolus peccatores reciduiantes fortius munit quod septem spūs nequiores se ipsis ponit ut patet Mat. xxi. i. ad uiam septem peccata mortalia ipsum trahit. Tertio ex parte hominis: quod reciduias facilius postmodum in peccata labitur. nam postquam toties reciduiare se conspiciat itaque ex quibus mala consuetudine peccare pro nihilo ducit. Prover. xlii. Impius cum in profundum uenerit peccatorum: continet sed sequetur eum ignominia et obprobrium.

¶ Sabbato prime hebdomade Sermo primus.

Consumpsit Iesus petrus et iacobus et iohannem et duxit illos in montem excelsum: secumque transfiguratus est ante eos. Mat. xvi. Ista transfiguratio signat gloriam beatorum. nam cum petrus modicum gustum diuine dulcedinis gustasset tanta dulcedine est repletus quod quadam factus est ebrius. Unde dixit. faciamus hic tria tabernacula. tibi unum. moysi unum. et helye unum. nesciens quid diceret. Sicut dicitur Luc. ix. Accipite uos pro se ut aliquod tabernaculum sibi fieret quod beatus se putabat si in talibus tabernaculis sanctorum fieri mereret. Ergo modicum gustus tantas fecit dulcedine quam faciet plenitudo quoniam. si implebitur sic dicit propheta. Inebriabuntur ab ubertate domus tue. Alio per illam igitur transfigurationem sanctorum gloria significat que a quatuor describitur. Proinde ab ame-

nitate loci. Secundo a maiestate dei. Tercio a loci cunditate portus. Quarto a glorificatione proprii subiecti. Amenitas autem loci ostendit in hoc quod dicitur quod ista transfiguratio est facta in monte. nam in monte herba uiridis apta pascuis nasci consuevit. In monte igitur celesti herba uiridis nascitur que ouibus dei in pascuis datur. Iuxta illud Ezech. xlii. pascuas eas in montibus israel ibi requiescent in herbis uiridibus. Ista herba est christus. iuxta illud Beati. i. Serminet terra. i. beata uirgo. herba uiridens. i. christus deus et homo. et dicitur christus uiridis et non albus uel niger. quod color albus uel niger sunt colores extremi. color autem uiridis est color medius inter album et nigrum. natura autem non delectatur circa extrema sed circa media. et ideo oculus non delectatur naturaliter circa colores extremos. i. album et nigrum sed circa colores medios. i. uiridem. iuxta illud Eccl. xl. Gratia et speciem desiderabit oculus et super hoc uirides sationes. Natura igitur diuina transfiguratur in quatuor extremis. album et nigrum. natura enim diuina habet excessibiles claritates. et ideo oculus noster ad eam non potest perungere. i. Timoth. vi. Solus habet immortalitatem et lucem habitat inaccessibiles. Natura uero humana habet de se quoddam obscuritatem. oculus igitur humani intellectus in naturam diuinam non poterat se eleuare propter nimiam claritatem. nec in humanam poterat inuenire refectiones propter suam inspectionem et obscuritatem. ideo perfecti est natura diuina nature humane in unitate personae in christo tandem. i. color albus et niger. et sic ipse christus totus uiridis. i. amicus et delectabilis est factus. ideo christus uocat se lignum uiride. Lu. xlii. dicens. si in uiridi ligno hoc faciunt in arido quid fiet. In monte igitur celesti inuenit herba uiridis. i. christus totus delectabilis cuius uisio est pascua ouium. quod pascunt et intus in contemplatione deitatis: et extra in contemplatione humanitatis. Ioan. x. Ingredietur et egredietur et pascua inueniet. In hoc etiam monte celesti inueniuntur rose martyrum. uiole confessorum. et lilia uirginum. Deinde describit ista transfiguratio christi a maiestate dei. In illa enim transfiguratione tota diuina maiestas. i. tota trinitas apparuit. scilicet pater in uoce. filius in humanitate. et spiritus sanctus in nube sicut dicitur Mat. xvi. per quod datur intelligi quod gloria sanctorum consistit in fruitione beate trinitatis. Et habet quoddam tria tabernacula in anima ubi non moyses nec helyas sed trinitas ipsa beata trinitas habitat. scilicet memoria. intelligentia. et uoluntas. nam filius habitat in tabernaculo intelligentie impledo ipsam dei plenissima cognitione. spiritus sanctus habitat in tabernaculo uoluntatis impledo ipsam dei suauissimo amore. pater habitat in tabernaculo memorie impledo ipsam cognitionem et dilecti perpetua retentione. De istis tribus tabernacu-

lis et missionibus trinitatis dei Joa. xiiij. Ad eum
venient? et missione apud eum faciemus. Tercio
describitur hec transfiguratio a locunditate pfortij. qz
ibi fuerit moyses. helyas. petrus. iacobus. et ioan-
nes. D. In celesti enim gloria habebim? in socios
omnes sanctos veteris et novi testamenti. scilicet autem veteris
testamenti distinguunt ad duos ordines. scilicet in patriar-
chas qui intelligunt per moysen. et in prophetas qui in-
telligunt per helyam. scilicet autem novi testamenti distin-
guunt in tres ordines. scilicet in martyres qui intelliguntur
per iacobum qui interpretatur suppletor. in confessores
qui fuerunt pleni sapientia dei qui intelligunt per
petrum qui interpretatur agnoscens. et in virginis que intelli-
gunt per iohannem que ego a deo electus. Vel potest dici
que christus voluit hic testimonium sui aduere ab illis qui
sunt in celo. i. a patre qui dixit. hic est filius meus dile-
ctus. Ab illis qui sunt in mundo. i. a petro iacobis et
iohane. Ab illis qui sunt in terrestri padiso. i. ab he-
lyas. et ab illis qui sunt in inferno sive in limbo. i. a
moysen ut non tamen in ore duorum vel trium testium stet o-
mnibus. sed in ore quatuor testium stet omnis verbum. Quar-
to describitur hec transfiguratio a glorificatione subie-
cti: cum dei. resplicuit sicut sol facies eius. vestimenta
eius sicut nix. In hoc signat beatitudo et gloria quibus
corpora sanctorum induentur. marie autem per hoc que facies
eius resplicuit sicut sol: notatur quatuor dotes quibus
corpora sanctorum dotabuntur. Sol enim habet imen-
sas claritatis et per hoc signat dos claritatis. Mar-
iam. Tunc iusti fulgebunt sicut sol in regno patris. co-
rum. Est etiam radi? solaris tante subtilitatis quod vix
penetrat. et per hoc ostendit dos subtilitatis: per quam
nullum corpus existit. sicut pater qui post resur-
rectionem ianuis clausis intravit. Est etiam sol magne
velocitatis. et per hoc notat dos agilitatis: que sic
ait Augustinus. Ubiqueque volens spiritus illic erit prout et
corpus. Est etiam sol subitaneus incorruptibilis. et per
hoc notat dos impassibilitatis. i. Cor. xv. Semi-
natur in corruptione. surgit in incorruptionem.
Eodem sabbato prime hebdomade quadrage-
sime Sermo secundus. Hic est filius meus dilectus in quo mihi
habui coplacui. Christus habet in celo patrem
in fine matris. et in terra habet matrem sine patre.
Quis autem pater postquam verbum dixerit. nihilominus
et in mihi pueritatem potest ut dicat. hic est filius meus di-
lectus. prout igitur matri pueritatem de filio dixit.
Prolo quod ipsum tanquam uera mater filium genuit. cum di-
xit. hic est filius meus. Secundo quod ipsum singulari amo-
re dilexit: cum ait dilexit. Tercio quod ipsum semper in om-
nibus coplacuit. cum subiunxit. in quo mihi habui copla-
cui. A. Circa primum notandum quod ipsa sunt christi vera
mater et tota mater. alie menses et si sunt vere menses non

sunt tunc menses. que prout in generatione filii partes habet.
ipsa autem tota mater fuit: que tota substantia corporis christi
de suis visceribus supra existit. idem dicitur. Hier. xxxij.
Et reuoluit omnis nouum super terram. femina circumdabit
uirum. quod tribus modis exponi potest. B. Prolo sic.
solet homo circumdare quod est suum proprium non quod est alie-
num. ceterum menses puerum in utero non circumdederunt.
que caro pueri non fuit tota propria ipsarum sed est ibi de
alieno. scilicet de semine paterno. sola autem ego maria in
utero circumdedit filium suum: que in eius utero nihil de
alieno fuit sed totum virginis existit. Secundo potest alie-
sic exponi. nam sicut dicit Augustinus. ceterum figure diuer-
se lineas claudunt. sola autem linea seu figura circu-
laris una tantum linea claudit. caro autem ceterorum pue-
rorum ex diuersis lineis perficitur: que ex semine utriusque
parentum generatur. generatio autem christi dei circumdatur. que
facta est tantum de una linea. i. et carne virginis. Tercio
exponit sic. Illud est circumdatur quod ei partes est
clausus. nam si in aliquo parte aperta fuerit: circumdatur non
erit. Beata igitur ego christus circumdedit: que autem prout: et in
partu: et post prout clausa permansit. C. Secundo beata
ego singulari amore christus dilexit. Secundo enim. Berni-
debemus diligere deum dulciter ne caro nos alliciat.
fortiter ne aduersitas mundi nos frangat. et sapienter
ne diaboli astutia nos decipiat. Istis tribus modis
beata ego christus dilexit. Prolo dulciter ei dilexit: que
per nimiam dulcedinem tota liquefacta fuit. sic enim aux
liquefacta ad ardorem ignis. sic eius anima tota liquefacta fuit
ad ardorem diuini amoris. Cant. v. Anima mea lique-
facta est. Tunc dulciter dilexit quod amorem: in ea extasis
faciebat. fecerat quidem amorem: extasis in filio qui in cru-
ce existens sua vulnera oblationi tradebat et miris
memor erat. sic et extasis fecerat in mense que in me
dio intersectorum manebat nec ipsos expauescebat.
Secundo dilexit ei fortiter. nam tempore passionis ipsi quidam
fuerunt fortes in amore sed debiles in associatione
et fide. sic apostoli qui ipsi uiuunt dilexerunt: sed tamen ab ipso
recesserunt et fide perdidit. Alii fuerunt fortes in as-
sociatione et in amore: sed tamen debiles in fide. sic de
uote mulieres que ipsi mortuum dilexerunt et ab eis
cruce non recesserunt: sed tamen fide perdidit. D. Beata
autem ego fuit fortis in amore. que filium semper dilexit
imo facili? fuisset ei mori quam ab eis dilectione separari.
Cant. viij. Fortis est ut mors dilectione. fuit for-
tior in associatione. que iuxta crucem in obliuione fuit.
Joa. xij. Strabat iuxta crucem iesu mater eius et. fuit
fortissima in fide. que fides in ipsa sola remansit. nec
tempore passionis extingui potuit. idem uero de ca. Pro-
uer. ultimo. Non extinguitur in nocte. i. in tribulatione
passionis eius. lucerna eius. i. fides eius quod totum mundum
illuminat. E. Tercio dilexit eum sapienter quod pa-
ter per tria signa. Primum est quantumcumque filius suus

et puer delicat^{us}. tñ in his que dei erāt sibi parē
nolebat: sed ad festiuitates eñ dūcebat. / **S**ecūda
est q^{ue} quā tñcūq^{ue} eñ diligeret tñ nunq^{ue} sibi dissua
dere uoluit q^{uod} cruce ascēderet et morte pro huma
no genē sustineret. / **T**ertiu^m est q^{uod} quīs sciret filiū
suū in cruce positi grauissimos dolores pati: tñ
nunq^{ue} sibi suāsit ut de cruce descēderet et a dolori
bus sibi parceret. ex quo instruit parētes q^{uod} filios
suos a pueritia bonis studiis debēt assuescē: nec
a bonis ppositis et opibus penitētie eos retrahē
re nec ut pñiam assumptā deserāt debēt eis pñia
dere. / **T**ertio xps matri semp cōplacuit. Ille fi
lius matri cōplacet: qui de mīe curā sollicitū ha
bet. / **X**ps curā de mīe habuit in sua infantia
q^{uod} sigilla pudoris sibi illibata suauit. In sua pue
ritia: q^{uod} in oībus sibi subdit^{us}. Luce. ij. Descendit et
uenit nazareth: et erat subditus illis. In sua iuue
tute: q^{uod} innuit^{us} ad nuptias ad pces matris aquā
in uinū mutauit. In sua passiōe: q^{uod} de cruce ipas
ioāne cōmēdauit. Post suā resurrectionē: q^{uod} sicut
dicit Sedulius xps resurgēs primo marie appa
ruit. Post suā ascēsiōē: q^{uod} ad eius mortēs uenit:
in aīa et in corpore ipsam assumpsit: et ad sue maie
statis dexteram collocauit.

Dominica secunda in quadragesi
ma Sermo primus.

Gressus

iesus secessit in ptes ty
ri et sydonis: et ecce mu
lier chananea a finibus illis egressa cla
mabat dicens. Misere mei fili dauid. Mat. xvi.
Ista mulier uolēs filie sue sanitatē impetrare sa
pienter sciuit allegare. / **P**ri^{mo} enī apud xps capta
bat uentuosetia in eo q^{uod} uocabat eñ dñz et cōsan
tū. Et in hoc pñtet eñ esse uerū deū in quātū uo
cat eā dñm. Et uerū hōiem in quātū dicit ipm eē
filiū dauid. / **S**ecundo insinuat suam tribulatio
nem et miseriam cum dicit. Filia mea male a de
monio ueratur. / **T**ertio implorat eius miseri
cordiam cum dicit. Misere mei. / **A** Chistius
autē quatuor magnas duritias ostendit sibi non
ut eam confunderet sed ut eius fidem et cōstan
tiam probaret. / **P**rima duritia fuit in hoc q^{uod} ni
hil sibi respondere uoluit tanq^{ue} si esset ex cōmuni
cata uel ex hissi respōsiōne indigna. Unde dicitur
q^{uod} non respondit ei uerbum. / **S**ecunda duritia
fuit in hoc q^{uod} dixit ipsam nō esse de ouibus isra
el. Unde dixit. Nō sum missus nisi ad oues que
perierunt domus israel. Quēs autem israel erāt
oues dei. In hoc ergo q^{uod} dixit eam nō esse de ou
ibus israel: insinuat ipsam nō esse de ouibus dei:
et per consequens relinquebatur q^{uod} esset de ou
ibus diaboli. / **T**ertia duritia fuit in hoc q^{uod} ipsas

canem appellauit. Non solum enim ipsam dixit
non esse dei ouem: sed etiam esse canem. / **Q**uar
ta duritia fuit in hoc q^{uod} dixit eam non esse dignas
uesci pane: cum dixit. Non est bonum sumere pa
nem filiorum et mittere canibus. Ecce quot et
quāntas magnas duritias christus sibi ostendit:
ut eius constantiam probaret. Non est aliqua mu
lier ita patiens nec ita sancta que si alieni quan
tumcūq^{ue} magno viro loqueret^{ur} et ipse sibi tanq^{ue}
excoitate loqui noller. Et insup illā ouē diaboli di
ceret et canē appellaret et indignā eā pane esse asse
reret que nō recederet turbata et scādalizata. Ipa
aut in oībus cōstās et patiens semp fuit. / **M**ā quā
tum ad primā duritiā se habuit prudēter. Quis
enim a principio ire noluerit ad petrū nec ad iaco
bū nec ad ioāne nec ad aliquē aliu^m discipulū: s; ad
ipsū xpm. / **S**i uides q^{uod} xps sibi irādere nolebat
puidit sibi et ad discipulos iūte rogās eos ut pro
ipsa intercedere dignarent^{ur}. / **T**ūc accēdēs disci
puli rogabāt eñ dicētes. Dimitte eā. i. fac q^{uod} ipsa
petit. et sic recedat: q^{uod} clamat post nos. In hoc enī
eā tenes: q^{uod} q^{uod} petit nō cōples. / **Q**uātū ad scōdam
duritiā habuit se magnanimit^{er}. nā dñ discipuli
pro eā rogaret et ipse diceret eā nō eē de ouib^{us} dei
et cōsequēter eē de ouibus diaboli. Illa hoc audi
ens sumpta fiducia. prius ad eū appropinquat et
eū adorauit dicēns. Dñe adiuua me. Ac si dicat.
Uis modo su^m ouis diaboli: mō uellē eē de ou
ibus dei. Et in signū huius adoro uos sicut ouis
pastorē suū. / **I**deō dñe adiuua me sicut pastor
adiuuat ouē suā debile et infirmā. / **Q**uātū ad ter
tiā duritiā se habuit humiliter: q^{uod} q^{uod} xps canē
uocauit ipsa hoc nō negauit sed canē se eē cōfessa
fuit dicēns. Etā dñe. Ac si dicat. Dñe me uocas
canē: canis tuus uolo eē. Dñi aut canis non expel
lūt eos. et si eos expellūt per vnā portā: per aliā re
uertunt^{ur}. Si ergo sum canis nō debes mē expelle
re a te. et si expuleris me: ad te prin^{te} redibo. / **Q**uā
tum ad q^{uarta} duritiā se habuit sapiēter q^{uod} ei dixit
q^{uod} nō erat digna comedere panē filioy. Illa rñdit
sapiēter. Dñe nō peto panem sed micā: q^{uod} illud q^{uod}
peto est tibi parua mica. et maxime si ego sum
canis sicut me uocasti. Et sciēdo est q^{uod} oīi dant
canibus et catellis fuisse saltē micas. Ergo da istas
micā quā peto. i. filie mee curationē. Et rñdit ei ie
sus. / **M**ulier magna est fides tua. Jam nō uo
co te canē: sed mulierē fidelē. Quia tāta est fides
tua q^{uod} me superauit et uicit. Et ideo tibi sicut
uis. Et sanata est filia eius ex illa hora. / **N**otan
dū est aut q^{uod} quādo q^{uod} aliquis sublimē personam
gratiā aliquā petiturus accedit: illos secū in foete
tates ducit: quos illius pñone amicos esse credit.

Ista igitur mulier ad ipsum uolens accedere et sanitatem pro filia impetrare: illas stantes secum assumpsit quas ipso magis gratas esse cognouit. **P**atentia: fides: humilitas: et perseverans oratione. Patientia enim: fuit soror: fides autem filia christi. Humilitas est in christo. Et oportet nuncius fidelis ad ipsum. **B** **C** **P**rimo igitur assumpsit patientiam que fuit soror christi: quia ipse sum nuncius deservit nec in vita nec in morte: sed tantum soror iduivua semper esse associavit. **Ysa. xlii.** Tacui semper filius: patientia fuit. **E** **I**sta autem patientia in tribus iniuriis comprobatur. **V** **verbo:** verus: et persone. In his tribus patientia istius mulieris probata fuit. **P**rimo namque sustinuit iniuriam in verbo quod ipse ipsam canem appellavit. **N**on est aliqua mulier ita patiens quod si canis diceret ab aliquo saltem rinderet non est verum quod sim canis: sed bona domina de terra mea. **I**sta autem non tamen patienter portavit quod ipse eam canem vocavit: sed etiam seipsum canem appellavit. **S**ecundo enim: quod ipse dicebat hoc non causa iniuriarum: sed causa probandi. **S**ecundo sustinuit iniuriam in rebus: quia omnibus bonis expoliata fuit a iudeis. **U**nus dicit: **H**ylarius: quod chananæi terras in quibus iudei sunt prius coluerunt: qui ultimo bello consumpti vel in loca, vel in cina dispersi vel in servitutem subiecti: nomen tamen suum circumferunt. **E**t illis ergo ista chananea fuit que iudeis admixta credit cognovisse ex leger christum ex semine david nasciturum esse. **I**lla autem iniuria scilicet bonorum suorum ablatione libenter portabat. **T**ercio sustinuit iniuriam personalem scilicet filie sue oppressiones: quia a diabolo graviter opprimebat quod oppressiones propriam reputabat. **U**nde non dicebat. **D**ne misere filie mee: sed misere mei domine. **I**lla autem tale iniuriam non libenter sicut primam nec patienter sicut secundam: sed graviter ferebat. **S**i christus canem eam vocavit: de hoc habuit magnam letitiam. **S**i homo bona sua rapuit et in servitutem ipsam redegit de hoc habuit patientiam. **S**ed quod diabolus in domo sua habitaret de hoc patientiam habere non poterat: et ideo ad ipsum clamabat. **miserere mei domine.** **H**oc est contra multos qui in adversitatis a deo datis murmurant et in persecutionibus hominum blasphemant. **S**ed si in domo aie sue diabolus habitat de hoc non curat nec ad deum clamant. **D** **C** **S**ecundo assumpsit fidem que est filia christi: quia ab ipso in cordibus nostris generatur. **E**phe. iiij. **H**abitare ipsum per fidem in cordibus nostris. **I**lla autem fides ista mulier habuit. **U**nde dixit ei ipse. **M**ulier magna est fides tua. **T**unc autem fides est magna quando est opus: puncta: charitati admixta: perseverans et firma. **F**ides enim que est sine opibus habet ociositatem: et talis est fides malorum scripturarum. **Jaco. iiij.** **F**ides sine opibus mortua est. **S**i ergo non est charitati adiuncta habet inutilitatem. **iij.**

Loz. xij. **S**i huiusmodi fide ita ut motes transferat: charitatem non habeo nihil sum. **E**t ista est fides de qua non sunt extra statum mercedi: nec ulterius charitatem habere possunt. **D**e quorum fide dicit **Jac. ii.** **T**u credis quod vnus est deus: et boni facis: et ceteros credunt et premisserunt. **S**i autem fides non est perseverans et firma habet pusillanimitatem. **E**t ista est fides debilis. **D**e qua dicit **Mat. viij.** **M**odice fidei quare dubitasti. **L**uce. viij. **A**d tempus credidit et in tempore temptationis recessit. **V**is tribus modis fides istius mulieris fuit magna. **F**uit enim opus: puncta: quia vacabat opus: misericordie tam corporalibus: in qua tamen filie firmis serviebat: quam spiritualibus: in qua tamen pro ipsa orabat. **fuit charitatis admixta.** **V**era enim charitas aliena incommoda reputat sua. **U**nus ista mulier veratione filie sue suam per pram reputabat. **fuit etiam perseverans et firma:** quia sepe repulsa fuit et tamen perseveravit. **T**ercio assumpsit humilitatem que fuit in christo. **D**icit enim **Bern.** **q**uod ego et si vnguitur placuit: tamen ex humilitate concepit. **q**uandocumque enim fuisset ego si humilis non fuisset: deum non concepisset. **E**t quod per humilitatem concepit: ideo humilitas quodammodo in me fuit christi. **I**lla autem humilitatem ista mulier secum habuit: et ideo erandi meruit. **I**uxta illud psalmi. **R**espexit in orationem humilium. **E** **H**umilitatem autem suam ista mulier ostendit exemplo: verbo: et facto. **E**xemplo: quod ipsum adoravit. **V**erbo: quod se canem asseruit. **F**acto: quod inter iudeos in servitute humiliter conversabatur quod fuit magne virtutis: cum iudei essent superbi. **I**nter superbos enim scire humiliter conversari magna virtus est. **D**uo enim humiles et mansueti possunt ad invicem conversari. **U**nus humilis et vnus superbus prout ad invicem pacificari. **D**uo autem superbi nunquam ad invicem pacificari possunt nec conciliare. **V**idemus enim quod duo corpora plana possunt ad invicem applicari. **v**nus autem corpus sphericum et vnus corpus prout etiam ad invicem applicari possunt: quia corpus prout unum recipit intra suam concavitatem illius tumorem. **D**uo autem corpora spherica et tumida applicari non possunt nisi in puncto. **e**odem modo duo homines humiles et mansueti possunt ad invicem pacificari et letari. **p**salmi. **A**udiat mansueti et letentur. **X**ps erat humilis. **d**iscipuli ei erant humiles et ista mulier erat humilis. **i**deo ad invicem bene conveniebant. **n**am ipsa orabat. **d**iscipuli pro ea intercedebant. et ipse ei preces erant dicebat. **U**nus autem humilis et vnus superbus prout ad invicem pacificari. **q**ui humilis intra suam humilitatem recipit et supponit illi tumiditatem. **p**salmi. **E**nim hijs qui oderunt pacem erant pa. **e**odem modo ista mulier erat humilis et iudei superbi qui ipsam subiugaverant in fuitum: et tamen cum illis humiliter vivebat et sciebat vivere et corporum humiliter supportare. **d**uo autem superbi ad invicem pacificari non possunt nisi in puncto. **p**unctum quod se possunt pacificari non possunt. **P**ron. xlii. **I**nter superbos spiritus iurgias sunt.

CDe eadē dñica scđa qđragesime Sermo scđs.
Ecce mulier chananea a finibus illis
 egressa cla. v. mī. mei fili dauid
 Si alig^o viris in exēplis pponerent scđi
 qui pcesserūt forsitan se excusarēt z dicerēt. nō pos
 sumus scđos imitari qui tot donis spūs scđi pueri
 fuerūt. Rursus si pponerent feminis in exēplum
 alig^o viri fortit deo fuiētes: forte se excusarēt z dice
 rēt. nos cū simus fragiles viros nō possum^o imi
 tari. ablata est enī excusatio in ista muliē chananea
 tā viris qđ feminis. Si ergo nō potes tu vir imita
 ri scđos. uel tu semina nō potes imitari viros: sal
 tē uterq; imitemini hanc mulierē que tāte fidei z
 ofonis existit apđ deū. In pñti euāgelio de qtuor
 psonis fit mētio. s. f. de xpo: f. de muliē chananea
 f. de filia a demonio male uerata: f. z de discipulis
 pro ea oratib^o. In xpo autē cōmēdat magna mi
 seratio. in muliē istās postulatio. in filia a demonio
 mala ueratio. i. discipulis magna cōpassio. **A**
 Cōmēdat igit in xpo magna misatio. iō mulier
 qđis sciret xps hīc oīportetia per quā filia suā sa
 nare posset. hēre sapias p quā sanare sciret. nō pe
 tit potetia: nō sapias: sed tñi misericordiā eius di
 cens. Misere mei dñe fili dauid. **E**z enī deus ante
 incarnationē multū eēt misericors. tñi postqđ assum
 psit carnē de dauid z fact^o est hō. tñc fact^o est ma
 gis misericors. hī enī de^o pūs videret humano ge
 neri durus. tñi in ipsa sui icarnatione oleo spūs scđi
 sic fuit vñt^o qđ factus est postmodū mollis z mā
 suer^o. Sicut enī accidit in corio duro z rigido qđ
 qñ inungit flexibile z molle. s. f. c. l. x. Spūs
 dñi sup me eo qđ vñerit me ad annūciandū mā sue
 tis misit me. **B** Olim erāt qtuor dura z inflexibi
 lia. s. celū qđ nullū hoīes uoluit recipere. angelus qđ
 nullius aiāz uolebat ad celū portare. de^o qđ hñanū
 gen^o sibi nolebat recōciliare. z mors que bonos z
 malos ad infernū festinabat deducē. **S**z in ipā icar
 natione in tāta abūdācia effusa est vñctio spūs scđi
 qđ ista qtuor dura facta sunt flexibilia. si qđ celus
 est vñctū z sic factū est flexibile qđ oēs penitētes su
 scipit. Angelus etiā vñct^o est z sic fact^o est mā sue
 tus ut aiāz oīm scđōz viroz ac scđarū mulierū in
 celū deducit. De^o autē pñ ē vñct^o z fact^o est tñi ad
 misericordiāz flexibilis qđ pctorē penitētē ad misē
 cordiā recipit. Mors est vñctā z facta est māfucta
 ita qđ mō a scđis desiderat z nulli scđo viro decete
 ro dñas. **S**z dicit illud pñl. x. Cupio dissolui z
 cē cū xpo. Sciēs ergo ista mulier xps in icarnatio
 ne fuisse vñctū z factū esse māfuctū. iō ad memo
 riā hoc reducit dicēs. Misere mei dñe fili dauid.
E f. Secōdo ponit persona mulieris chananee in
 qua sunt istās petitiō. petijt enī unū. hñilit^o: seruen

ter: z sapiēter. f. Utilit^o qđ petijt petēdo. s. nō qđ
 erat sibi utile z deo acceptū. nō enī petijt diuitias
 hī oīb^o bonis esset a iudeis expoliata. nō etiā petijt
 vindictā hī de terra sua esset expulsa. nō petijt liber
 tatē hī cū ceteris chananeis in fuitutē eēt a iudeis
 sbiugata. hī petijt demonis expulsiōē a quo filia
 suā tenebatur obsessa. sed multe sunt matres que
 plus curāt filiis suis pgregare diuitias qđ demo
 nis expulsiōē. tales multū flebūt qui filios suos a
 ad infernale patibules duci videbūt z dici poterit
 eis. filie hierim nolite flere sup me hī sup filios ue
 stros. f. flebūt qđ sup xps ut iducāt eū ad cōpas
 siōē. flebūt sup ipsas: qđ nō adhibuerūt circa fi
 lios suos debitas correctionē. f. flebunt sup filios
 quos videbūt traditos ad eternā dñationē. Sed
 primas lachrymas dñs remouet ne. s. sup eū plo
 rēt: qđ nō possent eū ad misericordiā inclinare. alias
 duas pcedit eis qđ. s. plorēt sup se z sup filios su
 os. ac si dicat dñs. nolite flere sup me: qđ nūq; me
 ad misericordiā inclinabitis. hī flere sup uos qđ filios
 ufos nō coreristis. z sup filios ufos quos in ppe
 tuo tozmeto videtis. **D** f. Secōdo petijt hñilit^o: z
 in tñi hñilitate se qđ canē siue catulā se appellauit.
 ps. Repertit in ofonē humilitū. hñilitas enī ofonē
 pñfeta tria bona facit. f. Unū est qđ ipas in celū de
 ducit. f. Secūdū est: qđ usq; ad deū appropinquē
 facit. imo nō pñolat donec deo appropinquat. f. Ter
 tiū est: qđ nisi de^o pcedat illud qđ petijt nō recedit.
 Ista tria tāgunt f. celi. rrv. offo humilitatis se nu
 bes penetrat. ecce pñmū. z donec appropinquat nō
 pñolat. ecce secūdū. z nō discedit donec respiciat
 altissimus. ecce tertiu. f. Tertio petijt seruenit. qđ
 notat in clamore. nō enī clamabat tñi ore sed ma
 xime corde. iuxta illud ps. Clamaui in toto corde
 meo exaudi me dñe. **E** Et bñ dixit in toto cor
 de meo. cū enī in corde sint duo. s. intellect^o z affe
 ct^o. illi clamāt in toto corde qui in ofone sua attē
 tionē suā hñt z deuotionē. iuxta illud. i. l. x. iiii.
 Orabo spū orabo z mēte. Alii clamāt euz medio
 corde qui. s. hñt attēctionē z nullā sentiūt deuotio
 nē. s. f. c. x. Diuisus est cor eoz. Alii clamāt cū nul
 lo corde: qui. s. nullā hñt attēctionē nec deuotionēz
 Marci. vii. Populus autē hic labijs me honorat.
 cor autē eoz lōge est a me. f. Quarto petijt sapiēter
 qđ sapiens sciuit allegare dicēs. Mā z catelli edāt
 de micis zc. Unū xps rñdit ei ut dī Luc. vii. Pro
 pñ hñc simone uade crijs demoniā a filia tua. Al
 legauit etiā sup^o xpi misericordiā: cū dixit. Misere
 mei dñe fili dauid. Et suā miserā eum dixit. filia
 mea zc. Ista duo multū inclinat deū ad nos sicut
 dīc pphā. f. f. Pñio enī icliat ipas ad miserēdū
 sua pñna misericordiā: nō dicit quō miset pñ filio z

Seria secūda secūde hebde

miseri est dñs timētib' se. ¶ Secūdo inclinat euz nra mi-
sētia iō sōdāt. qñi ipse cognouit signatū nrm ubi po-
nit mīciā quā hēt hō ex prencipi: q: est sic signi-
tū de fra formatū. iō dicit. qñi ipse co. fig. nrz. B
Deide ponit mīciā quā hēt ex pre finis ubi futur⁹
est puluis ⁊ cinis. iō sōdāt recordat⁹ est qñi puluis
sum⁹. ¶ Tercio ponit mīciā quā hēt ex pre medij
i. vite. q: ad istar herbe ul' floris hō i vita mō flore
scit i iuuentute mō arescit i senectute: mō marcessit
⁊ putrescit i morte. iō sōdāt. hō sic senū dies ⁊c.
B ¶ Tercio fit mēcio de filia male a demonio ue-
rata: p hoc signat pctor: qui aliqñ a demonio ueraf
male. aliqñ pei. aliqñ pessime. male ueraf dñi est i
ter. pspa ⁊ aduersa. nā int pspa hēt hō icēperatiā.
inter aduersa hēt ipatiētā. ¶ Dicit enī Aug. q
hō aliqñ est bon⁹ iter bona. aliqñ malus int mala.
aliqñ malus int bona. Est enī aliqñ bon⁹ int bona
sicut qñ aliqñ scētis vir int honores ⁊ diuitias pñi-
tur⁹ nō dimittit suā bonitatē. deide iter pspa fuit
icēperatiā ⁊ humilitatē. talis fuit abrahā: iob: ⁊ da-
uid. ⁊ alij scēi pñes qui de diuitiis paupes suscitā-
bāt ⁊ int honores se nō exaltabāt. Un dicebat vn⁹
eoz. dñs nō est eral. cor meū. aliqñ ē bon⁹ int mala
sicut qñ aliqñ su⁹ de i int mala aduersa patit: s; int
hec nō frāgīf: sed sicut aurū in igne recipit maio-
rē claritatē. sic sui dei iter aduersa maiorē acgrūt
scitātē. Aug. Ad sonar auro. lima ferro. Hagel-
lum grano. hoc facit tribulatio viro iusto. Eccl. ij.
In igne pbat aurū ⁊ argētū. hoies vō receptabi-
les i camio hūiliationis. aliqñ hō est malus inter
mala. sic qñ aliqñ pctor: aliqñ patit aduersa ⁊ tñ nō
emēdat s; peior effici. ¶ Bere. vi. Frustra pñauit
pñator. malitie enī eoz nō sunt pñupte argētū re-
probū uocate eos. q: de⁹ pñecit illos. aliqñ vō hō
est malus int bona. sic qñ hō malus mltā bñficia
a deo recipit ⁊ nō cognoscit sed poti⁹ intumescit.
vn⁹ ps. Prodiit qñ ex adipe iniquas eoz. R Isti
sūt q ul' hñt ipatiētā i aduersis uel elationē i pñe
ris. male a demonio uerant. pei aut ueraf pctor:
inter pctor. Nā sicut colligif ex dictis salomonis.
Tria sunt que hōi nō dāt getē i domo sua. s. sum⁹
silliciū: ⁊ uxor mala. Per sumū itelligif supbia
que ascēdit sed cito euanesceit. ⁊ sic sum⁹ oculos ex-
cecat. sic supbia mēte obscurat. per silliciū itel-
ligif auaritia que i corde hois multas anxietates
⁊ sollicitudines fillat. i. Luth. vi. Qui uolunt di-
uites fieri incidūt in rēationē ⁊ in laqueū diaboli.
per malā uxorē itelligif mala carnis cōcupiscētia
que hoies stimulat ⁊ ingerat. Male igit pctor: ue-
raf qui in pctor supbie uel auaritie uel lururie est.
pessime aut ueraf pctor: in pñitudine lōga. tunc
enī a diabolo tene⁹ ⁊ p diuerfa uicia ueraf. Aug.

in li⁹ pñet. Suspirabā ad te ligat⁹ nō ferro alieno
sed mea ferrea uolūtate. uelle meū tenebat inimi-
cus ⁊ inde carpenā mihi fecerat ⁊ pñinerat me.
quippe ex uolūtate puerfa pñecta est libido. Et dñ
fuit libidini: facta est pñue. udo. ⁊ dñ cōsuetudinē
nō resistit: facta est necessitas. Quib' qñ ānulis si-
bimet annexis vnā carpenā appellauit: tenebat me
obstrictū dura fuitus. ¶ Quarto fit mēcio de di-
scipulis in qb' fuit magna cōpassio: iō rogabant
pro ea dicētes. Dimitte eā: q: clamar post nos. Ex
quo docemur q: qñ aliqd a deo petē uolumus ⁊
nos indignos eē reputamus: ad scētōs uires acce-
dere debemus. ¶ Et aut illorū ofones petenti
pñosint qtuor in se debet hēre. put oñdit Dionysi-
us in ecclesiastica hierarchia. ¶ Primū est ut illō
qō petir desideratē pñupiscat. ps. Desideriū pau-
perū erant. do. Aug. Seruat tibi dñs qō nō cito
uult dare ut tu dñs desiderare. ¶ Scōdo est ut sic
in statu grē: q: aliter deus nō eraudiret si in pctor
mortali eēt. Hier. xv. Si itererit moyses ⁊ samuel
corā me nō est aīa mea ad populū istū. ¶ Tertius
est ut se iūficiēte cognoscat: ⁊ istū ad quē acce-
dit iūficiētes esse credat. Un amicis Job qui nō
erāt digni eraudiri pñcepit dñs Job. elij. Job ser-
uus meus orabit pro uobis: facitē eius suscipias.
¶ Quartū est ut iusta petat. Chrys. Illa pete a deo
que ⁊ tibi expediat: ⁊ illud debeat dare. Si autē ei
semp petas terrena: aut difficile ipetras: aut for-
te nō ipetras. Quō enī illa tibi libenter pñabit nō
hñti: que si haberes admonet te ut contemnas.
¶ FERIA SECDA SECDE HEBDOMADE Sermo primus.

Bo uado ⁊ queritis me ⁊ in pctor ufo
mortemini. Ioan. viii. In isto
euāgelio dñs ponit qdā vba que pñinent
ad ipm inqñtū est filius dei. qdā que pñinet ad ipz
inqñtū est fili⁹ hois. ⁊ qdā que pñinet ad iudeos p
quos pctōres itelligunt. ¶ Inqñtus ergo ipz
est fili⁹ dei tria se hēre dicit. s. celestē originē. ¶ Ec-
ciā suariabilē. ¶ ⁊ eternitatē stabiliē. ¶ Pñio igit hēt
celestē originē: qō oñdit cū dicit. Ego re supnis
suoz. B hēt qdē tps quoddā supmū. s. deitatē.
quoddā istmū. s. hñanitatē qñtū ad carnē. ⁊ quod-
dā mediū. s. aīaz rōnalē. hō enī erat famelicus:
captiu⁹: ⁊ a dei uisione exclusus. Quia igit homo
erat famelicus: iō ipz dedit sibi suū istmū. s. suaz
carnē in refectione. Joā. vi. Caro mea uere est ci-
bus ⁊ sanguis meus uere est potus. Quia vō erat
captiuus dedit ei suū mediū. s. aīaz in redēptionē.
Joā. x. Alias meā pono pro ouib' meis. Quia autē
erat a dei uisione exclusus dedit ei suū supmū. i.
diuinitatē i fruitionē. Jo. xvij. Hec est uita eterna
ut cognoscāt te solū uerū deum. ¶ Secūdo hēt tps

essentia inuariabilis: id est sibi. Si enim non credideritis
 quod ego sum. Non dicit: quod ego fui uel ero: sed ego sum
 ut ostendat suam inuariabilem essentiam. Exodi. xiii. Ego
 sum qui sum. Jac. i. Aliud quod non est transmutatio
 nec vicissitudo invariabilis. Et hic enim creatu-
 ra mutabilis est ex principio: quod de nihilo facta
 est. Ex parte medii: quod multiplici uariationi subiecta
 est. Et ex parte finis: quod in terram omnia redigunt. Ecce.
 iij. Cuncta subiacet uariationi: quo ad medium. De ter-
 ra facta sunt omnia quo ad principium. Et in terram pari-
 ter reuertuntur: quo ad finem ultimum. In deo autem nul-
 la est mutatio: sed ipse manens immobilis omnia mouet.
 Boetius. Stabilis ipse manens dat cuncta moueri.
 D. Tercio habet eternitatem stabilem. Idem dicit. Ego
 principium qui et loquor uobis. In hoc autem quod uocat
 se principium ostendit quod habet cum patre coeternitatem et
 equalitatem. Eternitatem autem ostendit Aug. duplici cre-
 plo. Primo exemplo ignis dicens. Da mihi ignem
 sine splendore: et credam piez sine filio esse. Secundo
 exemplo imaginis et uirgulti dicens. Donamus ali-
 quid nati super aquam ut uirgultum aut herbam: nonne
 cum imagine sua nascunt. Equalitatem autem eius cum
 patre ostendit Greg. duplici ratione dicens. Quid mi-
 rum si equalis est pater qui prior est mihi. Christum quoque dei
 uerum et dei sapientiam esse apostolo attestare uideamus.
 quod autem homo equanimiter ferret signis ei diceret. Ma-
 gnus quidem es: sed sapientia tua minor est te. Et
 Secundo inquit fuit filius hominis tria de eo dicunt
 f. quod fuit ualde securus: ualde actus: ad patrem ual-
 de spontaneus. Primo quidem fuit ualde securus
 quod notat cum dei. Qui me misit mecum est: et non relin-
 me solus. Homo enim in nullo statu est securus: nec
 in vita: nec in morte: nec post mortem. Nam in vita
 potest cadere. i. Cor. x. Qui stat uideat ne cadat.
 In morte diabolus nititur ipsum decipere. Gen. iij. di-
 ctum fuit serpenti. Tu insidiaberis calcaneo illius.
 Post mortem diabolus conat laqueos apponere. ps.
 In hac quia ambulabis absconde. superbi laque-
 mihi. Christus autem fuit ualde securus: quod pater cum nunquam
 reliquit: sed semper secum fuit in vita in morte et post
 mortem. Nam securus fuit in vita omnia opera faciendo. Joa.
 xiii. Pater autem in me manet: ipse fecit omnia. Item
 eiusdem. i. Si non facio opera patris mei nolite mihi
 credere: si autem facio et si non uultis mihi credere opi-
 bus credere ut cognoscatis quod ego in patre et pater in me
 est. Fuit secus in morte demones et omnes hostes de-
 bellando. Hier. xx. Dominus mecum est tanquam bellator
 fortis: idcirco qui persequuntur me cadent et infirmi
 erunt. Fuit secus post mortem ipsum resuscitando. ps.
 Non derelinques animam meam in inferno: nec dabis
 scelerum tuorum uide corruptionem. Tercio Christus fuit ual-
 de scelerum cum uoluntate dei semper fecit. quod notat cum

dicis. Quia que placita sunt ei facio semper. Mem-
 oris est qui et si aliqui beneplacita dei faciat qui sem-
 per faciat. Nemo est qui aliqui non omittat aliqua:
 uel qui aliqui aliquid negligenter non faciat: uel qui ali-
 quid ueniale non committat. Christus nihil unquam omisit.
 Ysa. v. Quid est quod debui facere uinee mee et non
 feci. Nihil unquam negligenter sed sollicitus fecit. ps.
 Exultauit ut aggas ad currendam uiam. Nullum
 etiam peccatum commisit. i. Petri. i. Qui peccatus
 non fecit nec inueniens est dolus in ore eius. Tercio
 Christus fuit uoluntarie passus. quod notat per hoc quod
 in suis predicationibus passionem suam manifestabat
 dicens. Cum exaltaueritis filium hominis etc. Vocat autem
 exaltationem suam passionem: eo quod Christus non sub tecto uo-
 luit pati: sed in aere uoluit eleuari. 3. Pariebat
 enim non tamen ut hostes redimeret: sed etiam ut clementer
 purgaret. Infecta quidem fuerat terra ex innocentis san-
 guinis effusione. Infecta fuerat aqua ex hostiarum ido-
 latriarum oblatione. Infecta fuerat aer ex imolatorum
 thurificatione. Infecta ignis ex sacrificio concere-
 matione. Sed Christus mundauit terram quam triginta tri-
 bus annis super eam ambulauit. Mundauit aquas quam
 in flumine iordanis baptizari uoluit. Mundauit
 aerem quam in aere crucifixus fuit. Mundauit ignem quem
 spiritus sanctus in specie ignis descendit. Tercio Christus
 dixit quodamque spectat ad iudeos per quos intelli-
 gunt peccatores. De quibus tria dixit. Primo quod habuit
 uiam uisitari Christi cum dicit. Duo ego uado uos non
 potestis uenire. Christus enim ibat per uiam humilitatis: et
 ipsi erant superbi. Per uiam paupertatis et ipsi erant auari.
 Per uiam puritatis: et ipsi erant imundi. Ysa. lv. Si
 cut exaltant celi a terra: sic exaltate sunt uiae mee a
 uisitatibus: et cogit. mee a cogit. ue. Secundo dixit quod
 habituri sunt regionem inferni etc. Alos deos: sum
 estis. B. Est enim post hanc uiam quodam loco superius
 scilicet: ad quem ituri sunt uiri perfecti. quodam medio. scilicet
 purgatorio: ad quem ituri sunt uiri imperfecti qui se-
 cus portauerunt lignum: scilicet et stipulam. Quidam est lo-
 cus inferni. infernus ad quem ituri sunt peccatores
 et mali. De quibus dicit hic. Alos deos: sum estis etc.
 De hoc triplici loco dicit in ps. Calix in manu domini ui-
 ni mari plenus mirro: et inclinauit et hoc in hoc: ue-
 rumen feret: non est erinanta bibet omnes peccatores terre
 Calix plenus uino mero est regio beatorum ubi pura gloria
 percipiet. Calix plenus uino mirro est regio purgatorum
 ubi post admissionem pene dabis gloria. Calix plenus
 feces est regio damnatorum ubi ira dei usque ad feces bi-
 bet. Iuxta illud Ysa. v. Bibisti de manu calicis ire
 eius: et potasti usque ad feces. Tercio Christus dixit
 de malis quod habet mortem periculosam cum ait.
 Moriimini in peccato uestro. B. Circa quod
 sciendum quod aliud est mori pro peccato. aliud mori

Seria secūda secūde hebde Sermo xv

petō ⁊ aliō mori in petō. Pro petō autē nō est mortuus nisi vnus. s. xps qui pro pctis nris mortuus est iust' pro iustis. i. Pet. iij. Pro pctis nris mortuus est iustus pro iniustis. Petō autē moriunt' vī rī fci. i. Pe. iij. Pctis mortui iuste autē viuamus. In petō autē moriunt' seclerat'. De quibus dicit hic. Morlemini in peccato uestro.

¶ Eadē seria secūda secūde hebde sēmo secūdas.

Am eraltaueritis filius hoīs tūc cognoscetis q' ego suz. Quia hō i fra facebat ⁊ sursum ascēdē nō poterat: iō xps ad frās uenit ut ascēsus hōi sparet ⁊ ad celū p cū ascēdē posset. Si igit xps in celo semp māfī set nimis fuisset in loco alto: nec hō ad ipz se erigē potuisset. Si vō in fra stetit: nimis fuisset in loco dēfīso. Iō xps uoluit pati in loco medio. i. in aere ut hō ad ipm posset ad celū ascēdē. Et hoc est qd dīc. Cū eral. fi. hō. s. in aere ipz crucifigēdo: tūc cognoscetis q' ego suz. s. mediator uos deo recōciliā do. **A** Motādū autē est q' xps in cruce uoluit exaltari tanq' cathedrā vñ nos doceret. ⁊ tanq' in speculā vñ nos ab hostib' pseruaret. ⁊ tanq' in spectaculū vñ nos reuocaret. ⁊ tanq' in parillū vñ pditos recuparet. **C** Pñio igit exaltari uoluit in cruce tanq' cathedrā vñ nos doceret. Aug. sup Joā. Signū illd in quo fira erāt mēbra moriētis: ⁊ cathedra fuit ingri docētis. **B** Docuit autē xps de cathedra crucis qtuor lectiōes. **P**ñia fuit lectio magne pietatis qñ. s. infem Joāni cōmēda uit dīcēs Joā. xij. Ecce mat tua. p qd daf itelligi q' filij tūc debēt eē pietatis ad patres q' nō trī i uita debēt de eis curā agē: sed etiā qñ moriunt' de bēt pro eis orare. **S**cda lectio est charitatis qñ dixit Luce. xxiij. Pñ dimitte illis: q' nesciūt qd faciunt. ecce qsta charitas: q' illi cū occidebāt ⁊ ipe p ipis orabat. **T**ertia lectio est magne cōpassio nis qñ dixit Mat. xxi. De' me' ut qd dereliquisti me. ecce qsta cōpassio: q' dereliquit eū notī ⁊ pri mi seu pping. Dereliquit eū discipuli. derelice' vī debat a pte. sola mī eū nō dereliquit q' iuxta cruce sp stabat. **Q**uarta lectio fuit magne deuotionis qñ dixit Lu. xxiij. Pñ in man' tuas cō. spī. meū. ecce qsta deuotio. qñ tor' vulnerat' erat. Inf vulne ra sue aīe memor erat. p qd daf itelligi q' in articulo mortis crīs oīa alia dēz dimittere ⁊ curā sue aīe dēz hēre. **S**cdo xps i cruce exaltari uoluit tanq' in speculā vñ posset nos ab hostib' pseruare. So lent hoies speculā erigē: ⁊ hoies speculatores ibi ponē ut viatorib' ibi clamēt ut ab hostib' se obser uēt. **A**mbulātib' vō p viā mūdi multa picu la iminēt tā a mūdo qui vult frāgē p ipatiētā q' a carne que vult allīcē p cupiscētā q' etiā a diabolo

lo q' vult decipe p astutiā. Iō xps i speculā crucis ascēdit ⁊ clamat ne dimittam' nos a mūdo frāgi: nec a carne allīci: nec a diabolo decipi. **E** Clamauit autē multiplī i cruce. Pñio ofonib' deuotīs Scdo lachrymis amarīs. De his duob' habetur Heb. v. Qui in dieb' carnis sue pces supplicatio nesq' ad deū q' posset illū saluū facē a morte cū cla more ualido ⁊ lachrymis offerens ⁊c. Tercio cla mauit sanguie ⁊c. Heb. xij. Accessistis ad sanguis aspōnē meli' loquētē q' abel. Quarto clamauit corde. Itā ipz cor hōi māifestauit qñ lat' suū apiri uoluit. ⁊ talis aprio fuit maris amoris clamatio. **T**ercio ascēdit in cruce tanq' ad spectaculū vñ nos reuocaret. Qñ enī aues ad dños suos redire nolūt solē ad spectaculū ascēdē ⁊ oīso aliquo fru sto carnis asibulare: ⁊ sic eas reuocare nō cessant. Hō auis pū mar a deo auolauerat. Ecce. iij. E f fraim qñ auolauit. Iō xps crucis spectaculū ascē dēs torū corp' suuz cruentauit. ut ad se fugitinos hoies reuocaret. **E** Sdz nōndū q' triplici de cau sa aues ad dños suos redire nolūt. Alii qñ sunt nimis replete: aut qñ i deuorationē pde sunt occu pate: aut qñ nō sunt bñ domesticæ. Ista triplici de causa hoies ad deū nō redeūt: s; poti' fugiūt. Pñ mo qñ diuitijs sunt repleti nimis. Deut. xxiij. In crastāt' ē dilect' ⁊ recalcitrauit: i crastāt' ipm. dila tat' dereligit deū factorē suū ⁊ re. a deo sa. suo. Se cūdo qñ spurētijis petōrū sūt dediti. Tales siles sūt coruo: quod noe de arca emisit: q' deuoratiōi ca dauērū se dedit: ⁊ iō ad arcam non rediit. Tercio qñ nō sūt bñ domesticī. Dī de leone q' qñ corā leo ne flagellat canis leo domesticat. Multo autē for ti' domesticat canis si an ipz flagellaret leo. Pue ri etiā uolētes domesticare aues ⁊ ad loquendūz docere dant eis vinū bibere. Nullū est animal ita siluestre quod ex bñficijs nō efficiat māfuetum ⁊ lene. Et tamen multi sunt ita siluestres q' dome sticari nō pñt. Nec ex flagellatōe leonis. i. xpi: nec ex potu sui sanguis: nec ex collatis bñficijs. **F** **Q**uarto ascēdit i cruce tanq' i parillū ut ide p dī tos recuparet. Cōfuetudo fuit autiq' q' res p dī te qñ iuentebant: i parillo suspēdebant. Olīz p dīti erāt angeli qstī ad sui nūeri diminutionē. Erant p dīti actiui: q' nō poterāt facē aliq' meritoria opa Erāt p dīti plati: q' nō poterāt sūditos sūstruē p ali quā salutiferā exhortationē. Erāt p dīti pīplariui q' nō poterāt deo uacare p aliquā dulcē inspiratio nē. S; ista oīa ⁊ q' erāt p dīta p xps sunt iuēta: ⁊ in parillo crucis suspēsa. Et hoc ē qd dī Ps. xxiij. Fī gā illū parillū i loco fideli: ⁊ suspēdā sup illū oēm glīas dom' pñs ei'. Masoz diuersa gnā. Mē uas puulū a passis creaturaz usq' ad oē uas musicoz

Et hoc qđ dī. Suspēdā sup illū oēs gl'as pīs ei?
referat ad angelos qui sunt gl'ia dom' dei. Hoc qđ
dī. Oē uas puuluz. referat ad subditos et actiuos.
Hoc qđ dī. A uasis creaturaru. referat ad platos
qui vino sacre scripture alios hñt imbuē. Hoc qđ
dī. Qs ad oē uas musicor. referat ad contēplati-
uos qui hñt in cordib' suis decāre dño. Ephe.
v. Nolite iebuari vino in quo est luxuria: sed implea
mini spū scđo loquētes uobis in psalmis
et hymnis et cāticis spiritualibus cāntantes et psal-
lentes in cordibus uestris domino.

C Fria tertia scde hebde Sermo p̄mus.

Aper cathedrā moysi sederūt scribe
et pharisei. Quia ergo q̄cunq;
dixerit uobis facite et facite. Matth. xxiii.

In p̄nti uita dñs cē uoluit quosdā platos et quos-
dā subditos. et utrisq; certas regulas dedit. Al-
p̄elatis nanq; dedit tres regulas. Prima est: ut
subditos vobis et creplis instruat. Secda est q; sub
fortia et subditis leuiora iponāt. Tertia est q; de
p̄tate sibi collata si gl'ent nec supbiāt. Cōtra p̄mā
regulā faciūt vbi. Cōtra scđas supstitionis. Cōtra
tertiā ambitiosi plati. Est igit p̄ma regula pla-
tor: ut subditos vobis et creplis instruat. S; p̄tra hāc
regulā faciūt plati vbi. qui bona mltā dicūt sed
nulla bona faciūt. quos dñs rep̄hēdit dicēs. Su-
per cathedrā moysi rē. Quia ergo q̄cunq; rē. sequit.
Secdm opa eoz nolite facē. dicūt enī et nō faciūt.
B Monet igit subditos ut qñ sunt aliq; plati qui
hñt bona vba sed mala opa: nō despiciāt vba pp̄
opa: sed reliquāt vitā et accipiat doctrinā. Et illō
dicit Chrys. sup Mat. triplici creplō dicēs. Ec-
cē uilis terra p̄ciosus aurū pducit. nūqđ pp̄ vī-
lē terrā p̄ciosus aurū p̄dnit. Aliq; eligūt terrare
linquūt. sic et uos doctrinā accipite et mores relin-
qte. Scđs creplū ponit dicēs. Mā et apib' herbe
nō sunt necessarie: sed flores colligūt et herbas re-
linquūt. Sic et uos flores doctrine colligite: et cō-
uersationē relinqte. Pōt addi tertiū creplū: q;
spine lilia pducūt: et tñ hō lilia odorat et spinas vi-
tat. Sic etiā qlibet debet vitare vitā spinosaz plati
et accipe dei doctrinā odoriferā. Primā creplū
p̄tinet ad platū imūdu qui est sicut lutū hñs aurū.
Est enī lutū ppter imūdā vitā: et sō de plateis ce-
lestis hierl' expurgabit et i cloacā israhelē p̄ciet
ps. Et lutū platearū delebo eos. In isto luto au-
rū iuenit qñ doctrina sana ab eo p̄fert. Verba enī
dei dicunt aurū: q; sicut aurū est icorruptibile. sic
vba dei p̄seruat hoies a putrefactione p̄ti. ps. In
corde meo abscondi eloquia tua ut nō peccē tibi.
Secdm creplū p̄tinet ad platū supbiū. Est enī si-
cut herba p̄ns florē amenā. Sicut enī herba vires

et cito arefcit: sic supbus esto extollit: et subito des-
cit. ps. Mane sicut herba transeat: mane floreat et
tran. uespe deci. Indu. et arefc. Per mane intelligit
iuuentus siue sanitas siue vita. Per uespe ecconerq;
intelligi pōt senectus uel infirmitas siue mors. Et
hūc triplici statui rīdēt tria vba que sequūt. scđ
cidat: iduret: arefcit. Est ergo sensus q; supbus
viget in mane sanitatis: sed decidit in lutū in ue-
spe infirmitatis. Floret in mane iuuentutis: sed in-
durat in uespe senectutis. Aret in mane p̄tis vi-
te: sed arefcit in uespe mortis. Ista herba florē pro-
ducit qñ plat' supbus vba dei p̄ponit. Et dicunt
vba dei flos: q; sicut flos pducit fructū sic uerba
dei faciūt hoies generare opus suū bonū. Iaco.
i. Volūtate enī genuit nos vbo ueritatis. Tertiū
creplū p̄tinet ad platū auarū: q; est sicut spina hñs
lilia. Diuise enim spine uocant. sicut habet Luce
xiii. Ad aut in spinis cecidit hī sunt qui audiunt
a sollicitudinib' et diuitiis et uoluptatib' uite can-
tes suffocati sunt. Tūc aut ista spina pducit liliū
qñ plat' auarus p̄fert vbi. Et dō vbi dō liliū
q; sicut aut odorē liliū serpētes fugiūt et hoies attra-
hunt: sic hoies serpēti vbi dei fastidiāt. ps. Oēs
escā abominata est aīa eoz. Boni aut dulciter ap-
petunt. ps. q; dulcia faucibus meis eloquia tua.
Cōtra regulā platoy est ut sibi fortiaz subditis
leuiora iponāt. Cōtra istā regulā faciūt plati sup-
stitionis quos dñs rep̄hēdit dicēs. Alligat onera
grauia et ipotabilia et iponit in humeros hoīum
dicentes aut suo nolūt ea mouē. Et istud est p̄tra sa-
cerdotes qui penitētiās nimis graues imponūt.
C Ad tñ nō debet fieri trib' de causis fm Chry-
so. Prima est ppter maius piculū: q; sepe talis
hō p̄nias sibi datā p̄icit et tanq; desp̄at ad p̄tā re-
dit. Et ponit creplū dicēs. Si enī pōdus sup hu-
meros adolefcētis posueris qđ nō possit portare:
necesse hēt ut aut pōdus reiciat aut sub pōdē cō-
fringat. Sic hō cui graue pōdus p̄nie ponis: ne-
cessē est ut aut p̄niam dei ciat aut suscipiēs dō ser-
re nō pōt scādalizet et amplius peccet. Cōtra rō
est ppter uitādu dei iudiciū. Uñ scđs. Deniq; si
erramus modicā p̄nias iponētes nōne melius est
ppter misericordiā dare rōnē q; ppter crudelitātē.
Iaco. ii. Iudiciū sine misericordiā fiet illi qui nō se-
cit misericordiā. talis poterit dicē deo. Dñe sicut se-
ci aliis: facias mihi. Aliis fui misericors: et tu esto
mihi misericors. Ista allegationē facit ppha dicēs
nō abscondi misericordiā tuā et uirātē tuā a cō. mul-
to. dñe ne lōge facias misa tuas a me. ac si dicat.
sicut aliis misericordiā meā nō abscondi: sic et tuas
a me nō abscondēs. Tertia rō est pp̄ libalē dñs.
Chrys. vbi p̄familias largus est dispensator: non

debet et tenari si de est benignus ut qd sacerdos ei austerus de qd adeo larg est q pecti dimittit aliqui tribus syllabis. sicut patet qd dauid dixit peccavi. iij. Reg. xij. Aliqñ cñ paucis lachrymis. sicut patet in petro qui egressus foras fleuit amare. Mat. xxiij. a Mar. xxiij. Aliqñ cñ solo pposito cordis. Iuxta illd pphē: diri. i. firmiter deliberaui. Confitebor aduer. me intulisti. meā dño. et tu remi. impietate pēti mei. Tertia reglā platoy est q de sua prate nō supbiat. ptra quā regulā faciunt pēlati ambitioni quos dñs reprehendit cū dicit. oia vō opa faciūt ut videant ab hoib. dilatāt enī pbi lateria sua etc. Illd vitiū uane glie uere platis est cōmāe et difficile pōt uinci duplici de causa sicut dicit Chrys. D. Pria causa est: q oia vitia hñt bona fñia per que vincunt. sicut fornicatio vincit per castitatem. supbia per hūilitatem. iracūdia p mā suetudine. sola autē uana glia nō hēt aliqd bonuz per qd superet. Sēda causa est quā ibidē Chrys. assignat. q ex oīe nascit. qd ex exteriorib. sicut ex ligno nascit vmbra qui ipz corrodit. ex uestimento nascit tinea que ipz erodit. ex oleribus nascit eruca que olera corripit. sic ex aliquo bono opere nascit uana glia que ipz op. in facit. Et qñ uana glia de bono ope nascit. id nō extinguit per bonū sed magis nutrit. Postea sbdit Chrys. Nullū ergo remediū pōt ēē ptra uanā gliaz nisi oīo sola. et adhuc ipsa uanitate hēbit nisi caute effusa fuerit. T. Sēdo rps ponit in euāgelio regulas sbditoz que sunt tres. Pria est ut sibi nō assumāt officium docēdi vñ ait. Vos autē nolite uocari rabbi etc. Officiū enī sbditoz nō est docē sed audire. sicut enī in corpe aliō est officiū oculi. aliō auris. et aliō ceteroz mēbroz. sic ecclia aliō hēt officiū ad platos. aliō ad sbditos. Pēlati enī ad istar oculi hēt illuminare. sbdit vō ad istar auris hēt audire. sicut ergo cōfatio ēēt in corpe si oia mēbra essent oculi. sic pñfio ēēt in ecclia si oēs fideles nollēt docere. i. Cor. xij. Si dixerit auris qñ nō suz oculis nō sum de corpe. nō idō est de corpe. Si totuz corp. oculus vñ audiat. si totū audiat ubi odoratus. Sēda regula sbditoz est ut nō appetāt esse filij terreni sed filij dei. et idō sbdit. ptez nolite uocare uobis sup terrā. vñ enī est pē ueter qui in celis est. T. Sūt enī tria signa per que cognoscunt filij dei et filij treni. Primū est q filij dei respiciāt ad celū celestia desiderādo dicentes. Pē nī qui es in celis. Filij autē mūdi respiciūt ad terrā terrena desiderādo. i. Ioā. iij. Ipñ de mūdo sūt et idō de mūdo loquunt. et mūdus eos audit. Istō mō pbat aqua pullos suos. nā illos quos uidet respicē ad celos tanq ppos nutrit. illos autē quos

uidet ad terrā respicere: tanq degeneres abiecti. Sēdm signū est: q filij dei sunt albi per puritatem. filij autē treni nigri sunt per impuritatem. Dicit enī glo. sup illd ps. Pullis cornop. inuocātib. cñ. q pulli cornuorū qñ diu hñt pennas albas pascunt a deo: sed postq icipiūt nigrescere pascunt a coruis. per qd oaf icelligi q deus pascit illos tanq filios qui sunt albi per mūditiā. diabolus autē pascit illos qui sunt nigri per malitiā. Tertiū signū est: q filij dei parentes suos honorāt et nutriunt. filij autē treni ecōuerso eos despiciunt. Regit q cyconie parētes suos cū senuerint in nido collocāt et usq ad mortē eos ibi nutriūt. Filij autē viparū uentrē mris lacerāt et occidūt. Illi ergo sunt filij dei qui parētes honorāt et fouēt. Eccl. iij. Qui timēt dñs honorāt parentes. Illi autē qui eos despiciūt non sunt filij dei sed vipe. et idō maledicti. Eccl. iij. Est maledict. a deo qui eraspāt mris. Tertia regula sbditoz est q nō debēt exaltari sed humiliari. idō sbdit. qui autē se exaltauerit humiliabit etc. S. Sūt enī qdā leuia. et qdā grauiā: et qdā media. naz leuiū est sursum eleuari: et grauiū est deici deorsū. Humilitas enī facit eos leue. et idō ipm. eleuat usq ad celū. Eccl. xxiij. Sō humiliātis se nubes penetrat. Supbia vō facit eos graue. et idō ipz in pfundū deici. ps. Deiecit eos dñs allenauerit. An dicit enī est luciferū dicēti. In celū pscēdā. uerūtamen ad infernū detraheris in pfundū laci. Ysa. xliij. Nā vō dñ est corpi adificē. Is de se hēat leuitate tū a corpe hēt grauitate. Iuxta illud Sap. ix. Corpus qd corripit aggrauat alius. et idō aīe sanctorū qñ diu sunt in hac vita nec oīno eleuant. ppter corporis grauitatē. nec oīno in terra cōmorant cñ habeant celestiuū desiderioz audiatatē: sed in medio cōmorant. mō ascēdētes per pēpationē in celū. mō de scēdētes ad terrā per necessitatē pñsionē. An dē Ezech. viij. Eleuauit me spūs iter terrā et celū. nō dicit. pphā. Posuit me in terrā: q ibi sunt auari. nec dicit. eleuauit me in celū: q ibi sunt supbi. sed dicit. eleuauit me inter celū et terrā: q ibi sunt scī. put sunt in hac vita corruptibili positi. Eadem feria tertia secunde hebdomade quā dragētime Sermo secundus. T. Si exaltauerit hūiliabit. et qui se humiliauerit exaltabit. Postq dñs scribas et pbarifcos de supbie ambitione repēdit. psequēter discipulos ad hūilitatē reducit. q sicut dicit Chrys. Infructuosum vñ est in quo sic alter pfundit ut alter nō erudiat. naz et de us ingit. nō ppt malos castigationē sup terrā trās mittit s; ppt bonos. scit enī q malos flagella nō corrigūt: sed malos castigat ut corrigat bonos: q

nisi bon^{us} ammonit^{us} fuerit p^{er} negligētiā euanesceit.
A Pont autē dīs in v̄bis p̄dictis duas vias ⁊
 duos fines viarū. / **P**rima est via sup̄bie que est la-
 ta ⁊ spatioſa ⁊ ducit ad p̄ditionē. / **S**ecūda est via
 hūilitatis que est arcta ⁊ angusta ⁊ ducit ad salua-
 tionē. **B** **C** Supbia autē ē q̄dā tritūm eo q̄ h̄t
 tres vias. i. tres sp̄s sup̄bie. / **P**rima est supbia in af-
 fectu. ⁊ ista oīū habuit in celo. **S**ecūda est in intellectu
 que oīū habuit in paradiso. **T**ertia est in actū ⁊ ista
 est sp̄s per totū mūdū. / **P**rima igit^{ur} i. supbia est in
 affectu que p̄sistit in appetitu excellētiē. ⁊ istā habu-
 it lucifer in celo qui voluit dīari ⁊ usq^{ue} ad celū ex-
 altari. / **Ysa. xliij.** In celū p̄scēda sup̄ astra celi eral.
 so. mēu ⁊ c. Et q^{ui} supbia est nature celestis ex eo q^{ui}
 in celo orta fuit. id ē sepe viros sp̄iales ⁊ celestes in
 uadit. sicut inuasi ap̄los. **Luce. ix.** Intravit autē co-
 gitatio in eos q^{ui} ego cōt maior. **Mat. xx.** ⁊ **Mar. x.**
 Accesserūt ad iesū iacob^{us} ⁊ iōh̄nes ⁊ dixerūt. da
 nobis ut vnus ad dexterā tuā ⁊ alij ad sinistrā tuā
 sedeamus in gl̄ia tua. / **S**ecūda supbia est in intellē-
 ctu que p̄sistit in appetitu uane ⁊ mundane scie-
 tiē. ista oīū h̄uit in paradiso q̄ p̄m̄ parētes uoluerunt
 h̄ic sciam dei. **Gen. iij.** Eritis sicut dīi scietes bo-
 nū ⁊ malū. **I**sta supbia multos inuadit. q^{ui} mlti su-
 perbi sūt in suo sēsu. **Jō dī Thob. iij.** Supbias
 nunq^{ue} in tuo sēsu aut in tuo v̄bo dīari p̄mittas.
Ysa. iij. Ne qui sapiētes estis in oculis v̄ris. ⁊ co-
 rā uobis metip̄is p̄uēdēs. tales nō appetūt sapiē-
 tiā dei sed mūdū. **1. Cor. iij.** Sapiētes sūt ut faciāt
 mala. bñ autē facē nescierūt. **Rom. viij.** Sapiētiā
 carnis mors est. / **T**ertia supbia est in actu que p̄s-
 istit in irrogatiōe iniuriē. ⁊ ista sparsa est in toto mū-
 do. q^{ui} mali ⁊ potētes bonos opprīmūt ⁊ p̄sequunt^{ur}.
Sap. ii. Opprimamus paup̄em iustū ⁊ nō p̄cam^{us}
 vidue nec veterane. sūt autē fortitudo n̄ra lex iustitie
Abachuc. i. Impi^{us} p̄ualet aduersus iustū q̄re nō
 respiciet sup̄ inique agētes deuorāte ip̄io iustiores
 se. ⁊ facies hoīs q̄si p̄lces maris. **E** Sed nunc
 videam^{us} ad quos fines r̄e iste p̄ducit. / **P**rima est
 via sup̄bie que p̄ducit ad p̄funditatē infimā. vñ dī-
 cetū fuit lucifero dicēti. i. celo ascēda ⁊ c. uerūm ad
 infimū detraheris in p̄fūdo lacu. / **R**egis q^{ui} qdaz
 dixit alex. idro sup̄bo. q̄uis leo sit rex aīalij. tñ sit
 sepe cib^{us} fornicarū. ⁊ arbor p̄ccata cito eradica-
 t. violētia uetōr. sic ⁊ tu q̄uis sis rex hoīs. tñ cito
 eris cib^{us} v̄mīn. q̄uis sis alē. tñ cito eris dep̄ssus.
Secūda supbia ducit ad eternā ignoratiā. / **R**egis
 q^{ui} **A**risto. post mortē suā cuidā discipulo suo ap-
 p̄uit dicēs se totā sciam suā amississe. nec aliqd sci-
 re nisi penā suā. **Ecc. ix.** Nec rō. nec sapia erūt ap̄
 inferos. / **T**ertia supbia p̄ducit ad infernalē crucia-
 tionē. mali enī p̄sequūt bonos in p̄sona. aliqui usq^{ue}

ad sanguinē p̄sequēdo. aliqui in terrena substantia
 bonis oībus spoliādo. aliqui in fama falsa crimina
 iponēdo. Sed illi qui in p̄sona usq^{ue} ad sanguines
 alios p̄secuti sunt. sanguine ire dei incubabunt.
Apoc. viij. Sanguinē sedō ⁊ p̄phetarū effuderūt
 ⁊ sanguinē dedisti eis bibē ut digni sunt. **E** in sedē
 xliij. Hoc bibet de vino ire dei. / **R**egis q^{ui} thama-
 ris regina caput cyri regis in utrē sanguine ple-
 nū misit dicēs. satiāre sanguinē quē stitisti. **I**lli qui
 p̄sequunt alios in terrena substantia in utrē scindē-
 tur. ⁊ in auro liquefacto peremabunt. **Job. ix.** Di-
 uitias quas deuorauit euomet ⁊ de utrē illius ex-
 trahet eas deus. / **R**egis q^{ui} nero impator qui fuit
 alienarū rerū raptor visus est apud inferos balnea
 re se in auro liquefacto. ⁊ cū vidisset cuneos ad-
 uocatos dixit eis. nescite ad me uenale genus ho-
 minū ⁊ mecū balneamini q^{ui} uobis optimā p̄tēm
 reseruauit. **I**lli qui p̄sequunt alios in fama falsa
 crimina iponēdo oīa sua crimina in collo suo i-
 ponent. ⁊ ab hoīb^{us} cognoscēnt. **Thren. i.** Uigila-
 uit iugū inq̄ratū mearū. ⁊ in manu dñi uolū-
 te sunt ⁊ imposuē collo meo. **Mat. liij.** Reuelabo
 pudēda tua ⁊ ostēda cūctis gētib^{us} nuditatē tuā. ⁊
 cūctis regnīs ignominia tuā. **D** **C** **S**ecūda via ē
 hūilitas. Et per istā viā iuit x̄ps. **Phil. ii.** Hu-
 miliauit semetip̄m factus obediēs usq^{ue} zē. **I**uit
 bñ ego. **Luce. i.** Respice hu. an. sue. **I**uerūt oēs
 sci tā maiores q̄ minores. / **Ysa. xl.** Omnis mons
 ⁊ collis humiliabit^{ur}. **E** **F**inis autē vie huius hu-
 militatis est. q^{ui} ducit ad grām in p̄titi. **Jaco. liij.**
 Deus sup̄bis resistit. humilib^{us} aut dat gratias.
 Et ducit ad gl̄iam in futuro. **Job. xliij.** Qui hu-
 miliatus fuerit erit in gl̄ia. **F** **I**psa qdē humili-
 tas meret^{ur} grē ipleationē. ipleare augmētationē. aug-
 mētate p̄seruationē. p̄seruate gl̄ificationē. / **P**rimo
 nāq^{ue} meret^{ur} grē ipleationē. p̄s. **Q**ui emittit fontes i
 puallib^{us}. i. gr̄as suā p̄stat hūilib^{us}. iter mediū mon-
 tū p̄rāsibūt aque. Duo mōtes sunt due sp̄s su-
 perbie. **Q**uārtū vna nascit^{ur} ex re p̄ali. alia ex re sp̄ia-
 li. **I**nter istos duos mōtes est uallīs humilitatis
 nō declinās ad aliquā sp̄ciē sup̄bie. ⁊ in isto me-
 dio p̄rāsibūt aque gr̄arū. / **S**ecūdo humilitas me-
 ret^{ur} grē ipleare augmētationē. Et hoc pōt ostēdi per
 tria exēpla. / **P**rimo per exēplū pupille. q^{ui} fm die
 go. q̄to pupilla est nigrior ⁊ minor. tāto est lucidi-
 or. **S**ic ⁊ hō q̄to est dep̄sctor corā seip̄o. tāto est
 maior corā deo. **Can. i.** Migra sum. s. reputatiōe
 mei. ⁊ id formosa in p̄spectu dei. / **S**ecūdo p̄ exē-
 plū cādele que q̄to plus inclinat tāto magis accē-
 dit. **S**ic ⁊ hō q̄to plus corā se inclinat p̄ hūiliatio-
 nes. tāto plus infimā in dei charitate. / **T**ertio p̄
exēplū aq̄ q̄to pl̄s descendit. tāto magis ascendit.

Feria quarta secūde hebde Sermo xix

Aug. Descēdite ut ascēdatis ad deū cecidistis enī
ascēdēdo p̄tra eū. Sic ⁊ hō quāto plus descendit
per hūilitatē: tāto plus ascēdit per gr̄as. / Tercio
humilitas meret gr̄e augmētate p̄seruationē. Et
hoc ostēdit per tria exēpla. / P̄mo per exēplū cine
ris. Sicut enī cinis ignē p̄seruat: sic hūilitas p̄ser
uat gr̄as sp̄uālē. Taliter cōseruāda docet Eccl̄. i.
Quid sup̄bis tra ⁊ cinis. Taliter cōseruabat qui
dicebat. Beñ. xviij. Loqr̄ ad dñs mēū cū sim pul
uis ⁊ cinis. / Secdo per exēplū arboris. Rami enī
arboris qui sunt in imo positi sunt securi. sed qui
sunt in alto sepe frāgunt a violētia uēti. Jō lucifer
corruit: qm̄ in imo stare noluit. / Tercio per exēplū
pulueris. Virtutes enī sine hūilitate sunt sic pul
uis: sed cū hūilitate sunt sicut terra firmat ⁊ solida
Breg. Qui sine hūilitate v̄tutes p̄gregat: qñ qui
pulueres añ uēti portat. / Quarto hūilitas meret
gr̄e augmētate glorificationē. Et hoc ostēdit per
tria exēpla. / P̄mo per exēplū turris dicēs. Cogit
tas magnā fabricā p̄struē in altitudie de fundamē
to cogita hūilitates. Qui enī vult turrē p̄struē per
quā ascēdat ad celi celsitudinē ponat p̄o fundamē
to hūilitatē. Jllō fūdamētū ponit apl̄s. j. Cor. iij.
dicēs. Dei edificatio estis ut sapiēs architect⁹ fun
damētū posui. / Secdo per exēplū arboris. Un̄ di
cit. Arborē attēdite: figit radicē in hūili: uerticē tē
dit ad celū. sine radice auras perit ruina est nō in
cremētū. Qui igit figit radicē in imo hūilitatis fa
ciat fructū sursum celestes facietatem. iij. Reg. xij.
Quodcūq; reliquū fuerit de domo iuda mittet ra
dicē deorsus ⁊ faciet fructū sursum. / Tercio per exē
plū eratis. V̄is magn⁹ ēē a minimo icipe. hō enī
p̄r̄ est p̄r̄ ⁊ postmodū per etatē crescit ⁊ fit ma
gn⁹. / Jō dī. j. Roma. xv. Jdōne cū puulus eēs in
oculis tuis caput fac⁹ es in tribub⁹ israel. Jō dī
Mat. xviij. Aduocans iesus puulus statuit in me
dio eorū ⁊ dixit. Quicūq; humiliauerit se sicut par
uulus iste: hic maior est in regnō celorū.

Feria quarta secūde hebde Sermo primus.

Scēdēs iesus hierosolymā assū
psit duodeci discipulos
suos secreto ⁊ ait illis. Ecce ascendimus
hie. ⁊c. Mat. ix. Sepe dñs passionē suā ⁊ resurre
ctionē suā discipulis suis p̄dicebat: siue ut ex hoc
se deū eē ostēderet q̄ futura p̄uidebat: siue ut disci
p̄loz aios roboraret ne. s. adueniēte passionis tpe
scādalizarent. Quia sicut dīc Breg. Min⁹ enī ma
la seriūt que p̄udent: siue ut passionē eī vidētēs re
surrectionē eī futurā sp̄aret. In hoc ergo euāge
lio dñs tria fac⁹. / P̄mo suā passionē p̄dicat ⁊ hoc i
p̄ncipio hui⁹ euāgelij. / Secdo idiferetē p̄cētēs re
darguit. Et ista ps̄ incipit ibi. Tūc accessit ad cū mf

filioz zebedei ⁊c. / Tercio discipulos indignatos
ad viā pacis reducit. ⁊ ista ps̄ incipit ibi. Et audie
tes decē indignati sunt. / Circa p̄mū notādū q̄ h
mō nō sit p̄s passionis: ecclia tñ in hoc euāgelio
de passione mētionē facit. ut ad sustinēdā q̄drage
simālē p̄nias fideles seruētius animent. / Al. In
hac enī. xl. fideles debēt hēre p̄tensionē cordis: cō
fessionē oris: ⁊ satisfaccionē op̄is. Et ista satisfac
tio p̄sistit in trib⁹. s. in ieiunādo: in orādō: ⁊ in ele
mosynas largiēdo. Memoria aut̄ passiois ad oīa
ista hoīes iducit. / P̄mo iducit ad volēdū ⁊ p̄terē
dū de p̄ctis suis. hoc signatū est in hoc q̄ in pas
sione xpi petre scisse sunt. per qd̄ dāc̄ itelligi q̄ me
moriam passiois xpi sepe corda lapideis ad p̄tensionē
frāgit. / Regit q̄ est quoddā gen⁹ lapidū adamā
tuz qui nō p̄nt frāgi nec per ignis cōbustionē nec
per mallei p̄cussione. frāgunt aut̄ per sanguis ca
lidi ifusione. Sic etiā mlti sunt quos nō frāgit ad
p̄nias nec martyru⁹ tribulatio: nec iudicioz dei cō
minatio: frāgit aut̄ eos officia passio. / Secdo me
moriam passionis xpi iducit hoīem ad p̄tensionē. In
hui⁹ significacionē in passioe xpi monumēta apta
sunt: ⁊ mltā corpa scēdoz q̄ dormierāt exierūt ⁊ sur
rererūt. Monumētū scēdū est cor n̄s in quo tot
sunt corpa mortua quot sunt p̄ctā mortalia: ⁊ iō
monumētus tūc ap̄it ⁊ mortui resurgūt qñ p̄ctōz
ad mēoriā pas. xpi os suū ap̄it ⁊ p̄ctā ricario tñ
dicit. / Jō dī Eph̄. v. Surge qui dormis ⁊ exur
at. ⁊ mor. ⁊ il. te xps. / Tercio inducit ad ieiunādū.
qui enī p̄siderat q̄ xps ieiunauit ⁊ esuriuit de faci
li sua ieiunia sustinebit. / B. Xps enī trib⁹ vicibus
esuriuit. / P̄mo qñ. xl. dieb⁹ ⁊ noctib⁹ ieiunauit: ⁊
tūc nō habuit ad comedendū nisi lapides. Sicut
hētur Mat. iij. / Alia vice esuriuit ⁊ sitiuit. s. in
passioe qñ dixit. Sitio. ut hētur Joā. xiv. ⁊ tūc nō
habuit ad comedendū nisi sel: ⁊ ad bibēdū acetū.
ps̄. Dederūt in escā meam sel: ⁊ in siti mea potaue
rūt me acetū. / Alia vice esuriuit ut hētur Mat.
xij. ⁊ tūc nō habuit ad māducandū nisi solia fici.
Sed xps nec lapides uoluit comedē nec solia mā
ducare nec acetū bibē: q̄ ipse nō incorporat hoīes
lapideos nec duos ⁊ obstinatos nec h̄ntes tñs. so
lia. s. v̄b̄osos tñs. nec hoīes acetosos per odia ⁊ rā
cores amarus. / Quarto iducit ad orādū. Mul
tū enī iducit hō ad orādū qñ p̄siderat q̄ xps i cru
ce talit̄ orauit. Mā orauit v̄bis p̄tatis. Lu. xliij.
Dimittē illis nō enī sciunt qd̄ faciūt. Orauit la
chrymis. Heb. v. In dieb⁹ carnis sue. i. passionis
sue. p̄ces supplicationesq; ad deū qui posset illuz
saluū facere a morte cū clamore ualido ⁊ lachry
mis offerens. Orauit effusione sanguis. Heb. xij.
Accessistis ad sanguis effusione melius loquētēs

Abel: q: sanguis abel petebat vindictā: sanguis
 vō xpi misicordia. Multo iducit nos ad elemo-
 synarū largitionē. Mō enī debet hō cē auar? qñ cō-
 siderat q: xps in pass: de sua fuit tā larg? Ipse qdē
 largus fuit in largiēdo: q: latroni padisum dedit.
 Largus in pcedo: q: psecutorib? suis totaliter in-
 dultit. Largus in redimēdo: q: nō guttā sed totū
 sanguinē pro nobis dedit: et effudit. Scdō indi-
 crete petēs redarguit. Jac. et Jo. mediāte mīse-
 petierūt q: vnus federet ad dexterā et ali? ad sinis-
 trā. Mō enī hoc petē voluerūt p se: q: petē pmarū
 pro aliquo ignorāte tolerabile est. Ipso vō sciente
 et pntiēte repēhēbile est. pro se vō decēdū et vitu-
 pabile. Dñs aut volēs ipaz repēdē nō rīdit mīse-
 sed filijs. Tū q: sciebat q: ista petitio a filiis pcede-
 bat. Tū q: semia erat: ad inuēdū q: nō est honor
 hōi prēdē cū muliē. Tū q: erat uetula: et pium est
 mulieris uetulas pfolari nec eas obliurgare. Tuz
 q: erat amica: et iō noluit eā repēdē sed sibi deser-
 re. Tū q: erat mī: et ipse sciebat q: qlibet mī natu-
 ralis amat filios suos: et bonū ipoz desiderat. R
 Rūdit autē dñs eis ualde modeste et discrete: qā
 nō dixit dabo: q: ex hoc alij fuissent idignati. Nec
 dixit nō dabo: q: ex hoc isti fuissent pfusi: sed suas
 rīsonē rēperauit dicēs. Dabo uobis et nō dabo.
 Mō enī dabo ex eo q: estis mei pping: dabo autē si
 fueritis meriti. et iō dixit. Potestis bibē calices. s.
 passionēs: quē ego bibitu? suz. dixerūt: possum? .
 Mā Joānes bibit qui fuit vgis flagellat? : in oleo
 adultus: ueneno potat? in eriliū relegat? . Jacob?
 bibit: q: fuit capite trīcat? . Eoz aut petitio quo-
 dāmō uisitata est: q: ad dexterā et ad sinistrā sunt
 ambo. hñt enīz plusq: petierūt. Per sinistrā vita
 pñs. Per dexterā autē: vita brā designat. De
 dē igit hī duo apli a sinistris dei: q: corp? bñ Ja-
 cob: et sepulchrū bñ Joānis in mīsa glia hñtur.
 Sedēt a dextris dei: q: eoz aīe bñficant. Vel pōt
 dici q: dexta xpi est oriēs: sinistra est occidēs. Se-
 det igit Joānes a dextris: q: ei? monumētū est ex
 pte oriētis. Sedet Jacob? a sinistris: q: ei? corp?
 est ex pte occidētis. Vel pōt dici q: per dexterā in-
 telligi pōt xpi deitas: per sinistrā eius hūanitas.
 Per igit brā resurrectionē ibi apli et alij scī sedēt
 ad dexterā: q: eoz aīe bñficant in pteplatiōe diui-
 nitatis. Sedebūt ad sinistrā dei: q: eoz uisus cor-
 palis beatificabil? in uisione hūanitatis xpi. E
 Tertio xps discipulos idignatos ad pacē redu-
 cit eos ad hūilitatē deducēdo et scīps in exēplū pre-
 bēdo. Sciebat enī q: hūmilitas est causa pacis. si
 cut ecōuerso supbia est diuisionis. Iuxta illud. Pro-
 uer. xliij. Inter supbos semp iurgia sunt: qui aut
 pñlio agūt cūcta: regunt sapiētia. videmus enī q:

duo corpa plana pñt adinuicē applicari. corp? autē
 spericu? et pcauū pñt adinuicē puenire. q: cōcauū
 recipit spicu? itra suā pcauitatē. duo aut spica nō
 pñt applicari nisi in pñcto. Eodem mō duo hoies
 plani et mansueti viuūt pacifice et iocūde. ps. Au-
 diat māsueti et letent. vnus etiā supb? et vnus mā-
 suetus puenire pñt. q: māsuetus intra pcauitatē
 suē hūilitatis recipit amorem illius elationis. ps.
 Cū hñs qui oderūt pa. erā paci. et. Duo aut sup-
 bi nō pñt puenire nec applicari nisi in pñcto. pun-
 gere qdē se pñt. pacificari vō nō pñt. et iō bene di-
 cit salomon. Inter supbos semp sunt iurgia.

Eadē seria qrtā scde hebde. xl. Sermo scds.

Potestis bibere calicē quē ego bibi-
 turus sum. et ego bibi-
 mus. ait illis. calices qdē meū biberis et.
 Isti duo apli in petitione ista nō fuerūt bñi discre-
 ti: q: uoluerūt metē anteq: seminarēt. coronā pci-
 pere anteq: decertassent. brauium hēre anteq: cu-
 currissent. et ideo rēs eos repēdēs dicit. necitis
 qd petatis. potestis bibē calicē quē ego bibiturus
 sum. hoc est potestis pati pro noīe meo sicut ego
 passur? suz pro ulla salute. A Appellat aut pas-
 sio xpi calix. q: calix dī a calore. uel fm Jñd. dī a
 calon qd est lignū. erat enī calix antiquus quoddā
 uas lignēū in quo infirmis medicina ppinabaf:
 que medicina erat amara: et calida: et sanatiua. q:
 passio xpi fuit ppinata in ligno crucis cū amari-
 tudine doloris. cū seruire amoris. et cū effectu nfe-
 curationis. B Morādū aut q: de? hēt tres calic-
 ces in pñti. et tres in futuro. Primus calix pñs
 est plenus balsamo. Scds est plen? absinthio.
 Tertius est plenus sanguine rubicūdo. Prim?
 calix in pñti est plen? balsamo. Est enī calix grē in
 nocte. Scds calix est pñic. Tertius calix est
 passionis officē. In pmo calice qui est plenus
 balsamo spūs scī et grē bibit xps qui spūs scī plen-
 us fuit de cui? plenitudine accipiūt oēs. bibit vir-
 go Maria: q: dei grā fuit plena. biberūt oēs sancti
 apli in pntie. qui spūs scī fuerūt repleti. biberūt
 oēs iusti qui hñt grāz dei. Sūt aut signa per
 que cognoscit qñ aliquis in isto calice biberit. et ex
 ista potatione tria sequunt. Pmū est mūdane
 stis extinctio. Joā. iiii. Qui biberit ex aqua hac si-
 tiet iterū. qui aut biberit aquā quā ego dabo ei nō
 sitiet in eternū. Chrys. Vere nō hēt sup terrā qd
 amet qui donū celeste i ueritate gustauerit. Aug.
 Qui biberit de fluuio padisi cui? gutta est maior
 oceano. restat ut in eo stis mūdū hui? penitus ex-
 tincta sit. Vocat Aug. fluuīū padisi amorē spūs
 scī. oceanū aut uocat collationē oīum amorū mū-
 danoz. qñ igit vna gutta amoris spūs scī in cor

hois venit. totā collationē amorū mūdānoy extin-
guit. **S**ecūs est mēre in celestib⁹ bitatio. qui enī
calice spūs scti bibit: frequētē i celū per desiderū
salit. **J**oa. iiii. Quā quā ego dabo fiet in eo fons
aque salietis. i. salire facietis in vitā etnā. taliter sa-
liebat qui dicebat **Phil. iii.** Insa pueratio i celis
est. **A**rtis est mētis exultatio. sicut enī sapia nu-
bes semp est serenū. isra dō nubes turbulētia i im-
pet⁹ uetoy. sic in cordib⁹ sctoy vīroy semp est sere-
nitas i locūditas cordis. in cordib⁹ vō terrenorū
semp turbulētia cogitatio i nullā locūditatē fa-
cit spūs sctus. p̄s. **Alinū** testat cor hoīs. **Prou.**
xl. Secura mens iuge cōiuiuiū. **S**ecūs calix est
plen⁹ absinthio. i. iste calix est pnie in quo calice bi-
berūt apli post xpi passiōē. bibit maria magdalēa
biberūt oēs penitētes. si enī ille qui biberat in cali-
ce balsami diuie grē p diderit ip̄as gr̄as accedat ad
hūc calicē i bibat de absinthio amare pnie. i. quā-
to fuerit amario: tāto erit vīuosior. **Chrys.** Alpa
medicia meli⁹ curat ubi morib⁹ curabilis est q̄ le-
nis. **A**lō autē absinthiū amare pnie debet dulcora-
ri per spēs celestis gl̄ie. **Mat. iij.** Agite pniām ap-
propinquit enī regnū celoy. ecce pmissus p̄mius.
Et dicit agite. nō dicite. qd est contra p̄dicatores
v̄bōsōs qui dicūt i nō faciūt. **N**ec dicit cogitate s̄
agite. qd est p̄tra illos qui h̄nt multa bona. pposi-
ta sed nō complēt per bona opa. nec dicit fingite:
sed agite. qd est p̄tra hypocritas i ostēatores qui
fingūt se h̄ere exerci⁹ pellē ouinā. i. int⁹ h̄nt uolūta-
tē lupinā. nec dicit ageris i futuro sed agite in p̄nti
qd est p̄tra perasinatorē: cū tū dicat **Eclē. v.**
Ne tardes pueri ad dñs i ne differas de die i diē
i sequi supior auctoritas. **A**ppropinquit enī reg-
nū celoy magna liberalitas dei. q: regnū colorū
nobis appropinquare facit. maior q: ip̄s regnū no-
bis tribuit. **Lūc. xij.** Nolite timē pusillus grex q:
cōplacuit p̄i ufo dare uobis regnū. maria q: ip̄s
regnū ira nos est. **Mat. xviij.** Regnū colorū intra
uos est. **E**rti⁹ calix est plen⁹ sanguine. i. iste est
calix om̄ie passiōis. i. isto calice bibit ip̄s xps sicut
ipse dicit h̄c. potestis bibi calicē quē ego bibitur⁹
sum. **B**iberunt oēs martyres. **Apoc. xij.** Hii sunt
qui uenerūt ex magna tri. i. la. sto. suas i san. agni.
Dis autē ali⁹ sanguis h̄et inficē. solus vō san-
guis xpi h̄et dealbare. i. id h̄et naturam lactis. nec
mirū si enī lac est sanguis bis coct⁹. i. in uenis i in
mām illi⁹: i v̄ute illi⁹ duplicis decoctiōis puerit⁹
in albedinē. multo forti⁹ sanguis xpi h̄bet dealba-
re qui non tñi bis sed ter fuit excoct⁹. i. igne amo-
ris. **Joa. ix.** Malore hac dilectionē nō h̄et ut aīas
suā ponat q: pro amicis suis. **A**mor enī ignis est
iuxta illō **Lū. xij.** Ignē ueni mittere in trā. igne pas-

siōis. p̄s. **I**gne me examiasti. sicut examiat argen-
tū. **J**ic ossa mea sicut cremiū aruerūt. **C**remiū est
lardū in sartagine adustū i aridū de quo oīs pigue-
do eruit. **C**or⁹ ergo xpi fuit cremiū. q: in sarta-
gine crucis sic fuit igne passiōis adustū q: tot⁹ sau-
guis de eo eruit. i. i cruce sicut lignū aridū remā-
sit. fuit etiā coct⁹ igne doloris. **2** h̄en. j. **D**uos
oēs qui trāsitis per vias: attēdite i videte si est do-
lor. **2**. **S** Dolor enī xpi fuit magn⁹ iētēne. q: in
cruce i dolore in cruce sensit. i. ppter loci neruositā-
tē: q: pedes i man⁹ sunt neruosi. i. ppter totius cor-
pis p̄doroitātē. fuit etiā magn⁹ onisue. illū enī
magnū fuisse dolorē ostēdit xps qui in cruce flevit
ut habet **heb. v.** **O**stēdit sol qui lucē suā subtrahit.
ostēdit tra que p̄tremuit. fuit etiā magn⁹ extēne
qd ab iētati sue p̄ceptiōis usq: ad ultimā horā sue
passiōis se extēdit. mor enī ut p̄cept⁹ fuit sua pas-
siōē p̄uidit i semp in imaginatiōe habuit. i. ideo
nunq: vnus diē nec vnā noctē in tota vita sua sine
dolorē p̄trāsuit. p̄s. **D**efecit in dolo. vita mea i an-
ni mei in gēmi. **E**t etiā deus trēs calices p̄st
hanc vitā: quoy p̄m⁹ qd plen⁹ vino mero. s̄cūs vi-
no mirto. tert⁹ fece. **D**e h̄is trib⁹ calicib⁹ dī i p̄s.
Calix in manu dñi vini meri q̄tus ad p̄mū. plen⁹
mirto calix. s̄. q̄tū ad s̄cūs. uerūtamē ser ei⁹ nō est
erinanitia. b̄. oēs petōres fr̄. q̄tū ad t̄tū. **Q**uēdā
aīe sunt que stat⁹ euolūt. qdā que aliq̄ purgāda se
cū portāt. qdā que i mortali petō deccūt. iste igit
p̄m⁹ calix dei est plen⁹ mero. **E**t iste calix est celus
ibi est pura gl̄ia sctoy. in hoc calice bibūt aīe sctō-
rū que stat⁹ euolūt. q: gl̄ias merā accipiūt. talib⁹
dicit de⁹ illō **Canē. v.** **B**ibite amici mei i inebria-
mini charissimī. scti enī. put sunt in p̄nti vita sunt
deo chari. put sunt in p̄nti cū aīab⁹ sunt deo ami-
ci. put vō erūt cū corpib⁹ erūt deo charissimī. **S**
Scti ergo qui sunt deo chari de hoc vino mero
quēdā gustū recipiūt tū sūt in hac vita aliq̄ qu
suū diuie dulcedis hauriūt. put sunt amici bibūt.
q: cor aīe ex r̄issione d̄nitatis suas delectatiōes ac-
cipiūt. put vō erūt charissimī in corpe i aīa glori-
ficati eb̄i erunt. ebrietas enī nō causat ex vino se-
mel gustato. sed ex frequētī actu bibēdi. tūc enī scti
bibēt q: delectatiōē suā hauriūt ex p̄tēplandē d̄ni-
tatis. tūc rebibēt q: delectatiōē suā p̄cipiūt ex r̄i-
sione h̄ūanitatē. **S**ecūs calix est plen⁹ vino mir-
to. i. iste calix est purgatoriū. in isto purgatorio seu
calice bibūt aīe que portant sectū cremabilia i pur-
gāda. h̄nt qdē gl̄ia sed cā p̄cipiūt eūz admittētiōē
p̄cedētis pene. **Y**sa. i. **A**lū tuū mirus est aqua. j.
Cor. iij. **I**pe salu⁹ erit. ecce vinus purū. sic tū q̄
per ignē. ecce mirto aqua. **A**l p̄t r̄iet q: loc⁹ pur-
gatori⁹ dī calix vini mirto: q: ibi multiplex mirto

reperit. **B** Est eni mixta pena cu gra. securitas cu timore. sunt eni de glia securi hnda sed semp timene nimis differant a glia. Est ibi psolatio cu desolatiōe. hnt eni psolationē de tali securitate de angeloz visione. sed hnt desolationē de pene acerbitate. et de demonū vicinitate. **C** Terri calix ple nus est fece. et iste calix est isernus in quo bibet ale in mortali decedētes. **B** In iserno qdē sunt fcecs oīus elemētoz et oīus rerū. post resurrectionē eni purgabunt oīa elemēta. nā ab acre remouebit oīs turbulētia nubiū. et tota turbulētia tanqz ser proieciet in cloacā isernalē. et remāebit aer clarissimus sicut cristallus. silr a fra remouebit oīs ipuritas et pūciēta tanqz ser in cloacā isernalē. et remāebit fra fulgida sicut aurū. **A**pocal. xxi. Audi celū nouus quo ad renouationē aeris. et terrā nouā quo ad renouationē fre. simili renouabif mare. et tota tēpe fluositas a mari auferet. et i isernū pūciē. et remāebit mare trāquillū et fulgidū sicut vitrū. **A**poc. xv. Audi tanqz mare vitreū. Silr ab igne auferet et diuidet calor a luce. et totū calor trāsbibit ad regionē dānatoz ut ampli crucient. et tota lur trāsbibit in regionē brōz ut ampli locudent. pā. **A**lor dñi Intercedētia. i. diuidētia flāmā ignis. s. a luce. In iserno etiā erūt feces aliarū rerū. **I** Sūt eni ser que in hac vita appetunt ab hoibus que hnt feces suas. s. pulchritudo. sanitas. gaudiū. vita. lur. et diuitie. s. fer aut pulchritudo. i. iudicis est fecidas et turpitudō. s. fer sanitatis est infirmitas. ser gaudiū est dolor et tristitia. ser vite est mors. ser lucis est tenebra. ser diuitiarū est paupertas iuxta holūz opinionē. **D**eus igit post resurrectionē leuabit vinū de fece et totūz vinū purū. s. pulchritudo. i. iudicis. gaudiū. vitā lucē. et diuitias ponet i calice et cellario brōz. feces aut. s. turpitudinē. infirmitatē. dolorē. mortē. tenebras. et paupertatē in cloacā pūciē isernalē. **Y**sa. li. Bibisti de manu dñi calicem ire eius usqz ad fundū calicis soporis bibisti et potasti usqz ad feces. **C** Feris quia scōde hebde. xl. Sermo pimus.

Omo qdā erat diues et iduebat purpura et bysso. **L**uc. xvi. Scōz bati **A**ug. **S**tāt hoīs tripler pñderat. s. pñ in vita. pñ in morte. et post mortē. **A** **C** Quā tñ ad hñc triplē statū describit hic diues et paup **S**tāt eni diuitis in vita fuit in magnis diuitiis: qz erat diues. in magnis honorib: qz iduebat purpura et bysso. in magnis delictis: qz epulabatur quotidie splēdide. **B** **N**ō aut rephendit ex eo qz diues erat: s. qz circa diuitias triplē peccabat. **P**u mo eas auare retinēdo: qz nihil paupi dare uolebat. **H**oc est eni ppñū auari ut oīa sibi bona retineat et nihil alteri tribuat. vñ in psona auari dñi **E**c

cli. xi. **I**nueni requiē mihi et nūc mādūcabo de bonis meis solus. nō fuit talis alexāder qz nihil hēre uolebat qd suis militib: diuidē nō poterat. **E**nī cū semel per quādā siluā pgeret et ibe cū exercitu suo fere siti defecit qdā pzo magno munē ciphū aque sibi dedit: quē ille sūdī mādauit. noluit eni solus bibē ex quo alijs non potuit coiccare. **S**cōdo eas uane expēdebat in uestib: curiosos et delicatis epulis. debem? qdē bona tpalia utit? expēde cū sine nō nra s. a deo ad dispēdandū nobis cōmissa ipīs paupib: qz enī nō sint nra ppa patet i morte: qz nō bifen eas portare nō possum. qñ eni canis duos hoies sequit cui? sit ignorat. s. qñ hoies abinuitē sepant tñc canis dñs suū sequit. sic qñ due psonē sunt hō et mūdus. et cui? fuit diuitie hoīs uel mūdī i vita nō appet s. i morte. diuitie remanēt i mūdō et hō nudus recedit de mūdō. **E**t. ppca dñi **J**ob. i. **M**odus egressus suz de utero mīs mee: nudus reuertat illuc. **T**ertio ipas diuitias nimis amādo: nimis enī iste diues di las suas amabat et cor suū in eis posuerat. pñ illō pā. **D**iuitie si affluāt nolite cor apponē. et merito non dēm. cor apponē qz amātes se imergūt in interitū. ut dñi. **I**er. v. **E**t iō nos eas poti? mergē debem? sic feci socrates theban? qui sic refert **H**iero. **C**ollecto magno auri pōdē plectit in mare rēcēs. abite male cupiditates in pfundūz ego uos mergā ne ipe mergat a uob. **S**cōds **S**tāt? eius fuit in honorib: qz iduebat purpura et bysso ad ostērationē et uanā glia. **E** **H**ō qdē per pēnā fuit vulnerat. ercecat. et i furto dep hēsus. et iō. qñ re? uestes sibi dedit tāqz vulnerato ligaturā adhibuit. tāqz ercecat uelamē apposuit et tāqz furi cauteriū ipressit. tale igit ē de pulchritudie uestiū gliari qñ cēt si aliqz vulnerat? gliaret de eo qz hēt ligaturā sericā. uel ercecat? de eo qz hēt uelamē et cauratū. uel fur de eo qz hēt pulchritū cauteriā. vñ qz gliat in ueste silis est furi qz de cauterio gliat. **T**ertio fuit in delictis qz epulabatur quotidie splēdide. faciebat eni puula lauta. vñ dñi epulabatur. nā epule ab epulētia sunt dicte. et talia rucunt hoiez ad inopiā. **P**rouer. xxi. Qui diligit epulas in egestate erit. **C**onuiuia prinua. vñ dñi quotidie. et talia ducūt ad itēperatiā. **P**rou. xxiii. **M**oli eē in puinijs potatoz et c. **C**onuiuia delicata. **E**nī dñi splēdide. et talia ducūt ad luxuriā. **S**ieg? **P**ena semp epulas comitat uoluptas. **S**tāt? aut mēdici erāt ecōuerso. ille eni fuit i diuitiaz ubtate. ille i extrēa paupertate. ille purpura et bysso indut. iste ulcerib? circūdat. ille abūdabat delictis. iste idigebat mīcis. **B** **I**lle paup s. **S**ieg. tria magna incōmōda patiebat. s. paupertatē infirmitatē et quē tērationē **M**agnas enī tērationes patiebat cū uideret se nō

Seria quinta secūde hebde

hīe panē neq̃ salutē. ⁊ diuitē salutē ⁊ tāta uoluptatē: ⁊ tñ quodlibet istoz sibi ad penam sufficiebat. s. aut paup̃tas sine ifirmitate. aut ifirmitas sine paupertate. aut tēratio sine utroq̃. sed deus ad pbatio nē hec sibi dedit erat. qdē lazarus aux dei: margarita dei: ⁊ stella dei. **E**t igit pbaret positū est illud aurū in camīno paup̃tatis ⁊ nō potuit corūpi. posita est ista margarita in sterglinio ulcero se ifirmitatis ⁊ nō potuit ifici. Posita est ista stella in nebula tērationis ⁊ nō potuit obscurari: sed mō extractū est aurū de camīno ⁊ positū est in celesti thesauro. Leuata est margarita de sterglinio ⁊ posita in regali ornamēto. purgata est stella ab orbē nebula tērationis ⁊ refulget nob p creplū. **S**e cūdo describit stat istoz in morte: q. uterq̃ mortuus. q. uterq̃ de mūdo raptus sed differēter. nā diues mortu⁹ est morte culpe: qua sepat aīa a deo. postmodū mortuus est morte nature qua sepat aīa a corpe suo: tādē morte gehēne qua sepat aīa a dei uisione ⁊ beatorz p̃sortio. Lazarus mortu⁹ est vnica morte. s. morte nature. uterq̃ ēt fuit de mūdo raptus sed differēter. q. lazarus in sinū abrahe ab angelis fuit depositatus. ista portatio facta est ppter custodiā. ps. Angelis suis deus mādauit de te ut custo. ⁊c. ppter reuerētiā sicut epi in manibus portant qñ itronizant. ppter letitiā. Lhy. Sufficiebat ad portādū vnus angelus paup̃em: sed ppterea plures ueniūt ut ehoz letū faciāt. Diues aut tanq̃ parrochianus diaboli ad cimiteriū ifernale fuit deductus. tali sepultura sepeliuntur usurarij ⁊ ipij. de qua sepultura dī hier. xij. Sepultura asini sepeliet putrefactus ⁊ piectus extra portas hierlm. Sepultura asini talis est: q. pelle excoriat. ⁊ ipa pellis a suo dño possidet. carnes vō eius a canibus lacerant. ossa aut pluuijs ⁊ grādibus exponunt. sic etiā qñ aliqs diues morit̃ parētes sui cū oib⁹ suis expoliāt. uermes carnes ei⁹ lacerāt. grādines ifernales aīas eius cruciāt. que qdē aīa naturas ossis hēt q. consumi nō poterit. Eccl. x. Cū moriet̃ hō hēditabit serpētes. s. ifernales quo ad aīas. ⁊ bestias. i. parētes uastātes terrā i. subām bestia enīz qñ uastia dī ⁊ uermes. s. corrodētes carnē ppriam. **T**ertio describit status istoz post mortē: q. paup̃ in sinu abrahe req̃esit. ⁊ dī sin⁹ abrahe locus supior: iferni hñs aliquā lucē qui dī sinus. ppter trāquillitatē. sicut sinus maris dicimus aliquē locū a uētis quietū. diues vō fuit in tormētis diuersis. sicut fuerat in diuersis peccatis. Nā sicut dī Sap. vi. qdē qui peccat q̃s per hec torquet. **P**eccauerat qdē iste diues i diuitiarū ubertate. iō puni⁹ in extrema paup̃tate. nāz nō petebat balsamū neq̃ stulā a que: nec manū ple-

nā aqua: sed tñ minimuz digitū in aqua Intēgit: ⁊ tñ nō potuit obtinē. q. sicut dī Jac. ij. Iudiciū sine misericordia fiet ei qui nō fecerit misericordiā. Vocat aut̃ extremū digitū Lazari modicū suffragiū meriti sui. ⁊ uocabat guttā aque modicū qd refrigerat ius misericordie. **S**ecdo peccauerat in uetiū uarietate. iō puni⁹ penarū diuersitate. Habuerat enī duo mutatoria uetiū. s. purpurā ⁊ byssū. ⁊ iō mō hēt duo mutatoria penarū de qb⁹ dī Job. xliij. Ad calorem nimis trāscat ab aqs niuū qui enī i ducebat purpura que hēt colorē igneū mō induit ueste ignea: ⁊ qui i ducebat byssū que habet colorē niuū seu cādidiū mō induit uestimento nūis. qñ igit diues est in igne ardētissimo: tunc indutus est purpura. qñ est in niue frigidissima. tūc indut⁹ est byssū cādida. **T**ertio peccauerat petogule. iō puni⁹ adustione lingue. nō est aut̃ dicēdū q. diues iste habuit linguā corpale: sed dī cruciari in lingua. i. in aīa que pro pctō lingue torquebat. **S**tripliciter enī peccauerat lingua. **P**rio paup̃erē irridēdo. **S**ecdo nimis uoluptuose edēdo. **T**ertio inter cōuiuas ad detractiones ipaz laxādo. **P**er⁹ rauē. **E**igua magis ardet que paup̃i insultauit: ⁊ nūc degustat cruciat⁹. q. p̃ciosos cibos ⁊ odorata pocula degustauit. **T**ertio peccauerat in lingua iter p̃uina ad detractiones ipam laxando. Lhylo. Qui in cōuiuādo magis in loq̃litate peccauerat: in lingua atroci⁹ ardebat. Multi sunt etiā qui pro isto triplici pctō lingue puniuntur: ⁊ qui de paup̃ib⁹ derisiones faciūt: ⁊ laute ⁊ uoluptuose comedūt: ⁊ bonis detrahē nō desistūt. **E**adē seria qnta scde hebde Sermo secūdus.

Ortus est autē ⁊ diues: ⁊ sepulcrum est in iferno. Postq̃ dñs descripsit diuitis vitā subiūit eius penas ut oēs p̃siderātes penā: nō imitent vitā. Pena autē huius diuitis auge⁹ er multis. **P**rimo ex rōne loci in quo posit⁹ fuit: quia sepulcr⁹ est in iferno. **I**bi enim sepulcrā hñt supbi: luxuriosi: ⁊ auari. De sepulcris enīz talū dī Eze. xxiij. **I**bi assur ⁊ oīs multitudo ei⁹ in circuitu illius sepulchra corz. **I**bi mosoch ⁊ oīs multitudo eius in circuitu ei⁹ sepulchra illi⁹. qui descēderūt ad ifernū cū armis suis. **I**bi etiā oīs multitudo eius per gyrū sepulchri sui. qui descēderūt ad terrā ultimā. **B**onū autē hic tres demones principales. s. assur. mosoch. ⁊ elā. i. māmona: asmode⁹: ⁊ lucifer. **A**ssur itēptat diues: ⁊ significat māmonā: qui est demon sup auaros. **I**ste hēt sepulchrū altissimū in iferno: ⁊ in circuitu ei⁹ sūt sepulchra oīz auaroz. **M**osoch itēptat captura: ⁊ significat asmodeū. i. demonē qē si luxuriosos: quos ipse capit ⁊ illaq̃at.

Iste enī ī inferno sepulchraū marimū hēt ⁊ ī circuitu ei⁹ sunt sepulchra oīm luxuriosoz. Elā iterptat sup̄lūmāre. ⁊ significat luciferū q̄ est sup̄ sup̄bos q̄ uolūt alijs emine. Iste hēt ī inferno sepulchraz altissimū: ⁊ ī circuitu ei⁹ sunt sepulchra oīm sup̄boz. Et q̄ diues fuit auar⁹ luxuriosus ⁊ sup̄b⁹: nō merito ī inferno hēt hec tria sepulchra. Nā tristat ⁊ plorat cū auarīs. feret ⁊ lugeat cū luxuriosis. despat ⁊ dolet cū sup̄bis. **S**cdo augei ei⁹ pena rōne brē visionis quā p̄dit. qd̄ notat cū dicit. Auidit abrahā ⁊ lazariū ī sinu ei⁹. Plus enī aīa ei⁹ cruciabit⁹ ex eo q̄ amiserat visionē brōrū q̄ ex eo q̄ sustinebat supplicia tormētōz. **E**hyf. sup̄ illō. Inter nos ⁊ uos chaos firmatū est. dīc sic. Aīdē possumus: trāsire nō possumus. ⁊ nos videm⁹ qd̄ fugimus: ⁊ uos uidetis qd̄ p̄didistis: ⁊ nra gaudia accumulat⁹ ufa tormēta: ⁊ ufa tormēta accumulāt nra gaudia. Sicut autē dīc Bieg. Ufz ad iudiciū boni malos ⁊ mali bonos vidēt. Postmodū autē mali nō videbūt bonos. Boni autē semp videbūt malos ut sic semp eoz gaudia crescāt: q̄ mala cōspiciūt que misericordī euaserūt. **E**rilla visioē q̄nque colligunt. Anū ē qd̄ post hāc vitā boni cognoscēt bonos: q̄ abrahā cognouit lazariū ⁊ lazarus cognouit abrahā. Scdō est q̄ mali cognoscēt malos: q̄ diues sciēs q̄ frēs suos cognoscet⁹ si ī infernū descēderēt ⁊ ex hoc pena ei⁹ augeat⁹ nolebat q̄ illuc uenirēt. Tertiū est q̄ boni cognoscēt malos: q̄ abrahā ⁊ lazarus diuītē cognouerūt. Quartū est q̄ mali cognoscēt bonos: q̄ diues cognouit abrahā ⁊ lazariū. Quidū est q̄ post hāc vitā nō solū cognoscem⁹ illos quos ī hac vita uidim⁹ s̄ etiā quos nūq̄ uidim⁹. Nā diues cognouit lazariū quē ī hac vita uiderat. Abrahā cognouit lazariū ⁊ diuītē quos nūq̄ ī hac vita uiderat. **T**ertio augei pena ei⁹ rōne doloris sensibilis quē incurrit. idē dīc. **E**leuās autē dī. oculos suos cū eēt ī tormētīs. Dī autē torfuit q̄si torquēs mētē. **D**oz quebat autē de glia lazari quā uidebat. de sua pena sensibili quā icurrerat. ⁊ de impossibilitate remedij p̄ quo despat. p̄s. Pctō: uidebit. Cglia scōrū. ⁊ irascet dēdī suis fremet ⁊ ta. p̄t cruciatū quē sentit. Octidē p̄ctōz p̄bit: q̄ ultra spēs nō hīt. **P**ropt̄ ista tormēta sepulchra fuisse dī ī inferno. fm̄ glo. ī pfunditate pene. Est enī infern⁹ q̄si qdā pute⁹ hīs sup̄ficiē ī qua sunt p̄ctōres minores. hīs mediū ī quo sunt p̄ctōres maiores. hīs pfundū ī quo sunt p̄ctōres marimi. p̄s. Nō me demergat tēpestas aque: quo ad illos qui sunt ī medio. neq̄ absorbeat me pfundū: quo ad illos qui sunt ī simulo. neq̄ urgeat sup̄ me pute⁹ os suū: quo ad illos qui sunt ī sup̄ficie. ⁊ h̄ sicut ī sup̄ficie tū nūq̄

inde eribunt: q̄ puteus urget ⁊ claudit os suū. **Q**uarto augei ei⁹ pena ex rōne remedij qd̄ hēre nō potuit. **P**enerat qd̄ ut ad se lasar⁹ mitteret⁹: cū extremo digito ī aq̄ madefacto lingua ei⁹ restigeraret. **S**ed ad p̄mū r̄ndit abrahā q̄ uenire nō poterat dicēs. Inter nos ⁊ uos chaos magnū firmatū est. Scdōz bñfī Almb. illō chaos meritōz significat differētiā. Anū ait. Inter diuī ⁊ pau. cha. mag. fir. est. q̄ post mortē imutari merita nō p̄nt. Scdōz Theophilū chaos magnū significat distātiā iustoz ⁊ p̄ctōz. Nā sicut effec⁹ eoz fuerūt uarij: sic māsiones eoz nō modicū differūt. **U**el illō chaos pōt esse distātiā īnt lucē ⁊ tenebras. q̄si boni sunt ī luce: ⁊ mali ī tenebris. ij. **C**oz. vj. **Q**ue societas lucis ad tenebras. **A**d scōm respondit dicēs. **F**ili recordare q̄ rece. bo. ī vi. tu. **N**e si dicat. **E**nī bñ tibi erat noluisse lazaro dare micā. ⁊ iō nō recipies guttā ab eo. **M**ille anni sunt ⁊ ampli⁹ q̄ diues petiit vnā guttā ⁊ adhuc hēre nō potuit nec ī p̄petuū hēbit. **N**on enī est alijs ita miser q̄ aliqd̄ recuperare nō possit aut p̄cio aut mutuo aut medicādo aut laborādo. **S**z dānati nullū refrigeriū nullū bonū recuperare poterūt nec p̄cio: q̄ p̄ciū glie sunt ip̄a bona opa que ibi fieri nō p̄nt. **J**oā. ix. **A**enit nōr q̄ nemo pōt opari. **N**ec mutuo: q̄ scī de suis meritis nīp̄l eis mutua b̄nt. **A**nī cū sa tue uirgines a p̄uicēib⁹ oleū peterēt: rīderūt eis. **N**e forte nō sufficiat nobis ⁊ uobis. **M**atth. xrv. **N**ec medicādo: q̄ nullas poterūt inuenire elemosynas. **P**rouer. xl. **P**ropt̄ frigus piger arare noluit: mendicabit estate ⁊ nō dabit ei. **N**ec opando: q̄ habebūt manus ligatas ⁊ iō nō poterūt opari. **M**at. xxij. **L**igatis mātib⁹ t̄c. **Q**uinto augei ei⁹ pena ex rōne fruz suoz quos ī inferno expectabat. **J**ō dicebat. **R**ogo ergo te p̄ ut mittas lazariū ī domo p̄is mei. **E** **I**sta autē petitio fuit ex parte iniqua: ex pte fatua: ⁊ ex pte puida. **I**niqua fuit q̄ lazariū quē uiderat miserū iterū uolebat ad misericordiam destinare. **F**leuit dñs sup̄ lazariū quē suscitauit ex eo q̄ ip̄m sicut dicit Hiero. ad huius mūdi miserā iterū reuocabat. **S**cdo ista petitio fuit fatua ex eo q̄ plus mortuis q̄ scripturis credēdū eē putabat. **F** q̄ autē sit fatuū asserē dicit **E**hyf. so. triplici rōne. **P**riō q̄ lazarus resurrexit ⁊ multū cū ip̄o surrexerūt. ⁊ tū iudei credē noluerūt imo ip̄m lazariū occidē uoluerūt. **S**cdo q̄ scripture sunt a deo: q̄ dīcūt scripture dīcūt de⁹. **J**ō magis credēdum est scripture q̄ alieni hōi uiuo uel mortuo. **T**ertio q̄ si esset p̄suetudo q̄ mortui resurgerēt ⁊ hoīes eis crederent: diabolus aliquos fantastice resuscitare posset qui multa falsa dicerēt **T**ertio ista petitio fuit puida. **S**cdebat enī q̄ ex

vānatione fratru creſceret eius ſuppliciu: iō. pui
de faciebat ſi hoc ipediebat. Rogabat autē ut ad
ſuos ſuos lazarū mitteret: q. ſciebat eos eē adhuc i
mūdo. ex eo q. nō videbat eos in ſinu abrahe cū la
zaro: nec ſecū in inferno. Pterea autē iſtū modū ſciē
di Aug. in libro de cura pio mortuis agēda. pōt
alios tres modos qb' mortui ea que in mūdo ſūt
ſcire pōt. / Prio aliis aiab' que de mūdo uenit
ea rēferētib'. Sic ſorte abraha ſciuit ſtatū lazari ⁊
diuiſis ipō lazaro idicāte. / Secdo ſcire pōt ab an
gel' q. pōtēs ſūt oib' que agunt. / Tercio pōt ſcire
nō ſolū pntia: ſ; ē pterita ⁊ futura ſpū dei reuelāte
C ſeria ſexta ſede hebde qdrageſime ſimo pimus

Omo qdā erat pifamilias qui plāta
uit vineā ⁊c. Mat. xxi. Expo
nēdo iſtud euāgeliū ſaliter ſicut exponūt
gloſe. C Dicēdū eſt q. iſte pifamilias eſt dñs ſaba
oth qui plātauit vineā. i. plebē iudaicā. De qua dī
Yſa. v. Alca rñi exercitū dñs iſrl' eſt. Iſtā vineā
trāſtulit dñs de egypto: ⁊ in terrā pmiſſiōis plāta
uit. pſ. Vineā de egypto eieciſti gētes ⁊ plā. eam.
Sepe eā circūdēdit: q. custodia angeloy eā mu
niuit. Sed ppter eoy obſtinatā malitiā ipā custo
dia angelica eos deſuit. Iuxta illud Biere. li. Cu
rauius babylonē ⁊ nō eſt curata: derelinqm' eā
Et uocat ipām plebē iudaicā babyloniam ppter cō
fuſionē earū. Ubi dicit glo. quedā q. audite ſūt uo
ces angeloy in aere dicētū. Trāſeam' ab his ſe
dib'. / Tocular in ea fodit qñ legē ſibi dedit: que
multis pceptis eo conquebat. / Turrē edificauit
qñ tēplū erexit. / Tocaluit ea agricolis. Iſte agri
cole ſunt oparij vinee. De qb' dī Matth. xx. de illo
pſefamilias q oparios in vineā ſuā pduxit. Poſt
multū tēpis miſit ſuos. i. pphas ad recipiēdū fru
ctū bonoy operū. Sed agricolē alios ſecauerūt:
ut yſa. alios excerebrauerūt: ut Eze. aliū occideſt:
ut Biere. aliū lapidauerūt: ut Zacha. Tādē miſit
ſiliū ſuū ⁊ illū extra vineā elecerūt: q. extra ciuita
tē ipm crucifixerūt ⁊ occiderūt. Poſtea ipſs ſer
rogauit eos dicens. Eū igit dñs vinee uenerit qd
faciet agricolis ſuis. Inter eos erat qdā ſimpli
ces ⁊ boni qui dixerūt. Malos male pder ⁊c. Erāt
et qdā ſapientes qui iſtā pabolā itellerūt: q. ſ. de
berēt ipm occide. Ppter qd dñs uolebat vineā
ſuā gētib' locari. Et iō rōderūt ut habet Luc. xx.
Abſit q. ſ. ipm occidat. uel vineā pdat. q. aut hoc
facturi erāt oſtēdit dñs per ppham. Lapidē quez
reprobauerūt edificātes hic facit' eſt in caput an
guli. Ad iſtā lapis iſte fuit lapis qdā par' pro edi
ficatione tēplī. qui tū nuſq. pgrue locari poterat:
ſed pſumato ope poſitus eſt ſurſus in angulo ita
cōgrue q. oēs mirarent. Iſte lapis eſt chriſt' qui

fuit a iudeis reprobatus: ſed a deo in caput angū
li poſitus. q. a deo caput ecclie eſt cōſtitutus. ⁊ iō
inquit. tollet a uobis regnū dei. i. ipſe chriſtus qui
dicit de ſeipſo Luc. xxii. Regnū dei ita uos eſt ⁊
dabit gētib'. i. illis qui recipiēt fidē eius. Et reg
nū dei. i. ſacra ſcriptura ⁊ cognitio vni' dei. Et
regnū dei ad litterā. i. regnū celoy qd a iudeis eſt
ablatū ⁊ gētib' traditū eſt. Mat. viii. Veniēt ab
oriēt ⁊ occidēt ⁊ recubēt cū abraha: yſaac: ⁊ ia
cob in regno celoy. Filij autē regni eiecient in te
nebras. Poſtea ſubdit. Qui ceciderit ſup lapidē
iſtū pfringet. ſup quē dō ceciderit pteret eum. ſm
glo. Ille qui credit ⁊ tñ peccat cadit ſup lapidē ⁊
nō pterit ſed pfringit: q. ad penitētiā reſeruat: ſed
qñ q. ē iſidelis ſicut erat in dei lapis ſup eū cadit
⁊ pterit: q. nunq. pōt ad penitētiā reſurgē q. diu
nō habuerit fidē. Et tñc alijs ſup lapidē cadit:
qñ q. peccat q. diu eſt in pntiuita. ſed tñ nō pterit
q. reſurgē pōt. Secūdū autē L. h. yſo. Illud qd ca
dit fortiter cadit ppter duas cauſas: aut ppter pō
dus ſuū: aut ppter altitudinē nimia. Al' Dic
dā grauiter cadūt: aut q. graue peccatū cōmittūt
aut q. ſunt in magnitudine ſtat'. ⁊ tñ q. adhuc in
uita pnti ſunt. ſ; ſup lapidē cadāt reſurgē tñ pnti
eos cadet. ⁊ tñc nunq. reſurgēt. qñ mali in coru
pitiōib' deteriorēs ſūt. Iō phariſei ⁊ pncipes ſa
cerdotū idignari uoluerūt ipm tenē: ſed tñc ppli
q. ſicut pphē eū habebāt nō fuerunt auſi. B
Myſtice autē vinea iſta eſt ecclia in qua tot ſūt pal
mites quot diſſerētē hoīus. Sūt autē qdā palmi
tes qui viti adherēt ſed nō fructificāt. Iſti ſūt qui
hnt fidē ſed nō opā. de qb' dī Joā. xv. Mēm pal
mitē in me nō ſerēt fructū tollet eū. ſ. a conſortio
brōy. Alij palmites ſunt qui nec viti adherēt: q.
ſunt pſici. nec fructificāt. Iſti ſūt heretici qui a ipō
ſunt per fidē pſici. ⁊ iō nullū bonūz facē pnt. ſicut
dī Heb. xi. Sine fide ipſſibile eſt placē deo. de ta
lib' dī Joā. xv. Sigs in me nō māſerit mittet fo
ras ſicut palmes. ⁊ colligēt eū ⁊ ignē mittēt ⁊ ar
det. alij palmites ſunt qui viti adherēt ⁊ fructū fa
ciūt. de qb' ibi dē dī. Qui māet in me ⁊ ego in eo
hic fert fructū. C Sepes quā circa iſtā vineā
ſ. ecclie de' poſuit ſignat custodia angeloy q. de
ecclias ipāz munuit. ipi enī angeli dei ſūt milites
dei ecclias ipāz custodiētēs. De qb' dī Job. xxv.
Anq. eſt nūc' militū ei'. Sicut autē videm' q.
in curia freſtris regis ſunt qdā milites qui ſemp
regē aſſociāt ⁊ corā illo decātāt. Alij q. hoſtes er
pugnāt. Alij qui caſtra ⁊ ciuitates regni custodi
unt. ſic in curia regis celeſtis ſunt qdā angeli qui
ipm aſſociāt regē ⁊ ad eius honore decātāt ſicut

cherubin ꝛ seraphin. Ysa. vi. Clamabant alter ad alterū. scđus scđus scđus dñs deus sabaoth deus exercitū. Job. xxxviii. Cū melaudaret astra matutina ꝛ iubilaret oēs filii dei. Alij sunt qui cōtra hostes dei. i. demones pñant. sicut sunt vīres ꝛ potestates. Apoc. xix. Factū est plū magnū in celo michael ꝛ angeli eius pñli. cū dracone. Et alij sūt qui custodiūt puincias. sicut pñcipatus. alij sunt qui custodiūt ciuitates ꝛ loca spūalia sicut archēgeli. alij psonas singulares sicut angeli. Ysa. lxiij. Sup muros tuos hierlm pñstui custodes tota die ꝛ nocte nō tacebūt. D Tōcular qđ sōdit signat crucē in qua xps manibus iudeorū sic fuit calcatus ꝛ cōpressus qđ totus sanguis de eius corpore exiuit. Xps enī est vna nata de ista vite virginea que dicit Eccl. xliij. Ego qđ vitis fructificauī suauī. odo. Ista vna fuit alba in natiuitate. qđ xps sine oī pēdo fuit cōceptus ꝛ natus. in cruce autē facta est rubra ppter sanguis aspersiones. vñ angeli admirātes dixerūt. quare rubrum est indumētus tuum : ꝛ uestimenta tua sicut calcantium in tōculari. Ysa. lxiij. Post mortē autē ista vna remāsīt nigra. Apoc. vi. Sol factus est niger qđ siccus ē licinus. E Tōrris istius vinee est ipa fides de qua ecclesia se defendit aduersus hostes. ipi enī fideles ipugnant nūc per ppa. mō per aduersa. F Per ppa ipugnat caro: mūdus: ꝛ diabolus. nā caro nūc trahē ad delectabilia. mūdus ad terrenas diuitias. diabolus ad sblimes honores sed istis resistit fides: qđ ptra delectabilia assumit carnis aspiratē. cōtra diuitias volūtariā paupratē. cōtra honores humilitatem. Heb. xi. Fide moyses grādīs factus. negauit se esse filiū filie pharaonis ecce quō per fidē cōtempnit honores. magis eligēs affligi cū populo dei qđ tpalis pccā habere locunditatē. ecce per fidē vicit carnis molestiā ꝛ asperitatem. maiores diuitias existimās thesauro egyp̃tiorū impropriū xpi. ecce qđ per fidē desperit diuitias. de hac etiā turri fidei fideles se defendūt cōtra aduersa siue sint aduersa immisiā a deo: siue a diabolo: siue a mūdo. Mat. vii. Dis qui audit uerba mea ꝛ facit ea assimilabit viro sapiētī qui edifi cauit domū suā sup a petram. ꝛ descendit pluuia ꝛ uenerūt flumina ꝛ flauerūt vēti ꝛ irruerūt in domū illā: ꝛ nō cecidit. fundata enī erat sup a petra. Fūdamentū enī aliō nemo pōt ponē pter id qđ posuit ē qđ ē xps iesus. qđ nī sic ē i xpo fūdat nō tēt pluuia. i. aduersitatē de celo descendēte. nec tēt flumina. i. psecutionē a frenis tyrānis irruēte: nec tēt vēti. i. tērationē a demonibꝛ qui sūt aere uenitē. E Adē seria. vi. scde hebde qdragesime fmo. ij.

Homo erat p familias qui plātauit vineā. i. quālibet aīaz fidelem quā p familias. i. deus in corpore plātauit ꝛ ipaz angelice cure deputauit ꝛ quā sepe munit que debet plārari ꝛ sōdi ꝛ suo tpe vindemiarī. A Circa istā igit vineā septē ppe orānē vidēda sunt. C Prio qre deus p familias dicit. ad qđ dī cēdū: qđ tres familias possidere dī seu cognoscit. Vna est in hoc mūdo. s. pgregatio oīus electorū. Vt alia est in purgatorio: Vt alia est in celo. Illi autē qui sunt in iferno nō sunt de familia dei sed de familia diaboli. illō rēpñentat sacerdos qui de corpore xpi facit tres ptes. ad inuēdū qđ corpꝛ xpi mysticū in tres ptes est diuisum. B Illa enī pars quā sacerdos in calicē abscondit ꝛ in vino psecrato ifundit signat illā pte que est in celo que ab oībꝛ penalicatibꝛ abscondit ꝛ torēte diuine uoluptatis potat ꝛ iebat. Alie autē due ptes signāt illā que est in mūdo ꝛ illā que est in purgatorio: qđ illi adhuc multis penalicatibꝛ exponunt. nec plene adhuc dī uō amore fruunt. C Secdo vidēdū est qre aīa vinea dicit. ad qđ dīcēdū est qđ s. z. Ch. yf. sup Mat. Sic de vinea nascunt gēme. ꝛ ex gēmis flores. ꝛ de floribꝛ vīe. ꝛ de vīs vinū elicit. sic de aīarī iusti nascunt bone cogitatōes tanqꝛ gēme. sic enī gēme sūt pñcipū oīum fructū. sic cogitatōes bone sūt pñcipia bonorū opū. pñqꝛ enī hō aliquid bōi faciat illud cogitatōe ptractat. ꝛ tñ illō pñcipiū hēre nō possumꝛ a nobis sed a deo. ij. Loy. iij. Mō qđ sufficiēs simꝛ cogitare aliquid boni a nobis ꝛ ex nobis ꝛ sicut ex gēmis nascunt flores: sic de bonis cogitationibꝛ bone uolūtates que sic sunt apō dñz suauē quēdamodū odoriferi flores. ꝛ sicut ex floribꝛ nascunt vīe. sic de bonis uolūtatibꝛ nascunt bone opationes. Eccl. xliii. f. lores mei fructꝛ honoris ꝛ honestatis. Ista autē duo. s. bonas cogitatōes ꝛ bona opa a nobis sūt hērendo possumꝛ sed a deo. Phil. ij. De est qui opat in nobis uelle ꝛ pficere pro sua uolūtate. Sicut autē de vīs vinū elicit sic ex bonis opibꝛ etiā in pñti magnū gaudiū generat. Un sup illud ps. In custodiēdis illis retributio mōdo. dicit B. nō tñ pro eis in futuro reddet pñmū. sed etiā in eorū custodia magnū est gaudiū. C Tercio vidēdū est qre deus istā vineā idēst aīam in corpore humano plātauit. Ad hoc dīcēdū qđ fecit. ppter tres causas. ꝛ Prima est ut opa sua deus pficeret. fecit qđ creaturā pure spūritualē: sicut angelū pure corpālē sicut lapidē uel lignū. ꝛ iō ne in dei ope vnīuerso remaneret aliquid incōpletū opōuit qđ deꝛ facit etiā creaturā. ꝛ corpālē ꝛ spūalē. ꝛ iō ipaz aīaz corpi adiūxit. Vt cor cā ē ut aīa i corpore ꝛ p corpꝛ mīta merita acq̃reret

Sabbō scōe hebde

Quedā enī sunt in qb^o aīa sine corpe pōt mereri. sicut in diligēdo deū: et in cognoscēdo deū: et in cōmemorādo deū: et in meditando de deo. imo sepe aīa in talib^o a corpe ipedit. Sap. ix. Corp^o qđ cor rūpī aggrauat aīam et depimit terrena inhīratio sensum multa cogitatē. Illa quedā sunt in gbus aīa nō pōt mereri nisi in corpe et per corpus: sicut in ieiunādo: et pegrinationes faciēdo: et martiriū sustinēdo. Tercia causa est ut maiorē glām pēpererit. si enim aīa fuisset a corpe sepata. fuisset glificata tñ in pēplatione vinitatis: nūc autē hō glificat in aīa in pēplatiōe vinitatis: et in corpe in vīfide humanitatis. **D** Quarto vidēdū est que sit sepes huius vinee. ad qđ dicēdū qđ sepes hui^o vinee est custodia angelorū. quelibet enim aīa hēt vnū angelū ad sui custodiā deputatū. et hoc in qnūplici statu suo. s. dñ est in utero ne suffocet a dia bolo. dñ est egressa ab utero ne a pelmo baptismo ipediat. dñ est viuēs in mūdo ne ad pēā pēpā. dñ est in morte ne de fide tēdet. uel a pēfide ipedi at. dñ recedit post mortē ne diaboli laqueis capi at. Iste sunt quique vie q̄s aīa facit in qb^o angeli eā custodiūt. p̄s. Angelis suis deus manda. de te ut cust. zc. Quinto vidēdū est q̄liter ista vinea sit putāda. Ad qđ dicēdū qđ sicut dicit Ambrosi^o Purca pēsa fructificat. semputata frōdescit. ne glēcta luxuriat. Vineā igit aīe nfe ab oib^o vitijs recisa fructificat bona opa. Jean. xv. Scm qui fert fructū purgabit eū ut fructū plus afferat. Vineā semputata. i. a negligētē et semipene purgata frōdescit: qđ talis hēt multa folia vbor et paucos fruct^o operū: et iō tales a deo sunt maledicti. Sic patet in ficulnea que hēbat tñ folia: cui dñs male dixit ut hē Mar. xi. et Mar. xij. Vineā ergo negligēta. i. aīa nullis vitijs purgata in palmites luxuriat. et iō nō pfer vvas dulces. i. opa deo grata: sed labruscas. i. opa deo odiosa. Ysa. v. Expecauim^o ut faceret vvas et fecit labruscas. In talē vineā sepe ascēdit nepes occupiscentie carnalis. Ysaie. v. Nō putabit et nō fodiet et ascēdet sup eā nepes et spine. Et Cōerto vidēdū est q̄liter ista vinea sit fodiēda. Et dicēdū qđ istius vinee quatuor sūt soffores. i. pudor: dolor: timor: et amor. Primus pudor: qđ hēt terrā durā cordis mollificare. Debet enim pēdō: erubescē de scīpo. Ro. vi. Quem ergo fructū habuisti tñ in illis in qb^o nēcerubescitis Talis autē pudor: cor durus emollit. Vñ dicebat Job. xliij. Deus emolluit cor meū et oīpōtēs turbanit me. Secundus soffor est dolor: qui cor molitū scindit uomē pēitionis. Jobel. li. Scindite corda v̄ra et nō uestimēta v̄ra. Tercius soffor est timor: qui omnes lapides. i. peccata omnia que in

corde scisso iuenit hēt extra plicē. Eccl. i. Timor dñi expellit peccatū. Quarto soffor est amor: vel qui oēs palmites ifructuosos ad radicē vitis subortos. i. oēs amores mūdānos hēt euellē et tradicare. Aug^o. Qui biberit de fluuio paradisi cuius gutta maior est oceano restat ut in eo suis mundū penit^o extinet sit. Cōtimo vidēdū est de vindemiatione istius vinee. Ad qđ dicēdū qđ ista vinea videmiat in morte et in iudicio qñ. s. deo de oib^o opib^o n̄ris rōnē reddemus. Sed multi erunt qui nō dabūt deo vvas dulces. i. opa deo suauia: sed vvas fellas. i. pēā uenēnata. Deut. xxxij. Quae cor vva fellis: et bo. ama. De talib^o dñ bierit. xliij. Cōfusi sūt agricolē opuerūt capita sua. f. Ho die qđ sunt tres mali vindemiatōres qui vineam istā vindemiat. i. auaritia: luxuria: et supbia. De qbus dñ in p̄s. Vindemiat eā oēs qui p̄tergrediunt viā. et terminauit eā aper de silua. singularis serus depast^o est eā. Ambulātes per vias sunt auari qui nō cessant discurrē. A per de silua est porcus silue stris: et significat luxuriosum qui efficit porcinus et imūdos. Singularis serus est supbus qui vult eē singularis et nullū sup se vult hēre. Et est serus. i. crudelis: qđ vult oēs opprimē. Isti oēs istā vineam sic vindemiat qđ christ^o vix aliquos racemos. i. aliquos paupes et simplices pōt hēre. Mich. viij. Ne mibi quoniam factus suz sicut qui colligit in autumnō racemos vindemie.

Sabbō scōe hebde qđragēsimē Sermo prim^o

Omo quidā habuit duos filios: et dicit adolescētiō: et illis p̄a. Luce. xv. In isto euāgelio fit mīctio de filio p̄digo auerso: et postmodū puer so: et de p̄te benigno. Et iō tria sunt notāda. Primo peccatoris auerso: cū dī. Peregre p̄fect^o est in regione lōginqūa. Secōdo p̄doris puer so: euz dī. In se reuersus. Tercio dei benigna receptio: cum dī. Vidit illū p̄i et misericordia mor^o est. Al Circa primū notādū qđ p̄dō: a deo se auertēs tres mīserias icurrit. Prima est qđ se a deo elōgat. vnde dī qđ p̄fect^o est in regione lōginqūa. p̄s. Longe a p̄e. zc. Et puer. xv. Dōge est dñs ab ipiis. et tñ in vītate se deus nō elōgat ab hēic l̄z ita videat. sed hō se elōgat a deo: sicut ponit exēplū Dionysij^o dīcēs qđ si nauis ipingat in petrā nō elongat petra nauē: sed nauis a petra. quāto autē p̄dō: magis se elōgat a deo: t̄to magis appropinquit ad deū. Si cur hō uolēs se elōgare ab erīte appropinquit ad occidētē. et si elōgat se ab austro: appropinquit ad aglonē. In deo enī qñ orēs et occidēs sunt ei^o mīserico: dia et iustitia. auster et aglo sunt ei^o grā et p̄tētia. Qui igit se elōgat a mīserico: dia dei pueniēte

appropinquat ad eius iustitiam ulciscere. Et qui elō
gat se ab eius grā subleuante: appropinquat ad eius
potētiā punire. Sicut pater de iōna qui fugē uo-
luit deū pēpescere: et inuenit deū punire. ¶ Secun-
da miseria pētoris est q: oīa bona sua dissipat. An
de dī. Dissipauit substantiā suā uiuendo luxuriose.
Quis enim cetera pēta oīa bona cōsumat: pēpue
tū luxuria dissipat oīa bona tpalia: corpalia: natu-
ralia: spūalia: et gratuita. B Dissipat qdē corpa-
lia bona: q: ipm corpus deducit ad cōsumptionē.
I. Cor. vi. Qui somniscat in corpus suū peccat. I. in
sui corpis cōsumptionē. Dissipat bona sua natu-
ralia: q: memoriā hebetat ut nihil spūale possit re-
minisci. Rōne obnubilat ut nihil spūale possit in-
telligere. I. Cor. ii. Alialis hō non pēpuit que sunt
spūs sci. Dissipat etiā bona gratuita. Chrys. Multa
res sic pēdit virtutem sicut corpalis uoluptas.
Dissipat bona tpalia: q: deducit hōiem ad paup-
tē. Prouer. xxi. Qui nutrit scortū: pēdit substantiā suā.
¶ Tertia miseria est q: pētor: famē tolerat. Iō
dicit: q: cepit egere. Nulla enim satietas est in de-
litij diuitijs nec in honorib. An Prouer. xxi.
dī q: tria sunt insatiabilia. I. infernus: terra sities:
et ignis. Per infernū significat supb: q: sicut infer-
nus nō satiat alab: sic et supbus nō satiat honori-
bus. Per terrā significat auarus: q: sicut terra si-
ties non satiat aqua: sic nec auarus pecunia. Per
ignē significat carnalis cōcupiscētia: q: sic ignis
nō satiat lignis: sic nec cōcupiscētia delectatib:
pauis. C Secūda ponit pētoris conuersio.
Ad cuius puerionē tria tāgunt. ¶ Primū est sta-
tus sui recognitio. cū dī. In se reuersus dixit. De-
bet autē pētor: penitēs qtuor: recognoscere sicut di-
xit Brego. ubi fuit: ubi est: ubi erit: et ubi non est.
Abi fuit: qm in pētor: et ideo debet dolere. Hier. ii.
Scito q: malū est et amarū reliquiste dñm deū tu-
um. Abi erit: q: in iudicio. et iō debet timē. ps. Al-
iudicij enim tuis timui. Abi est: q: in miseria: et
iō debet gemē et erubescē. ps. Hec me q: incolat:
meus plōgat est. Bern. Agnosce ubi es et inge-
misce. Abi nō est: q: nō in loco pprio. I. gloria ad
quā ex sua creatione fuerat ordinat: et iō debet su-
spirare et illā cū desiderio petē. ps. Anā petij a do-
mino hāc regnā ut inhabitē in domo dñi oīb: die-
bus uite mee. C Secūdū est oris cōfessio: qd no-
tat cū dī. Pē peccauit in celis. I. corā angelis et scis
dei: et corā te. I. corā te sciēre et uidēre. Quia igitur
peccauit corā te qui es iudex meus: multus debeo
erubescē et timē. Boetius. Magna est uobis si dī
simulare nō uultis indicta necessitas pbitatis cū
oīa agitis an oculos iudicis cūcta cernētis. Quia
peccauit coram angelis dei qui sunt custodes mei

debeo multū dolē: q: iquātū in me fuit eos pētrista-
ui. Ysa. xlii. Angeli pacis flebunt amare. Quia
peccauit coram angelis et curia celestī qui suis meritis
me nutriūt debeo multū dolē et flere: q: ipsam nu-
triciē meā pētristauit. Barnab. iiii. Cōtristatis nutri-
ciē uestrā hierlm. ¶ Tertiū est satisfactio: qd notat
cū dī. Fac me sic uiuē de mercēnariis tuis. Quasi
dicat. pat: sum amodo satisfaccē spe mercedis eter-
ne. D Est autē differētia iter seruū: mercēnarij:
et filiū. Seruus est qui solo timore abstinet a pētor:
Mercēnarius est qui ituit mercedis seruit et ca-
uet offensam. Filiū est qui solo amore seruit et vitat
offensam. Jte igitur primo erat seruus qui vni ciui-
um. I. demoni adhebat. et qm porcos pascebat. I.
brutales mor: satiabatur: sed postea fact: mercēnari-
us qm spe mercedis uite eterne deo uoluit seruire.
Sed pē celestis cū filiū fecit qm ad suā hereditatē
eū recepit. Ecce quāta benignitas dei: q: pētorē
de salute diaboli extrahit ipm tanq: mercēnariū
spe mercedis eterne facit seruire sibi. et tādē tanq: fi-
liū ad eternā hereditatē eū recipit. C Tertiū
ponit benigna dei receptio. Recepit enim cū ue-
lociter: dulciter: honorabiliter: et letatē. ¶ Velocit
qdē eū recepit. An dī. Et accurrens rē. Semp enī
deus pmp: est in miserādo: tardus in puniēdo.
q: aut sit tardus in puniēdo dī Ben. iiii. Cū audis
seruocē dei deambulātis in paradiso ad auram post
meridiē rē. Ecce q: uā dēs ad puniēdū transgressio-
nē nō currebat: sed deambulabat. I. lēto passu iē-
debat. Et nō ibat impulsus ab aura sed cōtra aurā.
qm ad puniēdū uadat sua misericordia sibi resistit.
Et nō iuit in meridiē statim. I. qm adā peccauit: s
expectauit usq: post meridiē. Ad dēs uo ad mise-
rādū dī q: currebat. Mā sicut dicit Chrys. Illud
qd hō cōtra naturā facit pigre facit. Quia uo deo
est ptra naturā suā punire ideo ad puniēdū est tar-
dus. Quia fm suā naturā est miseri semp: et parē
iō ad parēdū et miserādū est pmp: ¶ Secūdo rece-
pit eū dulciter: qd notat cū dī. Cecidit sup collus
eius. Facit deus erga pētorē ad filicū dñe vultu-
ris: q: pmo cadauer a lōge uidet: deinde aduolat:
postea iacūbit sup eū. tādē sibi incorporat. Sic etiam
dñs hic facit: q: cū adhuc lōge est cū oculis mise-
ricordie uidit. deinde accurrens alit misericordie et
strutis ad eū uolauit. Postea collū eius supincum-
bit et icidit et tādē eū deosculā et recōciliās ipm si-
bi tanq: mēbrū suū incorporauit. ¶ Tertiū recepit eū
honorabil: q: fecit eū iduū stola pma. I. innocentia
quā in baptismo iduerat: sed per pētrā eam pāde-
rat: pā pniām uo eū recuperauerat. Sed q: nō suffi-
cit hēre inocētiā nisi fiat bona opa: nō sufficit absti-
nētia a malo nisi fiat qd bonus est. Iō subdit. Et

date annulū in manu eius. i. grās opandi. Sīa enī
dei est anulū siue signaculū quo signant sui dei
a suis diaboli. De quo signo dī. iī. Tīmo. iī. Fir-
mū fundamētū dei stat hīs signaculū hoc. Co-
gnouit dñs qī sunt ei. Sed qī in opando mul-
ta aduersa securū: id īdīgēt fortī patiētia. Et hoc
est qđ dī. Et calciamētū in pedes ei. Calciamēta
enī pedes muniūt pīra duritiā vie: et id significāt
pīrā pīra aduersa. ¶ Quarto ipm recepit
gratīatē. Tū dicit. Mādūcem? et epulēmur. In
pīuersione enī pīrōris magnū est gaudiū. Jur-
ta illud Lucē. xv. Gaudiū est angelis dei sup vno
pīrōre pīniam agēte et. Mā gaudēt deus: angeli:
et oēs scī. Ideo et Ysa. lv. In letitia egrediemini:
scīlz de pīris. et in pace de ducemini. i. ad penitētī-
am. Mōtes. i. altitudo et sublimitas pīrōrarū. et col-
lee: idē altitudo angeloz cantabūt consonā uobis
laudem. et omnis lingua regionis: idē collegiū
omnium sanctorū plaudent manibus.

¶ Eodē sabbato scde hebde. xl. Sermo secundus.

Illi tu
llo qui secū remāserat ut ipz placaret: pīnt
et ē vba vginis loquētis ad filiū et dicētis. Fili
tu semp mecum es et. In qbus vbis tria notant.
¶ Primo est ex pte vginis mīra dilectio cū uocat
eū filiū dicēs. fili. ¶ Scđm est ex pte xpi cū mīe in
diuisibilis hīratio cū subdit. Tu semp mecum es.
¶ Tertiū est ex pte utriusqz oīum bonoz coicatio:
cū subdit. Quia mea tua sunt. ¶ Circa pīmu
notāduz qđ brā ego fuit uera mīr pīr: nō tñ uera
mīr: sed etiā fuit studiosa et pia mīr. ¶ Vera qđ mīr
fuit: qz materiā carnis sibi dedit: cōueniētē locum
in utero sibi tribuit: et pueniēs nutrīmētū sibi mi-
nistrauit. Ista enim tria faciūt uerā mīem. Sap.
vij. In uētre mīris mee figurat? sum caro. ecce qz
xps in utero locū pueniētē a mīe habuit. decē mē-
sū tpe coagulat? sum in sanguine et semine hoīs.
ecce qz xps materiā corpīs a virgine totā sumpsit.
et id ē ex semine hoīs. i. ex sanguine hoīs. Alii enī
hoīs forman? ex semine hoīm. xps vō ex semine
i. sanguine hoīs. i. vginis. Et sequit. delectamēto
somnia pueniētis. ecce qz accepit pueniēs nutriti-
um quū in utero nutriebat? et delectabat. ¶ Scđo
fuit sollicita et studiosa mīr. Aideo qđ studiosa fu-
it qz sicut dicit Bern. oīa opa mīfīcōrdie circa pso-
nā filij exhibuit. Ipī enī idū mēto carnis induit.
ipī in hospīdio uteri sui nouē mēsb? tenuit. ipī
lacte vginis nutriti et potauit. ipī per infantilem
etate ihermō sinit. ipī in carē crucis positū visi-
tauit. ei? sepulchre interfuit. ¶ Tertiū fuit mīr pia.
¶ Oīs enī pietatis nouē mēsb? in utero suo ha-

bitauit: et id tota pietate respīdūt. B. Ideo si-
milat aurore: soli: et lune: armateqz aciei: et maris
stelle. Cant. v. Que est ista que pgrēdit qst aurore
pīr. pul. ut luna ele. ut sol ter. ut ea. aciei. et. Assi-
milat enim aurore: qz ei? mīfīcōrdia oīb? est neces-
saria. Sicut enim aurore est media iter noctē et di-
em: sic et ipsa est mediatrix iter deū et hoīem. Assi-
milat lune: qz eius mīfīcōrdia oīb? est uicinior. Si-
cut enim luna pīe ceteris planetis terre magis est
uicina: sic et ipsa pīe ceteris scīs pīrōrib? est magis
pīnq. Assimilat soli: qz ei? mīfīcōrdia oīb? est
color. Sicut enī sol lucē suā et calorē oīb? tribuit: sic
et ipsa lucē et calorē eius mīfīcōrdie oīb? expendit.
Assimilat armate aciei: qz ei? mīfīcōrdia oīb? est
potētior. Quia ipsa hostes. i. demones pīerit et ex-
pellit et eis terribilis erit. Assimilat finibus
stelle maris: qz eius mīfīcōrdia est oīb? diutur-
nior. Sicut enī ceteris stellis occidētib? stella ma-
ris nō occidit: sic ceteris scīs nō exaudīētib? maria
nō deserit. ¶ Scđo ponit ex pte xpi iduū
sibilis cū mīe hīratio: cū dī. Tu semp mecum es.
Xps enim semp cū mīe fuit in triplici statu suo. i.
dū ēēt in mīris utero: dū uiueret in mūdo: et dū re-
cessit de mūdo. Mā dū ēēt in utero mīris ipas scīfī-
cauit. dū uiueret in mūdo ipsam ab oī pīrō pīer-
uauit. dū recessit de mūdo ipas gloriam totā et lu-
minosam fecit. B. ¶ Primo igit ipsam scīfīca-
uit. Tres qđ sūt pīceptōes et natiuitates. ¶ Una
qua qs sine pīrō pīcipit et sine pīrō nascit. Et hoc
mō nō est pīcept? et nat? sine pīrō nisi solus xpus qz
fuit pīcept? et nat? sine pīrō. ¶ Alia est. qua qs
pīrō pīcipit et cū pīrō nascit: et ista est cōceptio nīra
et natiuitas nīra: qz cū pīrō pīcipimur et cū pīrō na-
scimur. ¶ Alia est media qua qs cū pīrō pīcipit et si-
ne pīrō nascit. Et hī Bern. talis fuit pīceptio et na-
tiuitas brē vginis. Fuit enim ut afferit in epla ad
eanonicos lugduū. cū pīrō originali pīcepta et si-
ne pīrō nata: qz a spū scō fuit scīfīcata et ab oī pec-
cato mūdāta. Et id ēm Bern. fuit aī scā qz nata.
Ista triplex differētia tāgit Job. iij. ubi loquit de
nocte originalis culpe dicēs. Pereat dies in qua
nat? fui: et nox in qua dictū est pīcept? est hō. Et se-
quit. Obtenebrēt stelle caligine eius. expectet lu-
cē et nō videat: nec ortum surgētis aurore. Ecce qz
hic noīat lucē aurorā et stellas. Per solē ipīus. per
aurorā vgo maria. per stellas ceteri scī intellīgunt.
Nox igit originalis culpe nō uidit ipm nec quan-
tū ad pīceptū nec quātū ad ortū. id dicit. Expectet
lucē et nō videat. Aurorā. i. vginē beatā uidit. quā
tū ad pīceptū: sed nō uidit quātū ad ortū. Et id ē
clī. Nec ortum surgētis aurore. Stellas autē. i. vi-
ros scōs ipsa nox originalis pīcipiscētē uidit et in

ceptu et in ortu. Et id ex toto obtenebrati sunt et
hinc tenebrosus ceptu et tenebrosi ortu. id dicitur. Ob
tenebrent stelle caligine ei. Secundo fuit seci dñi vi
ueret in mudo: q: ipsas ab oi peto pseruauit. Fuit
enit pulchre deducit scñs thomas tertia pte. q.
xxv. ar. liii. sine peto mortali: original: et ueniali.
Rari sunt qui sibi caueat a peto mortali: rariiores
qui sibi caueat a ueniali: rarissimi qui nascunt sine
originali. Id dicitur rarissimi: q: nō fuerūt nisi tres in
ueteri et nouo testamento. scilicet. Christi. Hieremias. et
Joānes baptista. De bñā vigne dicitur. Cant. liii. To
ta pulchra es ami. mea et mea. nō est in te. Ipsa eni
fuit pulchra: q: ab oi peto mortali penitē elōgata.
Ipsa fuit tota plēbra: q: i carne et aia ab oi origia
li aliena. Ipsa fuit sine macula: q: ab oi ueniali i
munis effecta. Tercio fuit seci q: enit de mū
do: q: ipsas totā gliosam et luminosam fecit. Hec
est illa mulier de qua dicitur Apoc. xii. Mulier amicta
sole et luna sub pedib' ei et in capite ei corona stella
rū duodecim et in utero hñs et c. Ipsa eni est
luminosa a pte supiori: q: hñ corona stellarū in ca
pite. Duodecim stelle sūt duodecim ordies. scilicet. no
uē ordines angeloy: et tres hois. scilicet. martyri: ptes
for: et vginis. isti oēs eā coronāt: q: eā eromāt. Est
luminosa a pte supiori: id dicitur. Et luna sub pedib'
eius. Per lunā significat ecclesia quā sub pedibus
hñe: q: eā sub ptece de tenet. Et luminosa ex parte
exteriori: q: est amicta sole. i. gliicata corpe. Et lu
minosā ex pte interiori: q: in utero hñs. Ipsa enim
diuinū splēdore in utero hñt: tota luminosa re
māsit. Tercio ponit ex pte mñs et filii bo
noz oium colcatio: id dicitur. Dia mea tua sunt. Dia
eni que fuerūt filii: fuerūt et mñs. et ecōuerso. Filii
us tria habuit. scilicet. carnē aias et diuinitatē. Et ista su
erūt vginis. scilicet. caro per generationē. aia per amorē
diuinitas per fruitionē. Cant. ult. Que ē ista que
asce. de deserto deli. afflu. et inira sup dilectū suū.
Caro xpi et vginis fuit tra. sed nō terra orti: sed de
seri: q: ab oi humore pcepisset fuit arida et nul
li vitio vnq̄ apta fuit. Et id ambo in deserto fuerūt
hñtatores: q: carnē clausam et integrā hñerāt. Fuit
etiā affluēs delictis in quā uenit delectabā in pteplari
one et fruitione deitatis. Fuit etiā sup dilectū inf
ra iquātū ipsa eius aie per amorē fuit pñcta. Dia
etiā que fuerūt in mñe fuerūt filii. i. a filio. scilicet. hu
militas: vginitas: et fecūditas. A filio qdē hñt
hñilitatē suā que tāta fuit q: deū de celo ad se tra
xit. Cant. j. Cū eēter in accubitu suo. i. in sinu pñ
no. nardus mea dedit odorē suū. Nardus est her
ba pua et odorifera: et significat humilitatē marie:
ad cuius odorē xps in eius uterum uenit. Iste est
vnicornis qui a nemine capi pōt nisi a puella duz

in sinu ei' caput reclinat. Secdo a filio hñt vgi
nitate suā: que tāta fuit q: etiā alioy corda penetra
bat et oēs mor' prauos extinguebat. Vñ qñs pul
cherrima fuerit: a nullo tñ vnq̄ potuit pcepisse ex
eo q: ei' puritas penetrabat oia corda et ea redde
bat casta. Id assimilat myrrhe et cedro. Vñ enim
odor myrrhe expellit vices et cedr' expellit spēs
sic ei' puritas expellebat de cordib' alioy oēs mor'
burales. Tercio a filio hñt fecūditatē que tāta
fuit q: mñs fecūdauit et totū mūdū satiāuit: recre
auit: et recōcillauit. Fuit eni tanq̄ arbor: secunda
que nobis illū fructum attulit. De quo dicitur Luc. j.
Bñdicit' fruct' vñtris tui. Cui' odor patrē recōcili
auit: ut possit dicē Bñi. xxv. Ecce odor filii mei
sicut odor agri pleni. Cui' sapor totū mūdū delecta
uit. Ecce it. Vexus est in uolatilib' apīs: et initium
dulecoris hñt fruct' eius. Cuius color. i. spēs. et vi
sio faciei bñitudinē facit. Joānis. xvij. hec est vita
eterna ut cognoscāt te solum uerum deum.

Unica tertia quadragesime Sermo primus.
Iesus ciscis demoniū et illō erat
Rat mutū. Luc. xi. Quia diabolus i
llo tpe qdragesimali magis exeret cona
tus sue tērationis. id ecclesia in duob' officiis pcedē
tib' et in ista tēratione suas admonet eē cauēdas.
Alios eni quos tērat qtuor sūt genera. Quos
dñi eni tērat sed nequaquā supat. Isti significant p
tērationē xpi. Alios tērat et supat et per diuersa vi
tia uerat. Isti significant per filiā mulieris chana
nee. Vñ dicitur Mat. xv. Filia mea male a demonio
uerat. Alios tērat et supat: sed tñ postmodū per
partitionē expellit. Isti significant per istā demonia
cū qui curat' fuit. Alios tērat et supat s; postmo
dū fugat: sed tādē postmodū ad eos redit. Isti si
gnificant per hoc qd dicit. cū imūdus spūs exie
rit ab hoīe et. Iste autē demoniacus non tñ mut'
erat sed etiā cecus. ut dicitur Mat. xij. et id per eū petōr
significat. B Circa eius curationē xps ostē
dit' suā potētā. scilicet. sapiētā. et bonitatē. C Pñ
mo qdē tripler op' magne potētē circa eū ostēdit.
C Pñmū est q: demoniū ab eo expulit. Petōr eni
in domū cordis sui demoniū pducit: sed christus
tanq̄ malū pñsonariū de domo expellit. C In
trib' eni casib' qd de domo cōducta pōt expelli.
C Pñmo qdē qñ pñsonē nō soluit. de' eni dedit
hoī tria de qd' uult pñsonē hñe. scilicet. corpe. aias. et res
tpales. nā de corpe regit ieiuniū. de aia regit oro
nes. de reb' regit elemosynas. Diabolus autē pbi
ber ieiuniū: q: est sibi uenēdū. Hñ eni Amb. q: spu
tus hoīs ieiuniū est spēs uenēdū. per qd dñs icelligi
q: uenēdū spēs iēfñali est ieiuniū. Prohibet oro
nes: q: sunt icēdū ei. Thob. vi. Cordis ei' pñculā

super carbonē pōnas. fumus ei⁹ extirpat omne
genus demoniorū. fumus est oratio que qñ erit a
corde inflāmato per amorē fugat oēm demones.
Prohibet elemosynas qz sibi sunt iaculū vñ dñ de
elemosyna Eccl. xxi. Sup seuti potētis i super
lanceā aduersus inimicū tuū pugnabit. / Scdo
pōt qz expelli de domo ducta qñ in pñuū usum
eā uerit. diabolus enī cor hoīs in pñbulū puer-
it dñ ibi ponit inuiditias oīum pctorū. Dicitur
Apoc. xviii. Facta est bābylon habitatio demo-
niorū quo ad pctorū avaritiā. qz avaritia est simula-
crorū seruitus. ut dñ Coll. iij. Et custodia oīs spi-
ritus inūdi. quo ad pctorū lururie. z custodia oīs
uolucris imunde. quo ad pctorū supbie. / Tercio
de domo cōducta expelli qz pōt qñ dñs ei⁹ caret
habitatione z eā vult hē. / In aīa sūt tres do-
mus in qb⁹ dñs habitare vult. s. memoria: intelli-
gētia: z uolūtas. z iō diabolus merito debet expel-
li. In domo qdē memorie vult habitare per suo-
rū bñficiorū recordatiōē. ps. Memori sui dieruz
antiquorū me. sū in om. o. tu. zc. In domo itelli-
gētie vult habitare per pctorū nfoz pñuā medi-
tationē. Ya. xxxviii. Recogitabo tibi oēs ānos me-
os in amaritū dine aīe mee. In domo uoluntatis
vult habitare p sui pñuā dilectionē. An. postqz
dñs dixit Joā. iiii. Sigs diligite me smonē meū
sua. Et subdit. z ad eū ueniet⁹ z māsionē apud
eū faciet⁹. E / Scdm opus potentie fuit qñ
muto loquelā restituit. pctor qñcūqz loquat⁹. tñ
mutus est. / De⁹ enīz dedit hoi linguā ad tria of-
ficia. s. ut deū laudet. ut primū edificeet. se de pec-
catis suis accuset. sed pctor est mut⁹: qz deum nō
laudat sed blasphemat. Romā. iij. Nōmē enim
dei per uos blasphemat inter gētes. vñ ppheta:
oēs creaturas ad deū laudādum inuitat. iter cete-
ras dracones: isernū: serpētes dicēs. laudate dñm
de terra dracones z oēs abyssi. Itē serpētes z uo-
pen. nūsqz aut inuitat supbos auaros z luxurio-
sos. qz tales nō laudāt dñm sed blasphemant. ex
quo uidet⁹ qz pctorēs sunt peiores draconib⁹: ser-
pētib⁹: z iserno. / Scdo pctor est mutus qz pri-
mūz nō edificeat sed scandalizat. Eccl. xxiij. Lin-
gua tertia multos cōmouit z disperfit eos de gē-
te in gentē. / Pñia lingua est diuina seu angelica
que est pfectoz cui⁹ est loq ea que sunt ad dei lau-
dē z edificationē. primi. Eccl. li. Dedit mihi dñs
linguā meā z in ipsa lau dabo eū. / Scda lingua
est humana que est lingua impfectoz cui⁹ est loq
de mūdo z de hīs que requirit necessitas hūana. i.
Joā. iiii. Ipsi de mūdo sunt z iō de mūdo loquū-
tur z mūdus eos audit. / Tertia lingua est dia-
bolica: z ista lingua est puerforū hoīuz cui⁹ est de

trahere z mēdaciū dicē. Joā. viij. Cū loqtur men-
daciū ex pñiis loqur. Qui igit deū laudat z pro-
ximū edificeat. ille loqur prima lingua. i. angelica
sue diuina. qui secularia negotia ptractat. ille lo-
quit⁹ lingua secūda. i. hūana. qui primū scandaliz-
at. ille loqur lingua tertia. i. diabolica. / Tercio
pctor est mutus: qz de suis pctoris sēi pñfiliōe
sua nō accusat: cū tñ dicat. Prouer. xviij. Iustus
in pñcipio smonis accusator: est sui. Pctor enī ha-
bet pñcipiū. s. malā cogitationē. hēt z medium. s.
malū pñfiliū. hēt z finē. s. malū opus. nō tñ me-
dia. i. malū cōfiliū sed etiā pñcipiū. i. malas co-
gitationēs z delectationēs. / Terciu op⁹ potentie
fuit: qz sibi lumē restituit. signū est aut qz pctor est
illuminat⁹ qñ uidet aī z retro: a dextris z a sini-
stris. sicut dñ de scīs aīalibus. Apoc. iij. qz pñcia
erāt oculis aī z retro z in circuitu. Ille uidet re-
tro qui pñderat pcta sua z hēt ide dolorē. Ille vi-
det aī qui pñderat dei iudiciū z ide hēt timorē.
Ille uidet a dextris qui pñderat mūdi pñpera qz
sint uana z ad ea nō allicit per amorē. Ille uidet a
sinistris qui cōsiderat aduersa qz sint bēnia z ide
nō frangit per despationē. S. Scdo ips ostē-
dit suā sapiētiā in calūniatorū pñutatione. dicebāt
enīz xpm expellē demonia in beelzebub pñcipe de-
moniorū. sed ips ostēdit per quorū rōnes nō eē uā-
que dicebāt. / Prima assumit a pte demoniorū: z
talīs est. si enīz in alī quo regno aliq diuīso oritur
opouet qz ad nihilū redigat. si ergo demones mu-
to se: qz pellat sibi inuicē pñarij eēnt. z iō iaz ad
nihilū redacti eēnt: z in malorū cordib⁹ nō regna-
rēt qd tñ uex nō est: imo regnāt z iō diuīsi nō sūt
ista rō adiunat per qd dicit Hiero. Concordia par-
ue res crescūt. discordia marie dilabunt. / Scda
rō sumit ex pte iudeorū z aplorū. z est talis. filij
uī. i. apli mei de uob⁹ pgenitū expellunt demones
virtute noīs mei. uel filij uī. i. exorciste uī. expellāt
demones uirtute exorcismi. si igit illorū electionem
deo attribuitis: meū quoqz similiter attributē deo
deberis. ista rō adiunat per illō qd dñ in bist. sco-
lastica qz Salomō fecit quosdā exorcismos p quos
exorciste iudeorū demōes expellebāt. / Tertia rō
sumit ex pte xpi z ipsi diaboli. z est tal⁹. diabolus
tanqz fortis mūdū tanqz castrū suū pacifice possi-
debat. sed ego fortior ipsi vici z ligauī. ex quo igit
ego suz fortior: z ipsi vici z ligatū teneo ei⁹ auxilio
nō idigeo. Ista rō adiunat per illō qd dñ. i. pñf-
li. A quo qz supat⁹ est hui⁹ z fu⁹ est. / Quarta rō
sumit a pte xpi z ipsoz demonū. z est tal⁹. ego z dia-
bolus hēm⁹ pñiā uolūtatē: qz quino est meū pñ-
me est. ego enī uolo oē bonū: ille oē malū. ego hūi-
litatē: ille supbiā. hēm⁹ enī pñiā opationē: qz qui

*concordia parue res crescunt
discordia maximae dilabunt*

Seria secunda tertie hebde

tes qui pponit in futuro tñ pñiam agere: sed illud icertū est. Cōtra quos dicit aplūs. Sic curro nō qñ in icertū. futura enim sunt icerta. Eccl. ix. **9.** Oia in futurū seruant icerta. Alij aut sunt qui istā macerationē hñt in ore: sicut sunt simulatores et v bosi pdicatores et hypocrite. Quidā enim se dicūt graue pñiam facē et nullā faciūt. Alij graues penitēcias pdicāt et inducūt et ipsi modicas facere nō sūt. Iuxta illud Mat. xliij. Alligāt enīz onera grauia et ipportabilia et ipōnūt in humeros homīum: digito autē mouē nolūt. Ista autē die sermonib⁹ suis aerē vberant: q uor aeris est tenuissimus ice? Et ptra hos dicit aplūs. Pugno nō qñ aerē uerberās. Alij sunt ueri penitētes qui corp⁹ suū castigāt ipm teiuntis disciplinādo et refrenāt eius cupiscē etas extinguēdo. Ideo subdit. Sed castigo corp⁹ meū et in seruitutē redigo. **12.** Tertius demon est q best auaritie. Et iste expellit per denudationē. i. per abiectionē rerū tpaliū. Ista autē sit aliqñ totaliter. Iuxta illud Mat. xix. Si vis pfect⁹ ēē uade et uen de oia que hēs et da paupib⁹. Aliqñ sit pticulariter. Iuxta illud Luc. xi. Mō supēst dare elemosy nā et c. i. de his qui uobis supsūt. Aliqñ nullo mō fit: sicut patet in auariis qui nihil dare uolūt. Job xx. Nō remāst de cibo eius: et ppterca nihil remāst de bonis illius. Eccl. xi. Nūc māducabo de bonis meis solus. et nescit qui tps preterat et oia relin quat alijs. Illos igit qui nullo mō uolūt se de bonis suis denudare nec aliqd paupib⁹ tribuē sed uolūt ēē diuitijs farninati: diabolus serps ifernalis inuadit. i. Timo. vi. Qui uolūt diuites fieri icidūt in tētationes diaboli. Illos aut qui totalit⁹ se denudāt. i. qui oia mūdāna derelinquūt: et illos qui pticulariter. i. qui de sua abūdātia elemosynas faciūt diabolus fugit. Elemosyna enim expellit pctm: expellit diabolu. Eccl. iij. Ignē ardētē extinguit aq: et elemosyna resistit pctō. Expellit etiā diabolus in morte: qñ aiām plenā opib⁹ misericordie inuenit: ab ea pfusus recedit: si patet in scō martino. Expellit post mortē: q est scit et lāca pira cum. An de elemosyna Eccl. xlvij. Sup seutū potētis: et lāces aduersus inimicū tuū pugna. **14.** Quartus demon. i. beelzebub qui iterprat vir mularū: expellit per incantationē. i. pssionē. Sicut autē mase sup carbonēs mortuos residēt: sup tepidos uolitant: ignitos aut fugiūt: sic male cogitationes seu tēta tiones residēt sup corda in dei amore frigida: uolūt tāt sup tepida. sed fugiūt corda in dei amore inflā mata. Iste autē demon expellit ut dicit et per scā tationē. Incitatores dei sunt ipsi sacerdotes qui serpētē ifernale incātāt qñ sup caput pctōris abso lutionē faciūt. Et q diabolus sic se uidet per psc

tionē expellit: ideo ipsam cōfessionē ntrif impedire ad siliū: dñe lupi qui nō capit ouē. i. hoīes per pe dē: sed dimittit ipm ire ad eccliam. nec per aures: sed dimittit eū ire ad plicationē. nec per manus: sed dimittit eū extēdere manū ad paupem. sed ca pit ipm per gulā ne possit pssionē emittē. Aug. Nec enī diabolus acriores dolores ifligit? q̄ euz plagas pctōy nfoz pssitēdo et penitēdo sanamus. **15.** **16.** **17.** **18.** **19.** **20.** **21.** **22.** **23.** **24.** **25.** **26.** **27.** **28.** **29.** **30.** **31.** **32.** **33.** **34.** **35.** **36.** **37.** **38.** **39.** **40.** **41.** **42.** **43.** **44.** **45.** **46.** **47.** **48.** **49.** **50.** **51.** **52.** **53.** **54.** **55.** **56.** **57.** **58.** **59.** **60.** **61.** **62.** **63.** **64.** **65.** **66.** **67.** **68.** **69.** **70.** **71.** **72.** **73.** **74.** **75.** **76.** **77.** **78.** **79.** **80.** **81.** **82.** **83.** **84.** **85.** **86.** **87.** **88.** **89.** **90.** **91.** **92.** **93.** **94.** **95.** **96.** **97.** **98.** **99.** **100.** **101.** **102.** **103.** **104.** **105.** **106.** **107.** **108.** **109.** **110.** **111.** **112.** **113.** **114.** **115.** **116.** **117.** **118.** **119.** **120.** **121.** **122.** **123.** **124.** **125.** **126.** **127.** **128.** **129.** **130.** **131.** **132.** **133.** **134.** **135.** **136.** **137.** **138.** **139.** **140.** **141.** **142.** **143.** **144.** **145.** **146.** **147.** **148.** **149.** **150.** **151.** **152.** **153.** **154.** **155.** **156.** **157.** **158.** **159.** **160.** **161.** **162.** **163.** **164.** **165.** **166.** **167.** **168.** **169.** **170.** **171.** **172.** **173.** **174.** **175.** **176.** **177.** **178.** **179.** **180.** **181.** **182.** **183.** **184.** **185.** **186.** **187.** **188.** **189.** **190.** **191.** **192.** **193.** **194.** **195.** **196.** **197.** **198.** **199.** **200.** **201.** **202.** **203.** **204.** **205.** **206.** **207.** **208.** **209.** **210.** **211.** **212.** **213.** **214.** **215.** **216.** **217.** **218.** **219.** **220.** **221.** **222.** **223.** **224.** **225.** **226.** **227.** **228.** **229.** **230.** **231.** **232.** **233.** **234.** **235.** **236.** **237.** **238.** **239.** **240.** **241.** **242.** **243.** **244.** **245.** **246.** **247.** **248.** **249.** **250.** **251.** **252.** **253.** **254.** **255.** **256.** **257.** **258.** **259.** **260.** **261.** **262.** **263.** **264.** **265.** **266.** **267.** **268.** **269.** **270.** **271.** **272.** **273.** **274.** **275.** **276.** **277.** **278.** **279.** **280.** **281.** **282.** **283.** **284.** **285.** **286.** **287.** **288.** **289.** **290.** **291.** **292.** **293.** **294.** **295.** **296.** **297.** **298.** **299.** **300.** **301.** **302.** **303.** **304.** **305.** **306.** **307.** **308.** **309.** **310.** **311.** **312.** **313.** **314.** **315.** **316.** **317.** **318.** **319.** **320.** **321.** **322.** **323.** **324.** **325.** **326.** **327.** **328.** **329.** **330.** **331.** **332.** **333.** **334.** **335.** **336.** **337.** **338.** **339.** **340.** **341.** **342.** **343.** **344.** **345.** **346.** **347.** **348.** **349.** **350.** **351.** **352.** **353.** **354.** **355.** **356.** **357.** **358.** **359.** **360.** **361.** **362.** **363.** **364.** **365.** **366.** **367.** **368.** **369.** **370.** **371.** **372.** **373.** **374.** **375.** **376.** **377.** **378.** **379.** **380.** **381.** **382.** **383.** **384.** **385.** **386.** **387.** **388.** **389.** **390.** **391.** **392.** **393.** **394.** **395.** **396.** **397.** **398.** **399.** **400.** **401.** **402.** **403.** **404.** **405.** **406.** **407.** **408.** **409.** **410.** **411.** **412.** **413.** **414.** **415.** **416.** **417.** **418.** **419.** **420.** **421.** **422.** **423.** **424.** **425.** **426.** **427.** **428.** **429.** **430.** **431.** **432.** **433.** **434.** **435.** **436.** **437.** **438.** **439.** **440.** **441.** **442.** **443.** **444.** **445.** **446.** **447.** **448.** **449.** **450.** **451.** **452.** **453.** **454.** **455.** **456.** **457.** **458.** **459.** **460.** **461.** **462.** **463.** **464.** **465.** **466.** **467.** **468.** **469.** **470.** **471.** **472.** **473.** **474.** **475.** **476.** **477.** **478.** **479.** **480.** **481.** **482.** **483.** **484.** **485.** **486.** **487.** **488.** **489.** **490.** **491.** **492.** **493.** **494.** **495.** **496.** **497.** **498.** **499.** **500.** **501.** **502.** **503.** **504.** **505.** **506.** **507.** **508.** **509.** **510.** **511.** **512.** **513.** **514.** **515.** **516.** **517.** **518.** **519.** **520.** **521.** **522.** **523.** **524.** **525.** **526.** **527.** **528.** **529.** **530.** **531.** **532.** **533.** **534.** **535.** **536.** **537.** **538.** **539.** **540.** **541.** **542.** **543.** **544.** **545.** **546.** **547.** **548.** **549.** **550.** **551.** **552.** **553.** **554.** **555.** **556.** **557.** **558.** **559.** **560.** **561.** **562.** **563.** **564.** **565.** **566.** **567.** **568.** **569.** **570.** **571.** **572.** **573.** **574.** **575.** **576.** **577.** **578.** **579.** **580.** **581.** **582.** **583.** **584.** **585.** **586.** **587.** **588.** **589.** **590.** **591.** **592.** **593.** **594.** **595.** **596.** **597.** **598.** **599.** **600.** **601.** **602.** **603.** **604.** **605.** **606.** **607.** **608.** **609.** **610.** **611.** **612.** **613.** **614.** **615.** **616.** **617.** **618.** **619.** **620.** **621.** **622.** **623.** **624.** **625.** **626.** **627.** **628.** **629.** **630.** **631.** **632.** **633.** **634.** **635.** **636.** **637.** **638.** **639.** **640.** **641.** **642.** **643.** **644.** **645.** **646.** **647.** **648.** **649.** **650.** **651.** **652.** **653.** **654.** **655.** **656.** **657.** **658.** **659.** **660.** **661.** **662.** **663.** **664.** **665.** **666.** **667.** **668.** **669.** **670.** **671.** **672.** **673.** **674.** **675.** **676.** **677.** **678.** **679.** **680.** **681.** **682.** **683.** **684.** **685.** **686.** **687.** **688.** **689.** **690.** **691.** **692.** **693.** **694.** **695.** **696.** **697.** **698.** **699.** **700.** **701.** **702.** **703.** **704.** **705.** **706.** **707.** **708.** **709.** **710.** **711.** **712.** **713.** **714.** **715.** **716.** **717.** **718.** **719.** **720.** **721.** **722.** **723.** **724.** **725.** **726.** **727.** **728.** **729.** **730.** **731.** **732.** **733.** **734.** **735.** **736.** **737.** **738.** **739.** **740.** **741.** **742.** **743.** **744.** **745.** **746.** **747.** **748.** **749.** **750.** **751.** **752.** **753.** **754.** **755.** **756.** **757.** **758.** **759.** **760.** **761.** **762.** **763.** **764.** **765.** **766.** **767.** **768.** **769.** **770.** **771.** **772.** **773.** **774.** **775.** **776.** **777.** **778.** **779.** **780.** **781.** **782.** **783.** **784.** **785.** **786.** **787.** **788.** **789.** **790.** **791.** **792.** **793.** **794.** **795.** **796.** **797.** **798.** **799.** **800.** **801.** **802.** **803.** **804.** **805.** **806.** **807.** **808.** **809.** **810.** **811.** **812.** **813.** **814.** **815.** **816.** **817.** **818.** **819.** **820.** **821.** **822.** **823.** **824.** **825.** **826.** **827.** **828.** **829.** **830.** **831.** **832.** **833.** **834.** **835.** **836.** **837.** **838.** **839.** **840.** **841.** **842.** **843.** **844.** **845.** **846.** **847.** **848.** **849.** **850.** **851.** **852.** **853.** **854.** **855.** **856.** **857.** **858.** **859.** **860.** **861.** **862.** **863.** **864.** **865.** **866.** **867.** **868.** **869.** **870.** **871.** **872.** **873.** **874.** **875.** **876.** **877.** **878.** **879.** **880.** **881.** **882.** **883.** **884.** **885.** **886.** **887.** **888.** **889.** **890.** **891.** **892.** **893.** **894.** **895.** **896.** **897.** **898.** **899.** **900.** **901.** **902.** **903.** **904.** **905.** **906.** **907.** **908.** **909.** **910.** **911.** **912.** **913.** **914.** **915.** **916.** **917.** **918.** **919.** **920.** **921.** **922.** **923.** **924.** **925.** **926.** **927.** **928.** **929.** **930.** **931.** **932.** **933.** **934.** **935.** **936.** **937.** **938.** **939.** **940.** **941.** **942.** **943.** **944.** **945.** **946.** **947.** **948.** **949.** **950.** **951.** **952.** **953.** **954.** **955.** **956.** **957.** **958.** **959.** **960.** **961.** **962.** **963.** **964.** **965.** **966.** **967.** **968.** **969.** **970.** **971.** **972.** **973.** **974.** **975.** **976.** **977.** **978.** **979.** **980.** **981.** **982.** **983.** **984.** **985.** **986.** **987.** **988.** **989.** **990.** **991.** **992.** **993.** **994.** **995.** **996.** **997.** **998.** **999.** **1000.**

neos plures q̄ inter domesticos virtutes oparen-
tur ostēdit duplici exēplo helye ⁊ helysei. q̄ enī p-
phete in maiori honore habent apud extraneos
q̄ domesticos ostēdit exēplo helye qui a iudeis ex-
pellebat ⁊ tenebat a gētibz autē honorabat. Si-
cut pater: q̄ cū multē alie vidue in israel cōtē: ⁊ tū
nulla fuit digna euz recipe nisi vidua ap̄d sareptā
sydonie que eū honorifice recepit. q̄ vō pphete in-
ter extraneos aliq̄ plura miracula faciebat q̄ in-
ter domesticos ostēdit exēplo helysei. pphete qui
multis leprosis in iudea crīstībuz nullus tū mī
datus est nisi naaman syrus. Illi autē hoc audien-
tes q̄ scilz eos indignos reputaret inter quos mi-
racula faceret indignati sunt: ⁊ dixerūt euz usq̄
ad sup̄ellū mōtis ut p̄cipitarēt eū. In hoc sicut
dicit Beda. Peiores sūt discipuli iudei magistro
suo diabolo. Ille enim ait. Mitte te deorsus. Isti
vō de facto mittere conati sunt. sed quoniam dñs
nō elegerat mori per p̄cipitiū sed per crucis pati-
bulū. ⁊ q̄si nōdum uenerat hora mortis sue ideo
de manibz eoz exiuit. ⁊ sicut dicit Beda. ⁊ habe-
tur in glo. q̄ cum dñs de manibz eoz lapsus de
rupe descēdisset: atq̄ in ipsa rupe latere uellet su-
bito ad tactū dñice uestis sarū illud subterfugit: ⁊
ad instar cere resolutū quēdā sinū in quo dñicu
corpus recipere fecit. tūc q̄ppe capacitatis quāte
ipsum corpus extitit quātitas in quo lināmēta ⁊
ruga uestis que a tergo dñi fuerāt uelut de manu
sculptoris limpsa seruant. In hoc igit̄ euangelio
tāq̄ duplici historia. de helya ⁊ helyseo. ¶ Cir-
ca historia helye instrumur circa uos. ut mūda-
nos strepitus fugiamus. ⁊ ut elemosynis insista-
mus. helyas qdē ut habet. iij. Reg. xviij. Ad p̄ce-
ptū dñi mūdānos strepitus fugit ⁊ in solitudine
habituū ibiq̄ dñs eū p̄uit mītēdo sibi per co-
rū mane ⁊ uesp̄e panē ⁊ carnē ⁊ de torrēte bibebat
deus enī aīam que mūdānos strepitus fugit: pa-
scit. s. celestī refectiōne panē ⁊ carnē. ¶ In r̄po
qdē in exēplo natura. s. ciuitas ⁊ humana. Per
panē intelligit̄ diuinitas que habet in se omne de-
lectamētū. Sap. xvi. panem de celo p̄stitisti eis oē
delectamētū in se hñt. Per carnē intelligit̄ huma-
nitas. aīam igit̄ que humanos strepitū vitat ⁊ iter
ne geti uacat deus pascit panē ⁊ carnē reficiēdo eā
in cōtemplatione diuinitatis ⁊ humanitatis. ¶ B-
Secūdo notādū q̄ ista refectiō hēt in hoc mūdo
in p̄fectionē admittionē ⁊ defectiōnē. ¶ Imp̄fec-
tiōnē qdē hēt q̄ p̄fecte cōsolatiōes ⁊ refectiōes
in patria sunt. i. Cor. xiiij. Ex p̄te cognoscim⁹ ⁊ ex
p̄te p̄phetamur. Cū autē eueuerit qd̄ p̄fectum est
eū acuatib⁹ qd̄ ex parte est. Istud notat per hoc qd̄
dñs helyas pascēbat mane ⁊ uesp̄e ⁊ nō in meri-

die. In mane qdē ⁊ uesp̄e sunt lux ⁊ calor: sed nō
in sua p̄fectione. in meridie autē sunt in sua p̄se-
ctione. Sancti igit̄ viri pascunt in p̄senti vita in
mane ⁊ in uesp̄e: q̄ hñt lumen diuine cognitio-
nis ⁊ calorē diuini amoris: sed imp̄fecte. In futu-
ro autē pascunt in meridie: q̄ tunc habēt plenā dei
cognitiōnē ⁊ p̄fectū dei amorē. ideo sp̄sa deside-
rat pasci in meridie dicens. Indica mihi ubi pascas
in meridie. ¶ Secūdo sp̄sales refectiōes secus
in p̄senti habēt admittionē. pure enim cōsolatiō-
nes in patria sunt. in p̄senti autē multū hñt de admittionē
cōtrarij siue a carne siue ab hoste siue a mū-
do. istō significat per hoc q̄ helyas hñt haberet
licatū cibū. habebat tñ insipidū de torrēte potum.
Ysa. i. Vinū tuū mīxū est aqua. Vinū enim purū
i. cōsolatio pura est in celo. s. i. tribulatio in in-
ferno: sed vinū mīxū. i. cōsolatio mīxta est in mū-
do. ¶ Itam autē tñ insipidū dīferētā tāq̄ p̄phe-
ta dicens. Calix in manu dñi vi. me. plenus mīx.
¶ Tercio sp̄sales cōsolatiōes sanctoz in p̄senti
habēt defectiōnē. q̄ sepe ab eis subtrahunt ad tē-
pus. hoc notat per cibū helye quē deus subtrahit
⁊ ad tantā penuriā deuenit q̄ vir bucellā panis ⁊
modicū aque habere potuit. Sepe enim a sanctis
p̄solatiōes sp̄sales subtrahunt inrātum q̄
vir modicū possint habere. ⁊ hoc ideo facit de⁹ ne
de illis gratijs sup̄biāt ⁊ ut seruētus eas regant
⁊ cauius eas custodiāt. ¶ Secūdo instrumur
ut elemosynis insistamus. ⁊ per hoc q̄ vidua mo-
dicā elemosynā dedit helye ⁊ multiplicationē bo-
norum accepit. ¶ Qui enim dat bona tēpora-
lia deus dat sibi ⁊ tēporalia ad sustēdandū. ⁊ corpo-
ralia ad cōsolationem. ⁊ sp̄alia ad iustificatiōnē.
⁊ celestia ad glorificationē. Ysa. lix. Frange esuri-
enti panem tuū. ecce ratio elemosynarū. Sequit̄.
⁊ sanitas tua citius oriet̄. hoc refert̄ ad bona cor-
poralia. ⁊ ante faciē tuā ibit iustitia tua. hoc refert̄
ad bona sp̄alia. ⁊ glia dñi colliget te. ⁊ hoc refert̄
ad bona celestia. ⁊ eris q̄si hortus irriguus cuius
non deficient aque. hoc refert̄ ad bona t̄palia que
sic adeo elemosynarum largitiōne continuant̄ ut
nunq̄ tibi deficiēt. Ex secūda historia instrumur:
ut nos in sanguie x̄p̄i abluiamur. sicut etiā naa-
man in iordane sepiēs fuit lotus ⁊ mūdatus. sic
⁊ nos si in sanguie x̄p̄i per deuotiōnē abluiamur
a septe vitijs mortalib⁹ mūdabimur. iō r̄ps sepiēs
sanguinē suū fudit ut a septe mortalib⁹ petis man-
daret nos. p̄mo in circūcisiōne p̄tra petri lurie
que in p̄mo hoīe in illo mēbro pullulabat. sc̄do in
sudore p̄ petri gule. ex gula enī sepe nascunt mali
humores q̄ sanant̄ per sudorē. sc̄to in capite cōtra
petri sup̄bie. nā sic dīc Aug. Sub spinoso capite

non decet mēbrū fieri delicatū. nō decet ēē caput humile ⁊ mēbrū supbus. q̄nto in corde p̄tra p̄cti sūt. nā s̄m d̄m. Ira est accensio sanguinis circa cor. q̄nto in flagellatiōe p̄tra p̄cti iūdie. inuidi enī sūt sicut canes mordētes. si igit̄ leo timeret q̄ canis flagellat. multo fortī isti canes. i. p̄tōres alios mordētes ⁊ lacerātes timē dēt̄ q̄ vident leonē. i. x̄p̄s ēē flagellatū. ferto in manu p̄foratio ne p̄tra p̄cti auaritie osēdit enī se liberalē in manu p̄foratiōe. cōtēsiōe ⁊ apticōe. nā in cruce habuit man⁹ cōtēsiōes ut daret utiliter. habuit aptas ut daret liberaliter. habuit p̄foratas ut daret tota liter. septimo in pedū affricōe p̄tra p̄cti accidiē. Pedes enī aīe sūt intellect⁹ ⁊ affect⁹ qui sepe sūt pigri ad bonū. sed q̄ in x̄pi sanguine iungunt. tūc velociter currūt ad dēt̄ ⁊ ad omne bonū. p̄s. Et s̄tinguatur pes tuus in sanguine x̄i.

Eadem seria secunda tertie hebdomade quadragesime Sermo secundus.

Alti leprosi erāt in israel sub helyseo propheta ⁊ nemo illorū mūdāt̄ est nisi naaman syr⁹. Inter ceteros morbos lepra est abhominabilior ap̄ oēs. Est enim morbus fetidus. ⁊ s̄tibūdus. ⁊ ⁊ tagiolus. Iquan tūz est fetidus significat p̄cti luxurie. iquan tūz est s̄tibūdus significat p̄cti auaritie. iquātū tagiolus significat p̄cti supbie. Lep̄ra aut̄ iquantū est morbus fetidus significat p̄cti luxurie. que cor rāz deo ⁊ hōibus feret. Jobel. v. Cōp̄tuerūt in mētra in stercore suo. Sieg. Jūmētra cōp̄tuerescere in stercore est carnales hōies in fetore luxurie vitaz finire. tūc aut̄ luxuriosus est fetidus q̄ est quā triduan⁹. Joā. xi. Dñe ias feret quā triduan⁹ enī est. A. Prima enī dies est mala cogitatio ⁊ delectatio. ⁊ tūc adhuc non feret. Secūda dies est malus p̄sensūs. ⁊ tūc adhuc nō feret. Tercia est malus op⁹. ⁊ tūc q̄uis aīus sit mortu⁹ tū pro vnico actu adhuc nō feret. Quarta est mala p̄suetudo seu obliuio. ⁊ tūc aīus est mortuus ⁊ fetidus. Ista sūt quātor scelera damasci. de q̄ d̄ amos. i. Sup̄ trib⁹ scelerib⁹ damasci. ⁊ sup̄ quātor nō p̄uertaz eū. ubi dīc̄ Glo. Primū p̄cti est mala cogitare. secūdū p̄sentire. tertīū ope implere. q̄rtū nō penitē. Et s̄bdit glo. qui in trib⁹ priorib⁹ peccat. si penitet p̄uertit eūz de⁹ ad vultū clementie sue. Si vō nō penitet auertit ab eo vult⁹ clementie sue. ⁊ q̄ ani mus carnalis feret in vita per culpā. id̄ ferebit in inferno per penā. B. Quis feto causabit in inferno a quātor. Primo a fetēti loco. q̄ terra infernalis tota fetida est. q̄ oīz imūditiaz s̄tina est. q̄ oēs imūditie post iudiciū ab elemētis ⁊ a rebus eteris sepabunt ⁊ in cloacā infernalē p̄iciēnt. Se

cūdo causabit a fetēti cōsortio. demones enī qui sunt socij dānatorū sunt ualde fetidi. Ysa. xliiij. Alscēdet fetor ei⁹ ⁊ ascēdet p̄trede eius. q̄ super be egit. Tercio causabit a fetēti supplicio. q̄ fetēti pena. i. sulphurea puniēnt. p̄s. Ignis sulphur spūs. p̄cellaz ps calicis eoz x̄i. Quarto causabit a fetēti coepe suo. q̄ corpora dānatorū fetida erūt. Ysaie. xliiij. De cadānerib⁹ corū ascēdet fetor. Secūdo lepra est morbus s̄tibūdus. ⁊ quātū ad hoc signat p̄cti auaritie. auarus enī adeo s̄tit q̄ satiari nō pōt. est enī isatiabilior oībus reb⁹ in satiabilib⁹. nā sicut d̄ Proverb. xxi. Tria sūt insatiabilia. infernus. os vulue. ⁊ terra: que nunq̄ satia bit aqua. Ignis x̄o nunq̄ dīc̄ sufficit. Infern⁹ q̄uis sit isatiabilis ex eo q̄ quotidie q̄i infinitas aīas recipit saturari nō pōt. tū ueniet tps q̄i dīc̄ sufficit. Iudicio enī extremo celebrato infern⁹ replebit⁹ manu dēi claudet. ⁊ tūc dīc̄ sufficit nolo plures. sic carnalis concupiscētia h̄ sit famelica ⁊ saturari nō possit. tū tps ueniet q̄i dīc̄ sufficit. q̄i enī hō senescit ualde ita q̄ calor naturalis in eo deficit. tūc concupiscētia dīc̄ sufficit. sic terra sitiēs q̄uis aquā absorbē defideret. tū tps ueniet q̄i dīc̄ sufficit. q̄i enī est magna inundātia pluuiarū ita q̄ aque superabundāt. tūc terra dīc̄ sufficit. Ignis aut̄ isatiabilior est inferno. carnali concupiscētia: ⁊ sitiēt̄ terra. nō enī dīc̄ sufficit q̄i est plen⁹ lignis sic dīc̄ infern⁹ q̄i est plen⁹ dānatis. nec dīc̄ sufficit per diuturnitatē tps. sicut dīc̄ carnalis concupiscētia. q̄ si ligna eēt p̄petua. ignis etiāz eēt p̄petuus. nec dīc̄ sufficit pre nimia abūdātia lignorū: sicut dīc̄ terra sitiēs pre nimia abūdātia pluuiarū. imo ex hoc magis augez. ⁊ ideo merito per ignē auaritia designat. q̄ est isatiabilior inferno: concupiscētia carnalis: ⁊ terra sitiēt̄. C. P̄mo igit̄ auarus isatiabilior est q̄ infernus. q̄ infernus postq̄ plen⁹ fuit dīc̄ sufficit. auarus autēz quāto magis plenus est tāto magis cupidus est. Prover. xxiij. Infernus ⁊ p̄ditio nunq̄ replent̄ s̄. modo. similiter oculi hōis isatiabiles. Ecel. v. Auarus nō implet pecunia. Secūdo auar⁹ est isatiabilior q̄ concupiscētia carnalis que in hōie sene dīc̄ sufficit. Auaritia vō in hōie sene nō senescit sed ampli⁹ iuuenescit. Hiero. Cū cetera vitia senescant in hōie senescente. sola auaritia iuuenescit. Tullius. Auarus qd̄ sibi uelit nō itelligo. qd̄ enī absurdū ēē pōt q̄ quo min⁹ restat vie eo ampli⁹ uicacit̄ q̄rere. Tercio auar⁹ est isatiabilior q̄ terra sitiēs que dīc̄ sufficit q̄i est magna inundātia agrūz. ⁊ q̄i ipse aque superabūdātes per diuersa loca discurrūt. Auar⁹ aut̄ ⁊ si hēt magnā abūdātia diuitiaz nō tū dīc̄ sufficit si diuitie sue discurrāt

ad terras lōginqs ad diuersas nundinas. adhuc
tū nō dicit sufficit. sicut dicit isern' qñ est plenā
dñatis. 7 sicut diē carnalis ꝑcupiscētia qñ calor
nālis deficit in hoīe sene. nec sic dicit terra sitiens
qñ hēt abūdātiā pluuiar. sed sic diē ignis nō suffi
ciat quātūvis sit diuturn'. postqñ hēt ligna sup
posita. sicut diē carnalis ꝑcupiscētia. 7 sic ignis
nō diē sufficit qñ hēt magnā abūdātiā lignoz. sic
ignis auaritie non dicit sufficit. nec in hoīe diut
tius plenus. nec in hoīe ueterior. nec in hoīe supple
no. Eccl. xliij. Alia calida qñ ignis ardes nō erit
guet donec aliquid glutiat. Tercio lepra est mor
bus cōtagiosus. 7 per hūc morbus signat supbia
que est pragiosa iuxta illō Eccl. xliij. Qui tetigerit
plecē cōingnabit ab ea. 7 qui cōicāt supbō iduet su
perbiā. 7 assimilāt supbia picī. qz pīr ē nigra 7 mī
te adherētie. sic supbia aiām obsecrat 7 ipedit ne
uitas ad eā trāseat. Greg. Tumor mētis est obsta
culū uitatis. est etiā tante adherētie qz alijs uitis
supparis ipsa supari nō pōt. D. Alia iter uitia ipsa
est pīma in accessu. cōtinua in ꝑcessu. 7 ultima in
recessu. nō solū aut supbia sed oē ꝑctīsi mortale in
se est pragiosus. Sicut enī leprosus generat lepro
sus cōpaliter sic ꝑctōr generat ꝑctōrē spūaliter. i.
Cor. xv. Corrūpūt mores bonos colloqa mala.
Quādo sani stāt cū sanis in sanitate mutuo se cō
seruāt. qñ vō leprosi stāt cū leprosis magis ac ma
gis se uitāt 7 corrūpūt. de quo mō est curādum.
Quādo vō sani stāt cū leprosis uel ecōuerso. sani
sepe ificiunt a leprosis. leprosi aut multū adiua n
tur a sanis iō nō est piculū stare leprosis cū sanis.
sed piculū est sanis stare cū leprosis. Eodem mō
qñ boni cū bonis stāt mutuo se ad bonū puocat.
Vn' enī aliū puocat ad hūilitatē. ali' aliū ad ꝑ
tētiā 7 sic de alijs. Prover. xlvij. Ferrū ferro acui
tur. 7 hō acuit faciē amici sui. ps. Cū scō sanctus
eris 7c. Qñ vō mali sūt cū malis mutuo ad mali
tias se ſcitāt. ps. Dies diei eructat vōb' 7 nox nocti
idēcat sciam. Bon' enī qui est dies dat alteri diei.
Alteri bono bonū documētū. 7 nox. i. malus dat
nocti. i. malo alteri malā doctrinā. 7 sic ꝑiores ef
ficiuntur. Apoc. xlvij. Qui nocet nocet adhuc. 7
qui in forātib' est fordescat adhuc. Qñ boni stāt cū
malis uel ecōuerso nō est piculū malis sed utile.
qz sepe meliorant. Est aut piculū bonis: qz sepe vi
tiant'. ps. Cū puerō puer. Prover. ix. qui cū sapiē
tib' gradif sapiēs erit. Amic' enī stultorū similis
efficiet. iō nō dicit dñs babilonijs ut extrēt de me
dio populi sui. sed dixit p̄plo suo ut extrēt de me
dio babilonis: qz p̄pls dei in multis poterat ꝑdes
se babilonis. babilonijs aut in nullo poterat ꝑdes
se p̄plo dei. Diere. li. Egredimini de medio baby

lonis p̄pls me' ut saluet vnusq̄sq̄ aiām suā ab ira
furoris dñi: 7 ne forte mollescat cor uestrū 7 neti
meatis auditū qui audiet in terra. E. Ex qbus
vōbis ostēdit qz ille qui vitat malas societates qñ
oī mala vitat. P̄mo aīe sue ꝑditionē. iō postqñ
dixit. egredimini de medio babilonis. subdit. Et
saluet vnusq̄sq̄ aiās suā: qz sepe boni inter malos
aiās suas ꝑdunt. Sēdo vitat diuinā idignatio
nē quā sepe icurrūt qui inter malos habitāt. ideo
subdit. Ab ira furoris dñi. Et. li. Paralipo. xiv.
Hijs qui oderūt dñs amicitia iūgebaris. 7 idē
coīrā dñi merebaris. Tercio vitat mētis en
uationē. qz sepe bōi hīcātēs cū malis a rigore vtu
tū mollescūt. iō subdit. ne forte mollescat cor ue
strū. Quarto vitat diabolicā tēnationē: qz sepe
diabolus per malos ꝑuertit bonos. iō subdit. ne ti
meatis auditū qui audiet in terra. Jte audit' est
diabolica tentatio seu suggestio. qz sepe diabolus
iūstiat bonos ut possit eos corrūpere per malos.
C. Seria tertia tertiæ hebde Sermo primus.

I peccauerit in te frater tu' uade 7 corri
pe eū inter te 7 ipm solus. Mat. xvij.
Dñs noster aliqui ostēdebat miracula sue
potestatis ut malos ꝑuerteret. aliqui exhibebat exē
pla sue scitatis ut bonos ad meliora alliceret. Ali
qñ uabat sue uitatis documēta ut oēs ad salutem
traheret 7 iūstreret. sic patet in ꝑcti euangelio ubi
ponit gñque vñsima documēta. C. Primū docu
mētū est per qd ostēdit qñter fraternā correptio sic
fiēda. cuius dicit. Si peccauerit in te frater tu'. i. te
solo scitē: uel in te. i. ꝑra te iniurias 7 ꝑumelias
irrogādo. uel in te. i. ꝑra te malo. i. exēplo corrū
pēdo. uade 7 corripe eum inter te 7 ipm solū. Al
ibi notat qz nō oēs eq̄liter 7 eodē mō sunt corri
piēdi. Quidā aut corripēdi sūt cū amore. sic hu
miles 7 māfueti. qui si aliqui offendūt ꝑtinuo re
cognoscūt. 7 iste modus iūelligit cū dī iter te 7 ipm
solū. i. dulciter 7 secrete. tales enī aliqui emēdant
leni amonitione. Aug. Pūdetē virū 7 corrigi ꝑa
ratū breuiter amonuisse sufficiat. imo aliqui supio
ris respectiōe. Amb. sup ps. Iusti aspect' ꝑfectio
ribus leticia est. impetiorib' vō correptiōis am
monitio. qdā vō corripēdi sunt cū rōne sicut astu
ti. iste modus tāgificū dī. Si aut te non audierit:
adhibe tecū vñū uel tuos ut in ore duorū ul' triū
testiū tēcū est. Multi enī sūt astuti qui ꝑcā sug
absēdūt 7 defendūt nec se corrigē uolūt. Dīcla
tus aut uel in der debet eē astutus cū astutis: 7 de
bet eos corrigē per testes 7 per oēs alios modos
qbus pōt. Jñm modū suauit Daniel ꝑra senes 7
astutos quos rōnabiliter 7 astute ꝑuicit. ut legis
Dan. xliij. Alij sūt coercedi cū timore. sicut supbi

z presumptuosi. Iste modus tãgũ cũ dũ q. si nũ au-
dierit te: dic ecclie. i. plato ecclie ad quem spectat
duros z presumptuosos castigationibz subijcẽ z pe-
nis z flagellatiõibz coercẽ. Talis eniz platus z iu-
der debet eẽ qui possit supbos cõpimẽ z doma-
re. Eccl. x. Noli q̃rere sciã i iuder nisi ualeas ṽtute
firrupere iniquitates. ne forte erimescas facie oĩpo-
tẽtis z ponas scãdaliũ in agilitate tua. iõ dũ T. i. i. i.
ij. argue cũ oĩ impio. Alii sũt coercẽdũ uel abscie-
di cũ rubore sicut obstinati qui debẽ ab ecclia pre-
scindi z excoicari. Iste modus tãgũ cũ dũ si ecclia
nũ audierit sit tibi sicut ethiõ. i. gẽtilis z publi-
canus. i. cũ eis tanq̃ excoicatis nũ coices. Phari-
sei eniz cũ istis duobz generibz poiũ ab coicabãt
i. cũ gẽtilibz. iurta illud Joã. iij. Nũ eniz contũ-
tur iudei samaritanis. nec cũ publicanis z pctõri-
bus. vii dũ Mar. ij. q̃rẽ cũ ab ecclia mãducat z
bibit magis uester. Isti igit sũt ab ecclia excoicãdi.
nec alijs cũ eis debet precipare. nec in salutatiõẽ
ij. Joã. i. Sigs uenit ad uos z hãc doctrinã non
affert nolite cũ recipere in domo. nec aue ei diceri-
tis. nec publicatiõẽ. i. Joã. v. Est eniz pctis ad
mortẽ. nũ pro illo dico ut roget q̃s. nec cũ eis co-
medẽ. i. Coz. v. Sigs frater noiatur inter uos z
est fornicator: aut auar. z sequit cũ huiusmodi ei
bũ nũ sume. ¶ Scdm documẽtũ est per qd ostẽ-
dit quãta sit platorũ iurisdicitiõ: cũ subdit. amen di-
co uobis quod quicũq̃ alligaueritis sup terrã erit li-
gatũ z in celis. B. Ergbus ṽbis hẽtur q̃s ma-
gna sit potestas: iurisdicitiõ platorũ. q̃s possit liga-
re z soluẽ. celũ aperire z claudẽ. Pctõr qdẽz hẽt
sup se celũ clausũ. i. sũt se ifernũ apẽtũ. intra se hẽt
culpã interficiẽtes z p̃dit g̃fãz spũalẽ. extra se ami-
sit meritorũ ecclie coicationẽ. de qbus meritis dũ
p̃s. Participe me fac de oĩum timẽtiũ. ¶ Declat
aut siue sacerdos põt pctõri penitẽti celũ aperire.
Mat. xvi. Tibi dabo clauẽ regni celorũ. An can-
tatur de aplis. h̃st prãtẽ claudẽ celũ nubibz z ape-
rire portas ei q̃ liget corz clauẽ regni facit sũt.
¶ Scdõ p̃dẽ ifernũ claudẽ. Mar. xvi. porte inferi
fm glo. sũt pctã que ifernũ apertũ pctõri. sed q̃
sacerdos pctis dimittit: tũc porte inferi claudũt.
¶ Tertio põt sacerdos culpã dimittẽ. Joã. xx.
Accipite spũ sanctũ quoz remi. pctã remittũtur
eis zc. ¶ Quarto põt grãm spũs sancti conferre.
Act. viij. Tũc imponebãt sup ill. m. z acc. spũm
sanctũ. ¶ Quinto põt plar merita serorũ coicare
z indulgẽcias facẽ. Unde dicebar apls. ij. Coz. ij.
Mã z ego qd donau siq̃ dũ aut ppter uos in
p̃sona xpi. ¶ Tertiu documẽtũ est per qd ostẽdit
serorũ viorũ quãtũ ualeat cũ dicit. Iterũ di-
co uobis. q̃ si duo ex uobis p̃senserint sup terras

de omni re q̃cũq̃ petet. fiet uobis a p̃e meo qui
in celis est. ¶ An eniz aliq scĩ viri pueniũt ad
rogãdũ deũ eos exaudiat. aut quãtũ ad notũ si ex-
pedit ad salutẽ. aut quãtũ ad meritũ si hoc eis nũ
expedit. De eniz aliq exaudiat ad uoluntatẽ sed nũ
ad utilitatẽ. sicut exauduit demõnẽ pctẽtes tẽtare
Job. z demõs pctẽtes intrare porcõs. Mar. viij.
Ali q̃s exaudiat ad utilitatẽ nũ ad uoluntatẽ. sicut
exauduit Paulũ pctẽtẽ si multũ amoueri. ii. Coz.
xij. Nũ eni exauduit cũ ad suã uoluntatẽ dẽ dixit
ei: sufficit tibi grã mea. Exauduit aut ad suã uti-
litatẽ. vii dixit. nã vtus in infirmitate p̃ficif. Aliq̃s
aut exaudiat ad uoluntatẽ z ad utilitatẽ sicut exaud
uit aplos in missione spũs scĩ inter ascensũ. z pen-
thecost. postulatẽs q̃ ipm spũ sanctum receperũt
ad libitũ z ad suũ meritũ. An dũ Act. i. Ibi oēs
erãt p̃suerãtes vnã: miter in ofone cũ mulieribz
z maria m̃fe iesũ. ¶ Quartũ documẽtũ est per qd
ostẽdit q̃ utilis est fuorũ dei p̃gregatione: cũ dicit.
Ubi duo uestrũ uel tres p̃gregati fuerint in noĩe
meo: ibi sũz in medio corũ. Ille qui dicit se esse in
medio p̃gregationis fuorũ dei est iesus xps filiũ
dei. ¶ In p̃gregationẽ qdẽ sunt aliq̃ aliq timĩ
di qui ppter multitudinẽ pctõrũ que fecerũt ti-
ment gratiã dei non p̃mereri. Sed nũ debent de
hoc timẽ: q̃ h̃st secũ iesus qui interpretat saluator:
q̃ a pctis suis oēs saluos facit. Mar. ij. Vocabis
nomẽ ei iesum. ip̃e eni sal. po. iũ. a pec. torus.
i. Joã. ij. Sigs peccauerit aduocatus habemus:
ap̃s patrẽ iesus xpm z ip̃e est. p̃piciario p̃o pctis
nr̃is. Ibi etiã aliq sũt tribulati. Sed debẽt p̃sola-
tionẽ recipẽ: q̃ h̃st secũ xpm qui interpretat victus
qui eos vngit oleo letitiẽ z exultatiõis. p̃s. Anri-
te deũ tu? oleo leti. p̃e p̃for. tu. ¶ Ya. lxi. Spi-
ritus dñi sup me eo q̃ vñxerit me dñs ad annũ-
ciãdũ mãfuetis misit me ut mederer p̃tritis cor-
de z p̃dicarẽ captiuis idulgẽtiã z clausis ap̃tõẽz.
i. Joã. ij. Et uos vnctionẽ quam ab eo accepistis
maneat in uobis zc. Ibi sũt etiã aliq pusillanimes
qui timẽt ex p̃p̃iis meritis se posse saluari. Sed
nũ debẽt de hoc timẽ: q̃ h̃st secũ filiũ dei qui glo-
riã suã eis tribuit. Joã. iij. Sic deũ ṽlserit mũdũ
ut filiũ suũ vnigenitũ daret ut ois q̃ credit in ip̃m
nũ pereat sed p̃eat vitã eternãz. De his tribz dicit
Bern. Venit ad nos iesus xps filiũ dei: venit: caz
salute: uenit cũ vñguẽtis: uenit cũ glã. Itaq̃ est
eniz sine salute iesus: nec sine vñguẽtis xps: nec si-
ne glã filiũ dei. ¶ Quintũ documẽtũ est per qd
ostẽdit q̃ iniurias semp debemz remittẽ. qd no-
tatur cũ dũ. Tũc accedẽs petrus ad eũ dixit. Dñe
quoties peccabit in me frater me? dimittit ei usq̃
septies. Dixit ei iesus. Non dico tibi usq̃ septies:

sed usq; septuagies septies. Et ponit numerus ibi determinat pro indeterminato. i. quonies peccabit: toties dimittit. Vel id ponit iste numerus q; ab ada usq; ad xpm fuerit. lxxvij. generatides. Sicut igitur xps totius humani generis deleuit culpas. sic et ho oēs suas dimittit debet iniurias. Vel iste numerus stat ex numero vniuersitatis. i. septē. et nūe ro trasgressiones. i. vnde decies. q; septies vnde faciūt lxxvij. Est ergo sēsus. Dimittit septuagies septies. i. vniuersas tibi factas iniurias et trasgressiones.

Ad tertia seria tertie hebde Sermo scōs.

I peccauerit in te frater tuus uade et corripe eū inter te et ipsum solum. Mat. xvlij. Quia sepe fit peccō remissio: id sepe debet fieri fraterna correptio. Eccl. ix. Corripe amicum: sepe enī fit commissio. Ne autē ista correptio platorū despiciat ostēditur quāte sit auctoritatis: cū dicit. Amen dico uobis: quęcūq; alligaueritis sup terram etc. Ex his duobus habet q; placit debent subditos corrigere: et q; subditi eorū debēt correptionem in magna reuerentia habere. A Circa primū notandū q; sunt multi qui peccant et peccati suū non intelligūt. quidā qui intelligunt et tñ peccare nō desinunt. Alii sunt qui peccati suū negant et cōfiteri erubescunt. Ideo utilis est correptio ut ex hoc ille qui peccat peccati suū cognoscat: et cognitum cōfiteri nō renuat: et sic iterat ne pfumat. Ita talis sententia tangit Eccl. ix. Corripe amicum ne forte nō intellexerit: et dicat nō feci. Si autem fecit ne iterū addat facere. Corripe proximū ne forte nō dixerit: et si dixerit ne forte iteret. Illud autē preceptum spectat ad oēs ex debito charitatis. Maxime autē spectat ad prelatos ex debito officij. Ideo apls prelatos ammonet dicens Gal. vi. Si preoccupatus fuerit homo in aliquo delicto uos qui spirituales estis huiusmodi instruite in spiritu lenitatis. Non dicit in uerbo lenitatis nec in opere lenitatis: sed in spiritu lenitatis. Quidā enī sunt obiurgandi in sermone asperitatis. Alii sunt reprehēdēdi in disciplina seueritatis. oēs tamen in spiritu lenitatis ut nunq; fiat aliq; reprehēssio cū mentis p̄urbatione sed cū cordis cōpassione. ut dicit quedā Glo. sup Iob. Laudatur illō archiepi carēti qui cū villico suo iratus ēēt ait. Infelix aīa te occiderē si iratus non ēēssē. Bene ergo dicit apls in spiritu lenitatis. quātūcūq; sonat asperitas in uoce: quātūcūq; exhibeat seueritas in correptione. semp tñ debet ēē lenitas in mēte. B Ille autē qui aliū uult corrigere quinque cōsiderationes debet seruare. quarum tres ponit Aug. sup illud Mat. vij. Hypocrita eijce primū trabē de oculo etc. Reliquas duas ponit Greg. in

moral. C Primo nāq; qui aliū uult corrigē debet cōsiderare si est ei similis. i. si in eodē peccato. uel equali uel maiori: et tñ maxime si peccū est notoriū non debet eū corrigē: sed se et ipsū ad penitentia cōmonere debet. alias posset sibi dici illō Ro. ij. qui aliū docet: teipsum nō doces. qui p̄dicas nō su randū: furaris. Greg. Durū est ut qui nescit tenē moderamina uite sue: iudei fiat uite alienę. Idē. Mūdus debet esse a uitijs qui aliena corrigūt: q; nō bene maculā in alio cōsiderat oculus quē puluis grauat. Itaq; tergere ualet sordes man⁹ que lutū tenet. Aug. Iudei in nullo horū sit iudicandus qui in alio est paratus iudicare. Si autē non est ei similis debet secūdo uidere si aliquādo fuit similis: et tñ sicut nolebar despici sed compassio nem sibi impēdit: sic nec ipse fratrē peccantes et penitentē debet despiciē: sed cōpassionē et misericordiā exhibē. Eccl. vij. Ne despicias hoīem auertentē se a peccato et ne impropereš ei. et memento quonā oēs in corruptione sumus. Eiusdē Eccl. xij. Intellige que sint proximi tui ex teipso. Si autē nō est ei similis nec aliqū fuit similis tunc debet tertio cogitare q; pōt esse similis. Et ideo ratione talis dubij nō debet superbiē sed delinquētibz cōdescēdē. itē. Reg. ix. Ne gloriētur accinctus equo ut desinet. j. Aug. x. Qui se existimat stare videat ne cadat. Aug. Moz. i. Qui se securus esse possit in hac uita que tota tētatō nominatur ut qui potuit fieri ex deteriori melior: nō possit fieri ex meliori deterior. Si autem non est ei similis nec vnq; fuit similis: et de dei bonitate confidit quā nūq; eris similis. tñ debet quarto uidere si iste qui sit reprehensibilis: in aliquo alio est cōmendabilis. si iste qui tot habet defectus habeat aliquos profectus et tñ ratione illorū bonorū que habet debet supportari in his que minus habet. Unde Apoc. ij. uolēs oīs reprehendere episcopū Ephesi primo ponit quoddā uitiū quod habebat dicens. Habeo aduersum te pauca: q; charitatem tuā p̄limas reliquisti. Sed tñ statim ponit quoddā bonum quod habebat dicens. sed hoc habes bonū q; odisti facta nicholaitarū que ego odi. Sic uolēs reprehēdere episcopū sardis primo ponit quendā suū defectū dicens. Nō inuenio opem tuā plena corā deo meo. Deinde ponit statim quēdam suū profectū dicens. Sed habes pauca nomina in sardis qui nō coinquinauerunt uestimenta sua. Ecce dñs postq; ponit illa in quibus ipsi erant reprehēdēdē: statim subiūnit illa in quibus erant cōmendabiles ad inuendū q; si aliquis propter aliquod uitiū est reprehēdendus si tamē habet aliquod bonū est supportandus. hoc uero

Seria quarta tertie hebde

q̄ aliq̄s oīno videat eē malus: nec hēt aliqd̄ ppter qd̄ est suppositus deus tolerāndus: tūc debet cogitare q: ille qui sic videt eē malus forte in cōspectu dei est sibi in merito sponēdus. Et ponit exēplum Grego. de stephano et paulo. xlii. moral. sup̄ illo vbo. Audi igit iob eloga mea dicēs. Nā cū stephanus p̄fiteret paulo et adiuvāte lapidaret tunc stephanus oīno erat bonus et paulus oīno videbat eē malus: et tū in cōspectu dei paulus qui sic erat malus: erat stephano in merito et in p̄mio sponēdus. **E**t secūdo subditi debet cōreptionē platorū in magna reuerētia hēre: q̄ cor̄ suus deus ap̄ probat et p̄firmat. Alii dicūt. Amē dico vobis: qd̄ cūq̄ ligaueritis sup̄ terrā: erit ligatum et in celis. **E**t Andenotādū q̄ in celo sunt oēs soluti: in inferno oēs ligati. In mūdo vō qdā sunt ligati: qdā soluti. **P**rimo igit in celo oēs sunt soluti. in p̄nti etiā vita scī viri hūt ligatū intellectū: q̄ nō p̄nt deū libere ac clare vidē. Hūt ligatā potētā affecti uā: q̄ nō p̄nt deū ex toto corde et ex tota mēte seu aīa diligē. Hūt ligatā potētā debeatū: q̄ nō p̄nt dei laudib⁹ indefinēter insisē. In celo autē oīa ista hēbūt soluta: q̄ deū clare et sine fine videbūt et ip̄s totaliter amabūt et ip̄s indefinēter laudabūt. Aug. de ciui. dei. Ip̄se est finis desideriorū n̄rōz: qui sine fine videbit: sine fastidio amabitur: et sine tedio laudabit. Si aliq̄s hēt amicu quē libet̄r videt et p̄ cordialiter diligit: eius visio aliq̄ hēt finē. eius disectio aliq̄ hēt fastidiū. eius laudatio aliq̄ hēte diū. Sed tūc visio n̄ra nō hēbit ullū finē sed cōtinuationem: ideo dicit. Qui sine fine videbit. Dilectio n̄ra nullū hēbit fastidiū sed summā desiderium. ideo ait. Sine fastidio amabit. Laudatio n̄ra nullā hēbit fatigationē sed summā dilectionē et delectationē. Ideo subdit. Sine fatigatione laudabit. In inferno vō omnes erūt ligati. Juxta illud Mat. xlii. Ligatis manib⁹ et pedib⁹ mittite eus in tenebras exteriores. Hūt enim ligatā potētā opatiuā: q̄ nullū bonū meritorū poterūt facē. Affecti uā hūt ligatā: q̄ deū nunq̄ poterūt diligere: iō dī. Ligatis pedib⁹ et manib⁹. Per pedes enim sūm Amb. affect⁹ aīe significat. Hūt ligatā potētā intellecti uā: q̄ deū nunq̄ poterūt videre nec cognoscere cū sint in tenebris et in terrā obliuionis: iō dī. Mittite eū in te. exte. Hūt ligatā potētā repatiuā: q̄ nunq̄ poterūt ad p̄niam repari: iō dī. Exteriores. Pctā enim put sunt in hac vita sunt tenebre interiores: q̄ sunt ira ambitū misericordie diuine. In inferno autē pctā sunt tenebre exteriores: q̄ sūt ex ira ambitū diuine misericordie. In mūdo autē qdā sunt soluti: sicut viri p̄fecti qui edificāt aurū et argētū et lapides p̄ciosos. sicut dī. j. Cor. iij. La-

les nullū hūt vinculū culpe nec obligati sunt pene eterne. nec obligati sunt alicui pene satisfactorie. Alii sunt ligati. sicut pctōres obstinati. tales hūt vinculū culpe. et hoc figurat Judic. xv. cum dī. li gauerūt sampson duob⁹ novis funib⁹. Duo funes sunt nerus culpe et pene. Alii sunt ex pte soluti et ex parte ligati. sicut sunt penitētes qui soluti sunt vinculo culpe: sed ligati sunt funib⁹ pene satisfactorie. In huius significatione dī. Dier. xlviii. Extraherūt hieremiā funib⁹ et eduxerūt eum de lacu. Potestas igit ligandi et soluedi quā plati hūt nō ex rēdīt in celū. q̄ oēs ibi ita sunt soluti: q̄ nō p̄nt ligari. nec erēdīt in infernū. q̄ omnes ibi sunt ligati: q̄ nunq̄ p̄nt solui: sed tū hēt locū in mūdo ubi pctōres penitētes p̄nt ligari per penam satisfactoriā. et p̄nt absolui a culpa qui hūt p̄titionē uerā et p̄fessionē purā: et satisfactionē integrā. p̄nt etiā ligari per coicatiois vinculū et solui per absolūōis b̄nficiū. **S**eria quarta tertie hebde. xl. Sermo primus.

Cesserunt

ad ierusalem scribe et

pharisei dicētes. q̄re discipuli tui trasgre-

dunt traditiones senioz. nō enī lauāt manus suas cū panē māducāt. Mat. xv. **E**t id itelligēdum istud euāgelii: notādū est q̄ pharisei q̄ erāt iter iudeos nobiliores et doctiores erāt sup̄sticiosi: avari et impij. **S**up̄sticiosi qd̄ erāt q̄ plus curabāt de mundicia exteriori q̄ de interiori: plus de lotionē manuū calicū et vitreoz q̄ de lotionē alarū. unde subdit Mat. vij. relinquētes enim mādatū dei tenetis traditionē hoīum baptisimata urceoz calicū: et alia silia hīs multa facitis. Vidētes igit discipulos comedētes nō lotis manib⁹ indignati sunt et dixerūt ad iesum. q̄re discipuli tui trasgredieris. nō enim lauāt ma. su. cū pa. māducāt. **E**t scūdo erāt avari: q̄ inducebāt iudeos qui hēbant parētes ut oīa deo deouerēt. ac si eis diceret q̄ tale munus factū deo sibi p̄derit ad vitā eternam. et per talē modū pharisei bona illoz cū filiis diuidebāt postea. ideo christus subdit. q̄re et uos trasgredimini p̄cepta dei ppter traditionē patrū uestroz. **T**ertio erāt impij in parētes. Audietes enī parētes q̄ oīa deo cōsecrata erāt eis uti deuitabāt ne sacrilegiū crimē incurrerēt et sic fame afficiant. ideo christus subdit. et nō honorificabit patrē suū aut m̄sem et. Illud enim mādatū. honora patrē tuū et m̄sem tuū. itelligit de duplici honore. de necessarioz p̄uisione: et de reuerētie exhibitiōe. **E**t q̄ isti pharisei sic erāt sup̄sticiosi: sic avari: sic impij: iō x̄ps uocat eos hypocritas: plātas eradicandas. cecos et duces cecoz. nā iō tū crāt sup̄sticiosi plus curātes de mundicia corpuz q̄ aīaz. uocat

eos hypocritas dicens. bñ pphetauit de uob ysas
 zc. An dñs dñr. xliij. Et uob scribe z pharisei
 hypocrite qui mūdatis qđ de foris est calicis z pa
 rapisdis. itus autē pleni estis rapina z infiditia. iō
 xps ostēdit qđ cib⁹ qui intrat per os siue comedatur
 manib⁹ lotis siue nō lotis nō pōt aīaz ingnare sed
 que pcedūt de ore. illa sūt que cōingnāt aīaz. In
 quātū autē erāt auari dñr eos ēē cecos z duces ce
 corū. nā illi qui docebāt iudeos ut sua deo deuo
 uerēt ne parētib⁹. puidērāt erāt duces cecorū. illi
 qui eis credebāt erāt cecī. z iō ambo cadebant in
 foueā isernālē. iō dicit. finite illos cecī sūt z duces
 cecorū. in quātū erāt ipij ad parētes. erāt plātatio
 nes eradicāde a cōsortio. s. beatorū. qz sicut dicit
 Eccl. iij. Bñdictio pñs cōfirmat domos filiōrū.
 maledictio autē mris eradicat sūdasitas. iō dñs
 plātatio quā nō plātuit pī me⁹ celestis eradica
 bis. In hoc igit enāgelio sūt pater ex pmissis tria
 dicātur. C pñs enīz ponit phariseorū supstitio
 qui discipulos rephēdebāt de hoc qđ nō lotis ma
 nib⁹ panē māducabāt. horū filios sūt mlti qui uo
 lūt hīc exteriora pulchra. interiora vō sēda. de qb⁹
 sic dicit Aug. Bona vis hīc z bon⁹ nō vis ēē. qđ
 est qđ uelis hīc malū nīhil oīno. nō uxorē. nō fi
 līū. nō seruū. nō iū mēta. nō tūnica plāne. nō cali
 gā. z tū vis hīc malā uisā. Postea subdit. rogo te
 ppone uisā tuam. caligē tue. Multi autē sūt qui nō
 pponūt salūtē utinā adqđrēt. si enīz caligā tua est lu
 to infecta mor. ipsā abluis. si est puluē resperfa mor
 ipas ercutis. si est lacerata mor ipas cōsumis. uade
 ergo z tu fac sūr de aīa tua si est infecta luto pēti
 mortalis uade z ipas abluē per p̄fessionē. Hīc.
 iij. Laua a macula cor tuū hierlīm usqz quo mo
 tabūt in te cogitatōes tue norie. Ysa. j. Laua
 minī mūdī ellote zc. Si est lacerata pē nimia ue
 rustate in pēis. uade z ipas cōsue similiter per cō
 fessionē. Sutores enīz sūt sacerdotes qui aīaz la
 ceratā cōsumunt. Ysa. xviij. Ite angeli ueloces ad
 gētē cōuulsā z dilaceratā. Si est puluē aspersa ue
 nialitū. ipas ercutē iuxta illd Mat. x. Erucite pul
 uerē de pedib⁹ uis. C Scđo ponit ipi⁹ supstitio
 nis a xpo p̄uēs p̄utatio. cum dñs. Quare z uos
 trāsgre. mādātū dei ppter tra. ue. zc. Glo. si uos
 mādātū dei p̄enitis p̄o traditionib⁹ hoīum q̄re
 discipulos arguitis qui mādātā hoīus dimitunt
 z p̄cepta dei custodiūt. z q̄uis pharisei alia dei p̄e
 cepta nō obseruārēt de nullo tñ eos rephēdit nisi
 de inhonoratōe parētū. ad innuendū qđ displicet
 deo qđ parētes inhonorant. B Debem⁹ autē in
 duci ad honorandū parētes. ppter quor. / Pñs
 per p̄ceptū. qz de hoc p̄cepit z insup p̄ceptū suū
 tīb⁹ addit remissionē. z nō suātib⁹ eternā dam

nationē. cñ dñr Ero. x. Honora patrē z matrē
 ut sis lōgeu⁹ sup terrā. Eiusdē. xij. Qui maledi
 xerit pñ suo uel mñi suē morte moriet⁹. z tñ in mul
 lo alio p̄cepto iuenit ista pmissio uel cōminatio.
 per qđ dñs intelligi quātū placeat deo qđ honoran
 tur parētes. z quātū sibi displicet qñ inhonorant.
 C Scđo iudicimur per exēplā qđ ipse iesus de
 mīse sua magnā curā habuit z in uita. z in morte.
 z post mortē. nā in uita ualde sibi obediēs fuit z
 subiect⁹. Luc. ij. Venit nazareth z erat subdit⁹ il
 lis. Bern⁹. qz qbus dñs hoīb⁹. Aug. Erubescat hō
 fieri supb⁹. qz hūilis fact⁹ est deus. honorauit in
 morte. qz in cruce pēdēs iōāni eā cōmēdauit. ho
 norauit post mortē. qz sicut dñs Sedul⁹. Resur
 gēs pñs appuit sibi. Itē honorauit eā morientē.
 qz psonaliter cū tota curia celesti ad ei⁹ obitum ue
 nit. honorauit matrē uiuētē. qz matrē dei cam se
 cit. honorauit eā de hoc seculo recedētē. qz ipsā in
 corpe z aīa ad suā dexterā collocauit. D T̄er
 tio iudicimur ppter debitū. nos enīz a parētib⁹ re
 cepim⁹ ēē. nutritiōē z documētū. qz igit ab eis re
 cepimus ēē debem⁹ eis magnā reuerentiā exhibē.
 Eccl. vij. Honora patrē z matrē tuā z gemit⁹ ma
 tris tue nō obliuiscris. memento qz nisi per eos
 natus nō fuisses. qz ab eis accepimus nutritiōē.
 debemus ipis magnā diligētiā. ut sicut nos dili
 gētē nutruerūt in iuuetute. sic z nos cū magna
 diligētiā debem⁹ eos nutrire in senectute. Eccl.
 iij. Filii suscipe senectā pñs tui. qz ab eis recepim⁹
 documētū. debemus eis magnā obediētiā. Eph.
 viij. Filij obedite parētibus uis in dño hoc enīz
 est iustū. E Quarto iudicimur per nature in
 stinctū. natura enī oēs docet qđ debemus parenti
 bus sbuenire z qñ sūt in necessitate positi z qñ sūt
 senectute p̄fecti. z qñ sunt mortui. Et ad ista tria
 ostēdēda ponit Valerius tria exēpla. ad ostēdēdū
 qđ debemus parētib⁹ sbuenire qñ sūt in necessita
 te positi recitat qđ cū qdā mulier nobilis ob quod
 dā flagitiū fuisset morti adindicata. noluit eā rex
 cōburere uel alia morte publica punire ppter ho
 norē parētū. sed inclusa est in carcerē ut ibi fame
 periret. f. illa vō ciuis que erat nupta de licētia lu
 dicis eā quoti dñs uisitatāt in carcerē. prius tñ eā di
 ligētē p̄scrutabat ne aliqd comestibile sibi defer
 ret. illa vō extracto ubere singulis dieb⁹ de p̄p̄io
 lacte matrē alebat. Cū vō iuder miraret qđ tanto
 tpe supuiueret. repletū est qđ sic fiebat. tñ iuder pie
 tate cōmotus matrē filie donauit. Ad ostēdēdū
 qđ debemus parētibus sbuenire qñ sunt senectute
 p̄fecti. ostēdit per exēplū cyconie dicens qđ cyconie
 filij parētes suos in nido ponunt z uelut infantes
 iuxta pectus suū collocāt. fouēt z nutriūt. soli uul

tures parētes suos fame mori p mittūt. Ad osten
dēdū vō q̄ de parētib⁹ curā debemus agē etia; in
morte eis sepulturā debitā pparādo: oñdū exēplo
scytay. Dicit enī cū dari⁹ rer fines scytay inua
sisset ⁊ sepulchra parētū suorū inuadē uellet. mise
rūt ei scyte dicētes q̄ depopulationē agrorū ⁊ vi
neay eq̄nimitē ferret. sed si sepulchra parētū p̄tin
geret. tūc scytay potētā ⁊ vires scēteret: q̄ pro ip̄is
defendēdis mori paratū cēt. ¶ Tertio ponit ue
re doctrine a p̄o traditio: ⁊ iō ip̄m os diligenter est
os coingnat hoīes sed qđ pcedit ex ore hoc coing
nat hoīes. ⁊ iō cōnumerat multa vicia ⁊ mala que
ab ore pcedūt. s. adulteria. homicidia. furta. falsa
testimonia. blasphemie. ⁊ iō ip̄m os diligenter est
custodiēdū. ¶ Et q̄ nō sufficit hūana custodia
petēda est diuina. sic petebat p̄pheta dicēs. Pone
dñe custodiā ori meo. Legit q̄ fuerūt tres philo
sophi qui sic alios loquētes multū fuerūt tacituri
nī. s. socrates. solon. ⁊ xenocrates. Quādā igit vi
ce cū iter multos loq̄ces socrates sederet ⁊ taceret
iterrogatus cur sic taceret: r̄spondit. q̄ me locutū fuis
se sepe penituit: tacuisse vō nunq̄. Ideo dī Pro
uer. x. In m̄lologo nō deest p̄ctm̄. Solon etiā cū
alijs loquētib⁹ taceret iterrogat⁹ est si taceret q̄
loq̄ nesciret: uel q̄ stultus eēt. r̄spondit. nullus stult⁹
tacē p̄ot. Ideo dī Eccl. x. Stultus vba multipli
cat. Xenocrates etiā cū alijs loquētib⁹ taceret iter
rogatus q̄re hoc faceret: r̄spondit. q̄ os vnus: aures
duas a natura accepim⁹. Quasi dicat. multa debe
mus audire ⁊ pauca dicē. Id dī Jaco. i. Sit oīs
hō uelox ad audiēdū: tardus ad loquēdū. Idem
etiā philosoph⁹ cū dā vob̄o dixit. Si n̄ sis aurib⁹
te audires taceres. q̄si dicat. si vba tua displicerēt
tibi sicut nob̄ taceres. Ideo dicitur Eccl. x. Est
tacens qui inuenitur sapiēs: ⁊ est odibilis qui pro
car est ad loquendū.

¶ Eadē q̄rta feria tertie hebde. xl. Sermo scōs.

Amis plātatio quā nō plātant p̄
meus eradicabil. A hō
di plāta siue arbor euerfa. Hēt enī ramos
iferius. s. manus ⁊ brachia ⁊ pedes. Ad ostēdēdū
q̄ nō debet fructificare. i. opa misericor: die sup̄ius
facē: sed iferius. i. non debet ea facē in celo: sed in
mūdo. Mā sicut Aug. in omel. In celo misericor:
die opa nō sūt necessaria. Nemo enī iduet nudū:
q̄ oēs sūt ibi ueste immortalē iduti. Nemo ibi hospi
tabit pegrinū: q̄ sunt ciues p̄petui. Nemo ibi pa
scet famelicos: q̄ oēs ex visione dei sunt saturati.
Nemo ibi potabit sitibūdū: q̄ oēs vino spūs facti
sunt ebrii. Nemo ibi visitabit infirmū ul tribulātū
q̄ oēs sunt ibi sani ⁊ cōsolati. Nemo ibi redimet
carceratus: q̄ oēs ibi sunt liberi ⁊ sanati ⁊ soluti.

Nemo ibi uadit ad sepulturā: q̄ oēs imortales ef
fecti sunt. Et iō ista plāta. i. hō nō hēt ramos extē
sos sup̄ius sed iferius: q̄ nō debet hō fructificare
in celo: sed in mūdo. Hēt etiā ista plāta radices su
per⁹. s. capillos. ad inuēdū q̄ nō debet plārari in
serius: hoc est in mūdo: sed sup̄ius: hoc est in ce
lo. Radix autē in plāta est sicut os in aiali: q̄ per ra
dices humorē attrahit vñ plāta nutrit ⁊ fructus
pducunt. Quando ergo radix est plātata in bona
terra: tūc attrahit humorē bonū ⁊ facit fructū bo
nū. Quādo vō plātata est in mala terra: tūc cor
ruptū humorē attrahit ⁊ malū fructus facit. ¶ B
Notādū autē q̄ triplex est terra. s. ¶ celestis. ps.
Credo vidē bona dñi in terra uiuētū. ¶ Mūdia
lis. ps. Celū celi dño: terrā autē dedit filiis hoīum.
¶ Infernalis. Job. x. Terrā miserie ⁊ tenebrarū
ubi imbrā mortis ⁊ nullus ordo: sed sempitern⁹
horro: inhabitāris. ¶ Plāta igit que est in celo plā
ta sicut feci viri attrahit humorē pingue ⁊ dul
cē. ⁊ iō facit fructū bonū. Sic plātata erat illa plā
ta que dicebat Phil. iij. Mā cōuersario in celis
est. ¶ Plāta vō que est plātata in mūdo sicut aua
ri qui sūt sicut terra arida ⁊ uacua nullus attrahit
humorē: ⁊ iō nullū fructū facit. Hiere. iij. Aspe
xi terrā ⁊ ecce uacua erat. Gen. i. Terra erat in
anis ⁊ uacua. ¶ Plāta vō que est plantata in terra
ifernali sicut sūt p̄ctores miseri trahūt humores
ueneratū: ⁊ iō faciūt fructus acerbos ⁊ ad nihilū
ap̄os. Sap. iij. Fruct⁹ corū inuiles ⁊ acerbī ad
māducādū ⁊ ad nihilū ap̄i. ¶ Prima igit planta
que est in terra celesti sicut sūt viri feci pducit sic
dicit Chyso. bonas gēmas. i. bonas cogitati
ones. bonos flores. i. bonas uolūtates que nascun
tur de bonis cogitationib⁹: sicut flores nascuntur
de gēmis. Producit etiā de floribus bona poma
li. bona opa que nascunt de bonis uolūtatib⁹: quē
admodū poma nascunt de floribus. Et sic plāta
fructificat in oībus suis ramis: sic feci viri fruunt
deo de oībus sensib⁹ ⁊ mēbris sui corp̄is. Sic vi
dit Chyso in q̄dā omel. Oculus enī deo prestat
obsequi q̄ a uanitatib⁹ se auerit. Auris q̄ vba
dei libētē audit: ⁊ vba detractōis fugit. Os q̄
libētē deū laudat: ⁊ mēdacia ⁊ uana vba deuicat.
Manus q̄ hō ad paupes porrigit: ⁊ ad rapinas
aliq̄ nō erēdit. Pedes q̄ ad malū nō currūt: ⁊
ad ecclia; libētē uadit. Et sicut rami plāte quan
to magis sūt fructibus onusti: tāto magis ad ter
raz sunt pelui. Sic feci viri quāto sūt bonis op̄i
bus fertiliores: tāto magis sunt corā deo humi
liores. ¶ Scōda planta que est plātata in mūdo. i.
in terra arida ⁊ uacua: sicut sunt hoīes mundani
nullū humorē attrahit: ⁊ iō nullū fructū facit. Si

aligs hēret plantā in hōto suo circa quā multus laboraret et nullū recipet fructū ipsas plantā pscin dere deberet. **D.** Talis plāta est iste mūdus. **I.** li enīz qui nimis illā terrā aridas et uacūā diligūt: in vita magnū hēt laborē. **Iuxta illō Eccl. viij.** Est hō qui diebus et noctibus somnū oculis nō capīt. **Itē Eccl. xxi.** Laborauit diues in pgregatione substatie sue. In morte vō hēt magnū dolorē: qz nō possūt sine magno dolore dimitti que cū magno amore possessa sunt. **Eccl. v.** Diuitie cōseruate in malū dñi sui: pereūt enīz in afflictione pessima. Habet enīz afflictionē malā: qz eas dimit tūt. peiorē qz secū portare non possūt. pessimā: qz vidēt qz eā sue pditionis fuerūt. Post vō mores dant uacuitatē. **Job. xxiij.** Diues cū dormierit ni hil secū afferet. apiet oculos suos et nihil inueniet. **E.** Ecōuerso aut bona spūalia hēt in vita delectationē. **pā.** Cantabiles mihi erant iustit. **tiue rē.** In morte dāt securitatē. **Prouer. iij.** Si dormieris nō timebis: qesces et qer erit sōnus tu. Post mortē dāt securitatē et satietatē. **pā.** Satiabor: cūz appuerit glia tua. Quia igit iste mūdus est talis plāta que in vita dat laborē. in morte dolorē. post mortē uacuitatē. **I.** deo ēēt penitus pscindēdus. i. amor: eius penitus relinquendus. **I.** sta est illa plāta in fructuosa de qua dī **Luce. xliij.** Ecce āni tres sunt ex quo ego uenio hēs fructū in scilicet hac et nō inuenio. succide ergo illā ut qd etiā terrā occu pat. **E.** t dūt cultor vice ad patrēfamilias. **Dñe** di mitte illā et hoc āno usqz dñi sōdiā circa illā et mit tas stercora et sigdē fecerit fructū: sinatūt in futūz succides eā. **I.** sta sic fructuosa est iste mūdus. i. amator mūdi. Tres āni sunt tria tpa. s. tps aū legē: tunc nō fecit fructū. tps sub legē: tūc etiā fructū nō fecit. et tps grē: sub quo etiā multi sunt qui fructū nō faciunt. **E.** l tres anni sūt tres etates hōiū. s. adolecētia: iuuetus: et matura etas. Sunt aut qui fructū nō faciūt bonū: nec in adole scētia sua: nec in sua iuuentute: nec in sua matura etate. Et tps habēs curā de peccatoribz rogat patrē ut adhuc expectet usqz ad quartū annū. i. usqz ad senectutē. Et hoc sepe facit deus. **Iuxta illud V. lat. xliij.** Usqz ad senectā ego ipe et usqz ad canos ego portabo et ego serā. ego portabo et sal uabo. **B.** Sunt aut tria que plāta in fructuosas sepe fructificare faciunt. s. fossio: irrigatio: et fimi appositio. Et hoc est qd subdit. **U.** s quo sōdiaz circa illam rē. **B.** **V.** Tria etiā sunt que peccato res sepe ad uersionē adducunt. **P.** mū enīz pctōz suoz cognitio: et ista est fossio. **A.** uarus enīz pctā sua operit de terra. **S.** upbus lapide duro. **A.** uarus riosus luto. Et tō pctā sua nō possunt aspicere: et

ideo sōdienda est terra auaritie. lapis supbie. lutū luxurie. Et tunc videbit abhominatiōē peccatoz suoz: et inde plurimū crubescet. **Iuxta illud Rōma. vi.** Quē ergo fructū habuistis tūc in quibus nūc crubescitis. **I.** deo dī **Eze. viij.** Fili hōis sō de parietē: et videbis abhominatiōes pessimas qz isti faciunt. **V.** s cōm est elemosynarū largitio: et ista est irrigatio. **E.** elemosyna enīz est ab ely que d est deus: et moys qd est aqua: quasi aqua dei. **I.** sta elemosyna peccatorē disponit ad gratiā. **T.** um qz intercessores sibi acquirit. **Iuxta illud 2. uec. xviij.** Facite uobis amicos de māmōna iniquitatis. **T.** ū: qz peccata extinguit. **E.** ccl. iij. Ignē ardentē extinguit aqua: et elemosyna resistit peccatis. **T.** ū: qz diabolu vincit. **U.** de dicit **Blo. sup.** illud pā. Misericordia mea et refugius meū. De nulla re sic vincitur diabolus sicut de misericordia. **V.** Tertiū est mortis recordatio: et ista est stercoris sue fimi appositio. In morte enim hō stercus efficit et putredo. **j.** Macha. ij. Et a vobis viri peccatoris nēti mueritis: qz gloria eius uermis et stercus est. **I.** Ipsa enīz mortis memoria a peccato pseruat. **Eccl. viij.** Memore nouissima tua et in eternum nō peccabis. In bono opere sollicitat. **B.** reg. **U.** al de enim se sollicitat in bono opere qui semp cogitat de fine. Et gratiā dei conseruat. Sicut enīz ei nīs conseruat igit. sic memoria mortis cōseruat gratiā spūalem. **I.** deo dicit **Eccl. x.** Quid supbis terra et cinis. Talē cinerem se recognoscebat abraham dicens **Gen. xviij.** **I.** oquar ad dñm meūz cū sim puluis et cinis. **C.** Tertia planta que plantata est in terra infernali sicut sunt illi qui sunt in peccato mortali attrahit corruptū humores. ideo facit aliquādo mortiferos fructus. i. peccata mortalia. **I.** sta plāta est similis illis plantis que nascūt tur in loco ubi sōdoma subuersa fuit et gomorra: que faciūt poma exterius pulchra: intus autem fetida. De talibus dicitur **Jude. ij.** Arbores autē nales infructuose bis mortue. Sicut enim arbores bis mortuū: scilicet in folijs et fructibus: sic et isti habent uerba uenenata et opera mortifera. Aliquando vō si ista planta faciat fructus: idest opera de genere bonorū: tamē inuiles sunt quā tūm ad meritum uite eterne. Dicit enim **Aristo** teles qz arbores siluestres aliquando plus fructificant qz hortēs: sed fructus hortēs sunt meliores. Sepe enim cōtingit qz illi qui sunt in peccato mortali multas elemosynas et ieiunia faciunt. Sed tamē vna elemosyna cum gratia facta cum sit fructus hortēsis plāto: plus ualeat qz multe facte in mortali: cum sint fructus plantę siluestris. Aliquando vō nimia uetustate

In petris ista plāta sic arida facta est q nullū bonus desideriu uel ppositus hēre pōt. In quoz psona dicit pphā. Aruit tanq̄ testa dñs mea. Sic enīz testa ab igne ericcata facta est arida: sic testes igne pcupiscētie ericcati ab humore bone cognitionis facti sunt aridi p̄e nimia ueritate petri. Dicit enī Aristō. q̄ cuz amigdalus est uel' debet pforari ⁊ tūc humor in medulla depurabit ⁊ fertilis efficitur. Eodē mō qñ q̄s est uetus' in petō faciat tria foramina in corde suo. s. dolorē p̄itionis. pudorē p̄fessionis. ⁊ laborem sat̄isfactionis. Et tūc ista planta renouabit: ⁊ bonū fructum faciet.

Seria quinta t̄ie hebde q̄dragesime Sermo. i.

Argens Iesus de synagoga intra uit in domum simonis. Socrus aut̄ simonis tenebat magnis febrib'. Luce. iiii. **A** In p̄nti euāgelio ostendit q̄ xps tria magna opa fecit. s. **O**pus magne potētie. **O**pus magne misericordie. **O**pus magne sapiētie. **O**pus magne potētie ostēdit in socrus simonis curatione. Eū enim magnis febrib' tenebat xps febrib' impauit: ⁊ illa cōtinuo sanata surrexit. Ostēdit etiā opus magne potētie in hoc q̄ cuz sol occubuisse multos sanauit. Inter quos fuit multitu d̄ magna infirmoz. Alii dī. Marijs languorib'. Fuit facultas curē. Unde dī q̄ singulis man' iponēs curabat eos. **S**ecōdo ponit op' misericordie: ⁊ hoc in demonūz expulsiōe. Magna enī pietas p̄ri erat q̄i demones ab obsessis corpib' expellebat. Magna enim xpi misericordia erat in hoc q̄ demones qui suspicabant eū eē xpm loq nō p̄mittebat. Et hoc iō xps faciebat ne hoies audierēs demonē p̄dicare mō uitate deinceps acq̄scerēt sibi p̄dicatū falsitatē. Alii dicit q̄. Ideo p̄hibet loq ne dñs aliq̄s audir̄ demonē uera p̄dicatē postea sequat̄ erratē. **I**mp̄: ob' enim magister ueris falsa p̄misset ut sub specie ueritatis testimoniu ueritatis obregat. **T**ertio ponit op' magne sapiētie: ⁊ hoc in sapiēti p̄dicatione. Alii cū turbe eū uellēt deinere ut iter eos miracula faceret dixit se nō eē missus nisi ad curationē corp̄oz que sit in miraculoz opatione: sed maxime ad curationē aīarū que sit in uōi dei p̄dicatione. ⁊ iō erat p̄dicat̄ in synagogis galilee. **B** **C**irca p̄mū op'. s. potētie per quā curauit socrū simonis tria sūt uideāda. **I**nfirmitatis genus. **C**urādī modus. **C**urationis effect'. **G**enus siue spēs infirmitatis erat magna febris per quā mortale p̄ctū significatur. Inter cetera aut̄ icōmoda que patit̄ febricitās est: q̄ hēt palatū iordinatū. p̄pter qd̄ uulcia sibi uidentur amara ⁊ ispidā ⁊ ecduerso. **E**odē mō sic hēt iordinatū p̄ctō: palatū aīe: q̄ oīa spūalia sibi uidentur amara ⁊ ispidā. Et hoc ostēdit Chrys. super Mat. per tria exēpla. **P**̄mū est q̄ si leoni ostēdat̄ p̄ctū uirēs non excitat eius appetit': q̄ de natura sua nō est comedē herbas uirētes: s̄ carnes. **S**ecūdū exēplū est q̄ si pluuiā cadit sup lapidē lapis qd̄ foris balneat: itus aut̄ siccus manet. **T**ertium exēplū est: q̄ si in aliquo uase pleno aceto gutta mellis ifundit̄ ⁊ mel p̄dit ⁊ acētū nō dulcorat. **P**̄mū exēplū p̄tinet ad luxuriosos q̄b' si ostēdant̄ herbe uirētes. i. si p̄dicent eis celestes amēnitates nō excitant eoz uolūtates ad eas desiderandū: q̄ nō est de natura sua desiderare celestes amēnitates sed carnales uoluptates. Quia sicut dī. **L**oy. ii. Aliis hō nō percipit que sunt spūs dei. **E**ccl. xxi. Audiet luxuriosus. s. uōi castitatis ⁊ uolplices ei: ⁊ p̄iciet illud post dorsū suū. **S**ecūdū exēplū p̄tinet ad supbos qui hñt cor lapideū ita q̄ si deus dat pluuiā ḡfe sue: uel ispiratiōis iternē i miserit eis: cor eoz exterius pōt t̄gē: sed iteri' nihil pōt irare. ⁊ ideo remanēt aridū ⁊ siccū ab oī humore ḡfe. Dicit Job. xli. **C**or ei' idorabit qñ lapis Magna enī misericordia dei est qñ tale cor durum molliciat ut ḡra dei irare ualeat. **E**ze. xxxvi. Auferā cor lapideū de carne uestra ⁊ dabo uobis cor carneū: ⁊ spūm meū ponā in medio uestro. **T**ertiu exēplū p̄tinet ad auaros qui hñt cor acetosum: ⁊ multis amaritudinib' repleti. Hñt enim amaritudinē laboris in acq̄dē. timoris in custodiēdo. ⁊ doloris in amittēdo. Et iō diuinit̄ uocant sp̄nc: ut habet Luce. vii. ex eo q̄ cor taliter pungit. Si igit̄ mel. i. uōi celeste uel ispiratiō diuina in talib' corda imittit̄: ⁊ uōi p̄dit ⁊ cor eoz non mutat. Et iō faciēdū est qd̄ dī Aug. Hīce nō diligē mūdū: ut diligas deū. diffunde ut iplearis. auerte ut conuertaris. **S**ecōdo notat̄ modus curādī eū dī. Et rogauerūt eū p̄ illa: ⁊ stās sup illā impauit sebi ⁊ dimisit illā. Ex quo habet q̄ dñs ad p̄ces discipuloz eā sanauit. Per qd̄ uas intelligit̄ q̄ aliqñ de' ad p̄ces uiroz scōz alicui p̄ctōri salutē aīe pcedit. **P**̄ctō: enim est inimicus: dei inimic': ⁊ claudus. Quia enī est inimicus nō audet corā deo appere q̄ de' tales abhomiāt. p̄s. Alii saugit. ⁊ deo abhō. dñs. Quia est dei inimicus nihil pōt a deo iperare. Joā. ir. Scim' q̄ p̄ctōres de' nō audīt. Et iō talib' de' idignat̄ poti' q̄ placat. **Y**sa. lvi. Cognosceet manus dñi suis ei' ⁊ idignabit inimicis suis. **B**ezeg. Lum is qui displicet ad intercedēdū mittit̄: irati alius ad deteriora puocat. Quia uō est claudus nō pōt ad deū accedē. Quāuis enī hēat pedē fidei: nō tū hēt pedē boni op̄is. De talib' dicit. **i**ij. **R**egū. xlvii. **A**sq̄nequo claudicatis in duas p̄rtes ⁊ c. Ideo p̄ctō: indiget auxilio scōrū uiroz: q̄

Ipsi sunt mundi. ps. Ambulas in via immaculata
hic mihi ministrabat. Ipsi sunt amici dei. Sap. vii.
In alas scias se transferre. amicos dei et pphas psti-
tuit. Ipsi sunt sancti et recti. heb. vii. Rectos gres-
sus facite pedibus ut non claudicatis quod erraret magis
esset sanes. Tercio ponit curationis effectus: cum
dicit. Et continuo surgens ministrabit illis. Naturaliter
ut dicitur glo. homo febricitans incipiente sanitate psequitur
lacerare: sed ista continuo surrerit et ipso ministravit
per quod dicitur intelligi quod peccator non debet diu stare in
peccato sed continuo surgere. alioquin de peccato in peccato ca-
dit. Et hoc accidit propter tres causas. / Prima
est propter peccati poderositatem. Peccati enim est ual-
de onerosum. ps. Iniquitates mee supergressae sunt ca-
put meum: et sicut onus graue grauatae sunt super me.
Et ideo peccati quod per penam cito non diluitur mor sua
poderositatem ad aliud trahit. / Secunda causa est pro-
pter peccatoris cecitatem. Et ponit exemplum Chryso. de
sompnone: cui cum capilli in quibus erat vitium sua de-
tracti essent: philistei ipsum ligauerunt et sibi oculos
eruenerunt: et ipsum in molere fecerunt: quod quod peccator perdit ro-
bur virtutum suarum: mor demones ipsum funibus peccato-
rum ligant: oculo fidei ipsum ercecant. de vicio in vitiis
cum currere percurat. / Tercia causa est propter quadam
conexione. Nam auaritia trahit ad rapinam et fortitudo
ad multa medacia. Gula trahit ad ebrietatem et lu-
daria. Supbia trahit ad multas iniurias inferen-
das et ad multas ambitiones appetendas. / Alii di-
cunt. / Ysa. xliiij. Qui fugerit a facie formidinis: caderit i
foueam. / Qui erit de fouea tendit laqueo. Per for-
midinem intelligit auaritia. quod auarus semper est in ti-
more. Per foueam intelligit luxuria. Prouer. xliiij.
Fouea profunda est meretrix. Per laqueum intelligit
supbia que omnes illaqueat. Sepe autem pertingit quod quod
auarus dimittit auaritiam et dat se iertie: cadit in lu-
turiam. Et qui luxuriosus superat omnem concupiscentiam
cadit in uanagloriam et supbia. Circa secundum opus
et misericordie quo ipse demones subiecit. Notandum
quod demones habent magnam potentiam. Iob. xli. Non est
potestas super terram que coparet ei. Habent magnam astutiam
et. / Eoz. ij. Timeo autem ne sicut serpens eum seduxit
astutia sua: ita corrumpant sensus uiri et excidat a sim-
plicitate que est in ipso iesu. Habent magnam seuitiam. i.
Pet. v. Aduersarius uester tanquam leo rugiens cir-
que. quem deuo. Magna ergo misericordia dei est qui
a nobis expellit aduersarium tam potenter et tam astute
et seuitere. / Michilominus enim eius potentiam vincimus
resistendo. Iac. iij. Resistite diabolo et fugiet a vo-
bis. Eius astutiam vincimus dum ad deum per offerre
ueritmur. / Paral. xv. Cum ignoramus quid agere de-
beamus hoc solum refugium habemus ut oculos nostros
dirigamus ad te. Eius seuitiam frangimus nos ipsos

macerando. quod quod nos ipsos maceramus habere possumus
nimus. i. / Eoz. ix. Quis enim qui in agone prehendit
ab oculo? se abstinet: ego non sic curro quasi in incertum
F. Circa opus sapientie. i. predicacione ipsi. Notandum
quod ipse ibat sapienter predicando. Ibat enim predicando si-
ne expensis usque ad eursum. Mat. xxi. Cum eiret a be-
thania eursit. Ibat sine expensis usque ad lassitudinem
Ioa. iij. Iesus fatigatus erat. i. predicacione. Ibat sine clientibus
usque ad captione. Alii dicit pilato. Si ex his mu-
do esse regnum meum ministri mei utique decernerent ut
non traderet iudeis. Predicator qui aliter iret: inspicitur
iret. Si videlicet iret aut postipat: eque aut de iustis
suffraginatur: aut fuitoribus: aut domesticis uallatur.
Eadem quinta seria tertie hebde. xl. Sermo secundus.

Secundus autem sermonis tenebat ma-
gnificat peccatum mortale. quod sicut febrici-
tas modo patitur frigus: modo estus. sic peccator mo-
do patitur timorem qui est frigus anime. modo cupiditas
que est calor anime. Alii Aug. super ps. Incensa igni
et suffocata. quod omnia peccata duces faciunt. timor et
cupiditas. Timor facit fugere omnia que sunt carni
molesta. Cupiditas facit appetere omnia que sunt car-
ni suauia. / Alii. Sicut autem diuerse sunt species fe-
bris. sic etiam sunt diuersa genera peccatorum. / C. Pri-
ma febris est quotidiana et significat peccata uenialia
alia que quotidie agimus que secundum Aug. assimilantur
guttis aque: arene: et scabiei. Guttis aque assi-
milantur quod seruuore charitatis remittuntur. Arene: quod
sepe ab omnibus bonis operibus animam sterilem faciunt.
Et scabiei: quod decor anime diminuit. Et dicit ibidem
Aug. quod sicut multe gutte nauti faciunt naufragium:
et multa grana arene faciunt onus ponderosum. et
multitudo scabiei reddit hominem corruptum. sic pec-
cata uenialia quod contemnunt sepe sua multitudo
granitate et deformitate disponunt animam ad mortale.
Et el febris quotidiana potest esse gula propter exacti-
onem quotidianam. / Ysa. lvi. Venite sumamus cibum
et impleamur ebrietate et erit sicut hodie: sic et cras
et multo amplius. Gulosus enim si hodie bene co-
medat: cras melius appetit comedere. ideo assimi-
lat sanguifuge. Prouer. xxx. Sanguifuge due si-
lie sunt dicentes: affer affer. quod gulosus post unum
seculum dicit affer aliud. / Secunda febris est effi-
mera. et dicitur ab effimero pisce marino. qui eo die
quo nascitur moritur. et significat subito ire mortem qui
debet finire ante occasum solis. / Ephe. iij. Sol
non occidat super iram uestram. Talis enim motus su-
bitus quasi omnes inuadit. quod sicut dicit Hiero. Quasi
nulla animi perturbatione mouet: aut deus est: aut
lapis. / B. Dicit tamen Greg. nazarenus quod tres sunt
qui non possunt moueri. duo in celo. scilicet deus et angelus.

Seria quinta tertie hebde Sermo xlii

terius in terra. xpianus pplus. Quis enim de
dicit irasci tñ fm Aug. nō dī irasci ppter aliquē
turbulētū affectū sed ppter vindictā. Angeli etiā
quīs de pditione pctōz dolere dicant tñ nullam
sentit passionē: sed dicunt dolē: q: ad modū dolē
tñ se hñt. xpianus autē pplus appellat ille qui in
dei amore est pfect⁹. talis enim lā aliquā p̄turbatio
nē patiat: tñ ex hoc eius rō nō obnubilat: q: talē p
turbationē tenet sub dñio rōnis. ¶ Tertia febri
est erratica que non accidit certis horis: 7 signifi
cat inuidiā que qñ aliqz laudat accedit: qñ vitupe
rat recedit. nō hēt horā determinatā sed quotiens
cūqz renouant laudationes tonēs renouant acces
siones. hoc pater. j. Reg. xviii. de saul qui inuide
bat dauid. Cū enim diceret. Saul percussit mille: 7
dauid decē milia. tñ saul passus est magnas ac
cessiones: 7 quotiēs audiebat de sua p̄bitate tñ la
borabat totiēs illa accessione. Quā autē dauid canē
7 pulcē mortuū se noiabat: tñ ista accessio rece
debat. ideo inuidus significat per hely de quo dī. j.
Reg. iij. q. nō poterat vidē lucernā dñi sui anteq̄
extingueret lucernā. accēsa lucernā lucet: sed extin
cta feter. Lucerna igit accēsa sunt viri virtuosī. ex
sticta pctōres fetidi. Inuidus igit nō pōt sine ma
gna afflictōe sustinere ut videat viros virtuosos
libētē aut videt viros misēros 7 abiectos: idē
Socrates. Atq̄ inuidi in oib⁹ ciuitatib⁹ oculos
7 aures hēret ut de cūctoz felicitatib⁹ torquerent.
¶ Quarta febris est tertiana quā laborat illi qui de
pctis suis nolūt satisficē. Hñt enim p̄titionem 7
p̄fessionē sed nolūt hēre satisfactionē. Vñ dī q. cū
qdā demoniacus ad quēdā virū fessū fuisset duc⁹
7 ille demonē adiuraret ut recederet 7 nomē suū
ei diceret: ille ait. nos sumus tres fies qui hēmus
nra officia determinata. ego enim uocor claudēs
cor. alius uocat claudēs os. alius uocat claudēs
marfupīū. officiū enim meū est cor pctōris indu
rare ne possit cōtērationē hēre. 7 si forte pterit: labo
rat frater meus. s. claudēs os ut a p̄fessione impe
diat. 7 si forte cōfessus fuerit laborat frater meus
s. claudēs marfupīū ne satisficiat. ne male ablata
restituāt. ¶ Quinta febris est p̄sua. ista laborant
auari 7 maxime usurarij. ceteri pctōres iterpolati
onē faciūt in pctis. Usurarius vō p̄tine peccat. s.
die 7 nocte 7 q̄libet hora: 7 quolibet momento: 7
quolibet festo. ideo videt esse peior in dā. scariotz.
ille enim uēdit r̄pm. ¶ Iste uēdit r̄pm beatā
mariā 7 oēs scōs 7 scās dei: q: ipsorū festiuitates
cōputat in usuris. 7 q: usurarius filis est iude: im
mo peior. in culpa. ideo filis erit ei in pena. iudas
enim in aere interit qui est habitatio demonū. ad
inuedū q. nō debebat stare in celo cū angelis. nec

in terra cū hoīb⁹. sed in aere cū demonib⁹. Eodem
modo usurarius nō habitabit in celo: q: deū 7 bea
tā virginē 7 oēs scōs offendit. nec in mādō: q: ho
minēs p̄turbauit. sed in inferno cū demonib⁹ quos
per auaritiā adorauit. iuxta illud Col. iij. Auaritia
que est idoloz seruitus. ¶ Ista febris conti
nua. s. auaritia cito extinguit hominē: q: tollit tria
que sunt causa vite. s. cibū somnū 7 q̄etē. Auarus
enim nō pōt comedere. Eccli. xxiij. Nō satiabitur
pane indigēs 7 in tristitia erit sup mēsam suā. Nō
pōt dormire. Eccli. ij. Cūcti dies eius dolorib⁹ 7
erōnis pleni sunt. nec per noctē mēte regefcit. nec
pōt q̄etē hēre. Hierē. xliij. P̄e sollicitudine q̄escē
nō potuit. ¶ Sexta febris est q̄rtana 7 signi
ficat supbia ppter q̄tuor spēs supbie de quib⁹ di
cit Biego. Quatuor sūt species tumoris. s. cū q
bonū qd habet a se hēre existimat. uel pro suis me
ritis datū sibi putat. uel cū iactat se hēre qd nō ha
bet. uel cū despectis ceteris appetit singulariter vi
deri habere qd nō habet. Vel pōt significare luxu
riā que per corpus explet qd ex q̄tuor elemētis cō
ponit. Vel pōt significare p̄suetudinē lōgā peccā
di: ut p̄ma dies sit mala suggestio. secūda malus
p̄sensus. tertia malū opus. q̄rta mala cōsuetudo.
Ista q̄druplex species q̄rtane difficultatē curatur.
Supbia enīz difficultē curat: q: semp est in ascē
su. ps. Supbia eoz qui te oderūt ascēdit semper.
Luxuria difficultē curat: q: in corpe radicatur: quā
tūc totū corpe inflāmat. Job. xxxi. Ignis est usqz
ad p̄sumationē deuorās. ipm vulnerat. Job. xvi.
Et vulnerauerūt lābos meos. ipsum corripit 7
sedat. Job. i. Computruerūt iumēta in stercore
suo. Biego. Iumēta in stercore cōputrescē est car
nales hoīes in fetore luxurie vitā finire. Mala autē
cōsuetudo difficultē curat. hoc signatū est Joā.
xi. in lazaro q̄riduano quē dñs cū quadā difficul
tate uoluit resuscitare. s. cū dñs cum clamore. 7
cū sui p̄turbatione. 7 cū lachrymarum effusione.
¶ Septima febris est ethica que radicatur in medi
lis 7 naturalē humiditatē p̄sumit. 7 significat tri
stitiā illā de qua dicit. ij. Cor. vij. Seculi tristitia
mortē opat. Prover. xviij. Spūs tristis exccat ol
sa. i. robur virtutis. Sunt tñ quedā ossa que non
tñ sunt ericcadā sed etiā icineradā. Amos. ij. In
cēderūt ossa regis ydumē usqz ad cinerem. Ydu
mea interpretat sanguinea 7 signat diabolū qui san
guinē nrm sicut. eius ossa sunt nra pctā per que cō
tra nos diabolus assumit robur. Sunt igit qdā
qui ossa hñt integra qui. s. de suis peccatis nō p̄
runt. alij sunt qui illa ossa in grossas partes fran
gūt qui. s. superficialiter conterunt. alij vō sunt qui
ista ossa incinerāt. s. qui p̄cordialiter cōtēnuāt. 7

in contritione facit salubris tristitia. de qua dicit
ij. Cor. vii. Que enim fm deū tristitia est per pe-
nitentiam in salutem stabilem operatur.

Seria sexta tertie hebde. xl. Sermo primus.

Esus

fatigatus et iterum sedebat su-
per fontē. Joā. iiii. Dum dñs
nō per diuersa loca p̄dicādo discurreret. et
quadā vice fatigatus ēēt sup quēdā fontem sedere
cepit. Et hic dicat fons: nō inferius uocat pute-
us. S; sicut dicit glo. ubi cū aqua de terra ma-
nat dicit fons. sed si manat in supficie fons tñ dī
est. si vō manat in p̄fundo etiā puteus appellat. et
fm hoc oīs puteus est fons: sed nō oīs fons pute-
us est. Dñ igit sic sederet uenit mulier de samaria
haurire aquā inter quā et xpm magnus dialogus
fuit: q; plures colloctiones mutuas habuerunt.
C̄ Prima fuit q; xps suā humanitatē ostēdit in eo
q; bibere petiit. p̄babile enim est q; xps post fatiga-
tionē sitiret. et in hoc ostēdit se ēē uerū hōiem. q; tñ
deus sitire nō pōt. ad hoc r̄ndit mulier cū quadā
admiratione dicens: quomō tu cū iudeus sis a me
bibere potes et iudei enim habebāt in uestimen-
tis simbras per quas distinguebant ab alijs gēti-
bus. A Secda colloctio fuit qua xps ostēdit su-
am diuinitatē cū ait. si scires donū dī et q; est qui
dedit tibi da mihi bibere tu forsītā petisses ab eo q;
dedit tibi aquā uiuā. s. ip̄s scī grām. hoc non
poterat nisi in quātū deus. sed mulier intelligens
de aqua materiali illius putei dixit q; hoc facē nō
poterat: q; nec titulā nec chorā habebat: et pute-
us p̄fundus erat. imo nec ipse iacob quo ipse ma-
ior nō est aliter ipsam aquā habere non potuit nisi
quo adiutorio. C̄ Tertia colloctio fuit qua xps
ostēdit aque materialis et sp̄sualis magnā differēti-
am cū dixit. oīs qui bibit ex aqua hac sitiet iterum.
Aqua enī materialis ad tēpus pōt auferre sitim.
Aqua vō sp̄sualis semp auferat. ad hoc r̄ndit mulier
dñe da mihi aquā hāc. q̄si dicat: magna pena est
mihi sitire. magna fatigatio ē huc uenire: magn⁹
labor est haurire. ergo da mihi aquā hāc que pe-
nam sitis auferat. fatigationē itineris tollat. Labo-
rem hauriēdi amoueat. C̄ Quarta colloctio est
qua christus dixit ei ut uirū suū uocaret. i. illū quē
loco uiri tenebat. Ad hoc r̄ndit mulier q; non ha-
bebat uirū scilicet legitimo m̄fimonio sibi cōiun-
ctam. C̄ Quinta colloctio est qua christus dixit
totam uitā suā p̄teritā cum ait. Bū dixisti. i. uirū
dixisti: q; nō habeo uirū. quāque enim uirō habui
nō. Ad hoc mulier r̄ndit q; credebat ipsum p̄phe-
tam esse. Postq; totā uitā suā ei dixerat. Post hec
aurē mutat ordo loquēdi. Hucusq; enim christ⁹
quesiuit et mulier r̄ndit. modo autē mulier querit

et christus respōdit. Querit enim ergo ipse est p̄-
pheta ut soluat cōrouersā que est inter iudeos et
samaritanos. In dei enim dicebāt q; non licet ali-
cubi adorare nisi in templo dei. Samaritani autē
dicebant q; poterāt adorare in monte samarie: q;
patres sui: scilicet iacob et filij eius ibi adoraue-
runt. Et uocabāt samaritani iacob patrem suū:
siue quia ip̄i legem tenebāt moysi: siue q; iacob et
filij eius ibi habitauerūt. siue quia ille mons ex he-
reditate iacob ad eos peruenerat. Ad hoc christ⁹
respōdit q; in orando deus non regit locum cor-
poralem: sed sp̄sualē: id est cor mūdus et deuotū.
Ista respōsio nō placuit mulieri. q; uolebat q; di-
ceret q; in monte illo poterāt adorare. et ideo dixit
q; questionē illam determinādā reseruabat messie
id est christo: qui christus cū uenerit de hoc uerita-
tem eis annūciabit. Ad hoc christus respōdit q;
ipse erat ille messias. quo audito q; ille erat p̄re gau-
dio h̄driā dimisit: et in ciuitatē currēs nunciante
omnia. Et tñc christus ad preces samaritanorū cū
uitatē intrauit: et oēs ad fidem cōuertit. B. Si-
cut patet ex p̄dictis christus hāc mulierē et nos
ad tria inducebat. C̄ Primo ad contēnendū amo-
rem mūdi cum dixit. Bīs qui biberit ex aqua hac
sitiet iterum. Amor enim mūdanoz: scilicet diui-
tiarum: delictiarū: et honorū: sitim non extinguit:
sed augeat. De quib; dicit Proverb. xix. Sanguis-
suge due sunt filie que semp dicūt asper asiet. Sā-
guisuga mater est supbia que est causa oīum ma-
loz. Eccl. i. Instrū oīs peccati supbia. Habet autē
duas filias: scilicet cupiditatē et uoluptatē. Quia su-
perbus non tñ honores ambit: sed etiam aliorū
bona rapit et uoluptuose uiuit. C̄ Ista autē sitis q;
sit uana ostendit in morte alexādrī: qui cum cōtro-
tius mundi dñs diuitijs plenus: libidinosus: et
eius ossa in uase aureo fuissent reposita p̄philo-
p̄hi conuenerūt. Unus igitur uolēs ostēdere do-
minū suū fuisse uanū ait. B̄ri isti non sufficie-
bat totus mūdus: hodie parua sepultura est con-
tentus. Alius uolēs ostēdere esse uanum aurum
et argētum cōgregatum ait. B̄ri iste faciebat the-
saurum de auro: hodie aurum thesaurū facit de
ip̄o. Alius uolēs ostēdere uanū esse corpus de
licijs nutrire dixit. B̄ri iste nutrebat corpus su-
um diuersis delictijs: hodie vō comedit a uermi-
bus infinitis. C̄ Secūdo christus inducebat
istam mulierē et nos cum ipsa ad desiderādū amo-
rem dei cū ait. Quis autem biberit ex aqua quam
ego do: non sitiet in eternū. Augu. Qui biberit de
paradisī fluuio cuius gutta maior est oceano: re-
stat ut in eo sitis penitus extincta sit. P̄uius flu-
uij paradisī vnam guttam perceperat Paulus: et

hatim extingit in eo oem superbiam: ita q. serocē lu-
pū mutauit in agnū māfuerū. Percepit matthe-
z mor extingit in eo oēs auaritiā: ita q. raptorē cō-
uerit in p̄ptorē. Nam qui p̄p rapierat aliena:
postmodū p̄p̄sit ppia. Percepit magdalena:
z mor extingit in ipsa oēs luxuriā: ita q. comiculaz
nigerrimā puerit in colūbā cādīdā. C. Tertio in
ducebat eā z nos in ipsa ad sui cognitionē. Gra-
datim enī hec mulier surrexit ad xpi cognitionē.
Nā p̄mo dixit eū eē viū: ueri dei cultorē: in hoc q.
dixit eū iudeū eē: z hoc fuit magnū. Deinde ip̄s di-
xit eē p̄phetā: z hoc fuit mai⁹. Tādē z dixit z cre-
didit ip̄s eē xpm. z hoc fuit maximū. Per qd daf-
telligi q. debem⁹ scire a minimo: z paulatim asce-
dere ad maiora. Iste gradus significat Mar. iij.
ubi dī. Altro enīz terra fructificat herbā p̄mū. de
inde spicā. Deinde plenū fructū in spica. hoc est fz
Glo. timorē: p̄mū: z charitatē. Illi qui generāt
herbā. i. timorē sunt scīp̄ctes qui debēt incipē a ti-
more. Sicut enī herbā est p̄ncipiū spice: sic timor
dei est p̄ncipiū in noue uite. Prouer. i. Timor dei
p̄ncipiū sapiētie. Illi qui generant spicā. i. p̄mām
durā sūt p̄ficiēs: qui sic fuerūt delectati in p̄ctis
sic debēt se affligē in p̄nia z lāntis. Job. xli. Ipe
me resp̄hēdo z ago p̄nīaz in fauilla z cinē. Illi qui
p̄ducūt plenū fructū in spica. i. charitatē z bono-
ruz operū plenitudinē sunt p̄fecti qui habent cha-
ritatem dei z proximī. Quia sicut dicitur Roma.
xliij. Plenitudo legis est dilectio.

C. Eadē sexta seria tertie hebde. xl. Sermo scds.
Amis qui biberit ex aq̄ hac sitiet iterū. A. Ponit dñs hic
tres diāas aquarū. Una est que facit si-
tiē: cū dicit. Mis qui biberit ex aq̄ hac sitiet iterū.
Scda est que sitim extinguit: cū dicit. Qui autē
biberit ex hac aqua quam ego dabo ei: nō sitiet in
eternū. Tertia est que in uitā eternā fuit: cū dicit
Sed aqua quā ego dabo fiet in eo fons aque salie-
tis in uitā eternā. C. Prima aq̄ significat amorē
mūdi. i. amorē diuitiarū: deliciarū: z honoz. Et
ideo istā aquā que sitim nō extinguit sed facit: mul-
tus debet appetē cū sit turbida z amara. Hierē.
li. Quid tibi in via egypti ut bibas aquā turbidā.
Supb⁹ enīz hēt cor turbidū p̄ cōtinua idigna-
tione z p̄ctiosa emulatione. Prouer. xliij. Inter su-
perbos semp⁹ superbia sūt. ps. Tāge mōies z sumi-
gabūt. Auar⁹ semp⁹ hēt cor turbidū p̄ nimīa tri-
stitia z sollicitudine. Eccl. xliij. In tristitia erit sup-
mēfz suā. Hierē. xliij. Turbati sūt in mari. p̄ sol-
licitudine gēcē nō potuit. T. Ibi diosus hēt cor tur-
bidū p̄ nimīa p̄cupiscentia z seruire. Job. xxi.
Ignis est usq̄ ad p̄sumationē deuorās z oīa tra-

dicās germina. B. Nō solū autē ista aqua est tur-
bida per effectū: sed etiā in seipsa. Aqua vō turbida
nō est apta ad bibēdū: cū sit amara. nec ad spe-
culādū cū sit turbulēta. nec ad lauādū: cū sit immū-
da. Amor mūdi eodē mō nō est aptus ad bibēdū
q. est amarus. Facit enīz amaritudinē in p̄scien-
tia. Prouer. v. Mouissima illi⁹ amara q̄i ab hincē
uz. Et tādē facit amaritudinē in pena. Ysa. xliij.
Amara erit potatio bibētibus illā. Similī amor mūdi
nō est aptus ad speculādū: cū sit turbulē⁹.
Nō enīz possumus ibi speculari deū per p̄cepta-
tionē: nec p̄ctā nra p̄ cōtritionē. C. Legit in vitas
patrū q. cū qdā frater cor plenū anxietatib⁹ z tri-
bulationib⁹ hēret: z more solito deū p̄plari nō
posset: qdā sanctus pater ad quēdā fontē duxit eū
z cū aquā cū quodā baculo p̄curbasset dixit ut re-
spiceret si facie suā videret. z cū nō possit vidē ex-
pectauit quousq̄ aqua clarificata fuit: z tūc vidit.
 Applicatio hui⁹ crepli plana est. Similiter amor
mūdi nō est aptus ad lauādū: cū sit immūdu⁹.
Sigs ergo hēt cor immundū z illud vult lauare
cū amore mūdi: magis se inquinabit. An Amb. in
libro de v̄ginibus pictagorā resp̄hēdit dicens. Pl-
cragoras postq̄ cubitū lerat tibi cinē iubebat mol-
liora canē ut anxia curis secularib⁹ corda mulce-
ret. Sed ille facit sicut is qui latere lauat. secula-
ria secularibus frustra cupiebat abolere. Magis
enīz lineabat se luto q̄ remediū a uoluptate quere-
bat. Aug. Quisq̄ es qui es in mōdo ad te venit
qui fecit mūdū ut eripiat te de mundo. q. si forte
aliq̄ delectatione te retinet mūdus semp⁹ vis esse
immūdu⁹. C. Scda aqua est que sitim extinguit.
z ista est amor spūs sancti qui extinguit amorē di-
uitiarū: deliciarū: z honoz. hoc figuratū est Ju-
dicū. xliij. in Sāp̄sone. De quo dī q. spūs dñi ir-
ruit in eū: z sic leonem interfecit: z philisteos expu-
gnauit: z vincula rapit. Per leonē intelligit sup-
bia. Per philisteos qui īterp̄tant cadētes: intelli-
git auaritiā. Sicut enīz dī Prouer. xij. Qui cōfi-
dit in diuitijs suis corruet. Per vincula intelligit
carnalis p̄cupiscentiā. C. An igitur amor spūs
sancti aduenit: supbia expellit: auaritiā occidit: cō-
cupiscentiā tollit. Ista aqua est p̄traria supiori. Est
enīz dulcis ad bibēdū. Eccl. xliij. Qui bibunt me
adhuc sitiet. Est clara ad speculādū. iij. Cor. iij.
Mos autē reuelata facie gloriā dei speculātes. Est
mūda ad lauādū. Eze. xxxvj. Effundā super uos
aquā mūdā: z mūdabimini ab oībus iniquitatib⁹
uestris. Spūs enīz sanctus quodāā litiū in cor
de hoīs generat per quod oīa p̄ctā lauat. In quo
qdē luxurio ponit lachrymas pro aqua que habet
peccata lauare. ps. Lauabo per singulas noctes

lec. me. la. zc. Ponit memoriā mortis pro cinere: que siliter hēt aiām a peccatis mūdare. Eccl. vii. Memorare nouissima tua z in eternū nō peccabis. Ponit amorē celestē pro igne: qui ipm liriū in flāmet. Xiriū enī frigidū nō bñ lauat: sed calidū optime lauat. Qñ igit lachryme nre z memoria mortis ab igne diuini amoris inflāmat tūc oīs macula z rubigo peccati tollit. Luc. vii. Dimissa sunt ei pccā multa: qm̄ dilexit multū. Ubi diē glo. Incēdit plene peti rubiginē qui ardet ualde per amoris ignē. Qui igit in tali liriū abluit: quātū cūq; fuerit niger: albus efficiet. ps. Lauabis me z sup niuē dealbabor. Ysa. i. Si fuerint pccā nra ut coccinū: qñ nīr dealbābunt. Quid patet de quadā muliere de qua legē in ritas patrū. Que cum per ciuitatē cū nimia ambitione pcederet: eps qdā sanct' eā vidēs ad terrā corruit z amarissime flere cepit. Et cū interrogaret cur fletet. Respondit. f leo q ista mulier plus sollicita est placē mū do q̄s ego deo. Eū igit eps domus rediisset pro ea orauit cuius dñs pces eradiuit. Sequētī autem nocte visum est sibi q quēdā cornicula nigerrima ad eū ueniret. quā ille accipies in aquā demersit z statim in colūbā cādidā puerfa fuit. Sequētī igit mane illa mulier tota in lachrymis resoluta ad pedes eius pēdit. que prius fuerat peccādo niger rima postmodū in lachrymis baptizata tota facta est cādidā. Istā aut aquā spūalē deus nobis grātis dare pmittit. Ysaie. lv. Mēs sitientes uenite ad aq̄s. z qui nō hētis argētū pperate. emite. z comedite. Si ergo aliquis istā aquā nō hēt culpa est ipsius nō recipietis z nō dei offerētis. Si enim offero tibi ciphū aque frigide z tu nō vis os apire. si porrigo tibi rosam z nō vis eā accipere. si sol ad se nēstrā ēberat z tu tenes eā clausas. si pulso ad ostiū z nō vis mihi apire: tua culpa est z non mea. Deus aquā sue grē nobis insundit z nos os cordis claudimus. rosam grē sue nobis porrigit: z nos accipe negligimus. radiū sue grē nobis mittit: z nos uolūtātē nrām referare ptenimus. Ad ostiū nfi cordis pulsar: z nos sibi apire diffimulamus.

D C Tertia aqua est que in vitā eternā fluit que ad instar fluij ibi dat: q sci ibi hnt in maxīma plenitudine abūdātijs spūs sci. Apoc. ult°. Ostendit mihi flumē aque viue. Aliter enim coīcat aquā suā am puteus. aliter fons. aliter fluius. Puteus enī habet aquā absconditā z cum labore haurit. Fons vō hēt aquā patētē z haurit sine labore: tū nō diffundit se in magna plenitudine. Fluius vō hēt aquā patētē z de facili haurit: z in magna plenitudine se diffundit. Sīa igit diē est ad istar putei peccatorib': q est eis abscondita cum nō sint digni. z

oportet q cū multo labore penitētē eā hauriāt. est tū ille labor modicus respectu grē quā acquirūt. Eccl. ij. Modicū laborauit iuēni multā reges. bonis aut ad instar fontis: q facilliter pnt haurire: s; tū i pnti modicū pnt gustare. ps. Sitiuit aīa mea ad cū fontē viuū. Bñs aut dat ad istar fluij: qā in maxīma abūdātijs hnt amorē spūs sci. ps. Inebriabunt ab ubertate domus tue.

C Sabbato tertie hebde. xl. Sermo primus.

Educunt ad iesum scribe z pharisei mulierē in adulterio dephēsa. Joā. viij. Isti scribe z pharisei sepe uoluerūt iesū cape in sermone ut ipsum infamarēt z cōtra eū populū puocarēt. sicut patet in isto euāgelio in quo qdē ponunt tres differētijs psonarum. s. pharisei. chūsus. z mulier in adulterio dephēsa. In phariseis qdē duo fuerūt. scilz subdolosus adulator. z fallax interrogatio. Cb dolo adulator fuit in hoc q magistru eū uocauerāt. Chryso. magistru eū uocauerāt ut qñ honoratus sui secretū cordis simpliciter eis apiret. hec est enim hypocritarū pīma potētia simulata laudatio. Istā aut laudē magister i xps recipiebat a discipulis. Joā. xlij. Vos uocatis me magr z dicit: z bñ dicitis. sum etenim. q sciebat q eū sic uocabat causa honorādi. ab istis tñ recipere noluit sciēs q eū sic appellabat causa tētādi. Adultores enim sunt scorpiones z apes. Scorpion enim facie applaudit sed cauda pūgit. apes mel positā in ore sed pūgit a posteriori parte. sic tales in facie laudāt. in absentia vituperant. sunt enim sicut syrene que sunt pisces marini qui hnt faciē mulieris. sicut dicit glo. sup illud Ysa. xlij. Syrene in delubris uoluptatis que ita dulciter cantāt q nautas dormire faciūt z sic naufragiū patiunt. sed sapientes naute aures claudūt: z sic piculum euadūt. sic etiā cōtra tales adultores sapientes debēt claudere aures z nō eos audire. Hiero. Mos ad patriam festinātes mortiferos syrenarū cantus debem' aure surda trāsire. Nullus enim in hoc mūdo debet uelle laudari respiciēdo ad vitā suā pntem: futura z pteritā. si enim respiciat ad vitā pteritam inuenit se multa cōmississe de gbus debet erubescere. Roma. vi. Quē ergo fructū tūc habu istis in illis in gbus nūc erubescitis. Si respicit ad vitā presentē inuenit se eē in loco exilij: de quo multus debet dolere. ps. Heu me q incolatus meus plōgatus est. ecce exiliū. habitauī cum habitāribus cedar multā. ecce periculū qui habitāt cum hoībus tenebrosi. Si respicit ad vitam futurā inuenit super se dei iudicia: de gbus multū debet timere. z iudicij enim tuis timui. Nullus ergo in hac vi-

ta debet uelle laudari. postq̃ habet causam tāti ru-
boris: doloris: et timoris. illi autē qui sunt in p̃sa
secre possunt laudari: cum nec de p̃terito habeat
de quo debeat erubescere cum sint in oimoda san-
citate. nec de p̃senti unde debeat dolere cū sint in
plena iocunditate. nec de futuro unde debeat time-
re cū sint in eterna iocunditate et securitate. ¶ Se-
cūdo in phariseis fuit fallax interrogatio: cū dicit.
Magister hec mulier modo dephēsa est in adulte-
rio. hoc autē dicebat ut eum possent accusare. ¶
In christo fuit ueritas doctrine: illū etudo mise-
ricordie: et rectitudo iustitie. iuxta illū ps̃. Propter
ueritatē et māsuetudinē etc. Cogitauerūt igit phari-
sei et dixerūt intra se. aut ipse dicit q̃ ista mulier de-
bet lapidari: aut q̃ non debet: aut oīno tacebit. Si
ipse dixerit q̃ ista mulier debet lapidari: tunc eum
deridebimus q̃ non habet māsuetudinē misericor-
die quā ipse predicat. p̃pter qd̃ etiam a populo ad-
amā. si dixerit q̃ nō debeat lapidari sed dimitti.
tūc dicemus q̃ non habet rectitudinē iustitie: et ac-
cusabimus eū q̃ hostis est legis et cōtrarius moy-
si et deo actori legis. et ideo est potius cum adulte-
ra lapidāndus. Si autē tacebit oīno tūc sibi impone-
mus q̃ non habet ueritatē doctrine sed p̃pter ti-
morē humanū ipsam ueritatē p̃dicare formidat.
sed christus sic respōdit q̃ de nullo istorū dephē-
sū potuit sicut infra dicit. ¶ In ipso autē fuerūt
duo. ¶ P̃mo matura discretio in eo q̃ digito scri-
bebat in terrā. Per digitū intelligit discretio. Iu-
der ergo quādo audit accusantes non debet sentē-
tiam statim dare: sed discutere: et ea que audit de-
bet in corde scribere. i. discrete ingere et que agen-
da sunt videre. Unde dicit glo. Decet uos auditis
alienis malis non temere iudicare sed digito di-
cretiōis pilus uosipsos discutere seu discernere.
Ad hoc autē q̃ iuder discrete iudicet debet serua-
re illud qd̃ dicit Daniel. v. Numerauit: appēdit: et
diuisit. Debet enim culpas numeratim ingere. i.
quisitas in statera sui iudicii pōderare. pōderatas
diuisim punire. Non enim debet culpas equaliter
punire sed diuisim. q̃ leues debet punire leuiter.
mediocres mediocriter. et graues grauitur. Quid
autē x̃ps in terra scriberet. Amb. dicit q̃ scribebat
in terra. terra terrā accensat. Augu. dicit q̃ scribe-
bat illud qd̃ postea uoce expressit. qui sine peccato
est uesterū p̃mus in eam lapidē mittat etc. Glo. di-
cit q̃ scribebat corū peccata que illi legebant et p̃e-
uerecūdia extēdit. Chy. dicit q̃ scribebat in ter-
ram. absorbe hos viros abdicatos. i. apte cōdēna-
tos. Pharisei enim et ista mulier erāt in duobus si-
miles. et in duobus dissimiles. similes erāt in natu-
re fragilitate. et quātum ad hoc cōuenit palma scri-

ptura. i. terra terrā accensat. Et in peccatoꝝ multitudine. et quātū ad hoc puenit secūda scriptura. i.
qui sine peccato est uesterū p̃mus in eam lapidē
mittat. quasi dicat si ista est peccatrix et uos simili-
ter estis peccatores. Dissimiles autē erāt: q̃ pecca-
ta eorū corā deo erāt scripta. Peccata autem istius
mulieris per cōtritiōē erāt deleta. et ideo con-
uenit illa scriptura quia peccata eorū et non isti scri-
bebat. Illi etiā scripti erant in terra infernali. hec
autē p̃pter penitentiā iam scripta erat in terra celesti.
et quātū ad hoc cōuenit illa scriptura quia scripsit.
terra absorbe hos viros abdicatos. Moia enim pec-
catoꝝ scripta sunt in terra infernali. Dierem. xlii.
Recedētes a te in terrā scribent: q̃ dereliquerunt
uenā aquarū uiuentiū om̃iū. ¶ Moia autē sanctoꝝ
deus in quatuor locis scripsit. i. in palatio suo scri-
psit ut nunq̃ possint reprobari. Luce. x. Gaudeat
q̃ noīa uestra scripta sunt in celis. In libro suo ut
nunq̃ possint falsificari. ps̃. In libro tuo oēs scri-
bent. In manibus suis ut nunq̃ possint obliui-
ni tradi. ysaie. xlii. In manib⁹ meis scripsi te etc.
In corde suo ut nunq̃ possint non amari. iij. Co-
rinth. iij. Epistola estis christi scripta non atramē-
to sed spiritu dei uiui. ¶ Secūdo in christo fuit in-
sta diffinitio cum ait. Qui sine peccato est uesterū
p̃mus in illā lapidē mittat. In hoc christus ser-
uauit rectitudinē sue iustitie. Unde dicit glo. si lex
suber puniri reos: non tamē p̃similiter puniēdos:
ecce plena iustitia ut mala iustus punit. Illi er-
go uel reā dimittat uel cū ea pena subeat. Seruus
uita etiā māsuetudinē sue misericordie: cum dicit.
Nemo te cōdēnauit mulier: nec ego te cōdēnabo.
Sernauit etiā ueritatē doctrine. de qua d̃ Matt.
ix. Misericordie diā uolo et nō sacrificiū. ¶ In mu-
liere autē duo fuerūt. ¶ P̃mo thori maritalis vio-
latio. ideo adultera nūcupat. et ideo lapidāda erat.
quare autē debebat lapidari uxor: que fornicat ma-
gis q̃ uir. tres cause ponunt. Ecē. xlii. ¶ P̃mo
q̃ cōtra legē dei fecit. ¶ Secūdo q̃ fidē suā nō seru-
auit. ¶ Tercio q̃ uir suo heredes extraneos acqui-
sit. Unde dicit ibidē. sic mulier oīs reliquēs vi-
rū suū et statuēs hereditatē cum alieno m̃simonio.
¶ P̃mo etiā in lege altissimi iereditabilis fuit. ¶ Se-
cūdo uirū suū dereliquit. ¶ Tercio in adulterio for-
nicata ē et ex alieno uirō filios sibi statuit. ¶ Au-
gu. autē in enchiridion aliter r̃ndet et dicit q̃ muli-
er habet quatuor retrahētia a peccato fornicationis.
et uir t̃si unus. et ideo maiori pena est obnoxia que
habet plura retrahētia. ¶ P̃mū est diligēs custō-
dia uiri. Alii enim custodiūt uxores et nō uxores
uiros. Ecē. xrv. Si nō ambulauerit mulier ad ma-
nū tuā cōsundet te in p̃spectu inimicoꝝ tuorum.

¶ Secūdu est uerecūdia et cōfusio mūdi. quia maior est cōfusio mulieri qm̄ fornicat q̄ viro si fornicatus fuerit. Prover. xij. Putredo in ossibus eius que cōfusione res dignas gerit. ¶ Tertiu est terror legū. Ier. enīz diuina et humana iuber puniendā mulierem fornicariā et nō virū fornicariū. Vñ dicit hic in lege aut̄ moysi mādauit nobis huiusmodi lapidare. ¶ Quartū est timor dei qui debet eā retrahere a peccato. Prover. xv. per timorē dñi declinat oīs a malo. et illud solū sicut dicit Aug. viros retrahit. nō enim timēt uxoris custodiā: nec mundi uerecūdiā: nec legū aliquā penā. timēt aut̄ dei offensam. ¶ Secūdo in muliere inuit̄ dei magna miseratio q̄ nullā sibi penitentiā inuit̄: sed trā ei dixit uade et amplius noli peccare. ¶ Vñ dicit enim ipsam habere p̄titionē tācā que ad satisfactiōē sufficiebat. Aliiter enim nō sufficit q̄ quis peccata dimittat nisi satisfaciatur. sicut offēdit Greg. in pasto. per tria exēpla. ¶ Primo exēplū est: q̄ si quis literis uel instrumentis salum scripserit: nō sufficit q̄ ulterius nō scribat nisi etiā qd̄ male scriptus est deleat. pctā aut̄ nra corā deo scripta sunt. Hier. xvij. Pctā iuda scriptum est stilo ferreo in vngue adamātino. nō igit̄ sufficit ut q̄s amplius nō peccet nisi qd̄ male fecerit per p̄titionē et lachrymas lauet. talis enim scriptura non pōt melius lauare q̄ per aquā lachrymarum. ps. Lauabo per sanguinem. le. meum et. ¶ Secūdo exēplū est. q̄ si quis alicui blasphemias dixerit: nō sufficit q̄ ulterius nō dicat nisi de his que maledixit satisfaciatur. Vñ igitur q̄s peccat tūc deū blasphemat. Rom. iij. Nomen dei per uos blasphematur. nō ergo sufficit ut ab his pctō: blasphemis abstineat: nisi de his que fecerit corā deo se rephēdat et penitentiā agat. Job xli. Idcirco ipse me rephēdo et ago penitentiā in fauilla et cinere. ¶ Tertiu exēplū est q̄ debitor nō ab soluit a debitis que p̄traxit pro eo q̄ alia nō multiplicat nisi ea que p̄traxerit p̄soluat. Vñ aut̄ peccamus deī debitores sumus. ab his ergo peccatoz debitis absoluti nō sumus pro eo q̄ alia pctā nō multiplicamus: nisi de his que cōtraximus deo digne satisficiamus. ab istis debitis quotidie absolui petimus cum in ofone dīfica dicimus. Et dimitte nobis debita nostra sicut et nos dimittim⁹ debitoribus nostris.

¶ Eodē sabbō tertie hebde. xl. Sermo secūdus.

Eius aut̄

inclinās se deozum digito scribebat in terra.

Inclinatio xp̄i significat eius humilitatē qua int̄m se inclinauit q̄ in uterū virginis descendit. inclinādo aut̄ se in terrā scripsit. Per terrā significat virgo maria que sic fructifera fuit q̄ illū

fructū ptulit. de quo dicit Ysaie. xlv. Alperiat terra et germinet saluatorē. In ista terra xp̄i⁹ scripsit quādo matrē suā oibus donis et virtutib⁹ donauit et adomauit. In uerbis igit̄ p̄missis tria notant. ¶ Primo offēdit de filio quāte fuerit humilitatis: cum dicit. Iesus aut̄ inclinās se deozus. intelligit de sede patris in mūdū. ¶ Secūdo offēdit de mīe quāte fuerit excellētie et dignitatis cum dicit. digito scribebat. ¶ Tertio offēdit de ipsa mīe quāte fuerit p̄stātē et firmitatis in eo q̄ terra uocatur. ¶ Circa eius inclinātiōē. i. eius humilitatē qua in uterū virginis descendit. Notāduz q̄ tūc ip̄s magis inferius se inclinauit q̄ inclinare potuit. idco signat̄ dicit. inclinās se deozus. Natura quidē diuina sup̄ oīa est. infra aut̄ diuinā angelica. infra angelicā natura humana. infra naturā humanā est pena. infra penā est culpa siue peccatū. infra vō peccatū est nihil. quia oibus rebus in finis peccatū infimū locū tenet. Inquātum igit̄ xp̄istus in uterū virginis se inclinauit et naturam passibilē assumpsit. Inclinauit int̄tatum naturam diuinā q̄ in ip̄s seipsum exinanuit. Phil. ij. Qui cum in forma dei eēt non rapinā arbitratus est eē se equalē deo: sed semetipsum exinanuit formā seruī accipiens. Inclinauit se infra naturā angelicā: q̄ paulo minus ab angelis minoratus est. ps. Diminui eū paulo minus ab angelis et. Inclinauit se infra naturā humanā: q̄ obprobriū hominū suscepit. Ego sum uermis et non homo obprobriū hominū et abie. plebis. Ysa. liij. Nō est ei species neq̄ decor: uidimus eū et nō erat aspectus ei. Inclinauit se tādē usq̄ ad penā: q̄ p̄pter nos uulneratus est. Ysa. liij. Uulnerat⁹ est p̄pter iniquas. attrit⁹ est p̄pter scelera nra. Et usq̄ ad culpā siue peccatū se nō inclinauit. q̄ deus erat in quē peccatū cadere nō poterat. Debeuit etiā eē sine peccato qui oīa uenerat auferre pctā. ¶ Secūdo ostendit de mīe quāte fuerit excellētie et dignitatis in eo q̄ scripta fuit. tota enīz trinitas in ea scripta. nam pater in ea scripsit suā potētā. filius suā sapiētā. spūs scūs suā bonitatē et misericordiā. et sic p̄ fecit eā potētē ad adiuvādū. filius fecit eā sapiētē ad aduocādū. spūs scūs fecit eā clemētē ad miserandū. ¶ Primo p̄ fecit eā potētē ad adiuvādū. Eccl. xliij. In hierl'm potestas mea. Est enī tā potēs effecta q̄ pōt nos adiuuare in uita: in morte: et post mortē. Si enī q̄s hēret amīcū qui possit eū inuare in uita eēt bon⁹. si hier aliu q̄ possit inuare i morte eēt melior. si vō hēret aliu qui possit inuare post mortē iste eēt optim⁹. ¶ Vñ igit̄ ego in isto triplici statu adiuuare nos pōt. Vñ cārat ecclia. Maria mī gēe mī mī. tu nos ab ho. p. et ho. mor. su.

¶ Primo qđē adiuuat in vita. in pñti etenim vita qđā sūt iusti. 7 qđā pctōres. iustos adiuuat: qđ cō seruat in eis dei grāz. iō dī mater grē pctōres ad iuuat: qđ ipērat eis diuinā misericordiā. iō subditur mater misericordie. ¶ Secdo adiuuat in morte: qđ tūc a diabolo nos defendit. diabolus enī est tante audacie qđ nō trā ad pctōres sed etiā ad viros sanctos qui moriuntur uenit: uolēs scire si aliqđ ius in eis hēat. sic uenit ad mortē scī Martini. Sed beata vgo qñ moriuntur aliqđ uiuēti ad eos uenit: 7 a demonib⁹ eos ptegit 7 defendit. Iō dī. tu nos ab hoste ptege. ¶ Tertio adiuuat etiā post mortē. qñ enī aliqđ scī viri moriunt. tūc angeli ueniūt 7 aīas corū deducūt in celū. sed qñ moriunt aliqđ de uoti bñe marie vginis. ipā ad eos uenit 7 eorū aīas suscipit 7 in celū deducit. iō subdit. 7 hora mortis suscipe. ¶ Secdo fili⁹ eā facit sapiētē ad aduocandū. vñ significata est per illā mulierē sapiētissimā de qua dī. i. Regū. iiii. Misit iobā ipēcnā 7 tulit in de mulierē sapiētē que pro absalone apō dauid ad uocauit allegās generalē iñmilitatē dicēs oēs morimur 7 qñ aque dilabimur sup terrā que nō reuertunt. ubi brā vgo allegat pmo humane miserie generalitatē: qđ oēs moriunt. scdo pñmilitatē: qđ qñ aque dilabunt. tertio irreuocabilitatē: qđ nō reuertunt. hō enī est spūs uadēs 7 nō rediēs. habet enī ista aduocata oīa illa bona que in bono aduocato regunt. bon⁹ enī aduocāt tria debet hēre. bonā diligētī 7 ut sit ualde sollicit⁹ in pmouendo eām suā. qđ si negligēs ēēt cito succūberet. sed si ēset sollicit⁹ 7 parū ēēt iuris perit nō ēēt bon⁹ aduocatus. iō oportet ut pter diligētīā hēat etiā magnā sapiētīā. sed si sollicit⁹ ēēt 7 perit 7 regi aī quē ad uocaret 7 toti familie sue ēēt odiosus. nō ēēt idoneus aduocāt. 7 iō oportet qđ corā rege 7 familia sua hēat grāz. ¶ Ille igit optim⁹ est aduocāt qui hēt magnā diligētīā. magnā sapiētiam. 7 magnā grām. ista tria hēt nra aduocata. sic dauid in spū scō fuidēs dixit. Assistit regina a dextris tuis ecce quāra diligētīa. nō enī ad horā recedit sed a dextris filij semp assistit: 7 pro pctōrib⁹ intercedit. In uestitu deaurato. ecce quāra sapiētīa. Per aurū enī in sacra scriptura diuina sapiētīa significatur. Alij enī scī habuerūt aurū. i. sapiētīā diuinā sed nullus uestit⁹ fuit auro ut vgo brā: iō dī. in uesti. deau. Tūc enī diuina sapiētīa ipēm uestiuit qñ nouē mētib⁹ in utero ei⁹ hītauit. hinc etiā colligēdū est quāra sapiētīa cor ei⁹ replēduit qñ diuina sapiētīa nouē mētib⁹ in eius utero hītauit. ista est illa mulier de qua dī Apoc. xij. Signū magnū apparuit in celo. mulier amicta sole. Tūc enī amicta sole fuit qñ sol iustitie in ea descēdit. Circūamicta

uarietate. ecce quāra grā corā rege 7 sua familiā: intātū est enī toti celesti curie gratiosa qđ oēs eam circūdāt. nā in celo quor sūt ordines tot sūt uarietates. iste uarietates tanqđ domicelle eā circūdāt. 7 tanqđ dñaz 7 reginā eā semp associāt. iō cātat ecclesia. sic dies uerni circūdabāt eā flores rosarum. i. oēs societates martyrū. 7 illia pual. i. oēs societates angelorū: pscelloz: 7 vginū. ¶ Tertio spirit⁹ scīus fecit eā clemētē ad miserādū. Sūt enī qđā scī in celo qui qñ rogant sequunt iñformationē sue psciētīe. 7 iō qñqđ deū rogare nolūt: qđ hūt psciētīā qđ illi nō sūt digni exaudiri. Alij scī sūt qui qñ rogant sequunt rectitudinē diuine iustitie. Et iō si rogant 7 sciūt qđ diuine iustitie hoc nō cōpetit rogare nō audēt. Brā aut vgo nō respicit ad cōsciētīā nec ad iustitiā sed ad misericordiā. ac si dicat teneāt se ad suas psciētias. qui uolūt respiciant ad dei iustitiā. ego me semp tenebo ad misericordiā. ¶ Propter istā misericordiā taz excellēt ipsa dicit de seipsa Eccl. xviij. qñ oliua speciosa in campis. Ex quo habet qđ ipsa hēt misericordiā excedētēs: cōgruentē 7 patētē. Excedētē qđē per hoc qđ dicit. oliua. Sicur istā olei oībus liquorib⁹ eminet: sic misericordiā ei⁹ oībus scōz misericordijs peminet 7 illas excellit. vñ illō qđ dī Eccl. xviij. de dño pōt dici etiā de dñā. misatio hoīs circa primū suū. Misicordiā autē tñ sup oēm carnē. hēt etiā misericordiā pgruentē: iō dī. Speciosa. Tūc enī dī speciosa qñ in tpe necessitatis 7 tribulatiōis ipendit. Juxta illud Eccl. xxiij. Speciosa misericordiā in tpe tribulatiōis. Istā misericordiā pgruentē in tpe tribulatiōis brā vgo ipēdit 7 subuenit. Iō uocat luna. 7 lucet in nocte: qđ ipsa ipēdit lucē p solatiōis in tribulatiōe. hēt etiā misericordiā patētē: iō dī ollua in cāpis nō in hortis. Ad oliuas qđē hortorū nō oēs possunt accedē: ad oliuas aut cāporū oēs possūt ire. Quidā scī vident eē oliue horti celi: qđ misericordias suas nob clausas tenēt: qđ vigni non sum⁹. Brā aut vgo est sic oliua in cāpis: qđ ei⁹ misericordiā est coīs. Alii dicit Bern. de plenitudine ei⁹ capiti vniuersi. egri curationē. tristēs p solatiōnē. pctōres ueniā. iusti grāz. āgeli lētiā. filij hoīs humane carnis substantiā. tota trinitas gloriāz. ita ut nō sit qui se abscōdat a calore ei⁹. ¶ Tertio suū in maria mulie psciētē 7 firmitatis: qđ ostēditur in hoc qđ terra uocat. Eccl. v. Generatio pñrit 7 generatio aduenit: terra autē in eternū stat. Mā in passionē xpi generatio aploz pñrit: qđ fides amisit. Sed in resurrectionē aduenit: qđ tūc eā recupant. Sed terra. i. brā vgo cadē nō potuit. ¶ Eccl. dērit qđē apli in passionē xpi a fide. a grā. a societate xpi: qđ ipz solā reliqūt. ¶ Sed brā vgo a fide

eadē nō potuit: q̄ in altitudine sapiētie diuise erat fundata. p̄s. f̄. ūdamēta diu in mōrib' sc̄is. Jō significat per stellā maris que ceteris stellis occidētib' illa nō occidit. sic t̄ brā v̄go ceteris aplis cadētib' ipsa cadē nō potuit. / Sc̄do cadē nō potuit a ḡsa. q̄ septē colūnis. i. septē donis sp̄s sc̄i fuerat stabilita. Prouer. ix. Sapiētia edificauit sibi domū: excidit colūnas septē. / Tercio nō potuit cadē a societate xp̄i: q̄ cruce ei' fuit semp̄ iuncta. Joā. xix. Strabat iuxta crucē iesu mater ei'. Et q̄ sic firma fuit ita q̄ nec a fide nec a ḡsa nec a societate xp̄i sc̄i cadere potuit: ideo ipsa dicit Eccl'. xliij. Ab initio et ante secula creata sum: et usq̄ ad futurum seculum et̄.

Antica quarta. xl. Sermo primus.

Bit

iesus trans mare galilee qd̄ est cyberiadis. Jo. vi. In p̄nti euāgelio fit mētio de trib' generib' p̄sonarū.

f. de r̄po: de discipulis: et turbis. A In r̄po fuerūt tria. s. / magna clemētia: / magna potētia: / et magna puidētia. C Clemētia ei' fuit in duobus. / Primo in hoc qd̄ d̄ q̄ oculos subleuauit et turbā vidit. Beda. q̄ subleuasse oculos iesus et uenire ad se multitudine uidisse p̄hibet diuise plebis iudiciū est q̄ uidet' c̄ctis ad se uenire q̄rentibus ḡsa misericordie celestis occurrere consuevit. B Morādū aut' q̄ duos de' oculos h̄c. s. oculos sapiētie. Eccl'. xliij. Dia uidet oculus ei'. Et oculos misericordie. Sap. xliij. Dia dei et misericordia ei' in sc̄tis ei' et respectus in electos illi'. J̄stos duos oculos olim de' clausos tenebat. Et oculi sapiētie: q̄ nulli viā eādē ad patriā ostēdebat. Et oculi misericordie: q̄ nulli sibi recedētiare uolebat. Job xxx. Sto et nō respicias me. s. oculo sapiētie. mutatus es mihi in crudelē: q̄ nō vides me oculo misericordie. Tandē aperuit de' oculū sapiētie: q̄ iudeo: p̄p̄lo legē dedit. Oculum aut' misericordie clausum tenebat: q̄ nullū ad se recipiebat. Mō aut' oculos ambos aperuit. Et oculū sapiētie: per quē nobis viā ostēdit. Et oculū misericordie: per quē nos ad suā gloriā recipit. ideo d̄. Cū subleuasset oculos iesus. / Sc̄do eius clemētia fuit in hoc qd̄ de his que facturus erat tā familiariter cū suis discipulis p̄ferebat. Añ dixit ad Philippū. Unde eme. pa. ut mā. h̄ij et̄. Xps nāq̄ inter discipulos nō exiiebat se superiore dicens Joā. xliij. Vos notatis me dñe et magister: et h̄i dicitis et̄. Mō in seniorē. Luce. xliij. Ego aut' in medio uest̄rū sis: sic qui ministrat. Mō eq̄les. Joā. xliij. Jā nō d̄. uos sed amī. C In hoc d̄at creplū platis. q̄ inter suos subditos aliqui debēt se ostēde tanq̄ superiores: hoc in officio correctionis. Titū. ij. Argue

cū ol' impio. Aliqu tanq̄ inferiores: et hoc in hūili sui reputatiōe. i. Tsal. li. Facti sum' paruuli in medio uest̄rū et̄. Aliqu tanq̄ eq̄les: et hoc in amabili puerfatiōe. Eccl'. xliij. Rectorē te posuerūt nō li extolli: sed esto in illis q̄si vn' ex illis. D C In r̄po fuit magna potētia que ostēditur in duobus. / Primo in hoc qd̄ q̄nque panes sic multiplicauit q̄ q̄nque milia hoīus ide factauit. exceptis mulieribus et puillis. Sicut d̄ Mat. xliij. Et nihilomin' duodecim coppini suffuerūt. Hoc enī fuit potētie infinitē. Multiplicabant aut' iter manes r̄pi ipsi panes dū eos frāgeret. Inter man' discipuloz: duos eos distribuerēt: et iter dētes edētiū: dū eos edērēt. J̄stus aut' in iraculū quotidiē fit: et tñ nemo miratur Aug. Mat' miraculū est gubernatiō toti' mūdi q̄ saturatio q̄nque milia hoīus de q̄nque panibus: et tñ hoc nemo mirat'. J̄stus miratur hoīes nō q̄ mal' est: sed q̄ rarū est. Añ enī multiplicat de paucis granis segetes. Ide multiplicauit in manib' suis q̄nque panes. Prās in r̄pi manib' erat. Panes aut' illi q̄nque: semina erāt nō q̄dem terre mādāta: sed ab eo qui terrā fecit multiplicata. E Ideo notādū qd̄ sūt q̄daz miracula que h̄nt tñ utilitatē sed nullā ad mirationē: q̄ ex usu uiluerūt sicut ē mūdū gubernare. segetes de terra pducē. hoīes de muliē facē: et huiusmodi. / Quedā sunt que h̄nt amirationē s̄ nullā utilitates: sicut sūt miracula magoz et ant̄r̄pi. sic est per ac̄rē uolare. statuas facē log: et huiusmodi. / Quedā sūt que h̄nt amirationē et aliquā tpālē utilitatē sed nullā necessitatē: sicut sūt miracula maloz xp̄ianoz. qui d̄cunt Mat. viij. Dñe dñe nōne in noīe tuo p̄p̄beta uimus. Mō enī facit illa ut infideles puerantur uel fideles in fide p̄firmen: sed ut ipi reputētur. Miracula aut' que fecit xps et alij sc̄i h̄nt amirationē: q̄ sūt p̄ter ordinē cursuq̄ nature. Et habēt utilitatē: q̄ sūt p̄pter p̄solationē infidētiū. Et h̄nt necessitatē: q̄ sūt q̄si iminet necessitas fidei uel aliq̄d periculū. Tale fuit miraculū r̄pi. Habuit enī amirationē. Añ d̄ q̄ illi hoīes cū uidissent q̄ fecerat signū: dicebāt. Hic est uere p̄p̄beta qui uēturus est in mūdū. Habuit utilitatē: q̄ q̄nque milia hoīus saturauit. Habuit necessitatē: q̄ cū illi infideles essent ex hoc multos ad fidē cōuertit. / Sc̄do ostēdit potētiā suā in hoc qd̄ panes asperos. i. ordeaceos: in panes dulces et suauē cōuertit. f. Credēdū est enī q̄ nunq̄ succunt panes et p̄fices dulcoris saporis. Et ratio pōt' esse. Quoniā aliq̄d fieri pōt' aut per naturā aut per artem: aut per miraculū. Id aut' qd̄ fit per naturā meli' est in eodē genē et in eadē specie q̄ illō qd̄ fit per artificē. Illud vō qd̄ fit per miraculū uili'

est qd illud qd fit per naturam uel per arte. Verbi
grā. Aurū alchimicū qd fit per artificiu hoīs vi-
det esse p̄ciosus sed aurū naturaliter radijs solari-
bus in terre viscerib⁹ generatū est p̄ciosius. Si vō
aliquis sanct⁹ miraculoſe aliquā materiā in aurum
puerteret: sicut fecit Ioānes euāgelista: illud au-
rū eēt p̄ciosissimū. Cū igit isti panes fuerūt mira-
culose multiplicati: manifestū est q^d fuerūt dulcio-
ris saporis q̄ alij alij panes: q^d isti panes p̄tis fue-
rūt opus nature inquātū grana nāture sūt pdu-
cta. Et fuerūt opus artis inquātū grana fuerunt
p̄trita et farina fermentata et panes mō alioy deco-
cti. F uerūt etiā opus gr̄e inquātū miraculose fue-
rūt multiplicati. ¶ Tercio in ipso fuit magna pui-
dētia in eo q^d p̄cepit q^d fragmetū et reliqas collige-
rēt ut denuo paupib⁹ daret. ¶ Et notandū tū
q^d sūt qdā relige disp̄gēde: sicut sūt relige p̄corū
i. mala cogitatio et delectatio que remanent aliqui
post p̄cisi. ¶ Ysaie. xliij. Perda babilonis nomen et
reliqas et germē et p̄geniē. Noīa babilonica sunt
vba lasciuia. Germīa sūt mala opa. Relige sūt co-
gitationes male. Ista oīa sūt disp̄gēda. ¶ Alie sūt
reliche colligēde et p̄seruāde: sicut sūt relige bonay
cogitationū. ps. Relige cogitatioīs diē festū agēt
tibi. Relige cogitationū. i. ipse cogitationes bone
que relinquunt post opus bonū: deo faciūt festus
magnū. Vel relige cogitationū sūt somnia sc̄ōy
viroy que causant ex cogitationib⁹ p̄cedētib⁹. Et
ille relige faciūt deo magnū festū. Quia sicut diē
Breg. Somnia sc̄ōy nō uacāt a merito. ¶ Ter-
tie relige sūt que sūt erogāde: sicut sūt relige cibo-
rū que sūt paupib⁹ erogāde. Sed tū de multis dī
illud ps. Saturati sūt filijs. i. cū filijs suis. Et tū
reliqas nō dederūt: sed dimiserūt eas paullis su-
is. ¶ ¶ Secdo fit mentio de discipulis. Inter
quos fuerūt tres dīe. Quorum qdā erāt in fide
adhuc tardi: sicut Phīlippus qui rīdit. Ducēto-
rū denarioy panes nō sufficiunt eis. Alij adhuc
erāt in fide im̄pecti: sicut Andreas qui dixit. Est
vnus puer hic et. Alij erāt euoti et seduli sūt alij
discipuli qui panes a ipso receptos sollicite distri-
buebāt. Ad eū ergo mirādū si in aliqua religione
alij inueniūtur tardi sicut sūt is̄p̄ciētes. Alij non
dū p̄fecti: sicut sūt p̄ficiētes. Alij deuoti: sicut sūt
p̄fectionē app̄hēdētes. ¶ Tercio fit mentio
de turbis in qbus tria fuerūt. ¶ Vnū est humilis
sessio. Vnū dī. Discubuerūt ergo viri et. Per ses-
sionē igit corpis itelligit ges mētis. Qui igit vult
a deo sp̄ualiter pasci oportet q^d sedeat. i. a curis su-
persuū et anietatib⁹ et p̄urbationib⁹ p̄quiescat
hinc est q^d filij is̄rael nō potuerūt pasci māna cele-
sti q̄d diu fuerūt in egypto: et q̄d diu farinā secū tule-

runt: et q̄d diu nō trāsierunt mare egypti. qui ergo
vult pasci māna celesti: creat de egypto. i. de tene-
brositate p̄cī. abiciat farinā egypti. i. occasiones
p̄cī. transeat mare. i. turbationes et fluctuationes
mūdi. ¶ Secdo in turbis fuit plena refectione. quod
notat cū dī. Cū autē impleti essent et. et signat cele-
stē refectionē in qua sancti plene satiant. ¶ R In
inferno quidē est fames oīmōda et tanta q^d p̄cī ni-
mia fame tū pellis in eis remanebit. ¶ Th̄m. liij.
Adh̄cēt curis coy ossibus aruit et facta est q̄si li-
gnū. tāta q^d fames intra costas coy cōclusa erit.
Job. xviij. Inedia vastat costas corū. tāta q^d lin-
guas p̄p̄ias mādūcabit. Apoc. j. Et omādūcane
rūt linguas suas. tāta q^d brachia sua deuorabunt.
Ysa. lvi. Amulq̄s brachia sua vorabit. In celo
erit satiētas plena. ps. Satiabor cum apparuerit
gloria tua. sed in mūdo est satiētas semiplena. ps.
Salū in manu dñi vini meri. ecce satiētas celli. ple-
nus mixto. ecce satiētas mūdi. uerūtāmē ser eius
nō est x̄m̄anata et. ecce miseria et fames inferni.
¶ Tercio in turbis fuit deuota laudatio: cū dī. illi
ergo hoīes cū vidissent signū q^d fecerat deus di-
cebāt. q^d hic est uere p̄pha et. ¶ Et q̄n igit co-
medimus pus debet p̄cedē b̄ndictio: cū dī. Accē-
pit ergo iesus panē et. Et cū gratias egisset et. j.
Th̄m. liij. Dis creatura dei bona est et nihil rei-
ciēdū qd cū gr̄arū actione p̄cipit. sanctificat cū
per v̄bū dei et ofonē. ¶ Deinde debet coicari lectio.
Aug. Cū acceditis ad mēsz donec ide surgatis
qd uobis s̄m p̄uetudinē legis sine tu multo et p̄e-
tione audite. ¶ Ultimo debet subsequi gratiarū
actio. j. Cor. x. Sine mādūcatis siue bibitis uel
aliquid aliud facitis: omnia in gloria dei facite.
¶ Eadē dīca q̄rta q̄dragesime Sermo sc̄ōs.

Ccepit ergo iesus panes et cū gra-
tias egisset distribuit dis-
cībētibus. Istud euāgelīū bis in āno re-
citaf in ecclesia. s̄ultima dīca añ aduētū. et hoc est
p̄pter finē euāgelij ubi dī. hic est uere p̄pha qui
uēurus est in mūdu. Et in q̄rta dīca q̄dragesi-
me. et hoc p̄pter p̄ncipiū euāgelij ubi dī. Et erat au-
te p̄mū p̄p̄a dies s̄stus in deoy. Vocaf autē
ista dīca dupliciter. i. dīca de rosa. et dīca
de panibus. ¶ Causa aut p̄me appellatioīs est. q^d
in hac die sūmus pōnser per urbē portat rosas au-
reā musco et balsamo intus plenā quā postmodū
dat p̄fecto urbis. Quare aut ista rosa portat rō tri-
plex assignari p̄ōr. ¶ Vna literalis. ¶ Alia sp̄ualis.
et tertia moralis. Rō autē literalis pur dicit In
nocētius in s̄mone quodā. q̄si corruptibile corp⁹
nostrū ex nimio labore et fatigatione deficeret nisi
ipm ad recreationis remediū releuaret. Ande dī.

Interpone tuis iter dū gaudia curis. nā qđ caret alterna rege durabile nō est. ¶ An̄ et sc̄tus Antonius post lōgū laborē solitus erat ducē aliquā recreationē et cū hoc cuidāz sagittario displicuisset docuit eū sc̄tus Antonius per arcus nimia extensionē qđ oportet iter dū larare vigores. Ecceia igit p̄p̄m ieiunijs fatigatū triplici remedio nitit̄ hodie releuare. ¶ Primo v̄bo letificāte. oīa enī que sūt in hodierna missa tā in introitu q̄ in epistola q̄ in toto officio sūt gaudiosa. et id eos qui in p̄nia la borat fortificātia qđ delectatio sufficit opationē ut dī in ep̄icis. ¶ Secūdo cibo p̄fortate. sicut pater in euāgelio. Istud enī miraculū de gñque panibus sicut tūc refecit corporaliter. sic nos debet reficere spūaliter. ¶ Tercio quodā solatio recreāte. s. rose deporatione. vñ dicit ibidē Innocē. Ne populus p̄pter aspiditē qđ drageimālis obseruantie p̄tinuo labore deficeret. in hac media vñica rose solatiū iterponit ut amicitas tēperata meli⁹ suffe rat. ¶ Scđz rō ē spūalis. per rosas enī illā tā natu ralē qđ artificialē x̄ps signat. Al̄ In illa enī rosa artificiali tria sūt. s. Aurū muscū et balsamū. Si milititer in x̄po sūt tres substantie. s. Caro que signa tur per aurū qđ corūpi nō pōt. p̄s. Mō dabis san ctū tuū vidē corruptionē. Alia que plena fuit mus co. i. odore oīz v̄tutū et ḡrarum. Cant. i. Trahe me post te. currem⁹ in odorē vnguetōz tuoz. Et diuinitas que signatur per balsamū. Ecē. xxi. ij. Quasi balsamū nō mīxtū odor meus. Diuinitas enīz fuit carnis vnita sed nō admixta. Qui igit vult laborē p̄nie ferre debet hāc rosam in corde porta re. Signat etiā x̄ps per rosas naturalē que p̄ce teris florib⁹ magis delectat visus suo colore. magis recreat olfactū suo odore. magis p̄fortat gustū suo sapore. sic etiā x̄ps est delectabilis ad itūdū. i. Petri. i. In quē dēfiderāt angeli p̄spicē. est sua uis ad adorādū. Cant. i. Trahe me post te curre mus in odorē vnguetōz tuoz. Est dulcis ad p̄ce gustādū. ii. Pet. ij. Si tū gustasses qđ dulcis est vñs. Mō debet igit fatigare fideles labor p̄nie p̄si derādō hāc rosas in qua recepturi sūt tāte clarita tis visionē. tāte suauitatis odore. et tāte satietatis refectionē. ¶ Tercia rō est moralis. per rosas enim signat qđ per p̄nias spine vitiōz n̄roz puertunt in rosas v̄tutū. An̄ dicit Amb. in f̄mone. qđ per ab sinetiā spine puertunt in rosas v̄tutū. p̄ducit enī inq̄t per ieiuniū libido p̄tinetiā. supbia hūilitates. ebrietas sobrietas. Nec est itelligēdū qđ vitia per se p̄ducāt v̄tutes cū p̄traria sint. sed qđ per ieiuniūz fit qđ vitia erūt libidinosus efficitur castus. qui p̄us erat supbus efficit hūilis et māsuetus. qui p̄us ebriosus efficitur sobrius. Ysa. lv. Pro salūca

abies ascēdet. et pro urtica crescet mir⁹. salūca est herba spinosa dicta a saliendo eo qđ se culcātes salū re facit. Abies dī ab eūdo: eo qđ p̄ce ceteris arborib⁹ bus lōge ear et in excelsis p̄mineat. Per salūcas igit itelligit amor: mūdi qui est spinosus. iuxta illud Mat. vij. Nunqd colligit de spinis vuas zē. Et p̄sideratio facit hoīes resiliere ab eius amore. Naum. iij. Omnis qui viderit te resiliet a te. Per abietē itelligit amor: dei qui facit aīas ascēdē usqz ad celū. Urtica facit puriginē. mir⁹ vō hēt frigiditatē. Est ergo sensus qđ per p̄nias amor: mundi v̄rit in amorē dei. et purigo p̄cupiscentie carnalis v̄rit in refrigeriū p̄tinētie. Ysa. xxxv. In cubilib⁹ in qb⁹ prius diacones habitabāt oriet viroz calamī et iunci. qz in cordib⁹ p̄ctōz in qb⁹ habitāt draco nes qui demones dicunt per p̄nitiam vitiōz. oriet per p̄nias viroz v̄tutum. B ¶ Scđo hec vñica uocat de panib⁹ et eo qđ x̄ps gñque millia hoīum de gñque panib⁹ saturauit. Sicut autē tūc saturauit de gñque panib⁹ corporaliter. sic quotidiē reficit fideles de gñque panib⁹ spūaliter. C Prim⁹ est panis p̄nialis. et iste p̄ficiet de trib⁹ farina. q̄rū vna est tota amara. alia tota est dulcis. tertia est et ama ra et dulcis. E Uerus enīz penitēs debet hēre timorē et spem. Timorē qđ debet hēre de p̄sidera tione pene eterne. et ista est farina amara. Ezech. xij. Panē tuū in p̄turbatiōe comede. Multū enīz penitēs debet timē et p̄turbari qū p̄siderat horribi les penas inferni. Job. xxi. An̄ recordat⁹ fuero cō cutit carnē meam tremor. ¶ Scđo penitēs debet hēre amorē de p̄sideratione celestis glorie. et ista farina est tota dulcis. Nihil enī dulci⁹ qđ dei glo riā mēte p̄spicē et ipsam desiderare. p̄s. qđ magna multitudo dulcedinis tue vñe. De illo pane dicit Luce. ix. Beat⁹ qui māducabit panem in regno dei. ¶ Tercio penitēs debet hēre spem de p̄sidera tione p̄ctōz et uenie. et ista farina est dulcis et ama ra. amara qū cōsiderat p̄ctōz multitudinē. Ysa. xxxviii. Recogitabo tibi oēs annos meos in amar itudine aīe mee. Dulcis vō qū hēt spem de uenia obrinēda. Prouer. xiii. Eoz qđ nouit amaritudi nem aīe sue. ecce quanta amaritudo pro culpa in gaudio eius nō miscbit extraneus. ecce gaudiū pro uenia. B ¶ Scđs panis est sacramentalis quē in festo pasche recepturi sum⁹. et iste panis for mat⁹ fuit in arca uteri v̄ginalis de farina eterna. li. i. deitate sempiterna. de farina antiq̄. i. de carne ab adāz traducta. et de farina noua. i. de aīa de no uo creata. Iste panis sic format⁹ triplici igne fuit excoct⁹. s. igne amoris. de quo igne dī Luce. xij. Ignē ueni mittere in terrā. Et Iste igne amo ris fuit inflāmat⁹. qđ p̄pter amorē nīm fuit passus.

ſeria ſecunda quarte hebde

Joā. xxiij. Maſore hac dilectione nemo hēt ut ani-
mam ſuā ponat q̄s pro amicis ſuis. Igne dolo-
ris. Thren. i. Quos oēs qui trāſitis per viā: atten-
dite ⁊ videte ſi eſt dolor ſimilis ſicut dolor meus.
Igne paſſionis. ps. Igne me examinasti ⁊c. Itēz
Idē. Oſſa mea ſicut cremiū aruerūt. ⁊ Iſte pa-
nis ſic format⁹ ⁊ ſic decoctus in quaque partibus
vulnerū ſuit incisus. Primū vulnus ut patrem
reconciliaret. ⁊ Scdō ut celeſtē ſanuā apiret. Ter-
tiū ruinā angelicā repararet. Quartū ſāctos de
limbo educeret. Quintū demones ſubdiuaret.
ſextus panis eſt materialis quē quotidie peci-
mus in orōne dicētes. Panē nſm quotidianū da
nobis hodie. Iſtū panē paupibus debemus coli-
care ſi uolum⁹ q̄ ieiunia nſa deo ſint accepta ⁊ gra-
ta. Unde poſtq̄ dicit dñs Y ſa. lviij. Mōne hoc eſt
ieiuniū qd elegi. Et ſubdit. Frāge eſuriētī panem
tuū ⁊c. Dicit enim Petrus rauē. q̄ elemoſyna cō-
uenit ieiunio ſicut oleū lucerne. ſicut ſol diei. ⁊ ſi-
cut aīa corpi. Sicut enim lucerna extinguiſ-
cū oleū deficit: ſic ieiunij meritū p̄diſ cū elemoſy-
na ſubtrahit. Brego. Talia ſunt ſine charitate ſe-
ſunia q̄lis eſt ſine oleo lucerna. ſumigare qdē ⁊ ſe-
tere pōt: lucere nō pōt. eſt etiā ſicut ſol diei. ſic enīz
ſol nubes expellit ⁊ glaciē ſoluī. ſic elemoſyna pec-
catū extinguit. Eccl. iij. Elemoſyna enim patris
nō erit in obliuione. ⁊ ſicut in ſereno glacies diſſol-
uiſ. ſic in elemoſyna peccata tua ſoluunt. Eſt etiā
elemoſyna ſūcta ieiunio ſicut aīa corpi. Sicut enī
aīa corpus viuificat: ſic elemoſyna ieiunij gratifi-
cat. Et ſicut corpus moriſ q̄ſ aīa recedit: ſic iei-
unij meritū p̄diſ cū elemoſyna deficit. Quartus
panis eſt infernalis qui cōſiſcit ex peccatis. Pro-
uer. liij. Comedūt panē impietatis ⁊ vinū iniqui-
tatis bibūt. Niſil enim p̄deſt a cibo abſtinere ⁊ pa-
ne materiali niſi abſtineat ab iſto pane peti. Unde
dicit Y ſa. lviij. Mōne hoc eſt ieiunij qd elegi: diſ-
ſolue colligationes impietatis: ſolue faſciculos de
primētes. Quidā hñt impietates colligatas: q̄ ex
mala cogitatione cadūt in delectationē: ⁊ de dele-
ctationē in p̄ſenſus: ⁊ de cōſenſu in opus: ⁊ de ope
in p̄ſuetudinē: ⁊ de p̄ſuetudine in neceſſitatē pec-
cādi. Hñt etiā faſciculos petōz dep̄mētes: q̄ cuſ
deberēt de iſto faſciculo diminūē: ſemp uo lūt pec-
cata petis addē. Si legiſ in vitas patrū q̄ ſcūs
Anſelmus offendēte ſibi angelo vidit tres viros.
Unus in nemore faciebat faſcē lignoz ⁊ ſemp li-
gna addēbat donec ferre nō poſſet. Ali⁹ iſundē-
bat aquā in cīſternā p̄foratā: que tota eſſuebat.
Ali⁹ quādā trabē nō in lōgū q̄s trāſuerſū in quā-
dā eccliam ducē uolebat. Et expoſuit angelus
ſibi q̄ p̄mi ſunt qui petā petis addūt cum deberēt

minūē. Eccl. xviij. Precare corā dño ⁊ minue offē-
dicula. Scōi ſūt qui hñt cor ſuū per diuerſa cri-
mina p̄foratū: ita q̄ ſi aliq̄ opa de genē bonoz fa-
ciūt: oīa p̄diſt. Aggei. i. Qui merces cōgregauit
mittit eas in ſaccū ptuſum. Tertij ſunt ſupbi q̄
nolūt ire recti ſed trāſuerſi. nolūt ſe ſclinare: ſc̄s ele-
uare. Et iō cū porta ſit anguſta: in domū celeſtē i-
trare non pōt. Matth. viij. q̄ anguſta porta ⁊ arda
via que ducit ad vitā. Quint⁹ panis eſt ce-
leſtis quē ſci mādūcābūt in mēſa xp̄i. Luc. xxiij. Et
ego diſpono uobis regnū ſicut diſpoſuit mihi p̄-
meus ⁊c. Sequit. Sup mēſam meā. Ex q̄ uer-
bis habet q̄ illō p̄uiſi hēbit miniſtrātis nobilita-
tē: cū dicit. Ego: nō aliq̄ angelus. nō petr⁹ apls.
nō aliq̄ alius ſcūs ſed ipſe xp̄s. Et iſdē. xij. Al mē-
dico uobis q̄ p̄cinger ſe ⁊ faciet hoīes diſcībē: ⁊
trāſiēs miniſtrabit illis. hēbit cōiuij ordinabili-
tatē: cū dicit. Diſpono uobis. i. in diuerſis menſis
pono. Mā in vna mēſa erūt p̄iarche. in alia p̄phē.
in alia apli. in alia martyres. in alia cōfeſſores. in
alia v̄gines. Btā aut virgo hēbit vnā mēſam per ſe
a detritis filiij collocatā. Joā. xxiij. In domo p̄iis
mei māſiones multe ſunt. hēbūt plenā ſatietatē:
ideo dicit. Ut edatis ⁊ bibatis ⁊c. Cant. v. Come-
dite amici: bibite ⁊ inebriamini chariſſimī. Habe-
būt mēle nobilitatē: q̄ ſedebūt in eadē mēſa cum
deo. Ideo dicit. Sup mēſam meā. ps. filij tui ſi-
cut nouelle oliuari ⁊c. habebūt loci amenitatem
ideo dicit. In regno meo. Numeri. xxiij. q̄ pul-
chia tabernacula tua iacob ⁊ tēoria tua iſrl ut ual-
les nemoroſe ut poſti iuxta fluuios irrigui.

ſeria ſecunda quarte hebdomade quadra-
ſime Sermo primus.

Auenit ieſus in templo uendētes
oues ⁊ boues. Joānis. ij.
Quādoq̄z ieſus hieroſolymā ueniebat
ſtatim tēplū intrabat. Unde dicit Chryſo. Propri-
um erat boni filij ut ueniēs hieroſalē ad domum
curreret patris. Tu aut imitator: chriſti factus cū
aliquā ingreſſus fueris ciuitatē primo ante omnē
accum ad ecclēſiā debes currere. Intrans autem
chriſtus in tēplū oues ⁊ boues de porticu tēpli eie-
cit. Sacerdotes enim auaritie ſue p̄ſulētes in por-
ticibus tēpli oues ⁊ boues ⁊ colūbas faciebāt uē-
di: ut ueniētes ⁊ lōginquo hoſtias inuenirēt prepa-
ratas: ne ſorte ex defectu hoſtie recederēt ⁊ niſil of-
ferrent. ⁊ ne paupes qui denarios non habebāt ſe
excusaſent q̄ emere non poterant. Ideo nummu-
larios ponebant ibi qui denarios ſalibus accom-
modarent. Non ad uſuram: quia non licebat eis:
ſed aliq̄ munuſcula uilia: ſicut uuas paſſas: cicera
poma: ⁊ huiuſmodi accipiebāt ab eis. Sed quia

Indecens erat in tēplo dei talia agere: sō xps zēli magnū assumpst: z oīa talia de templo eiecit. In isto igit euāgelio rīa notant. / Prō: q: xps magnū habuit zelū z magnā p̄stāriā in victoriā punitione, qd notat in hoc q: oues z boues de templo eiecit. / Secdō: q: hūit potētiā magnā in sui corporis resuscitatione: qd notat in hoc q: dī. Soluite tēplū hoc: z in triduo reedificabo illud. / Tercio: q: habuit magnā sapiētiā in secretorū cognitione: qd notat in hoc q: dī. Iesus aut nō credebāt semetipsus eis: eo q: nō sset oēs. / ¶ Circa primū est notādū q: xps nunq̄ fuit tā feruus in puniēdo si cut hic. Et rō est q: fuit iniuria dei patris. Iniuriā p̄p̄iā xps patiēter portauit: sic patet Jo. viij, qn̄ iudei olserūt ei. Demoniū hēs. In iniurijs di sciplo: xps se opposuit z eos excusauit. Sicut patet Mat. xv. qn̄ pharisei discipulo nos respēderūt q: nō lotis manib' māduēbāt. Iniuriā aut dei gra uiter puniuit: sicut pater hic. Per hoc dat nobis exēplū ut nos similiter faciam'. Iniuria enī aliq̄ aut redūdāt in deū: aut in primū: aut in nos ipsos. Iniuriā aut que redūdāt in deū: nō debem' patiēter portare: sed gra uiter punire. Hiero. Iniuriā meā patiēter tuli: iniuriā aut dei ferre non potui. Chrys. In p̄p̄iis iniurijs eē quēpiā patiēte laudabile est: iniurijs vō dei dissimulare nimis impii. Si aut iniuria redūdāt in primū debem' nos opponē. Sed de multis dī Eze. xij. Nō ascē distis ex a dūeris: nec opposuistis uos iniurijs p domo israel. Aliq̄ vō nō tñ non opponunt se: sed etiā fugiūt. Joā. x. Mercenari' aut uidet lupū ue nire: z dimittit oues z fugit. Aliq̄ tñ nō fugiunt eorpe: sed mēte. De qb' dicit Aug. O mercenna rie lupum uidisti z fugisti. Forte dices. Ecce hic sum: nō fugi. Fugisti: q: tacuisti. Corpore stasti: sed mēte fugisti. Si vō redūdāt iniuria in nos ipsos debem' etiā patiēter portare. imo si uolumus esse p̄fecti debem' iniuriā ub' dare bñficiū cordis ipos diligēdo. bñficiū oris p̄o eis orādo: z bñficiū ope ris eis bñficiēdo. Mat. v. Diligite inimicos uos quō ad bñficiū cordis. Bñfacite eis qui oderunt uos: quō ad bñficiū opis. Et orate p̄o p̄sequētib' z calūniātibus uos: quō ad beneficiū oris. / ¶ Circa scōz notādū est q: iudei p̄ra xps uersi sūt in magnā indignationē: ex eo q: occasionem lucri sui auferēbat dū de tēplo oues z boues expellebat. / ¶ Versi sūt in magnā stuporē vidētes q: vn' homo mētas campforū subuertebat z a talia expellebat. Et hoc faciebat solus: ad que multi sufficē nō potuissēt. Versi sūt in magnū timorē vidētes radiū z fulgorē ex ei' facie pcedē. / ¶ Radit enī qdāz sicut dī in historijs scol: q: fulgor radiosus egre

diebat ex oculis ei'. quō territi sacerdotes z leuite nō poterāt ei resistē: z iō sic indignati sic stupefacti sic territi dixerūt: qd signū ostēdis nobis q: hoc facis. q̄si dicerēt. Nō credim' tibi hoc licē: ergo ostē de nob signū q: credam'. / ¶ El forte in dolo petebant ut signū faceret ut sic circa aliq̄ signa occu pat' ab eorū īstetatione desisteret. Xps aut eis tali ter rīdit. q: in maiorē admirationē z stuporē eos in dūrit dicēs. Soluite tēplū hoc: z in trib' diebus reedificabo illud. Iudei aut itellerūt hoc de tem plo materiali credētes q: uellet dicē si suz tāte potētiē q: si illud tēplū destrueret possem in trib' die bus reedificare. bñ posus de ipso oues z boues eiecit. Et iō rīderūt qdragita z sex ānis edificatū est tēplū hoc rīdē. Illi aut nō itellerūt de edifica tione tēpli sub salomone que septe ānis p̄fecta est. sed de edificatione facta sub zorobabel que qdragi taser ānis ipedētib' inimicis xp̄telata est. Xps aut intelligebat de tēplo corporis sui: ac si dicat. Vos q̄ritis signū de meā p̄tate: z ego uob dico q: si cor pus meū dissolueritis per mortē: ego illud resu scitabo per meā uirtutē. / ¶ El fm Blo. uult dicē xps hoc tēplū signat tēplū corpis mei in quo nulla est macula. Et merito hoc figurale purgo: quō illud ab hoib' morte solutū resuscitare diuina potentia queo. / ¶ Dicit aut corp' xpi tēplū multiplici rō ne. / Prō rōne diuine inhabitatiōis: q: in illo tēplo tota diuinitas bitauit. Col. ij. In hoc habitat oīs plenitudo diuinitatis corp'aliter. / Iō dī tēplūz q̄si tenēs amplū: q: p̄tinebat diuinitatē que sic est am pla q: celū z terra ipaz nō possūt p̄tine. ij. Paral. vi. Si celū z celi celorū te nō capiunt: q̄tomagis tom' quā edificauit. / ¶ Secdō dī tēplū rōne recōciliatiōis: q: sic de' recōciliat in tēplo: sic de' pater re cōciliat' est in xpo. ij. Cor. v. De' erat in xpo mun dū recōciliās sibi. Aug. Xps est de' tēplū: sacer dos: z sacrificiū. De': cui sum' recōciliatū. Tēplū in quo sum' recōciliatū. Sacerdos: per quē sum' recōciliatū. Et sacrificiū: per qd sum' recōciliatū. / ¶ Tercio dī tēplū rōne fabricatiōis: q: sicut tēplū ely. ānis fuit fabricatū: sic corp' xpi fm Blo. fuit in tot dieb' nō dico organizatū sed de erilib' orga nis que hūit in istāti p̄ceptiōis ad nobilē quātita tē est deductū. / ¶ El fm q: dī in Blo. hūc numerus dierū p̄fectiōi dñici corpis puenire dictū est q̄stū ad mēborū distinctionē: nō quātū ad formationē: q: i istāti fuit formatū z organizatū. In alijs aut pueris hoc accipit: q: corp' iporū supra dicto nu mero format' z organizat'. / ¶ Quātū ad tertiu notādū q: ei' sapiētiā est tāta q: oīuz corda nouit. / ¶ El dī. Ipse enī sciebat qd ēēt in hoīe. / ¶ El leo papa. / ¶ Ista est sapiētiā sūmū iudiciū iste tremēdus aspe

Seria secunda quarte hebde Sermo liiij

etus: cui molle est oē solidū z aptū oē secretū: cui obfcura clarēt: muta respōdēt: silētū p̄ficiēt: z sine uoce mens loquitur. Quia igit̄ dei sapiētia est tanta iō nullus ab ea se pōt abscondē. p̄s. Quoi bo a spū tuo: z quo a facie tua fugiā. Si ascēdero in celū tu illic es zc. **B** ¶ Quidā enī sūt qui abscondūt se sub simulato amore fingētes se amare celestia cū tñ nō amēt: sed dei sapiētia ibi est z corū simulatiō amorē uidet. **Iō** dicit. Si ascēdero in celū tu illic es. **¶** Alii sūt qui se abscondūt sub simulato timore fingētes se timē dei iudicia cū tñ nō timeant. **Iō** dicit similiter ibi: adest. Et corū simulatiō timorē cognoscat. **Iō** dicit. Si descēdero ad infernū ades. **¶** Alii sūt qui se abscondūt sub simulato smone qui aliud hñt in ore z aliud in corde latet. Sed corū co: diuine sapiētie manifestū est. **Iō** dicit. Si sumptor pēnas meas diluculo zc. Sicut enī pēne scōp sūt vites: ita pēne hypocritarū sūt simulati smones qb⁹ fingūt se volare in celū. Et iō dicit diluculo: q: corū smones vident hēre lucē alicui⁹ vitatis. Sed tñ man⁹ dei tales deducit a sua hypocrisi: iō dicit. Man⁹ tua deducet me. **¶** Alii sūt qui se abscondūt sub simulata puerfatione p̄dētes exteri⁹ sanctitatē. sed iteri⁹ hñtes iniquitatē. iō dicit. Si habitauero in extremis maris. Mare est mūdus: in cui⁹ p̄fundo sūt p̄tōres qui sūt p̄fudati in diuitiis: delictis: z honorib⁹. Sed scī viri sūt in extremis maris: q: de mūdo nō accipiūt nisi extrema z necessaria. Hypocrite autē sūt gūt se habitare in extremis maris: i. diligē mūdū ad necessitatē cū tñ diligāt ad uanitatē: iō dextera dei eos tenebit z suā salutatē in iudicio oib⁹ manifestabit. **I**deo subdit. Et tenebit me dextera tua. **¶** Eadē scda seria q̄rte hebde. xl. Sermo scōs.

Inuenit

iesus in tēplo uendentes z emētes oues z boues zc. Quia xps semp avaritiā p̄dēnabat z honorē dei p̄is zelabat: ideo iueniens q: sacerdotes oues z boues in tēplo ex avaritiā uēdi faciebant z ex hoc domū dei deturpabāt oēs eiecit: sic in p̄nti euāgelio p̄tinet. **I**deo tria in p̄nti euāgelio dicuntur. **¶** Mā ex pte sacerdotū notat magna avaritiā. **¶** Ex pte xpi magna iustitia. **¶** Et ex pte tēpli magna reuerētia. **¶** Avaritia autē sacerdotum in hoc erat q: timētes ne aliq se excusaret a sacrificiis ex defectu hostiaz: ipas hostias uēdi in tēplo faciebāt. **I**sta avaritia adhuc regnat in sacerdotib⁹ z p̄clatis. **I**uxta illō dicit. vi. A minore usq: ad maiore oēs avaritiē studēt: a p̄pheta usq: ad sacerdotē cūcti faciūt doli. **I**nter maiores autē z minores sūt mediocres. **I**n hoc ergo q: p̄pheta dicit. A minori usq: ad ma. o. a. stu. itelligi: q: avaritiē studēt

maiores z plati z mediocres. i. minores clerici. z miores laici. **Pōt** dici q: in ista sūt tres potētie. i. memoria: que est p̄ma. itelligētia: que est media. z uolūtas: que est ultima. **A** In ista igit̄ oēs iste potētie a maiore z mediocri usq: ad minore. i. a memoria z itelligētia usq: ad uolūtatē stu dēt avaritiē. **M**emoria enī studet avaritiē dū semp recogat z memorat lucra p̄terita. **I**ntelligētia studet avaritiē dū semp vias inquit z parat ad lucra p̄ntia. **V**olūtas autē studet avaritiē dū semp anhelat ad lucra futura. **D**e ista avaritiā dī Amos. ix. Avaritia in capite oīus. **B** Auar⁹ enī hēt avaritiā in oib⁹ sensib⁹ corpis. i. in oculis dū semper vult aurū z argētū vidē. **I**n aurib⁹ dū semp vult iminētia lucra audire. **I**n narib⁹ dū de remotis p̄tib⁹ serias z nūdinas vult odorare. **I**n ore dū de terrenis semp vult log z tractare. **I**n manib⁹ dū eas clausas ad dādū z aptas ad recipiēdū cupit hēre. **S**ed nō est tātū piculū in istis dūmō. super caput avaritiā nō ascēdat. **Iō** nō dicit. p̄pheta. avaritiā in oculis hōiūz uel in aurib⁹ sed in capite oīus: q: si avaritia caput nō ascēdit de facili ab alijs mēbris expellit. **T**ūc autē est sup caput alicui⁹ qñ ipse diuitiē sūt dñs z ipse fu⁹. **T**ales a p̄pheta vocant viri diuitiarū: nō diuitiē vīroz. p̄s. lxxv. **T**ūc enī sūt diuitiē vīroz qñ eas expēdit ut dñi. **T**ūc sūt viri diuitiaz qñ eas tenēt ut oues. **E** **S**ecūdo in xpo fuit magna iustitia quē ei⁹ z boues de tēplo eiecit. **I**n hac tñ iustitia xps suauitē severitatē: māfuetudinē z discretionē. **S**eueritatē in hoc q: oues z boues que tēplū sedabant eiecit. **L**enitatē in hoc q: cū colūbe nō eēt ad tale ipeditiōnē uel sedatiōnē leuitis uēdētib⁹ dixit. **I**nserte ista hinc. **D**iscretionē in hoc q: nō gladio nec cuz baculo: s: cū flagello de funiculis eiecit. **P**er qd dñs itelligi q: plar⁹ debet eē seuer⁹ quātū ad duos māfuet⁹ quo ad bonos. **D**iscret⁹ quātū ad oēs. **D** **I**sta tria significantur per tria que erant in arca. **U**bi erat. **¶** Ega aaron: māna: z tabule moysi. in qb⁹ scripta erat sciētia dei. **P**er arca⁹ significat plar⁹ in quo debet eē. **¶** Ega seuē co:rectiōis quo ad malos. **¶** Māna dulcis exhortatiōis: quo ad bonos. **E**t tabule moysi in qb⁹ scripta erat sciētia dei: notat xpus discretionē quo ad oēs. **I**stud etiā figurat. **¶** Reg. vij. ubi dī q: salomon fecit sculpi in basib⁹ tēpli leones: boues: z cherubim. **I**n leone ferocitas. **I**n boue māfuetudo z lenitas. **I**n cherubim sapiētie imēditas designat: q: cherubin plenti do sapiētia interpretat. **P**relat⁹ igit̄ qui debet eē basis z sustētatiō ecclie: debet hēre ferocitatem leonū in corrigēdo malos. māfuetudinē bouinaz in souēdo bonos. z angelicā sapiētia p̄ariēter leni-

ter et sapiēter sustinēdo oēs. Et Tercio ex pte
tēpli dei requirē magna reuerētia et mundicia: ideo
xps ipm mūdauit et purgauit. Pōt autē dici qd il-
lud tēplū extra qd eiecit ista aialia significat tēplū
celeste extra qd plicietur supbi qui itelligunt per
bonos: quā conib' sue potētie alios seruiūt. Projic-
ient etiā auari qui itelliguntur per nūmularios.
Projicient libidinosi: qui itelligūt per colūbas
que est auis libidinosa. Projiciētur hypocrite: q
itelligunt per oues: qd exteri' ueniunt in pellibus
ouiu. Isti oēs tanq̄ excoicati extra tēplum celeste
piciēt. Apoc. xxiij. f. oris canes et uenefici ipu-
dici homicide et idolis fuitēs et oīs qui faciūt mē-
daciū. Mēs igit̄ tales tanq̄ excoicati extra tēplū
celeste piciētur. f. In ciuitate enī celesti tem-
plū est ipse xps rōne deitatis et p̄santitatis. Apoc.
xvi. Tēplū nō uidi in ea. Dīs enī de' oipotēs tē-
plū eius est et agnus. In isto tēplo quotidie sit. of-
ficiū. ps. Bti qui habitāt in domo tua dñe. et ho-
bie. xij. Per oēs vicōs hierlm allelusa cātabūt.
Quia igit̄ dñati erūt excoicati: id sancti nō pici-
pabūt cū eis in locutione. Mō enī cū eis aliquas
locutiōes hebūt: sed semp facies suas ab eis auer-
sas tenebūt. ps. Auertisti nos retrosū post inimi-
cos nros. Nec picipabūt cū eis in diuino officio
qd fiet in celesti tēplo. ysaie. lrv. Ecce fui mei lau-
dabūt pre exultatiōe cordis: et uos clamabitis pre
dolore cordis et pre p̄titiōe spūs ululabitis. Nec
picipabūt cū eis in salutatione: qd eos nō saluta-
būt. i. salutē eternā nō optabūt. Immo sicut dī in
ps. Xerabit iustus cū uiderit vindictā. Nec pici-
pabūt cū eis in mēsa. Beati enī stabūt in mēsa dei
Luce. xxiij. Et edatis et bibatis sup mēsas meā in
regno meo. Dñati autē fame morient. ysa. lrv.
Ecce fui mei comedent et uos esuriētis. ecce serui
mei bibēt et uos sitiētis. Nec picipabūt cū eis in
sacramētis: et maxime in pceptiōe sacramēti sacra-
mētōz. i. corpis xpi. qd qdē feci uiri mō picipiunt
sub sacramēto: sed sic picipiūt sine uelamēto. Ipi
enī dñati sūt canes: sed sancti sūt filij dei. Ideo
dicitur Matth. xv. Non est bonum sumere panes
filiorum et mittere canibus.

C FERIA tertia quarte hebde. xl. Sermo primus.
die sexto mediāte afeēdit iesus in tē-
plū. Joā. viij. Inter iudeos erant
diuersi qui de xpo diuersimode sentiebāt:
sicut pater et p̄nti euāgelio. Quidāz enī illorū
admirabant dicētes. Quomō hic litteras scit euz
nō uidicerit. Alij tractabant de morte sua. Alij
dicit. Quid me q̄ritis interficere hoīem et? Alij in
dignabāt de p̄genie sua dicētes. Hūc scimus
vñ sic. Alij idignabant de curatiōe eiususdā ho-

minis quē curauit in sabbato. Alij dicit. Mihi idē
gnamini qd totū hoīez sanū feci in sabbato. Alij
studebāt de captione sua. Alij dī. Querebāt ergo
eū apprehēdere. Quātū ad primū qd xps fecit
patri suo magnā reuerentiā. Admirabant enī iu-
dei de sua sapiētia. Sed ipse dixit sapiētiā suā nō
hēre a seipso: sed a patre. Mēa ingt doctrina non
est mea: sed eius qui misit me patris. Xps enī pa-
tri suo oīa attribuebat. i. miracula sua. Joan. x.
Opera que ego facio oīa in noīe patris mei hec te-
stimoniū p̄hibet de me. Verba sua et opera. Eius-
dem. xliij. Verba que ego loquor uobis: a me ipso
non loquor. Pater enim in me manens ipse facit
opera. Christus enī patre suū maiore se uocabat:
et ideo sibi in oibus deserebat. Joan. xliij. Pater
maior me est. Alij Aug. ad f. elicianuz. qd maior
et minor: dici potest tripliciter. i. etate: sicut senior
maior est puero. f. orma: sic longior maior est par-
uo. Potētia: sicut fortior maior est imbecilli et de-
bili. Et subdit Aug. qd filius nullo listorū modo-
rum minor est patre. Non etate: quia de principio
patre cōstat in patre ipsum extitisse principiū. Mō
forma: quia nō est fas ipm aliud predicare q̄ deū.
Iuxta illud. Phil. ij. Qui cū in forma dei eēt et ē:
Mō potētia: qd oīa per ipm facta sunt: et sine ipso
factū est nihil. Qualiter autē ipse pater dicat eē ma-
ior: determinat idēz Aug. sup ps. Atūqz inquit
dñs dicit. ego et pater vnū sumus fm formā dei.
et pater maior me est fm formā serui. Quātū
ad scdm xps magnā patientiā exhibuit. cū enim
dixisset. qd me q̄ritis interficere. iudei magnus ob-
probriū respōderūt sibi dicētes demoniū hēs. sed
xps ad tātū obprobriū motus nō fuit sed potius
eos docē nō cessauit. In hoc dat nobis exēplū ut
qū iniurias recipimus irā nostrā tēperemus. B
Ponit autē Seneca q̄tuor remedia contra illatas
iniurias. f. Anū est obliuioi tradere. vnde dicit in
iurtarūz remediū obliuio est. Vnde et cicero in lau-
dem cesaris dicit. nihil solebat obliuisci nisi inu-
rias. f. Secundū negare iniurias recepiisse. Ma-
gnanimitas enīz nihil debet sibi reputare iniurias.
Vnde dicit idē Seneca ingrens qd faciet sapiēs
colaphis percussus. dicit qd debet facere illud qd
cato fecit. Cū enim qdā ipsum in ore percussisset:
negauit se ab illo iniuriā recepiisse. f. Tercū est qd
debet dissimulare se multa non audire nec uide-
re. Sen. Non expedit oīa audire uel uidere. mul-
te iniurie nos transeūt ex quibus plerūqz non ac-
cepit qui nescit non vis esse iracūdis. non sis in-
iuriolosus. f. Quartū est in ludum et solamen iniu-
rias conuētere. Vnde dicit idē Seneca. Circū-
scribenda est ira ut in ludum iocūqz cōuertatur.

Seria tertia quartæ hebde

Unde narrat idē q. cū Diogenes quādā causam cū lenulo hēret: lenillus tracta salius pingui in sa- cie eius eripuit. ille facie abstergēs in ludū puerit dicēs. Affirmabo oibus o lēille falli eos qui di- cūt te os nō hēre. ¶ Circa tertiū notādū q. rps adhi- buit rōne ueridicā. indignabāt enim q. rps sab- bato curabat: sed rps offēdit q. male mouebant. q. sepe pueros sabbato circūcūdebāt: corpa cura- bāt: aialta soluebāt. Multo ergo fortius ipse corpa z aias in sabbato curare poterat. ¶ Nullū enī rps sanabat corpaliter quē nō sanarē spūaliter. z ideo si corpa licebat sabbato curare: multo magis aias curare licebat. q. maiore curā qlibet debet hē- re de aia q. de corpe. z hoc multiplici rōne. ¶ Pri- mo ppter dignitatē. corpus enim de terra est for- matū. aia uo ad imaginē dei z similitudinē facta est. ideo dī Ecclī. x. fili in māsuētudine serua aias tuā z da illi honore sūm meriti sūi. ¶ Scdo pro- pter necessitatē. aia enim est causa z principiu oī- um bonoz z maloz. corpus enim per lenullū bo- nū uel malū pōt uelle nec facere per se plusq. la- pis. z ideo idiget aia maiori custodia q. corpus. ¶ Tercio ppter ultimū finē. i. glīam z felicitatē. corpus enim per se nō est suscepibile glie sed tota felicitas z glia que erit in corpe causabit a glia ip- sius aie. z ideo dignius est ut ipsam custodiamus q. corpus. ¶ Circa qrtū notādū q. rps offē- dit suā diuinā z humanā naturā. nam quātuz ad humanā naturā ipm cognoscebāt. unde dicebat. z me scitis. z vñ sim scitis. quātū ad diuinā natu- ram ipm nō cognoscebāt. Unde ait. sed est uerus qui misit me quē uos nescitis zc. Quia igit iudei eius cognitionē infimā sciebāt: ideo ipm despicie- bāt. Hīs multi sunt similes qui despiciūt paupe- res z ignobiles. Notādū autē q. nobiles z ignobi- les quātū ad tria sunt eqles. Sicut habet Sapiē. vij. s. quātū ad principiu mediū z finē ultimū. oēs enim ignobiles z nobiles similes hñt introitū. quia oēs de terra sunt formati z in uētre mris er sangui- nibus cōfigurati z cū lactu z fletu emissi. An dī ibidē. Sum qdē z ego mortalis hō filis oibus ex genere terreno illius qui primus facit? est: z primā uocē similes oibus emissi plorans. Scdo sunt simi- les quātū ad mediū: q. oēs hñt similes aerē: nō enī est aliū aer hōis ignobilis z nobilis hñt similem terrā. Unde sequitur. z ego nat? accepi cōm aerē z insimul facta decidi terrā. Tercio sunt similes quan- tū ad ultimū finē: q. oēs ad eādē morē z ad eosdē uermes z ad eādē putredinē deducunt. z sequitur. vnus ergo introit? est oibus ad uitā z similis exit? Job. xviij. Putredini dixi. Pī meus z mī mea z foror mea uermib? ¶ Circa qntū offēdit rps suā

magnā misericordiā. illi enim uolebat eū capere: sed rps eos cepit. Unde dī. de turba autē multi ce- ciderūt in eū. Uolebat qdē enim cape corpaliter sed ipse cepit eos spūaliter. Est enim sermo dei si- cut hamus qui dū capis capit. Unde dictum est aplīs Mat. iij. Venite post me facia uos fieri pi- scatores hoīum. Sicut autē dñs nos capit uerba sua in nos imittēdo. Sic z nos cū capimus ipm amādō z depeādō. An Amb. Uim dño facim? nō cōpellēdo sed fīdēdo. nō puecādō iniurijs: sed lachrymis exorādō. nō blasphemādō per supbiā: sed per humilitatē merēdo. o brā uolēria que non indignatione pcutit sed misericordia cōdonatur. q. enī uolētiō: fuerit religiosior: habebit ab ip- so rpo. Deinde subdit. aggrediamur in finē dñm z more latronū suis spoliare nitamur. cupiamus auferre aurū thesauros z uitā. aggrediamur inq. non fuisse: nō ferro: non saro: sed mansuetudinē bo- nis operibus z castitate.

¶ Eadē seria tertia qrtē hebde. xl. Sermo scdus. ¶ Etum Magnū est sanare homines corpaliter. maius spūaliter. maximus est sanare utroq. modo. taliter sauauit rps hominē. ideo dicit totū hoīem sanū feci in sabbato. sicut ue- rus medicus ad nos de celo trāsmisus ut oēs in- firmitates nras curaret. ps. Qui sanat oēs infirmi- tates nras. An Aug. Magnus de celo uenit me- dicus: q. per totū mūdū magnus iacebat egrot? De isto igit egrotō z medico qui totū hoīem sanū fecit tria sunt vidēda. ¶ I. que sunt cause infirmi- tatis. ¶ que sunt remedia curatiōis. ¶ que sūt signa sanitatis. ¶ Circa primū vidēdū q. quedā i- firmitas causat ex nimia comestione. tali modo in- firmit? est adā q. de pomo uerito comedit. z iō infirmitatē corpis z mētis incurrit. Istud etiā uitiū gule in multis hodie uisat. z ideo sepe infirmant. Ecclī. xxvij. In multis eis erit infirmitas. imo sepe multi moriunt. Ibi dē. Propter crapulā mē- ti perierūt. corpa enim pingula diu uiuē non pōt. tū q. sunt modici sanguinis qui est causa uite. tum q. calor naturalis sepe pē nimia pinguedie suffo- cat. tū q. uia spiritū sepe ad mēbra nimia pinguē- dine impedit: z sic mors sequit. ¶ Scdo causat i- firmitas ex nimia iūrigidatione. Petri enī morta- le est nature frigide: ita q. ignē diuini amoris extin- guit. est enī aq. frigidissima que exstinguit uiuūz amorē. Biere. vi. Sicut frigidā fac cisterna aquā suā. sic frigidā fac malitia aiam suā. Istud etiā fri- gus petri fac hoīes in bono ope pigri. Propter. xx. Propter frigus piger arare noluit. Petri enī phi- bet arare hoīem. i. cor: suū: scindē per pēitionē: z

et ipsum ferere per bonā opationē. nō solū autē peccatū aīam facit frigidā sed etiā cōgelatā: ita q̄ resolui pōt per mortē sed calefieri nō pōt per amere dei. Ecclesi. xliij. Frigidus uētus aglo flauit ⁊ pge laute cristallus ab aq̄. Tercio causat infirmitas et nimietatē corruptione sanguinis. Sanguis nimius est abūdātia terrenorū que est sepe causa peccati. ps̄. Prodiit quasi ex adipe iniquitas cor. Sanguis putridus est ipsa carnalis cōcupiscētia que aīam maculat ⁊ corā deo putridā facit. De quo s̄a guine dī Ysa. i. Cū multiplicaueritis ofones uestras nō eradiā. Manus enim uſe sunt plene sanguine. S̄ec. liij. Sanguis sanguinē terigit. tūc sanguis sanguinē tāgit qm̄ vnū pectus ad aliud adducit. Quaro causat infirmitas ex humor. i. vitiō corruptione. ps̄. Corrupti sunt ⁊ abhominabiles facti sunt. nō est qui faciat bonum: nō est usq̄ ad vnū. i. usq̄ ad xpm̄. Xps̄ enim de scō sanguine fuit it̄ generat⁹ ⁊ natus. nos autē ex corruptione vitiosa sumus cōcepti ⁊ nati ⁊ educati. B C Scōdo vidēdū que sunt remedia curationis p̄ra ipsas infirmitates. Circa qd̄ notādū q̄ q̄tuor remedia attulit per que istas infirmitates sanauit. Prīmam enī infirmitatē sanauit per dietā qm̄ q̄draginta diebus ⁊ q̄draginta noctib⁹ ieiunauit. nos etiā istas infirmitates gule ieiunādo ⁊ abstinēdo sanare debemus. Eccl. xxvij. Qui abstinēs est adiciēdū ut vō nōstra ieiunia sint meritoria ⁊ possint uolare ad deū debēt hēre duas alas. s. ofonē ⁊ elemosynā. Quā enīz aīis nō hēt alas in terra remanet. qm̄ tñ vnā hēt parū pōt uolare. qm̄ autē duas uelociter uolare pōt. sic etiā qm̄ q̄s hēt abstinētiā ⁊ nullā elemosynā nec aliquā ofonē sua abstinētia manet in terra. qm̄ vō vnū istorū hēt parū uolare pōt. sed si ieiunat orat ⁊ elemosynā dat: tūc ieiuniū in celum uolat. Secūdā infirmitatē rps̄ sanauit per sudorē. qm̄ fact⁹ est sudor: eius sicut gutte sanguinis decurrētis in terrā. ipse enim tor⁹ iſlāmat⁹ fuit igne nſi amoris qui ipm̄ sudare fecit: ⁊ nſam frigiditatem calefecit. nos ergo sudare debemus lachrymarum emittēdo: tūc enim oculi sudat qm̄ plorat. In isto autē sudore lachrymarū hō frigidus iſlāmat⁹. An dicit B. ego. de magdalena q̄ frigida uenit ⁊ iſlāmata recessit. In isto etiā sudore lachrymarū spir⁹ sc̄is libētē cōmorat. Gen. i. Spūs dñi ferebat sup aq̄s. in isto etiā sudore lachrymarū diabolus cōtribulat ⁊ submergit. ps̄. Cōtribulasti caput draconū in aq̄s. Exod. xv. Submersi sunt quasi plūbū in aq̄s uehemētib⁹. Tertiā infirmitatē rps̄ sanauit ⁊ curauit per minutionē. qm̄. s. in late re ⁊ manib⁹ ⁊ pedibus minutionē fecit. Istā minutionē ⁊ nos facimus qm̄ uenā oris nſi in pſessio

ne apīmus. Prover. x. Aena uite os iussit. os impioz opit iniquitatē. Aliqñ enim sanguis est putridus: aliqñ superfluous: aliqñ necessarius. Tūc autē laudabilis est minutio qm̄ sanguis putridus extrahit⁹: superfluous diminuit⁹: necessarius pſeruaf. Sanguis putridus est amor peccati: ille ex toto est abijciendus. Sanguis superfluous est amor mūdi: qm̄. s. q̄s amat diuitias ad superfluitatē. iste est per elemosynas diminuedus. Sanguis necessarius est amor dei qui est causa uite aīe: iste sanguis est pſeruandus. Quarta infirmitatē rps̄ sanauit per amare medicine sumptionē. ps̄. Dederūt in escā meā fel: ⁊ in siti mea potauerūt me acetō. Istā medicinā amarā. s. dolorē ⁊ pritionē cordis nos recipe debemus. que quāto erit amarior: tāto ad expellēdus malos humores erit virtuosior. Ysa. xliij. Amara erit potio bibētib⁹ illi. Iste dolor assimilat torioni ⁊ dolori parturiētū ⁊ dolori sctūi vigenitū. B C Isti enim tres dolores sunt maiores qui inueniri pñt. Et id scriptura dat nobis itelligē q̄ dolor peccati nō debet ēē puus sed magnus uel maximus. De duob⁹ primis dī Ysa. xliij. Tortiones ⁊ dolores tenebūt ⁊ qm̄ parturiētus dolebit. De tertio Biere. vi. Luctū vigeniti fac tibi plāctū amarū. C Tercio vidēdū est que sunt signa sanitatis. Circa qd̄ notādū q̄ q̄tuor sunt signa sanitatis. Prīmū est appetit⁹ ordinatio. Tria autē sunt que appetit pñt: nocua: superflua: ⁊ utilia siue necessaria. Si enīz post infirmitatē q̄s appetit nocua uel nimis superflua: manifestū est q̄ nō est pſecte san⁹. Si vō appetit utilia uel necessaria: pſecte sanatus est. Nocua sunt male societates uel peccati occasiones que sepe sunt causa peccadi. Prover. xliij. Qui cū sapiētib⁹ gradit sapiēs erit. amicus autē stultorū efficiet filius. Superflua sunt diuitie mūdane que nimis superflue abūdāt. Illi igit qui hñt appetitūz cantinū terrena superflue appetēdo pſecte sanati nō sunt. De qbus ps̄. Fāmē patient ut canes. Necessaria ⁊ utilia sunt spūalia que apls̄ nos hortat appetere dicēs Col. iij. Que sursum sunt sapite: non que sup terrā. Scōm signū est tortus cordis ⁊ corporis fortificatio. Debēt enim ēē fortes in faciēdo opa fortia. Phil. iij. Quā possum in eo qui me confortat. In pſiciēdo de bonis ad meliora. ps̄. Ibāt de virtute in virtutē ⁊c. Enā potēter ⁊ pſenerāter sustinēdo aduersa. Heb. xij. In disciplina pſeuerate: q̄s enīz est filius quē nō corripit pater. Tertiū signū est coloris uenustatio. Illi enī qui hñt viridē uel crocētū colorē nō sunt pſecte sanati. Debēt autē pſecte sanat⁹ hēre tres colores. Juxta illud Eas. v. Dilect⁹ me⁹ cādidus rubicūdus electus ex milib⁹. Debēt hēre colorē cādidū per puri

tatē. rabiē dū per charitatē. lucidū per lucidā cō
uersationē. Et iste est color elect' ex millibus. Ille
enim ex millib' eligit qui iter malos scē z honeste
puerlat. Quartū signum est leuitas z agilitas.
Vere enī penitētes ad oīa mādāta dei sunt ualde
agiles. Ysa. xl. Qui sperāt in dñō hebūt fortitudi
nē. assumēt pēnas ut aqle: uolabūt z non deficiēt.
S' Petōres aut' sūt ualde pōderosi z grauos: ita
q' nec deus pōt eos portare. Hies. xlii. Vos estis
onus pisciā q̄ppe uos. Ysa. i. Laborauit sustinē
re. Nec celus potuit eos sustinē: sic patet in lucifero
Luc. x. Videbā sathanā sicut fulgar de celo cadē
tes. Nec terra eos potuit sustinere. Ysa. xlii. Ecce
dies dñi ueniet crudelis z indignatione plenus ad
ponendum terram in solitudinem: z peccatores
eius conterendos deca.

C Feria q̄rta q̄rte hebde. xl. Sermo primus.

Retēriēs

iesus uidit hoīem cecū
a natiuitate. Ioan. x.

Dñs nō sanādo in hoīb' sensus corpales:
sanauit z sensus sp̄iales. A Nam qñ redditur
surdo auditū corpis reddidit sibi auditū mentis.
Istū auditū de quo dī in ps. Audiat qđ in me loq̄
tur dñs deus. An sanauit mutū dās ori corporis
ut p̄seret vbi de ore: dedit z cordi ut dei uolcedi
nē p̄regustaret. De quo dī in ps. Gustate z uidete
qñ suauis est dñs. An illū miāuit istū cecū ut vi
deret corporaliter: illuminauit ip̄m in mēte ut uide
ret sp̄ualr. Iō per istū cecū illuminatū intelligere
possum' petōrē iustificatū. Circa cui' curationes
trīa vidēda sunt. Primo gen' isirmitatis: qđ no
tas cū dī. Uidit hoīem cecū a natiuitate. Secō
modus curatiōis: cū dī. Expulit in terrā z fecit lu
tū de spūto. Tercio effect' ipsius curatiōis: qui
notas cū dī. Abijt ergo z lauit z uenit uidens. B
C Circa p̄mū notādū q' cecitas sp̄ialis trib' mo
dis causat'. Primo mō. sc. a putredine terre cupi
ditatis. qđ figurat Thob. ij. ubi dī q' thobias ster
core hyrūdis excecāt' fuit. Ista stercora sūt tpa
lia. De qđ dī Phil. iij. Alia arbitro: ut stercora ut
xpm crucifaciā. Periculū est aut' ut ista stercora si
ue isti pulueres nimis dñi adhireant. Pulueres
enim recētes cito ab oculis z pedib' ejiciunt'. Pul
ueres qđ inuenerat aliqñ in substantiā carnis conuer
tunt'. Iō dñs ammonet dīces Matth. x. Excute
puluerē de pedib' uis. Isti pulueres mūdant ad
herēt aliter affectib' scōz viroz: z aliter affectibus
auroz. Nā affectib' scōz adherēt per modū for
me accidentalis. Accidēs aut' est qđ adest z abest p̄
ter subiecti corruptionem. In scīs aut' uis amor
terrenoz z diuiliariū inest per modum accidentis.
Quia si adsunt nō corrūpif eoz mēs per supbiā.

Si defunt nō corrūpif per impatiētiā. Talis erat
aplūs qui dicebat Phil. iij. Scio abundare. scio
penuriā pati. i. scio abundare sine supbia. z penuri
am pati sine impatiētiā. In auaris aut' talis amor
inest mēti ipsoz per modū forme substantialis. Quia
si diuitie adsunt: corrūpif eoz mēs per supbiā. i.
Tim. vi. Diuitib' huius seculi p̄cipe nō sublimē
sape. Ubi dicit Aug. q' uermis diuiliariū est sup
bia. Si dō diuitie defunt: corrūpif eoz mēs per i
patiētiā. Ecēs. v. Diuitie p̄seruāt in malū dñi sui
perit in afflictione pessima. Secō causas cecit
tas mētis ex igne carnalis concupiscētie. ps. Supce
cidit ignis z nō uiderūt solē. Sicut igit' uisus ex
cecat ad peluim cadētē: sic libidinosus ad concupi
scētiā ardēt. Nā ex pollutione carnalis concupiscē
tie fumositates ascēdūt que oculum mētis obscu
rāt z excecāt. C An aut' uas cordis per ignē ma
le concupiscētie ebullit: tripler remediū adhiberi de
bet. Unus est q' uas ab igne debet remoueri. i. a
colloquiis z aspectib' z uicinitatib' mulierū se ab
sentare. Ecē. ix. Auerte faciē tuā a muliere cōpta.
Et ista. Specie mulieris aliene multi admirātes
reprobi facti sunt. colloquus illius qñ ignis exarde
scet. Secō debet ligna uel prunas. i. cogitatio
nes ignitas a corde suo remouē z abijcē. Quia sic
dī Prover. vi. Nunqđ abscondere pōt hō ignē in si
nu suo ut uestimēta illius nō ardeāt. Tercio de
bet aqua frigida. i. p̄niam asperā corpi suo iponē.
Ecē. vi. Malicie vnius hore obliuionē facit luxurie
magne. i. Cor. ix. Castigo corpus meū z in futurū
tē redigo zc. Tercio causas cecitatis mētis ex tu
more supbie. q' sic dicit Grego. Tumor mētis est
obsculū ueritatis: ista cecitas est iuducta a natiui
tate. D Est enī qđā supbia in affectu que est ap
petit' excellētie: ista oīū hūit in celo qñ lucifer ex
cellētiā dei appetiuit. Est alia supbia in intellectu
que est appetit' imoderate sciētie: z ista oīūz hūit
in padiso terrestri qñ hō appetiuit sciētiā dei. Et
est alia supbia in actu que est uolētiā irrogare inu
rie: ista oīūz hūit in mūdo qñ. cayn occidit abel
fratrē suū. Merito igit' supbia est cecitas a natiui
tate: que oīūz hūit in ipsa angeli creatione: in ipsa
hoīs formatione: in ipsa mūdi hitatiōe. E Cir
ca scōm. i. modū curatiōis notādū est q' est tripler
colligū. Primo est totū amari qđ p̄ficiē ex sel
le piscis: quo thobie oculi sunt sanati. ut habetur
Thob. ij. Et reputat ip̄s put fuit in patibulo: ubi
tanq' piscis fuit affat' z selle potat'. Ista aut' ama
ritudo passionis debet sanare cecitātē iuductam ex
carnali uoluptate: q' fūns nō debet delectationes
querere qñ uidet dñm suū amaritudinib' repleti
Aug. Sō ipinoso capite nō debet mēbrū fieri de

licitati. ¶ Scdm collitū est totū dulce: qđ cōficiē
er sauo mellis: quo sanati sunt oculi ionathe ⁊ illu
minati. ut habet. i. Reg. xliij. Et significat xpm p
ut erat in regno suo. Ubi erit totus dulcis. Eccl.
xliij. Spūs meus sup mel dulcis. Mel qđ in su
perficie est dulce: in medio dulci: in pfūdo dul
cissimū. ¶ Scī qđ ex visione corpis xpi hnt de
lectationes dulces: ex cogitatione aīe ipsi dulcio
res: ex p̄p̄atione pfunda deitatis hnt dulcissi
mas. Et illud collitū debet expellē cecitatē cau
satā ex puluē terrene cupiditatis. Quia sū Aug.
oēs diuitie deberēt p̄tēti: ut saltē vna hora posset
videri facies dei. ¶ Tertius collitū est ex pte dulce
⁊ ex pte amarus: qđ pficiē ex salua que est dulcis: ⁊
terra que est amara. de quo habetur hic. Et signat
xpm prout erit in iudicio: ubi erit dulcis bonis: ⁊
amarus reprobis. Et illud collitū debet expellē
cecitatē iductā ex timore elatōis: qđ tūc supbi hu
miliabunt ⁊ deprimēt. Ysa. ii. Dies vñi exercitu
um sup oēm supbū ⁊ exaltum: ⁊ sup oēm arrogā
tē ⁊ humiliabit. ¶ Circa tertiu. s. effectū cu
rationis notādū qđ hō erat supbus ⁊ insipidus ⁊ i
mūds. Iō xps in terrā exiit sup oculos lutum
posuit: ⁊ ut se lauat p̄cepit. Quia igit erat insipi
dus: iō in terrā exiit. Per saluā itelligit dei sa
piētia que dicit Eccl. xliij. Ego ex ore altissimi p
dij. Tūc ergo xps saluā exiit qđ diuinā sapiētā
hōi terreno isundit. ¶ Salua vō aliquādo
ē dulcis. aliqñ amara. aliqñ insipida. ¶ Salua dul
cis est sapia diuina que spūalia facit dulcescē. ¶ Sa
lua amara est sapia carnis que spūalia facit videri
amara ⁊ carnalia dulcia. de ista duplici sapiētia dī
Rōm. viij. Qui enī fm carnē sunt que carnis sunt
sapiūt. que vō fm spūs que spūs sunt sentiūt. ¶ Sa
lua insipida est sapia mūdāna. hoīes enī mūdāni i
insipidi sunt intātū qđ nō pūt sentire dulcedinē dei.
An vō de scō spū Joā. xliij. quē mūdus nō pōt ac
cipe? nō videt eū nec scit eū. ¶ Secdo qđ hō erat
supb. iō lutū sup oculos eius liniuit. lutus linire
est vilitatē humanā hōi ad memoriā reducē. ⁊ ta
lis reductio est hōi causā humilitatis. Michæ. vi.
humiliatio tua in medio tui. mediū enī p̄suppo
nit utiqz extremū. qñ dicit. causā hēs humilita
tis si respicias tuas natiuitatē: ⁊ vitā ⁊ mortē. An
qdā interrogauit quēdā p̄m dicēs. qđ sui. qđ sui.
⁊ qđ ero. Ille r̄ndit. sperma fetidū. facē ⁊ stercoz.
⁊ cib⁹ omniū. ¶ Tertio qđ hō erat imūds. iō p̄ce
pit xpm lauā. qui enī imūds est per p̄ccatū debet
lauari aq̄ p̄fessionis. Hier. llij. Laua a malitia cor
tū h̄ierim ut salua fias. Qui autē lotus est debet
seruare se mūdū. Ysa. i. Lauamini mūdī estote. s.
illi qui lauāt se in q̄dragesima ⁊ post pascha se inq̄

nāt sunt tanqz canes immūdi. tanqz porci scidi.
tanqz aratores sulti. De duob⁹ p̄mis. ii. Ps. ij.
Canis reuersus ad uomitū ⁊ sus lota in voluta
bo luti. de tertio Luc. ix. Nemo mirēs manū suā
ad aratū ⁊ respiciēs retro aptus est regno dei.

¶ Eadē q̄ta seria quarte hebdomade. xl. Sermo scdus:

Būt ergo ⁊ lauit ⁊ uenit vidēs. An
aligs cecus. i. p̄ccō: sit spūalif
illuminat⁹ tria sunt signa. ¶ Unus est qñ
recte uadit ⁊ recte incedit. iō dī. abiit ergo. ¶ Scd⁹
est qñ oēs maculas h̄ minimas in se p̄p̄dit: ⁊ eas
abluit. iō sequit⁹. ⁊ lauit. ¶ Tertius est qñ clare videt
oīa ⁊ cognoscit. ⁊ hoc est quod sequit⁹. Et uenit vi
dēs. ¶ Circa p̄mū notādū qđ glibet iust⁹ qui
est spūalif illuminat⁹ debet ire recte nō distortē. Ysa.
xvi. Semita iusti recta est. ⁊ rect⁹ callis ei⁹ ad am
bulādū. An vō aligs distortē incedit uel in via er
rat p̄fecte illuminat⁹ nō est. iō monet aplūs Heb.
xii. Rectos gressus facite pedib⁹ vñs ut nō clau
dicās qđ erret magis aut sanct⁹. ¶ Videam⁹ er
go qui sint illi qui uadūt per viā rectā. ⁊ q uadūt
per viā distortā. ¶ Primo ergo per viam rectā ua
dūt paupes xpi. per viā distortā uadūt auari. Est
cui rectū cū mediū nō discrepat a suis extremis.
glibet hō h̄r duo extrema. s. natiuitatē ⁊ mortē. i
ter hēc duo extrema ē vñū mediū. s. vita. Tūc igit
hō recte incedit quādo suum mediū. s. vita nō di
screpat a suis extremis. s. a natiuitate ⁊ morte. Ma
tiuitas igit hoīs ⁊ mors sunt cum paup̄tate: qđ hō
nudus nascit ⁊ nudus moritur. Job. i. Nudus
egressus sum de utero m̄ris mee ⁊ nudus reuer
tar illuc. An igit mediū hoīs. i. vita est cū paup̄
tate: tūc est vita recta: qđ mediū eius cōcordat cuz ex
tremis. tales sunt de qbus dicit Math. v. Beati
paupes spiritu quonā ipsoz est regnū celoz. sed
si aligs h̄r natiuitatē paup̄em ⁊ mortē paup̄em ⁊
vult habere vitā locupletē: tūc nō uadit viā rectā:
qđ suū mediū discordat a suis extremis: de talibus
dicit Math. xix. Facilius est camelū per foramē
acus trāsire qđ diuitē intrare in regno celoz. La
melus est in principio ⁊ in fine depressus: ⁊ in me
dio gl̄bōsus: ⁊ signat auarū qui in natiuitate ⁊ in
morte est medicus ⁊ in vita vult esse diuitis sardi
nat⁹. ¶ Secdo per viā rectā uadūt humiles ⁊ man
sueti. per viā autē distortā uadūt supbi. homo enī
viliter ⁊ despecte nascit ⁊ morit⁹. quādo aligs ha
bet vitā despectā ⁊ abiectā p̄pter deū. i. humilem.
tūc uadit per viā rectā: qđ suū mediū p̄cordat cuz
suis extremis. De talibus dicit Bernar. Disce vn
de uenis ⁊ crudescē. ubi sis ⁊ igemiscē. quo uadis
⁊ cōtremiscē. quādo enim habet natiuitatē ⁊ mor
tem despectā ⁊ vult habere vitam elatam: tunc nō

Seria quinta quarte hebde

uadit per viā rectā. **Ecl. x.** Quā supbis terra et cinis. q. d. mirus est cū sis terra. i. de terra in vāre format. et iterū in terrā seu cinerē sis redigēdus et tū in vita vis ēē elatus. **Tertio** per viā rectā uadūt hoīes qui sunt in mūdo mortificati. per viā autē distortā uadūt delictioī et dissoluti. homo enī cū fletu nascit et cū dolore et fletu morit. Sā etī igit vīri qui hnt vitā suā cū luctu uadūt per viā rectā. de qb' dī **Mat. v.** Bñ qui flugēt qñi ipsi solabunt. Quī vō q's hēt natiuitatē et mortē flebi lem: et vult hēre vitā rīsbilē. nō uadit viā rectā. de talib' dī **Job. xxi.** Tenēt timpanus et cytharā et gaudēt ad sonitū buccine. ducūt in bonis dies suos. et in pūcto ad isernū descēdūt. **¶ Scōm** signū q' q's sit illuminat' est qū maculas etiā minimas in se aduertit et eas abluit. quāto enī quis illuminat' et magis sanct' fuerit. tāto magis oēs maculas etiā minimas citius dephēdit. sicut pōt ostēdi per tria exēpla quorū duo pīma ponit **Chry.** **¶ Anū** est q' in loco pulchro et mūdo modice in mūditiē statz apparēt. In loco autē imūdo etiam magne imūditie nō apparēt. **¶ Scōm** est. q' in veste alba modica macula statz videt. in veste autē nigra etiā magne macule nō vident. **¶ Tercū** est q' in aere radio solari pūso minuti pulueres cōspiciunt. in aere vō nō radiato nō pspiciunt. sed parū pdest maculas recognoscē et eas nō lauare. et iō signāter dicit. abijt et lauit. Qui autē maculas vult lauare debet ad similitudinē mulieris in speculo respicē et maculas que sūt in facie ei' abluē. **¶ An dī Exod. xxxviii.** fecit labiū enē cū basi sua de speculo mulierū tē. Dicitur in hīsto. sco. q' labiū enē erat vas lauatiōis: et in circūto labij supiemi erat specula mulierū in qb' sacerdos posset vidē si quas maculas in facie hēret et eas lauare posset. et sic mūdus ad sacrificiādū deo accederet. Per illud speculū intelligimus xpm incarnatū. Speculū enī sic de vitro et plumbū. neq' enī vitru per se neq' plūbus per se pōt facē speculū sed utrūq' iunctū sūt cōmixtū. vitru enī est lucidū. plumbū vō hēt colorē terreū. Per vitru enī intelligit diuina natura. per plūbus vō humana natura. hō enī nō poterat speculari in diuina natura ppter suā inēsam claritatē. **¶ I. i. vi.** Lucē habebat inaccessibilē quā nullus hoīus vidit sed nec videre pōt. nec in natura hūana ppter suā impuritātē. **¶ Prouer. xx.** Quis pōt dicē mūdum est cor meū: purus sum a peccō. ideo iunctū est vitru dī vinitatis cū plūbo nre humanitatis. et sic vnū speculū est effectū. q' xps est verus deus et verus hō. **¶ In hoc** igit speculo oēs maculas possumus speculari et eas per aquā. i. p'fessionē mūdare et la-

uare possumus. supbus ibi specularib' deformitatem sue supbie. q' ibi videbit magnā humilitatē. **¶ Mar. xi.** Discite a me q' mitis suz et humilis corde. **¶ Aluarus** ibi specularib' sue auaritiē et cupiditatis deformitatē. q' ibi videbit magnā paup'ratē. **¶ I. i. viii.** Scitis g'fām dñi nostri iesu xpi: qui cū diues ēēt pro nobis egenus factus est. **¶ Sulo-** sus ibi specularib' deformitatē sue uoracitatis. q' ibi videbit magnā sobrietatē. q' q'draginta dieb' et q'draginta noctibus ieiunauit. et nūq' carnes legē comēdisse nisi de agno paschali ppter pceptū legis. **¶ Tercū** signū est q' peccō sit illuminat' qñ clare videt et cognoscit. **¶ Istā** autē cognitio in duob' p'stit. **¶ Primo** in cognoscēdo seipm. **¶ An** in libro soliloquiorū dicit **Aug.** **¶ Bra-** q's breuius potes. **¶ Et** respōdēt **Aug. de'** semp noverim te et noverim me oratū esse. **¶ Scō** ista cognitio est in cognoscēdo deū in p'sti: et suā potētiā et suā bonitatē. cognitio autē potētiē generat in nobis timorē qui timor facit nos recedē a malo. **¶ Im** illud **Prouer. xv.** Per timorē autē dñi decliat oīs hō a malo. cognitio bonitatis generat in nob' amorē. qui qdē amor inducit nos ad bonū. q' sic dicit **Bieg.** **¶ Mō** est amor dei ociosus. opatur enī magna si est. si autē opari negligit amor: nō est. **¶ Co-** gnitio autē nostri generat in nobis hūilitatē. iuxta illud **Mich. vi.** **¶ Humiliatio** tua in medio tui. **¶ hu-** militas autē est custos oīus vītū. q' sicut dīc **Bie-** go. **¶ Qui** ceteras vītes sine hūilitate pgregat qñ puluē in uentū portat. **¶ Et** sic pater q' hec duplex cognitio. i. dei et nostri est causa toti' nre salutis: nā cognitio potētiē dei generat timorē qui facit vitare malū. **¶ Cognitio** bonitatis dei generat amorē qui facit operari bonū. **¶ Cognitio** autē nostri generat humilitatē que nos cōseruat in vitatiōe mali et operatione boni.

¶ Feria quinta quarte hebdomade quadagesime **Sermo** primus.

¶ Bat iesus in ciuitatem que uocatur naym: et ibat discipuli eius cum eo: et turba copiosa plebis. **¶ Cū** autē appropinquaret porte ciuitatis: ecce defūct' efferebat fili' vnicus m'is sue. **¶ Luc. vii.** **¶ Quia** hīstoria huius euāgelij satis est plana. iō ad moralia trāscamus. **¶ De** isto igit adolescente quatuor dicunt. **¶ I.** q' erat mortu'. **¶ I.** q' extra domū iaz erat delat'. **¶ I.** q' portabat sepeliēdus. **¶ I.** q' plāgētius multitudine erat uallat'. iō merito per ipsz intelligi pōt peccō in mortali posit'. **¶ Primo** ergo erat mortu'. peccō autē assimilat mortuo. q' ad istar mortui est feticidus: frigidus: et ponderosus. **¶ A** Est autē p'scia peccōis feticida triplici de causa. **¶ Primo** quia est latrina

diabolus q libet hitat in loco fetido z imūdo. **U**n
 demons nō perierūt mīci i colūbas : q nō amāt
 simplicitatē. neq in turtures : q nō diligūt castita
 tē. nec in agnos siue in oues : q nō diligūt inocētā
 s i porcos : q amāt imūditā. vñ dī Job. xl. q ipse
 diabolus hitat in locis humētib⁹. s. i. lutosos z feten
 tib⁹. ¶ **S**ecūdo est ei⁹ pscia fetida : q sentia pti eo q
 spurcitie oīuz pctorū hitat ibi. Ysa. xliiij. ibi cuba
 bit lamia. qñ ad pctorū luxurie que dī hīc pedes
 eqnos z cetera seminea. ibi hēt foucā ericius. qñ
 ad pctorū supbie : q supbi semp se pūgūt. ibi pgre
 gatū sunt milia alter ad alterū. qñ ad pctorū rapa
 citatis z avaritie. ¶ **T**ertio est eius pscia fetida : q
 mortua est sine vita dei. aīa qdē a qua recessit deus
 est mortua. ei⁹ sepulchru est corp⁹ ppiū qd qñis
 videat a foris speciosus tñ int⁹ est spurcitia plenū.
 Mat. xviij. **A**le uobis scribe z ppharisei hypocrite
 qui siles estis sepulchris dealbatis que a foris ap
 parēt hoīb⁹ speciosa : int⁹ autē sūt plena ossib⁹ mor
 tuoz z oī spurcitia. ¶ **S**ecūdo pctorū est frigidus
 eo q est sine igne amoris dñi : amor qpe dei est
 ignis. Lu. xii. Ignē uenī mittē in terrā. Ch. vi.
 Qui nō hēt ignē amoris dei in hyeme est. ēt si fue
 rit i media estate. iō dñs monet ut rogem⁹ deū ne
 in tali hyeme moriamur dicēs Mat. xxiij. Orate
 ut nō sit fuga aīa hyeme uel sabbo. uis autē pre
 gnātib⁹ z nutritib⁹ illis dieb⁹. ¶ **F**uga autē in
 hoc loco est mors : q tūc aīa fugat a deo ut rōnē si
 bi reddat. ab angelo ppo ut ptra ipas testimoniū
 phibeat. a diabolo : ut ipas ad tartara rapiat. a pro
 pho seclē ut ptra ipas accusationē ppōat. corp⁹ etiā
 a omib⁹ fugat ut ipas comedat. diuitie fugant a pa
 rētib⁹ ut ipas diripiāt. orādū est ergo ne fuga nra
 i. mors nra fiat in hyeme uel sabbo. Illi moriunt
 in hyeme qui moriunt sine igne amoris dñi. Illi
 in sabbo qui moriunt ocio z torpore opīs boni.
 Orādū est ne moriamur pgnātes uel nutrientes.
 Illi moriuntur pgnātes qui bona pposita que cō
 ceperūt nō compleuerūt. illi nutrientes moriunt
 qui peccāt sub spe lōgioris vite uel sub spe diuine
 uenie z usq ad mortē deducūt. ¶ **T**ertio pec
 cator est pōderosus. nihil enī est pōderosius pctorū
 qd patet q dñs hēt imensam fortitudinē. Job. ir.
 Si fortitudo qñt robustissim⁹ est. celū hēt firmissi
 mā soliditatē. Job. xxxvi. Tu fortis cū illo sabi
 cat⁹ es celos qui solidissimi qñ ere effusi sūt. tertio
 terra hēt soliditatē. Ecl. i. Terra autē in eternū
 stat. z tñ pctorū ira pōderosus est q nec de ip⁹ pōt
 portare. Diere. xxiij. Si dixerint est ei⁹ onus dñi.
 Dices ad eos. uos estis onus plicia qpe uos. loq
 tur dñs ad similitudinē illi⁹ qui portat onus graue
 qd iusti pōderat q ipm pñcit. Ysa. xliij. Prebui

mihi laborē in inq̄tatib⁹ tuis. nec celū potuit ipm
 sustinē : sicut patet in lucifero cui⁹ supbia sic fuit
 pōderosa q celū fregit z ipse subito cecidit. Lu. x.
 Videbā sathan sicut fulgur de celo cadēre. nec ter
 ra ip⁹ potuit tolerare. sicut patet Ihu. c. xvi. in da
 than z abiron : q terra sub eoz pedib⁹ rupia fuit z
 eos riuos deuorauit. ecce q taz pōderosus est pec
 catū q pre sui pōderositate deū pñit : celū transgīt
 z terrā scindit. ¶ **S**ecūdo iste mortuus extra
 portā erat delatus. Ubi notādū q ip⁹ tres mortu
 os suscitauit. Anū in domo. s. filia pncipis archi
 synagogi. ur dī Mat. ir. Aliū extra domū. sicut dī
 hic. Aliū sepultū z scidū in monumēto. sicut la
 zarū. Job. vi. ¶ **Q**uid autē ista significent dicit
 Aug. in li⁹ de smone dñi in mōte. pti sūt tres
 differētie. in corde. in facto. z in p̄suetudine. ¶ **A**na
 est qñ in domo qñ. s. pñtis libidini. ¶ **A**lia iā pla
 ta qñ extra domū cuz in factū p̄cessit consensus.
 ¶ **T**ertia cū p̄suetudine mala tanq mole terrena p
 mis aīus qñ in sepulchro iā ferēs. tūc igit pctorū est
 mortu⁹ in domo : qñ est in p̄sensu pti. tūc est extra
 domū qñ. p̄cedit ad op⁹ pti. tūc mole pñit z fe
 tet qñ est in p̄suetudine pti. An igit dñs. suscitāt
 z reuocat aliquos a p̄sensu pti hoc est magnū. qñ
 ab ope : hoc maius. qñ dō suscitāt a cōsuetudine :
 hoc est maximū. Sed notandū q filia archip̄s
 yogi fuit suscitata electa multitudine. puer centu
 rionis corā multitudine. z lazarus etiā corā mul
 tudine z ea scēte. nam f̄leuit martha. f̄leuit maria
 magdalena. f̄leuit ip⁹. f̄leuit iudei. ¶ **P**er puellā
 igit in domo suscitāt intelligit pctorū occultus qui
 deū offendit. ideo debet facere penitentiā in ocul
 to ut deū placeat. ¶ **P**er puerū extra domū intelligit
 pctorū manifestus qui deū offendit z primū scan
 dalizauit. ideo debet facere penitentiā manifestā : ut
 deū placeat z primū edificet. ¶ **P**er lazarus qñi dua
 nū intelligit pctorū p̄suetudinarius qui deū offen
 dit z primū scandalizauit z a deo se nimis elōga
 uit. ideo debet facē penitentiā manifestā z acquirē
 sibi sanctorū viroz suffragia : sic placeat deū edifi
 cet. primus : z paulatim possit appropinquare ad
 deum. ¶ **T**ertio iste mortuus portabat sepe
 liendus : sic z peccato : est sepeliendus in inferno.
 Iuxta illud Luce. xvi. Mortuus est diues z sepul
 tus est in inferno. Porritores autē eius ad sepul
 turā infernales sūt Ambrosiū super Lucam sunt
 quatuor specialia dicta. Quidam deportant a ter
 ra per appetitū frenorū : sicut avari. Alii ab aqua
 per appetitū deliciarū sicut luxuriosi. Alii ab acre
 per appetitū ambitionis : sicut supbi. Alii ab igne
 per irā z odiū sicut iracūdi. ¶ **Q**uarto ille
 mortuus plāgentium multitudine fuit uallatus.

Seria quinta q̄rte hebde

Per q̄s daf itelligi q̄ pctōs debet a multis plāgi
feu fieri. / Primo enim fleuit a deo. Michæ. vii.
Ne mihi q̄ factus suz sicut qui colligit racemos
vindemic in autumno. plorat enī rps q̄ diabolus
colligit oēs vuas magnas. i. aias oēs magnas z
ipe vir p̄t h̄re paas. Ysa. i. / Ben consolabor sup
hostibz meis z vindicabor de inimicis meis. / Bl.
more pij p̄is eos lz inimicos plangit z percutit.
/ Secūdo plāgit ab angelis. sicut enīz gaudēt de
cōuersione pctōz. iuxta illud Luc. xv. Gaudēt te
angelus sup vno pctōre p̄nāz agere z sic dolet z
plorat de eoz p̄uaricatione. Ysa. xliij. Ecce viden
tes clamabūt: angeli pacis amare flebūt. / Ter
tio plorādus est a seibo. Diere. vi. Luctū vnigeni
ti fac tibi plāctū amarū. / Itē Michæ. xj. Facias tibi
plāctū uelut diacoñi z luctū q̄si strutionum.
Mulier amarissime plorat q̄ vnigenitū suū amit
tit. draco plāgit q̄i elephas caput suū cōterit. stru
tu ululat q̄i oua sua p̄dit. sic pctōz debet flere q̄i
diabolus aīz suā vnigenitā erunt. q̄i caput suū
i. r̄pm abstulit. z q̄ oīa merita sua euz p̄dere fecit.
/ Quarto flendus est a quolibet christiano. Aug.
Sūt ne in te o xpiane viscera misericordie qui plā
gis corp⁹ a quo recessit aīa: z nō plāgis aīaz a qua
recessit deus. Eccli. xxiij. Sup mortuū plora. defi
cit enīz lux eius. sup fatuū plora: deficit enī sensu.
modicus plora sup mortuū: q̄si requirit. neq̄simi
enīz neq̄ssima vita. sup mortē fatuū. luctus mortui
septē dies. fatui autē z impij oēs dies vite illorum.
/ Er q̄bus v̄bis habet q̄ tres sunt plorandi. s.
mortu⁹. i. dicit. sup mortuū plora zē. fatu⁹. i. dicit
z sup fatuū plora. z hō ipius siue neq̄ssimus
i. sabiūgit. neq̄ssimi neq̄ssima vita. sup mortē fa
tu⁹: ac si diceret. fatu⁹ est peior q̄ mortuus. sed ad
huc hō neq̄ssim⁹ siue ipius peior est q̄ fatu⁹. / Itē
igit tres sūt plorādi. s. mortu⁹. fatu⁹. z ipi⁹. sed dis
tinguēt: q̄ mortu⁹ est plorādus p̄uo tpe. fatu⁹ v̄o
et plorādus oī tpe vite sue. ipi⁹ autē flēdus est z in
tota vita sua z post mortē suā. / Tū s̄bdit. luct⁹ z mor
tui septē dies. fatui autē z ipij oēs dies vite illoz.
/ Eadem quinta feria quarte hebdomade qua
dragēsimē Sermo secundus.

Lūc vidua erat zē. Ista vidua mul
tū flebat ex eo q̄ vniciū filiū suū p̄di
derat. Et iste dolor generabat in ea ex q̄ru
or: causis. s. / Ex eo q̄ erat mlier. / Ex eo q̄ erat m̄.
/ Ex eo q̄ erat vidua. / z ex eo q̄ erat fili⁹ vnicus.
/ Primo q̄dē generabat in ea dolor: ex eo q̄
erat mulier. naturaliter enī mulieres patiunt ma
gis z cōpatiunt q̄ viri. ex eo q̄ h̄nt aīum magis
mollē. vnde mulier dī q̄si mollit. z hoc ideo fm
p̄m. in oī genere aīaliū femie sunt molliores q̄

virī p̄ter urfam z leopardā. Vnde q̄i inuenit ali
qua mulier seuerā pōt uocari urfam vel leopardā.
Mulier enim naturali est frigida: z iō naturaliter
est magis passibilis. vir autē siccus z calidus natu
raliter. z iō nō sic de facili patit nec cōpatit: iō de
filii morte uel eius aduersitate mater magis do
let q̄ pater ex eo q̄ est magis mollis z passibilis.
In filii autē honore ac sublimitate p̄ plus natura
liter gaudet q̄ mater. p̄ est magis magnanīm⁹.
Istud apte insinuat P̄ouer. x. Filius sapiēs leti
ficat patres. filius stultus mestitia est matris sue.
/ Secundo causabat in ea dolor: ex eo q̄ m̄ erat.
naturaliter enīz plus mater filiū diligit q̄ p̄. z iō
magis dolet de morte eius. de amissione enim rei
quā magis diligitur magis dolem⁹. / B. Qua
re autē m̄ plus diligit filiū q̄ p̄ tres sunt cause.
/ Prima est: q̄ illō circa q̄s plus laboramus: plus
diligitur. Mater autē plus laborat q̄ p̄: circa fi
lios: itā portādo q̄ in p̄turiēdo: q̄ enīz in educan
do. / Z hōbie. iiii. Admō: enīz eē debes que z q̄ta
p̄cula passa sit p̄pter te m̄ tua in utero suo. / Se
cūda causa est: q̄ illā rē plus diligitur quā certi
tudinaliter magis n̄fz eē scim⁹. Mater autē p̄o cer
to scit q̄ filiū de se generauit / Daf autē si credit: tū
cert⁹ nō est. / Tū iudas dixit beniamin Beni. xliiij.
Ipsuz enīz solū h̄t m̄ sua. Ad enīz ausus fuit di
cere ipsuz solū h̄t p̄ suos: q̄ sciebat q̄ p̄ certus
nō erat. / Tercia causa est: q̄ illā rē plus diligitur
in quā plus lūis nos h̄t scimus. Mater autē h̄t
maius ius in corpe filii q̄ p̄: q̄ fm p̄m. plus est
ibi de substantia m̄is q̄ p̄is. / Tercio causabat
iste dolor: ex eo q̄ erat vidua. Nam vidue sepe deci
piunt: q̄ sunt sine viro cōsiliatore. / Id dī / Marc
rii. Deuorat domos viduarū sub obtentu proli
re osonis. Sepe etiā molestant: q̄ sunt sine viro de
sensore. / Id dī / Ysa. i. Defendite viduā. Sūt etia
sepe in tristitia: q̄ sunt sine viro cōsolatore. Et iō
grauē petri est p̄ritatitas iterū cōsistere. / Diere.
xliij. Viduā nolite cōsistare. / Jo h. xxiij. Cor vidue
cōsolat⁹ suz. / Iaco. i. Religio mūda z imaculata
apud deū patrē hec est: visitare pupillos z viduas
in tribulatione. / Quā igit vidue filias amicū sūt mul
tū dolēt: q̄ remāserāt ei loco viri p̄siliatoris: defen
soris: z cōsolatoris. / Quarto causabat in ea iste
dolor: ex eo q̄ erat vnici⁹. Si enim alios filios ha
buisset: sup eos p̄solata fuisset. Et iō amissio vni
geniti est nimius dolorosa. / Tū scriptura q̄i vult
exp̄imē aliquē luctū nimis dolorosum assimilāt
ip̄z luctui vnigeniti. / Tres enī sūt luct⁹ do
lorosi. / Un⁹ est in p̄nti mūdo quo pctō lūgē de
bet de eo q̄ deū offendit. Et iste luct⁹ assimilāt lu
ctuū vnigēti. / Diere. vi. Luctū vnigēti fac tibi plā

enti amarū. / Scds erit i iudicio: qñ pctores xpm videbūt i carne hūana cū signatib' vulnēz que p ipis ptulit: z iste luc' assimilab' lucu' vnigeniti. Sacha. xij. Aspiciēt ad me quē pfixerūt z plāgent plāctu magno qñ sup vnigēti: z volebūt sup euz qñ volēt solet in morte vnigeniti. / Terti' luc' erit in inferno ubi nō erit aliq' fur: sed teneb' perpetue. Abi loco festiuitatis erit ppetu' luc': z loco cārici plant' etern'. Ille plāc' sūt assimilā plāctu' vnigeniti. Amos. viij. Decidet sol in meridie z teneb' scē faciā trā. s. infernū in die luminis: z cō uertā festiuitates usas in lucu': ponā eā qñ lucu' vnigeniti: z nouissima ei' qñ dīc' amarū. Quoniam autē hic fit mētio de vidua iō de ipis viduis tria vīdeam'. / Et pmo quos sūt genera viduārū. / Secūdo quos luc' regule ipaz. / Terti' ouerū sit mel' stare in viduitate qñ trāsire ad aliu' viru' nec ad scdm plugiū. / De Circa pmi' notādū q' sicut dīc' Aug. tria sunt genera viduārū. / Vnu est qd' intēdit epulis z delitijs. / Scdm qd' intēdit cure dom' z filijs alēdis. / Tertiū est qd' die ac nocte intēdit ofonib' z ieiunijs. / De vīdūe luc' male De quib' dī. j. Timo. v. Vidua que in delitijs est viuēs: mortua est. Is enī viuēs sit coipe: est tñ mortua mēte. / Scde sunt bone: z marie qñ nutrit fi lios suos in timore dī. j. Tisi. v. Siqua vidua filios nō in nepotes hēt: deseru' domum suā bñ regē z mutuā vicē reddē parentibus. hoc enī acceptus est corā deo. Et infra. Sigs aut suoru' z marime domesticoz curā nō hēt fidē negauit: z est infideli deterior. / Tertiē sunt optime. De qb' dī. ibidez. Viduas honora que uere vidue sūt. / De Circa scdm notādū q' apl's fecit regulā viduārū que hēt qmō: capitula. / Pmū est: ut sint in ofone deuote. / Vñ dī. j. Timo. v. Que autēz uere vidua est z desolata spet in dño: z iſter obsecratōib' die ac nocte. De hoc habet exēplū in anna vidua. De qua dī Lu. ii. q' nō discedebat de tēplo ieiunijs z obsecratōib' fūies deo die ac nocte. Exēplū de illa vidua que iportūe iudicē iſterpellabat quā dñs ad exēplū addūit: cū ad orādū iduceret ut habet Lu. xviij. / Scdm capl' est ut nō sint ociose. / Vñ apl's reprehēdit aliq's viduas dicēs. j. Tisi. v. Si mul aut z ociose dīscūt domos dīcurrē. Pericu lū est mulieri cū sit ociosa. Dñs enīz posuit adā z euā i paradiso fērit ut ibi oparent: s. diabolus qdā vice iueniēs femina ociosa eā aggressus est z ipaz tētauit: z in pcti' fecit ruere ipaz z virū. / Jō dicit hīero. Semp aliqd' boni facito ut diabolus te in ueniat occupatū. Sicut enī i aqua stāte generant' vmes: sic in aīa ociosa generant' male cogitatōes Eccl. xxiij. Alia malitiā docuit ociositas. / Ter

tiū capl' est ut nō sint vbose. / Vñ Apl's qdā viduas rep'hēdit dicēs. j. Tisi. v. Nō solū aut ociose sed z vbose loquētes que nō oportet. Quāuis enīz vboseitas sit rep'hēibilis in viris: pēpue tñ in femi nis: z marie in viduis. / Mas fm Lxxvj. mulieres sunt incaute: molles: z fragiles. Quia sunt incaute iō de facili decipiunt. Quia sunt molles: iō ad bonū z ad malū cito flectunt. Quia sunt fragiles: iō faciliē supant. / Jō diabolus nō est aggressus virū: s. femina. Sciēs q' femina facili' decipet cū sit serus incautiōz: z citi' flecteret: cū sit serus mollior z facilius vincat: cū sit serus fragiliōz. / Quartū capl' est ut nō sint curiose. / Vñ apl's qdā viduas rep'hēdit dicēs. j. Tisi. v. nō solū ociose: sed z curiose dīscunt circuire domos. / Legit de naturis aīaliū q' turt' amisso cōpari stat in nido z raro dīscurrit. Sic vidua raro debet dīcurrē de domo in domū: sed debet morari in nido dom' ppeib' in silētiō hītado. uel in nido psciētie sue: ipaz munda do. uel in nido scē ecclie: ofonib' iſistēdo. / De Circa tertiū notādū est q' mel' est ēē in viduitate qñ trāsire ad scdūm coniugiū qmōz de causis. / Pmō q' maioris castitatis est iudiciū. / Vñ enī mulier toties nubit: signū est magne iēdanētie. j. Tisi. v. Adolescentiores viduas deuota. Cū autē luxuriate fuerit in xpo nubē uolūt. / Ibidē. Vidua eligat que fuerit vni' viri uxor. In aliqb' enī auibus iuuenit' hoc iur postq' vna morit': reliq' alteri nō sociat'. Berū. Nudeat ad negociūz honestatis rōnez nō posse in hoīe: qd' natura pōt in uolucere. / Hiero. in li' ptra Iouinianū. Porcia mior cū laudare qdā bñ m' origenata que secūdū acceptat viz rādite. / Felix z pudica matrona nūq' pter semel vbit. / Scdo: q' hoc est signū maioris amoris ad p mū viz qñ. s. amore pmi mariti nullū aliū vult hēre. Cū enī ambo fuerit vna caro: mortuo viro mulier remāsit semimortua. z iō apl' nubē nō deberet. / Refert hīero. ut supra q' cū ualeria rogaret secūdū virū accipe. / Rūdit se hoc nō posse facē: q' p m' adhuc vivebat. qd' diu enī iſq' vitero vir me' semp per amorē viuēt i corde meo. / Jdē etiā refert ibidez q' cū marcia catonis noller iterū nubē z vlrū defunctū semp lugeret iſterrogata quē dīc' hiet ultimū sui luc' ait. quē z vite ultimū. / Terti' q' hoc est ad maiorē securitatē. Vidua enim est vñā sui z in pace viuūt. z si accipit virū: exponit se dīcrimini: q' forte hēbit virū rīosus z durū. / Vñ refert hīero. ut supra q' cū anna rogaret ut secūdū nubere. / Rēpōdit nō se hoc facē: q' bonū habuerat virū. z si secūdū acciperet: aut ille ēē bonus aut malus. Si bonus: semp eſset in timore ne ipz perderet. Si malus semp ēē in dolore: q' post bonus

Seria sexta quarte hebde Sermo Iri

viri tā pessimū sustineret. ¶ Quarto: qz ad seruē-
dū deo maiorē libertatē hēt. i. Cor. viij. Qui sine
uxore est: sollicit' est que sunt dñi. et mulier inupta
et virgo cogitat que sunt dei ut sit scā coipe et spū.
que aut nupta cogitat que sunt mūdi quō placeat
viro. Hiero. in epla ad paul'. Sed et nobilis melā-
cia nri tps iter pplanos natura nobilissima cū ca-
lescere adhuc mariti corpusculo necdūz humato:
duos filios pdi dit rē dicturus incredibilē: sed xpo
teste nō falsas: stetit imobilis et ad pedes aduoluta
xpi qñ ipm teneret arrisit et dixit. Expeditis tibi
seruitura sum dñe: qz me tāto onere liberasti.
¶ Feria sexta hebde q̄rte. xl. Sermo primus.

Rat qdā lāguens lazarus a bethania
rū eius. Joā. xi. Cū qdā die xps p̄ioso-
lymis p̄dicaret et iter cetera diceret. Ego et p̄i vnū
sumus. iudei ipm cū discipulis suis lapidare vo-
luerūt. Sed ipse de manib' eoz euadēs abiit trās
fordanē lōge a bethania per dictā. Hū aut ibi cēt la-
zarus isirma' sorores eius nūciū miserūt dñō di-
cēs. ecce quē amas isirma'. Al. Sed qre non
fuerūt p̄sonali sicut regulus et cēturio. ¶ Ad hoc
rūdet Chrys. qz uehemēter p̄fidebāt de xpo: et iō
spabāt qz per nūciū faceret qd petebāt. ¶ Alia rō
est fm eūdē Ephyf. qz a luctu dēinebant. ¶ Ter-
tia rō est s̄z Theophilū qz nō decet de facili mulie-
res circuire. B. Alia q̄stionē facit hic Aug. qre
s. nō dixerūt ueni et sana: uel iube et fiet. sicut dixit
cēturio qui ait. dixit tñ vbo et sanabit puer me'. sed
tñ dixerūt. Dixit ecce quē amas isirma'. Erūdet
Aug' siue glo. qz sufficit amāti nūciare necessita-
tē amātis: qz nō deserit quē amat. Vel pōt dici qz
iō sanitate frī suo nō petierūt: sed xpi uolūtati com-
miserūt: qz nesciebāt qd magis frī expediret. utruz
s. sanari uel infirmari uel mori. xpus aut nūciauit
eis per nūciū. isfirmitas hec nō est ad mortem. Et
tūc xps in loco ubi nūcius cū iuenerat māsit duo-
bus dieb'. iō xps māsit fm Aug. et Ephyf. donec
lazarus expiraret: sepul' faceret atqz feteret ut sic
miraculū magis apperet. q̄rta aut die dixit iesus
discipulis suis. eam' in iudēā iterū rē. ¶ Cir-
ca aut istō miraculū fuerūt qdā retrahētia. ¶ qdā
iducētia. ¶ qdā p̄comitātia. ¶ et qdā subsequētia.
¶ Retrahētia fuerūt tria. s. retractio discipulorū
qui xps uolebāt retrahē ne in iudēā p̄geret. ¶ Pri-
mo icutiēdo sibi timorē dīcēs. rabbi: nūc te q̄re-
bāt iudei iterficē et lapidare: et iterū uadis illuc. ip-
si aut hoc nō dicebāt cōpatēdo xpo. sed maxime
timēdo sibi ipsos. qbus rñ dñr xps. nōne duodecim
hore sunt diei. hic appellat se diē: et duodeci aplos
duodecim horas: ac si dicat. hore sequunt diē: nō

dies horas. sic et uos debetis seq uolūtātē meā: nō
ego uestrā. et si uolūtātē meā qui sum dies secuti
fueritis nō offendetis. iō diē. siqs ambulauerit in
diē nō offendit. si aut uolūtātē uestrā que est nōr se-
cuti fueritis offendetis. B. Vel alit. nōne duo-
decim hore sunt diei. qñ dicat: nō debem' credere
qz iudei p̄seuerēt in uolūtātē me lapidādī. qz sicut
hore mutabiles sunt: sic et affect' hoīum. et frequē-
ter sepi' mutat cor hoīs in diē qz hore. et iō qui am-
bulat in diē. i. in pace sic et ego et uos nō offēdit ali-
quē. ideoqz securi eam'. ¶ Secūdo uolebāt qz retra-
hēre assignādo bonā rōnē. nā cū xps dixisset. laza-
rus amicus nri dōmit. rñ dēdūt. diē si dōmit sal-
uus erit. q. d. fm Aug. Nō oportet qz p̄p hoc ua-
das. qz sonū' egrotatiū est salutis indicīū. Et q̄rit
hic Aug. quō discipuli sic erāt multi qz. credentes
xpm uelleire per tot stadia ad ercītādū dōmīrēt.
et rñdet qz credebāt xpm log in enigmatē: sicut se-
pe p̄fueuit. Xps autē de dormitione mortis itelligē-
bat: sicut exponit euāgelista. E. Dicunt aut mor-
tui: dōmīrēs trib' de causis. ¶ Primo p̄p spem
rōnis. qz sic de dōmīrētē est spes qz debeat euāgila-
ri. sic de mortuo est spes qz debeat resurgē. i. 2. p̄f
sal. iij. Nolum' uos ignicare de dōmīrētib' ut nō
p̄tristeminī sic et ceteri qui spem nō hūt. ¶ Secūdo p̄-
pter facilitatē rōnis. Aug. Hīs tāta facilitatē ercī-
tat te de sepulch. o: quāta tū ercītas dōmīrētē de
lecto. ¶ Tertio p̄p melloratōnē imutatōnis. sic
enīz dōmīrētēs surgūt mellorati in meli' mutati.
sic et mortui boni resurgēt in meli' imutati. i. Cor.
xv. Semīnāt in corruptione: resurgēt in incorrupti-
onē. ¶ Tertio uoluerūt xpm retrahē ostēdēdo ma-
gnā p̄turbatōnē. et hoc qñ thomas dixit. eamus et
nos ut moriamur cū ipso. q. d. ex quo uult se expo-
nē morti moriamur oēs. Scōz aut glo. nō fuit v-
bū turbatōis sed amoris. An diē. ecce uer' amā-
tiū affect': aut cū eo uiuē: aut cū eo mori. Scdm
vō Ephyf. fuit vōb' formidinis et timoris. oēs enī
discipuli ut ibidē diē iudeos timebāt. sup oēs ali-
os thomas. sed xps nō dimisit nec p̄pter eoz per-
turbatōnē: nec p̄p eoz amorē: nec p̄pter ip̄oz ti-
morē. In hoc vōt nob' exēplū qz ea que sūt ad glo-
riā dei et ad utilitatē aīarū: nō debemus dimitte-
re: nec p̄pter priuatū amorē. nec p̄pter alicuius per-
turbatōnē. nec p̄p aliquā formidīnē. ¶ Se-
cūdo fuerūt qdā iducētia. et ista fuerūt tria. ¶ Pri-
mū est honor: p̄nus. vñ dixit. isfirmitas hec nō est
ad mortē sed ad glīam dei. B. ¶ Circa qd scien-
dū qz est qdā infirmitas que est ad mortē corporis
tñ. i. scōz martyriū. ¶ Alia est isfirmitas que est ad
mortē aīe que est tñ pet̄ōz. ¶ Tertia isfirmitas est
que est ad mortē utriusqz: que est dñatōz. Infir-

mitas aut lazari nō fuit ad mortē corpis: qz nō fuit a morte detē? sed resuscitat? Nec fuit ad mortē aīe: qz gfa fuit plenus. Nec fuit cū morte dānato rā: qz nō descēdit ad infernū cū dānatis: sed in limbū cū pūb? suis scis. z iō fuit pro glia dei ut glificet filius dei per illū. qz z deus per eius resuscitationē est glificat? z xps de? est manifestat? / **S**ecūdu iudiciū fuit amor. **A**n dixit. lazarus amīc? nō dormit. iō diligebat iesus lazari z mariā z marthā sorores eius. isti enī qdā speciali familiaritate xpo fuerūt pūcti. ita qz lazarus vocabat eis amīcū suū. mariā magistrū suū. z marthā hospite suū. **B** / **T**ertiū iudiciū fuit cōpassionis affectus. **C**ōpatiebat nīm xps amico suo defuncto qui iacebat in tanto fetore z miseria. cōpatiebat sororib? dilectis que erāt in tāta tristitia. cōpatiebat quodā modo sibiipsi: qz carebat pītia tā boni amīci. z iō hīs trib? pīderatib? intātū cōpassus est qz cōpassionē ostēdit vbo: cū dixit. ubi posuistis eū. z est vbi pīe cōpassionis. q. d. pī pīus cōquerēdo de filio defuncto z sepulto. ubi posuistis filiū meū: ita xps qdā pīa cōquestione dixit. ubi posuistis amīcū meū. ostēdit etiā ipsam cōpassionē in signo: qz lachrymas fudit. ondit in facto: qz ipm resuscitavit. **C** / **T**ertio fuerūt qdā pcomitāria: z ista fuisse tria. **P**rimū fuit qz lapidē remouē fecit dicēs. tollite lapidē. Poterat enim xps ipsum facē resurgē nō remoto lapidē. uel solo vbo poterat remouē lapidē: sed voluit ut ipsi accederēt z viderēt z ferorem sentirēt: de miraculo nō dubitarēt: nec dicere possent qz fantasma fuerit: uel qz alius fuerit qui resurrexit. **I** / **C**ertificati enī sunt per oēs corpīs sensus. i. per vocē qū dixerūt. uenite z videte. per visum qū ipm fasciatū exire viderūt. per tactū qū lapidē leuauerūt z vincula soluerūt. per auditū qū audierūt: lazare ueni foras. per olfactū qū ferorem senserūt. / **S**ecūm pcomitās fuit qz xps fremuit z seipm perturbauit. lachrymas fudit. qd qdē xps uoluit. ut fm **T**heophilū se eē uerū hoīem ostēderet: qz tales passiones in deū cadē nō pūt. uel iō hoc fecit fm **H**iero. qz uolebat qz amīcū suū ad istā miseriā reuocabat. uel iō hoc fecit ut nos instruat qz debemus cōpati miserijs alioy. / **T**ertiū pcomitās fuit qz patrē orauit dicēs. pī gfas tibi ago. nō aut hoc fecit ut idigeret ofone: qz eiusdē pītatis erat cū pīe. z qz multos sanauit sola iussione. sed iō orare uoluit ut ostēderet qz nō erat pīarius deo: sic iudei sibi iponebāt. **A**n sūdit. ego aut sciebā qz semper me audis. sed ppter pplm qui cūcūstāt dixi. **T** / **M**eliorauit ut ostēdat qz miracula saceret virtute dei nō in pītate diaboli. sic iudei sibi imponebāt. **A**l iō orauit ut doceret nos in nīis necessitatib?

ad ofonsi suffragiū eē recurrēdu. **R** / **C** / **Q**uarto ponunt qdā subsequētia. iter illos enim qui ibi aderāt. qdā erāt boni sic discipuli. qdā aut mali sic iudei. ex isto enī miraculo boni faci sūt meliores. qz discipuli in fide fuerūt amplī? pfirmati. **M**alo rū autē qdā facti sunt boni: qz ad fidē sunt cōuerfi: sicut ibidē habet. / **Q**uidā facti sunt peiores. de qbus dī. **C**ollegerūt ergo pōtīfices z pharisei pīlī uī zē. / **Q**uidā fuerūt dubii de qb? est iertū utrū fuerūt pueri uel nō. de qbus dī. / **Q**uidā autē ex ipsis abierūt ad phariseos z dixerūt eis oīa que fecit iesus ut dicit glo. siue aliqd nūciādo ut crederēt. siue pādo ut seuerēt. **E**odē mō accidit de pīdicatione vitatis. qz qdā de ipsa vitate de bonis efficiunt meliores: sicut sūt māfueti. qdāz de malis efficiunt boni: sicut ad penitētiā puerfi. qdā in sua malitia pseuerāt. ut obstinati. qdā nec peiores nec meliores efficiuntur: sicut tepidi. **C** / **E**adem sera feria quarte hebdomade quadragesima Sermo secundus.

D / **D**iligebat iesus marthā z mariā sororē ei? z lazari. **J**oā. xi. / **I**n isto euāgelio ponunt qdā vī boni z iusti debēt gaudē. / **Q**idā de qb? pētōres debēt timē. / **Q**idā vī ipsi pētōres debēt sperare. z qdāz vī tribulati pīolationē debēt recipere. **A** / **B**oni enī audietes qz a xpo diligunt multū gaudē debēt. **A**n dī hic. diligebat iesus mariā zē. **B**oni autē sūt in vita pēplatiua: aut sūt in actiua: aut sūt in pīia. **I**ste sūt tres vie eundī ad celū. **P**rima via est ire per viā pēplatiuā. ista signat per mariā que ad pedes xpi sedebat: z ei? visione z locutione pascēbat. ista via est diuturnior: qz actiua: qz illa finis. ista nō aufert. iō dī ps optima que nō aufert ab ea. **A**ctiua enī vita est trī in pīti non in futuro. **I**bi enī nō est necesse qz aliqz aliquē induat: qz ueste immortalitatis sūt oēs induti. nec aliqē potet uel pascat: qz oēs sūt saturitate pleni. **N**ec qz in hospitio recipiat: qz oēs sūt in pīia patria pīstituti. nec qz aliqē iīstruū visitet: qz nullus ibi iīstruitur. nec qz ad sepulchriū uadat: qz ibi nullus moritur. **B** / **S**ecūda via qua itur ad celū actiua vita est. z ista significat per marthā que paupes z peregrinos recipiebat hospitio. z ista vita est utilior z fructuosior qz pīa. **E**st enī utilior. primo: qz in de sustentat. **E**st utilior faciēti: qz idē remunerat. **B**ona enī tpalia nō sunt nīa. pīia sed sūt nobis accōmodata. nō sunt māfura sed trāfitoria. non sūt pīiosa sed vilia. **C**lemosyna enī facit ut accōmodata sint pīia: qz que paupib? dāmus pīia hēmus. **P**etrus rauē. **D**a pauperi ut des tibi: qz qeqd paupī dederis: tu habebis. qd paupī nō

cederis alius hēbit. Idē. Si hic māsuras es que tua sunt hic deponē. si illuc iturus es: hic que tua sunt cur relinqs. qui relinqūda seruat: alienorum custos est nō suoz. Facit enim ea que sunt trāsitoria ut sint ppetua: siue p̄pria z secūra. Amb. hereditas in tuto loco ponit que deo custode seruat. Petrus rauē. Quisq̄d paup accipit p̄ celestis su sc̄ipit z in celo recōdit. Aug. Quasi sedus traiecit tū hic facis cū deo tuo. hic vas res pituras. ibi recipis sine fine māsuras. Facit etiā clemosyna: uilia ut sint p̄iosa: q̄ terrā mutat in celū. vnuz uerit in cētuplū. Petrus rauē. Da paup: ut accipias celū. da nūmū: ut accipias regnū. da micā: ut accipias totū panē. Et subdit. Deus vnū accipit z cētū dat: z tū nōlūt hoies cū deo hēre p̄tractū. Quātū deus diligit uitā actiua ostēdit per hoc q̄ nō de Rachel per quā significat uita p̄tēplatiua. sed de lya: per quā significat uita actiua nasci uoluit. Tertia uia cūdi ad celū est per p̄niam. Si enim aliquis per mortale p̄citi a uita p̄tēplatiua uel actiua recessit: vnū sibi restat remediū. s. q̄ recurrat ad penitētie suffragiū. z tūc qui erat mortuus per culpā resurgit per p̄niam. Isti significant per lazari resuscitati. Diligebat igit iesus mariā z marthā z lazari. Quia x̄ps diligit seruētē p̄tēplātes: uti liter opantes: z p̄cō resurgētes. Qui non est in numero istoz t̄rū a deo non diligit sed odit. Isti sunt tres uiri illi de qbus dicit Eze. xliij. Tres isti uiri. s. noe: daniel: z iob: in sua iustitia liberabūt aīas suas. Per noe qui deo arcam fabricauit z in fluctibus rexit: significant actiui qui sepe fluctuationibus exponunt. Per danielē qui celestes uisionē asperit: intelligunt cōtēplatiui. Per iob qui interptat dolēs: intelligunt penitētes qui de p̄cis suis dolere debēt. Secōdo in isto euāgelio ponunt quedā vñ p̄cōres debēt multū timē. Multū enim debēt timē peccātes: q̄ nunq̄ p̄pria uēte a p̄cō p̄nt exire: sicut nec lazarus potuisset resurgē nisi dei uirtute. Et sup hoc ponit triplex exēplū. Prīmū ponit ab Alr̄sēno qui dicit q̄ hō p̄t se per se i foueā p̄cipitare: sed per se nō p̄t inde exire. Et illud exēplū p̄tinet ad auaros. de q̄ dicit Ysa. xliij. Formido z fouea z laqueus sup te qui h̄itator es terre. Auarus enī semp est in formidine ne diuitias suas pdat. Semp est in fouea p̄funde cupiditatis: q̄ nunq̄ p̄t satiari. Semp illaqueat est a diabolo: q̄ nunq̄ uult restituē. Scōm exēplum est Phiso. qui dicit q̄ sicut nauis fracta gubernaculo illuc uenit ubi tēpestas uoluerit: sic hō p̄ditō auxilio gfe dei nō facit qd uult: sed qd diabolus. Et illud exēplū p̄tinet ad luxuriosos qui sūt in mari carnaliū uoluptatū. que lz uideant dulces tū in

ueritate sunt amare. Vñ Prover. xliij. Sculi tui uidebūt etranēos: z cor tuū loquet̄ p̄uersa: z eris dormit̄ in medio mari: z q̄i sopitus gubernator amissio clauo. s. dei auxilio. Tertiū exēplū est eius dē Lhyf. qui dicit. Autēq̄ peccem? liberi sum? Sed si semel opib? diaboli nos obligauerim? iam nra uirtute liberari nō possumus. Sicut enim populus facit regē: tū iā factū nō p̄t expellē: sic post q̄ hoies th̄onū diaboli in cordib? suis posuerūt: iam nullus p̄t eos corrigē nisi deus. Et istud exēplū p̄tinet ad sup̄bos qui diaboli suū regem fecerūt. Iuxta illud Job. xli. Ipse est rex sup oēs filios sup̄bie. Tercio in isto euāgelio ponunt quedā vñ p̄cōres multū sperare debēt. Lazarus enī erat mortuus z sepult? z fetidus. z tū resurrexit ad uitā. Per qd dat̄ intelligi q̄ quātūcūq̄ sit aliquis grauis p̄cō: tū cū dei auxilio p̄t ad p̄niam resurgere. Debet tū q̄libet deū rogare ne in p̄cia p̄fundet. Et si p̄fundat? fuerit debet recurrē ad deū ne nō demergat. Hoc modo orabat p̄pheta dicens. Non me demergat tēpestas aque zc. Tūc tēpestas aque hoiem demergit q̄i grauis tētatio peccati i pellit. Tūc p̄fundū absober q̄i p̄funditas uitiorū ipm detinet. Tūc puteus sup os suū urget: q̄i in desperationē ductus p̄nteri nō audet. Ubi r̄icit Aug. Si cecidisti o hō nō claudet sup te puteus os suū. sed tu nō claudas os tuū: sed cōstet z dic. De p̄fundis clamaui ad te. z sic euades. Non debet tū etiā p̄fundat? despare: q̄ sicut dicit̄ in ps. Dixit dñs ex bāsan puerā puerā in p̄fundū maris. Scōm glō. Bāsan iterptat confusio uel siccitas. Per p̄fundū maris im̄ glo. interptat desperationē. Est ergo sensus q̄ deus sepe puerit illos qui sunt in p̄fusione p̄cōz: z in siccitate gfe dei z bonoz operū. z qui p̄lasi sunt usq̄ ad p̄fundū desperationis. Quarto in isto euāgelio sunt quedā vñ de tribulationē p̄nt p̄solari. X̄ps enim diligebat mariā z marthā: z tamē dimisit eas uenire in magnā tribulationē: ut per hoc deū intelligi q̄ de amicos suos in p̄nti uita multis tribulationibus exponit. q̄ ipse tribulationes sunt eis in signū amoris z meritū eterne glie. Unde ipse tribulationes a p̄pheta appellant apes. ideo dicit. Circūdederūt me sicut apes. Apes enim lz pūgāt: tū mel p̄pinant. Sic etiā p̄secutiones lz pūgāt in carne: tū dāt cōsolationē in mēte. ps. Scōm multitudinē doloz meoz in cor meo cōso. tue leti. aīam meā. A deo autē ipse p̄secutiones uocant virga siue baculus dei. Ysa. x. Et assur virga furoris mei. z baculus super est. Solet enim p̄ filii p̄cutere virga: z postq̄ fuerit correctus virgā p̄scit in ignē z filio dat suam hereditatē. Sic deus per malos corrigit bo-

nos: et tādē malos p̄icit in ignē infernū: et bonos
 deducit ad hereditatē celi. Et in hoc sensu loquit̄
 dñs euz dicit. Et assū. quasi dicat. q̄suis per ma
 los bonos corrigā: tamē ue eis: q̄ postmodū ma
 los igni infernali tradā et bonos ad glām deducā.
 Ab Augu. aut in li. l. omel. ipsi p̄secutores
 uocant̄ torcular z mole. Ande ait. Cōsidera q̄ illi
 qui te p̄sequunt̄ apud deum uelut mole z torcular
 deputant̄: tu vō quasi oliua z uua egregia. Sicut
 ergo in torcularib⁹ uua z oliua premunt̄ ut uinū
 z oleū seruent̄ z ponant̄ in cellario z caua: ita per
 nequā maloy illi qui boni sunt multis tribulatio
 nib⁹ fatigant̄ ut aite eoy tanq̄ uinū z oleū recon
 di in eterna cellaria increantur.

¶ Sabbato q̄rte hebde. xl. Sermo primus.

Ego sum lux mundi: qui segitur me
 nō ambulat in tenebris
 sed hēbit lumē uite. Joā. viii. Sup̄ hunc
 locū dicit Augu. hec uerba dñi cū uerbis psal. eē
 cordāt̄ r̄scētis. Quoniā apud te est fons uite: z in
 lumine tuo uidebimus lumē. In istis uisib⁹ cor
 poralib⁹ aliud est lumē: aliud est fons. Fontes
 fauces querūt lumē oculi apud deū qui lumē est.
 hic est fons qui tibi lucet ut uideas ipse tibi manat
 ut bibas. In hoc igit̄ euāgelio p̄ primo luci se as
 similat: cū dicit. Ego sum lux mundi. ¶ Scdō ostē
 dit q̄ ista lux hoies in via morū dirigit z illumiat
 cū dicit. Qui segitur me nō ambulat in tenebris s;̄
 habebit lumē uite. ¶ Tercio ostēdit q̄ fulgor istius
 lucis iudeoy oculos exercebat. Euz enim ad illud
 qd̄ dñs dixit. Ego sum lux mundi zc. debuissent eē
 illuminati: potius fuerūt excecati dicēdo. Tu de
 teipso testimoniū p̄hibes: testimoniū tuū non est
 uerū. ¶ Quarto absentia huius lucis hoies in lu
 dicijs errare facit. Unde subdit. Vos fin carnem
 iudicatis zc. ¶ Quinto ista lux seipsum z patrem
 manifestat. Unde ait. Solus nō sum: z ego z qui
 misit me pater vnū sumus. ¶ Circa primū
 notādū q̄ christus assimilat̄ luci ceto q̄ oēs illu
 minat. Joā. i. Erat lux uera que illuminat omē
 hoīem uenientē: sed tamē non oēs illuminant̄. Ad
 p̄r p̄ringere tribus de causis. Vel q̄ hō in domo
 tenebrosa se includit. Vel q̄ oculos claudit. Vel
 q̄n ob̄staculū interponit. In domo obscura se in
 cludit q̄ affectat ignorātiā. Vñ dicit̄ Job. xliiij.
 Ipsi fuerūt rebelles lumini. Oculos claudit qui
 nō ap̄t uolūtātē suā. Dauid. xliij. Declinauerūt ocu
 los suos ut nō uiderēt celū: neq; recordarent̄ iudi
 cior̄ iustoy. Ob̄staculū enī interponit qui habet
 moralē culpā. Ysa. liij. Inq̄tates uestre diuiserūt
 inter uos z deū. ¶ Circa secūdū notādū q̄ ista
 lux ep̄istī ambulātes illuminat ne tenebras teur-

rāt. ideo dicit. Qui segitur me nō ambulat in tene
 bris sed zc. Vñ dicit Aug. tenebre metuēde sunt
 moy nō oculoꝝ. z si oculoꝝ nō exteriꝝ: sed iterio
 rū. Ad illoꝝ vnde discernit nigrū z albū: sed vnde
 discernit iustū z iniustū. Ad p̄r errare qui ual
 dāt post istā lucē. i. xpm. B In ipso fuerūt tria
 que hoīem defendūt ne erret in uia pedū. i. serra
 mētoꝝ imp̄ssio. crucis erectio. z spinarū siue plan
 tarū reflexio. Xps igit̄ fuit uia. Joā. xiiii. Ego sum
 uia z uitas. In ista uia fuit imp̄ssio vulnerū. fuit
 crucis erectio. i. crucis baiulatio. Joā. xviij. Ba
 iulās sibi crucē. fuit spinarū z plātārū reflexio. i.
 de spinis coronatio. Imp̄ssio igit̄ serratōtoꝝ. i.
 vulnerū nocet nos ad currēdū per istā uia patiēter
 aspiciēdo. s;̄ q̄ ipse fuit actor: z p̄sumator: vulnerū.
 heb. xij. Deponētēs omne p̄dus z circūstās nos
 petri. xij. per patiētiā curramus ad p̄positum nobis
 certamē: aspiciētēs in actorē fidei z p̄sumatorē ie
 sum. Inspectio crucis debet nos inducē ad eū dū
 in uia mādatoꝝ dei ualde gaudēt. Unde subdit
 apls. Qui p̄ssito sibi gaudio sustinuit crucē oī
 p̄fusione p̄empta. Inspectio coronē spinee debet
 nos inducē ad eū dū p̄seuerāter z ifatigabilr. Ju
 dei enim p̄radixerūt eū regē eē. Joā. xix. Ad ha
 bemus regē nīsi cesarē. Et ideo in signum derisio
 nis coronā spineā sibi imposuerūt. Ista igit̄ p̄radi
 catio z derisio iesu xpi debet nos inducere ne defici
 amus in uia per aduersa aliqua. Vñ subdit apls.
 Recogitate eū qui talē sustinuit aduersus semet
 ipsum a p̄ctōrib⁹ p̄radictionē ut non fatigeminī
 animis uestris deficiētēs. Vñ dicit̄ q̄. Aug. oīa
 bona terrena p̄tēpsit xps ut in illis non grāt felici
 tas. z oīa mala terrena sustinuit ut in illis nō time
 ret infelicitas. ¶ Circa terciū notādū q̄ in dei
 fuerūt de natura noctue que ad lucē excecāt. Sic
 z ipsi cū debuissent illuminari fuerūt excecati. Vñ
 dixerūt. Tu de teipso testimoniū dicis: testimoniū
 um tuū nō est uerū. Xps ait ostēdit eis q̄ testimo
 niū p̄r z suū est recipiēdū: q̄ scriptū est in lege ip
 soꝝ q̄ in ore duoy uel triū testū stat omne uerbū.
 Vñ est tñ q̄ in causa p̄p̄ia nō accipit̄ testimoniū
 um alicuius: sed in causa aliena: q̄ hō p̄r fallē z
 falli. In vco aut̄ nō sic: q̄ nec in causa sua nec in
 causa nra p̄r fallē nec falli. Sicut enī obscuritas
 facit nos errare circa res cognoscēdas: lux autē
 nō p̄r errare nec circa se nec circa alia: q̄ in ueri
 tate se z alia manifestat. Sic z hō cum sit in tene
 bris ignorātie: sepe p̄r fallere z falli. Deus autem
 cum sit lux nec falli nec fallere p̄r. In hoc autem
 q̄ iudei dixerūt xpo. testimoniū tuū nō est uerum
 imponebāt ei mēdaciū. Ad aliqū imponebāt sibi
 mēdaciū in ore: sicut p̄r. Aliqū peccatū in corde.

Sabbato quarte hebde

Jo. ix. Nos scim⁹ q' hic hō pctor est. Aliqñ transgressionē in ope. Ibidē. Nō est hic hō a deo qui sabbatū nō custodit. Magna uelania est imponē mēdaciū vitati. Ja. xvij. Sermo tu⁹ .i. filius tu⁹ vitas est. Imponē pctori scitanti. Dan. ix. Vocat scitū scitō. Imponē transgressionē sabbati dñō. Xps enī in quātū de⁹ dñs erat sabbati. Mat. xij. Dñs est fili⁹ hoīs etiā sabbati. C. Circa qrtū notā dñi q' absentia ueri luminis facit errare hoīes in iudicijs ut dicat vba mala esse bona vba. An dicit. Nos fm carnē iudicatis. Illi enī qui nō hñt lucē gře z sapiēcie dicūt diuitias z delicias z honores eē uera bona. D. Sed q' isti errēt pater. Diuitie enī tpales nō sūt uere diuitie. qd patet in morte z post mortē. Nā in morte deducūt hoīes ad denudationē z sūmāz paupratē Job. i. Audus egressus suz de utero mris mee: nudus reuertar illuc. Idē. xvi. Saccū cōsui sup cures meā: z operui cilicio carnē meā. Mortui enī sacco z cilicio inuolunt. Post mortē vō deducūt ad extremā penuriā: sicut patet Luce. xvi. de illo diuite qui ad tātā uenit penuriā q' nō potuit hñe guttā aque. Si milititer delitice carnales nō sūt uere delitice: qd patet in morte z post mortē. Nā in morte corp⁹ in delitijs nutritū deducūt ad vniū comellionē. Job xxi. In puluē dormiēt z vmes operiēt eos. Post mortē deducūt aīas ad tineāz z vniū corrosiōē. Ysa. xliij. Detraeta est ad iferos supbia tua. Eōcīdīt cadauer tuū subter te sternet tineā: z opimētū tuū erūt vmes. Similif honores mūdani nō sūt ueri honores. qd patet in morte z post mortē. Nā in morte deducūt ad suppeditationē q' illi qui alios suppeditant: tādē in morte ab alijs suppediti bunt. qñ. s. trāscēntes hoīes z bestie z serpētes z uermes sup eoz fouē gradient. Eccl. x. Eū enīz moriet hō: hēditabit spēs z vmes z bestias. Post mortē vō deducūt ad laci ifernalis pfunditatēz. Ysa. xliij. Nū dicebas in corde tuo in celū pscendāz zc. Jō sequit. Verūtamē ad ifernū detraheris in pfūdū laci. Xps autē qui lucē diuine sapiētie hēt dat iudiciū uerū: z iudicat ista falsa eē. An postq' dixit. A os hīz carnē iudicatis: subdit. Ego nō iudico quēqz. s. hīz carnē. z si iudico ego: iudiciū meū uerū est. Ponit autē uēz iudiciū de supradictis. s. de diuitijs z delitijs z honorib⁹: cū dicit Mat. vi. Nolite thesaurizare uob thesauros in terra ubi erugo z tinea demolit⁹: ubi faures effodiūt. Nō sūt enīz vē diuitie que ab erugine psumūt. Nō sūt vē delitice: q' corpa delicate nutrita a tineis z vniū comēdūt. Nō sunt ueri honores: q' hoīes exaltati in terra effodiunt⁹: z fures. i. demones oēs gloriā ipoz furant. C. Circa quātū notādū

q' lux manifestat se z oīa alla. Sic z xps manifesta uit scipm z patrē suū. An subdit. Ego suz qui testimonij phibeo de meipso: z testimonij phibet de me qui misit me pater. Et cū iudei interrogassent ubi est pī tu⁹. rīdit. Neqz me scitis neqz pīz meū scitis. Que vba exponit Aug. dicēs. An vides aliquē alicui similes quotidiana locutio est. si hñc vidisti illū etiā vidisti. ppter suā similitudinē. Sic z xps dicit. Si me sciretis z patrē meū sciretis. nō q' pī sit fili⁹: sed q' pī est filius fili⁹. Deinde Aug. subdit. Hoc autē vbi forsitan videt eē vbi dubitatis: Hoīes vō de reb⁹ qz certas hñt: alii qñ vbi dubitatis ponūt. uelut si idigneris suo tuo: z dicas pīnis me. pīdera. forsitan dñs tu⁹ suz. Sic z dñs nō dubitādo icrepat ifideles: euz dicit. Forsitā z patrē meū sciretis. E. Notādū autē q' de pīe nobis tria icognita erāt. s. glia ei⁹: q' nullū ad suā gloriā recipiebāt. Vīa ei⁹: q' nullūz sibi recōciliabat. Veritas z sapiēcia ei⁹: q' nullū vīa eundi ad celū demōstrabat. Sed ista tria xps nobis manifestauit z secū portauit. De qb⁹ dī Joā. i. Alidm⁹ gloriā ei⁹ gloriā qñ vnigenitū a pīe. istū referat ad pīū. Plenū gře. istud referat ad secūdū. Et vitatis. istud referat ad tertium.

C. Eodē sabbato qrtē hebde. xl. Sermo secūdus

Lux suz lux mūdi. Joan. viij. Scdm beatū Aug. tāta est vnitas capitis ad mēbra z mēbroz ad caput q' aliqui caput assumit psonā mēbroz. Juxta illud Actū ix. Saule saule: qd me psequis. Aliqñ mēbra nominant ex pte capitis. Juxta illud ps. Nolite tangere xpos meos. Multo fortius tāta est vnitas inter matrē. s. beatā vginē z eius filiū iesū xpm q' illō qd dī de filio pōt matri puenire. Unde vbi ppositū. Ego sum lux mūdi. lz dictum sit de filio: tñ z mī puenire pōt. A. Est enī xps lux mūdi que illuminat z nō illuminat. Est etiā māx lux mūdi: q' est lux per quā mūdus illuminat. Qualiter autē ipa sit lux mūdi Salomon admirādo ostēdit dicēs Cant. vi. Que est ista que ascendit seu progredit qñ aurora pfurgēs pulchra ut luna. electa ut sol. terribilis ut castrōz acies ordinata. ecce qñter est lux mūdi. In mūdo enim sūt qdā tribulati qdā tēcati. qdā pctorēs. z qdā iusti. B. Ipsa qdē est pctorib⁹ sicut aurora: q' eis dat radiūz sue misericordie. C. Tribulatis est sicut luna: q' eis dat radiūz sue pslationis. D. Ipsa iustis est sicut sol: q' eis dat radiū gře. E. Ipsa tēcatīs est sicut acies terribilis: q' demones expellit fulgore sue maiestatis. C. Primo igit est pctorib⁹ sicut aurora: quia dat eis radiū misericordie sue. Sicut enī aurora tenebras expellit z lucē adducit: sic ei⁹ misericordia q

peccatoribus expellit nocte culpe et dat eis lucem
græ. Ideo vocat mater misericordie: quia deus in præte
sua tradidit faciem omnibus misericordias. Ipsa autem in su
is misericordiis non est avara: sed multum liberalis et
largæ. Iuxta illud quod dicitur: Prover. ultimo. Manu
sua aperuit inopi: et palmas suas credidit ad paupe
res. Si esset aliquid odia que semper brachia sua exten
deret ad pauperes et manus aptas teneret et ipsas ma
nus plenas haberet multum liberalis esset. Per istum
modum loquitur Salomō de muliere forti. scilicet de beata
virgine que sic fuit fortis quia deus de celo traxit et oia
bolū vicit. Ista igitur mulier fortis versus pectores te
net brachia extendit: quia eius misericordia ad omnes exten
dit vniuersaliter. Tenet manus aptas non clausas: quia
suas misericordias non dat difficulter sed ualde fa
ciliter: quia non multum nec diu facit se rogare. Habet
manus plenas elemosynis: quia suas misericordias lar
giter dat et abundanter. Sigs ergo eius misericordias
non habet breuiter marie non imputet postquam ipsa brachia ex
tendit dādo vniuersaliter postquam manus plenas habet
dādo abundanter. postquam manus aptas tenet dādo faci
liter. Istud igitur officium dādi et faciendi misericordias
deus sibi commisit. Sicut enim in curia pape quāda
cedunt littere simplicis iustitie. quāda pure græ. quāda
mixte. scilicet que vident iustitiam et gratiam primum. Sic deus
in sua curia tres habet cancellarios. **E** Unus cui
commisit dare litteras simplicis iustitie. Iste est mi
chael qui aīas pōderat finem mēsurā bonorū uel ma
lorū operū. Dat mēsurā supplicij uel celestium pmo
riū. Alius cancellarius est cui commisit deus dare litte
ras mixtas. scilicet iustitie et græ. Iste est beatus petrus qui
est ianitor celi. ubi sunt due porte. scilicet iustitie: per quas
igrediuntur qui saluātur ex opibz iustitie. Quā por
tas prophetā sibi apiri petit dicēs. **A**peri mihi por
tas iusti. et. Alia est porta græ per quam igrediuntur illi qui
saluātur ex sola grā dei: sicut sunt pueri baptizati.
Bēa autem virgo est cancellaria dei: cui commisit deus da
re misericordiam et gratiam. Id tale cancellaria debem?
sepe inuocare et dicere. Eia ergo aduocata nostra il
lu. mi. oia. ad nos cō. **E** Secūdo tribulatio est sic
luna: quia eis dat radiū consolationis sue. Luna enim
habet xutes supra mare sic et ipsa super tribulatos et
amaricatos. Et sicut luna lucet in nocte: sic et ipsa
subuenit in tribulatione. **D** Dicis autem pulchra ut
luna. Luna enim tunc est pulchra quia est plena: et
tūc tota nocte lucet. Quia autem luna non est plena mō
lucet in principio noctis: mō in medio: mō in fi
ne. Sic etiā sūt quāda sancti qui adiunāt tribulatos
aliqui in principio tribulationis: pstantiā in tribula
tione tribuendo. Aliqui uero permittūt eos tribula
ri et tēari in principio sed tūc inuāt in medio pse
ueratiā dādo. Aliqui dimittūt eos tribulari in p

incipio et in medio et adiunāt in fine: ne. scilicet per impa
tientiā cadāt victoriā eis pferēdo. Virgo autem maria
est sicut luna plena que adiunāt in principio tenta
tionis et tribulationis dādo pstantiā. Adiunāt in me
dio dādo pseueratiā. Adiunāt in fine dādo coro
nā seu victoriā. Nec mirū si ista luna lucet tribula
tis et obscuratis: quia ipsa etiā fuit tribulata et obscu
rata. et ideo scit melius tribulatis compati et misceri.
E Secūdo Aug. luna tripliciter obscurat. aut quia
est uacua. aut quia est nube tecta. aut quia est eclipsa
ta. **F** Bēa virgo in hac vita habuit tres tribula
tiōes. **U**na fuit quia herodes puerū iherosolē uo
luit et ipsa in egyptū fugit. tūc enim ista luna oīno cō
solatiōe fuit uacua. quōd enim consolationi sibi esse pote
rat quia ipsa puella delicata et pte paulo an surre
rerat et in terrā lōginquā per vias aspas cogebat
fugere. et quia inter idolatras cōpellebat manere. et quia
puerū sic tenerū cogebat circūferre. **S**ecūdo tri
stitiā hūit quia filiū suū amissū credidit timēs ne
in manus hostiū deuenisset. uel ad lōginquos ptes
gētes pueretē accessisset. uel ad patrē celestē si
ne redēptiōe hūani generis redimisset. et tūc fuit
nube tecta: quia nubes obscura doloris et tristitiæ eius
aiam occupauit. **U**nā ipsa dicit. pat tu et ego dolen
tes querebam te et c. **T**ertiā tribulationē hūit in
filiū passiōe. et tūc luna fuit eclipsata. Luna autem quia
eclipsat tota sanguinea videt. et ipsa in filij passione
fuit gladio doloris vulnerata. iuxta illud **L**uce. ii.
Et tuā ipsius aīas perāssibit gladiū. **I**te **J**ohel. ii.
Sol. i. **M**aria pueret in tenebras. scilicet per mortē. et luna
i. bēa **M**aria in sanguine per dolorē. **B** **T**er
tio iustis est sic sol quia mittit radiū græ sue. illumi
nat enim eos per creptū et bñficiū. **P**er creptū quē
quia est speculū diuinū in quo nos debemus specula
ri. **S**ap. vii. **E**ādo: est enim lucis eterne et speculuz
sine macula. Speculū enim fit de vitro et plūbo.
Per vitru quod est lucidū intelligit vgnitas eius. Per
plūbū quod est ductibile et habet colorē cinerū intelli
git eius humilitas. et sic vitru per se uel plūbū p se nō
facit speculū nisi pūgant nec resultat imago. sic
nec marie humilitas sine vgnitate: nec vgnitas si
ne humilitate fecisset eā speculū dei ut in ea resultaf
set xps qui est imago dei nisi adinuicē iuncta fuisset
et humilitas cū vgnitate: et vgnitas cū humilitate. et
sic speculū recipit illū qui se fecit. sic et ipsa in suo ute
ro hūit illū qui se creauit. **E**ccl. xlii. **Q**ui creauit
me regeuit in tabernaculo meo et c. **I**n isto igitur
speculo omnes debent pspicere et maculas suas videre. nā
supbi cognoscēt ibi supbiā suā et maculā. respiciē
do ad suā humilitatē. luxuriosi ad suā vgnitatē. aua
ri ad suā paupertatē. quia scia fuit eius vita ad quā specu
lari debemus: ostēdit **M**icro. in eplā ad cromaciū et

Antica in passione

eliodor. Dicit enī q. ipa a mane usq. tertiā ofoni
istabat. postmodū ab ofone surgens. a tertiā usq.
ad nouā opī manuū uacabat. postmodū itermit-
tens opa manuū iterū ad ofones redibat. ⁊ idē nō
recedebar donec āgelus ueniebat qui sibi cibū mi-
nistabat cū quo p̄olationē suā hēbat. ⁊ hoc igitur
crēplū hēm ut isitemus ofoni ⁊ opatiōi. ⁊ q.
libetis pueremur cū uiris angelicis q̄ cū uiris
diabolicis. ¶ Sedo lucet oibus per bñficiū ⁊ dat
bñficiā illa. de qb̄ dī Eccl. xliij. Ego mater pul-
chre dilectiōis ⁊ tū ⁊ agniti. ⁊ scē sp̄i. Dat eis di-
lectionē per quā istāmant. Dat eis timorē per quē
hūilient. Dat eis agnitiōē per quā illūinant. Dat
eis scēz sp̄em per quā ad sperādū celestia aientur.
¶ Quarto tētatis est sic acies ordinata. qbus
dat radiū sue defensiōis. Est enī demonib⁹ terri-
bilis denotiō ei⁹. saluatiō ei⁹. ⁊ laudatiō ei⁹.
Quādoq. enī ipaz nosamus uel saluamus uel
laudam⁹. p̄tinus demōes terrii fugiūt. An enī
diabolus audit nomē ei⁹ ita est ac si sentiret bacu-
lū uel clauū cū quo p̄cuteret. M̄ne. xliij. Edur-
get vga ⁊ israel ⁊ p̄cutiet duces moab. An audit
ei⁹ saluatiōē. ita est ac si audiret tonitruū quo ter-
reat. ps̄. Aur tonitruū tui in rota. Tūc enī diabo-
lus tanq. isan⁹ terre. An vō audit ei⁹ laudatiō-
nē. ita est ac si audiret seu sentiret gladiū quo iu-
gularē. Hoc figuratum est Iudith. xvi. ubi dī q.
ipa pugione amputauit caput holofernis. Tū igitur
grauemur a diabolo siue a tyrāno siue a corpe
nfo. ad ipaz curram⁹. ad ipaz appellem⁹. ipa enim
est dñā ⁊ augusta siue iperatrix. ⁊ iermisissis oibus
iērmēdijs scēis ad ipaz appellare licet. siue qs gra-
uef a diabolo. sic patet in Theophilo q a diabolo
decept⁹ ⁊ angustā appellauit. ⁊ statz liberat⁹ fuit.
Siue qs grauef a tyrāno. hoc signatū est in mar-
docheo qui ab aman grauabat⁹ ⁊ ad hester augu-
stā appellauit ⁊ aman p̄denat⁹. ⁊ mardoche libe-
rat⁹ fuit. Siue qs grauef a carne sua. sicut patet
in maria egyptiaca que cū esset uoluptati dedita.
ad angustā appellauit. ⁊ mor sibi castitatē p̄cessit.
Siue qs grauef a iustitia dei. Cū legi in vita
beati dñici q. cū ip̄s p̄ra mūdū multū cēt iratus
vgo ei dixit. bone fili nō debes cū eis agē s̄z iusti-
tiā tuā sed s̄m misericordiā tuā. ⁊ sic ille s̄mā re-
uocauit. Et ita in oī tribulatione ad eā appellare li-
cet. Propter qd̄ dicit Bernardus. Sileat miseri-
cordias tuas vrgo beata quicūq. te inuocat⁹ in
suis necessitatibus meminerit defuisse.

Antica in passione Sermo primus.

¶

¶

¶

p̄scq̄bant erat ex eo q. v̄itatē p̄dicabat quā ip̄s reci-
pere nolebat. id̄ dicit. si v̄itatē dico q̄re nō creditis
mihi. ¶ Ille enī qui p̄dicat v̄itatē doct̄rīne de-
ber hēre sc̄ritatē vite. id̄ s̄mittit. quis ex uobis ar-
guit me de pctō. M̄d̄ enī potuit argui de pctō cor-
dis: q. semp habuit cogitatiōes scēas. nec de pctō
oris: q. semp hūit locutiōes discretas. nec de pctō
opis: q. semp hūit opatiōes iustas. nec de pctō
omissionis: q. nullū bonū qd̄ facē debuit omisit.
nō de pctō originis: q. nullū pctiū originale p̄tra-
xit: sed fuit sc̄t̄s p̄ceptu: ⁊ sc̄t̄s in partu. Talis
igitur qui hēet talē sc̄ritatē vite secure pōt p̄dicare v̄ita-
tes doct̄rīne. ¶ Ponit aut̄ dñs in isto euāge-
lio q̄tuor v̄itates qb̄ tū in dei p̄radixeris. quarū
due v̄itates spectat ad nos. alie due ad ip̄s. ¶ P̄
ma v̄itas est per quā ostēdit cau saz q̄re qd̄ audi-
unt v̄bū dei: ⁊ qd̄ nō audist. cū dicit. qui ex deo
est nō natura sed fide. timore: ⁊ amore: v̄ba dei au-
dit. Ille vō qui vaciter in deū credit: ⁊ vaciter deū
timet ⁊ diligit vaciter: v̄ba dei audit. Qui vō non
hēet fidē nec amorē nec timorē dei. sicut erāt iudei
audire nō pōt. id̄ subdit. id̄ uos non auditis: q. ex
deo nō estis. ¶ Isti v̄itati iudei nescierūt p̄radicere
v̄bis. id̄ p̄dixerūt in iurijs dicētes. nēc bñ dñm⁹
nos: q. samaritan⁹ es tu ⁊ dñmōiū h̄ēs. Und̄ ip̄s
negauit. s. demoniū se hēre. aliud p̄cessit. s. sama-
ritanū se cē. Samaritanus enī interp̄at custos.
ip̄s autē debet dicere custos. de quo dicit ps̄. Misi
dñs custodierit ciuitatē frustra tē. Negauit autē
aliud. s. q. demoniū hēret: q. p̄tinebat isamā. s. q.
demoniū hēret: q. talē isamā nō poterat sustinē.
nō negauit illud in quo nulla erat isamā: ⁊ pote-
rat sustinē. s. q. cēt samaritanus. In hoc enī dat
nobis crēplū ne ad oīa que de nobis dicunt⁹ r̄idea-
mus. sed si talia sint que possint tolerari debem⁹
dissimulare. Si vō in samā importet possumus
nos hūiliter excusare. ¶ Sedo v̄itas fuit per quas
ip̄s ostēdit v̄itatē ⁊ efficacā quā h̄st v̄ba dei: cum
dicit. amen amē dico uob. sigs s̄monē meū seru-
uerit mortē nō videbit. i. nō experiet in eternum.
¶ Per hoc autē q. dicit in eternū ostēdit se nō intelli-
gere de morte corpis sed aīe. In hoc ostēdit ma-
gna ip̄i benignitas. q. illis a qb̄ tūc recepat p̄u-
itiū: nō negauit sue doct̄rīne bñficiū. Isti v̄itati iu-
dei p̄dixerunt iserēdo insurtā: cū dicit. nūc cogno-
uimus q. demoniū h̄ēs allegādo rōnes fallas: cū
dicit. abzapā mortu⁹ est ⁊ p̄phē sc̄s. ⁊ n̄ dabāt enī
suā rōnē sup fallū. s. q. ip̄s dixisset de morte corpa-
li: qui tū inllexerat de morte eterna. ¶ Due autē
v̄itates sunt ad ip̄m p̄tinerēs. ¶ Una est per quā
ostēdit ipsa nūfuitatē eternalē: qua eternalit̄ nat⁹
est de patre s̄m̄e. ⁊ suā naturalit̄ corpale quā

tpaliter nat^{us} est de mife sine patre: cū dixit, abrahā pater noster exultauit ut videret diē meuz, vidit ⁊ gauisus est, fm enī glo. pōt itelligi de die sue eternitatis, uel de die sue tpalitatis qua in carnē uenit, ⁊ utrūq; de^{us} abrahā reuelauit vñ inēfuz gau- diū habuit, dixerāt iudei fup^{er} q^{uod} xps nō erat ma- ior abrahā qui tñ mortuus est, ⁊ xps ostēdit se esse maiore inquātū eternāliter nat^{us} de patre ⁊ iquātū natus tpaliter de mife, q^{uod} utrūq; diē abrahā tanq^{uam} fidelis fuis desideratū vidē. Isti vitati iudei cō tradixerūt rñdētes cū ira ⁊ cū suppositōe falsa vi- cētes: gnōginta ānos nōdū hēs ⁊ abrahā vidisti, supponebāt enī falsū, s. q^{uod} xps dixisset se vidisse abrahā in pñti vita oculo corpali quod tñ nō dire- rat. **E** Sed cū xps tūc hēret. xxxi. ānos quō iu- dei dixerūt cū esse gnōgenariū. **A**na causa est: q^{uod} iudei erāt irati: ⁊ ira ipedit aiuz ut nō possit cer- nere uerum. **A**lia causa est q^{uod} xps h̄ iuuenis eēt tñ videbat quodāmo antiqu^{us}, tuz ppter nimiam morū grauitatē, tuz ppter nimīā corpis lassitudi- nē ⁊ asperitatem q̄s sepe in corpore fuerat expertus. **A**lia causa pōt eē: q^{uod} si hō iuuenis appellat se- ner inuriā sibi reputat fieri. Iudei ergo iniurias xpo credēbat facē ⁊ dicere: q^{uod} ipm senem uocabāt. **S**ecūda vitas ptinēs ad ipm fuit per quā ostēdit suā cū patre eternitatē: cū dixit, amen amen dico uobis anteq^{uam} abrahā fieret ego suz, nō dixit ateq^{uam} abrahā eēt: q^{uod} abrahā a deo fuit fact^{us}, nō dixit etiā ego suz fact^{us}: q^{uod} xps inquātū deus nō fuit fact^{us} sed ab eterno patre genit^{us}. Hūc vitati iudei nō tra- dixerūt vōbis ptumeliosis uel rōne supponibus fal- sis, quēdamodū tradixerāt tribus vitatib^{us} supra dictis, sed dixerūt hūc vitati iniurioso facto uo- lentes cū lapidare tanq^{uam} blasphemū: sed xps au- scondit se ⁊ exiuit de rēplō: iō exiuit ab eis ut au- ferret ab eis causas seuiēdi. Vel iō exiuit: q^{uod} noluit mori lapidatus sed crucifixus. Vel ideo exiuit: q^{uod} adhuc nō uenerat hora patiēdi. **D**e **C**et^{er}o supra dictis patet q^{uod} iudeis odiosa erat vitas ⁊ q^{uod} xps su- rētib^{us} cedebat. Veritas enī multis est odiosa. Ita enī est de vitate sicut de luce odore ⁊ sapore. Lux enī est amabil^{is} oculis sanis: sed odiosa egris. Odo^r hōiez recreat: sed serpētē fugat. Panis pa- lato sano est fapidus: s^{ed} isfimo est penosus. **V**e- ritas igit^{ur} est odiosa supbis sic lux oculis lippis. Si enī h̄dicat supbo de humilitate: talis vitas est sibi odiosa. Et causa est: q^{uod} lippitudo supbie fa- cie h̄ac lucē displicē. Ecē. viii. Adhōmatio est su- perbo humilitas. **S**ecūda vitas est odiosa luxu- riosis sic odor serpētē. Si enī h̄dicat eis de odore puritatis talis odor displicet sibi. Et cā est: q^{uod} con- fuerunt stare in fetore luxurie. Ecē. xxi. Audiet

luxuriosus ⁊ displicebit ei. **T**ertio vitas est odio- sa avaris: sic panis palato corrupto. Si enī h̄di- cat eis p̄ptus terrenorū talis panis doctrine h̄s in se sit suauis eis tamē videtur execrabilis. Ecē. xii. Exeratio diuitū paup^{er}. Causa est: q^{uod} h̄nt pala- tū aie corruptū: iō nō pōt sentire sapore celestī. i. Cor. ii. Mālis hō nō p̄cipit ea que sūt spūs def^{ectus}. **S**ecūdo xps a iudeis parentib^{us} recedebat, per q^{uod} daf nob^{is} exēplū ut a furētib^{us} nos subtrahamus ne ipsoz irā ampli^{us} iſtāmē. **E** Habuit autē xps p̄tra furorē iudeoz quique remedia: sicut patet in hoc euāgelio. **P**rimū est patiētiā suare. Atū in- plures iniurias audierit. s. q^{uod} demonium hēbat. Iſte tñ patiētiā in oib^{us} suabat. Nec h̄nt aliquēz morū in aio: nec aliquē morū ostēdit in signo: nec in vbo: nec in facto. Atū dī Ysa. xlii. Non erit tri- stis in aio nec turbulēt^{us} in exteriori signo: nec cla- mabit vbo. Salamū q̄sant nō cōtēret in facto ali- quo iniurioso. **S**ecūdo remediū fuit tacē. Atū cū iudei dixissent q^{uod} hēret demoniū ⁊ q^{uod} eēt samarita- nus ipe oīno tacuit. Sciebat enī q^{uod} illud dedisset iudeis occasione litigandi ⁊ materiā: q^{uod} si dixisset nō suz samaritan^{us} forte iudei sibi rñdissent imo es samaritan^{us}: q^{uod} samariā lūisti ⁊ cū eis bibisti come- disti cū eis cōmorat^{us} cū eis: ⁊ eis h̄dicasti. Et iste est pueniēs modus extingūdi ignē furētis. Ita eē ⁊ cū talib^{us} nō litigare. Sic enī ignis extinguit^{ur} q^{uod} ligna subtrahunt seu nō apponunt: sic ira forē- tis annihilat^{ur} q^{uod} nihil respōdet. Prouer. xvi. Cū desceierit ligna eriguet^{ur} ignis: ⁊ fursurone lētra- cto iurgia cōquiescūt. Atū vō q^{uod} litigat: ligna pa- rat. Ecē. viii. Nō litiges cū hōie linguato: ⁊ non strues in ignē illius ligna. Greg. Imitatione dei gloriosus est irā tacēdo fugē q^{uod} respōddēdo supe- rare. **T**ertio remediū q^{uod} habuit xps fuit pacifi- ca vba rñdere. Cū enī iudei uerbū taz iniuriosuz sibi dixissent. s. q^{uod} demoniū hēret. ille patiēter respō- dit eis dicēs. Ego demoniū nō habeo. Et iste est pueniēs modus extingūdi irā furētis: uerba. s. pacifica respōdere. Lor enī iracundū est sicut ol- la bulliens. Prouer. xv. Os stulti ebullit stultitiā. Sicut igit^{ur} cessat ebullitio olle q^{uod} aqua frigida ap- ponitur: sic cessat ebullitio ire q^{uod} pacifica vba que sunt refrigeratiua respōndūt. Prouer. xv. Re- sponsio mollis frangit irā: sermo durus suscitāt furorē. **Q**uartū remediū quod habuit christus contra iudeos furentes: q^{uod} uoluit se ab eis absen- tare. Et hoc fuit quādo se abscondit ⁊ ab eis exi- uit. Greg. Exemplo vñs uobis loquit^{ur} ut cū etiaz resistere non possumus irā superbientiū decli- nēmus. Et iste similiter est pueniēs modus extingū- di irā furētis: ab eius. s. facie recedere. Sicut enī

olla que fortiter bullit: si ab igne eleuat cessat eius ebullitio. Sic qñ ille ptra quē furis elogat: cessat ebullitio. s. ire infāmatio. Prouer. xx. Honor est homini qui sepat se a p̄tensionib⁹: oēs autē stulti miscētur p̄tumeliis. ¶ Quintū remediū qđ hūit xps cōtra iudeos furētes fuit bñficia impēdē. Alii postqđ iudei dixerūt ei: demoniū hēs. Idē tñ ppter tāta impropria nō cessauit eis ipēdē salutaria documēta dīcēs. Sigs s̄monē meū suauerit zē. Ubi dicit glo. hic dīscat hō iesus nō malū reddē: sed bonū. Et iste est pueniēs modus eringuēdi irā furētis: scilz bñficia exhibē. Rōm. xii. Si eluriet inimicus tuus ciba illū. si sitit: potū da illi. hoc enim facies carbonēs ignis pgeres sup caput eius. Isti carbonēs ignis s̄m glo. sunt uel feruor: charitatis ad quā ampl⁹ icitant. Uel amor: spūs sci ad quē i flāmant. Uel ardor: penitētie ad quē puocantur. ¶ Eadē Œnica in passione Sermo secundus.

Ualerūt

lapides iudei ut facerēt in eū: iesus autē abscondit se z eruit de tēplo. Dia que rps dicebat z faciebat ad nřam utilitatē puertebat z ad nřam instrutionē. Si enī dicebat vba puertebat ea ad nřā instructionē. Si faciebat miracula: puertebat ea ad nře fidei p̄firmationē. Si p̄bebat exempla: puertebat illa ad nřam informationē. sicut patet hic quādo dīss a iudeis furētib⁹ se absentant dans nobis exēplū qđ z nōs s̄līr faciam⁹. In vbo ergo p̄misso uoatāgunt. ¶ Primū est indeoz magna malitia qui xpm uoluerunt lapidare. ¶ Secūdo est magna xpi patiētia qui eis uoluit cedē. ¶ Circa p̄mū sciēdū qđ iudei q̄tuor: mores xpm pati uoluerūt. ¶ Primo enim eū uoluerūt occidē euz adhuc eēt puulus. s. tpe herodis. ¶ Secdo uoluerūt eum de quodā montis p̄scipitāte ut sic p̄fracto cerebro z capite colliso morerēt: sicut habet Lucē iiii. ¶ Tercio uoluerūt ipm lapidare sic patet hic. ¶ Quarto uoluerūt ipm crucifigē: z crucifixerūt. Multi autē sunt qui hodie istis q̄tuor: modis xpm occidūt. ¶ Primo cū est adhuc puulus. Xps enī puulus est in illis qui de nouo ad p̄niam puertuntur. De qđ dī Gal. iiii. Filioli mei quos itez p̄turis donec forme xps in uobis. Illi igit qđ de nouo ad p̄nias p̄uerfos scādalizāt uel ab ipsa p̄niā reuocāt: xpm puulū in eoz cordib⁹ occidūt. Contra quos dī Mat. xviii. Qui scādalizauerit vnū de puillis istis qui in me credūt expedit ei ut suspendat mola asinaria in collo ei⁹ z demergat in pfundus maris. ¶ Alii sunt. s. qui xpm p̄scipitāt z caput sibi frāgūt. Isti sunt heretici. Alii s̄c dī. j. Loy. xj. Caput xpi est deus. Heretici igit qui xpm deū esse nō credūt: caput sibi auferūt. ¶ Alii ip̄s lapidāt. Isti

sunt qui malas cogitationēs z uolūtates hēre nō cessant. Quilibet enī mala cogitatio z mala uolūtās est vn⁹ lapis quē in xpm mittūt. Beda. Quot quot malas cogitationes qs assumit: qñ tot lapides xpo imittit. ¶ Alii sūt qđ xpm crucifigūt. Isti sūt qui iterū ad p̄ctnū redēnt. De qđ dī Hebr. vi. Rursū crucifigētes sibi incipitis filiū dei. Amb. Quid est iesus nisi uitas par z iustitia. Qui igit p falsitate relinqt uitates: z pro cupiditate dirūpit z odit pacē: z pro aliquo p̄mio occultat iustitiā: nihil aliū tī facē qđ lapidare z crucifigē z occidere xpm. In hoc autē qđ iudei in xps lapides uoluerūt imittē: uident pilā pōtis ichoasē. Alii xps dī pōtis ser. i. pontē faciēs. In epla autē agit de pōre: cū dī Xps assisēs pōtis ser. i. faciēs pōtē. In euāgelio autē agit de pila. Tūc enī iudei pilā fecerūt qđ lapides in xpm miserūt. Sz in passione crux posita est sup pilā: z sic nobis pons fact⁹ est. Mōdus enī iste erat tanqđ fluui⁹ rapidus z tanqđ mare piculosus: in quo oēs piclitabant. B Sz ptra istud naufragiū dedit nobis xps triplex adiutoriu. s. nauem: tabulā: z pōtē. Nauis enī inocētia est: in qua positi sūt adā. Sz ista nauis fracta fuit: qñ ipse peccauit. In hac nauī fuit brā vgo: que nauī liegra z saluis mercib⁹ ad portū paradisi puenit. In hac nauī sunt oēs pueri baptizati qđ diu fuāt inocētia baptisimalē. Sz qđ fere oēs frāgūt nauē baptisimalis inocētie: iō de⁹ pauit tabulā p̄nie. Alii s̄c Hiero. p̄nia est p̄ma tabula post naufragiū. In hac tabula p̄nie fuit maria magdalena: que cū ista tabula ad portū paradisi puenit. imo z multas v̄gines que erāt in nauī inocētie trāscēdit: z quātū ad meritū z quātū ad p̄miū. Bern. Sic de⁹ nō puabit bonis eos qui ambulāt in inocētia: ita nō puabit bonis eos qui ambulāt in p̄niā. Quia vō sūt multi qui frāgūt nauē inocētie: z qui p̄dūt tabulā p̄nie: iō de⁹ tertiū adiu toriū p̄parauit. s. pōtē passionis sue. Iste pons hodie initiat⁹ est in pile fūdationē: s̄ in pascue p̄sumatus est in trabiū z tabulaz suppositiōe. ¶ Tūc igit q̄tuor trabes supinducte sūt. Quarū prima fuit de palma. Secda de oliua. Tercia de cedro. Quarta de cyssso. De his enī lignis crux facta fuit. Deinde sup has trabes posita est tabula. i. caro xpi purissima. que q̄tuor clauis fuit p̄fita: z sic fact⁹ est pōs. Iō xps bñ dī pōtis ser. i. pōtē faciēs. D M̄hilomin⁹ dī pōtis ser tripliē de causa. ¶ Prioz ppter h̄rit. Hūit enī amicitia qñ fuit uelut. Hūit alba qñ ad herodē fuit duct⁹. z ab eodē alba ueste fuit itidut⁹. Hūit planetā qñ purpura a militibus fuit circūdat⁹. Hūit cingulū z stolā qñ ad colūnā fuit ligat⁹. Hūit manipulū qñ in manib⁹ fuit clauis cōfixus. Hābuit mitrā qñ spinis fuit coronat⁹. Ba-

Secunda secunda ante hebde

eum. Quarto benigna christi inuitatio euz ait: si quis sitit ueniat ad me et bibat. **A** Circa primum notandum quod iudei sepe christum multipliciter comprehendere uoluerunt. aliquando in persona sua sicut hic. aliquando in sermone suo Matthei. xviij. Ab eis pharisei consilium inierunt ut caperetur iesus in sermone. aliquando in opere suo. Matthei. xij. Erat homo habens manum aridam et obseruabant eum si sabbato curaret ut accusaret illum. aliquando in iudicio suo. Joannis. viij. Adducunt iudei et pharisei mulierem in adulterio deprehensam. Et secutur. hoc autem dicebant tentantes eum ut possent eum accusare: aut de immiserordia si iudicaret ipsam lapidandam: aut de iniustitia. si diceret eam lapidandam non esse: quia tunc contra legem iudicaret. Sed christus per illud quod uolebat eum capere in persona: ostendit magnam potentiam. Unde dicit. Adhuc modicum tempus uobiscum sum. **Chrysostomus**. quid. d. quid festinatis me interficere: parum expectate tempus quod mihi uultis facere factori estis: sed non modo: quia nolo. Contra illud quod uolebant eum capere in sermone: ostendit magnam sapientiam dicens. Reddite quae sunt caesaris caesari. Contra illud quod uolebant eum capere in opere: ponit increpationem ueram dicens licet sabbatis benefacere an male: animam saluam facere an perdere. Contra illud quod uolebant eum capere in iudicio: ostendit illum in iudicio iustitiam: cui dicit. Qui sine peccato est uesterum primum? in illa lapidatione mittat. et sua misericordia subdit: cum dicit. Nec ego te condemnabo. uade et amplius noli peccare. Circa secundum notandum quod pharisei faciebant christum querere et uolebant ipsum apprehendere. et ad utrumque respondit christus. nam ad illud quod ipsum faciebant querere dixit. queritis me et non inuenietis. hoc fuit secundum Augustinum. post christi ascensionem quando multi iudei comprehensi ad predicationem apostolorum crediderunt. Unde dicit Augustinus. Viderunt christum suo scelere morietem et crediderunt in christo suis sceleribus ignoscere. Et quousque biberunt sanguinem quem effuderunt de sua salute desperauerunt. Secundum autem Chrysostomus. hoc fuit quando ciuitas eorum capiebat. probabile est enim ut dicit tunc eos meminisse christi et miraculorum eius ut ei peruenirent. **B** Istud autem quotidie accidit: quod multi christum querunt et non inueniunt ex eo quod non querunt ubi est sed ubi non est. Christus enim non est in delictis: nec in diuitiis: nec in honoribus. et ideo ibi non inueniunt. **Iob** xviij. Non inueni in terra suauitatem uiuentium. hoc est quantum ad delictuosos. abyssus dicit. non est in me. hoc est quantum ad auaros: quorum cupiditas non habet finem. et mare loquitur. non est mecum. hoc est quantum ad superbos qui semper sunt tumidi et inflati. Inueniunt autem in humilitate: paupere et asperitate: qui ibi est. **Ista** enim tria christus in hunc mundum uenies secum portauit: et cum istis nasci uoluit. **Luce**. ij. Inuenietis

infantem. ecce quanta humilitas. pannis inuolutum. ecce quanta paupertas. et positum in praesepe. ecce quanta asperitas. Ad illud autem quod iudei uolebant eum apprehendere et capere. christus respondit. ubi sum ego. uos non potestis uenire. **I**nter. ubi sum ego inmutabilis unum cum patre. non autem secundum gloriam. dixit non poteritis: sed non potestis. tales enim erant tunc qui non possent. sicut et alibi dixit petro. non potes me sequi modo. sequeris autem postea. Quis autem christus dicat. ubi sum ego uos non potestis uenire. tamen de ministris suis dicit **Jo**. xij. ubi sum ego: illic et minister meus erit. **E**rgo autem est in dextera dei sedens. **Mat**. xli. Et tunc quidem iesus postquam locutus est eis. assumptus est in celum et sedet a dextris dei. Est in gloria dei. **Phil**. ij. Omnis lingua confiteatur: quia dominus iesus christus in gloria est dei patris. Est in lumine dei. **i**. **Tim**. vi. Lucem habebat inaccessibilem. Ministri ergo christi erunt in dextera dei. quia pater dexterae suae potestatem eos in eternitate conseruabit. erunt in lumine dei. quia filii lumine sapientiae suae illuminabuntur. erunt in gloria dei: quia spiritus sanctus dulcedie suae suauitatis glorificabit eos. **P**et. dres. autem non erunt in dextera dei: sed sub pedibus dei. Tres enim tenebunt pedes suos ad gulam danatorum. scilicet deus. **p**er. **P**onam inimicos tuos scabellum pedum tuorum. **ps**. xxiij. **S**aluet super eum quasi rex interitus. et tota congregatio sanctorum. **Mat**. liij. calcabitis impios cum fuerint cinis sub planta pedum uestro. non erunt enim in lumine dei: sed in tenebris inferni. **Mat**. xxiij. Ligabis manibus et pedibus mit. in tenebras eris. nec erunt in gloria dei sed in pena eterna. **Mat**. xxv. Ibunt hi in supplicium eternum. Circa tertium notandum quod iudei prophetauerunt ignoranter quando dixerunt quo hic iturus est: quia non inueniunt eum. nihil quid in dispersione gentium iturus est et docturus gentes. uerum quidem dixerunt sed ignoranter dixerunt. quia per apostolos gentes docuit et ad fidem conuertit. **T**otum quidem genus humanum erat in tenebris ignorantiarum. et in profunditate uitiis. **D**eus enim tenebat in celo ueritatem suam et misericordiam suam. iuxta illud **ps**. **D**eus misericordia tua in celo et uitas tua usque ad nubes. Tandem uero ueritatem. ueram filii cognoscere in terram misit. et ea in quodam angulo id est in iudeorum populo occultauit. iuxta illud **ps**. **N**otus in iudea deus: in israel magnus nomen eius. gratia tamen suae misericordiae per quam oes reconciliaret et in gloriam eos recipere eis non dedit. Christus autem utrumque percontauit. scilicet gratia et ueritate: ita quod per ueritatem ueras cognitionem de deo gentibus dedit: et per gratiam eos reconciliauit sibi. **D**e hijs duobus dicit **Jo**an. i. **E**t per moysen data est. i. cognitio unius ueritatis est per moysen. **i**. populo in iudeis. sed gratia et ueritas per iesum christum facta est. quia christus dedit gratiam reconcilians et

ueritatem illuminantē. **E** **C** Circa quartū notandū q̄ r̄ps ad aquā gr̄e sue nos inuitauit dicēs si quis sitit ueniat ⁊ bibat. Aug. Si sitimus ueniamus nō pedibus sed affectibus: nec migrando sed amādo. Ad istas aquas nos uocat de⁹ per ysaiā dicēs Ysa. lv. Omnes sitientes uenite ad aq̄s ⁊ qui nō habetis argentū properate emite ⁊ comedite. uenite emite absq̄ argēto ⁊ absq̄ ulla commutatione uinū ⁊ lac. quare appenditis argentus nō in panibus: ⁊ labor uestru⁹ non in saturitate. Dñs uocat sitientes illos qui sunt uacui ab amore mūdi. ⁊ aquas uocat amores dei. tales enī debent uenire ad aquas gratiarū. id dicit. oēs sitientes uenite ad aquas. Aug. Si habitat in te amor mundi: nō est quo intret in te amor dei. uas es: si plenus es: funde qđ habes ut recipias qđ nō habes. funde amorē seculi ut iplearis amore dei. sequit. Et qui nō habetis argentū p̄perate emite ⁊ comedite. Per argentū intelligit terrena suba uel eloquētia siue subtilis intelligentia. si ergo sunt alii qui nō hnt argētū tp̄alis substantie: nec hñane faciēdie nec p̄funde intelligentie. saltē properent. emāt ⁊ comedāt. p̄perēt per desiderium ⁊ uoluntatē. emāt per seruātē orationē: ⁊ comedāt per deuotā meditationē. Sequit. uenite emite absq̄ argento. s. mūdane eloquētie uel p̄funde intelligentie ⁊ absq̄ ulla commutationē tp̄alissubstantie: uinū ⁊ lac. **P**er uinū intelligit iocunditas mētis. per lac puritas corp̄is. emite ergo uobis per orōnes ⁊ desideria sp̄ualem iocunditatē in mēte: ⁊ puritatē in carne. uel per uinū ⁊ lac intelligunt due nature in x̄po. nā per uinū intelligitur eius diuinitas iocūdisissima. p̄s. Vinū letificat cor hominis. per lac intelligit eius humanitas purissima. Debemus ergo emere per desideria ⁊ ofones uinum ⁊ lac. i. ut nos possimus in celesti gl̄ia contēplari ei⁹ diuinitatē ⁊ uidere ei⁹ humanitatē q̄ in ista p̄te platōis ⁊ uisione cōsistit rota beatitudo sctōrū. ⁊ tūc uisitat illud qđ dicit sp̄s s̄a 1an. v. Bibi uinū cū lacte meo. segtur. q̄re appēditis argentū nō in panibus ⁊ laborē usm nō in saturitate. multi sunt qui argētū. i. eloquētia uel ingenii appēdit ⁊ ponūt nō in panib⁹. i. nō in uera scia que habet aīam reficere. iuxta illud Mat. x. Nō in solo pane uiuit hō: sed in omni v̄bo qđ p̄cedit ex ore dei. ⁊ laborē suū ⁊ sudor suū non ponunt in saturitate: quia dīscite scientias lucratiuas que aīam non satiant: sed euacuāt. nō adducūt saturitatē sed uanitatē.

Eadē sc̄da seria q̄ntē heb̄e. xl. Sermo sc̄ds.

Quis

sitit ueniat ad me ⁊ bibat. Qui credit in me sicut dicit scriptura. flumina de uētre ei⁹ fluēt aque

uiue. Ista aqua uiua quā x̄ps uult dare sitientibus nō est materialis sed sp̄ualis. sicut imēdiate subditur. hoc autē dicebat de sp̄u quē accepturi erāt credentes in eū. **M**agnū est habere potētiā receptiua gr̄atie. **M**aius est habere aliquē gustū gratie **M**aximū est h̄ic plenitudo dinē gr̄e. ⁊ per maximū est h̄ic p̄seuerantiā gr̄e. Ista quat̄or differētiās ponit dñs in v̄bis p̄missis. **P**riō enī ostendit q̄ glibet habet potētiā receptiua gr̄e: q̄ in p̄tate cui ius. libet ei uenire ad fontē gr̄e. id dicit. si quis sitit ueniat ad me. **S**c̄do promittit dare gustū gratie cū subdit. ⁊ bibat. **T**ertio p̄mittit dare plenitudinē gratie: cum dicit. flumina de uentre eius fluent. id est de corde eius. **Q**uarto promittit dare cōtinuationē ⁊ p̄seuerantiā gratie: cum subdit fluent aque uiue. **A** **C** Circa p̄mū notandū q̄ homines tam boni q̄ mali habent potētiā receptiua gr̄atie. soli autē damnati ista potētiā carent. Nō enim ad istū fontem possunt uenire nec de ipso fonte etiā minimā guttā haurire: ad fontē quidem uenire nō p̄t. q̄ habent ligatas manus ⁊ pedes ⁊ sūt in tenebris. Mat. xvi. Ligatis manibus ⁊ pedibus mī. cū in tenebris exeri. Nō igitur p̄t uenire q̄ habēt ligatos pedes. Nec etiam possunt se dissoluere: q̄ habēt ligatas manus. nec etiā scirent uenire: q̄ sunt in tenebris. damnati habent ligatas manus: q̄ nullū bonū uelle uel desiderare p̄t uel facere. sunt in tenebris q̄ nullū bonū possunt intelligere. sunt in tenebris exteriorib⁹ q̄ nullū bonū possunt sperare sed sunt extra spem oēs salutis. dato etiam q̄ ad fontē possent uenire. tamē de illo fonte nec modicam guttā gratie possent haurire. sicut pater in illo diuine quī modicaz guttā aque. i. gratie refrigerātis petijt: ⁊ tñ obtinere nō potuit. Si ergo demones uel dānari haberēt istā potētiā receptiua gr̄atie ad momētū uisus hore ita se disponderēt q̄ ad istū fontem uenirent ⁊ aquā gratie obtinerēt. Miseri autē peccatores quā doct̄s uoluerint uenire p̄t ⁊ tñ uenire cōtēnūt. **B** Iste enim fons omnib⁹ pater tā bonis q̄ malis. de quo fonte dicitur Zacha. xiii. Erat fons patēs domui dauid ⁊ habitaculus p̄erusalē in ablu-tionē peccatorū ⁊ mēstruate. Per dauid qui inter p̄tatas manu sortis intelligunt actiui. Per hierusalem quē interpretat uisio pacis intelligunt cōtēplatiui. noē autē peccatores itelligunt illi qui habent peccata sp̄itualia. Per mēstruat autē illi qui habent peccata carnalia. oēs enī isti in isto fonte bibere deberēt. scilicet actiui ut amplius roborentur. Contemplatui ut dulcius contemplantur ⁊ omnes peccatores ut a sordibus mundentur. **C** **C** Circa sc̄cū notandū q̄ dominus seruis suis

Seria secūda ante hebde Sermo lxxviii

eat gustū grē. et ille gustus est tāte virtutis q̄ extin-
guit sitim oīum mūdānō. est tāte dulcedinis q̄
in dulcedine cōuerit supplicia tormētō. est tāte
suauitatis q̄ aliam excitat ad desideria sup̄norū.
q̄ enim eius virtus extinguat sitim mūdānō: pa-
ter in magdalena q̄ extinguit ea sitim carnalis cō-
cupiscētie. in mattheo sitim auaritiē. in paulo sitis
sup̄bie et mūdane glorie. in iacobo et ioāne extinguit
amorē domesticū et amorē pp̄liū. nam sicut dicit
Mat. lxxviii. Dedit iesus iacobū et ioāne in nauī cū ze-
bedeo patre eorū et uocauit eos. illi autē mor ut sen-
serūt gustū diuine grē: reliquerūt amorē terrenū
et patrē dīmiserūt in nauī. et sic reliquerūt amores
domesticū et secuti sunt xpm. nō seip̄os. nec pp̄-
as uolūtates: et sic reliquerūt amorē pp̄liū. Aug.
Qui biberit de fluuio paradisi cuius gutta maior
est oceano: restat ut in eo sitis mūdi penitē extin-
cta sit. Et autē dulcedo eius tormēta et sup-
plicia uertat in dulcedine: patet in stephano qui in
pides torrentes fecit dulces. iuxta illud. Lapides
torrentis illi dulces fuerūt. In andrea crucis sup-
pliciu uertit in gaudiū. Cū dixit alloquens ip̄am
crucē securus et gaudēs uenio ad te. In lauretio
ignis incēdiū uertit in refrigeriū. Cū dixit decio.
disce miser: q̄ carbonēs tui mihi p̄stāt refrigeriū.
tibi autē parāt eternū incēdiū. in aplis oēs p̄tume-
lias uertebat in glām. Act. v. Jbāt apli gauden-
tes a p̄spectu p̄cillī q̄ digne habiti sunt pro noīe
iesu p̄tumeiā pati. q̄ dō eius suauitas faciat desi-
derare celestia dicit Mat. xvi. Ubi petrus aqua
spūs sci potat et quodāmodo ebrius effect dicit.
dñe bonū est nos hic ēē. si uis faciamus hic tria ta-
bernacula. Et dicit autē tabernaculū a taberna.
uolebat enim petrus q̄ ibi ēēt tres taberne in q̄-
bus uinū spūs sci uēderet ita q̄ p̄ hēret suā taber-
nā. filius suā. et spūs sanctus suā. In taberna autē
p̄is uēdit uinū forte. i. grā corrobōrās que habet
aiam in bono cōfirmare. Et in taberna filij uēdit uī-
nū clarū. i. grā illuminās que habet aiām in agen-
dis dīrigere et illuminare. In taberna spūs sancti
uēdit uinū dulce. i. grā dulcorās que hēt animā
celesti dulcedine adimplere. ¶ Circa tertius
notādū q̄ xps uirū p̄fectis dat sp̄m sanctum in
magna plenitudine. ideo dicit: flumina de uentre
eius fluūt aque. Vocatur spūs sanctus flumē s̄m
Eph̄y. q̄ sicut flumē nec reuertit nec stat s̄ sem-
per currit. sic et illi qui hēt sp̄m sanctū nō reuer-
tunt ad peccatū nec stat per oīa sed semp curruunt
ad fontē. De isto flumine dicit Ezech. xlvij. Aden-
sus est mille cubitos et traduxit me per aquā usq̄
ad talos. Rursūq̄ mēsus est mille et p̄duxit me
usq̄ ad genua. Rursūq̄ mēsus est mille et p̄du-

xit me per aquā usq̄ ad renēs. De hoc etiā flumi-
ne dicit Ysa. xxx. Spūs dñi uelut torēs inuēdās
usq̄ ad mediū colli. Quidā ergo in hoc flumine i
roducunt usq̄ ad talos. qdā usq̄ ad genua. qdā
usq̄ ad renēs. qdā usq̄ ad collū. In talis autē est
cōp̄is supportatio. in genub⁹ et ambulario. in re-
nibus uiget p̄cupiscētia. a collo p̄cedūt vba. Illi
ergo in flumine spūs sci introducunt usq̄ ad ta-
los qui fortes sunt ad supportādum aduersā. p̄s.
Spiritu oris eius oīs uir⁹ eorū. Illi introducunt
usq̄ ad genua qui sunt magnanimes ad aggredi-
endū opa virtuosa. Eze. i. Ubi erat imperus spūs
illuc gradiebant. Illi introducunt usq̄ ad renēs
in q̄b⁹ extingunt oīa desideria carnalia. Diego⁹.
Sustato spū desipit oīs caro. Illi introducunt usq̄
ad collū qui hēt utilia vba. Mat. x. Mar. xij. Nō
enim uos estis qui loquimini: sed spūs scūs. Cir-
ca q̄rtū notādū q̄ spūs scūs dī aqua uiua q̄n. i. q̄s
hēt grē p̄tinationē et p̄seueratiā. Sine hac enim
nihil ualerēt p̄cedētia. Berni. in eplā ad eugenium
papā. Tolle p̄seueratiā nec obsequium mercedē ha-
bet: nec bñficiū grām: nec laudem fortitudo. Iste
autē fluius aque uiue specialiter fuit in celo. De
quo dī Apoc. ule. Effūdēt mihi fluiū aque uiue
splēdidū tanq̄ cristallū. p̄cedēt de sede dei et agnī
et in medio platee hierlm. Et q̄bus v̄bis habet
q̄ ille fluius spūs sci dabit satietatē reficiēt: ideo
uocat flumē. b. In p̄nti enim uita sci uiri bibūt
aquā spūs sci ad mēsurā. Eze. xlii. Aquā in mē-
sura bibes. In futuro autē in isto flumine erūt et sine
mēsurā bibere poterūt. Eas. v. Bibite amici mei
et inebriamini charissimi. Serui dei in p̄senti sunt
amici dei: in futuro erūt charissimi. Amici ergo
bibūt: q̄ sp̄m sanctū hēt ad mēsurā. Sed charis-
simi erūt ebrii: q̄ ip̄m hēbūt sine mēsurā. ¶ Secū-
do iste fluius hēt emanatiōē: ideo dī aque uiue.
Fluius aque mūdi deficit. sed fluius spūs sci
deficē nō nalebit. Hier. ij. Ne dereliq̄rūt fontem
aque uiue: et foderunt sibi cisternas dissipatas que
p̄tinē nō ualēt aq̄s. Mūdus est sicut cisterna pro-
rata: q̄ amor eius deficit cito. Spūs autē scūs est
aq̄ uiua: q̄ amor eius nunq̄ deficit. q̄ enim amor
mūdi cito deficit dī Joā. ij. Mūdus trāsit et p̄-
cupiscētia eius. q̄ autē amor spūs sci nō deficit dicit
i. Cor. xij. Charitas nunq̄ eridit. ¶ Tertio hēt
claritatē resurgēt. ideo dī. Splēdidum tanq̄ cri-
stallū. Fluius amoris mūdi est turbidus: et iō sa-
cit aiām turbidā et sedā. Hier. ij. Quid tibi in rīo
egypti ut bibas aquā turbidā. Fluius dō amo-
ris dei est clar⁹: et ideo facit aiām clarā et pulchrā.
Sap. vi. Clara est et que nunq̄ marcessit sapiētia.
Ysa. lxxvij. Implebit aiām tuā splēdorit. ¶ Quar-

to habet suauitatem afflicte: ideo dicit. Proce-
dem de sede dei et agni: hoc est de contemplatione dei
et eius diuinitatis et visione humanitatis. Ex qua vi-
sione et contemplatione causatur tota dulcedo et suauitas
sanctorum. Fluitus autem mundi habet aquas ama-
ras. Ysa. xliiij. Amara erit potio bibentibus illa. Ero
di. xxi. dicitur quod populus non poterat bibere de aquis
maris. Marath enim interpretatur amaritudo peccato-
rum. Signatur mundum in quo sunt multe amaritudines
peccatorum. Fluitus autem spiritus sancti habet aquas dul-
ces. Eccl. xliiij. Spiritus meus super mel dulcis. et he-
re. mea super mel et fauor. qui edificat me adhuc esu. et
qui bi. me ad. siccit. Quinto habet precia assidue
et: quod fluit in medio platee hierusalem. Unde datus
est consolatio cum magno labore. quod oportet quod homo ultra
mare uadat et labores multos sustineat ut di-
uitias et consolationes mundanas acquirat. Sed flu-
uitus spiritus sancti et in presenti uita fluit ad ostium
uoluntatis. et in futuro fluit in medio ciuitatis ce-
lestis. Et quilibet sine labore potest inde haurire.
Deus. xxi. Mandatum quod ego precipio tibi non super-
at te. neque precul postum neque trans mare ut cause-
ris et dicas. Quis ex nobis transire poterit ma-
re et illud ad nos usque deferre. sed iuxta te est ual-
de in ore tuo et in corde tuo ut facias illud. Fluit
etiam ad ostium nostre uoluntatis. Apoc. iij. Ego sto ad
ostium et pulso.

Seria tertia ante hebde. xl. Sermo primus.

Ambulabat Iesus in galileam.

Joan. vii. Sicut patet ex isto euangelio inter iudeos quidam
erant maligni: qui scilicet christum occidere uolebant.
De quibus dicitur in principio euangelij. Ambula-
bat Iesus in galilea. Non enim uolebat ambulare in
iudeam: quod querebant iudei eum interficere. A
Secundo erat quidam uanagloriosus qui mundi gloriam
quereret. sicut erant quidam propinqui christi qui dice-
runt ei. transi hinc et uade in iudeam. Tercio erant
quidam formidulosi: qui scilicet in christum credebant:
sed propter metum iudeorum non confiteri non audebant.
De quibus dicitur. Quidam enim dicebant quod bonum
est. alij autem dicebant non: sed seducebat turbas. Nemo
tamen: scilicet illos qui in precia credebant palam loqui
bas de illo propter metum iudeorum. Inter istos scilicet
et malignos: uanagloriosos: et formidulosos erat
christus in medio constitutus. Circa primum duo dicuntur
scilicet quod christus in galilea ambulabat. et quod in iudeis
ire nolebat. Galilea autem interpretatur transmigrationis
sue uolubilis. Et signatur presentem uiam que est uol-
ubilis et transitoria. In qua uolubilitate christus no-
biscum fuit: et ideo in galilea cum discipulis suis am-
bulauit. Post resurrectionem autem discipulos suos

in galileam fecerit. Matt. ultio. Precedam nos in
galilea: quod iam cum eis in uite mutabilitate non fuit.
Postquam enim in baculo crucis flumem nostre mortalitatis
transiit: omnis mutabilitas abiecit gen. xxiij. In bac-
culo meo transiit iordanem istum. B. Iste autem fluitus
mutabilitatis humane tripliciter habuit statum. In
primo quidem stabat et paratus erat stare et fluere. Et
hoc fuit in prima hominis conditione: quoniam homo habuit in po-
testate mori et non mori. In secundo autem statu non stat
nec reuertitur sed semper fluit. Iuxta illud. iij. Regum.
Omnes morimur et quasi aque dilabimur in ter-
ram que non reuertuntur. In tertio autem statu iste flu-
uitus reuertitur: quod omnes qui fluerunt per mortem reuer-
tentur per resurrectionem. Et tunc iste fluitus semper sta-
bit. quod nullus de cetero morietur. Possunt igitur
dicere quod christus in isto triplici statu fuit. Nam
virtute diuinitatis potuit mori et non mori. Iuxta
illud. Ioan. x. Potestatis habeo ponendi animam meam et
iterum sumere eam. In quantum autem homo mortalis fuit in
secundo statu fuit. quod ideo nasci uoluit ut moreretur.
Ideo in sua natiuitate magi sibi myrrham obtu-
lerunt: ad inuendum quod homo mortalis erat. quod tunc corpa
mortuorum dicebant cum myrrha. In quantum autem a mor-
tuis resurrexit fuit in tertio statu. Ro. vi. Christus re-
surgens a mortuis iam non morietur. D. Secun-
do dicitur quod nolebat in iudeam ire. Et subdit causa:
quod querebant eum iudei interficere. Subtrahere ergo
suam preciam ab eis tripliciter de causa: scilicet ratione sui
nostri et iudeorum. Primo ratione sui: quod nolebat ad-
huc a iudeis occidi ex eo quod nondum uenerat tempus pas-
sonis sue ab ipso electi. Alii respondit illis qui suade-
bant ut in iudeam iret. Tempus meum nondum aduenit
tempus autem et. Secundo ratione nostre ut nobis exemplum da-
ret quod aliqui persecutores possumus declinare. Iam
ratione ponit beatus Augustinus. dicens. Poterat dominus inter
iudeos ambulare et non occidi ab eis. Hanc enim po-
tentiam quoniam uoluit demonstrauit: sed infirmitati nostre
subiebat exemplum. Non enim ipse perdidit potestatem
sed nostra consolabatur fragilitatem. Futurum enim erat
ut aliqui fideles abscederent se ne a persecutoribus in-
uenirentur: et ne illi pro crimine latibulum obijceret. Pre-
sentem in capite ut in membris confirmaret. Tercio ratio-
ne iudeorum. Hanc rationem assignat Theophilus di-
cens. Nolebat in iudeam ambulare. Nam enim repu-
tabat in medio inimicorum manere et magis ipso
ad odium incitare. Circa secundum notandum quod christus
quosdam habebat cognatos secundum carnem qui more iu-
deorum fratres dicebant: qui tamen de numero apostolo-
rum non erant: nec adhuc in christum credebant. Isti enim
erant cupidum mundanum glorie. Erat autem tunc in primo
dies festus iudeorum scenophegia. Et de scenophe-
gia a scenos quod est umbra: quod tunc iudei in ymbra cu-

Seria tertia qñte hebðe

his habitaucrāt. **E** Isti igit cognati xpi volebāt q̄ xps ad illud festū ascēderet: ⁊ ibi gloriā suā manifestaret. Et imponebāt xpo tria sm̄. Chyso. scilicet formidine. amorē glie. ⁊ q̄ nō erāt uera multa miracula que de ipso dicebant. Nam in hoc q̄ dīcūt q̄ nemo qd̄ in occulto aliqd̄ facit. notabāt eū de formidine. In hoc qd̄ subdūt ⁊ q̄rit ipse in palā esse. notāt eū de amore glorie. Et in hoc qd̄ subiūgitur si hoc facis manifesta teipsus mūdo. notabant eū q̄ nō faciebat multa que dicebantur. **I** xps autē r̄sūdit eis ostēdēs q̄ inter ipsos ⁊ ipsos tres erāt dīe. **¶** Una est quia tps suū nōdū aduenerat tps autē iporū semp̄ paratū erat. Et pōt̄ intelligi de tpe glorificatiōis sue: quasi dicat. Vos uultis q̄ ego ostendā gloriā meā. sed tps glorie mee manifestandē. quale erit tps mee resurrectionis ⁊ ascensionis nōdum aduenit. Tps autē uestrū idest glia mūdi semp̄ est paratū. Vel potest intelligi de tempore passionis. Dicit enī Chrys. q̄ isti fratres qui in eū nō credebāt iō forte p̄sulebant ut in iudeam ascēderet ut ipm̄ iudeis traderēt. Et iō dicit. Tēpus meum scilz me tradēdi iudeis ⁊ ab eis occidēdi nōdū aduenit. tēp̄ autē uestrū. scilicet eū iudeis semp̄ est paratū. **S** habuit autē xps tripler tps scilz p̄teritū. p̄ns. ⁊ futurū. **¶** Tps p̄teritū tps tēpus natiuitatis: scilicet de quo gal. iiii. **¶** Abi uenit plenitudo tps misit deus filiū suū ⁊c. Et illud tps fuit ad glia: dei ⁊ ad pacē mūdi. Unde tunc angeli gl̄iam cātauerūt dicētes. Glia in cœlis deo ⁊ in terra par hominib⁹ bone uolūtatis. **¶** Tēpus p̄ns fuit tps uite sue. ⁊ illud expēdit in utilitatē nostrā. totū enī tempus uite sue expēdit ⁊ consumpsit ad nostrā eruditiōnē ⁊ instructiōnē. **¶** Tēpus futurū erat tps sue passiōis ⁊ illud expēdit ad redēptiōnē generis humani. ecce q̄ utiliter xps totū tps suū expēdit. Sed multi sunt qui tps suos p̄teritū in uanitatib⁹ cōsumūt. tps p̄ns similiter in uanitatib⁹ expēdunt. tēpus uo futurū deo dare uolunt dī. adhuc ero bonus hō. adhuc p̄niam faciā. Sed sicut dicit Aug. Qui p̄misit uenīā penitenti nō p̄misit dī crastinū differēti. dicit tñ Bern. q̄ uere penitēs de tpe nihil p̄dit. ⁊ q̄ p̄teritū restauarat per cōr̄itiōnē ⁊ cōfessionē. p̄ns per bonā operationē. ⁊ futurū tener per boni p̄positi cōstātiā ⁊ firmitatē. **¶** Scd̄a differēt a inter ipm̄ ⁊ illos erat q̄ tps mūdi. i. mūdānos irēphēdebat. ⁊ iō mūdus s̄ ipm̄ odiebat. ipsi autē mūdū diligebant. ⁊ iō mūdus eis fauebat. Unde subdit. nō pōt̄ mūdus o hīse uos. **¶** Ita est enī de mūdo ⁊ mūdi p̄torib⁹ ⁊ amatorib⁹ sicut de duob⁹ hoīb⁹ cōmoratib⁹ īsimul. Si enī uo hoies īsimul uiui sunt ambo mutuo se p̄nt uidē ⁊ diligē. si uo ambo sūt mor-

tui: neut pōt alterū vīdē nec vīlligē. Sī aut vñ^o est
 mortuus ⁊ alter viuus: viuus mortuū vider: mor-
 tu^o aut viuū vīdē nō pōt. hō igit ⁊ mūdus sūt qñ
 duo hoies. tūc aut ambo sūt viuī qñ hō mūdū vī-
 ligat. ⁊ mūdus sibi pspa tribuit. de hīs duobus
 j. Jo. iij. dicit. Ip̄i de mūdo sunt. ⁊ ideo de mū-
 do loquunt ⁊ mundus eos audit. tales erant isti
 fratres xp̄i. iō dixit eis: nō pōt mūdus odisse uos
 ubi dicit Lxxij. qualiter eos mūdus odit q eade-
 mō mūdo uolunt ⁊ pro eo stndēt. Tūc ambo sunt
 mortui qñ hō mundus nō amat ⁊ mūdus de ip̄o
 nō curat. talis erat aplūs qui dicebat Gal. vi. Mi-
 hi mundus crucifixus est ⁊ ego mūdo. talis erat
 xp̄s qui mūdus rep̄hēdebat. ⁊ iō mūdus ip̄o odie-
 bat. An̄ ait. me aut odit q testimonij phibeo de
 illo. quia opa illius mala sunt. Tunc autē vñ^o est
 mortu^o ⁊ alter viu^o: qñ mūdus de hoīe nō curat:
 ⁊ tñ hō mundus amare nō cessat. uel qñ hō mū-
 dus amare cōtēmit: ⁊ tñ mundus occupatiōib^{us}
 eū astringit. ⁊ Tertia dīa erat inter xp̄m ⁊ illos:
 q illi glīaz mundi amabāt. xp̄s autē glīam mūdi
 cōtēnebat. An̄ ait. Vos ascēditē ad diē festū hūc
 ego nō ascēdā scilicet uobiscū. uel nō ascēdā co-
 mō quo uultis. sūt laudē ⁊ fauorē humanam ho-
 beā ⁊ acgram. ⁊ Isti uolebāt semp in festo esse
 l3 nō in vigilia: q semp uolebant hēre glīam mū-
 di ⁊ nullā ferre mūdi molestiam. similes istis sunt
 multi in p̄sēti uita qui uolūt semp facere festum:
 ⁊ ideo in futuro faciēt uigiliā. Volunt enī mō ēē in
 comessationibus: rīstib^{us}: ⁊ uanitatib^{us}. iō erāt semp
 in esurie. ⁊ in fletu. ⁊ in tribulatiōe. ⁊ iō mō faciēt
 festū: q mō sunt in humana solatiōe. de qbus dē
 Luc. vi. Ne uobis qui nūc ridetis. ecce festū. quia
 lugebitis ⁊ flebitis. ecce uigilia. Ponat exemplū
 de lazaro ⁊ dicit. lazarus quidē fuit in uigilia. i.
 in paupertate ⁊ esurie ⁊ tribulatiōe. iō mō est in fe-
 sto: q est in abundātia. in satietate. ⁊ cōsolatiōe. dī-
 nes aut fuit semp in festo. s. in epulatiōe in pōpa ⁊
 in leticia. iō mō facit uigiliās. q mō est in comē-
 tis: in igne: esurie: ita q nec guttā aque potuit hēre
 R. Circa tertiū notandū est q erant quidā for-
 midolosi ⁊ timidi qui xp̄m credebāt sed ueritatē di-
 cere nō audebāt. iō in ueritatē peccabāt. Trib^{us} enī
 modis ut dicit Lxxij. in ueritatē q̄s peccare pōt.
 alij ueritatē tacēdo. alij ueritatē ip̄am in mendaciū
 cōmutādo. alij ip̄az ueritatē nō defendēdo. erat co-
 dē mō quidā hīc qui ueritatē p̄e timore tacebāt.
 vnde in euāgelio dī. alij dicebāt q bon^{us} est. ⁊ sub-
 dī. nemo tñ palā loquebat de illo ppter metū iu-
 deor. Aug. Uterq̄ reus est apud deus. ⁊ qui uer-
 tatē tacet ⁊ qui mēdaciū dicit. ille q prodesse non
 vult. iste q nocere desiderat. Alij erāt qui ip̄az uer-

ritatē in mēdaciū cōmutabāt. de qbus subdit. alij autē dicebāt nō sed seducit turbas. de talib⁹ dī Ro. i. Cōmutauerūt vitatē dei ī mēdaciū. alij erāt quī ip̄os vitatē nō defendebāt. de qb⁹ dī. Numur multus de eo erat in turba. murmurabāt quidā de eo q̄ pharisei xp̄m p̄sequebant sed tñ cū nō defendebāt. nec apte resistē audebant cū tñ dicat Eccl. iij. Pro iustitia agniscas pro aīa tua vsq; ad mortē. Et adē tertia seria q̄ntē hebde. xl. Sermo scōs.

Quascendite ad diem festus hūc. ego autē nō ascēdā ad diem festū istū.

A Beatus iohannes euangelista describit nobis tria festa. / Anū est qd nūc est celebrādū. q̄ ip̄s illud festū noluit celebrare. et hoc ostendit ip̄s cū dicit. uos ascendite ad diē festus hūc. / Secūdū est qd est celebrādū quasi occulte non uane neq; pompatice. de quo subditur. Et autēz ascenderūt fratres eius rē. Tūc et ip̄s ascēdit ad diem festū. nō manifeste sed q̄s in occulto. / Tercitū est qd est celebrādū manifeste et cū magna solennitate. sicut festum qd fiet in tēplo celesti. istud signat per illud qd Joānes immediate subdit dicens. iam autē die festo mediātē ascēdit iesus in tēplū. / Circa p̄mū notādū est qd festū hominū uanorū nō est celebrādū. q̄ totū ip̄s suū ponit in cōmestatiōib⁹. delectatiōib⁹ et uanitatib⁹. De quo festo dicit Exod. xxxij. Eras solēnitās dñi est. et s̄b dicitur. et sedit populus māducare et bibere et surrexerūt ludere. / B Istud est festū diabolicū et nō est sciendū triplici de causa. / Prima q̄ hęc vita tota est uigilia. ideo debemus ieiunare et peccata nra plangere ut possimus ad festum celeste peruenire. / Jobel. iij. Cōuertimini ad me in toto corde ufo in ieiunio et fletu et planctu et. Mat. v. Beati qui lugent. ecce uigilia. q̄si ip̄i cōsolabunt. ecce festū. sed hoies uani uolunt hic facere festū. ideo uenient ad uigilias. Luc. vi. Ne uobis qui saturati estis ecce festū. q̄ esuriētis. ecce uigilia. / Scōo istud festū nō est celebrādū. q̄ ista uita tota est exiliū. Stule. cni esset ille pegrin⁹ qui in exilio positus uellet facere festum. sed debet expectare quousq; ad suā patriā reuertatur. Ista igitur uita est quoddam exiliū. ps. Aducna ego sum apud te et peregrin⁹. patriā autē nra est regio celestis. heb. xij. Non enī habemus hic manentē ciuitatem sed futuram ingrimus. q̄ ergo hic pctōres faciūt patrias iō a patriā celesti semp erūt erulati et bāniti. / Apoca. xliij. Foris canes et uenefici et impudici. / Tercio istud festū nō est sciendū. q̄ ista uita est laboris. / Job. v. hō nascit ad laborē et auis ad uolandū. iō seruī dei sunt in p̄tinuo labore. Gal. vi. Dum tempus habemus opremur bonum ad

omnes. et iō de labore uenit ad quietē. Apoc. xliij. Alimodo iam dicit sp̄s n̄r requie. a labo. suis. / Ua ni autē homies uolunt esse in ocio. et ideo de ocio uenient ad laborem. ps. Laborabit in eternū tñ. si in penia. et uiuet adhuc in finē. Secundo est quoddam festus ut dictū est qd est celebrādū sed quasi occulte. et iterum qd est celebrādum solenniter et manifeste. / Et ad ista intelligēda notandū qd anime sanctorū uirorū tres habent status. / Primo status est in quo ip̄s anime in p̄nti uita cum suo corpore sunt p̄iuncte. et tali modo sunt in manu dei. Sap. iij. Iustorū aīe in manu dei sunt rē. / Scōs status est in quo ip̄s anime a suis corporibus sunt erute. et q̄tum ad hoc sunt in sinu dei. / Ysa. xl. In brachio suo congregabit agnos. et in sinu suo leuabit fetas ip̄s portabit. congregabit agnos. i. innocētes. ne ab innocētia cadāt. leuat et portat fetas. i. penitentes in sinu ut semp in opibus penitentie secundi p̄maneat. / Tercitū est in quo anime ad sua corpora reuertent et in suis corporib⁹ beatificabūt. et q̄tū ad hoc sunt in thalamo dei. Deuter. xxxij. Amātissimus dñi habitabit cōfidenter in eo quasi in thalamo tota die morabit et in humeris illius requecet. / D In q̄ntū igitur sunt aīe adhuc in p̄nti uita cum ip̄o suo corpore cōiuncte. et sunt in manu dei. nō debet eis fieri aliud quod festū triplici de causa. / Primo p̄pter piculum. quille qui est hō sc̄tus cras pōt esse malus. i. / Cor. x. Qui stat uideat ne cadat. / Scōo p̄pter dubiū. q̄ nescimus qui sunt in dextera dei uel in sinistra. Multi enī uident eē boni et in eius dextera. qui tamen sunt mali et in sinistra. et cōuerso. Judas enī q̄s erat bon⁹ uidebat eē in dextera dei. et tñ q̄tū ad dei p̄ficiētia erat in sinistra. / Xatro q̄s erat in cruce uidebat eē in sinistra dei. et tñ in dei p̄destinatiōe erat in dextera. / Tercio p̄pter statū. q̄ sancti uiri in mūdo isto multis tribulatiōib⁹ sūt expositi. hō autē qui est in tribulatiōe nō idiget celebratiōe festi. sed cōpāssīōe aī. p̄p̄ istā cām nec de ip̄o nec de beata v̄ginē q̄s diu fuerūt in hac uita. factū fuit aliq̄d festū. q̄ tota uita sua fuit ī labore et afflictīōe et iō nō erat eis necessaria celebratiō festi sed cōpāssīō. / Scōo aīe p̄siderant p̄t sūt erute a corpore. et q̄tū ad B sūt in sinu dei. sic enī illud qd est in sinu est secur⁹ est hōi car⁹ est hōi quoddamō p̄iunctū. sic et aīe scōp dicunt oēs in sinu dei q̄ sūt ualde secure. / Jo. x. nō rapiet eos q̄s de māu mea. / Ite deo ualde care. / Cor. vi. Empri estis p̄cio magno. sunt deo p̄iuncte et vnite. / Jo. x. Mēs vñ sunt sic tu p̄i in me. et ego in te. sicut enī fili⁹ et vñs cū p̄e per naturā. sic et sancti vñs erūt per gr̄as. / Et Quātū ad istū statū de sanctis in p̄nti uita facimus festus

Seria quarta quinq̃te hebdoe

tribus de causis: ut dicit Aug. cōtra faustū. / P̄mo ppter imitationē ut. s. et hoc crepla scōz imite mur. / Jaco. v. Exēplū accipite sres mali erit: lōga nimitatis et patiētiē et laboris a pphetis qui locuti sunt in noie dñi. / Scōdo ppter meritorz associati onē. ut. s. eoz meritis associemur et p̄cipies simus. / Sc̄i enim merita sua p̄cipiāt his qui illos hono rāt. / Tercio ppter ofonē eoz. ut. s. ipsi apud deū pro nobis intercedāt. / Ideo d̄i Job. v. Ad aliq̃d sanctorz pueritē. / Istud autē festū debet fieri q̄si oc culte. i. nō p̄p̄atice nec cū aliq̃ uanitate. Et i hoc maxime peccāt mulieres. Cōtra q̄s d̄i Amos. viij. Cōuertā festiuitates uasas in luctū: et oīa cātica ue stra in plāctū. et inducā sup oēm dorsum saccū: et su per oē caput caluitiū. Mulieres enim in festiuita tibz p̄sueuerūt ducē choreas: et uanas dicere cāti lenas. S̄z ista cātica pueritē in luctū ifernalem. Et iō dicit. Cōuertā festiuitates uasas in luctum. Cōsueuerūt etiā fatua et uana ornamenta deferre. Sed ista ornamenta in saccū mutabunt: q̄ cū sac co et cinere sepeliēnt. Et iō dicit. Inducā sup om ne dorsum saccū. Cōsueuerūt capillos alienos de ferre et caput suū uane ornare. Sed ille ornatus in caluitiū pueritē: q̄ sicut patet capita earū in mo mētis totaliter decaluata sunt. Et iō subdit. Sup oē caput caluitiū. / Tercius stat⁹ est q̄n post bea tā resurrectionē aīe ad sua corpa reuerterent: et tunc faciēt festū nō semel in anno uel mēse uel hebdo mada: q̄ ibi nō erit annus nec mēsis nec hebdo mada: sed tñi vna dies. / Vñ Aug. exponēs illud v bñ xpi. Mōdū uenit tps meū. exponit de tpe glie in p̄sona xpi dicēs: / Iste est dies festus meus non dieb⁹ illis p̄currēs et trāsfiēs: sed p̄manēs in etnū. / Ipsa festiuitas est gaudiū sine fine. eternitas sine labore. serenitas sine nube. / Istud festū fieri nō oc culte: sed cū magna celebritate. q̄ oēs angeli et oēs b̄i insimul deū laudabūt. Aug. in li⁹ de ciui. dei. / Uacabimus et videbimus et amabim⁹ et laudabi mus. Ecce qd erit in fine sine fine. Ad uacare igit ur sequit vidē: q̄ nisi hō uacer n̄p̄l videt. / Iuxta illud ps̄. Uacate et uidete. iō dicit. Uacabimus et videbimus. Ad uidere sequitur amare: q̄ nulla res pōt amari nisi videat: uel nisi aliquo modo cogno scat. iō dicit. Videbimus et amabimus. Ad ama re sequitur laudare et cōmendare. / Illā enim quā odio hēo: semp vitupo. / Illā enim quā diligo sem per cōmēdo et extollo. Et ideo dicit. Amabim⁹ et laudabimus. / S̄cti igit in patria uacabūt. uacant uidebūt: et vidēdo amabūt: et amādo laudabūt. Et hoc erit in fine sine fine.

Seria quarta quinq̃te hebdomade quadagesi me Sermo primus.

Acta sunt enenia hierosolymis et hyems erat. / Joā. x. Enenia erat festū dedicationis tēpli. Et d̄i enenia centioz in plurali: q̄ illud festū plures dies agebat. Et d̄i ab en qd est in. et cenos qd est noui. vñ enencia as. i. initiare uel aliqd de nouo facere. / Vñ uenē nouā eneniat q̄ p̄mo eā portat: Et eph̄s eccliam eneniat q̄n eā dedicat. / Agebat tūc festū dedicationis tēpli. / Ad istā s̄m hiero. tres fuerūt dedicationes tēpli. / Prima facta fuit a salomone in autūno mēse septēbri. / Scōda facta fuit a re dentibus de captiuitate babylonica in uere mēse martij. / Tercia facta fuit a iuda machabeo: qui tēplū p̄phanatū a gētib⁹ mūdauit. et in hyeme mē sis septēbris: de qua hic d̄i. Xps ergo ad illud festū dedicationis ascēdit: et ambulabat in porticu salomonis. / Fecerat qdē salomon quādā porticum ubi p̄pls stabat ad orādū. et q̄uis illa portie fuerit post modū destructa: tñ credēdū est q̄ tñc fuerit repata. / Tūc igit iuda xpm circūdedērit dicēs. quousq̄ alam nrām tollis. si tu es xps dic nobis palā. / In hoc sicut dicit Chrysos. ostēdit pueritias iudeoz. qui q̄n xps eos erudiebat per vba: p̄erebāt signa dicēs illud Joā. ij. Qd signū ostēdis nob q̄ hoc facis. / Cū autē faciebat signa p̄erebāt vba sic hic pater cū dicūt. Si tu es xps dic nobis palam. / B. / Notādū est autē q̄ iudei intēdebāt xpm deici pere. / uel cū deterrē. / uel ipm p̄urbare. / Sed xps p̄tra hoc q̄ uoluerūt cū decipe se h̄uit sapien ter. / Cōtra hoc q̄ uoluerūt cū deterrē se h̄uit con stāter. / Cōtra hoc q̄ uoluerūt cū cōurbare se h̄uit patieret: et r̄ndit r̄ndābili. / C̄prio qdē uoluerūt cū decipe et p̄mittūt v̄bū adulationis ut citius cū decipe possent dicēs. usquequo alam nō. tol. zē. / Cogitabāt cū taliter decipe: q̄ aut r̄ndebit se nō ef se xpm: et sic hēbim⁹ p̄positū nrām. / Aut se eē xpm et regē: et tunc sibi duo iponemus. s. ambitionē. / Vñ dicit Aug. Si diceret ego sum xps qui de semine dauid est oriūdus: calūniabunt q̄ sibi arrogaret regīā p̄tātē. / Iterū usurpationē regni. Et per hoc cogitabāt cū tradē p̄tātē p̄fidis punicādū q̄n qui si bi angustū implū usurparet. / Si autē r̄ndebit du biter: dicemus q̄ ipse est hō duplex: q̄ aliud hēt in corde et aliud dicit in ore. / S̄z ad ista oīa dñs se h̄ buit sapiēter. / Nō enim dixit se nō eē xpm: q̄ dixisset p̄tra fidē et uitatē. et ipse est uitas ipsa que mēti ri nō pōt. / R̄ndit autē ad ista duo dicens. / Loquor uobis et nō creditis: opa que ego facio in noie pa tris mei: testimoniū p̄hibēt de me. q̄n dicat xpus. / Vultis me audire si ego sum xps. et ego r̄ndeo uo bis q̄ nō oportet q̄ ego dicam. q̄ opa que ego fa cio testimoniū p̄hibēt de me. / Faciebat enim

ipsa quedā opa que indicabāt suā humanitātē: sic
 esturire: flere: et perturbationē ostēdē: lassitudines su-
 finire. Quedā que suā potētā ostēdebāt et diuini-
 tatē: sicut spūm sancti dare. Joā. x. Accipite spūm
 sancti et c. sicut petā remittē. Luc. v. hō remittitur
 tibi petā tua. Alii dixerunt scribe et pharisaei. Quis
 pōt dimitte petā nisi solus deus. Sicut infirmos
 et mortuos solo impio suscitare et sanare. Mat. v.
 Puella tibi dico surge. Ista opa pbebat testimo-
 niū de eo qd ipse erat uerus hō et uerus deus. Alia
 testimonia qd sit uerus deus et uerus hō ponit Jo-
 an. dicēs. i. Joā. v. Tres sunt qui testimoniū dāt
 in celo: pater: uerus filius: et spūs scūs. et hi tres vnū sunt. Et
 tres sunt qui testimoniū dāt in terra. scilicet spūs: aq-
 uē sanguis. H. q. enī ipse fuit uerus deus dedit
 testimoniū pater qm dicit Mat. liij. hic est filius me-
 dilectus. Testimoniū dedit sanctus spūs qm in specie
 colūbe sup ipsum baptizatiū descendit. Testimoniū
 dedit ipse filius qm dicit. Ego et pater vnū sumus. q.
 aut fuerit terrestris uerus hō tres sunt testes. scilicet spi-
 ritus. i. aia quā in cruce emisit. Aqua que de ei⁹ latē
 manauit. Et sanguis qui de ei⁹ uenis fluxit. Sic
 ergo ipse ad illud qd qrebat. scilicet ipse erat ipse: rati-
 onē. qd opa sua indicabāt qd ipse eēt. Ad illud qd sci-
 re uolebat si ratiō esset dubie: ait. pater qd dedit mihi
 malus oib⁹ est. Aug. Dedit mihi ut sim ubi eius.
 ut sim uirgenit⁹ filius ei⁹. ut sim splendor lucis ei⁹
 Et subdit dicēs. Ego et pater vnū sumus. qm dicat.
 Nos uultis scire si ego locut⁹ fuero dubie: ego
 dico uobis manifeste qd ego et pater vnū sum⁹. Aug.
 uerūq; audī. et vnū. et sum⁹ et a carib⁹ et scilla libe-
 raberis. qd dicit vnū liberat se ab arrio. qd dicit su-
 ma: liberat se a sabellio. Si ergo vnū: nō diuersi.
 si sum⁹: ergo pater et filius. C. Secūdo iudei uoluerūt
 ipm deterrē. qd nota per hoc qd dicit. Sustulerunt
 lapides iudei ut lapidaret eū. Audiētes enī hoc
 iudei qd dicit. Ego et pater vnū sum⁹. stellerūt qd di-
 ceret se eē de⁹: et iō man⁹ ad lapides posuerunt
 ut sic eū deterrerēt ne talia ulterius dicē auderet.
 S. ipse ad eorū terrorē se hūit ostēdēt dicēs. Mul-
 ta bona opa ostēdi uobis ex patre meo: pater qd eorū
 opus uultis me lapidare. qm dicat ipse. Nullus de-
 bet lapidari ppter bona opa: sed ppter mala. Ego
 aut iter uos mala nō feci: sed multa bona opa opa-
 tus sum. qd leprosos mundauit. cecos illuminauit.
 mortuos suscitauit. E. Sūt qdā qui reddūt ma-
 la pro malis. et illud est pphibit⁹: qd deus sibi hoc
 retinuit. Rom. xij. Mihi uindictā et ego retribuā.
 Alii sunt qui retribuūt bona pro bonis: et illud est
 quoddā naturale debet⁹. Mat. v. Si diligitis eos
 qui uos diligūt quā mercedē habētis. nōne et pu-
 blicani hoc faciūt. Alii sunt qui retribuūt bona p

malis: et illud est pfecte charitatis iditium. Talis
 erat ipse: qd a iudeis multa recipiebat cōstitia: et tū
 nō cessabat eis dare bñficia. Ista doctrinā docet
 ipse suis dicēs. Mat. v. Bñfacite his qui oderunt
 uos. Alii sunt qui retribuūt mala pro bonis: et il-
 lud est ualde iniquū. Tales erāt iudei: qd a christo
 multa recipiebāt bñficia: et tū multa referebāt ob-
 probria. ps. Retribuēt mihi mala p bonis: et odi-
 um pro dilectione mea. Et iō ipse eos charitative
 redarguit dicēs. Multa bona opa ostēdi uobis ex
 patre meo. ppter qd eorū opus me lapidatis. C. Ter-
 tio iudei uoluerūt ipm perturbare in hoc qd blasphe-
 mia sibi iponētes dixerūt. De bono opē nō lapida-
 mus te: sed de blasphemia. Nō est aliq; ita patiens
 qui nō moueret ad perturbationē si sibi diceretur qd
 eēt blasphemus. Ipse autē ratiōne patietur et rōnabili-
 ter dicēs. Nōne scriptū est in lege uia qd ego dixi
 diu es. q. d. me nō debetis lapidare si deū me uo-
 caui: qd scriptura uestra uocat deos hoīes puros:
 Multo fortius pōt uocari deus ille quē pater scifica-
 uit. i. quē sancti genuit et in mūdū misit. F. Dicit
 autē glo. qd de⁹ dicit trib⁹ modis. scilicet natura: et hoc mō
 ipse erat deus. Adoptione et gra: et hoc mō sci uiri
 dicunt diu. et falsa nūcupatione: et hoc mō idola et
 demones diu appellant. Sci ergo uiri dicunt diu:
 nō per naturā sed per grām. Aug. Talis est vnus
 quisq; qm est dilectio sua. scilicet deū diligis de⁹ es.
 Si terrā diligis: terra es. Diligamus ergo deum
 ut diu appellemur. pñemus terrena ne terra uo-
 cemur. Sed posset aliq; dicē. Uolo utrūq; facē.
 et deū diligē: et sic ero deus. et terram amare. et sic
 ero terra. Sed hoc fieri nō pōt: qd sicut dicit Mat.
 vi. Nemo pōt duob⁹ dñis seruire. scilicet deo et mūdo.
 S. Et istud pōt ostēdi per tria exēpla. scilicet uasis: ma-
 nus: et oculoꝝ. ¶ Aug. in li. omel. hoc ostēdit exē-
 plo uasis: qd si uas aliq; debet impleri melle et est ple-
 nū aceto oportet qd aceti effundat et sic mel infun-
 dat. Alii dī. Est amor utilis et amor nōri⁹. Amor
 amor ipellit. amor nōri⁹ recedat: et amor utilis
 succedat. Pleni sunt hoīes amore huius scilicet fun-
 dat et capiāt. uis ut itret mel: uis aceti nō fudit.
 ¶ Secūdo hoc idē ostēdit Aug. sup ioānē exēplo
 manus dicēs. amorē hoīs sic putat qm manū aie
 si aliq; tenet aliud tenē nō pōt. Et autē possit tene-
 re qd dat dimittat qd tenet. Qui enim amat secu-
 lū deū amare nō pōt. occupatā hēt manū. Dicit il-
 li deus. tene qd do. Nō uult dimittere qd tenebat
 nec pōt accipere qd offert. C. Tertio hoc ostēdit Cy-
 prianus in tractatu de uoddecim abusionibus se-
 culi exēplo oculoꝝ dicēs. Mūdi amor: et dei pari-
 ter in vno corde habitare nō pōt. quōdā modū ocu-
 li cellū pariter et terram nequaquā conspiciūt. Dicit

Seria quarta quinte hebde Sermo lxxii

Aristo. in li. de animalibus q. aues claudunt oculos cum palpebra inferiori. aialia vo sensibilia cu palpebra superiori. Per aues intelligunt sci viri qui ad inferiora 7 terrena oculos claudunt: 7 celestibus 7 superioribus intendunt. Per aialia intelliguntur mundani qui habent oculos clausos ad celestia: 7 apertos ad terrena.

Eade qra seria qnte hebde. xl. Sermo sedus.

Pera que ego facio in noie pñs mei: hec testimoniu phibent de me sed uos nō creditis: q. nō estis ex ouibus meis. Oues mee uocē meā audiūt: 7 ego cognosco eas 7 sequunt me. **A** Dñs nñ qui est uerus pastor: ponit hic duas differēcias ouiu. **S**ūt enī qdā oues que nō sunt sue: sed oues diaboli. De qbus dicit. sed uos nō creditis: q. nō estis ex ouib⁹ meis. **A**llie sunt oues sue: de qb⁹ dñs. Oues mee uocē meā audiūt 7c. **P**rimo oues. s. ones diabolī faciunt duos greges. **P**rimus grex est in hoc mūdo. Oues igit diaboli que sunt in hoc mundo sunt ipsi hypocrite. De qbus dicit Matth. vij. At tēdite a falsis pphētis qui ueniūt ad uos in uestimētis ouiu 7c. **B** Dicit tñ Ph. yf. sup Matth. q. lupus si tegat pelle ouina: pōt tñ cognosci q. sit lupus per tria. **P**rimo per actū: q. lupus uentib⁹ mordet. ouis autē nō hēt rētes vñ mordet. **S**ecūdo per ululatū: q. lup⁹ uersus celū ululat: ouis autē uersus terrā ad seipsam balat. **T**ertio per cibū: q. lupus cibaf carnib⁹. ouis vō herbis uirentibus pascit. Eodē modo hypocrite cognoscuntur. primo per actū: q. serui dei nō mordēt nec detrahūt nec de aliquo obloquunt. hypocrite autē mordēt 7 detrahūt. De qbus dī Gal. v. Si uiuēt mordēt 7 comedētis: uidete ne abinuicē psumamini. **E**x hoc habet q. alig mordēt. qdā comedūt. 7 qdā psumūt. Ille qui mordet partē accipit 7 partem relinqt. Sic detractor sepe in parte laudat 7 in parte vitupat. Ille vō qui comedit cibū mafficat 7 sibi incorporat. Sic etiā multi ptra uicta alto rāt murrurāt: 7 tñ eadē faciliō sibi incorporant. Ille autē qui cōsumit nec de pelle nec de carne nec de osse aliqd dimittit. Sic etiā multi cōdēnāt vitam: vituperāt famā: 7 iudicāt cōscientiā. **S**ecūdo cognoscunt per uocē. Serui enim dei balāt aduersus terrā ad seipsos: q. cognoscūt se terrā esse 7 multos defectus hēre. hypocrite vō uersus celū ululat: q. ptra hōies celestes sepe loquunt 7 ipsos infamāt. ps. Posuerūt in celū os suū. i. in celestes. **I**tē inigrāt in crescolocuti sunt. i. ptra viros et celestes. **T**ertio cognoscunt per cibū. q. oues. i. boni uescunt herbis uirentibus. i. celestib⁹ amenitatibus. **E**ze. xxxij. Regescēt in herbis uirentibus.

Malī autē pascunt carnibus. i. carnalib⁹ uoluptatibus. Roma. xij. Qui enim fm carnē sunt: ea que carnis sunt sapiūt. Qui vō sunt fm spūm: ea que sunt spūs sapiūt. 7 sequunt. **D** **S**cds grex oia boli ouiu est in inferno. De qbus dī in ps. Sicut oues in inferno positi sunt: mors depascet eos. **A**d qdē uerbū qtuor modis exponit. **P**rimo sic. qñ oues sunt infimul cōsuecūt stare cōpessē 7 vna sup aliā facere: sic etiā dānati adinuicē in inferno sic erūt cōpessi q. vnus sup aliū iacebit. Et hoc innuit Mat. xlij. ubi dicit. **P**rimū colligite zizania 7 alligate fasciculos ad cōburēdū. Sicut ligna in fasciculos sunt cōpessa: sic etiā dānati adinuicem cōpilmunt. **N**otādū est tñ q. oues in magno calore stant cōpessē. in magno autē frigore stāt separate. Sic dānati qñ stāt in igne sunt cōpessūt adinuicē se magis cōburat. Et qñ stant in frigore sunt sepatim: ut qlibet per se fremat 7 sit ideat dentib⁹. **E** **S**ecūdo itelligit sic. Grege pscuerūt abinuicē separi. sic 7 in inferno erunt diuersi greges. i. diuersi dānatoz ordines. **N**ā erit ibi grex supborū. grex auaroz. 7 grex luxuriosoz. Et hoc innuit Zacha. xij. **P**lāget terra. s. infernalis familie. 7 famihescorū. Quia per se plāget familie supboz. per se plāget familie auaroz. 7 per se familie luxuriosoz. **T**ertio mō sic pōt itelligi. **C**ōsueit pastor oues tōdere 7 lanā ab eis auferre: 7 sic attōsas ad pascua eas transmittit. Sic etia oues diaboli dimittit hic lanā. i. res tpales: 7 sic attōse ad pascua infernalia dirigunt. 7 de bonis suis nihil pōt tēdē. Job. xvij. **D**ives cū dormierit nihil secū afferet. **F** **Q**uarto mō sic pōt itelligi. **C**ōsueit uerūt oues postq in vno prato pauerūt: ire ad pascēdū in aliud pratum. In inferno sunt duo prata. **U**nū est prati calor: aliud est pratum frigoris. **P**ostq igit oues diaboli in prato caloris sunt ad uste: trāsibūt ad prati frigoris. **P**ostq in prato frigoris sūt cōgelate: trāsibūt ad prati caloris. Job xxxij. **A**d nimia calore trāsibūt ab ags uiuū. **B** **S**ecūdo sunt oues dei. Et ille cognoscunt per qtuor signa. **P**rimo per opa que faciūt. **I**stud si gnū dñs etiā ponit de se qui est pastor ouiu cū dñe. **O**pa que ego facio testimoniu phibēt de me. **E**o dē mō fideles sui ab opib⁹ cognoscunt. **H** **N**otādū est tñ q. sunt qdā opa que hōiem scfi offēdūt: sed nō faciūt. Sicut sunt opa miraculorum que etiā aliqñ mali uirtute fidei faciūt. **A**ñ dicent in iudicio illud Mat. vij. **D**ñe dñe: nōne in nomie tuo pphetauim⁹ 7 virtutes multas fecimus in nomine tuo. **A**lia sunt opa que faciūt hōiem scfi sed nō offēdūt: sicut est simplicitas 7 humilitas scfōz viroz: 7 cetera uirtutes que faciūt hōiem scfi co-

ra deo: sed sepe reddat eā despiciabilē corā mūdo.
De qbus dicit Job. xij. Deridet iusti simplicitas.
lāpas pēpta apud cogitationes diuēt. Abi dicit
Ego. q sancti viri sunt lāpas que lucent interiori
sed pēpta q: exteriori nō lucet. Lāpas sunt q: inte-
rius virtutib⁹ splēdēt: sed pēpta q: exteriori irrisio-
nib⁹ patēt. Alia op'a sunt que hōiem faciūt sanctū
q: peccata oīa dimittūt. Eccl. iij. Ignē ardētē extin-
git aqua: ē elemosyna resistit pētis. hōiem etias
corā hōib⁹ sanctū ostēdūt. Eccl. xxi. Elemosynas
illius enarrabit oīs ecclia sanctorū. ¶ Secūda si-
gnū est q: sunt oues xpi qñ uocē eius audiūt. Ali
subdit. Oues mee uocē meā audiēt. ¶ Quatu-
or enim uoces iste pastor dat ouib⁹ suis. ¶ Prima
est exterior exhortatio. De qua dicit Prover. i. Sa-
piētia foris p'dicat: in plateis dat uocē suā. ¶ Se-
cūda est interior inspiratio. de qua dī in ps. Audias
qd loquar in me dñs meus. Job. xxxi. Inspira-
tio oīporētis dat itelligētiā. ¶ Tertia est bñficiōrū
elargitio. Ysa. i. Si uolueritis et audieritis me bo-
na terre comedetis. ¶ Quarta est corporalis flagel-
latio: per quā hōies sepe ad deū recurrūt. ps. Mul-
tiplicate sunt infirmitates eorū: postea acceleraue-
rūt. Sed qñ multi sunt qui istas uoces nō audi-
unt: ideo dñs pquerit Prover. i. dices. Vocauit
scilz per exteriorē exhortatiōē. et renuistis. Exten-
di manū meā. i. bñficiā largiēdo. et nō fuit q aspi-
ceret. Desperistis oē cōsiliū meū quo uobis pposi-
ta bona inspirabā. et increpationes meas neglexi-
stis: per quas aliqui uos arguebā et flagellabā. Jō
subdit magna cōminatio. Ego quocūq in interiori
uestro ridebo etc. R. ¶ Tertiū signū est q: aliqui
sunt oues xpi qñ ipse xps qui est pastor eas cogno-
scit. Ali subdit. Et ego cognosco eas. Cognosceit
autē fideles suos per imaginē suā quā eis imp'ssit.
Juxta illud ps. Signatū est sup nos lumē vultus
tui dñe. Per arma virtutū qb⁹ eos armauit. Ro-
ma. ii. Induamur arma lucis etc. Per signa bo-
norū operū qbus eos decorauit. Cant. viij. Pone
me ut signaculū sup cor tuū: et sup brachiū tuū.
Per doctrinā charitatē qua eos instruit. Ioan.
xij. In hoc cognoscet oēs q: estis mei discipuli si
habueritis dilectionē adinuicē. Quia vō reprobī
ista non hñt: ideo a xpo in iudicio nō cognoscent.
Sed dicit eis illud Mat. xxv. Amē dico uobis ne
scio uos. Ad uerbū exponēs Chrys. dicit. Pater
cognosceit filios suos per imaginē et similitudinē suā
Rex cognosceit milites suos per arma et uerilla sua
Pastor cognosceit oues suas per signa sua. Magi-
ster cognosceit discipulos suos per doctrinā suā.
Ego autē non cognosco uos tanq̃ pī filios suos:
q: meā imaginē non habetis. Nec tanq̃ rex mili-

tes suos: q: mea arma nō habetis nec uerilla por-
tahtis. Nec tanq̃ pastor oues: q: mea signa abieci-
stis. Nec tanq̃ magister discipulos: q: meam do-
ctrinam nō seruastis. ¶ Quartū signum est q: sint
oues xpi quādo ipsum uerū pastore sequunt. An-
de subdit. et sequunt me. Mali nolūt xpiū sequi
sed eum fugiūt et ab eo se auertūt. Unde de talib⁹
dñs cōquerit dices Mat. xxiij. Quoties uolui con-
gregare filios tuos quādā modū gallina pgregat
pulos suos sub alas et noluitis. ¶ Legit de pio-
prietatibus autē q: aliqui gallina simul et semel fo-
uet oua p'pria: et oua anati: et oua pauonū. cū autē
pulli creuerunt: ueri pulli msem sequunt. anates
autē in aquā se imergūt. pauones de sua pulchritu-
dine gloriātes nutritiē relinquūt. sic et deus tanq̃
bonus pastor et bona gallina congregat bonos et
malos in vna fide et fouet eos per multa bñficiā
que eis cōfert. sed eādē qdā eorū sequunt ipm per
imitatiōē honorū operū sic humiles et māsuēti.
alii vō deserūt ipsum et in aquas delictarū se im-
mergūt. sicut sunt uoluptuosi. alij de suis diuiti-
is et honoribus gloriātes xpm deserūt. sicut super-
bi et auari. sed qui uere xpi oues sunt et pulli ip-
sum sequunt. ideo dicit. Et sequuntur me.

¶ **Seria qnta hebde qnte. xl. Sermo primus.**
Exgabat Iesum qdā phariseus ut
māducarēt cū illo. et in-
gressus domus pharisei discubuit. et ecce
mulier que erat in clisitate peccatrix. Luc. vii. Ec-
clesia supponit vniuersali q: ista mulier peccatrix
fuit maria magdalena soror lazari que etiam in be-
thania vnus pedes iesu xpi et caput. de qua dicitur
Matth. xxvi. Cum eēt in bethania in domo simo-
nis leprosi: accessit ad eum mulier habēs alaba-
strum vnguētis preciosi et effudit super caput ipsi-
us recubentis. de qua etiam dicit Ioan. xij. Ante
sex dies pasche uenit iesus in bethaniam. et infra.
Maria ergo accepit libā vnguētis nardi pistici pre-
ciosi et vxit pedes iesu et extersit capillis suis pe-
des ei⁹. Etia autē ista vinctio de qua facit mētiōē
Lucas. et illa que facta fuit in bethania fuerit vna
et eadem uel fuerint due dubitat. August. autem
dicit q: fuerunt due. Unde sicut dicit in libro de
cōsensu euāgelistarū eādem mariam bis fecisse
intelligēdum arbitro: semel ut lucas narrat. Un-
de Joānes cum de lazaro resuscitādo cepisset lo-
qui anteq̃ ueniret in bethaniam dixit. Maria au-
tem que vxit dominū vnguento extersit capillis
suis pedes eius cuius frater lazarus infirmabatur.
itaq̃ tam hoc maria fecerat. q: autem in bethania
hoc fecerit rursus: aliud est quod ad Luce narra-
tionem non pertinet. Sicut autē fuerint due vn-

Seria qnta qnte hebde Sermo lxxiii

etiones sue vna manifestū est q̄ illa talis vinctio se-
pulturā xpi representabat. Unde dicit Mat. xvi.
Aditēs hec mulier in corpore meū q̄ vnguen-
tū ad sepeliendū me fecit. 2 qm̄ xps illud vocatur
xps de passione. ideo legitur hoc euangelium in
quo agitur de ista vinctio. A In hoc igitur
euangelio ponunt genera egrotatiū. Quidā enī
erant egrotantes qui egritudine suā cognoscebāt
2 medicū requirebant. de quorū numero erat ista
peccatrix que infirmā 2 immūdā se cognosces ad
medicū 2 ad fontē venit. Greg. q̄ humiliter tur-
pitudinis sue maculas asperit. lauādā ad fontem
mificio. die eu currit. Alij erāt qui nec egritudi-
nē suā cognoscebāt nec medicū requirebant. im-
mo egros 2 medicos iudicabant. de quorū nume-
ro erat phariseus qui dicebat intra se. Sic si esset
propheta sciret utiq̄ 2c. Greg. Ecce phariseū apō-
se superbus 2 fallaciter iustus egrū reprehēdit de
egritudine. 2 medicū de subuersione. que profecto
mulier si ad pedes pharisei uenisset calcibus de-
pulsā descendisset. inquirari se alieno peccato cre-
deret. Alij erant qui de alioq̄ sanitate egrotabāt
de quorū numero erāt illi qui dicebāt. quis hic qui
etiā peccata dimittit. Alij dicit Greg. ecce que ad
medicū uenerat egra. sanata est. Sed de salute ei⁹
adhuc alij egrotant. In medio igit egrotantis
erat istoz medicus cōstitutus qui p̄mū infirmus
sanauit. scdm̄ rationabiliter cōsultauit. tertium in
ipsa infirmitate dereliquit. B Circa p̄mū in-
firmū scilicet ipam peccatricē notandū q̄ ipa per
quatuor deū offenderat. 1. iō per quatuor deo fa-
tissaciebat. ut uerificet qd̄ dī Sapie. xi. Per que
peccat quis per hec 2 torquetur. C Primo enim
offenderat deum per oculos ipsos ad uana facien-
do sepius. iō de suis oculis deo satisfaciebat ama-
ras de ipsis lachrymas emittēdo. iō dicit. lachry-
mis coeio rigare pedes eius. E Inuenimus ta-
mē q̄ ipa q̄tuor lachrymarū genera hūit. C Pri-
mo lachrymas cōpunctionis quas fudit ex cōside-
ratioe p̄torū suoz. de qb̄ dicit hic q̄ lachryme
fuerūt tāte vritus 2 efficacie q̄ impetrauerūt oim̄
p̄torū suoz abolitionē. vñ dicit ei xps. Remit-
tunt tibi p̄ctā tua. Sēdo habuit lachrymas cō-
passionis. 2 hoc in morte fratris sui que fuerūt tā-
te efficacie q̄ induxerūt xpm̄ ad sterū 2 q̄ fecerunt
eū resuscitare lazaz. Alij dī Jo. xi. Videns iesus
mariā plorātē lachrymarū est. postmodū ad mo-
numētū iuit 2 lazaz resuscitauit. Tercio habuit
lachrymas doloris 2 hoc in morte xpi. Alij dicit
Luc. xxiij. Sequebat illū multitudo populi 2 mu-
lierū que plangebāt 2 lamentabant eū. Tertius est
autē q̄ inter illas mulieres ista p̄ncipalior aderat.

2 iste lachryme fuerūt tāte vritus q̄ induxerūt xpm̄
ad cōpassionē. Unde dicit eis. filie hierlm̄ nolite
fletē sup me sed sup uos ipsas fletē 2 sup filios ue-
stros. qm̄ ueniet dies 2c. Quarto habuit lachry-
mas amoris quas fudit ex subtracta 2 desiderata
p̄ntia corpis xpi. Unde dī Joā. xi. Maria stabat
ad monumētū foris plorans. 2 iste lachryme fue-
rūt tante vritutis q̄ meruerūt angelicā visionem.
Unde dī. dñ ergo fletet ad monumētū vidit duos
angelos in albis sedētes. Meruerūt etiā xpi appa-
ritiōne. Alij dī. p̄uersa retro suz vidit iesus stantē.
Sēdo offēdit deū per capillos ipsos uane cōpo-
nēdo iō satisfecit xpi pedes de ipsis tergēdo. Ista
lib⁹ enī uanitatib⁹ capilloz sepe offēdit uane mu-
lieres deū. Alij dñs p̄ra eas loquitur dicens. Ya. liij.
Pro eo q̄ eleuate sunt filie syon 2 ambulauerunt
extēto collo 2 nutib⁹ oculoz ibant 2 plaudēbant 2
pedib⁹ suis cōposito gradu incedebāt. Vane enī
mulieres mō collū extēdūt. mō nutibus oculorū
plaudūt. mō cōposito gradu incedūt. Sed p̄ra ta-
les ponit penas dicens. 2 erit pro suauī odore fetoz
2 pro zona funiculus. 2 pro crispāt. crine caluitiū
2 pro fascia pectorali ciliciz. q. d. que diuersos si-
bi exhibebāt odores. itolerabiles in morte hēbunt
fetores. que cingebant corrigijs argēteis tūc liga-
bunt pedes 2 man⁹ funiculis que ornabant uani-
tatib⁹ capilloz tūc habebūt caluitiū capitiū. que
portabāt fasciā sericā. tūc portabūt fasciā cilicinas
Tercio offēdit deū ore suo siue vba lasciuia di-
cēdo. siue lasciuia oscula dādo. siue lasciuie come-
dēdo. iō de ipso ore satisfaciebat ip̄s in pedibus xpi
deuote figēdo 2 ipsos osculādo. Solent etiā hoies
inimici qm̄ ad pacē ueniūt se inuicē osculari. Ista
peccatrix deo guerrā fecerat sed mō recōciliatio-
nē accipiens erat. iō xpo in pedibus oscula da-
bat. De ista reconciliatione peccatoris dicit in ps.
Misericordia 2 ueritas obuiauerunt sibi. iustitia
2 par osculate sunt. quādo peccator ex parte sua
habet ueritatem. quia de suis peccatis ueraciter
se accusat. statim ex parte dei ipsi peccatori miseri-
cordia obuiat. ideo dicitur. Misericordia 2 ueri-
tas obuiauerunt sibi. D Quando etiam pecca-
tor habet iustitiam quia de seipso iustitiam facit
2 se punit. statim par dei sibi osculum tribuit ideo
dicitur. iustitia 2 par osculate sunt. Quando of-
fendit deus per vnguenta ea sibi ipsi uane exhiben-
do. ideo satisfaciebat christo pedes eius de ipsis
deuote vngendo. E Est autem triplex vnguen-
tum quod ipsa christo obtulit. P̄mum est con-
tritiōis quod signatur per illud vnguentū quod xpi
pedes iunxit 2 lachrymis rigauit. species huius
vnguenti ex parte sunt amare. 2 ex parte dulces

q: debet habere amaritudinem peccator: de peccatis suis: et ipsos pro peccatione. sed magnus gaudium de ueniente imperatore. / Secundo vnguentum est deuotionis: quod signat per illamunctionem qua unxit caput christi. ut habet matheus. xviij. Et per. Impinguiasti in oleo caput meum. tunc caput oleo impinguiat quando mens suauiter deuotione replet. Species istius vnguenti sunt omnes suauiter: que sunt beneficia dei et dona gratiarum. / Tercium vnguentum est odor. sere opinionis. istud signat per aromata quibus corpus christi ungere uoluit. Species huius vnguenti odoriferi sunt que sunt odorifera conscientia. odorifera vita. et odorifera fama. / Prover. xviij. Vnguentis et variis odoribus relectat cor. / Circa secundum infirmum notandum quod christus posuit sibi paradigmam dicens. duo debitores erant tibi. phariseus autem respondit quod plus diligere debebat cui plus dimissum fuerat. ubi dicit beatus Gregorius. Dum sua sententia phariseus convincitur quasi freneticus funem portat cui non ligat. Ipsi duo debitores erant. Maria que erat debitor deo quingentorum denariorum. phariseus autem quinquaginta quod minus credebatur se peccasse. et ideo magdalena plus diligere debebat: quod maiorem remissionem acceperat. et quod plus diligebat: ideo maiora obsequia christo prebebat. ideo dicitur ipse intrauit in domum tuam etc. / Olim quando aliqui recipiebant aliquos hospitio. primo dabatur osculum in signum securi hospitii. deinde lauabant sibi pedes propter laboris itineris. postea vnguentis refrigerationis corpus caput ungebatur contra calorem estum. Sed omnes pharisei reprehendit: quia illi sibi non exhibuerat: et tamen ista peccatrix ista sibi dederat. Ideo dicit. Intrauit in domum tuam etc. / Circa tertium infirmum notandum quod illi qui de sanitate peccatricis infirmabant erant sicut uestitiones qui ad lucem crecebat. Sap. ii. Malitia corporis crecebat eos. Erant sicut serpentes qui de bono odore moriuntur. ii. Cor. ii. Christi bonus odor sumus. alijs quidem mortis in morte. alijs odor vite in vita. Erat sicut palatum in secundo hites qui circa saporem naturae fallunt. De quibus dicitur ysaia. v. Ne qui dicitis malum bonum et bonum malum ponentes tenebras lucem et lucem tenebras. ponentes amarum in dulce: et dulce in amarum.

Et ad quinta seria ante hebdomadam. xl. Sermo secundus. **L**ce mulier que erat in ciuitate peccatrix etc. Stat huius mundi de scribitur quantum ad tria. / Primo quantum ad statum culpe: cum dicitur. Mulier que erat in ciuitate peccatrix. / Secundo quantum ad statum penite: cum dicitur. Et a christo cepit rigare pedes eius. / Tercio quantum ad statum perfectionis et gratie: cum in fine pelu dicitur. Fides tua te saluam fecit. / Circa primum statum notandum quod culpa istius mulieris fuit quod peccatrix erat et carna-

libus uoluptatibus se exposuerat. habuit enim tria que et sibi et alijs mulieribus fuerunt et sunt causa peccati. / Primo pulchritudine corporis: quod dicitur multas pulchra et formosa fuisse. / Secundo opulencia rei palatialis: quod fuit multum locupletata. / Tercio habuit dominum suum et libertatem: quod fuit sui domini. quod cum lazaro fratre suo et martha sorore sua premonium diuisit: et magdalenam castam in partem recepit. / Ista tria ut dicitur est fuerunt sibi et multis alijs mulieribus occasio peccati. / Primo quod est occasio peccati est pulchritudo corporis. Prover. xi. Circulus aureus in naribus suis mulier pulchra et fatua. Sicut enim sus prius circuli aurei in luto se immitit: sic mulier huius pulchritudine in uoluptate se immergit. / Non autem mulier est pulchra et sapientis non est periculosa: quia sapienter se conseruat. Similiter quoniam est turpis et fatua non est periculosa: quod nemo eam sollicitat. Sed quando est pulchra et fatua: tunc est periculosa. / Nam quod est pulchra sollicitat a multis. Quia ubi est fatua custodire se nescit. De tali pulchritudine dicitur Prover. xviij. Fallax gratia et uana est pulchritudo. / B Est enim uana: quod cito transiit. et est fallax: quod multos decipit. Pulchritudo enim mulieris est sicut carbo fulgidus. est sicut gladius splendens: est sicut pomum pulchrum plenum uermibus. Pueri igitur uidentes carbonem fulgentem eos tangunt et comburunt. uidentes gladium splendentes eos accipiunt et vulnerant. uidentes pomum pulchra exterius et interius fetida eligunt et decipiunt. Sapientes autem ab omnibus sibi cauent. Sic etiam homines pueriliter uidentes assumunt sibi carbonem in corde suo. id est ignitas cogitationes: et ideo comburuntur. Prover. vi. Nunquid potest homo abscondere ignem in sinu suo ut uestimenta illius non ardeant. Assument gladios fulgentes dum uolunt habere familiaritatem cum mulieribus: et ideo vulnerant. Hiero. B. Gladius igneus est species mulieris. / Nam ubi de muliere Prover. v. Acuta est quasi gladius biceps. Et ubi est mulier gladius biceps: quod occidit homines in anima et corpore. / Sunt etiam tanquam poma a foris pulchra: sed intus feda. Sepe enim que sunt exterius pulchriora: sunt intus fediores. Eze. xvi. Abominabile fecisti decorem tuum. / Illa enim mulier abominabile facit decorem suum que est exterius decora: sed interius abominationibus plena. / Verum. Fille babilonis quoniam uere gloria in confusionem est induunt purpuram et bysso: et sub panno conscientia iacet. / fulgent in oculis: et foras de moribus. / Secundo quod est in muliere occasio peccati est opulencia rei palatialis. Eze. chie. xvi. Hec fuit iniquitas sodomie et peccati causa saturitas panis et abundantia et oculi. ps. Produit quasi si erit adipe frumenti iniquitas corporis. / Ita enim est de corpore humano sicut de prato et instrumentis

Seria quinta quinte hebde Sermo lxxiii

ferreo. An enim pratum non irrigat herba arescit: quia aquarum inundatione replet herba marcescit. quia vero debito modo ad aquam herba virescit. Sic iterum instrumentum ferreum quia indebitum erexit consumitur. An nullo modo erexit: rubigine corrumpitur. An vero debito modo erexit fulgidus inuenitur. Sic etiam quia corpus suum per abstinentias et immoderatos labores affligit: ipsum ad opus bonum debile reddit. An vero ipsum delictis nutrit: hostem autem ipsum inuenit. An vero debito modo ipsum fouet: tunc anima in adiutorium ipsum habet. Hugo de sancto victore. Qui carnem suam supra modum affligit per abstinentiam: corpus suum occidit. qui plus quam expedit alimentis reficit: hostem nutrit. Sic igitur caro nutrita est ut seruiat et sic domanda ut non superbiat. Tercium quod in muliere est occasio peccati est quia est sui dona et libera. Est enim mulier mollis multum et imbecillius et incauta: et ideo regenda et custodienda est. Ideo dicitur Eccl. xvi. In filia non auertere se firma custodia ne inuenta occasione abutatur se. Unde dicitur de muliere Eccl. xvi. Si non ambulauerit ad manum tuam perfundet te in conspectu inimicorum tuorum. Quia enim mulier magis fragilis est et homo magis virilis: ideo circa mulierem quantum custodie sunt adhibende sicut dicit Augustinus in libro de recte chordis que sunt timor dei. diligens custodia viri. uerecundia et perfusio mundi. et terror legum publicarum que uxores fornicarias pcedunt. Custodia autem uiri ut ibidem dicit Augustinus. debet esse timor dei et ipsa eius uirilitas. Et subdit Augustinus. Ideo mulieri adhibenda est maior custodia: quia in ea est maior infirmitas. Illa erubescit uirum: tu non erubescis ipsum. Tu liberior: quia fortior. id tibi commissus est. Non igitur erubescit fornicari: quia illud faciunt multi. Tanta est pueritas generis humani ut aliqui metuendum sit ne castus erubescat appere inter impudicos. Et Scdus stat' eius fuit status pnie ubi tanta contritione ostendit quod de lachrymis eius pedes ipsi rigauit. Que quidem lachryme tres magnas efficacias habuerunt. Primo fecerunt ipsam totam mundam. Iuxta illud psalmi. Lauabo per singulas noctes lectum meum: lachrymis meis stratum meum rigabo. Unde Gregorius. quia enim mulier turpitudinis sue maculas asperit: lauando ad fontem misericordie cucurrit. Secundo fecerunt sibi serenam conscientiam. Unde dicit Chrysostomus super hunc locum. Sicut ubi uehemens imber prapit sit serenitas: sic lachrymis effusus apparere tranquillitas et perit caligo reatuus. Et sic per aquam et spiritum: sic per lachrymas et confessionem. ueniam mundamur. Tercio in ipsa aqua lachrymarum submersa sunt omnia crimina eius. psalmi. Contribulasti capita draconum in aquis. Draco. id est diabolus habet septem capita. id est septem mortalia peccata que aliqui fuerunt in pecca-

trice ista. sicut habet Marci. xvi. Appruit primo marie magdalene de qua eiecerat septem demonia. Tunc igitur christus capita draconum in aquis tribulauit et prapuit quia in lachrymis suis omnia peccata submersit. Non tamen omnia peccata grauius lauit: sed etiam omnes cogitationes que significant per capillos quos in obsequium christi adhibuit. Unde dicitur quod capillis capitis sui pedes terens. De istis capillis cogitationum dicitur Ezeciel. v. Summe tibi gladium acutum radentem pilos et duces per caput tuum et barbaram tuam et assumes tibi stateram ponderis et diuide eos. tertia parte combures igni. et tertia parte pedes gladio in circuitu eius. tertia uero alia disspges in uentum: et gladium nudabis post eos. Cogitationes enim in sepe in tres pres diuiduntur: quia aut sunt bone aut sunt male aut sunt indifferetes. Cogitationes igitur bone sunt igne comburende. id est spiritu sancto committende et ab ipso istamade. Cogitationes indifferetes que aliqui eueniunt pro necessitatibus temporalibus sunt circuncidende et moderande ut non sint superflue. Cogitationes autem noie et male sunt a nobis penitus expellende et disspgde. Et si forte redire sarage ret per eas est diuine seueritatis gladius apponendus. Tercius eius stat' fuit pfectionis gratia quam dicit ei christus. Uade in pace. Unde dicit Gregorius. Postquam dominus ei peccata dimisit non sinit in remissione peccati: sed adiecit operationem boni. In hoc igitur quod dicitur Uade in pace. Notandum quod ista habuit sollicitationem per bona opera: et quod habuit pacem in sua conscientia. Ipsa quidem habuit pacem per opera interiora: quia fuit contemplatiua. Iuxta illud Luc. x. Maria optimam partem elegit etc. Per opera exteriora: quia fuit actiua: quia omnia opera misericordie et erga personam ipsi exercuit. Ipsa enim ipsum pauit. Ios. xii. Fecerunt ei cenam ibi et martha ministrabat. maria ergo accepit libram unguenti etc. Luc. vii. Cum illo erant aliquae mulieres curate. scilicet maria magdalena: et alie multe que ministrabant ei de facultatibus suis. Ipsa cum hospitio recepit. Eiusdem. x. Intrauit iesus in quoddam castellum: et mulier quidam martha noie excepit illum in domum suam: quippe erat soror noie marie etc. Ipsa bysso puritatis et purpure charitatis cum induit. Iuxta illud Pro uer. ult. Bysso et purpura idumetum eius. Ipsa cum in tribulatione posita uisitauit et associauit. Ios. xviii. Stabat iuxta crucem iesu matris eius et soror matris eius maria cleopha et maria magdalene. Ipsa eius sepulture iter fuit. Luc. xlii. Ioseph accessit ad pillatum et petiit corpus iesu et depositum in uoluto in syndone: et posuit eum in monumento exciso in quod nondum quis posset fuerat. Secute sunt autem mulieres que cum ipso uenerant de galilea: et precipue maria magdalene: et in monumento fixa permanserunt. Ios. xix. Maria stabat ad monumentum foris plorans. b

¶ Secundo hñit pacē in p̄sc̄etia. ¶ Istā pacē cōsc̄ietie nō pōt hēre sup̄. ⁊ rō est: q̄ ip̄e deo est p̄ri: iurta illud Job. xv. Lucurrit aduersus deū erecto collo ⁊ pingui ceruice armat: est: q̄ igit̄ est deo p̄rius nō pōt. ē sibi ipsi pacificus. Eiusdē. it̄. Quis resistit ei ⁊ pacē hñit. Istā etiā pacē p̄sc̄ie nō pōt hēre aua rus: ⁊ rō est q̄ hēt terrā. i. frena desideria in sup̄io ri pte aie. ⁊ celestia in inferiori. fra aut̄ cū sit grauis naturalr appetit deos: suz descēdē. ⁊ celū cū sit leue appetit ascēdē sursum. id̄ dī. Prouer. xiv. Celū sur sum ⁊ terra deos: suz. q̄ igit̄ in tali ascēsu ⁊ descēsu est pugna. id̄ nō pōt ibi ēē par aliq̄. Ysa. lvii. Eor̄ i p̄ij q̄si mare seruēs qd̄ q̄scē nō pōt. Impi⁹ est aua rus: q̄ est sine pietate: cui⁹ cor est sic mare: q̄ semp̄ est in motu ⁊ p̄turbatōe. Turbulosus etiā nō pōt hēre istā pacē p̄sc̄ie. ⁊ rō est. q̄ aia cū sit ad imagi nē dei facta naturalr appetit mūditiā ⁊ puritatē. ⁊ iō q̄n in aiam intrat aliqd̄ imūdn̄ naturalr illud ab horret: detestaf: ⁊ fugit. ⁊ iō q̄ diu in aia aliq̄ est i mūditiā nō pōt ibi ēē par uera. id̄ dī. Heb. xii. Pa cē sequimur ⁊ sc̄imonā sine qua nemo videbit deū. uolēs apl̄s nos ad pacē iducē p̄sc̄ie puenfēter mo nuit nos ad sc̄imonā mūditiē. q. d. si uultis hēre pacē: hēatis sc̄imonā. i. mētis ⁊ corpis castitates. q̄ igit̄ b̄a maria magdalena uerā humilitatē sua uit: oia terrena p̄p̄sit. ⁊ p̄petuā mētis ⁊ corpis ca stitātē hñit. id̄ in uera pace fuit. sic enīz bona p̄sc̄ia aiam delectat. iurta illō Prouer. xv. Secura mēs q̄si luge puiuit. sic mala p̄sc̄ia aiam cruciat. Bre gorius nescens. Mala p̄sc̄ietia sequit se. imo non recedit a se ut pōt foris aliquid ēē remediū quā do intus est vulnus inclusum.

¶ Feria sexta hebde ante. xl. Sermo primus.

Collegerunt p̄ntifices ⁊ phari sei p̄ciliū ⁊ dicebāt qd̄ facim⁹ q̄ hic hō multa signa fac. Joā. xi. An̄ aliqs rector ciuitatis audit negociū graue ⁊ p̄culosus: puocat p̄ciliū ⁊ erponit negociū ⁊ au dit p̄siliatores ⁊ tādē facit p̄ritū. ⁊ tūc illa snia ap probat in quā plures p̄sc̄ietū. Eodē mō p̄ntifices ⁊ pharisei fecerūt. audierūt enī de resuscitatione la zari ⁊ quō oēs in xpo credē videbant. vñ credētes ex hoc eis iminē p̄culū collegerūt p̄ciliū. In isto igit̄ euāgelio q̄tuor tāgunt. ¶ Primo p̄ciliū p̄gre gatio: cū dī. Collegerūt p̄nt. ⁊ pha. p̄ciliū. ¶ Se cūdo negocij diligēs inq̄sitiō: cū dī. qd̄ facimus: q̄ hic hō multa signa fac. ¶ Tercio ponif vni⁹ p̄siliatoris plocutio. An̄ s̄bdif. vnus aut̄ er ipsi cay phas noie rē. ¶ Quarto ponif ipsi⁹ snie ab oib⁹ cō firmatio: cū s̄bdif. ab illo ergo die cogitauerūt cū iterificē. Ad̄ enī fecerūt p̄ritū: q̄ nō diuiserūt se in partes sed oēs ynanimiter in mortē xpi p̄senserūt.

¶ Primo igit̄ ponif p̄ciliū collectio. ⁊ illud p̄ciliū fuit ip̄oniue p̄gregatio: q̄ cū festinatione: cū iniuria: cū ira: cū iuidia: ⁊ cum inq̄sitiō p̄gregauerūt. ¶ An̄ cōcilio aut̄ nō debet ēē festinatio: nec ira: nec inq̄sitiō. ideo dicit Socrates q̄ in p̄cilio duo sunt maxime p̄traria. s. festinatio ⁊ ira. non debet etiā ēē tertius. s. inq̄sitiō sed potius magna sapia. Prouer. viii. Ego sapiētia habito in p̄ciliis. p̄ntifi ces igit̄ ⁊ pharisei illud p̄ciliū nō fecerūt cū matu ritate ⁊ deliberatione sed cū p̄cipatione ⁊ festina tione. mor enim cū audierūt q̄ xps suscitauerat la zari ⁊ q̄ oēs ibāt post eū. cōciliū collegerūt: cū tñ debuissent cogitare: expectare: ⁊ deliberare qd̄ ma gis expediuisset. id̄ dī. Prouer. xix. Qui festin⁹ est p̄cib⁹ offendit: q̄ enim nimis festinauerūt id̄ offē derūt: q̄ xpm occiderūt. Socrates. cōciliū uelox segtur p̄ntia. Varro p̄bus. Impit̄ signū est exi gē cito fieri qd̄ difficillimū est. Ideo legis de au gusto cesare q̄ dixerat q̄ festinatio ⁊ temeritas ma le in duce pueniūt rēces. satis enīz celeriter sit q̄ qd̄ vñ sit. ¶ Secūdo illud p̄ciliū p̄gregauerūt cum ira ⁊ inuidia. audiētes igit̄ q̄ pplus post eū ibat in graue irā ⁊ iuidia exarserūt. ⁊ in tali ira p̄ciliū col legerūt. De tali p̄cilio dī. gen. xlii. Symeon ⁊ leui uasa inq̄tatis bellātia in cōcilio cor̄ nō ueniat aia mea: q̄ in furore suo occiderūt virū. i. xpm. Dicit enim Hiero. q̄ de symeone pharisei. de leui autez p̄ntifices eruerūt. Illud enī sit p̄culosus p̄ciliuz qd̄ in furore ⁊ ira fuit celebratū. Diego. Si ira se melius posside cepit: iustū ēē putat qd̄ etiā cru deliter sit. Chrys. Ad̄ pōt pacifice loqui q̄ hēt turbatū. ¶ Tercio illud p̄ciliū collegerūt euz inq̄sitiō. sapiēs enī in eo qd̄ hēt facē attēdit ad p̄nci piū: ad mediū: ⁊ ad finē ut. s. negociū suū inchoet sapiēter: ⁊ p̄sequat p̄tāter: ⁊ finiat utilr. Isti autē pharisei ichoauerūt cū fatuitate mādātū dātes ut xps capet. An̄ dī parū ista. Dederāt autē p̄ntifices mādātū ut sigs cognouerit ubi sit idicer ut apphē dāt cū. ⁊ p̄sc̄etū sūt cū cū crudelitate q̄ mortē xpi facē firmauerit. vñ dī. ab illo ergo die cogi. iter. cū f̄ inierūt aut̄ cū sua destructiōe q̄ illō qd̄ timebāt s. q̄ p̄derēt locū ⁊ gentē euenit eis. ¶ Secūdo ponif negociū sup̄ quo debet hēri p̄ciliū diligēs expo sitiō cū dixerūt. qd̄ facim⁹. i. cur tardam⁹. cur nob̄ nō putidm⁹. q̄ hic hō multa signa fac. si dimitti m⁹ cū sic. s. viuētē ⁊ signa faciētē. oēs credēt in eū. ⁊ ueniet romani ⁊ tol. no. lo. ⁊ gētē. Romani enī ⁊ mlti alij p̄ncipes gētū i magna reuerētia hēbāt di tēplū. An̄ ēē alexandr cū hierl̄ymā festinaret ⁊ in dei ipetū ei⁹ timerēt. p̄ntifer iduc⁹ p̄ntificaliū ⁊ i capite suo hñs eldarim i q̄ scriptū erat nosri dei tetragrā marō. i. q̄uō syllabar̄ qd̄ dī lene obuā sibi. p̄cessit

Seria sexta ante heb de

Statim qz alexander de equo descendens nomē dei adorauit ⁊ pontificē ueneratus est. ⁊ cū super hoc a suis militibus argueret. rīdīc. nō istū sed deum in ipso adorauit. Deus enī celi in isto habitū mihi apparuit ⁊ pīcipatū persarū mihi pmissit. Roma nī igit ⁊ pīcipes gentiū in magna reuerentia habebant templū. xps autē pīdicabat sacramēta iudaica ⁊ cerimonialia eē abolēda. ⁊ ideo dixerūt. si romanī ista audierint templū contemnent. opes tēpli auferent. ⁊ nos ⁊ locū nostrū tollent. Vel aliter iudei intendebāt tunc romanis rebellare ⁊ tributā eis nō soluere. Christus autē pīdicabat nō esse alicui resistēdū dicēs Matth. v. Ego autē dico uobis nō resistere malo. sed siqs te percussit in uānā marillā pbe ei ⁊ aliā. ⁊ ideo qui uult in iudicio cōtēdere tēcū ⁊ tuā tunicā tollere ⁊ mittere ei ⁊ palliū. ideo tīmebāt ne uenitib⁹ ptra se romanis nullus se defenderet. uel aliter romanī ordinauerūt ut nullus rex pstitueret nisi put ipī mādaret. Multa autē turba sequebat xpm que etiā ipm regē ⁊ xpm confitebat. ⁊ ideo timuerūt q romanī audiret ut turba eū sequerē ⁊ crederent q uellent rebellare. ⁊ si audiret q eū regē cōfiterent crederēt q ipsi⁹ regē uellent facere. ⁊ sic uenirēt ⁊ locū ⁊ gentē tollerent. Ista autē sicut Epiph. dicit pharisei qstuz ad uitatē nō credebāt cū turba que ipm sequebat nō essent milites armati nec armigeri sed inermes ⁊ simplices uiri. sed ideo dicebat ut ptra xpm pplm excitaret. ¶ Tertio ponit vnus malitiosa plocutio cum dicit. uos nescitis quicquid nec cogitatis. qz expedit uobis ut vn⁹ hō moriat⁹ pro poplo. ⁊ nō tota gens pereat. In hoc autē uerbo aliam intētiōnē habuit cayphas ⁊ aliā spūs scūs. Intendebat enī cayphas qz expedit ut xps occideret priusqz a romanis captiuarent. Spirit⁹ autē sanct⁹ qui per os suū pphetauit intellexit qz expēdiebat ut xps pro humano genere morerē. Abi dicit Aug⁹. hic docemur per hoīes malos spiritus sanctū su tura docere. qd tñ euāgelista diuino tribuit sacra mēto. quia ipse. sc. cayphas erat pontifex. qz uis autē pphetauerit: tñ ppheta nō fuit. ¶ Itā sicut dicit Aug⁹. sup. Bēn. ad istam. Tria sunt que faciūt hoīem esse pfectū pphetā. Vnū est qz ipse aliquas uisiones habeat. Scdm est qz ipsas uisiones intelligat ⁊ reuelatiōes. Tertiu est qz ipsas uisiōes etiā alijs manifestare sciat. pmiū habuit Nabuchodonosor: qz statuat uidi. duo sō sequentia non habuit. qz nec significationē intellexit. nec ipsam uisionē Danieli enarrare sciuit. ⁊ ideo ppha nō fuit. duo autē ex hīs habuit pharaō. qz ⁊ uisionē habuit qñ septē boues pingues ⁊ septem macilentos uidit ⁊ ipam uisionē ioseph enarrauit: sed nō habuit

tertiam: qz eius significationē nō intellexit. ⁊ ideo ppheta nō fuit. nullus tñ ex hīs habuit cayphas: ipse enī de morte xpi nullā reuelationē habuit. ipse etiā intellexit quod habuit spūs scūs nō intellexit. habuit tamē vnū qd mortē xpi necessariā fore denūciat. ⁊ ideo similiter ppheta non fuit. Sed spūs scūs qui os asine aperuit. per istā pphetiam pdirit qui ait. Expedit uobis ut vn⁹ moriat⁹ homo pro poplo ⁊c. ¶ Quarto ponit istū snie approbatio ⁊ cōfirmatio cū dicit. ab illo ergo die cogitauerūt interficere eū. Prius quidē pluries ipm interficere cupiebāt: sed nō diffinituā dederunt sniam. ¶ Ista autē snia fuit iniusta ⁊ iniusta: ex animo. ex cā. ⁊ ex ordine. ¶ Tunc snia est iniusta ex animo qñ ex ira ⁊ inuidia pferē. tñc est iniusta ex cā qñ sufficiens cā nō suffragat: tunc est iniusta ex ordine qñ ordo iuris omittit. Snia igit quā pnceps ⁊ pharisei sup mortē xpi pulerunt fuit iniusta ex aio: quia ex inuidia ipm tradiuerunt. Unde dicit Matth. xxvij. Sciebat enī. sc. pilatus qz per inuidiā tradidisset eū summi sacerdotes ⁊c. ¶ Scdo fuit iniusta ex cā: qz nulla cā mortis sue suberat. Unde dicit Luc. xxi. iij. Nihil inuenio cause in hoc hoīe. ⁊ infra. ecce ego corā uobis iterrogās nullā cām inuenio in hoīe isto ex hīs in qb⁹ eū accusatis. sed nec herodes. iō dē Job. xxvij. Causa tua qñ impij iudicata est. cām iudiciūqz recipies. ⁊ pōt eē vbi paris ad flit. qz enī cā sua impie iudicata fuit. iō ipse cām iudiciūqz oīs a deo pte accepit. Joā. v. Neqz pater iudicat quenqz: sed oēs iudiciūqz dedit filio ⁊c. ¶ Tertio fuit iniusta ex ordine: qz nō fuit suat⁹ ordo iuris qz ipm pdenauerat nec spōre cōfessus. nec testib⁹ cōuictū. Vnū dē Mar. xliij. Vult enī falsus testimoniū dicebat: ⁊ cōueniētia testimonia nō erāt. Quia igit snia xpi qua iudicatus fuit sic fuit iniusta ex aio: ex cā: ex ordine. iō ipse feret snias iustā cū dicit illud Mat. xxv. Discedite a me maledicti in ignē eternū ⁊c. Illa enī snia erit iusta ex aio. qz nō ex ira per uitiū: sed ex ira per zleā pferē. Sap. v. Accipiet armaturā zelus illi⁹. erit iusta ex cā: qz opera misericordie nō habuerat. Vnū dicit. E surui ⁊ nō dedistis mihi mādūcare. erit iusta ex iuris ordie: qz nō pferē nisi ptra spōte pssos ⁊ uictos. ipsi enī pcta sua sponte phte bunt. Sap. v. Ergo errauim⁹ a uia ueritatis ⁊c. Cōsciētia etiā ptra ipsos testificabitur. Roma. iij. Testimonium illis red dēnt conscientia eorū. ¶ Eadē seria sexta hebde ante. xl. Sermo scōs.

Expedit uobis ut vnus moriat⁹ hō pro poplo ⁊ nō tota gēs pereat. ¶ Spūs scūs in uis pphētis tā git corda eoz ⁊ reuelatiōes ⁊ ispiratiōes alijs imit

tēdo. Illuminat eorū mētes ipsarū reuelationū sen-
sum et intelligētia tribuēdo. apit eorū os ad pferē-
dū illas reuelationes vba congrua ministrando.
Ista tria tāgunt. iij. **P**er. i. Dis. pphetia scripture. p-
pria interpretatione nō fit. i. ppha expositione: sed a
deo pcessa. ecce q: ad spūm sanctū pīnet eorū que
inspirat intellectū dare. Et sequitur. nō enim volūta-
te humana illata est aliq: pphetia sed spū scō in-
spirāte. ecce q: ad spūm sanctū pīnet diuinā inspi-
rationē emittē. Sequit. locuti sunt scī dei oēs. ec-
ce q: ad spūm sanctū pīnet vba cōueniētia mini-
strare. In caypha spūs scūs non illuminauit cor
eius ad intelligēdū. **U**n dicit **Q**rige. Cayphas er-
se nihil pūlit nihil dixit: q: pphetia dei non acce-
pit. nec tetigit cor eius ad inspirādū: sed tñ apuit
os eius ad pferēdū. vñ dicit **Chrys.** **O**re cayphe
solū spūs sanct' usus fuit. cōtaminatū aut cor ei?
nō tetigit. Dixit ergo. Expedit vobis ut vnus mo-
riat hō pro pplo zc. **H**ō qdē erat mortuus. ideo
expediēs erat ut morerē rps ut eius mors nram
destrueret. ideo dixit. expedit vobis ut vnus mori-
atur zc. **H**ō etiā erat pdit'. z ideo expediēbat ut
rps ad nos ueniret z mortē subiret: ut sic hoīem p-
ditū iueneret. **I**deo ibidit. Et nō tota gēs pereat.
Erat etiā hō a deo diuisus z dispfus. id expēdie-
bat ut rps hoīes ad eū pgregaret. id subdit. nō tñ
pro gēte sed ut filios dei qui erāt disp' pgregaret
in vnū. Ex hīs igit habet q: humanū genus erat
mortuū: pditū: z dispsum. **E**xpediēbat ergo ut
rps morerē: z sic humanū genus mortuū viuifi-
caret. **B** **E**rat aut hō mortuus qdruplici mor-
te. Quārū due erāt in pñti. s. mors nature z mors
culpe. Due aut erāt in futuro. s. mors gehenne. z
mors que causat er pūatōe visōis diuine. **P**ri-
mā mortē. s. nature destruxit per suā gliosaz resur-
rectionē. i. **L**oz. xv. **P**er hoīes mors. z per homi-
nē resurrectio mortuorū **Q**see. iij. **A**nificabit nos
post duos dies in die tertiā suscitabit nos. **S**e-
cūda mortē. s. culpe destruxit per sui sanguinis ef-
fusionē. **A**poc. i. **A**uult nos a pētis nris in sangui-
ne suo. **h**eb. ii. **S**anguis xpi emūdabit cōsciētia no-
strā ab opib' mortuis. **T**ertiā mortē. s. gehenne
destruxit per iferni expoliationē. tñc enim ifernū
expolauit qñ scōs pēs ide eduxit. **Q**see. xij. **E**ro
mors tua o mors mortuus tu' ero o iferne. **Q**uar-
tā mortē que causat er pūatione visōis diuine
destruxit per sue visōis restitutionē. quā qdē resti-
tutionē petebat sibi fieri ppheta dicens. **R**edde mi-
hi leticia salutaris tui. **I**sta autē mors est gra-
uis: q: gehēna. **U**n **A**ug. in encyridion. a regno
dei exulare. a ciuitate dei alienari. a vita dei cadere
dulcedine dei carere: tā grauis est pena ut ei nulla

possint tormenta que nouimus cōparari. **D**e hac
etiā sic dicit **Chrys.** in li' de repatione lapsi. nōnul-
li impiores putāt sibi satis ēē z optabile videri si ge-
hēna tñmodo carcant. ego autē multo grauiores
q: gehēnā dico ēē cruciat': remoueri z abijci ab il-
la glia. z ita excludi a bñs. z alienum effici ab hīs
que pparata sunt scīs tātū generat cruciatū: tātū
dolorē: ut si etiā nulla extrinsecus pena torqueat:
hec sola sufficeret. oīs enim gehēne fupat crucia-
tū. **D** **E** **S**ecdo expēdiebat xpm mori ut hoīem
pditū inueniret. xps enim uenit ad quē rēduz ho-
minē pditū. dimisit domū suā celestem z uenit ad
nrm eriliū. vñ ppheta admiradū dixit **h**iere. xliij.
Quare qñ colonus futurus es in terra. z qñ via-
tor declinās ad manēdū. relinq: societate angelicā
z uenit ad nrm pfortius. **Baruch.** iij. **P**ost hec in
terris visus est z cū hoīb' puer latus est. ipse etiā
cū ēēt indut' lumine induit se nrm saccū. **A**poca.
vi. **S**ol fact' est niger qñ saccus cilicinus. de hīs
tribus d' **h**iere. xij. **R**elig domū meā. s. domū ce-
lestē. dimisi hereditatē meā. s. angelicā societate in
qbus ego regnabā. **D**edi dilectā aīam meā in ma-
nus inimicorū eius: aliu mēdo. s. humanā carnem
quā tanq: saccū p'sui sup meā diuinitatē. **J**ob. xvi
Saccū cōfui sup cutē meā. quē qdē saccū dedi in
manibus inimicorū meorū qui ipm occiderūt z la-
cerauerūt ut in pñti sanguinis emanaret. p's. **L**on-
cidisti saccū meū. nec mirū si tam misericorditer
nos redemit. **E** **T**ria enim ipsum induerunt
ut misericorditer nos redimeret. **U**nū fuit ex par-
te sui. s. eius viscerosa pietas. **S**ecūm ex pte nri.
s. nra magna necessitas. **T**ertū tā ex parte sui q:
ex parte nra. s. nra cū ipso z sua nobiscū magna p-
pingtas. **P**rimū enim est eius pietas. est enim il-
le p' benignus qui sup filiū p'digū reuertētē mise-
ricordia motus est. sup collū cecidit z osculā' est
eū. z dixit filius meus mortuus erat: z reuixit. pe-
rierat z inuētus est. **D**e hac viscerosa misericordia
eius dicit **A**ug. nemo de dei pietate diffidat. ma-
ior est eius misericordia q: nra miseria. tardius q:
dē videt petōri uenī sibi tradere q: ipi petōri acci-
pere. **S**ecūm qd ipsum induxit ad misericordiā
z ad pditū regredū est magna nra necessitas. hō q:
dē errauerat z ad viā rectā ire nesciebat. vñ clama-
bat. **E**rraui sicut ouis que perijt zc. **I**ste est pastor
ille bonus de quo d' **L**uc. xv. qui non agitantouē
oues relinq: z ouē cētēsimā. i. hoīem querere uenit.
de hoc sic dicit **A**ug. in li' cōtra quque hereses.
cū cēs inimicus p'ri meo: reuocillauit te per me. cū
inter montes z siluas errares quesui te humeris
meis portauit te patri meo reddidi te: laboraui: su-
dauit: caput meū in splinis opposui. manus meas

clausis obsecrati: laceratus meus apud sanguinem meum fudi: animam meam posui et posui te mihi. et tu olui deris a me. ¶ Tercio quod ipsum induxit ad misericordiam: dicitur quod postquam regressus fuit in eam ipso et sua nobiscum pinguitas. Ipse enim de sua progenie nos fecit qui ad suam imaginem et similitudinem nos creauit. tanquam de se fecit de progenie nostra: non de progenie angelica. Intra illud heb. ii. Ausus angelos apprehendit sed se me ab ipse apprehendit. et palma parietalis facti sumus filii eius. et secunda facti sumus fratres sui. et ideo non debuit nos derelinquere sed nos redimere: et propter recondere. ista est illa mulier sapiens. scilicet diuina sapientia que amiserat dragmam decimam. id est humanam naturam suam imaginem insignitam propter primam parietalem et suo nomine appellatam. quia et ipso dicimur christiani. et ideo lucerna accendit quod luce sue diuinitatis terre nostre mortalitatis inuinit. et sic dragmam quam perdidit inuenit. ¶ Tercio expediebat ipsum mori ut humanum genus disperm reuocaret. unde et ipsa. propter hanc mortem erat pro genere. scilicet iudeorum. non tamen pro genere sed ut filios dei. scilicet de populo gentiliu qui erant dispersi congregaret in unum. hec autem sicut dicit Aug. secundum predestinationem dicta sunt. quod ipsi gentiles adhuc filii dei non erant. expellens igitur fuit mors ipsi ut dispersi congregaret. ¶ Christus fecit tanquam uerillifer. tanquam uenator. tanquam speculator. ¶ Verillifer uerillam salutem leuauit et dispersos congregauit. ipse igitur ut dei filios congregaret: uerillam crucis in altum leuauit. Huius uerillam hasta fuit crucis. tela ibi posita fuit caro christi affixa. B. Que quidem tela fuit de tribus coloribus. colore. scilicet albor: rubeo: et nigro. Eius enim caro fuit alba per innocentie candorem. fuit rubea per sanguinis aspersionem. et fuit nigra in morte per liuorem. Hec igitur qui sunt a deo dispersi debent ad illud uerillum congregari. ¶ Psal. xi. Leuabit dominus signum in nationes et congregabit profugos ex israel. Ideo ipse dicit Ioan. xii. Si exaltatus fuero a terra omnia traham ad meipsum. ¶ Secundo fecit ipse tanquam uenator. Solent enim uenatores arbores ascendere: carne crucem monstrare et ad aues sibilare. sic fecit ipse homini. homo quidem a deo uolauerat. ¶ Ecce. ii. Effraiz quasi auis auolauit. Ioannes ipse arboris crucis ascendit. carne crucem traham habuit et ad nos clamare et sibilare cepit. ¶ Psal. v. Leuabit dominus signum in nationes. percutiet et sibilabit ad eum de finibus terre. ¶ Tercio ipse fecit sicut speculator. Solent enim speculatores in altum ascendere ut videant et clament. Sic ipse in specula crucis ascendit. Unde Bern. Ascendit ipse in altum ut uideret: fortiter clamauit ut audiret: clamori lachrymas immiscuit ut homo ei copateretur. ¶ Ioannes igitur in specula crucis ascendit ut uideret. scilicet oculo intellectus per meditationem et oculo affectus per deuotionem. ps. Respice in sa-

ciem christi tui. B. Iste autem respectus sanat vulnera peccatorum. quod signatum est Numeri. xii. in illis qui respiciebant serpente: quia moribus serpente sanabant. Detergit caliginem ignorantiarum. Hoc signatum est in longino: qui cum male uideret et ex tactu sanguinis christi esset illuminatus. Sanguis enim christi uerum collum est quod illuminat oculos mentium. Apoc. iii. Col lino inunge oculos tuos ut videas. Dat etiam iste respectus patientiam aduersorum. heb. xii. Per patientiam curramus ad. propositum nobis certamen aspicientes in actorem et presumatorem Iesum. ¶ Secundo fortiter clamauit ut audiret. Eius tamen uocem non audiunt avari: qui in auribus suis ponunt terram auaritie. Ideo clamant ipsi dicens Iob. vi. Terra ne opus sanguinem meum: neque inueniat locum in te latere clamor meus. Non audiunt etiam superbi nec luxuriosi. Et ideo superbi sunt lapidibus duriores. Et luxuriosi sunt mortuis scitiores: quia ad clamorem christi lapides sunt scissi: et monumeta loca in te latere resurrexerunt. R. ¶ Tercio ipse clamori lachrymas addidit ut homo copateretur. Debet quippe homo ipso copari qui fuit in tanto dolore. Lachryme. i. Quod nos oculos qui transitis per uiam attendite et uidete si est dolor: et qui fuit in tanta derisione. Matth. xxvii. Propter testes autem blasphemabant mouentes capita sua. Qui fuit in tanta ignominia et uilificatione: quia tanquam latronibus fuit crucifixus. Et propter hoc copassus fuit sibi sol qui splendoris suum abiecit. Et uentibus nigris idem fuit. i. tenebris. Copassus fuit terra quia per nimium dolore tremuit. Copassus fuit angelus. De quibus dicitur ¶ Psal. lxxv. Ecce uidentes clamabant foris. angeli pacis amare flebunt. B. B. B.

Sabbato ante hebde. xl. Sermo primus.

Ableuatis Iesus oculis in celum dicit. Pro uenit hora clarifica filium tuum ut filius tuus clarificetur. Ioan. xvi. A. Quia in isto euangelio sepe fit mentio de clarificatione. Ideo notandum quod sicut uidemus in istis naturalibus quedam claritas est que a nullo illuminatur et cetera illuminatur ut est claritas solis. Alia est claritas que illuminatur et illuminatur: sicut est claritas lune que illuminatur a sole et illuminatur inferiora. Et est quoddam corpus clarum quod illuminatur a sole et non illuminatur inferiora. tamen aliquos fulgores emittit. sicut uidemus in quibusdam metallis fulgidis: uidelicet in auro et argento. Est aliud corpus opacum quod illuminatur: sed tamen nec illuminatur nec aliquos fulgores emittit. sicut est elementum terre. Eodem modo est in spiritualibus. ¶ Est enim quedam claritas super substantialis. scilicet claritas diuina que a nullo luce recipit et omnia illuminatur. Ioan. i. Erat lux uera que illuminat omnem hominem etc. ¶ Alia est claritas que il-

luminat et illuminat: sicut sunt doctores et prelati qui a diuina claritate recipiunt influentia sapientie: et subditis dant lumen doctrine. De quibus dicitur: *Phil. ii.* Inter quos lucetis sicut luminaria in mundo uerbi vite peritantes. *¶* Alii sunt qui illuminant sed non illuminant: tamen aliquos fulgores emittunt: sunt boni subditi et auditores qui recipiunt a superioribus lumen sacre scripture. tamen ipsi non illuminant aliquos per uerba doctrine. Verumtamen emittunt aliquos fulgores ex sua lucida conuersatione. De quibus dicitur: *Matt. v.* Sic luceat lux uestra coram hominibus ut uideatur opera uestra bona. *¶* Alii sunt tenebrosi: sicut sunt mali subditi qui sepe illuminantur per sacram scripturam, sed tamen nec ipsi illuminant nec aliquem fulgorem emittunt per aliquam bonam vitam: sed semper remanent in tenebris ignorantie et male vite. De talibus dicitur: *Bene. i.* Terra autem erat inanis et uacua: et tenebre erant super faciem abyssi. *¶* Homines enim terreni sunt inanes: quia pleni uanitate, et sunt uacui ab omni opere bono et hinc tenebras ignorantie. Ista quadruplex differentia tangit hic. *¶* Prima claritas diuina que illuminat et non illuminat est pater et filius et spiritus sanctus. De qua dicitur: *¶* Clarifica filium tuum ut filius tuus clarificet te. Claritas que illuminat et illuminat fuerunt apostoli. De quibus dicitur: *¶* Manifestauit nomen tuum hominibus quos dedisti mihi de mundo. Deinde alii illuminant qui et emittunt fulgorem bonorum operum ut sunt boni auditores: qui ad predicationem apostolorum crediderunt. de quibus infra dicitur: *¶* Propter hoc autem rogo tui: sed pro eis qui credituri sunt in me. Alii qui semper in tenebris sunt et illuminari non possunt sunt homines terreni et mundani per quibus spiritus non rogat quod diu tales sunt. ideo dicitur: *¶* Propter mundum rogo. Ceteris autem omissis dicamus tui de prima claritate. scilicet diuina: de qua quatuor sunt uideanda. *¶* Primo quoniam clarificat filium. *¶* Secundo quoniam clarificat patrem. *¶* Tercio quoniam ipse filius clarificat filios. *¶* Quarto quoniam ipsi fideles clarificant christum. *¶* B. Circa primum notandum quod per est claritas, filius claritas, et spiritus sanctus est claritas, et tamen sunt omnes una deitas seu claritas. *¶* Per ergo filius clarificat quoniam ipsum gloriose resurgere fecit. *¶* Tunc Augustinus dicit. Venit hora clarifica filium tuum. tanquam si diceret Venit hora feniare humilitatis fructum: non dissimulas claritatem. *¶* In christo quod tres fuerunt subeque ante resurrectionem uidebant obscure. scilicet caro: anima: et diuinitas. Caro enim uidebatur obscura propter mortalitatem. Anima propter passibilitatem. Deitas uidebatur obscura propter pauca que fuerant manifestata. Sed in resurrectione ne clarificata est caro eius quod uidetur immortalitas. Anima eius uidetur impassibilitatem et felicitatem. Et diuinitas eius accepit manifestationem. Tunc enim deus manifestatus est ex eo quod per diuinitatis sue potentiam resurrexit.

¶ Secundo filius clarificauit patrem quatuor. scilicet quia iudea solummodo non erat in toto mundo manifestum factum. Tunc super illud. Et filius tuus clarificet te. dicit Augustinus ac si diceret christus. Resuscita me ut inotescas toti mundo per me. *¶* Filius enim toti orbi de pietate tria maxime manifestauit. scilicet notitiam suam. *¶* Io. i. Memoremur uidit unquam nisi unigenitus qui est in sinu patris. Ipse nobis enarrauit misericordiam suam. *¶* Luc. vi. Et note misericordes sic per unum misericors est. *¶* Liberalitatem suam. *¶* Luc. xii. Nolite timere pusillus grex: quia coplacuit patri uos dare. *¶* uobis regnum. *¶* Iam igitur non potest se excusare infidelis si in deo non credit: quia toti mundo manifesta est notitia sua. *¶* Iam non potest despicere aliquis peccator de deo: quia toti mundo manifestata est misericordia sua. *¶* Iam nullus potest uerecundari: quia toti mundo manifestata est liberalitas eius. *¶* Tercio ipsa claritas diuina fideles suos clarificabit: quod notat cum dicitur. Sic dedisti ei partem omnium carnis. scilicet omnium hominum a parte totum ut omne quod de deo distat ei: det eis vitam eternam. Hec est autem vita eterna ut cognoscat te solum uerum deum et quem misisti seculus christus. Tunc igitur fideles suos clarificabit quoniam eos in vitam beatam glorificabit. *¶* Quarta autem beatam ponit in dei cognitione. *¶* Sic dicitur. *¶* Cor. xii. Videmus nunc per speculum in enigmate: tunc autem facie ad faciem. De hac uisione dicitur: *¶* Fulgetus sic. Sic per speculum uitrum tria nobis uisio administrat. quod nos ipsos et ipsum speculum et quod per ipsum adest uidemus: sic per speculum diuine claritatis et ipsum deum quantum possibile erit creature et nos ipsos et cetera omnia uera certa scia cognoscemus. *¶* Quarto nos deum clarificamus quoniam ipsum laudamus. Nos igitur in presenti et in futuro deum debemus clarificare et laudare cum opibus nostris: cum sensibus nostris et cum uocibus nostris. De laude operum sic dicitur Augustinus. in libro de cathetizandis rudibus. Quicquid homo fecerit laudabile in suis factis inuenit deum. Si uero egerit laudabile inuenit per iustitiam primorum. Si peccauerit: per iustitiam suppliciorum laudabile inuenit. Si peccata confessus fuerit: laudabile inuenit per indulgentiam delictorum. De laude sensuum dicitur: *¶* Chrysostomus in quodam omelia super psalmum. Mulcus deo prestat obsequium: si turpia de clina aspiciet. Lingua deo meretur premissum si in dei laudibus occupatur. Auditus placebit deo: si se detracti omnibus non timet. Pedes laudare deum poterunt si cursu suum ab omni malitia reuocare festinant. Manus benedicunt deum si rapinis renunciant et ad misericordiam properant. De laudibus cum uoce dicitur propheta. Repleat os meum laudem. *¶* Et dicitur. *¶* Repleat. Ectos enim debemus laudare eum medio ore. scilicet moderate timetis ne aliqui inueniant preteritum et sic erubescam. In deo autem non sic est. Augustinus. *¶* Ipse. Quid dicitur magis laudare et illud quod sic plures non possunt displicere. Securitas autem laudis dei laudem est ubi laudat. securus est ubi non tunc

ne de laude erubescat. De laude aut que erit in patria dicit Aug. in li. de ciui. dei. Ipse est finis desideriorum nostrorum qui sine fine videbitur. sine fastidio amabitur. sine fatigatione laudabitur. ¶ Primo dicit sine fine videbitur. Aliquod sicut dicitur de absconditis facie sua. Deut. xxxij. Abscondit faciem meam ab eis. Aliquod ostendit aliquem splendorem faciei sue. sicut sanctis viris in presenti vita. Alii prophetam non solum ausus petere visionem faciei sed splendorem videret. Illustrata facie tua super suum tuum. Beatis autem aperte ostendit faciem suam. Jo. iij. Videbimus eum sicuti est. ¶ Sequitur sine fastidio amabitur. amor carnalis aliquis habet fastidius. Ezech. xvi. Facta es quasi meretrix fastidiosa augens precium. Aliqui etiam in odium. sic pater de Almon et Hamar. ut habetur. Reg. xij. aliqui in abundantibus. Prover. v. Mollissima illi amara quasi absinthium. De autem amabitur cum suauitate: cum delectatione: cum dulcedine. Eccl. xxxij. Qui edunt me adhuc esuriunt. et qui bibunt me adhuc sitiunt. ¶ Sequitur. sine fatigatione laudabitur. illa enim laus fatigatione dare non poterit. tunc quod laudatum erit iocunda multum. ps. deo nostro iocunda sit laudatio. tunc quod illi cui fiet. si deo multum erit grata. Alii de reprobis sacrificium carnale: approbat et acceptat sacrificium spirituale dicens per prophetam. Nunquid manducabo carnes taurorum et equorum. Et subdit immola deo sacrificium laudis: et iterum. sacrificium laudis honorificabit me. id quilibet sanctus alium poterit admonere ut frequenter canteret et sibi diceret illud ps. xxiij. Non canem frequenter canticum ut memoria tui sit. tunc quod laus est magno precio remuneranda. Eccl. xxxij. Qui elucidunt me: vitam eternam habebunt.

Eodem sabbato quinte hebdomade quadagesime Sermo secundus.

Eoia tua sunt et tua mea sunt. Joan. xviij. Quis ista verba dixit ipse ad patrem: prout tunc dicit ad matrem. nam oia officia deo sibi commisit. et ipsa oia que habuit deo dedit. Si igitur oia officia sua bene virgini commisit deo non in congruo potest sibi dicere. oia mea tua sunt. siquidem pater fecit eam thesaurariam suam. Filius fecit eam camerariam suam. Spiritus sanctus fecit eam cellariam suam. Tota trinitas fecit eam elemosynariam suam. Alii ¶ Primo igitur pater fecit eam thesaurariam suam. Commisit enim patri sibi thesaurum potestatis sue. iuxta illud Eccl. xliij. In hierusalem preces mea habent autem alius magnus posse in curia alicuius regis aut propter parentela. sic quoniam quod frater vel filius regis. aut propter gratiam inuenerat. sic quoniam quod propter suam sapientiam et probitatem inuenit gratiam apud regem. aut propter obsequia exhibita: sicut quoniam quod multum fecit in obsequio regis. B. Huius tribus de causis debet maria ergo habere magnam posse in curia ce-

lesti. ¶ Primo propter parentela: quod est mater regis: et ideo nihil debet sibi denegare. Alii dicit Salomon. Bersabee matri sue. filij. Regum. ij. Perte mater mea quod vis: neque enim sis ei in averta faciem meam. Bersabee interpretatur puteus satietatis. Quidam sunt qui habent puteum. id est animus suus gratia dei euacuatur. alii qui habent semiplenum: sed bene ergo habent plenum et supplementum et ideo sicut puteus satietatis. non debet igitur a filio averti sed ab eo in omni sua petitio exaudiri. ¶ Secundo habet posse ratione gratie apud deum inuenire. iuxta illud Luce. j. Inuenisti gratiam apud deum. Eua quod perdidit gratiam per unquam milla annorum et amplius perditam remansit: sed bene ergo ipsam inuenit. non tamen sibi inuenit: sed etiam pro nobis imo et per nos: quod si peccatores non fuisset deus de ipsa carne non assumpsisset. et ideo possumus dicere. reddet nobis gratiam quam inuenisti pro nobis et per nos. ¶ Tercio habet posse propter obsequia que regi exhibuit: quia oia opera misericordie sibi impendit. ubi Christus potest sibi dicere. Esuriui et dedisti mihi manducare. me. et sitienti nutriendum. Sitiui et de. mihi bibi. tuo lacte vnguento me potando. nudus eram et cooperuisti me vestimentis tuis corpus tribuendo. Hospes eram et col. me. in mensam in tuo utero me hospitando. In firmum eram et vi. me infirmum in necessitatibus subueniendo. In carcerem eram et uenisti ad me in carceratum in crucis patibulo associando. ¶ Secundo filius fecit eam camerariam suam in suo utero tanquam thalamo regali gessendo. deest autem thalamum regalem esse pulchrum et depectum et sic regem ibi gessendo. ¶ Tercio igitur bene virginis fuit pulcher. iuxta illud Cant. iij. Tota pulchra es amica mea et macula non est in te. fuit enim pulchra: quod Christus pulchrum fecit uterum suum. fuit sine macula: quod spiritus sanctus purgavit ei mater uterum. ps. Sanctifica uti tabernaculum suorum altissimum. ¶ Et ¶ Secundo iste thalamus fuit depectus triplici colore nigro humilitatis. albo puritatis. et rubeo charitatis. Cant. j. Mihi gratia suus. ecce nigredo humilitatis. sed formosa. ecce cadore puritatis. sic pelles salomonis: que erant pelles arterum rubricate. ecce rubedo charitatis. Postquam iste thalamus sic fuit pulcher et depectus. requirit ibi dei filius. iuxta illud Luc. j. et vult altissimus. id est Christus qui est dei vultus et dei sapientia. obducat tibi. et bene dicit obducat: quod nisi ibi deus sibi umbram fecisset nequaquam ipse capere potuisset. ¶ Deus enim est ignis inextinguibilis. Deut. xij. Deus noster ignis consumens est. Est lux inaccessibilis. J. In. vj. Lucem habitat inaccessibilem. est dulcedo ineffabilis. Eccl. xliij. Spiritus meus super me voluit. habendo igitur bene ergo in utero dei filium. habebat ibi ignem inextinguibilem. lucem inaccessibilem. et dulcedinem ineffabilem: et cum ipsa esset pura creatura: nequaquam tantum ardorem potuisset sustinere: nec tantam lucem perspicere: nec tantam dulcedinem sustinere nisi se sibi obducat. igitur

enim diuinus se sibi obubrauit: qz iter se et aiam be-
 ate marie corpus assumpit posuit: et sic tantu arderet
 sustine potuit. sic hō aliqui iter se et igne ponit ali-
 qd mediū. lux diuina sibi se obubrauit qn carni ter-
 rene se vniuit: et sic brā ego lucē in testa tanqz in la-
 terna vidē potuit. dulcedo diuina se sibi obumbra-
 uit q: tāta dulcedinē carne uelauit. et sic ipsa tanta
 dulcedinē sustine potuit. uelut si aliqz aliquē bo-
 lū mellis aliquo extrinseco uelaret ne tāta dulcedi-
 nē sentiret. ¶ Tertio spūs scūs fecit eā cellariā suā.
 iuxta illud Cant. ii. Introduxit merem in cellā vi-
 nariā. Uñ ipsa dñi crater et aqueductus. Dñi eni cra-
 ter q: vinū spūs scūs nobis infudit. Cant. vii. Ambi-
 leus tuus crater comatilis nuncqz egēs poculis.
 Est eniz crater q: semp ifundit. est comatilis quia
 semp circuit: et iterū ad primū redit et nuncqz indi-
 get poculis: et quātūcūqz ifluit nuncqz tñ deficit.
 Est etiā aqueductus. iuxta illud Eccl. xlii. Ego q
 si aqueductus erui de paradiso. ¶ Per ipsam eni
 tanqz p aqueductū fluūt aque grarū in capū: viri-
 dariū: et portū. hēt capū viridariū et portū in que
 ifluit aqz grarū. iuxta illud Cant. ii. Fons por-
 tū pu. aq. vi. que fluūt ipetu de libano. Fons por-
 tū egēnis sunt boni et sibi deuoti: q: suos sensus clau-
 dūt ne ad illicita dirigant. in istis oriuntur flores
 virtutū: sed tñ crescē nō pnt nisi ab isto aqueductu
 egēs fluat in eis fons grarū. id dñ. Fons portū.
 Capus sunt pēctores in gbus non est aliqz clausura
 sensuū et in gbus aruerūt flores et herbe virtutū et
 bonorū operū. S; si ad beatā egēni puerant: mor-
 ab isto aqueductu fluūt in eos aque viuentes que oia
 arida et mortua viuificabūt. et id dñ. puteus aqz
 vi. que fluūt. Viridariū hēt egēnis sūt brī qui sūt
 in pzia in gbus ipsa spatia. mō spatia inter rosas
 martyrū. mō iter lilia egēniū. mō iter violas pfe-
 soz. In isto viridario fluūt aque spūs scī. ab isto cā
 nali cū ipetu uehemētī. id dñ. que fluūt ipetu de
 libano. Ad hoc autē q: aque cū ipetu fluūt tria req-
 runt. s. q: ueniat ab alto: q: fluant in abūdātia: et q:
 nullā inueniāt resistētā. Aque igit spūs scī et grē que
 fluūt in brīs cū ipetu uadūt. tñ q: fluūt a mōre al-
 tissimo trinitatis. tñ q: fluūt in abūdātia maxime
 plenitudinis. tñ q: in brīs nullū inueniūt obstaculū
 alicuius mortalis pēti: nec etiā uenialis. ¶ Quia
 tota trinitas elemosynariā suā fecit. oēs eniz ele-
 mosyne que de celo fluūt per suas manus trāscūt
 ipsa aut tanqz bona elemosynaria descendit opps-
 sos: pascit famelicos: et uestitudo. id dñ. de mu-
 liere forti. Prouer. ult. Dedit pda domesticis suis
 et cibaria ancillis suis. Et sequit. oēs domestici
 ei uestiti duplicibz. ¶ Sūt eni qdā oppsi a dia-
 bolo: carne: et mūdo. s; ista domestici suis. i. sibi

deuotis tales hostes dat in pda et fac eos de ipis
 hēre victoria. et hoc est qd dñ. Dedit pda domesti-
 cis suis. Sunt etiā qdā famelici quos nutrit cibo
 spūali. id dñ. et cibaria ancillis suis. Eodē autē cibo
 aias que sunt ancille sue nutrit quo ipsa nutritur.
 iuxta illud Cant. v. Comedi fauū cū melle meo bi-
 vi. cū lacte meo et. ¶ Per fauū in quo est cera
 et mel itelligit spūs in quo est cera humanitatis. et
 mel diuinitatis. ipsa igit comedit fauū cū melle:
 q: sūme delectat in visione humanitatis: et in cōte-
 platione diuinitatis. Isto cibo nos pascit qn gra-
 tiā nō ifudit per quā delectamur in humanitate
 et diuinitate xpi. Deinde subdit. bibi vinū meū cum
 lacte meo. tñc vinū cū lacte bibit qn spūs scūs ei
 mēte pfundit vino spūalis letitie. et ei? carnē lacte
 egēnalis mūditiē. Isto potu etiam nos potat qn
 nos fac hēre vinū iocunditatis in mēte et lac purita-
 tis in carne. ¶ Que aut sunt elemosyne qz ista
 elemosynaria dat nob. ipsa dicit Eccl. xlii. Ego
 mī pulchre dilectiōis: et timoris: et agnitōis: et scē
 spei. ipsa eniz frigidus in amore dei iflamat. id dñ.
 Ego mī pulchre dilectiōis. ipsa pīstuosos hu-
 miliat. id dñ. et timoris. ipsa ignaros sapia diuina
 illustrat. id dñ. et agnitōis. ipsa pusillanimes ad
 spem uenire uocat. id dñ. et scē spei. ¶ Sunt
 etiā qdā nudi quos ipsa uestit duplici uestimēto.
 id dñ. oēs domestici ei? i. deuoti ei? uestiti duplici-
 bus. illō duplex uestimētū est de quo ibidē dicit.
 Byssus et purpura idumētū ei?. Per byssum que
 est cādā itelligit mūditiā carnis. Per purpurā
 que est rubicundā itelligit charitatis seruo. Tunc
 igit suos deuotos uestit duplicibz qn eis dat mū-
 ditiā in carne et seruētē amorē in mēte. ¶ Secūdo
 oia que fuerūt misis: fuerūt filii. id dñ. filius. et tua
 mea sūt. ¶ In mīe qdā tria fuerūt. s. spūs: aia
 et corp. iuxta illud. j. Thes. v. Ipse eni deus pacis
 scificaret uos per oia ut iteger spūs uester et aia et
 corpus sine qrela in aduētū dñi nři iesu xpi seruet.
 Ista tria brā virgo dedit filio suo. Et id pōt sibi
 dicē filius vbi ppositū. et tua mea sunt. Mā corp
 et uterū suū sibi dedit ad habiādū. Aiam suā aie
 xpi per amorē vniuit: et quodā mō vnā fecit. Spūs
 suū diuinitati xpi idissolubilē pūxit. ¶ Virgo
 eni brā fuit domus dei in qua fuerūt tria solaria p-
 dicta. Spūs qui est solariū supi. Mā que est so-
 lariū mediū. Et corpus qd est solariū inferius. De
 his tribz solariis huius domi dñ Cant. iii. Fercu-
 lū fecit sibi rex salomon de lignis libani. colūnas
 ei? fecit argēteas. reclinatū itrauit aureū. ascēsus pur-
 pureū: media charitate ptrauit. Ferculū dñi uas
 escaurū. et signat beatā egēni. in cui? utero rex nouē
 mēfibz se pauit. Et fuit de lignis libani que sunt

Conica in ramis palmarum

Impugnabilia: q. ipsa fuit incorrupta. Solariū igit in finū fuit eius corp' siue uter' in quo xps regauit. Et hoc est qd dicitur reclinatoriū aureū. Eius enī corpus fuit aureū. q. oīno incorruptū. Et fuit subnū colūnis argēteis: ita q. nunq. cadē potuit per peccatū. De istis colūnis dicitur Prover. i. Sapia edificabit sibi domus: erexit colūnas septē. i. septē dona spūs sci. Vel septē colūne sunt septē virtutes. i. tres theologicę: et quatuor politicę. Solariū mediū est ei' aīa in qua xps habitauit per amorē. De quo dicitur. Media charitate p'st raulit. Eius enī aīa intāctū charitate fuit plena q. tota fuit in amorē puerfa. Si enī ferrū missus in igne totū factū est ignis: sic aīa marie tota facta est charitas. i. charitate succēsa. q. tota fuit ex amore lāguīda. Cant. ij. Mūciate dilecto q. amore lāguēo. Quia tota fuit liqfacta. Cant. v. Aīa mea liqfacta est ut dilect' meus locutus est. Quia tota fuit per amorē vulnerata. Unde dicit. Spōsa vulnerata charitate ego sum. Solariū sup' est eius spūs in quo xps habitauit per īsepābile vnionē. id dicitur. Ascēsus purpureū. Color purpure' est igneus: sanguine': et rubicūdu. Et igit spūs fuit rubicūdu siue purpureus. Tū q. fuit celestis desiderio īflāmat'. Tū q. fuit i xpi passiōe doloris gladio crūctat'. Tū q. fuit charitate dei repletus.

Cōnica in ramis palmarū Sermo primus.

Am appropinquasset iesus hierosoly mis et uēisset bethphage ad mōtē oliueti. Mat. xxi. Tota primētia hui' euāgelii cōprehēdit in quatuor obsequiis quę pō fuerūt hodie exhibita. Quorū p'mū fuit exhibitū a discipulis. Secundū a iumentis. Tertiū a turbis. Quartū a pueris. **A** Primū igit obsequiū fuit exhibitū a discipulis. Sciēs enī iesus q. appropinquēt tps sue passiōis: appropinquēre uoluit loco passiōis ut dicit Beda. Et cū uenisset bethphage que erat vicus sacerdotū in mōtē oliueti duos discipulos misit in hierim. Isti duo discipuli sū quosdā fuerūt petrus et philipp' quos misit binos ppf s'nā societate. Ecce. iiii. Melius est duos eē simul q. vñ. Tū ppf vbi auctoritatē. Deut. xix. In ore duorū aut triū testū stat oē vñ. Tū ppter geminā charitatem dei. i. et primi. Tūc dixit eis. Ite in castellū qd p'tra uos est: supple positi. Et nō uocat hierim ciuitatē. q. nō erat ibi ciuium vnitas: sed multiplex discordia iter eos. Uocat autē eā castellū: q. munita erat armis malitie contra xpm. Precepit autē eis ut adducerēt asinā et pullū. et siq. aliqd eis diceret: rēderēt ei. q. dñs hīs op' hēt. Ad dixit eis dicite q. dñs n'r: sed dñs vnuer saliter. q. sicut dicit Chrys. ibidē. Ego sum dñs oīnū nō solū illorū qui mibi subiecti sunt: sed etiā illorū

qui mibi fr̃i sunt. Boni enī mei sūt p'dicti de et uolūtate. p'dictōes autē mei sunt p'dicti de: uolūtate autē et iaboli. Idē etiā Chrys. dicit q. dñs iumentorū nō p'mississet ut p'sone ignote ea acceperissent nisi spirit' xpi puenisset qui cor ipsi' dñi pparasset. et sic quicq. discipuli asinā et pullū ad xps adduxerūt. Secūs obsequium fuit sibi exhibitū a iumentis. Volens igit xps iplē pphetiā Zach. ix. dicētis. Ecce rex tu' uenit tibi māfuer'. et c. sibi adduci asinā et pullū. Deniq. q. in hierim qdā asina cois seruabat pro pauperib' ad potandū aquā cū ciuitas eēt in alto et hēret aque penuriā. et ppter alia opa necessaria. Et erat autē domū allicuius ligata: et qui idigebat tenebant illo die ad locū eā reducē et pabulū sibi dare. Pullus autē pro hoc eodē ope nutrebat. Quidā autē dicit q. xps nō sedit sup utruq. iumentū: s. tñ sup pullū. An et ceteri euāgeliste nō faciūt mētiōnē nisi de pullo: et maxime q. breuis via erat. Et id sessione utriusq. iumentū nō idigebat. Alii dicūt q. p'mo sedit supra pullū: sed q. lasciuus erat et viā rectā nō tenebat: cū defecā fecerūt: et sup asinā eus posuerūt. S. cū ista sessio sup iumenta nō fieret ppter aliquā necessitatē sed tñ ppf mysticā significationē: nō uidet aliq. icōueniēs dicere: q. h. via breuis eēt: xps tñ sup utruq. sedē uoluit. p'mo sup asinā: postea sup pullū: ut significat et q. utruq. pplm ad fidē suā rebebat adducē: et utruq. ad fidē p'ingē. Ad iplētū fuit in p'mitiua ecclia qm m'itudo indeor ad fidē puerfa est. Istud tñ marie in ultimis fiet t'pib' qm plebs iudaica pueretur. Per asinā enī itelligit plebs iudeor: que fuit m'gētū et edomita multitudine pceptor. Per pullū vō itelligit ppl's gētiliū liber et lasciuus cō nullus ceterorū frenū iposuit correctionis. Tertiū obsequium fuit sibi exhibitū a turbis: q. qdā eorū sternerāt in uia uestimēta sua. qdam ramos palmarū. et ista faciebāt. Tū ppf reuerētiā quā ad ipm hēbāt. Tūz ppter miracula que faciebat. Et maxime ppter suscitatiōē lazari. sicut dicit Joā. xi. Tūz etiā ut itamēta leuius et sine lessione icederēt. Quartū obsequium fuit sibi exhibitū a pueris qui clamabāt. Osanna filio dauid: bñdici' qui uenit etc. An dicit isra. Ad dētes autē pncipes sacerdotū pueros clamātes in tēplo osanna filio dauid. Ipsi enī pueri et ceterę turbe que ancedebāt et que sequebant euz laudib' et cāntis ipm usq. in tēplū ducebant. Et cū qdā ex phariseis dicerēt xpo sicut habet Lucę xviij. ut ipsos tacē faceret: rēdit. Dico uob q. si hitacuerint lapides clamabūt. Supradicta quatuor obsequia a nob xpo sunt exhibēda. Primū p'inet ad p'dicatores. Secundū ad penitētes. Tertiū ad actiuos. Quartū ad p'tēplatiuos. Pri

ma ens obsequium exhibitu fuit a discipulis qui affi-
na et pulli ad rē adduxerūt. Isti sunt p̄dicato-
res qui bestias. i. p̄cōres bestiales debet suis p̄di-
cationib⁹ p̄uertē ad dñm et ad rē adducē: et sic il-
li qui erāt brutales fūt rōnales. P̄cōr: enim uere
bestialis est. Mā bestia sup̄ terram respicit. Tales
sunt auari qui sup̄ terrā respiciūt. p̄s. Oculos su-
os sta. de. in ter. Bestia vna semina nō est cōtenta:
sed plures inuadit. Tales sunt Inxoriosi qui pp̄ia
uore nō sunt p̄ceti. Biere. v. Equi s̄q̄s ad uores
primi hīnnebat. Et ibidē. Qu amatores in semi-
nas et emissarij facti sūt. Bestia etiā nō regit rōne.
Tales sunt sup̄bi qui non regunt rōne: sed pp̄ia
uolūtate dicētes illud Sap. ij. Opp̄mam⁹ paupes
sustitit. Sit autē fortitudo nra le insitit. An autē
p̄cōr: p̄uertit ad dñm: tūcille qui erat bestialis effi-
cis rōnalis. De talibus dī. j. Cor. vj. Qui h̄nt uro-
res tanq̄ nō h̄ntes sint. et qui utuntur hoc mūdo
tanq̄ nō utant. et qui gaudēt tanq̄ nō gaudentes.
Ille h̄t uorē tanq̄ nō h̄ns qui ea utit nō ad uo-
luptatis expletionē: sed ad filioꝝ p̄creationē. Ille
hoc mūdo utit tanq̄ nō utat qui diuitias retinet
nō ad uanitatē: sed ad necessitatē et ad paup̄um su-
stentationē. Ille gaudet tanq̄ nō gaudeat qui inter
p̄p̄ia nō effert in elationē: sed humiliter recognoscit
suā p̄ditionē. **D.** C Sōs obsequij xpo fuit erhi-
bitu a sumēris qui ipm sessorē h̄uerūt. Isti sūt pe-
nitētes qui si h̄uerint aliqui sessorē diaboli: mō de
bēt h̄ere sessorē xpi. s. ut rō subiciat deo et caro sibi
ciat rōni et rō dñe carni: et tūc ē par in domo aie.
Dicit enī Aug. sup̄ ps. q. aliqui in domo maritus et
uor: aduersus se dissentiūt: et tūc est ibi pugna et la-
bor molest⁹. Si autē marit⁹ vincat et uor: dñet: tūc
est ibi par s. p̄uersa. Si uo uor: subiciat et maritus
dñat: tunc est ibi par recta. P̄dēt etiā addi q̄ntū qñ
s. vir et mulier ibi pueniūt: nec in aliquo uor: hone-
stis resistit viro: nec vir uor: s. mutua pace gau-
dēt: tūc est par op̄ia et p̄fecta. Uor: sicut idē Au-
gu. dñe caro est. vir autē rō. In p̄nti autē vita iste vir
et uor: ualde dissentiūt. Iuxta illud Sal. v. Caro
enī cepit aduersus sp̄m et spūs aduersus car-
nē. hec enī sibi inuicē aduersant. Et idē mō in seīs
viris est labor molest⁹. An autē caro dñat et rō sibi
ciat: tūc in domo aie est par p̄uersa. Jō dicit Bern.
Dñam ancillari et ancillā dñari magna abusio est.
An uo caro subiciat rōni et rō deo: tūc in domo aie
par est recta. Taliter carnē suā subiciebat apls. j.
Cor. ix. dicēs. Castigo cor. me. et in ser. re. Augu.
ubi supra. Expedit iherius subijci sup̄iori. agnosce
ordinē. quere pacē. tu deo. tibi caro. tu maiori. mi-
nor tibi. Sulas tu ei qui fecit te: ut tibi fuit qd fa-
ctū est p̄pter te. Perfectissima autē par est qñ nec

spūs carni nec caro spūi resistit: s. qd vult spūs
vult et caro. et cōuerso. et illud est in p̄ia. Iuxta il-
lud Ysa. lxxix. Sedebit ppl's i pulchritudine pacis.
In tabnaculis fiducie. in rege opulētia. **E.** C Ter-
tiu obsequij fuit xpo exhibitu a turbis: q. in via stra-
uerūt uestimēta. ramos oliuarū et palmarū. Et ill-
lud p̄tinet ad actiuos. Quorū qdā sūt icipīctes. q-
dā p̄ficiētes. qdā p̄fecti. et qdā p̄fenerātes. Ad ic-
pīctes p̄tinet h̄ere opa misericordie. Et isti significā-
tur per illos q. sternerāt xpo ramos oliuarū. Per
oleū enī misericordia itelligit: q. oleū misericordia i-
terprat. Dicit enī ibi glo. Oliua lucis ministra est:
et labor et dolor solatiū est. et eminet ceteris liquo-
rib⁹. **F.** Er qd⁹ vobis habet q. ipsa elemosyna ua-
let hōi in vita: q. dolor et vuln⁹ p̄cti sanat. idē dī q.
est dolor solamē. Valet in morte: q. ad istar lucer-
ne viā aie demōstrat ne in tenebris mortis icidat.
Idē dī q. est lucis ministra. Valet etiā post mortē: q.
aīas sursum leuat. idē dī q. excellit cūctos liquores.
Istaria ponit R̄phael angelus Thob. iij. Ele-
mosyna a morte libat. et ipsa est que purgat p̄cā. et
facit iuenire vitā etnā. Ad p̄ficiētes. s. qui p̄ficiūt
de v̄tute in v̄tutē p̄tinet erhibē alijs exēpla v̄tutū
et bonorū opationē. Isti significānt per illos q. ue-
stimēta sua in via sternerāt. Vestimēta aie diuerso-
rū colorū sūt varietates diuersarū v̄tutū. **B.** Mā
charitas ibi ponit colorē aureū. humilitas nigrū.
puritas albū. meditatio passiois xpi rubrū. p̄tem-
platio resurrectionis viridē. De istis varietatib⁹ dī
in ps. Assistit regina a dext. tuis in uesti. deau. cir-
ua. Tūc igit ista uestimēta v̄tutū in via sternimus
qñ ea alijs in exēplū p̄bemus. Celsarius. B̄ndicta
deo aīa illa cuius humilitas alteri⁹ p̄fundit sup̄bi-
as. cui⁹ patiētia primi extinguit iracūdiā. cui⁹ obediē-
tia pigritiā alteri⁹ ierepat. cui⁹ seruo: inertiā alieni
corpis suscitāt. qui primi sui turbatū p̄e ira ocu-
lū cordis: grā p̄solatiois atq. edificationis illuminat
Ad p̄fectos et p̄fenerātes p̄tinet semp i dei ope p̄ti-
nuare. Isti significānt p̄ illos q. sternerāt i via ra-
mos palmarū. Palma enī sp̄ viret in uere. i autū-
no. i estate. et in hyeme. Tales i fuitio dei debēt sp̄
viri et florē in uere iuuentutis. i autūno senectutis.
in estate p̄sp̄itatis p̄ tēperatiā. in hyeme aduersita-
tis p̄ patiētiā. Quartū obsequium fuit xpo exhibi-
tū a pueris et a turbis q. cū laudabāt dicētes. Mā
na filio dauid. Māna idē ē qd salua obsecro. Et il-
lud spectat ad p̄p̄latiuos q. debēt iustē laudib⁹ dei
uinis et ofonib⁹ deuot⁹. **H.** Tūc autē ofo ē deuota
et deo grā qñ h̄t tria. P̄mo qñ a seruire cordis ē
emissa. Et h̄ notat cū dī. Clamabāt. Intēsus enī
ōsideriū aī ē magn⁹ clamor i aurib⁹ dei. De isto cla-
more dī Exo. xliij. Quid cla. ad me. **I.** qñ fundit

Oratio in ramis palmarum Sermo lxxx

cū fiducia. Et hoc notat cū dixerūt. J. illo dauid. Magna enī fiducia 7 spem de nra salute hēre debemus 7 possumus qū ip̄s ēē fratrē nr̄m 7 de nra natura p̄genitū p̄sideramus. Bern. Puto q̄ me sū spernē nō poterit os ex offibus meis: 7 caro de carne mea. 7 Tercio qū petunt digna. s. illa que sūt ad salutē eternā. qd̄ notat cū dī. Sanna in excelsis. i. nō petimus salutē in infimis: sed maxime salutem petimus in excelsis.

Eadem die oratio in ramis Sermo secundus.

P **Lurima** aut turba strauerūt uesti-
mēta sua in via. hodie sū
eta mater ecclia duas p̄cessionē recolit.

7 P̄sa fuit qua iudei r̄p̄s a mōre oliueti usq; hie
rusalē cū ramis oliuari 7 palmarū magnis cāti-
cis associauerūt. Et ista p̄cessio fuit magne reue-
rētie 7 honoris. Et ista rep̄tat ecclia in euāgelio
hodierno. 7 Secda fuit qua eadē iudei r̄p̄s a hie-
rusalē usq; ad mōrē caluarie cū magnis obprobriis
7 irrisiōib; deducērūt. Et ista fuit p̄cessio magne
ignominie 7 doloris. 7 ista rep̄tat in passiōe que
recitat hodie. A C̄ circa p̄mā p̄cessionē quorū
sunt vidēda. C̄ P̄mo a qbus ista p̄cessio facta sit.
Quia nō est facta a magnis 7 diuitib;: sed a pue-
ris 7 paupib;. Añ dī. Plurima aut turba strau-
erūt uestimēta sua in via. imo qū paupes 7 hūiles
hodie r̄p̄m susceperūt 7 p̄cessionalit deducebant:
pharisei 7 p̄ncipes sacerdotū ei⁹ mōrē tractabāt.
Simplices enī 7 paupes r̄p̄o adherēbant. diuites
vō 7 potētes r̄p̄s fugiebāt. Añ r̄p̄s de oib; diui-
tib; vnū solū hūit amicu. s. Zachē. De quo habet
Luc. xix. De oib; potē. vnū. s. ceterationē. de quo ha-
bet Mat. viij. De oib; sapiētib; vnū. s. Nichodemū
de quo dī Joānis. iij. Añ apls. j. Cor. j. Videte
uocationē nr̄am fr̄es q: nō multi sapiētes s; carnē
nō mlti potētes. nō mlti nobiles. sed que stulta s;
mūdi elegit de ut p̄fudat sapiētes 7c. B C̄ Se-
cūdo vidēdū ē q̄rē r̄p̄s uadēs ad mōrē tārū ho-
norē uoluit accipere: cū al̄s honorē regni p̄sp̄erit.
sic patet Jo. vi. Ad qd̄ dicēdū q̄ hoc iō fecit ut il-
le q̄ magnis honorib; p̄stitut⁹ ē: 7z memoriā mor-
tis hēre si nō uult sup̄bire. Si enī q̄s magnas di-
uitias hēt cogitet q̄ uadit ad mōrē: 7 q̄ de oib; suis
diuitiis nihil p̄ter ciliciū ul' sacco portabit se-
cū. Añ dicebat Job qui fuerat regn magn⁹. Job
xvi. Sacco p̄sui sup̄ eu. meā 7 ope. cine. car. meā.
Itē eiisdē. j. Nudus egressus suz de utero m̄ris
mee: 7 nudus reuertar 7c. Sigs etiā est i magnis
honorib; p̄stitutus: cogitet q̄ uadit ad mōrē. ubi
si erat in gradi sup̄mo: ponet in loco infimo. i. sub
terra. S; accēderat sup̄ alios eis ip̄erādo: serpen-
tes 7 bestie sup̄ fouē ei⁹ ascēdēt eā calcando. Ecē.

1. Cū enī moriet hō hereditabit serpētes bestias
7 vmes. Si aliq; uel aliq̄ tēner corpus suū in deli-
ctis diuersis ip̄s delicate nutriēdo diuersis colori-
bus facit depigēdo. p̄ciosus 7 diuersis mutatoris
ornādo. uoluptates carnis exercēdo. cogitet q̄ uā-
dit ad mōrē ubi vmes corp⁹ suū tā delicate nutri-
tū comedēt 7 lacerabūt. Job. xxi. Viscera ei⁹ plēa
sūt adipe. 7 medullis ossa illi⁹ irrigant: 7 tū i n pul-
uē dormiēt 7 vmes opiet eos. C Tercio vidē-
dū ē q̄rē r̄p̄s tāto honorē sibi exhibito lachrymas
uoluit imiscē. Dicit enī Luc. xix. Qui cūz ducere
cū tāto honorē i hierlīm vidēs ciui. fleuit sup̄ illā.
Qd̄ qdē r̄p̄s fecit ut ostēderet q̄ oia gaudia 7 hono-
rabilia hui⁹ mūdi lachrymis 7 doloribus sunt ad-
mixta. In celo qdē sūt oia pura. In mūdo oia mi-
xta. In inferno oia seculēta. Añ Aug. in li. de ciui.
dei. lib. xxiij. cap. xxx. in p̄sona dei ponit octo puris-
sima que sūt in celo dicēs. Quid est aliū ero illoz
oīs: nisi ero eis oia q̄cūq; desiderant. i. vita. sa-
lus. victus. copia. glia. honor. 7 par. 7 oia bona.
Ista oia in celo pura sūt. in mūdo mixta. in inferno
seculēta. 7 ut oia illa possim⁹ melius vidē singula
p̄curram⁹. Vita put est in mūdo est mixta: q̄ ibi
est vita 7 mors. P̄iout est in inferno est seculēta: q̄
nō est nisi sola mors sine vita. Salus. put est in ce-
lo pura est: q̄ ibi est salus sine egritudine. P̄iout
est in mūdo est mixta: q̄ est salus 7 egritudo. P̄iout
est in inferno est seculēta: q̄ ibi est egritudo sine
sanitate. Aictus. i. satietas. put est in celo est pura
q̄ ibi est satietas sine esurie. P̄iout est in mūdo est
mixta: q̄ ibi est esuries 7 satietas. P̄iout est in in-
ferno est seculēta: q̄ ibi ē esuries sine satietate. Co-
pia. i. diuitie. put sūt in celo sūt pure: q̄ ibi sūt di-
uitie sine paup̄tas. P̄iout sūt in mūdo sūt mixte
q̄ ibi sūt diuitie 7 paup̄tas. P̄iout sūt in inferno
sūt seculēte: q̄ ibi est sola paup̄tas sine diuitijs.
Glia. i. pulchritudo. put est in celo est pura q̄ ibi
est pulchritudo sine deformitate. P̄iout est in mū-
do est mixta: q̄ ibi est pulchritudo 7 deformitas.
P̄iout est in inferno est seculēta: q̄ ibi est deformi-
tas sine pulchritudine. Honor. put est in celo ē pu-
rus: q̄ ibi est honor sine indignitate. P̄iout est in
mūdo est mixta: q̄ est honor 7 indignitas. P̄iout
est in inferno est seculētus: q̄ ibi est dedecus sine ho-
nore. Pax. put est in celo est pura: q̄ ibi est pax si-
ne pugna. P̄iout est in mūdo est mixta: q̄ est ibi
pax 7 pugna. P̄iout est in inferno ē seculēta: q̄ ibi
est pugna sine pace. Bona bona. put sūt pura sūt in
celo: q̄ ibi sūt oia sine aliquo malo. P̄iout sunt in
mūdo sūt mixta: q̄ ibi sūt bona 7 mala. P̄iout sūt
in inferno sūt seculēta: q̄ ibi sūt mala 7 nulla bona.
Propter illa significāda dīc p̄pheta. Calix in ma-

nu dñi vni meri plenus mirtu ⁊ iclnauit ex hoc
in hoc: neritame ser ei? nō est erinanta. **D** Er
gubus vbi habet q' dñs pēt tres calices. ¶ Unus
est plen' vno mero: iste est celū. Iste enī est calix
plenus vīta. sanitate. satietate. diuitiis. pulchritu
dine. honore. pace. ⁊ oib' bonis. ¶ Alius calix est
plenus mirtu: ⁊ iste est mūdus. Iste enī calix ē ple
nus cū vīra. cū morte. cū sanitate. cū egritudine. sa
tietate esurie. diuitiis paupate. cū pulchritudine
deformitate. honore ignominia. pace pugna. bo
nis ⁊ malis. ¶ Tertius calix est isernus: ⁊ iste est ple
nus fece. Est enī plenus morte. egritudine. esurie.
paupertate. deformitate. dedecore. ignominia. pu
gna. ⁊ oibus malis. ¶ Quarto vidēdū est q're rps
noluit sup equū sedē: sed sup asinā. Ad ideo fecit
ad inuēdū q' nō sedet in cordib' supboz: sed humi
lius ⁊ māsuetoz. **E**ph. v. Ad sedit rps in curru au
reo pscloa purpura fulgēs. nō ascēdit sup feruīdū
equū discordie amatorē ⁊ litis: sed sup asinā tran
qllitatis ⁊ pacis amicā. Per equū igit supbus. p
asinā hūilis designat. Equus enī si tāgit recalcit
trat: asinus si tāgit māsuete morat. Sic supbi si
rephēdunt ipatiēter scrūt: māsuēti patiēter audi
unt. Quēdā aīalia sūt que nō pmittūt se tāgi. siue
q' arrogātia sūt: sic equus ⁊ leo. Siue q' nimis sil
uestria sūt ⁊ domesticari non pnt: ut lupus. Siue
q' pūgilia: ut ericius. **E** Tria genera hoīm
sūt qui nolūt rephēdi. ¶ Primo supbi. Ibi sūt
sic equus uel leo qui v' dedignant tāgi ul' rephēdi.
Heb. xij. Bestia q' tetigerit montē lapidabit. **Ecē.**
xij. Diues iniuste egit ⁊ fremebit: paup' autē leuius
tacebit. ¶ Alii sūt i malū idurati qui istar lupi nō
pnt domesticari nec ad bonū iāci. **Ecē. i.** Per
uersi difficile corri. tales nolūt corripī. **Ecē. xxxij.**
Pctō: hō vi. correctionē. ¶ Tertii sē hoies astuti
qui si tāgunt. i. arguūtur statz sic ericius per eru
satiōes mltiplices se abscondūt. cū tñ dicat. Pro
uer. xlvij. Qui abscondit scelera sua nō diriget. ta
les etiā pūgunt: q' rephēdentes odiūt. **Amos. v.**
Adio hūerūt corripierē. ¶ **C**irca scōz pces
sionē duo sūt pñderāda. ¶ Unū ē q' in magna illa
pcessiōe sunt magna pñonay uarietas. Quīdā fue
rūt ibi boni qdā mali. Bonoz aut fuerūt tres dñe
Quīdā enī fuerūt boni qui postea fuerūt māi. sed
enī postea recuperāt bonitatē. sic. s. apli qui fidē
pdiderūt sed postea recuperauerūt. Alii uerūt bo
ni qui facti fuerūt mali ⁊ nunq' recuperauerūt bo
nitatē: sic iudas. Alii fuerūt boni qui semp serua
uerūt bonitatē: sic brā vgo. Maloz autē due sunt
dñe. Quīdā enī fuerūt mali qui postea facti sē bo
ni: sic latro a dextris: ⁊ lōginus. Alii fuerūt māi
qui semp in sua malitia pseuerauerūt: sic latro a

sinistris: ⁊ iudei qui rps crucifixerūt. **S** Abilla
pcessiōe qdā suggerūt corde ⁊ corpe: sic apli q' cor
porali rps reliqrūt ⁊ fidē pdiderūt. Alii suggerūt
corde sed nō corpe. ut Maria magdalena ⁊ ceterē
mulieres quē iuxta crucē corporali steterūt sed tñ
fidē pdiderūt ⁊ amiserūt. Alii suggerūt corpe sed
nō corde: sic credis de iacobo fratre dñi. de quo vi
cit hīero. in lib. de viris illustrib' q' in passiōe dñi
notū nōuit se nō comesturū donec videret rps re
surgēt. **A**uidē ergo q' ille fidē de resurrectionē ha
buit: ⁊ timore mortis fugit corpe sed corde stetit.
Alii sūt qui nō suggerūt nec corde nec corpe: sicut
vgo brā quē iuxta crucē stetit ⁊ fidē itegritatē serua
uit. **B** Scōz qd in ista pcessiōe ostēdit est in
iudeis magna uolūtatis mutabilitas. ¶ In pma
pcessiōe fecerūt iudei sibi ser magnos honores.
¶ In scōa fecerūt sibi ser magna vitupia ⁊ pssio
nes. ¶ In pma cū magna reuerētia ⁊ deuotiōe
ips sup asellū posuerūt. ¶ In scōa cū magna igno
minia in paribulo affixerūt. ¶ In pma uestimenta
sua i via strauerūt. ¶ In scōa ips uestiuitis. pprijs
expoliauerūt. ¶ In pma cū ramis oliuari ⁊ pal
mar sibi obuiā pcesserūt. ¶ In scōa spinas acutis
simas ei' capiti infixerūt. ¶ In pma appellau erūt
cū regē. ut habet **Joā. xij.** ¶ In scōa negauit eū
eē regē dicētes. nō hēmus regē nisi cesarē. ¶ In
pma appellauerūt eū saluatore dicētes. osanna. i.
salua obsecro. ¶ In scōa negauit eū eē saluatore.
q' etiā seips saluare nō poterat: dicētes. alios sal
uos fecit: seips saluare nō pōt. ¶ In pma dixerūt
ips eē bñdictū ⁊ in noie pñs uenisse i mūdū dicē
tes. Bñdictus qui uenit in noie dñi. ¶ In scōa di
xerūt ips eē malefactorē ⁊ cruci paribulo affigēdū
dicētes. si nō eēt hic malefactor: nō tibi tradidisse
mus eū. tolle tolle crucifige eū. ecce q'ta instabili
tas fuit in illis: q' quē tānū honorauerūt. postmo
dum statim ignominiose tractauerunt.

C FERIA scōa sēte hebde. xl. Sermo pñmus.
I exaltat' fuero a terra oia trahā ad me
ipm. **Joā. xij.** Xps uocat hic exaltatio
nē suā passiōē sicut euāgelista exponit vi
cēs. hoc aut dicebat significās quā morte eēt ino
riturus. Scōz enī **Eph. v.** dicēdo. oia trahā. plus
dicūt q' si dixisset. resurgā. si enī dixisset tñ resur
gā. significasset resurrectionē sed nō tractionē. vi
cēdo vō trahā utrūq' inuit: q' nō posset trahē ni
si resurgeret. hoc aut q' dicit oia trahā trib' modis
expōit s; **Aug.** ¶ Primo ut hoc nō itelligat q' tñ
ad vniuersitatē oīum hoīz q' nō oēs sunt tracti.
sed q' tñ ad itegritatē nature. i. spñ: aīaz: ⁊ corp'.
Trahit enī spñ sibi dādo uere fidei agnitionē.
Trahit aīaz per grē infusionē. trahit corp' per brāz

Secunda secunda septe hebde

resurrectionē. ¶ Vel hoc q. dicit oīa. refert ad oīa
pdestinata ad salutē. ¶ Vel refert ad oīa genera ho
minū. q. de oib' generib' hoīus alig sūt tracti. s. de
oib'us liguis. de oib'us ritib'. de oib'us gradibus.
In vōis autē pmissis duo ponunt. ¶ Prio igit po
nit genus passiois: cū dī. si exaltat' fuero a terra.
¶ Secdo fructus passiois: cū dī. oīa tra. ad meip.
¶ Circa pmiū notandū q. xps noluit mori in
aliq' domo: nec sub aliquo tecto: sed in aere voluit
exaltari triplici rōne. ¶ Prio qdē q. aer est elestus
coe. pōt enī hō hēre ppiā frā uel ppiā aquā: uel
ppiā ignē. Alē vō. ppiū nemo hēre pōt. ¶ Se
cūdo q. est elemētū mediū iter celū z terrā. ¶ Ter
tio q. est elemētū imūdu ex fumo holiarū idolis
imolatarū. xps ergo voluit pmo in aere exaltari
ad inuēdū q. sic aer est oib'us cois: sic z passio xpi:
nā passioes alioq' scōp' fuerūt ppiē. q. petr' pas
sus est ppi se. paulus ppter se. z sic de alijs. Xps
autē nō est passus ppi se sed coīter ppter oēs. ¶ B
Sua enī passio fuit cois illis qui in celo sūt. s. āge
lis qui sūt repati. illis qui sūt in mūdo: q. per suā
passionē sūt saluati. Col. i. Pacificās oīa per san
guinē crucis ei': siue que in fra. i. hoies: siue que
in celis. s. āgelos. fuit cois illis qui sūt sub terra. i.
scētis pībus qui erāt in limbo: q. idē sūt liberati z
illuminati. Eccl. xliij. Penetrabo inferiores pres
ter z īspiciā oēs domitēs z illuminabo oēs opan
tes in dño. Nō fuit autē cois illis qui sūt in pīdo
terre. i. demōibus q. sūt in malitia idurati. z ideo
māferūt in supplicijs desolati. ¶ Ya. liij. qui vīc p
sūdo desolare. ¶ C Secdo xps voluit in aere ex
altari ad inuēdū sic aer est mediū iter celū z terrā.
sic xps fuit mediator: iter deus z hoīem. Gal. iij.
Mediator: nō vni' est nature sed duplicis diuie. s.
z hūane. z iō sic aer ex pte supiori hēt puritatē per
quā pūcit cū celo. z ex pte inferiori hēt quādā gros
sitiē per quā puenit cū terra. sic z xps est mediū
iter deū z hoīes: q. cū deo puenit ipse rōne nature
diuie: cū hoīe vō rōne nature hūane. Erat igit
discordia inter deū z hoīem. nā de' pquirebat de
hoīe: q. ei' mādata nō seruauerat. hō pquirebat de
deo: q. creaturā suā reliqrat. iō uenit xps z media
torē se fecit. ¶ Mediator autē iter deus z hoīem
tria debebat hēre. ¶ Prio similitudinē ut eēt similis
hoī in natura z in defectib' naturalib' ut sic hoī cō
pati sciret. ¶ Secdo eqūitatē ne hoīes per potētiam
grauaret: z si grauaret possēt corā iudicio dei ipm
puenire. ¶ Tercio debebat hēre ex utraq' pte au
ctoritatē: arguēdū z cōpellēdū illā pte que suā finis
nō fuaret: z q. hō nō poterat iuenire talē mediato
rē qui ista tria hēret. iō cōquerebat dicēs Job. ix.
Neq' enī viro qui filius est mei rīdebo. Istud re-

fert ad filitū dinē. nec qui meci in iudicio ex equo
possit audiri. Istud refert ad equalitatē. nō est qui
utraq' ualeat arguē z ponē manus suā in ambo
bus. Istō refert ad auctoritatē. xps vō ut uer' me
diator eēt. ista tria hēre uoluit. ¶ Prio similitudines
in natura z in defectib' naturalib' ut sic sciret lu
dicare misericordius. Heb. ij. Debit per oīa fratri
bus assimilari ut misericors fieret. ¶ Secdo habu
it eqūitatē cū utraq' pte: q. eqūis fuit deo in quātū
de'. z eqūis hoī in quātū uerus hō. z iō nulli pti po
tuit eē suspect'. An dicit de' hūano generi in ps.
Ponā in salutari. z rīdet hō. fiducialis agā in co
q. d. deus hoī de qstione nra que est iter me z uos
ponā in salutari meo qui est fili' meus. rīdet hō.
fiducialis agā in co: q. est frater me'. ¶ Tercio ha
buit auctoritatē arguēdū z cōpellēdū utraq' pte.
arguisset enī si uoluisset hoīes cōdignā satisfactio
nē facē. ¶ Ya. ix. Arguet in egritate pio māsuetis ter
re. arguisset quodāmo deū si dato per ipossibile q.
uoluisset satisfactioē p dignā recipē. An ipse de'
dicit ¶ Ya. i. Venite arguite me dicis dñs. ¶ Tercio
uoluit in aere exaltari ut ipm imūdu scificaret
z mūdaret. Scificauerat qdē terrā trigintatribus
ānis sup cā ambulādo. Scificauerat aquā in ipa
se baptizari faciēdo. Scificatur' erat ignē. aplis
ipm scitri ī specie ignis mittēdo. Nō restabat igit
nisi ut aerē scificaret nō sub tecto sed in aere mo
riēdo. ¶ Secdo ponit fructū passiois: cū dī. oīa tra
hā ad meipz. ¶ Circa qdē notandū q. tria sunt
que naturalit' attrahūt. ¶ Pmū est fili'. Istō vide
mus in aialib'. Eccl. xij. De aial diligite fili' sibi.
sic etiā videm' in pībus. An bōdī. oīs hō similis
sui sociabit. videm' in uolatilib'us. Eiusdē. xviij.
uolatilia ad sibi filia pueniūt. ¶ Scdm est uacūz
sic patet in uērofa que q. cito suppa per ignē: cū
cuat z aere nō implet sāguinē ad se trahit. ¶ Tercū
est calidū sic patet in sole qui vīute sui calorīs ua
pores ad se trahit. ¶ Xps igit trahit nos ad se
ipm triplici similitudine. ¶ Prio similitudo est imaginis
q. ad eius similitudinē creati sum'. ¶ Secda similitudo
est assūpre hūanitatīs. Phil. ij. ī similitudinē hoīus
factus. ¶ Tercia est imitatiois q. ipm tanq' boni
filij imitari debemus. Eph. v. Estote imitatores
dei sic filij charissimi. Propt' istā triplicē similitu
dinē debemus ad ipz ire z ab ipso trahi. mali autē q.
nō hūt istā triplicē similitudinē ab ipso nō trahunt. ha
bēt enīz imaginē deturpatā. z iō a deo nō cogno
scunt. hēt naturā maclatā. z iō fratres xpi nō uo
cant. hēt vitā sceleratā. z iō nō xpm sed diabolū
imitant. Sap. xliij. Mīa cōmīta sūt aīarū Inqua
tio. Istud refert ad imaginis deturpationē. natu
ralis imutatio. istud refert ad nature vilificationē

inordinatio mechie et ipudicitie. istud refert ad vi-
te deprauationē. **S**ecundo enim xps nos attra-
hit per suauitatem. fuit enim uacuuus in natiuitate: in vi-
ta: et in morte. **I**n natiuitate fuit uacuuus ab om-
nibus rebus necessariis. Non enim habuit lectum ubi reque-
sceret: sed in presepio requieuit. Non habuit etiam panes quibus
miser eam uolueret: nisi uiles et panofos. Non habuit
fulcres qui assisterent: nisi boues et asinus. **S**e-
cundo fuit uacuuus in vita: quia non habuit domum ad habi-
tandum. **M**at. viij. Vulpes foueas habuit et uolucres ce-
li nidos: filius autem hominis non habuit diuitias ad
possidendum. **I**i. **C**orinth. viij. Propter nos egenus fa-
ctus est cum esset diues. Non habuit etiam cibos ad come-
dendum: quia sepe esuriuit. **M**at. xij. Mane reuertens ad
ciuitatem esuriuit. **T**ertio fuit uacuuus in morte.
Eius enim corpus fuit uacuum et euacuatum sanguine: ita
quod remansit in cruce aridum sicut lignum. **p**s. **A**ruit tanquam
testa vetus mea. Eius anima fuit uacua et solatilis:
et impleta tristitia et dolore. **M**at. xliij. Tristis est anima
mea usque ad mortem. Passio enim fuit uacua utilitate
et valore: quia illa die tunc vni latrones est cruciatus.
Ysa. xliij. In uacuum laboraui sine carere uane forti-
tudine mea. **p**salm. **M**ater enim fuit uacuata omni gau-
dio et plena omni amaritudine. **L**uc. ij. Et tuam ipsam animam
pertransibit gladius. Eius familia fuit euacuata fide:
quia omnes apostoli fidem perdididerunt. **S**ecundo trahit
nos per calidum. **X**ps enim in passione totus fuit cali-
dus igne amoris. **Q**uod patet per quatuor signa. quod scilicet
sudare: scire: robore: et uestimenta ferre non posse. **Q**uia
enim alius sudat in facie et in toto corpore: signum est in-
tense caloris. **X**ps igitur sudore emisit qui tantus fuit
quia in terra decurrebat. Et tantus fuit ardor quia hu-
more flegmatico in sanguine peruebat. **S**ecundo si-
gnum est quod fuit signum magni caloris. **B**er. **S**itio ait
xps non doleo. **Q**uoniam quod sitis: fide vestra. salutem
vestram. gaudium vestrum. plus animarum usque quam corporis
mei cruciat? me tenet. Et si non mei. saltem vestri mi-
seremini. **T**ertio xps in corde et facie totus rubuit
quia totus sanguine cruciatus fuit. **Y**sa. lxiij. **Q**uare ru-
buit est uestimentum tuum: et idumeta tua sicut calcanti-
um in rotulari. **X**ps etiam in cruce uestimenta ferre non
potuit: sed nudus ascendit. ac si ipso facto dicat. **T**anto
igne charitatis ardeo quia uestimenta ferre non ualeo.
Eadem feria secunda sette hebdomade. **S**ermo secundus.
Trahit? suero a terra: omnia traham ad me
ipsum. **X**ps per suam passionem trahit ad se
omnia. scilicet terrestria: celestia: et infernalibus. **T**ra-
xit ergo celestia: patre reconciliando. **T**raxit ter-
restria: gentile populum ad fidem ducendo. **T**raxit inferna-
lia: sanctos patres qui erant in limbo liberando. **I**dem
xps in cruce exaltari ut per caput sursum nos
deo reconciliaret. **P**er pedes deorsum: infernum peccato-

ret. **P**er manum dexteram ad aglonem extensas: gentes
in frigore infidelitatis positas attraheret. **P**er ma-
num sinistram ad austrum extensas: iudeos in quibus aliqui
calor fidei viguerat cecitatis sue merito reproba-
ret. **N**ihilominus quotidie pettores ad se trahit ad
fiduciam et spem qui considerat corpus christi in cruce po-
siti dispositiones. **D**e quo sic dicit **B**ernardus. **Q**uam non ra-
piat ad spem impetrandam fiduciam quam eius considerat
corporis dispositiones. scilicet caput inclinatum ad osculum.
brachia extensa ad amplexandum. manus perforatas ad
largiendum. latus apertum ad diligendum. pedes pro-
nium ad nobiscum commanendum. corporis extensiones
ad se nobis totaliter impendendum. **S**ed ex quibus ver-
bis habetur quod xps in cruce erisset per se in modos
pettores ad se trahit. **P**rimo per capitis inclinationem:
sicut amicus nutu capitis amicum uocat ut det
sibi osculum. **I**stud osculum petebat genus humanum
omni. **L**ant. viij. **Q**uam mihi det te fratre meum sugen-
tes uerba misis mee ut iueniam te foris et deosculer
te. **S**ecundo habet igitur deus duo labia. scilicet gratiam et gloriam.
Hoc sicut habet duo labia. scilicet uitam et pacem. **D**e quibus dicit
Zacharia. viij. **V**eritatem et pacem diligite. **H**oc enim
osculari debet deus cum duobus labiis suis. scilicet ui-
tam et pacem. ut. scilicet ueritatem de se in confessione dicat: et
cum deo et proximo pacem habeat. et tunc deus ipsius
osculabitur cum duobus labiis suis. scilicet gratia et
gloria: quia dabit sibi gratiam in presenti. et gloriam in
futuro. **p**salm. **B**ratia et gloria dabit dominus. **D**ico
tandem autem quod christus in cruce passionis sue ca-
put inclinatum habuit ad dexteram. siue ut per hoc si-
gnificaret quod patiebatur propter peccatum quod fe-
cerat primi parentes cum dextera. Siue ut per hoc
innueret quia non uocat hominem ad leuam. id est ad uitam
temporalem. sed ad dexteram. id est ad uitam celestem. Si-
ue ut per hoc ostenderet quia in his que facimus non
sinistras: sed rectam intentionem habere debemus.
Iuxta illud **M**atth. v. **M**escias sinistra tua quid fa-
ciat dextera tua. **S**ecundo trahit per bra-
chiorum extensionem: sicut mater trahit ad se pue-
rum brachia aperiendo. **D**eus autem duo brachia ex-
tendit. scilicet sinistrum quo congregat ad fidem et sui
agnitionem. Et dexterum quo deponit ad beatitu-
dinem eternam. **U**triusque autem brachii olim deus
clausum tenebat: quia nulli ueritatem sue fidei da-
bat: et nulli ad suam beatitudinem deducebat. **T**an-
dem aperuit brachium sinistrum quando ad fidem ue-
ram deduxit populum iudeorum. **D**extrum autem
non aperiebat: quia nulli ad suam gloriam recipie-
bat. **M**odo autem utrumque brachium apertum ha-
bet: quia fide et sui cognitiones omnibus aperit:
et ad suam beatitudinem fideles recipit. **U**nde que-
libet fidelis anima potest dicere **C**anticorum. viij.

Seria tertia sexte hebde

Leua eius sub capite meo. ⁊ dextera illi ample-
xabit me. ⁊ cū suā deus sibi capite ponit: qñ in pñti
vita sui agnitionē ⁊ fidē iustificat. Dextera illi am-
plexū tribuit qñ scōs eternali sibi vñt. An cū q
libet fidelis dicē pōt cū ps. Tenuisti manū meā: ⁊
in volūtare tua deduxisti me. s. per viā tue vītatis
me deducēdo. ⁊ cū glia suā scepisti me. s. ad tuā bñ
tudinē me recipiēdo. ⁊ Tercio trahit per ma-
nuū pforationē: sicut liberalis trahit egenū ad ve-
niēdū. Habuit autē xps in cruce manū aptas: ad
inuēdū q: dat facilliter ⁊ libaliter: q: grām suā oibus
tribuit. Heb. xij. Tanq̃ filius offert se deus. Sap.
vi. Preoccupat qui se cōcupiscit. Jo dñs Eccl. iij.
Ad pirabās datū angustiat. Hōc manus cōfi-
ras: ad inuēdū q: dat imutabilē ⁊ pseueratē. Ec-
cle. ij. Respiciite filii nationes hoīum: ⁊ scitote qā
nullus spauit in dño ⁊ psumus est: pmissit in man-
datis ei⁹ ⁊ derelict⁹ est. Pauci autē sunt qui habēt
istā imobilē volūtatē fūiēdi ⁊ bñficiēdi. Jo dñs
de mltis in ps. Dñs tibi cū bñfeceris ei. Eccl.
vi. Est amicus socius mēse. Hñc man⁹ pforatas:
q: dat oib⁹ largiter ⁊ abundatē. Sicut enī vas pfo-
ratū largiter effundit: sic xps largit⁹ tribuit. i. Li-
mo. vi. Qui pstat nob̃ abunde. Jaco. i. Qui dat oi-
bus affluēt ⁊ nō ipopat. Ad solū autē est libalis
s; quodāmo p̃digus: q: hēt man⁹ pforatas: sicut
dñs de aliquo p̃digo qui nihil sibi scit retinē. Ille
hēt pforatas manus. Valde p̃digus eēt qui p po-
tu p̃monitū suū daret. Sic xps pro potu aque fri-
gide dat mercedē celestis glie. Mat. x. Quicunq;
dederit potū vni ex istis minimis calicē aque frigi-
de: amē dico vob̃ nō p̃der mercedē suā. B Xps
in vita sua fuit multū libalis: q: multa bñficia de-
dit. In fine autē vite sue quodāmo fuit p̃digus:
q: nihil sibi retinuit: sed oīa dedit etiā usq; ad ves-
tes. Mā petro dedit eccliam. Joāni mēm suam
charissimā. P̃tri dedit aiām suā p̃ciosā. Patroni
dedit padisum. Michodemō ⁊ ioseph dedit corp⁹
pp̃iū. A nobis oib⁹ dedit suū sanguinē p̃ciosum: ⁊
crucifixorib⁹ vestimēta. C Quarto xpus tra-
hit nos per lateris aptionē ut ei⁹ amorē ostendat.
Amor: autē aliqñ ostēdit ex smone. Iuxta illō Mat.
xij. Ex abundātia cordis os loquit⁹. An enī cor abū-
dat in amore. os abundat in sermone. Aliqñ amor
manifestat in ope: ⁊ ille est amor. De quo dñs. Jo-
an. iij. Ad diligamus vbo neq; lingua: sed ope ⁊
vitate. Aliqñ amor radicat in corde. De quo Mat.
thel. xxij. Diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo.
Prīm⁹ amor qui est in smone nihil valet nisi sit
cūdus amor: qui est in ope. Nec p̃mus nec scōus
aliq; valet nisi amor radicat in corde. Primum
amorē xps nobis ostēderat in sua salubri cruditiō

ne. ⁊ Scōm ostēderat in multiplici bñficio ap-
p̃tione. ⁊ S; terciū. s. p̃cordiale amorē nobis ostē-
dit in lateris aptione. Bern. Clauus penetrās: cla-
uus reterās facit⁹ est mihi. qd nisi ut videā per so-
ramē clamat clauus. clamat vulnus: q: deus vere
sit hō in xpo mūdū reconciliās. C Quinto trahit
nos per pedū afflictionē: sicut amicus posuit in car-
cere trahit amicu ad se visitādū. Xps ppter amo-
rē nrm icarcerari se fecit qñ in cruce affligi voluit.
Debemus enī ad eius pedes currē. Quia sic dñs
Deus. xxij. Qui appropinquat pedib⁹ eius accipi-
ent de doctrina eius. Ad pedes ergo eius debent
currē p̃ctōres ⁊ tribulati. Mā vnus pes vnus est
oleo. iste est eius misericordia viscerosa. Deus. xxij.
Tingat in oleo pedē suū. Scōus pes est tinctus
sanguine. iste est passio eius gl̃iosa. ps. At tingat
pes tuus in sanguine ⁊c. P̃ctōres igit accedāt ad
pedē tinctū oleo misericordie: ⁊ inueniēt medellā ⁊
sanationē. Ysaie. li. Spūs dñi sup me eo q: vñt
me ut mederer cōtritos corde. Tribulati accedāt
ad pedē tinctū sanguine: ⁊ ibi inueniēt p̃solationē.
Bieg. Si passio xpi ad memoriā reduci n̄hil est
qd nō equo aio toleret. C Sexto trahit per sui cor-
poris extēsiōnē. Postq; enī pro nobis taliter se ex-
tēdit: debemus ⁊ nos ad ipm extēdi ⁊ ab ipso trahi
Mā extēdit se pro nobis de celo usq; ad ṽginis ute-
rum. de utero in p̃sepsiū. de p̃sepio in mūdū crilli-
um. de mūdō in patibulum. de patibulo in sepul-
chrum. de sepulchro in limbū. de limbo rediit in
mundum. de mundo se extendit usq; in celum. de
celo se extendit usq; ad iudiciū.

C Feria tertia sexte hebde. xl. Sermo primus.

So quasi agnus māfuctus qui
portat ad victimam.
Hieremie. xi. Sepe christus in scripturis
agnus appellat⁹ ppter mansuetudinē ⁊ innocētiā.
Mā sicut dicit Isido. cetera aialia armauit natu-
ra: solū agnū dimisit inermē. non enim habet cor-
nua ad ṽntilādū. nec dentes ad mordēdū. nec
vngues ad lacerādū: sed māfuctus ⁊ innocens
inuenit. eodē modo christus nunq; ulli nocuit sed
oibus p̃sult. A Dicit autē xps in auctoritate p̃e-
missa agnus: ⁊ agnus māfuct⁹: ⁊ agnus victima
tus. Agnus autē s; Isido. dicit⁹ ad agnoscēdo: q:
inter oēs numerabiles greges solo balatu mēm
cognoscit. B Eodē mō xps dñs agnus ab agno-
scēdo: q: xps in cruce cr̃stēs agnouit tria genera
p̃sonar. ⁊ s. patrē. ⁊ matrē. ⁊ suos crucifixores.
C Nam patrē agnouit sibi aiām suā rēcōmēdan-
do dicēs. Pater in manus tuas cōmēdo spiritū
meū. dicitur enim ⁊ scriptum rep̃it q: christus ex-
stēns in cruce totum illū psal. Deus deus meus

respice in me: usq; in te dñe speravi: sileter dicere
 lecepit. z cū puenit ad illū vsum. in man' tuas do.
 comēdo spm̄ meū. ut dī Luce. xliij. fortiter excla-
 mauit dicens. Mater in man' tuas comēdo spiritū
 meū. ¶ In hoc aut dat nob' exēplū ut cū ad ex-
 tremā appropinqm': spm̄ nrm̄ deo comēdem'. z
 hoc trib' de causis fidēus est. / Prio videlicet ut
 de' ab isidijs demonū nos custodiāt z nrm̄ spm̄.
 Demones enī in via parati sunt ut aīam rapiāt.
 Sed aīa que est in manu dei nullā debet timere.
 Joā. x. Nō rapiet eos q'sq; de manu mea. / Se-
 cūdo ut aīam nostrā per āgeloz' ministeriū ad ce-
 lū deducat. Ero. xliij. Ecce ego mitto āgelū meū
 qui pcedet te z custodiāt in via z irroducat in lo-
 cū quē pparauī. / Tertiō ut aīas a morte custodi-
 at. Sap. liij. Iustoz' aīe in manu dei sunt z nō tā-
 get il. tor. malitie seu mortis. / Secūdo agnouit
 iste agn' matrē: specialē curā de ea habēdo z ioāni
 eā recōmēdādo qñ dixit. ecce mī tua. In hoc dat
 nob' exēplū ut de parētib' nris usq; ad mortē curā
 z diligētā habeam'. / Petro qd' recōmēdauit ec-
 clesiā. ioāni vō matrē suā. Si vō iuenisset dignio-
 res aliquos. certū est q' taliū thesaurōz' eos fecis-
 set custodes. pecuniā vō iude recōmēdauit. ad in-
 nuēdū q' pecuniā tpalis est iude vilis z idigna. z iō
 custodi idigno z vilissimo recōmēdauit. Mos er-
 go exēplo ioānis pēamus eā in matrē si uolum'
 eā hēre in nutriticē. / Cū enī sit triplex stat' ho-
 minis sic dīc Aug. i. in vita: in morte: z post mor-
 tē. / Ipsa in isto triplici statu adiuvat filios suos
 qui eā hnt in matrē. Vñ cārat ecclia. Maria mā-
 grē mater misericordie tu nos ab hoste ptege. z ho-
 ra mor. suscipe. Adiuuat igit in vita. si in vita sint
 qdā iusti. istis ipetrat pseuerāre grātiā. iō dī. ma-
 ria mī grē. s. datrix ul' pseruatric. Alij sūt pctōres
 istis ipetrat pctōz' uenīā z dei misericordiā. Ideo dī
 mī misericordie. / Scds stat' est. put. sūt in morte
 qui est stat' piculosus. q' hostes. i. demōes ad mo-
 riētes accedūt. z si aliq; hos hnt ingruūt: sed brā
 vgo hostes. i. demōes expellit z aīas protegit. iō
 sbdif. tu nos ab hoste ptege. / Terti' stat' est post
 mortē. s. qñ aīa de corpe est egressa. z iste stat' est si
 milif piculosus: q' ibi sūt demōes rugiētes aīam
 deuorare uolētes. sed brā vgo aīas in morte susci-
 pte z in celū deducit z a demōib' defēdit. iō sbdif.
 hora mortis suscipe. Vñ quilibet talis aīa pōt re-
 gratiari brē Marie z sibi dicē illō Eccl. li. Libera-
 sti me s; multitu dñe misericordie noīs tui a rugiē-
 tib' pparatis ad escā de manib' q'rētū aīas meaz.
 / C Tertiō iste agn' agnouit suos crucifirores
 pro eis orādo dicens Luce. xliij. Paf dimitte illis.
 nō enī sciūt qd faciūt. Aliqñ pōt iniuria irrogari

in ptumelijs vboy z hec est magna iniuria. Ali-
 qñ in spoliatiōe rerū. z hec est maior. Aliqñ in ir-
 rogatiōe supplicioz'. z hec est maria. Iste tres ini-
 urie fuerūt xpo in passioe irrogate. ipe enī fuit cō-
 tumelijs lacessit'. vñ dī Mat. xxvij. Ptercūntes
 blasphemabāt eū mouētes capita sua z dicentes.
 uach qui destruit tēplū dei z in trib' dieb' il. reedi-
 fi. Ipse fuit oib' reb' z uestib' suis denudat'. vñ si-
 gnat per ioseph de quo dī Ben. xxvij. Audauē-
 rūt eum tunicā talari z polimitā. Ista fuit tunica
 xpi icōsutilis desup pterta per totū. ps. Diuiserūt
 sibi uesti. mea zc. Ipse fuit multis vulnerib' sau-
 ciat'. Ysa. liij. Ipse aut vulnerat' est. ppf inigates
 nfas. In hīs igit iniurijs magnū est hēre patien-
 tiā. mai' hēre letitiā. maximū dare bñfi cētiā. xps
 aut oīa ista nō trsi portauit patiēter. iux illud Ysa.
 xliij. Tacui semp filui. paries fui. Nō trsi letant. iux
 ita illō ps. Cōscidisti faccū meū. i. corpe meū z cir-
 cū. me le. sed etiā suis crucifiroribus bñficiū ipē
 debat. dñ pō eis orabat dicens. Paf ignosce ill' zc.
 Et qñ iste agn' in cruce existēs cognouit patrē su-
 u z spm̄ sibi recōmēdauit. cognouit z matrē de ea
 specialē curā habēdo. cognouit etiā suos crucifi-
 rores pro eis orādo. cui' oratio multos de ipis cō-
 uertit z deo recōciliauit. iō in missa ter agn' cārat
 q. d. ecclia. Agne dei qui cognouisti patrē spiritū
 tuū in manib' suis recōmēdādo: misere nobis.
 Agne dei qui cognouisti matrē de ea specialē cu-
 rā habēdo: misere nob. Agne dei qui cognouisti
 inimicos pro eis orādo: z deo eos pacificādo do-
 na nob pacē. / C Scdo fuit agn' māfuetus. si
 cut enī agn' qñ occidit nō murmurat nec clamat
 sed trsi qsdā uoces q'rulosas emittit. sic z xps non
 murmurat nec clamat. Ysa. liij. Sicut ouis ad oc-
 cisionē uet'. z qñ agnus corā tondēte se obmu-
 tescet: z nō aperiet os suū. s. ad blasphemādū uel
 murmurādū. Emisit tñ qsdā uoces pie pquestio-
 nis. / Vñā emisit ad patrē dicens Mat. xxvij. Deus
 me' deus me' ut qd dereliqui me. / Vñāz emisit
 ad patrē. Biere. rv. Ne mihi māf mea q're me ge-
 nuisti virū rixē. virū discorde in vniuersa ira. Ju-
 dei enī sepe rixabant cū eo z sepe discōrdias inter
 se iueniebāt. sepe etiā ipsi maledicebāt. Vñ sbdif
 tūf. Mēs maledicūt mihi. / Tertiā emisit ad cir-
 cūstātes z ptercūntes. Thren. i. V uos oīs qui trā-
 sitis per viā atredite z videte si est dolor zc. / Quar-
 tā emisit ad terrā dicens Job. xvi. Terra ne opias
 sanguinē meū nec iueniat locū in te latēdi clamor
 meus. / Quintā emisit ad celū dicens Biere. li. Ob-
 stupefiscite celi sup hoc. i. sup obprobrijs z iniurijs
 mihi a iudeis illatis z porte ei' desolamini uehe-
 mēter. Et sequitur. Duo enī mala fecit pplis meus.

Seria tertia septe hebde Sermo lxxxiii

me dereliquit fontē aque viue: et foderunt sibi cy-
sternas dissipatas que nō valēt p̄tinē aq̄s. ac sibi
car. ista dū mala fecerūt iudei. q̄ me qui sū fons
aque viue siccauerūt. i. occiderunt. et barrabā qui
erat aq̄ turbida p̄seruauerūt et bibē dimiserūt. **S**
Ertio fuit agnū victimatus. Est autē differētia
inter hostiā et victimā. q̄ hostiā dī sacrificiū pro ho-
stib⁹ vineēdis. victima autē pro hostib⁹ victis. siue
autē eēt hostiā aut victima oportebat ut igne accen-
deret ut sic sum⁹ eēt deo odoriferus. talis victima
fuit hostiā fuit xps. Eph. v. Dilexit nos et tradidit
semetipsum pro nob̄ oblationē et hostiā dñi in odo-
rē suauitatis. **S** Ista autē hostiā ut eēt odorife-
ra q̄druplici igne inflāmata est. **P**rio videlz igne
amoris. de quo dī Luc. xij. Ignē ueni mittere in ter-
rā. magnū iudiciū amoris est dare amico suo tpa-
lē suam. mai⁹ est dare in obsequiū suā psonā. ma-
ximū est dare in mortē vitā suā. Istud maximū si-
gnū amoris hūit xps. Joā. xv. Maiorē hac oile.
ne. hēt ut aīas suā po. q̄s p amī. suis. **S**ecūdo ista
victima fuit inflāmata igne doloris. q̄to enī caro ē
meli⁹ cōpleridatā tāto ē maioris doloris fēstina.
sic caro oculi magis fētit dolorē q̄ caro calcēi: q̄
meli⁹ ē cōpletuata. Caro igit xpi fuit mai⁹ spūs
sci et purissimis sāguib⁹ v̄gis facta. et iō maioris
doloris fuit fēstia. **T**ercio ista victiā fuit inflāma
ta igne passionis de quo igne dī in ps. Igne me
examinasti et nō est iucta in me in. Itē ossa mea sic
cremū auruerūt. si enī ossa fuerūt cremata. ma-
nifestū ē q̄ caro et pellis cremata fuerūt. **Q**uar-
to ista victima inflāmata fuit igne cōpassionis. ma-
gna qdē cōpassiōe replebat qm̄ mī. et desolatā et af-
flicta videbat. qm̄ aplos disp̄os et in errore p̄ap̄os
cernebat. qm̄ suos crucifixores in frenesib⁹ v̄s̄os re-
spicebat. Sic enī pius p̄ qm̄ videt filiū suū frene-
ticū i sp̄s surgēt: dolet et plorat. nō sū in iuriā s̄
filiis furia. sic xps nō suos dolores s̄ p̄ditionē suo-
rū interfectōr̄ dolebat. iō p̄ eis orabat et clamabat
Heb. v. In dieb⁹ carnis sue p̄ces supplicatiōesq̄
ad deū. ecce q̄ orabat. cū clamore ualido. ecce q̄
clamabat. et lachrymis offerēs. ecce q̄ plorabat.
Eadē seria tertia septe hebde. xl. Sermo scōs.
Hic est sanguis meus noui testamētī qui
pro multis tradet. Mar. xliij. **D**e te
stamētis. sicut dī Heb. ix. p̄firmat morte
testatoris. et iō deus uoluit utrūq̄ testamētis. s. ue-
tus et nouū sanguine suo p̄firmare. De p̄firmatiōe
ueteris testamētī per sāguinē dī Heb. ix. Lecto enī
mādato legis a moyse vniuerso pplō. accipies sā-
guinē vitulor̄ et hyrcor̄ euz aq̄ et lana coccinea et
ysopo. ipm̄ quoq̄ libā et oēs pplm̄ aspersit dicēs.
hic est sanguis testamētī qdē mādauit ad nos de:

De p̄firmatiōe testamētī noui per sanguinē dī in
auctoritate p̄missa. hic ē sāguis noui testamētī et c.
A Morādū autē q̄ p̄firmat in nouo testamēto qdē in
sua passiōe p̄didit octo legata dimisit. de quo te-
stamētio sic Amb. auctor hānt generis in cruce
cristēs pietatis officia diuis debāt. **P**secutionē apo-
stolis. **P**acē discipulis. **C**orp⁹ iudeis. **P**ri sp̄si
v̄ginē paranymp̄hū. **L**atroni padisū. **P**ctōri-
bus isernū. **C**rucē p̄nie penitētib⁹ legauit. **P**ri
mo igit legauit aplis p̄secutionē. illō enī legauit
qdē ipse possedit. Joā. xv. Si me p̄secuti sūt et uos
p̄sequēt et illō legatū fuit p̄fecte aplis p̄solutū q̄
et p̄secutionē habuerūt et mortē sustinerūt. here-
ditas autē trāsīt ad heredes cū onere suo. de igit
hereditati eterne b̄itudinis. adiūxit onus. i. tole-
ratiā passionis. cum isto onē hōit eā xps Luc. ul.
Oportuit xps pati et ita intrare in gloriā suā. habue-
rūt eā cū hoc onē oēs apli. Act. xij. Per mltas
tribulatiōes oportet nos intrare. hūerūt eā cū hoc
onē oēs fideles. ij. Tim. iij. Oēs qui uolūt pie vi-
uere in xpo iesu p̄secutionē patiunt. Qui igit uult
asseq̄ eternā b̄itudinē et nullā pati tribulationē: v̄-
det ē dignior xpo: et aplis sāctor̄ et cūctis fide-
lib⁹ melior. **P**iero. Difficile est imo impossibile ut p̄-
sentib⁹ q̄s et futuris fruatur bonis et ut de delictis trā-
seat ad delicias ut hic utrē et illic mētē p̄leat. ut
in celo et in tra gl̄iosus appeat. **S**ecūdo legauit
discipul⁹ pacē. Joā. ix. Pacē relinquo vob̄. hēbat
enī xps quosdā discipulos qui nō erāt ita fortes sic
apli ad sustinēdū p̄secutiōes. et iō reliq̄ eis nō t̄p̄
pacē eternitatis xpi sed etiā t̄pis. nō enī ifirmis et
debilib⁹ statī sūt grauiā iponēda. **B** **V**ēm⁹ enī
ex euāgelio q̄ nō sūt iponēda tristitia festiuis. nec
fortia ifirmis. nec ifolita inerp̄is. Ista notantur
Mat. ix. **I**ndē enī sūt iponēda tristitia festiuis. iō diē
dñs ibidē. **A**ūqd p̄nt filii sp̄si lugē q̄ diu cū ill⁹ ē
sp̄sūs. filii autē sp̄si et festiui sūt p̄p̄latiui q̄ sp̄ cū
deo illō festū faciūt. de quo dī in ps. Reliq̄ cogi-
tatio. diē festū agēt tibi. talibus enī nō debēt iponi
tristitia ne p̄diant et turbent a p̄p̄latiōe interna.
Secūdo nō sūt iponēda fortia ifirmis. ideo ibidē.
Nemo autē mittit cōmissurā p̄nti rudis in uestib⁹
tū uet⁹. p̄anus autē rudis. i. nou⁹ est doctrina noua
euāgelica q̄ iducit ad p̄p̄rū frenor̄. sic tales ifir-
mī nō sūt statī ad p̄p̄rū frenor̄ iducēdi. **N**ō sūt
etiā iponēda ifolita inerp̄is. iō addit. nec vinū no-
uū in utres ueteres mittit. **P**er utrē uetere itelli-
git mēdē assueta frenis. **P**er vinū nouū doctrina
que iducit ad appetitū celestium. sed hoies assuerūt
diligē frena nō sūt statim cogēdi ad celestia. **E**
Tercio legauit corp⁹ iudeis ut. i. sp̄s crucifige-
rēt: et sic n̄fz saluationē p̄ficērēt. Job. ix. Terra. i.

caro xpi de nra frena fuba affupta data ē in man^u
ipji. i. pilati fuae iude. Corp^u aut^{em} xpi fuit fic qdā fac
cus diuin^u in quo erat tria p̄ciofa iclufa. f. fāguis.
aia z diuinitas. Xps igit^{ur} de carne fua emplallrus
fecit quo iflatura nre fupbie frāgeref. Aug. Ecce
hēs hūilitatis exēplū. fupbie medicamentū. De fan
guie fecit colliriū quo cecitatis nre ignorātia cu
raref. Apoc. iij. Colliriū vnge oeu. tu. ut videas.
aia z dedit in p̄ciū quo fu^o redimeref. Mat. xx. Fi
li^o hoīs nō ue. mīftrari fed mīni. z va. aia z fua re
dēp. pro multis. Deitas fuit balfamū quo fetores
nre imūditie tolleret. Eccl. xliij. Sic cina. z bal
aro. odo. dedi. D^o Quarto legauit xpi fpiritu^m.
Luc. xliij. Pat in man^u tu. cō. fpi. meū. In b^o dat
nob^{is} exēplū q^{uod} i man^u dei debem^{us} recōmēdare fpiri
tū. Illō enī qd^o est in māu dei est fecurū z est aū
p̄fpectū dei. z est p̄ciofuz. P̄rio qd^o aie q^{uod} fūt in
māu dei: fūt fecture ita etiā ut nunq^{uam} p̄dant. Joā.
x. Mōra. eas q^{uod} de māu mea. Sēdō f^o deo p̄ti
me ita ut diuina vīfide fruāf. Yfa. xliij. Ecce i ma
meīs defcrip. te. muri tui co. oeu. meīs fpi. Ter
tio fūt p̄ciofe ita ut i omarfū dei affumāf. fic enī
ānulus ornat manū: fic aie fctōp^u quodāmo dnat
dei. vñ dīc dñs de quodā magno pectōre. Eiere.
xliij. Alio ego dīc dñs. q^{uod} fi fuerit fctōias ānulus
in ma. ver. mea euellā cū ide. E^o Quinto lega
uit panymphū vgnis qū dicit: mulier. ecce fili^o tu^u.
qd^o qd^o uoluit facē triplici rōe. P̄rio rōe fuit. de
derat enī legē Ego. xx. honorā p̄a. z ma. tua zc.
Decebat igit^{ur} ut p̄dator: legis fua legē fuaret. Se
cūdo rōe nri ut nos doceat q^{uod} de parētib^{us} nris nō
trifi in vita fed etiā in morte curā hēam^{us}. Tercio
rōe vgnis. amittebat enī filiuz: z iō pro p̄folatione
vimmitebat fibi fidelē dīfcipulū: fed tñ qūis ei pote
rat eē p̄folatione illa dīc Bern^o. o qūis cōmutatio. iōā
nes ei pro iefu tradit. fu^o pro dño. dīfcipū pro ma
gno. fili^o zebedei pro filio dei. pur^u hō pro vō deo.
Sexto legauit latrōi padifū dicēs. amē dico ti
bi. Ecce q̄ta firmitas: qū modus fuit iuradi. q^{uod} ho
die. ecce q̄ta celeritas. meci^{us} eris. ecce q̄z brā fo
cietas. in padifo. ecce q̄ta loci amenitas. Jō aut^{em}
xps ifti latrōi fic fuit liberal^{is}. q^{uod} in illa focietate trifi
erat vn^o totali bon^o. f. xps. erat ali^o totali malus
f. latro a finiftris pofit^{us}. ftius erat mediocri bon^o
z mediocri malus. f. latro a dextris pofit^{us}. Ipe enī
nō oīo mal^{us} erat q^{uod} culpabilē fe cognofcebat. nec
oīo erat bon^{us}: q^{uod} adhuc grāz affecut^{us} nō erat. ha
buit igit^{ur} fe lau dabilē ad totali malū: ad fē ferepa
uit. ad totali bonū: q^{uod} fpy ercu fuit. ad fē medio
cri bonū: z mediocri malū: q^{uod} uenīa poflulauit.
Septio legauit pectōrib^{us} infernū cū dixit Mat.
xxv. Difcedite a me ma. in ignem eter. qd^o qd^o le

gati ualde cōpetit eis. q^{uod} pulch^{ri} ftāt in iferno q̄
in padifo: qd^o oftēdit triplici exēplo. P̄rimuz est:
q^{uod} pulch^{ri} māet porē in luto q̄z in florido prato.
porē ē luxuriofus q^{uod} imūditia uoluptatū delectaf
ij. P̄et. ij. Sus lota in uolu. luti. iō pulch^{ri} māet
in luto ifernal^{is} uoluptatis feu feditatis q̄z in prato
florido celeftis amētatis. Sēdōz exēplū ē. q^{uod} pul
ch^{ri} ftāt fu^o in cloaca q̄z i camera picta. fu^o ē aua
rus. Col. iij. Auaritia q̄z i idoloz fuit. tal^{is} fu^o pul
ch^{ri} ftāt i cloaca iferni q̄z ftaret i camera picta ce
li. Tercū exēplū ē. q^{uod} pulch^{ri} ftāt latro i patibu
lo q̄z i regalī folio. Latro ē fupb^{us} q^{uod} furaf illō deo
qd^o ēppriū dei. f. gliaz. Yfa. xliij. Gliaz mea alfi nō
dabo. tal^{is} igit^{ur} latro ftāt pulch^{ri} in patiblo ifernal^{is}
torfūti q̄z ftaret i folio maieltatis dei. Octauo le
gauit crucē p̄nīe uolētib^{us} p̄itē. Luc. ix. Sigs vlt
ue. pofit me abne. femetip. z tol. cru. fua z fe. me.
Quid ar uelit dīcē q^{uod} ait. abneget femetipz. expōit
Sic. i ome. vl. Relinqūmus nofmetipfos qūes pec
cādo nos fecim^{us} z maneam^{us} qūes nos p grāz fa
cti fum^{us}. ecce enī q^{uod} fupb^{us} fuit. fi hūil^{is} fact^{us} ē: fēipz
reliq^{uit}. fi luxuriofus vitā mutauit. abnegauit qd^o fu
it. fi auar^{us} elargiri vīdicit z aliena rape defiffit. fe
metipz reliq^{uit} ē qd^o ipe p naturā: f. nō ē ipe p mali
tiā. Deide fbdit. tollat crucē z feq̄tur me. vñ fbdit
idē Sic. Duob^{us} mōis crux tollit: aut cū p abftinē
tiā affligit corp^u: aut p paffionē. p̄ti affligit aius.
Feria quarta fexte hebde. xl. Sermo primus.

Vulneratus est p̄p̄ iniquitates no
stras. attrit^{us} ē p̄p̄
feclera nra. dīfcipula pacis nre fup eū: cui^{us}
fluore fanati fum^{us}. Yfa. liij. Sic dīc b̄iero. yfalas
non tā fuit p̄p̄ba q̄z euāgelifta. Videt enī nō tā p
phetiā terē de futuro q̄z hiftoriā fcribē de p̄terito.
Vñ xpi paffionē plufq^{ue} p qūgētos ānos hūidēs
cā fic apte dīfcribit: ac fi cā p̄ntial^{is} p̄fperiffet di. vul
nerat^{us} ē zc. Vbi p^{ro} pōit q^{uod} ifpa paffio xpi fuit ual
de penofa cū dīc. vulneratus ē zc. Sēdō pōit q^{uod}
fuit ualde fructuofa. cū fbdit. cui^{us} fluo. fa. fu. Al
Pena ar xpi defcribit triplex. q^{uod} fuit vulnerat^{us}
f attrit^{us}. f z dīfcipulat^{us}. P̄rio fuit vulnerat^{us} ut
redēptōis nre p̄ciū de corpe fuo emanaret. Cor
p^u enī xpi erat tāq^{ue} face^{us} plen^{us} thefauro. tāq^{ue} ala
baftro plenū vnguetō. z tāq^{ue} apotheca plena bal
famo. B^{on} hō enī erat captiu^{us} vlnerat^{us} z fetidus
uoluit igit^{ur} xps vulnerari ut faccus fcideref z the
faur^{us} idē eriret quo captiu^{us} redimeref. De fto the
fauro dī. j. P̄et. j. Mō corruptibilib^{us} au. nec ar. re
dēpti eitis f. p̄cio. fā. qū agni fctōra. z iua. iefu xpi
De facco vō i quo erat ifte thefaurus dī. Prouer.
vij. Sacculū p̄ccūie fctū tulit. vñ faccū plenū mī
fcor dia fua mīfit deus p̄i in frā. Saccū mōz in

passione cōscīdit ut effundat qđ in eo latet precīuz nřm. ¶ Secđo corpus xpi erat tanqđ alabastrū ple nū vngu ēto. 7 ideo voluit ut illud multis vulneri bus frāgeret: ut inde vnguētū p̄ciosum erīret quo vulnerat us curaret. Ista vnguēta petebat sponsa dīcēs Cant. i. Trahe me post te cur. in odore vnguētōz tuoz. Ista vnguēta sunt suauia: qđ delectat corda. 7 sūt sanatiua: qđ curat peccata. Eccl. xxiij. Vnguētari faciet pigmenta suauitatis 7 vnciones cōficiet sanitatis. Isth vnguētis sana tus est samaritanus vulnerat vīno 7 oleo impo sito. i. sanguine xpi qui fuit tanqđ vinū in quātū patre letificauit. 7 fuit tanqđ oleū in quātū ipsum ad misericordiā inclinauit. ¶ Tertio corpus xpi fuit tanqđ apotheca plena balsamo. 7 ideo voluit qđ illa apotheca apiret ut inde balsamuz efflueret quo scīdus sanaret. Tūc autē ista apotheca vīta aperta qđ vnus militū lāca latus eius apuit. De odore eiusdē balsami dī Eccl. xxiij. Sicut cinnamomuz 7 balsamū aromati. odorē de. rē. ¶ Quia que in balsamo sunt dicunt eē virtuosa. s. cortex. folia. semen. 7 liquor. Sic etiā qđd fuit in xpo virtuosus fuit. s. cortex. i. corpus. Folia. i. vba. Semē. i. eius aīa in coipe seminata. Liquor. i. sanguis p̄ciosus. ¶ Secđo xps fuit attrit. Sicut enī herbeterun tur ut inde fiat emplastrū per qđ apostema frāgat 7 sanet. Sic corpus xpi fuit attrituz ut inde fieret emplastrū: quo tumor nře supbie frāgeret. Fit autē emplastrū de herbis floribus 7 specieb⁹ aromati cis aliquo liquore infuso. D In xpo aut fuit ca ro tanqđ herba: sicut illud Ysa. xl. Xps caro sens. Fuit aīa tanqđ flos: qđ fuit ualde pulchra 7 amena Cant. ij. Ego flos cāpi. Fuit diuinitas tanqđ species aromatica. Fuit sanguis tanqđ liquor īfusus. Ex istis ergo factū est emplastrū qđ debet frāgere tumorē nře supbie. ¶ Tertio fuit disciplina tus: ideo dī. Disciplina pacis nře sup eū. hō deuz offenderat: 7 ideo disciplinari debebat. Xps autē flagellari voluit: 7 deū sic pacificauit. ¶ Olim par trib⁹ modis initiabatur 7 firmabatur. s. p̄cussione: qđ adinuicē se manib⁹ p̄cutiebāt. ¶ Signi erectione: qđ aliquā colūnā vel pilā lapideā erigebāt. De istis duob⁹ dī Iosue ult. Percussit iosue in die illo se dus. Ecce p̄cussio. Deinde subdit. Et tulit lapidē p̄grādē dīcēs. 7 lapis iste erit vobis in testimoni um rē. ¶ Tertio aque effusio. De hoc dī. i. Reg. vij. hauserūt aquam 7 effuderūt in cōspectu dñi. Per qđ volebat inuē qđ sicut de aqđ nihil remanet cū effundit nec substantia: nec fāma: nec color. Sic si aliqs pacē nō suaret: nec de illo: nec de his que ad ipm spectāt aliqd remaneret. Ut ergo xps firmā pacē cū deo nobis acq̄reret fuit disciplinat⁹. p

cussus nō tñ in manib⁹: sed etiā in pedib⁹ fuit p̄so rat⁹: 7 in toto coipe flagellat⁹. Fuit etiā tanqđ si gnū eleuat⁹ in cruce. Joā. xij. Si exaltatus fuero a terra oīa trahā ad meipm. Fuit etiā īsus sicut aqđ effusus: qđ nihil sibi remāsit nec sanguis: nec aīa: nec vita: nec uestis: nec familia. ¶ Secđo ei⁹ passio fuit fructuosa. Ideo dī. Liore ei⁹ sanati su mus. Corp⁹ enīm xpi fuit in morte liuidū 7 nigrū. Apoc. vi. Sol fac⁹ est niger tanqđ sacculus cilicī⁹. Fuit etiā rubicūdus. Ysa. lxij. Quare rubius est indumētū tuū. Iste liuor 7 nigredo 7 rubedo nos oēs sanauit. Jō signat per mor. i. Mach. vi. Ele phātis offēderūt sanguinē mori ad acūedū eos ad plū. Morū aut sicut dicit Amb. p̄mo est album postea rubet postea nigrū. Sic xps fuit alb⁹. i. in nocēs in tota vita sua 7 p̄uersione. Fuit rubicū dus in cruce per sanguinis effusione. Et fuit liui dus 7 niger in morte. An poterat dicē aīa xpi illō Cant. i. Mīgra sum: per corp⁹ mei liuorē 7 desor mitatē. sed formosa: per coips mei mūditiā 7 pu ritatē. sicut pelles salomonis: p̄pter rubētis sūgu nis effusione. Pelles enī salomonis erāt rubicūdi coloris. Per istos liuores sanati sum⁹. B hō qđ erat īfirmus in capite. i. in itēione: que est ca put aīe. Quia in his que faciebat nō uanā itēionē hēbat. Erat īfirmus in corde: qđ hēbat cogitatio nes norias 7 uanas. Erat īfirmus in pedibus: qđ hēbat affectionē imūdi aut terrenā. Pes enī fm Aug. est affect⁹ 7 amor aīe. Sicut enī corp⁹ uadit pedib⁹: sic aīa uadit affectib⁹. Erat īfirmus in to to coipe: qđ hēbat totā vitā mūdānā 7 p̄uersionē uanā. D Et igit xps suis liuorib⁹ 7 suis vulne rib⁹ nos sanaret. voluit p̄mo vulnerari in capite: ut sanaret nřas obliq̄s itēiones. Voluit vulnera ri in manib⁹: ut sanaret nostras malas 7 remissas opatiōes. Voluit vulnerari in corde: ut sanaret no stras norias 7 uanas cogitationes. Voluit vulne rari in pedib⁹: ut sanaret nřas imūdas 7 terrenas affectiones. Voluit vulnerari 7 flagellari in toto coipe: ut nos omnes sanaret.

¶ Eadē seria q̄rta ferte hebde. xl. Sermo scđus. calix nouū testamētum in meo san guine qui pro vobis effundet. Lucē xxi. Sanguis xpi qui p̄firmat nouū tes tamētū sufus est pro nobis ut nos redimeret atq̄ saluaret. A hō qđ erat exclusus a celo. 7 in clusus in īferno siue in limbo. 7 reclusus in exilio. Jō sanguis xpi sufus est ut hoīem ad celuz reduceret. 7 de limbo erraheret. 7 in mundo siue in exilio p̄soret. ¶ Primo igit hō exclusus erat a celo: iō sanguis xpi effusus est ut ipm ad celū re duceret. B Tria aut erāt que hoīem īpediebāt

ne ad celū rediret. **P**rimus est: q: porta celi erat clausa: qd signatū est. **S**ecū. iij. per cherubin quem dñs ad ianuā pedit posuit ut ipsam custodiret. **S**ecū erat: q: flāma erat quedā interposita: que hoīem ab ingressu arceret. **A**n ibidē dī. Et flāme gladiū rē. Per quā flāma significat reatus et obligatio ad penā eternā cui hō merito puaricationis sue erat obligatus. **T**ertius erat iustitia dei: quia multus erat seuerus. que significat per rūphea bis acutā quā cherubin in manu tenebat. Iustitia enī dei dicebat bis acuta. siue q: corpus et animā seidebat. Siue q: de cōmissis et omissis rōnes ārebat. **T**ercio sanguis xpi fuit clavis dei. aq: dei. et pēius dei. **F**uit clavis: q: ianuā paradisi apuit. De illa clauī dī. **Y**s. xxi. Dabo clauē domus dauid sup humerū eius: et aperiet et non erit qui claudat. claudet et nō erit qui aperiat. **I**sta aq: est signata in aq: que de latē xpi emanauit. De qua pōr exponi illō **E**ccl. iij. **I**gnē ar dētē. s. infernālē. ertinguit aq: s. illa que de latere xpi effluit. **H**iero. **R**ūphea illa flāmea et foris pēdētia cherubin xpi extincta et reuerata sūt sanguine. **T**ertio fuit pēiū dei: q: diuine iustitie satisfecit. pē. **D**ō non rapui tūc eroluebā. qst. rēcat xps. **A**dā fecit furtiū: ego solui debitū. **A**n cātat ecclia in bñdictione cerei paschalis. **M**ul pio nob etno pī ad obitū soluit. **S**ecū hō erat clausus in inferno siue in limbo. et iō xps sanguinē suū fudit qui portas inferni pēgret et scōs pīes inde eduxit. **I**ach. ii. **T**u quoq: in sanguine testamētui eduixisti vinctos tuos de lacu in quo nō erat aq. **C**legit in bñstoria scolastica q: salomon habuit strutionē hñtē pullū: quē pullū salomon in qdā cauea vitrea nutrebat. **E**ū vō pī pullū suū hēre nō posset: nermē quēdā de vetro portauit: de cuius sanguine illā caueā ipse linxit: et pīnuo fracta fuit. et sic pullū illā de cauea extraxit. **I**ste vñs est xps: q: dicit in pē. **E**go autē sum vñs et nō hō. **V**ermis enī nō nascit per generationē carnālē: s: de humore terre vñte radij solaris pducit. **E**t sic patrem hēt in celo. s. solē: mēm in terra. s. humore. **S**ic etiā xps in celo hēt patrē sine mife: et in terra mēm sine pīe. **P**ulli ielusi in cauea: sunt pīes ielusi in infernali cauea. **S**z uenit iesus vñiculus et virtute sanguinis sui caueā fregit. et ide scōs pīes eduxit. pē. **C**ōruius portas eras et neces ferreos confrēgit. **T**ertio hō erat reclusus in exilio siue in mūdo: iō xps sanguinē suū fudit ut hoīem ibidē confortaret. **H**ō qdē erat mortu: multis tribulationi

bus pēssus. ad pueritēdū se ad deū multū durus. et a diabolo in fuitute detē. **E** **T**ercio xps sanguinē suū fudit. **P**rimo ut hoīes viuificaret. **L**eu. xvij. **A**lā oīs carnis in sanguine est. **D**ec. vi. **A**lūificabit nos post duos dies. **I**n die tertia suscitabit nos. **S**um enī viuificat pīma die passōis sue et in scda die sepulture. **S**z suscitati sum: in tertia die resurrectionis sue. **C**legit q: serpens multum odit et psequit pellicanū. et vñ pellicanus abest in trāt nidū et pullos occidit. **P**ellicanus autē rediēs tribus diebus plāgit pullos mortuos. **T**ertio autē die cōrōro se vulnerat: et de sanguine suo suos pullos aspgit: et sic illi resuscitant. **I**ste pellicanus est xps qui dicit in pē. **S**ilis fact: sum pellicano rē. **S**erpēs est diabolus qui humanū genus occiderat. **S**ed xps in qnque pēb vulnerari noluit: et sic pullos suos mortuos. i. hoīes mortuos pēto viuificauit. **S**ecū sanguinē suū fudit: ut hoīes tribulatos dulcoraret: et ad pōlationem reduceret. **H**oc signatū est **E**xo. xv. ubi rñs pcepit moysi q: lignum in aq: amaras mitteret: et sic eas dulcoraret. **D**iego. **S**i passio xpi ad memoriā reducit nihil est qd nō equo aio toleret. **B**erū. **A**idēres angustias dñi nri. **I**esus nras portabimus. **R**efert **A**risto. q: si fiat uas de cera noua et diligēter claudat et in mariponat aq: que per poros itabit dulcis efficiet. **I**stud uas cēreū est corp: dñicū. **S**icut enī cera generat ex apib: sine corruptione et cōmitione: sic caro xpi fuit generata a vāgine sine corruptione. **F**uit autē caro noua: q: nulla pēti uictuata vitia. **F**uit etiā clausa clauē: q: nulla diaboli cōtētationi fuit apta. **P**ori ei: sunt vulnera ei. **S**i igit nras amaritudines per recordationē et deuotionē in vulnera eius miserim: mor in dulcedinē puerent. **H**eb. rñ. **R**ecogitate enī qui talē sustinuit a pētorib: aduer. semetipm ptradictionē ut non fatigemini aīs nrīs deficientes. **T**ertio xps sanguinē suū fudit ut corda dura ad pñiam frāgeret: hoc signatū est **M**ate. xxvij. ubi dī. terra mota est. **P**etre scisse sunt. **M**onumēta apta sunt et multa corpora scōp: qui vō: mīerāt surrexerūt. **E**t quo dā i telligi q: ad memoriā dñice passionis illi qui erat terra: amādo. s. terrena debēt moueri ad amādus celestia. **I**lli qui erāt duri sicut petre debēt frangi per pōtitionē eoz monumēta. i. ora debēt apiri p pōfessionē. et mortui. i. mortalitā pēti debent etire et erurgē per satisfactionē. **R**epit qdā gen: adamātis qd nō frāgil pōfessionē nec ignis adustioe. nec per aliquā tps iucerationē. **F**ragil autē sāguinis iufusione. sic multi sūt qui ad pñiam non frāgunt. nec per diuinā cōmitionē sine flagellationē. nec per spūs sci iternā iōspirationē. nec per etatis lōgā

inumeratione. Et rāgunt aut per dñici sanguis me
 ditatione atq; vīrū. **Quarto** fudit sāguinē suū
 ut hoies de manu diaboli liberet. Ita libatione se
 cit pndēter. s. diaboli astutia decipiendo. Decepit
 enī eū s. Aug. tanq; murē: q; retēdit crucē tancū
 muscipulā in qua posuit sāguinē tanq; escā. vii die
 Augu. Venit redēptor: et vīcē est deceptor: et qd seē
 redēptor captiuator nro retēdit muscipulā. i. cru-
 cē: et posuit in ea escā. i. sāguinē suū. ille autē es-
 cit sāguinē nō debitoris s. redēptoris ppi qd re-
 cessit a debitorib⁹. **Secūdo** autē Hēg. decepit enī eū
 tanq; piscē: q; posuit exteri⁹ carnē et sāguinē. itēri⁹
 aut occultauit ferreū hamū. i. diuinitatē. diabolus
 aut uoluit cape escā carnis et capt⁹ est hamo diuini-
 rat⁹. **Uñ** Job. xxxii. dī. An extrahē possis leuitathā
 hamo et fune ligabis linguā ei⁹. **Secūdo** vō Remi-
 giū decepit eū tanq; auē. **Uñ** erponēs illud vbum
 Job. xl. Mungū illudes ei qñ aus. dicit illudes.
 q; illusus est diabolus i morte ipi qñ aus. nā xps
 sua carnis mortalitate abscondit diuinitatē ut laqueū
 quo eū uoluit autē iponidā pndēti irretiuit musci-
 pulā. **Refert** Aleri⁹ q; dorēses et atheniēses dñ
 adiūicē decertarēt codrus rex atheniēsiū de euctū
 belli apollinē requisit. Qui rñdit q; si se occidi per-
 mitteret gēs sua victoriā obtineret. Eū vō hostes
 illud oraculū audiuiſſent: pceperūt ne aliq; regē
 atheniēsiū tāgeret. ipse ergo ne cognoscereſt humi-
 canū hīc accipies et sarmentā assumēs in umeris
 ad hostes pcessit. ibiq; quēdā militē eū falce puo-
 cās ab ipso est occisus. quo cognito dorenses me-
 mores oraculi fugerūt et atheniēses victoriā hñe-
 rūt. **Ister** rex fuit xps qui ne a demonib⁹ cognosce-
 ret hīc uer acceperit. sarmentā. i. crucē in qua fuerūt
 diuersa ligna in umeris baiulauit: et sic mortu⁹ fu-
 it. si enī demones ipm cognouiſſent: nunq; occidi
 eū pcurāſſet. j. **Cor. i.** Si enī cognō. nunq; dñm
 glie cruci. Per suā autē mortē demones fuerūt expo-
 liati et victi. **Col. ii.** Expoliās pncipat⁹ et pates tra-
 duxit cōfīdēter palā triūphans illos in fementiplo.

In die cene dñi. Sermo primus.

Robert

p autē seipm hō et sic de pane
 illo edat et de calice bibat. j.
Cor. xi. Si aliq; debet aliquē cibū cape
 oportet q; videat et pbet si cib⁹ ille sit san⁹: et si ho-
 machus sit bñ disposit⁹. si enī hoc nō faceret cib⁹
 eēt magis sibi in nocumētū q; in pficū. Cib⁹ autē
 ille celestis nō est pbādus: q; semp est bon⁹. s. hō
 est. pbādus si bñ sit disposit⁹ seu par⁹. **Uñ** nō dixit
 pbet autē hō istū cibū s. pbet seips hō. **Hēg.** Sic
 cib⁹ corpālis cū uēre iūenerit diuersis humorib⁹
 occupatū ampli⁹ ledit et magis nocet. nullus psta t
 auxiliū. ita cib⁹ spūālis etiā si aliquērept maligni

tate pollutū magis eū pdit. nō sui natura s. vicio
 recipietis. **A** **Morādū** autē q; ille q; debet hñc
 cibū suscipe debet tria pbare. **Primo** seips quā-
 te sit puritatis. et ista puritas attēdit quātū ad ma-
 nus gbus mīstrat. qñ ad os per qd suscipit. qñ
 ad cor in quo recipit. manus qd debēt eē mūde et
 inoētes. ps. Lauabo iter inoētes ma. me. et cir. al-
 tare tuū dñe. id sic dīc Diony. sacerdos accessurus
 ad psecrādū lauāt digitos per qd pctā uentilia de
 signat. ad inuēdū q; nō tñ a magnis s. etiā a par-
 uis pctis debet eē mūdus. **Debet** igit hñe ma-
 nus mūdas. i. mūda opa. q; enī hñc opa mūda nō
 est dignus tāgē nec recipē illud sacm. **Legit. iij.**
Reg. vi. q; oia a deo pculsus est eo q; arcā dei ma-
 nibus suis tetigit. et assignāt iudei rōnē: q; i nocte
 pcedēti iacuerat eū uxore sua. Si igit ille pculsus
 est qui iacuerat cū uxore: qua pculsiōe dignus est
 q; iacet cū meretrice. si ille etiā pculsus est q; iacue-
 rat cū uxore. ppria. et q; idigne tetigit arcā dñi li-
 gneā. qua pculsiōe dignus est q; idigne carnē xpī
 recipit uerā. **Si** ille qui arcā tetigit ut arcā iu-
 uaret ne pateret ruīnā: qua pculsiōe dign⁹ est q;
 leuat corpus xpī ad pjiēcū dñi in latrinā. i. in pscias
 imūdā. **B** **Secūdo** debet hñe os mūdū per qd
 suscipit. et maxie a duobus pctis. detractiōis et gu-
 lositatis. **Uñ** dī. j. **Cor. xi.** ubi apłs loquitur de hoc
 sacro dī. puenitib⁹ nob in vñ. s. ad ecclīā. audio
 scissuras eē. ecce pctis detractiōis. et ista. **Ali⁹** qd
 esurit. alius aut ebrius est. ecce pctis gulositatis.
 pñus. i. detractor est sic canis. scōs. i. gulosus est
 sic porcus. id dī **Mat. vij.** Nolite ferri et are canib⁹:
 qñ ad pñm. nec pjiētiatis margaritas añ porcos.
 qñ ad scōs. **E** **¶** **Tertio** debet hñe cor mūdū
 in quo recipit: q; cū iste cibus sit splēdo: et speculū
 sine macula. nō hitat nisi in mēte pura. **Sap. vij.**
 in aīas scās se trāſſert. **Ant. ii.** Qui pascit inter li-
 lia. i. iter pura corda. **Auarus** autē pjiēit ip̄s in frā.
 q; hñc cor frenū amādō frena. luxuriosus pjiēit ip̄s
 in luti: q; hñc cor imūditijs plenū. **supb⁹** pjiēit
 ip̄s ad uerū: q; hñc cor nērosū. i. ambitioē et supbia
 repletū. **Secūdo** debet pbare corp⁹ dñicū qñ sit
 maiestatis. In ipso enī sacro tot ip̄s pñet qñ tuz
 ad corp⁹. sāguinē. aīas. spūs hñanū. et ueritatē ue-
 rā. **Accipiendo** igit eius corp⁹ uerū corp⁹ mystico
 unimur. et bonoz opum pncipes efficiimur. vii dī
 j. **Cor. x.** Panis quē frāgim⁹: nonne pncipatio
 corpis dñi est. De hac pncipatiōe dī in ps. Partici-
 cipē me fac deus oīus timē. te et custo. mā. tua. **D**
Accipiendo eius sāguinē ab oī ipuritate pscie mū-
 damur. **heb. ix.** Sāguis ipi emū. psci. no. ab opī
 b⁹ mor. ad iur. deo uiuēt. **Accipiendo** ei⁹ aīas ab oī
 fuitute redimimur. **Joā. x.** Bon⁹ pa. aīas suā po.

pous/suis redimēdis. Mat. xx. Fili hols nō ue.
mini. s. mīstra. 7 da, s. ias suā redē. p mul. Recipiē
do ei' spūs ab oī morte corpīs 7 aīe uiuīficamur.
Joā. vi. Spūs est qui uiuīficat. caro autē nō pdest
q. cō. Rom. viii. Qui suscitauit iesus a mortuis vi
uīficabit mortalia corpa nra per ihīratē spūs elus
in nob. Recipiēdo eius deitatē oī dulcedine satia
mur. Joā. r. Ingridiet. s. ad pēplationē deitatis
7 egrediet. s. ad visitationē pūantīas 7 pascua in
ueniet in utroq. De hac refectionē dī Mat. xi. Ve
nite ad me oēs q labo. 7 onē. etis 7 ego resi. uos.
E Tercio debet pbare idigne sumētis picu
lū quāte sit penalitatis. Incurrūt enī penā ipalē 7
spūalē 7 cūalē. De ipali dī. j. Cor. xi. Ideo iter
uos multi isirimi 7 ibecilles 7 dormiūt multi. Dī
in li' paschasi q. gētiq. idigne coīcat nisi mīseri
dīa 7 bonitas dei gladiū suspēderet. ab angelis ad
hoc positis pīmeret. De spūalē suscipiunt penas
spūalē. q. diabolus in eos maiorē pīatem accipit.
Uñ dī de iuda Joā. xiii. Post bucellā itroiuit in
eū sathanas. ampli'. s. q. erat. 7 tñ illa bucella nō
erat corp' rpi. s. diabolus in ipz itroiuit. q. ausus
est accipere bucellā de manu dñi. q. to magis in il
lū irat q. idigne audet recipe corp' rpi. Aug. Mul
lus malign' ad corp' rpi accedat. nullus stult' ac
cedat. nullus suscitato aio apporīare audeat ne qō
tudas fustituit pariat. nā in illū post coīcationē mē
se diabolus itroiuit. nō q. supsit officiū corp'. s. q.
pūdētia iude 7 malignitas mētis aduersariū in
bitare fecit ut discas q. idigne mysterioy secreta ce
lebrātūy diabolū isidie pparant. Tercio incurrit
penā cūalē. Uñ sup illud. Reus erit corpīs 7 sāgu
nis dñi. Dicit Amb. Mortis rpi penas dabit. ac si
rps occidisset puniret. Quatuor enī sūt occi
sores rpi. s. iudei. igrati. recidiuātes. 7 corp' rpi in
digne sumētis. Et istud pōt ostēdi per tale exēplū.
Est aliq. hō qui hēt qtuor marchas auri. Una
sibi violēter auferit. Aliā dat igrato. Tercia po
nit in mercib' que sibi auferunt. Quarta pīciet i
larrinā. Jte pōt dicē se qtuor marchas amīssisse.
Iudei igit sūt illi qui marchas violēter auferūt q.
vitā rpi cū violētia abstulerūt. Ingrati sūt filēs il
lis qui bñficiū nō cognoscūt. q. tales rātū bñficiū
passiōis nō agnoscūt nec aliqō fuitiū ipēdūt. Re
cidiuātes sunt filēs illis qui merces auferūt. Xp
enī aīas nras sāguie suo redemit 7 emit. Et tō ille
q. ad petri reuertit. aīas empta sibi auferre conat.
Illi dō qui mūda mēte recipiūt corp' rpi. ipi q. tū
est in seipsis in larrinā pīciet. S Quarto de
bet pbare digne recipiētū fructū quāte sit utilita
tis. Que qdē utilitas attēdit in vitā 7 i morte. In
vita enī est dimissus nob in memoriale passiōis

rpi. 7 in medicamētū curationis. B hēm' igit
triplex memoriale passiōis dñice. Uñ est in vi
su. s. passio rpi depicta. 7 illud debet affectu m nrm
mīltū mouē. Scōs est in auditu. s. passio rpi au
dita uel pōdicata. 7 illud debet nos mouē magis.
Terciu est in gustu. s. passio rpi in hoc sacro taz
uacit 7 tā singularit' expōsa. 7 illud debet nos mouē
maxie. Scōs dimissum est nob in medicamētū
nre curationis. Est enī medicina efficax ptra oēs i
firmitates nras. sic patet in illa ofone. Purificet
nos qsum' dñie sacra que sumpsim' 7c. J Est
enī medicina curatiua. q. sanat oēs morbos vitio
rū. Uñ dī. sit ablutio scelerū 7c. Est medicina cō
fortatiua. q. roborat 7 pfirmat in sanitate recepta.
Idē sōdit. sit fortitudo fragillū. Est medicina pfer
uatiua. q. pferuat hoīem ne iterū cadat. Uñ sub
dit. sit ptra mūdi picula firmamētū. Est medi
cina mellioratiua. q. viuos 7 mortuos ad melliorē
statū pducit. Uñ sōdit. sit viuoy atq. mortuoy si
deliū remissio oīz pēdoy. R Scōs autē attē
dit hēc utilitas in morte. Uia enī quā aīa de corpe
decedētē factura ē via tenebrosa. Job. xiv. In cal
le meo tenebras posuit. Est via piculosa. Uñ ps.
In via hac q. ambu. absco. sup. laqueū mibi. Est
via lōga. iij. R. xiv. Siādis tibi restat via. Est via
ignota. ps. Uia ciuitatis hīta. nō iue. Uñ igit cor
pus rpi aīab' decedētib' dat. parat secū lucē ad re
nebrosē vie illuminationē. Joā. viii. Ego sū lux mū
di. Jte eiusdē. iij. Ambulate dū lucē hētis. ne te
ne. uos cōpē. hīt secū pugilē ad hostiū defensio
nē. Job. vii. Pone me iuxta te. 7 cuiusuis m'm
pugnet cōtra me. ps. Si ambulauero in me. vii.
mor. nō timebo mala q. tu mecū es. hīt secū ci
bū ad pfortationē. ps. Pāis cor hoīs pstr. iij. R.
xiv. Ambulauit i forti. ci. il. usq. ad mōrē dei oreb.
hēt secū ductorē ad vie directionē. Mich. ij. Alscē
dit iter pā. aī eos. ps. Deduxit eos ad por. uo. eoy
Eadē die scilicet in cena dñi Sermo secūdus.

T cena scā cū diabolus tā mīssit i cor
e ut traderet cū iudas simonis scario
this surrexit a cena 7 posuit uestīstia sua.
Joā. xiii. Uñ amici ab iuicē sepant pīcuerūt ad
iuicē epulari. Sic ēt rps scīs q. debebat ab aplīs
recedē pmo uoluit cū eis cenare. Uñ dī X. rrii.
Desiderio desi. b. pal. mā. uob. aīq. pa. A In
hac cena āt rps assūpsit psonā amici. Psonā pū.
7 7 psonā epi. C Prio qdē assūpsit psonā amici i
b. q. tā familiarit' 7 amīcabil' cū eis comedē uolu
it. In hac autē cena comedit rps agnus paschalē.
Quō autē comedi debebat. desminat. Ezo. xij. ubi
dī. Nō comedetis ex eo crudū qd. nec coctū aq. s.
assū tñ igni. Caput enī pedib' 7 itestinis uorabitū

Edent autē carnes nocte illa assas igni ⁊ azimos panes cū lactucis agrestib⁹. ¶ Prō igit nō debet comedī ex eo crudū qđ nec coctum aq: sed assum tñ igni. Duo hic phibent. s. qđ nō comedat crudus nec coct⁹ aq. ¶ Tertū p̄cipit. s. qđ igne affet. Cruda enīz caro nullo igne excocta nō est sapida. Caro vō lra h̄ cocta tñ nō est adeo sapida. Caro vō assata: ⁊ est igne cocta ⁊ est sapida. B Illi igit comedāt crudū qđ hñt cor crudūz. i. nō excoctūz igne amoris. Illi comedāt lruūz qui hñt cor lruūz. i. ispidū ⁊ nō sapidūz sapore deuotiōis. Illi comedāt assūz: qui hñt cor excoctū per amorē ⁊ sapi dū per deuotionēz. E Iste igit agn⁹ fuit triplici igne assat⁹. ⁊ iō nō debet comedī crudus nec lrus: sed assatus. fuit ergo assat⁹ igne amoris. De quo igne dī Luc. xij. Ignē ueni mittere in terrā. Ignē doloris. ⁊ h̄enox p̄mo. Attendite ⁊ videte si est dolor: si est dolor me⁹. Et igne passiōis. ps. Ignē me examiasti ⁊ c. D ¶ Scōo debet comedī ei⁹ caput ei⁹ itestinis ⁊ pedib⁹. Caput istius agni est ei⁹ diuinitas. j. Cor. xj. Caput xpī de⁹ est. Pes ei⁹ est caro ipsi⁹ que est natura īfima in īso. Intestina ei⁹: est aīa eius. Ista oīa debem⁹ uorare i. per uerā fidē nob̄ incorporare. f. uerūt autē qđam hereticū qui dixerūt īpm nō habuisse diuinitatē. Isti nō comedebāt caput. i. sibi per fidē nō incorporabāt caput. i. diuinitatē. Alij dixerūt īpm non habuisse uerā carnē h̄mānā: sed fantastica de celo delatā. Isti pedes nō comedebāt. i. eius carnē per uerā fidē sibi nō incorporabāt. Alij fuerūt qui dixerūt īpm nō habuisse aīaz rōnālē: sed diuinitatē loco aīe. Isti intestina nō uorabāt. i. ei⁹ aīam per uerā fidē sibi nō incorporabāt. Hos igit caput euz pedib⁹ ⁊ intestinis uorem⁹. i. ⁊ ⁊ ei⁹ diuinitate carne ⁊ aīa fideliter ⁊ catholice scīam⁹. E ¶ Tertio debet comedī cū lactucis agrestib⁹. i. cū amaritudie de petis oībus. Notādū autē qđ qđā sunt qui sumunt istas lactucas itegras. qđā p̄ritas. ⁊ qđā succum īparū. Est enīz qđā amaritudo superficialis. qđāz f̄cordialis. ⁊ qđā mixta cū lachrymis. Sūt enī qđā qui hñt de petis quendā superficialē dolorē qui attritio dici potest. Isti sumūt istas lactucas itegras seu p̄fectas. Talis attritio petōz non plene iustificat. Hieremie. v. Percussisti eos: ⁊ non doluerūt attrituisti eos ⁊ renuerūt accipere discipline. Alij sūt qui oīa pctā sua in mortaliolo memorie sue p̄gerūt ⁊ pistillo laboris minutatim cōterunt. Et talis dolor p̄ritio appellat⁹. Isti sumūt istas lactucas cōritas. Et talis cōritio vulnera petōz sanat. Psal. li. Sanabo p̄ritiōes eoz: diligā eos spōtaneē. Alij sūt maioris p̄fectiōis q. i. pctā non solū sic p̄terūt sed etiā lachrymas emittūt. Isti su

mūt agnū cū succo lactucarū. i. cū abundantia lachrymar. Bre. in moral. Carnes cū lactucis agrestib⁹ sūt edēde. ut cū corp⁹ redēptoris nri accipim⁹ nos p̄o petis nris in flectib⁹ affligam⁹. q̄tinus īpā amaritudo p̄nē abstergat a mētis stomacho per uerse h̄mōrē vite. ¶ Quarto debet comedī cū panī b⁹ azimis. i. cū panib⁹ nō fermentatis. Scōz Bre. panes sine fermento comedit qui opa bōa sine corruptione uane glie facit. Vel h̄z edēde. Qui opa sine amaritudine p̄nē abstergat a mētis viciis qđ h̄i recte dispēlat. Quib⁹ p̄ īcrepationē dñs dicit. Sacrificate de fermento laudē. De fermento nāqz laudem īmolat qui deo sacrificiū per rapinā parat. Vel ille sine fermento comedit: qui se a mala societate custodit. j. Cor. v. Modicū fermentū totā massā corū rūpit. Vel ille azimū sine fermento māducat: qđ mētis ⁊ corpis puritatē seruat. j. Cor. v. Epulemur nō in fermento ueteri. i. in ueteri p̄uersitate. nec in fermento malitie ⁊ neq̄tie: sed i azimis sinceritatis ⁊ vitatis. f. C Scōo p̄s assūpsit p̄sonā sui: i. eo qđ pedes fuoz suoz lauit. Lauit autē corpales pedes ⁊ spūales. Corpales aut lauit in exēplū ⁊ documētū. In exēplū qđ hūilitatis. Vñ ipse dixit. Exēplū dedi uob̄ ut quēdamodū ego feci uob̄: ita ⁊ uos faciatis. Ista autē tāta hūilitatē p̄corū horruit dīcēs. Ad lauabis mīhi pedes in eternū. Qui respōdit iesus. Si nō lauero te: nō hēbis p̄tē meā. Tūc pet⁹ timore ⁊ amore p̄cussus obtulit lauandos pedes man⁹ ⁊ caput. Sed xps ei⁹ corripuit dīcēs ⁊ asserēs qđ nō idigeret lotide capitis nec manū: sed tñ pedū. B Per caput itell̄ igit itētio. per man⁹ opatio. per pedes vō affectio. Duo autē p̄ma. s. opatio ⁊ itētio in petro mūda erāt ⁊ iō lotide manū uel capitis nō idigebat. Dēbat enī itētionē in oīb⁹ rectā ⁊ opationē mūda. Affectio aut in petro ⁊ in ceteris scīs sepe aliquo puluē terrene affectiōis asp̄git: ⁊ iō idigent ut lauent. Aug. Ipi h̄māni affect⁹ sine qb⁹ in hac mortalitate nō uiuit pedes sūt ubi ⁊ h̄mānis reb⁹ afficimur. ut si dixerim⁹ qñ petri nō fecim⁹ nosmetipsos seducimus ⁊ decipim⁹. ¶ Scōo lauit pedes in documētū ubi docuit ⁊ onidit qđ plati debēt lauare s̄bditos Tūc enī pedes lauat: qñ plāt vō ⁊ exēplo s̄bditorū affect⁹ purgat ⁊ mūdat. Sepe autē p̄tigit qđ pedes nō lauant: aut qñ man⁹ est ingnata. aut qñ aq̄ est turbida ⁊ imūda. aut qñ imūditia in pedib⁹ est iueterata. B Hīs trib⁹ de causis s̄bditi pedes nō lauant. ¶ Prō qñ man⁹ platoz. i. opa eoz sūt imūda. Eccl. xxxij. Ab imūdo qđ mūdabit. Bre. nanazēn⁹. Mūdari p̄i oportet: ⁊ sic alios mūdare. sapiētē fieri p̄i: ⁊ sic alios facē sapiētes. lumen effici: ⁊ ita alios illuminare. accedē ad dēū: ⁊ sic alii

os ducē ad deū: scificari: et sic alios scificare. manus hēre rectas: et sic eē recti p̄siliij et rectū dare cō filiū. ¶ Secūdo qñ aq̄ est imūda. Alq̄ imūda ē amor mūdū. de qua dī. Hiere. ij. Quid tibi in via egypti ut bibas aquā turbidā. Talis enī aq̄ nō lauat: sed inquinat. Aug. Quisq̄ es qui es in mūdo ad te uenit qui fecit mūdū: ut eripiat te de mūdo. q̄ si adhuc aliq̄ delectationē retinet mūdus semp vis eē imūdus. si tñ aliq̄ necessitate retinet te mūdus: hītat in te qui mūdāt imūdus et cris mūdus. ¶ Tercio qñ ipsa macula pedis ex nimia frequentationē efficit nimis tenax et iuerat. Unde dī. Eccl. xxiij. Qui baptizā a mortuo. i. qui lauat a mortali peccato. et iterū qui tāgit mortuū qd̄ p̄ficiet ei lauatio. ij. Pe. ij. Facta sunt eis posteriora porb̄ deteriora. Cōtingit enī eis illud ueri puerb̄ij. Velut canis reuersus ad suū uomitū: et sus lora in uolutabro luti. ¶ Secūdo lauit pedes sp̄iales aq̄ sui sanguinis. De qua lotiōe dī. Apoc. ij. Lauent nōlas suas et dealbauerūt eas in sanguine agni. ¶ Terquo igit sanguis xp̄i hēre dealbat: uidet q̄ hēat uirtutē lactis et nō sanguinis. Lac enī sanguis est in uberibus decoctus. Sanguis xp̄i decoctus fuit in corpore suo et in corde nro. In corpore suo: igne amoris. Tū uē hemēt enī in suo corpore ebulliuit q̄ apto latē suo cū ipetu emanauit. In corde nro sūt duo ubera. i. intellectus et affectus. Debet autē erog in ubere intellectus per meditationē. Et in ubere affectus per deuotionē. Et sic sanguis xp̄i est excoctus in corpore suo per amorē. in corde nro per meditationē. Et affectus est in albedinē et aīas nras dealbat et mūdāt. Apoc. i. Lauit nos a peccatis nris in sanguine suo. R. Ad lauādas nras aīas xp̄s fecit sp̄iale liriū: in quo pro aq̄ posuit sanguinē p̄ciosū. i. Joā. v. hic est qui uenit per aquā et sanguinē iesus xp̄us. Pro cinē amaritudinē penarū. ps. Cinerē tanq̄ panem māducabā. Pro igne calefaciēte: amorē imēsum. Joā. xij. Cū dilexisset suos qui erāt in mūdo: in finē dilexit eos. S; qñ liriū erat nimis forte. Tū p̄p̄t nimis cinerū amaritudinē. Tū p̄pter nimis ebullitionē. Jo xp̄s illud liriū duplici aq̄ tēperauit. i. aq̄ lachrymaris quā in cruce effudit: ut habet Heb. v. Et aq̄ regenerationis que de cinē latē emanauit. Sic ergo ex tali liriū sic facto ex aq̄ sanguinis. sic cōmixto ex cinē amaritudinis. sic calefacto ex igne amoris. sic tēperato ex aq̄ lachrymaris et regenerationis lauat pedes oīum. i. affectus oīum aīarū. ¶ Tercio accepit p̄sonā xp̄i qñ. i. panē et uinū in corpore suo trāsubstātauit. et aplis p̄tatem cōfitebādi et trāsubstātiādi dedit. Existat enī maior p̄tās q̄ vnq̄ data fuerit alicui. Et q̄dā p̄tās dei magnā facē de aliquo aliqd̄: sicut qñ fecit ho-

minē de fra. et euā de hoīe. Est alia dei p̄tās maior. i. facē de nihilo aliqd̄. Sicut qñ oīs fecit de nihilo celū et frā. Est alia p̄tās dei maior facē. i. ut ita dicam de creatura creatorē. Istā p̄tātē nō dedit angelis s; sacerdotib̄ solis. qui diuina deute panē et uinū in corpore et sanguine xp̄i p̄uertūt. An Eusebius? Uisibilis sacerdos visibiles creaturas in corpore et sanguine xp̄i dō suo secreta p̄tate cōmutat. Illo s. dō qd̄ dicit sacerdos. i. hoc est corpore meū. Nec igit debet aliq̄s attēdē ad uisum suū: q̄ uisus putaret se uidē colorē panis: et tñ nō est ibi panis. Nec ad gustū suū: q̄ putaret se sentire gustū panis et tñ nō est ibi panis. Nec ad tactū suū: q̄ putaret se tāgē subam panis: et tñ nō est ibi panis. Nec ad olfactū suū: q̄ putaret se sentire odorē panis et tñ. et tñ nō est ibi panis nec uinū. S; debet attēdē ad auditū suū: q̄ cū audit hoc est corpore meū. ita ē per oīa ut auduit. hoc signatus est Ben. xxiij. in ysaac qñ bñdixit iacob. fuit enī deceptus suū uisus. q̄ oculi ei caligauerāt et ipm nō cognouit. Fuit deceptus olfactus suus qui credidit sentire odorē uestimētōrum esau. et erat odor uestimētōrum que iduerat iacob. Fuit deceptus gustus eius: q̄ credebatur se comedere de uenationē esau. et comēdebat de uenationē iacob. Fuit deceptus tactus eius: q̄ putabat se tāgēre manū esau et tāgēbat manū iacob. S; tñ audit quo uocē iacob audiuit: nō fuit deceptus imo dixit. Aor qd̄ uor iacob est. Sic etiā in isto sacro oēs alij sensus p̄ter auditū decipiunt. Et ideo oēs fideles qñ audiūt. hoc est corpus meū. ita esse firmiter et ueraciter credere debent.

In die parasceues Sermo primus.
Liēs iesus q̄ oīa p̄sumata sunt ut

illi autē sp̄giā plenā aceto yfopo circūponētes obtulerūt ori eius. Cū ergo accepisset iesus acētū dixit: p̄sumatū est. Et sciliato capite tradidit sp̄s. Joā. xix. Al xp̄us in uita sua iudeis dederat multa salutifera documēta: exhibuerat multa scitatis exēpla. Cōtulerat multa bñficia atq̄ miracula: sed hodie miseri iudei pro documētis dederūt xpo dura uerba. Pro scis exēplis: dederūt ei duriora uerba. Pro bñficiis dederunt illi durissima crucis tormēta. Non restabat autē nisi vna pena. i. ut ipm selle et aceto potarēt: sic in auctoritate supra posita habet. In qua qd̄ auctoritate tria ponunt ex p̄teritis: et vnū ex p̄te iudeorū. ¶ Mā ex p̄te xp̄i primo ponit eius seruēs charitas: cū dicit. p̄sumatū est. ¶ Secūdo p̄sumata uitas: cū dicit. p̄sumatū est. ¶ Tercio magna pietas: cū s̄bdit. Et inclinato capite tradidit sp̄s. ¶ Quarto ex p̄te iudeorū magna crudelitas: in hoc q̄ sibi ad bibēdū potē exercit acētū. B

diuina. nec est oriū ei qd dī Joā. xix. os non cōmī
metis ex eo. q: os eius capitis nō fuit cōminutus
sz fuerit pforatū. ¶ Tercio fuit flagellat' cuz istis
ferreis. i. cum clauis acutis. z illa talis flagellatio
aiam a corpe creuissit. Mat. xxvii. Iesus autē cla-
mās uoce magna. s. pte nimio dolore: emisit sp̄s.
¶ Secūdo eius sāguis fuit psumat': q: tot' fuit a cor-
pore euacuat'. E. Dia enī opa sua scē dñs in nu-
mero z pōdē z mēfura ut habet Sap. vi. E recepto
ope nfe redēptiōis. ibi enī nō fuauit nu mēx ut. s.
vnā uel duas guttas sāguis sui daret cū tñ vna
sola sufficeret. Nō fuauit pōdus ut. s. vnā librā ul'
vnciā vnā effūderet. Nō fuauit mēfura sz totū de-
dit totū su dicit. ps. Copiosa apud eum redē. Berni.
Proxus copiosa. q: nō gutta sāguis sz vnda flu-
minis per quaque partes corp̄s emanauit. ¶
¶ Tercio ostēdit magna cōpassio z magna pietas
in eo q: dī. Inclinato capite tradit. sp̄s. Magna qdē
pietas. q: iudei sp̄s xpi ab eius corpe violēter cū
multis supplicis epulānt. ps. Alim faciebant q
qre. aiam meā. Er b aut qd dī Inclinato capi. tradi.
sp̄s. ¶ Quidā uolūt pice aiam pncipalē sedē hēre
in capite. sup b tñ iter sapiētes fuerūt qtuor: opio-
nes. ¶ Quidā enī dixerūt aīaz eē in capite. z b p̄p
illā auctoritatē q dī Ben. j. Inspirauit i sa. ei' sp̄i
ra. vi. Jila enī ispiratio nihl aliō fuit q̄ aīe isfusio
¶ Alii dixerūt ipsā eē in corde. z b p̄p illā auctori-
tē q dī Mat. xv. De corde ex. male cogi. Cū enī co-
gitatiōes creūt ab aīa. si cogitatiōes creūt a corde.
ergo aīa ē i corde. Alii. Hiero. i eplā ad fabiolā. qrs
ubi pncipale sit aīe. Plato i cerebro. xps mōstrat i
corde. ¶ Alii dixerūt ipsas eē i sāguie. z hoc p̄p il-
lud qd dī Leuit. xvij. Aīa oīs carnis in sanguine
est. Alii dixerūt ipsas eē in toto corpe z in quibet p-
te totā. z hoc p̄p illud. ij. Reg. i. Adhuc tota aīa
mea est in memetipso. nō enī dixit. est in capite meo
uel in corde uel in sanguie meo: sz in memetipso. i.
in corpe meo. B. Iudei igit uolētes aīaz xpi cru-
ciare. uident istas qtuor opiones salte ipso feci-
uisse. ¶ P̄mo ipsam aīaz cruciauerūt in capite. q
fuit sp̄is coronatū. Ansel. Coronat' recedebat: sz
ipsa sua corona cruciat' est. q: mille p̄curis eius
spectatissimū v̄ticē vulnerauerūt. ¶ B. ¶ Secūdo
cruciauerūt ipsam in corde. s. qñ fuit iuxta cor in-
latē vulnerat'. ut si ibi forte aīa remāssisset: crucia-
tū sentiret. uerū cū triplex sit amor. i. fmonis. cor-
dis z op̄is. xps ostēderat nob fmonis amorē in sa-
piēti p̄dicatiōe. amorē op̄is in miraculor' exhibiti-
one. qd restabat nisi ostēderet amorē cordis: quoniam
ostēdit in lateris ap̄itiōe. Berni. Clau' penetrās. cla-
uus referās fac' est mihi qd uidē per foramē cla-
mat clauus. clamat vuln' q: de' uer' est in xpo mū

dū sibi recōciliās. ¶ Tercio cruciauerūt ei' aīaz su-
anguie. s. qñ clauis acutis ei' uenas ap̄uerūt z to-
tū sāguinē cū dolorib' extraxerūt ita q: corpe ei' re-
māsit in cruce totū aridū sic lignū. Alii ps. Aruit
tanq̄ testa dī mea. Jre. ossa mea sic cremiū aru-
erūt. z assimilat corpe suū xps cremiō z teste. nā te-
sta que p̄us erat humida. postmodū ab igne fit ari-
da. Silti cremiū est lardū aduēt a quo oīs pigue
do recessit. sic corpe in cruce fuit sic testa. q: ab
oib' suis hūorib' fuit ericcatū: z fuit sic cremiū: q:
toto sāguie suo fuit euacuatū. ¶ J. ¶ Quarto affli-
xerūt aīaz in toto corpe: q: a plāta pedis usq; ad v-
ticē nō fuit i eo sanitas. Cruciat' fuit i toto corpe.
s. i pte sup̄ma. media. z infima. nā i pte sup̄ma fuit
sp̄is coronat'. i media fuit ad colūnā ligat' z fla-
gellat'. i infima fuit pedib' pforat' z cruci affixus:
ubi magnū dolorē fēsit: z q: loc' erat nervosus: z
q: vn' pes sup aliū p̄fēsit: z q: grossis clauis pfora-
tus. z q: iniebat clauatis pedib' totū corpus. R.
¶ Quarto ponit ex pte indeor' mag' puerfitas. q:
os xpi aceto potauerūt. Que magne ruficitates ori
xpi hodie facit ferunt. ¶ Cruciat' fuit i toto corpe.
¶ Quidā qñ iudas ore suo turpissimo os
xpi scissimū osculari p̄sūpfit. sic hodie uas rufici-
tates multi faciūt ori xpi. Quidā enī adhuc v̄tē si-
bi acetū. i. opa praua. ps. Eracerbavit dñm p̄ctōr.
Cū enī xpi ori deberet dare vinū suauē. i. opa bona
deoq; placita dāt sibi acetū. i. opa mala z acerba.
Ysa. v. Expectant ut faceret uias z scē labrū scas.
¶ V. ¶ Secūdo sūt adhuc qdā q cū iuda os xpi osculā-
tur. Quatuor enī p̄fōerz osculate fuerūt. ¶ Nā ip̄s
osculata fuit m̄ ei': qñ cū ifatē i suis brachijs ba-
iulabat: sepe ip̄s osculabat' z hoc in signū amoris.
¶ Osculat' ē cū ēt symeō. qñ i ulnas suas cū ac-
cepit z istud osculū fuit signū reuerēcie z honoris
sic qñ q's man' uel pedes xpi osculat'. ¶ Osculata
fuit cū maris magdalena. z b i signū recōciliatiōis
sic qñ inimici ad pacē ueniūt se mutuo osculant'.
¶ Osculat' fuit cū iudas: z b i signū p̄ditōis. sic z
ioab osculat' ē amasan. ij. Re. ii. Quicūq; igit ho-
die osculat' xps: videat qñt osculet'. Ille enī q nullū
hēt odiū z rācorē: sz ad deū z primū sincerū amo-
rē: osculat' cū maris. Ille q ad xpi passionē mīta re-
uerēcia z deuotiōe z lachrymarū effusione afficit.
osculat' cū symeō. ille q p̄us erat deo inimic'. sz i
ista qdragesima ē sibi recōciliat'. osculat' cū magda-
lena. Ille q hodie crucifixū osculat' z in pascha in
mēsa altaris euz xpo epulat' z post pascha ad petā
reuerit: osculat' cū iuda p̄ditore. Mag' enī p̄ditio
ē hodie xpo osculū dare z in paschate z i mēsa xpi
comedē. z postea de domo cordis sui xps expellē.
z inimicū xpi capitalē. i. deōnē i cor suū iroducē.

Talibus rps pōt dicē illō qđ dī in ps. Tu vō hō
vnanimis dicit me? et notus me. qui simul mecum
dulces capiebant cibos in domo dei ambu. cum cō
sen. Et sequitur. ueniat mors super illos et descen
dent in infernum viuentes.

Eadem die. s. parasceues Sermo secundus.

Aspice et fac sim exemplar qđ tibi
est in monte monstratum est.

Ero. rrv. Xps est tanqđ liber et plaris ad
culus exēplū totā vitā nřas debem? deducē et ipas
corrigē. Ecclia quoz officia sua et obseruantias
suas ab isto libro extrahit. maxie aut in hac die ec
clesia in officio multa mystica facit que ab illo li
bro extrahit. et iō supradictū vbi pōt ēē vbi dei pa
tris ecclia alloqntis et dicētis. aspice et fac sim exē
plar qđ tibi in mōte mōstratū est. **A** Videam?
igit que sūt ista mysteria que ecclia hodie facit et qđ
ab isto libro extrahit. **C** Primū est: qđ altaria sūt de
nudata. altare qđ est xps qui hodie fuit suis uesti
bus denudat. hēbat enī rps tria genera uestimē
torū. Primo hēbat uestes materiales qđ serebat si
cut ceteri hoies. istis fuit denudat. **U**nū ps. Huius
seruit sibi uestimēta mea. hēbat enī uestimētū. s.
corp? ppriū qđ est aīe uestimētū. isto uestimēto ho
die aīa rpi fuit spoliata et suo corpe denudata. **J**o.
xix. Et inclinato capite tradi. spm. hēbat etiā ue
stes spūales. i. suos aplos qui xpm uestiebāt et or
nabāt. **Y**sa. xlii. Nūo ego dic dñs qđ hīs oib? ue
lut ornamento uestieris. Istis uestibus fuit xps de
nudatus: qđ fuit ab oib? aplis derelict? **J**oā. xvi.
Ecce uenit hora. et iā uenit ut dissipamini vnus
quisqđ in ppria et me solū relinqū. **B** **C** Se
cūduz est qđ ecclia trib? diebus mortē xpi plangit
tenebras facit. ad inuēdū qđ sol tribus horis tene
bris se iduit et mortē xpi deplārit. **E**l ad inuēdū
qđ tripler creatura mortē xpi decessit. s. pure corpa
lis. sic terra que cōtremit: et sol qui obscurat? est.
Pure spūalis: sic angeli. **Y**sa. xlii. Angeli pacis
amare se habent. Et cōposita: sic hō. videlicet apli et
sēte mulieres. **E**l trib? dieb? oīs ecclia plāgit. ex
eo qđ trib? diebus et duab? noctibus xps mortuus
fuit. **C** Tertiū est qđ cāpane nō pulsant: ex
eo qđ oēs cāpane hodie siluerūt. Xps enī habebat
rli. cāpanas. i. rli. aplos. Quaru vna penit? fracta
fuit. i. iudas. Et remāserūt vndeci. **S**iliter qđ erat
vna ceteris grossior. s. petri. qui semel tā alte so
nuit qđ ei? sonus super angelos ascendit. qđ dixit
Mat. xvi. Tu es xps fili? dei uiui. **I**sta cāpana ho
die sonū pdidit qđ xpm negauit. **S**iliter et ceteri
apli sonū pdiderūt qđ xpm reliqū. **A**lia cāpana
fuit xps que in hac vita nō cessauit sonare. i. pdica
re. **E**t andē eleuata est in cāpanā crucis: et ibi dedit

sonū pte cōquestiōia in aurib? pīs cū dixit Mat.
xvi. De? meus de? me? ut qđ dereliqui me. **D**e
dit sonū amoris in aurib? mīs: cū dixit **J**oā. xix.
Mulier ecce fili? tuus. **D**edit sonū magni doloris
in auribus hūani generis cū dixit **Z**ph. i. **E**t uos
oēs qui trāsitis p viā atēdite et videte si ē dolor sic
dolor me? **E**t tūc sonuit ista cāpana qđ rauca facta
fuit ps. Laborasti clamans rauce facite sūt fauces
mee. **E**t addē ista cāpana fuit fracta et in quque ptes
pforata. et tūc oīno siluit et sonū dimisit. **A**lia cāpa
na fuit vgo brā qđ tā dulcis sonuit qđ fili? dei ad ei?
sonū uenit: qđ ipsa dixit. **E**cce ancilla dñi: fiat mi
hi. **E**t tā dulciter sonuit qđ **J**oānes baptista ad eius
sonū i utero mīs tripudauit. **I**sta cāpana hodie
ferro doloris pforata fuit: et iō sonū pdidit. **E**t uē
si. **E**t tuā ipsius aīas pīrābūt gladi? **A**lia cāpana
fuit vnuerſitas creaturā que dat triplicē sonū.
Alia pdicat dei potētiā: ex sua magnitudine. **D**e
sapiam ex suo ordie. **D**e bonitate ex sua bonitate.
Ista cāpana hodie intrāctū siluit qđ ex toto pfusa fu
it. **B**erū. **A**d hoc petri expauit tota machina mū
dialis: et fere in antiquū chaos redacta fuit vnuer
sa. **A**n etiā philosophi vidētes eclypsim solis cō
tra naturā fieri dixerūt. aut ordo nature puerit?
aut elemēta mētunt? aut de? nature patit? et elemē
ta sibi cōpōnūt. **C** **Q**uartū est qđ tabule ho
die pcuriūt. **I**sta autē pcuriūt tabule representat
clamorē crucis que clamat iudeoz malitias et xpi
inocētiā. **S**ecūdo representat clamorē sanguinis qđ
clamat pro nob et ptra nos. **M**āpro nob clamat: pe
tens a pte misericordiā. **H**eb. xii. **A**ccelissi ad san
guinis aspersionē meli? loquētē qđ abel. **E**l clamat au
tē ptra hoies terrenos. **J**ob. xvi. **T**erra ne opas
sanguinē meū: neqđ iuuentur in te locū latendi cla
mor me? **E**t et nī sanguis xpi in cor? memoria:
qđ nō hñt de eo recordationē. **I**n cor? intelligētiā:
qđ nullā hñt meditationē. **I**n cor? uolūtate: qđ nul
laz hñt deuotionē. **E**t tertiū sonus tabule repitatur
sonū qui fuit in iherō. sigdē rps claustra iherōnalis
cōfringebat. ps. **E**t cū cōtriuuit portas creas: et ue
ctes ferreos pfregit. **A**ngeli ualēter clamabant.
Tollite portas pncipes uřas et. **S**ācti ptes subi
labāt. **D**ānati qui ibi reliqūant se habent. **D**emonēs
ululabāt. **E**t sic cōmīr? erat sonus sctiū: et sonus
gaudentium. i. **E**sdre. ii. **N**ō poterat cognoscere
qđ uocē clamoris letantiū: et uocē sctus populi.
Quarto son? tabule repitatur strepitū armorū que
fecerūt iudei in captiōe xpi. **E**xierūt enī ad ips
pīdū. cum armis. sustibus. et lateris: et gladiis.
Quinto son? tabule fit ad exercitādū tristitiā et me
rorē. **H**odie qđ ecclia oēs sonos letitiē tacet: et sa
cit tristite sonos. **M**ā tacet sonū cāpane et facit so

in tabule. Tacet lectioes: et facit lamentationes. Tacet catus letitie: et dicit car' meroris et tristitie. **E** Quicunq' est q' passioes alioq' scđoꝝ celebra-
mus cū gaudio: passionē autē xpi agim' cū lamen-
to. Cui' rō est: q' alij scđi passi sūt ppter se, ut. s. p.
sua passionē acqrāt gl'ias celestē. Et id in sua pas-
sioe et eo gaudem' q' ad eternā beatitudinē pueni-
rūt. Xps autē nō est passus ppter se ut. s. gl'ias acq-
reret quā hēbat. sed ppter pctā nra delenda. Alia
rō est: q' fleuit hodie sol qñ obscuratus est. Fleuit
terra: qñ ptemuit. Fleuerūt scđe mulieres. Luce
xxii. f. ille hierim nolite flere sup me. fleuerunt
apli. Et cātaf. Tristes erant apli de nece sui dñi.
Fleuit petrus. Mat. xvi. Egressus foras fleuit
amare. Fleuit brā virgo doloris gladio pforata.
Fleuit xps. Mat. xvi. Tristis est aīa mea usq' ad
mortē. Fleuerūt angeli. Ysaie. xxxii. Angeli pacis
amare flebūt. Fleuisset si possibile fuisset deus p
vidēs filiu suū tā ignominiose tractari. Ergo iter
tot fletus nullus debet gaudē. **F** **C**ertus: q'
missa hodierna nō hēt picipiū nec finē: q' itrois'
nō dī: nec cū bñdicam' dño finit: ad inuēdū q' q'
est picipiū et finis a nob recessit. Et etiam ille qui
est in tribulatioe nō idiget bñdictioe: sed cōpassio-
ne: et id nō dī bñdicam' dño. Nō hēt etiā ista mis-
sa mediū: q' sacra hostia nō pferat. ex eo q' uera
hostia. i. xps est hodie oblata. **B** **C**Septimū ē:
q' circa crucē ter genua flectim' ut illum honore-
mus qui ter fuit pro nob illusus. s. ab herode qui
ueste alba induit eū. Al. militib': qui ipm spinis co-
ronauerūt. Et a iudeis qui sibi in cruce existēti: in
sultauerūt. Facim' etiā ipm officiū in lingua gre-
ca et latina: q' iste due lingue ipz pntent et adorāt.
Lingua vō hebraica ibi silet: q' iudei xpm nō cōfi-
tent. **B** **C**Octauū est q' añ crucē totalisit nos p
sternim' et postea osculamur. Ipe enī ppter nos
se pstravit usq' ad terre susceptionē. Phil. ii. Se-
menism' erinansuit formā sui accipiens. Usq' ad
terre habitationē. Baruch. iii. Post hec in terris
visus est: et cū holb' puerfatus est. Usq' ad terras
per mortis deiectiones. Hierē. xvi. Fortis ipegit
in fortē, et ambo parit corruerūt. Usq' ad trepe-
nationē. Eccl. xlii. Penetrabo iseriores ptes fre-
et ipiciā oēs dormientes: et illuminabo oēs sperantes
in dño. **I** **C**Monū est: q' hodie ecclesia pro oib'
orat. Cuius rō est: q' hodie xps fuit ualde pius in
parcēdo. qñ dixit Luc. xlii. Pat' dimitte illis: q'
nesciūt qd faciūt. Fuit ualde liberalis in largiēdo
q' ad modicā peitionē dedit larroni celum. Fuit
ualde largus in donādo: q' nō guttā sed totū san-
guinē pro nra redēptioe dedit. ps. Apud dñm mi-
sericordia: et copiosa apud eū redēptio. Jō ecclesia

ad similitudinē xpi est hodie multū liberalis in oran-
do: et multū pia in parcēdo. **R** **C**Decimus est:
q' hodie fideles ecclesias oēs et altaria scđoꝝ visita-
re pſueuerūt. Cui' rō triplex est. **P** **P**ria est: q' illa
talis visitatio representat visitationē aploꝝ et scđarū
mulierū qui crebro sepulchri dñi visitabāt. **S** **C**e-
cūda: q' xps hodie oēs scđos qui fuerūt a pncipio
mūdi usq' tūc pſentialit visitauit dū ad limbum
descēdit. Luc. i. Visitauit nos oriēs ex alto. **T** **C**er-
tia rō est: q' scđi debēt hodie eē liberales: q' hodie
de carcē fuerūt liberati. Sigs enī de carcē libera-
ret et ad iperū sublimaret illū diē multū diligeret
et in illa die multū liberalis eēt. Merito igit fide-
les sanctos hodie visitāt: ut ab ipsis de carcere li-
beratis et in imperium celeste sublimatis benefi-
cia obtinere ualeant.

C **S**abbato pasche Sermo primus:

Enit maria magdalena et altera ma-
ria vidē sepulchri. Mat. h. ult.

A Magna dignitas est sepami dici eo
q' sabbatū appellat. q' in eo tota trinitas reguit.
Nā pī in ope creatiois qd fuit op' infinite potētie et
attribuit pī: reguit ab oī ope qd patrarat. **F** **I**l-
in opere re-creatiois qd est op' sapie et attribuit filio
reguit in monumēto inuolūt syndone. Spūs san-
ctus reguit hodie in vīgine: q' ceteri apli et mulie-
res a gfa spūs scđi ceciderūt. In vīgine autē ipa gfa
et fides firma pmasit. Quia igit hodie xps in se-
pulchro reguit: id scđe mulieres frequēter vīsi
habāt. mō ut corp' eius inuēerēt. mō ut ipm mor-
tuū deslerēt. mō ut ipm sublatū inqrerēt. Jō dici-
tur in auctoritate pmissa. Venit maria magdale-
na et c. Circa igit sepulchri dñi tria sunt notanda.
P **P**rio qle fuit eius sepulchri. **S** **C**ecūdo qlis fuit
ei' sepultura. **T** **C**ertio qliter nos cū eo sepeliri de-
bemus. **B** **C**irca pīmū notādū q' sepulchz
xpi fuit nouū: sic dī Mat. xvii. Et hoc fuit tripli-
e de causa. **P** **P**rio ne crederet q' nō ipse sed ali-
surrerisset. Jñā rōnē tāgit Amb. in li. de vīginib'
dicēs. Bñs Matthe' monumētū nouū dixit: ne
monumēto ueteri alius surrexisse crederet. **S** **C**e-
cūdo ppter reuerētiā xpi. Jñā rōnē assignat Au-
gu. dicēs. Sicut in utero marie nemo ante euz et
nemo post eū fuit. ita etiā in illo monumēto nul-
lus añ eū nullus post eū fuit. **T** **C**ertio ad signifi-
cādū q' qui xpi corpus vult recipere debet hēre no-
uitatē in corde. Corpus qdē nřz mō est nouū in iu-
uētute. mō uetustū in senectute. mō putridū in mor-
te. Spūs autē nō debet taliter uariari: sed debet se
per in melius renouari. **E** **S**ūt tñ qdā quorū
spūs ē uetustus per pctā malitiā. Alī monēt apls
i. Cor. v. Expurgate uetus fermentū ut sitis et.

Sabbato sancto pasche

Alii sicut quorum spiritus est putridus per consuetudinem loca.
 Jobel. i. Computruerunt membra sua in stercore suo.
 Alii sunt quorum spiritus est nouus per puritatem cordis et
 munditiam. An dicit apostolus. i. Cor. iiii. Et his qui foris
 est non homo corruptus. tamen is qui est? et renouatur de die in diem.
 talis qui habet istam nouitatem dignus est recipere corpus domini. i.
 Cor. v. Epulemur in asimis sinceritatis et veritatis.
 D. Secundo sepulchrum christi non fuit solum proprium sed alie
 nium. et hoc tribus de causis. Primo ad ostendendum quod non
 beatus desiderat a morte. ista ratio tangit Ambrosium. lib. de
 virginibus. di. bñ sicut istas alienum fuit monasterium christi. ha
 bebat tam multa quam sub lege sunt mortis. victor mortis non
 habuit tam multa. non enim ille sepulchrum mortis desiderabat
 quod de morte tristis proprius querebat. Idem ille. et monachum. ut
 quod illi sepulchrum quod triduo temporis spatio non tantum in sepul
 chro mortui facit ut velut in lecto dormientes quiescit.
 Ipsi enim temporis breuitas declarat potius solum fuisse quam
 mortem. Secundo ad ostendendum quod non per suam sed per alie
 nam moriebatur. Ambrosius. Ita in alie sepultura dominus in
 cuit. quod per alie moriebatur salute. ut quod illi propria sepul
 tura: quod in sepulchrum mortem non habebat. Tercio ad ostende
 dum suam paupertatem. sic enim. alie domo voluit nasci et
 in aliena domo perferri. sic in alio monasterio voluit
 se sepeliri. Mattheus. viii. Vulpes foveas habent et volu
 cres celi nidos. Filius autem hominis non habet ubi caput suum
 reclinat. ac si dicat. nec in morte mea habui sepulturam
 nec in vita mea habui nidum. domum in qua possem commora
 ri. nec in nativitate habui lectum in quo a me mea potue
 rit reclinari. E. Tercio monasterium fuit gradus la
 pide siue sacro clausum cuius triplex est ratio: quorum due prin
 cipales sunt spirituales. tertia est mystica. Prima est ne ipso
 eius bestias esset aptus. Secundo ratio tangit gloriam dei. ad
 voluit sacrum magnam ad ostium monasterii ut non possit
 apiri sepulchrum sine auxilio multorum. Tercia ratio est
 mystica. per hunc insinuat quod illi qui corpus christi debet sus
 ceipere debet esse clausus ne peccati in eorum corda possit irra
 re. F. Sicut autem quatuor sara que ad cor debet aduolui
 ne peccati possit irare ut dicit Bernardus. s. pudor. timor do
 lor et amor. Multi enim sunt qui per pudorem hominum dimittunt
 peccare. Alii sunt qui cessant a peccatis per immensitatem do
 loris quod habent de ipsis peccatis. Alii sunt qui vitant peccare
 per timorem pene eterne ne ipsas incurant. Alii per amo
 rem glorie ipsas perducunt. Ita sunt quatuor sara ignea que de
 beant monasterium cordis claudere. ne illud aliquid peccati pos
 sint irare. Dicit tamen idem Bernardus. quod duo pilae. s. pudor et
 dolor non sunt fortia multum ad resistendum quod sepe pudor so
 latum capit de peccatis multitudinem dolor de aliquid hominum
 mundi solatio deo. validius multum ad resistendum peccatis.
 amor dei est virtus perfectissima. inspectis vero timor supplicii.
 B. Quarto monasterium christi fuit monasterium iusti
 filii. Ioseph qui erat vir iustus et bonus. ut dicit Lucas. xxiij.
 Voluit autem christus sepeliri non in monasterio pilati sed iusti.

Primo ad ostendendum quod christus non regnasset nisi in corde tu
 sti. vñ Ambrosius. super Lucam. Bñ christus in monasterio iusti vo
 luit sepeliri ut beatus filius hominis ubi caput suum reclinat.
 Christus enim non quiescit in alio avari cum sit spiritus. sed nec in
 alio luxuriosi cum sit lutosus. nec in alio superbi cum sit uer
 tosus. sed in alio iusti cum sit floridus tunc illud dicitur. i. Le
 ctul? non floridus. Secundo ad inuendum quod non deat apostolus
 per peccatorem imolari. nam enim fuit iter dux a alia. quod
 hostes bestiales facit? erat spiritus. Viri iter peccato
 res ut eos iustificaret. mortui est iter latroces ut vñ
 iustificaret sed hodie regunt in monasterio iusti. si enim.
 voluit apostolus peccatorem per peccatorem? moritur
 si enim erat. Romanus. vi. Christus resurgens ex mortuis iam non mo
 ritur. mors illi ultra non dñabit. Tercio ad inuendum
 quod in hac vita sint mixti boni et mali. post mortem tamen
 per se erunt boni. s. in celo. et per se erunt mali. s. in inferno. et
 per se erunt mediocriter boni et mediocriter mali. s. pueri
 qui erunt in limbo. Secundo videndum est quod christus fuit tu
 mulus. nam ipse fuit syndone involutus? ut dicit Lucas. xxiij.
 Fuit vnguento perfectio ex myrrha et aloes functus? ut
 a putredine euaret. ut dicit Iohannes. xij. Fuit libebris cum
 aromatibus ligatus? ut huiusmodi. b. Per ista autem signi
 ficant illa que et nobis feci desiderari assumptis ea que ex
 carbore agnitionis inflammat nuda pectora: et illuminat cor
 da nostra. enim tamen celestis electuarii quod perfectio celestis
 vnguentarii facies pigmenta sanitatis. Iquatu? igitur cor
 per christi cadit eternum regit magnam mentis puritatem. et
 b. signat per syndonem mundam. An dicit ibi glo. syndone
 munda involuit seculum per pura mentem esse suscepit. Iquatu?
 est pantis angelice? de recipi cum deuota oratione. b. significat
 per aromata. Apoc. viii. Ascendit fumus ardarum. i. i. c.
 foy de ofonibus scorum de manu agni coram deo. Iquatu?
 est carbo diuinus? de recipi cum mente ab omni huiusmodi vitio
 desiccata. sic enim ignis non inflammat ligna huiusmodi sed de
 siccata. sic et carbo diuinus non inflammat corda nisi que inierit
 ab huiusmodi vitio desiccata. et illud significat per aloes
 quod huiusmodi vitio desiccata. i. c. est celestis electuarii re
 git corda a cibis noxiis. i. a peccatis euacuat. et illud
 significat per myrrham que est amara. et significat per tri
 tionem que omnia peccata expellit et euacuat. T. Tercio
 videndum est quod debemus cum christo sepeliri spiritualiter. Dicit
 enim apostolus Romanus. vi. Qui sepelitur enim sumus? cum christo. se
 pulchrum autem illud in quo debemus sepeliri est ipsa reli
 gio. in qua ipse religiosus spiritualiter debet mori et sepeli
 ri. Alii simili autem de religiosus mortuo quatuor ad
 plura. R. Primo quatuor ad cessum. sic enim mortui non
 hil habent proprium sic et religiosus nihil sibi de retine.

sed in cōs diuīdē. q̄libet laic⁹ v3 dicē illd̄ Job. i. Nudus egressus sū de utro m̄ris mee ⁊ nudus reuertar illuc. Religiosus autē v3 ēē nudus ⁊ i gressu ut nihil sibi reticet. nudus i. pgressu ut nihil possi deat. nudus post egressū ut nihil i morte post se reliquat. ¶ Scdō v3 assimilari q̄tū ad sēsū ⁊ motū. sic enī mortu⁹ p̄uas sēsū ⁊ motū. sic ⁊ religiosus v3 ēē mortu⁹ q̄tū ad delectatōes q̄ ad sēsū carnis p̄tinēt. ⁊ sic mortu⁹ nō mouet motu p̄pō s3 aliēo. sic v̄sus religiosus n̄ v3 duci motu p̄pō uolūtatis s3 ad ip̄ius sui sup̄ioris seu rectoris. ⁊ sic mortu⁹ se mouēt n̄ p̄dicat. sic ⁊ religiosus v3 plato se regēt n̄ p̄dicē. s3 i oib⁹ obedire. An̄ dicē Ysa. l. Dñs aperuit mihi aurē: ego autē n̄ p̄dico: retrorsū nō abij. ¶ Tercio v3 assimilari q̄tū ad domiciliū. q̄ sicut mortu⁹ claudis i seplebro. sic religiosus v3 ēē clausus i claustris: sic mortu⁹ n̄ erit de monuīto nisi ad iussione dei q̄i sibi riceat. Surgite mortui uenite ad iudiciū. sic nec religiosi debēt exte claustris sine iussioe plati. sic mortu⁹ n̄ murmurat q̄i trasfert de monuīto i monumētū. sic nec religiosus v3 murmurare q̄i trasfert de mōasterio i mōasteriū. ¶ Quarto marie v3 assimilari morti xpi iuxta illd̄ Ro. vi. Si cōplāti facī sum⁹ siluādinī mortis illi. s. xpi. sil⁹ ⁊ resurrectionis erim⁹. In morte enī xpi aīa fuit a corpore sepata. tñ aīa ⁊ caro deitati fuerūt vnite. sic in v̄o religiosus aīa v3 separi a carne. s. ut carni nō p̄stet in aliquo amore carnali. aīa tñ ⁊ caro debēt deo ēē vnite. aīa per amorē. caro per incorruptionē ut possit dicē eus propheta. cor meū ⁊ caro mea exultabūt in deū vīum. ¶ Eodem die. s. sabbato pasche Sermo scdō.

Aspiculus myrrhe dilect⁹ me⁹ mihi iter ubera mea cōmorabit. bot⁹ cypro dilect⁹ me⁹ mihi i vicis engaddi. Cant. i. A Virgo brā i xpi p̄sione mltā hūit amaritudinē. id̄ dic. fasciculus myrrhe tē. In sua aīa resurrectionē mltā hūit leuitā ⁊ exultationē. id̄ s̄dit bot⁹ cypro dilect⁹ me⁹ mihi i vi. enga. In cypro enī nascit vinū optimū qd̄ ē le tificatiū. In vicis engaddi nascit balsamū odoriferū. Dic⁹ v̄go brā dilect⁹ me⁹ fuit mihi myrrha amaritudo i sua p̄sione. s3 fuit mihi vinū cūditatis ⁊ balsamū odoris i sua resurrectionē. Et sic p3 q̄ i v̄bis p̄positis duo tāgunt. s. i amaritudo dolor⁹ quā brā v̄go hūit i filij p̄sione. ⁊ i gau diū cordis qd̄ hūit i ei⁹ resurrectionē. Circa p̄mū tāgunt tria. ¶ P̄mo magnitudo amoris. cū v̄. dilect⁹ me⁹. ¶ Scdō magnitudo doloris cū v̄. fasciculus myrrhe. ¶ Tercio magnitudo deuotiōis cū v̄. iter ubera mea cōmorabit. ¶ Circa p̄mū notādū q̄ brā v̄go dilexit filiū sapiētē ⁊ discretē; q̄

saluationē hūani gñis p̄posuit passiōi filij sui q̄. uis cū itime diligeret. q̄uls sciret q̄ ip̄e i sua p̄sione mltos dolores h̄iet. nunc q̄ tñ uoluit sibi dis suadē ip̄as p̄sione p̄p hūani generis saluationē. B Notādū autē q̄ i corde v̄ginis pugnabāt duo amores ⁊ duo dolores. duo amores erāt amor filij. ⁊ amor hūani gñis. Amor filij nolebat xps pati. amor hūani gñis uolebat ip̄s pati: sed tñ amor gñis hūani sup̄auit amorē filij. Silr pugnabant duo dolores. s. dolor: quē h̄itura erat de morte filij. ⁊ dolor quē h̄ebat de n̄ra p̄ditione. s3 dolor: quē h̄ebat de n̄ra p̄ditione sup̄auit dolorē quē h̄itura erat de morte filij. An̄ poterat dicē cū aplō illud qd̄ v̄. P̄hil. i. Mihi viuē xps ē ⁊ mori lucrū. ac si dicat. vita filij mei: vita cordis mei ē. mors v̄o sua ē lucrū gñis hūani. ¶ Scdō p̄it magnitudo doloris sui: cū v̄. fasciculus myrrhe. Myrrha. n. ē amara. fasciculus igit myrrhe ē collectio passionū xpi: q̄rū p̄ideratio magnū p̄stabat sibi dolorē. ip̄e autē dolor cābat i ea ex rōne filij: ex rōne sui: ex rōne sup̄plicij. ¶ Lau sabat qd̄ i ea dolor ex rōne sui q̄ mī erat ⁊ nālīr dolet mī de afflictioe filij. ¶ Scdō ex eo q̄ erat tota mī. q̄ enī dolor diuidit i mltis mior iuenit i singulis. s. enī aliq̄ mī filiū amittit: dolorē suū cū p̄e p̄diuidit. ⁊ id̄ tal⁹ dolor: ex tali v̄ uisioe quodā mō minuit. Virgo autē brā cū nullo dolore suū diuidē potuit: q̄ nullus p̄i ibi erat. ¶ Tercio ex eo q̄ erat vnic⁹ mī si aliq̄ mī filiū p̄didit cō solationē accipit q̄i alios h̄et ul⁹ h̄ie sp̄at. v̄go autē Maria nullū h̄ebat aliū: nec se h̄ie sp̄abat. An̄ poterat dicē illd̄. ij. Reg. i. Dic mī vnic⁹ amar filiū ita te diligebat. ¶ Quarto ex eo q̄ p̄is erat ad vidē dū. q̄ aliq̄ mī audit filiū suū mortuū mltū dolet s3 q̄ horribili morte ip̄s audit fuisse occisū: magis dolet. q̄ v̄o an̄ oculos suos videt filiū suū occisū: q̄ videt filiū suū occidē ⁊ horribili morte necari: ⁊ an̄ oculos suos h̄ oia fieri. ¶ Quinto ex eo q̄ erat ad luuādū sp̄otes. magna p̄olatio ē ali cui mī q̄ filiū suū i sua morte osculāri ⁊ āplexari ⁊ adiuuare p̄r. hec autē i nullo filiū suū poterat tñc ad iuuare. audiebat enī cū sitire ⁊ nō poterat ei potū porrigē. videbat ip̄m vulnerib⁹ plenū: ⁊ nō poterat vulnera alligare. asp̄iciebat ip̄s sāguie plenū ⁊ nō poterat licho extergē. videbat ip̄s male captū teneri ⁊ ip̄s nō poterat libare. videbat ip̄s caput male tenēre ⁊ nō poterat sustētare. videbat ip̄s i cruce h̄erē ⁊ nō poterat lachrymas extergē. videbat ip̄m exp̄irasse ⁊ nō poterat āplecti nec osculāri. videbat sāguinē in fra affluē ⁊ nō poterat recolligē. ⁊ id̄ poterat dicē illd̄. j. Reg. i. Mulier iselir nimis ego sum. ¶ Sexto ex eo q̄ nullum h̄ebat adiutoriū: q̄ oēs

In die sancto pasche

apli eā reliquāt. id nō hūit nec ipsa nec filius adiu-
uātē in tribulationib⁹ illis. Eccli. ij. Respicies erā
ad adiutoris holus ⁊ nō erat: nec aliquē cōpatiēte.
ps. Sustinui qui sil⁹ p̄tristaret ⁊ nō fuit: nec aliquē
psolātē. An⁹ legi: qui psolaret ⁊ nō iueni. ⁊ Scdo
causabat ille dolor: in ipsa: rōne filij. multū enī do-
let mī qm amittit filiū bonū ⁊ sapiēte: ⁊ sibi in oib⁹
obediēte. ipsa vō amittit filiū de quo ipsa dicit.
Ego mī pulchre dilectiōis ⁊ timoris ⁊ agnitōis
⁊ scē spei. Amittēbat qdē filiū mīsem tā dulcē doli-
gēte. id dicit. ego mī pulchre dilectiōis. filiū mīse
tā humilr reuerētē ⁊ filialiter timētē. id s̄bat. ⁊ ti-
moris. filiū in cruce mīse tā feliciter agnoscentē. id
s̄bat. ⁊ agnitōis. filiū erga matrē tā piū ⁊ clemē-
tē. id s̄bat. ⁊ scē spei. **D** ⁊ Tercio causabat ipse
dolor: rōne supplicij. videbat enī filiū suū pati pe-
nā ignominiosā: q̄ iter duos latrones tanq̄ latro
fuit positus. penā acerbā in locis neruosis ⁊ mari-
ne sēsitūis fuit vulneratus ⁊ pforatus. penā olu-
turnā. q̄ ab illa hōra noctis qua captus fuit usq̄
ad hōrā nonā qua expirauit in supplicijs ⁊ dolori-
bus semp fuit. penā iniustā. q̄ sicut dī. j. Pet. ij.
Peti nō scē nec iustus est dolus in ore eius. Et
q̄ vgo brā fuit tāta amaritū die plena poterat dicē
illud Ruth. j. Ne uocetis me noemi. i. pulchrā: s̄
uocate me mara. i. amarā: q̄ amaritudo repleuit
me oīpōris. **E** Tercio ponit magnitudo sue
deuotionis: cū dī. Inter uba mea cōmōrabī. In
aīa tria sūt ubera. s. memoria. itelligētia: ⁊ uolun-
tas. Inter ista tria uba brā vgo istū fasciculū myr-
rhē. i. collectionē penarū filij sui portabat. In me-
moriam per p̄tinuā recordationē. In itelligētia per
assiduā meditationē. Et in uolūtate per mellisūā
deuotionē. **S** Scdo ponit magnitudo gaudiij qd
ipsa hūit de filio in resurrectionē: cū dī. botrus cy-
pri. **F** Ad solū autē de hoc ipsa gaudiū est s̄ etiaz
oēs creature. s. sapiores: medice: ⁊ iseriores. **S** Su-
periores. i. angeli gaudiū sūt p̄p̄ n̄am redēptionē.
p̄pter suā repationē. ⁊ p̄p̄ xpi glificationes. id dī
Jobel. iij. In illa die stillabūt mōtes dulcedinē ⁊
colles fluēt lac. Et ecclia addit. ⁊ mel. Lac est dul-
ce ⁊ mel est dulcius. dulcedo cōp̄hēdit oēm rem
dulcē. Mōtes igit ⁊ colles. i. angeli maiores. me-
diocres: ⁊ minores afficiunt dulcedine magna de
n̄ra redēptionē. maiori de sua repatiōe. maxima de
sua glificatione. **S** Tercio gaudiū sunt medic-
i. hoies. An⁹ p̄p̄a dicit. Hec dies quā scē r̄is ex-
ultemus ⁊ letemur in ea. Debent oēs hoies in xpi
resurrectionē multū gaudē: q̄ per suā resurrectio-
nē facti sūt angeloz p̄ciues ⁊ socij. An⁹ sup illud
Mat. ult. Nolite expauescē. Dicit S̄ieg. Eos au-
tē cur expauescis qui ufos p̄ciues uidetis. Facti

sunt f̄res xpi. vñ post resurrectionē suā xpus aplos
f̄res uocauit dicēs Jo. xrr. Eade ad f̄res meos ⁊
Facti sūt in aīa ⁊ corpe glificati. nā mō in aīa sto-
lā felicitatis accipiūt. in futuro autē in corpe stola
mortalitatis hēbūt. Propt ista tria dī. B̄ster. viij.
Judeis. i. scis dēū p̄stētib⁹ ⁊ laudātib⁹ noua
lur oriri uisa est. gaudiū honor: ⁊ tripudiū. hēbūt
enī magnū gaudiū de angelica societate. honorē
imēū de xpi s̄nitate. ⁊ magnū tripudiū de corpis
⁊ aīe felicitate. **T**ercio gaudiū sūt creature iserio-
res. i. scī p̄ies in limbo positi qui erāt ibi i magna
desolatiōe. ⁊ p̄pter locū: q̄ erāt in loco isimo q̄ de-
bebāt eē in loco supmo. i. in celo. ⁊ p̄pter dānū: q̄
erāt in caligine iserni qui debebāt eē in uisione dei.
⁊ p̄pter p̄sōtiū: q̄ hēbāt demonū uicinītatē q̄ de-
bebāt hēre angeloz societate. s̄ hōdie exultauerūt
ualde: q̄ xps de loco isimo eos extraxit: ⁊ in sua
ascēsiōe eos in celū reduxit: suā brām uisionē eis
reddidit: ⁊ angeloz socios eos scē. An⁹ dīc de eis
Ysa. xrr. Gaudiū ⁊ letitiā obtinebūt. fugiet dolor
⁊ gemitus. hūerūt enī gaudiū: q̄ affecuti sūt diui-
ne uisionis aspectū. hūerūt letitiā: q̄ dimiserūt lo-
cū isimū ⁊ affecuti sūt celū. **F** ugit ab eis dolor
⁊ gemitus: q̄ euaserūt tā horredū cōsōtiū demo-
num: ⁊ affecuti sunt cōsōtium angelorum.

In die sancto pasche Sermo primus.

Maria magdalene ⁊ maria iacobi ⁊ sa-
lome emerūt aromata ut ueni-
entes vngerēt iesum. Mar. ult. Quāuis
multe mulieres dñz seq̄rent: iste tñ tres p̄cipue ue-
nerūt: q̄ xpo plus obligate fuerūt: ex eo q̄ m̄lta be-
nēficia ab eo receperāt. **M**aria enim magdalena
multus xpo tenebat: q̄ ab ea septē demonia eiecit.
Maria autē iacobi multū xpo tenebat. cum q̄ ne-
pos suus erat. tñ q̄ tres filios suos. s. iacobum al-
phe: simonē ⁊ iudā cardinales. i. aplos fecerat.
M Tercia maria. s. filia salome similiter xpm mul-
tū diligere tenebat. tñ q̄ nepos suus erat. cum q̄
ipse duos filios suos. s. iacobū ⁊ ioānē aplos fece-
rat. In p̄nti euāgelio de duobus fit mētio. **F** de
sanctarū mulierū deuotione. **M** de angelica appa-
ritiōe. **M** Deuotio autē scārū mulierū in tri-
bus attēdit. **P**rimo in hoc q̄ xpm uoluerūt vn-
gere. vñ dī: emerūt aromata. i. vnguēta aromati-
ca: ut uenientes vngerēt iesum. **S** Scdo in hoc q̄ tē-
pestiue uenerūt uolētēs ad monumētū accedē. vñ
dī: ⁊ ualde mane nua fab. ⁊c. **T**ercio in hoc q̄
dīc q̄ monumētū desiderabāt aptū iuenire. vñ dī:
⁊ dicebāt adiūicē. qs reuol. nob lapi. ab ostio mo.
B C̄irca p̄mū notādū q̄ ex maḡ deuotiōe uole-
bat corpus xpi vngē. Cōsuetudo enī erat antiquus
corpa mortuoz iungē ut p̄fuerēt a f̄ore a vñitū

corroſione: ⁊ ab icineratiōe. ſed iſte mulieres erāt
decepte: qꝫ corpꝫ xp̄i deitate erat baſamātū. ⁊ iō ſi
per decē millia annozꝫ in tra ſaciſſet nō potuiſſet
putrefieri nec icinerari: nec a vmbibꝫ corrodi. In v
iſi ſetē mulieres uoluerūt oſſēdē dilectionē mor-
tuo quā h̄erūt viuo. ¶ Pauci enī ſūt qui ami-
cum uere diligant in vita: qꝫ fere omnes amicū
diligūt ppter ſua nō ppter ſe. Eccl̄. vi. Eſt amicꝫ
ſociꝫ inſeſe ⁊ nō p̄māebit in tpe neceſſitatis. Pa-
ciores ſūt qui diligāt in morte: imo ſepe parētes ſi-
lij: ⁊ filij parētibꝫ aduerſant in morte qñ pro ſalu-
te aie uolūt aliqꝫ ordiare. Pauciſſimi ſūt qui dili-
gāt poſt mortē: qꝫ modicū ⁊ filius p̄tis ⁊ p̄i filij: ⁊
amicꝫ amici obliuiſciſc. p̄s. Obliuiſcī datus ſū tan-
qꝫ mortuꝫ a corde. Idē. perijt memoria eozꝫ cū ſo-
nitu. Eozꝫ enī memoria perijt cū ſonitu cāpanarū
uel palmarꝫ ſine clamorꝫ ſine ſletuū. Iſte autē mu-
lieres dilexerūt xp̄m in vita: qꝫ ſeq̄bant eū p̄dicatē
Luc. viij. Seq̄bat eū maria magdalena ⁊ alie mu-
lieres que miniſtrabāt ei de facultatibꝫ ſuis. Dile-
xerūt eus in morte: qꝫ aſſociauerūt eus in cruce pē-
dē. Joānis. xij. Stabāt ſupra crucē ieſu m̄r eius
⁊ ſoror m̄ris eius. Dilexerūt eū poſt mortē qꝫ uo-
luerūt eus vngē in monuſtō facētē: ſicut dī h̄ic.
E. Sed mirū videt qꝫ brā vgo cū iſtis nō iuit: ſ:
domi remaſit. Sup hoc p̄it tres cauſe assignari.
¶ Una eſt: qꝫ m̄r ſepulchrū filij recēter ſepulcꝫ ſi-
nenimio dolore vidē nō poſſet. Sic brā vgo ſepul-
chrū filij vidē nō potuiſſet qñ gladius doloris eiꝫ
aſas p̄foraſſet. Et ſatis pbabile eſt qꝫ ſi ire uolu-
iſſet ioānes eius cuſtos nō p̄miſſet. imo etiā ceteri
ap̄li diſciſſet ioāni. Nō p̄mittas eā illuc ire: qꝫ ſi iue-
rit tātū ibi flebit ⁊ ſe mactabit qꝫ fere ſe occider.
¶ Secda cauſa eſt: qꝫ in paraſceue ⁊ ſabbato tātū
fleuerat ⁊ in tātē ſe mactauerat: qꝫ ſuſtinē nō uale-
bat. An̄ diē Herū. qꝫ opoſuit qꝫ iter manus diſci-
puloꝫ tanqꝫ ſemiuia de cruce ad domū p̄p̄iam
deportareſ. Aug. Illa qꝫ pia m̄r in via dolore
eſulās ⁊ pectora delicata p̄tūdēns. ita ip̄a viſcera
oia qꝫ fatigauerat mēbra. ut ſi ſeſu deſiciēs vir po-
tuiſſet venire ad xp̄i funus. ¶ Tercia cā eſt: qꝫ iſte
mulieres corpus xp̄i in monuſtō adhuc eē pu-
tabāt. Brā autē vgo ſciebat qꝫ ibi nō erat: ſed qꝫ ſaz
reſurrexerat ⁊ iō illuc ire nolebat. ¶ Et pie ere-
dēdū eſt qꝫ ſibi ap̄i oēs xps appuerat. Nō p̄or oſſē-
di triplicē. P̄io per auctoritatē. Sedulus enī
magnus ⁊ antiquus doctor eccl̄ie agēs de xp̄i ap-
paritiōe diē. Semp vgo manēs huius ſe viſibus
aſtās luce palā dñs p̄us obulſit. Secdo per eccl̄ie
om̄ae antiquā ⁊ pbatā p̄ſuetudinē. Sūmus enī
diſciſer ad ſcēz marīa maiorē in die p̄ſepe p̄maz
tationē celebrat: per hoc inuēs ad beatā marīa p̄i

ma facta fuisse appitione. Tercio per quadā morālē rōnez. Deus enī pcepit. Honora patrē ⁊ mīez. Sed si ēēt aliq̄ filius in ultra marinis ptiō p̄stītutus de quo mī i. elerisset q̄ mortuus ēēt: ⁊ tādē sanus rediēs psonas extraneas uisitaret ⁊ ad mātē tribulatiōē ultimo accederet: iste bon⁹ filius nō ēēt nec mīez honorasset. Sic etiā xps mīez nō mltū honorasse uidere si p̄us alios de sua resurrectione testificasset: ⁊ tādē mīi desolate apparuisset. ¶ Secdo deuotio istarū mulierū ostēdit in hoc q̄ ualde rēpēstīue uoluerūt uenire. Jō dī. Et ualde mane vna sabbatoz uenitūt ad monumētū orto iā sole. Sed si erat ualde mane quō sol iā ortus erat. Ad qd̄ dicēdū q̄ iste mulieres erāt habitātes in ciuitate. Sepulchrū aut̄ xpi erat extra ciuitatē. Jpe aut̄ ualde mane surrexerūt. Sed q̄ uia lōga erat: ⁊ honestas dñas nō licet currē: sed mature iccedē. Et postea ciuitatis tarde aperiebātur: iō iā ort⁹ erat sol qñ ad sepulchrū puenērūt. Est ergo sēsus. ualde mane uenitūt. i. uenire iecerunt. orto iā sole. s. qñ puenērūt. ¶ Al sol duplici dī oriri. Al quātū ad fulgorē suū quī dī aurora. uel quātū ad sperā suā. ¶ Primo mō nō sedo ort⁹ erat sol. An̄ dīc Aug. orto iā sole. i. cū celū ab oriētīs pre albesceret. Al nocte solis itelligit xps quī duplici fuit ortus in hoc mōdo. s. de mīis utero: per natiuitatē penosā. Et de sepulchro: per natiuitatē gloriofam. ¶ Est ergo sēsus. ualde mane uenitūt. sed tñ uerus sol. i. xps quī pus ort⁹ fuerat in hoc mōdo natiuitate carnali: iā ortus erat natiuitate celesti. ¶ Tercio deuotio istarū mulierū p̄stīt in hoc q̄ monumētuz aptū uidē desiderabāt. An̄ dicebāt. Quis reuoluet nob̄ lapidē ab ostio monumētī zc. ¶ Monumētū qdē triplici clausū erat. grandi lapidis ad os eius aduolutiōē. sigillī impressiōē. ⁊ militū armatoz deputatiōē. Et iō mulieres nō spabāt itrare se possē: q̄ lapidē tā grāde cū ipe ēēt fragiles remouē nō possēt. Et milites eas fugarēt ⁊ sigillū p̄sidis frāgē n̄ auderēt. Xps aut̄ quī eruit de clauso utero mīis: ⁊ qui intrauit ad discipulos sanctus clausis: ipe eruit de monumētō lapide clauso: saluis sigillis: ⁊ custodib⁹ ex paucis factis. Postq̄ aut̄ resurrexit angelus lapidē reuoluit ut sic mulierib⁹ aditū irociādē daret. Et q̄ ppter mulieres ires timuissent: iō milites facti sūt sicut mortui: ut dīc Mat. Fuerūt enī ita exterriti ex terribili āgelica uisione: sic dīc Mat. ex monumētī tā subita ap̄tione: ⁊ ex terre magna cōcussīōē. Sic enī dīc Mat. xlvij. Terremotus factus est magnus zc. ut. s. milites exterreret. uel ut terra de xpi resurrectione letitiā mōstraret. Sic enī in passione mora est in signū tristitiē: sic in resurre-

etione mota est in signū letitię. Vel s; Glo. Ideo
 terremotus fact' est: ut per hoc significaret corda
 terrenorū per fidē passiōis et resurrectionis mouen-
 da. ¶ Sedo in euāgelio sit mētio de angeli
 appitiōe: qui quorū fecit erga mulieres. Nam
 pmo pfortauit eas dicēs. Nolite expauescere. R
 In hoc enī cognoscit bon' āgelus a malo: q; bo-
 nus in pncipio terret et suo fulgore. In medio cō-
 fortat et sua allocutiōe. In fine lenificat et imēsa cō-
 solatiōe. Malus autē āgelus ecōuerso. In pncipio
 terret et sua terribili visione. In medio decipit et
 fallaci pmissiōe. Et in fine pstritat et sbeccata de-
 ceptiōe. ¶ Sedo ipas pfortatas et de resurre-
 ctione certificatas ad aplos destinauit dicēs. Ite
 dicite discipulis ei' et petro q; rē. ¶ Prima mulier su-
 it media iter spētē et hoīes: trahēs ipm ad pātiō-
 nē. ¶ Sedo mulier. s. vgo brā fuit media iter deū
 et hoīes: faciēs nostrā recōciliationē. Ite autē mu-
 lieres fuerūt medie iter āgelū et aplos: ānūciantes
 eis nřaz saluationē. Iaz nō pōt hō cōqueri de mu-
 liere: q; si pīa dānauit: scđa saluauit. tertia annun-
 ciauit. Si pīa fuit causa mortis: scđa fuit causa
 vite. tertia nūciatū salutis eterne. ¶ Terto
 ipas ad petrū specialit' misit: cū sibi iūrit. Et petro.
 Petrū solū noiauit triplici de causa. ¶ Prima est
 quā pōt s; neg. dicēs. Petrū uocat et noīe: ne de-
 speret et negatiōe. Si enī noīat' eū nō expimeret
 qui magistrū negauerat: uenire iter discipulos nō
 auderet. Iō spāliter dixit petro qui idignū se iudi-
 cabat discipulatu: q; ter negauerat: sed petrū nō nō
 cēt qm nō placēt. ¶ Sedo causa est ut angelus sibi
 tanq; sūmo pōntifici honore deferret. Si enī quis
 pape ul' collegio cardinali litteras mitteret papā
 uolatiu expimeret: cardiales vō in genē proferret.
 Angelus igit notatiz petrū exp'ssit tanq; sūmū: di-
 scipulos autē generalit' tanq; collegiū. ¶ Tertia cā
 est: q; petr' iter p'rat agnosceēs: seu discalciat' siue
 dissoluēs. Ille enī xpm iuenit qui deū et se ueracit'
 agnosceit. qui affect' suos ab amore carnali discal-
 ciavit. q oēs colligationes ipietatis a se dissoluit.
 ¶ Quarto āgelus p'rat istas mulieres appitiōe xpi
 in galileā denūciatū dicēs. Qui: pcedet uos i ga-
 lileā: ibi enī uidebitis sic dixit uob. ¶ Ista autē
 appitiō facta est in galileā: l' fuerit occultū: tñ p-
 pter mysteriū spālī notat. Galilea enī iter p'atur
 trāsmigratio. Xps enī dū cēt in hac vita hñit mor-
 talitatē in coipe. passibilitatē in aīa. in utroq; mise-
 riā et penalitātē. Sed post resurrectionē facta est
 trāsmigratio: q; coip' trāsmigravit de mortalita-
 te ad immortalitatē. Aīa de passibilitate ad ipassibi-
 litatē. Coip' et aīa de misia et penalitate ad gloriā
 et felicitatē. Neo papa passiōe xpi laudās dic. Ru-

ptis mortis uicū i s'firmitas i s'p'itute: mortalitas i
 eternitatē. p'melia trāsult in gl'ias. quā nob rē.
 ¶ Eodem die sancto pasche Sermo secundus:
 Esum quicquid nazarenū crucifixū:
 surrexit nō est hic. Sed ire di-
 cite discipulis ei' et petro: q; pcedet uos in
 galileā. A Dñs in hac vita nobilē hñit societa-
 tes. s. aplos et q'sdā scās mulieres. Tēpore tñ pas-
 siōis qdā ab eo recesserūt quātū ad coipalē asso-
 ciationē: fidē et amorē. sic iudas. Alii autē reliq'rūt
 q'tuz ad coipalē associationē et fidē: sed nō quātū
 ad amorē: sic ceteri apli qui ipz reliq'rūt et fidē am-
 serūt. Amorē tñ eius nō pdiderūt: q; etiā ipm de
 functū amabāt. Alii ipz reliq'rūt quātū ad fidē tñ
 sed nō quātū ad associationē: nec quātū ad amo-
 rē. Sic scāte mulieres que fidē pdiderūt: ipz tñ iu-
 xta crucē associabāt: et cū defunctū amabāt. Virgo
 autē brā ipm nō dereliquit nec quātū ad societatē:
 q; iuxta crucē stetit. Nec quātū ad fidē: q; cā semp
 retinuit. Nec quātū ad amorē: q; cū ppetuo amo-
 re dilexit. Iste ergo scāte mulieres q'uis fidē pdi-
 disse: tñ q; cū defunctū amabāt: id ipm inuēgē
 uolebāt. Quas angelus allocut' est dicēs. Iesū q
 ritis nazarenū crucifixū: surrexit nō est hic. Ite
 dicite discipulis rē. In vbiis igit pmissis quorū po-
 nunt. ¶ Anū et pte mulierū. s. q'rēdi studiositas.
 qd notat cū dī. Iesū qritis na. ¶ Sedo et pte xpi
 ponunt tria. s. ei' magna c'haritas. euz dī: crucifi-
 xus. ¶ Terto ei' magna felicitas: euz dī. surrexit
 nō est hic. ¶ Quarto ei' magna pietas i hoc q; pe-
 tro et ceteris discipulis in galileā et alijs locis uolu-
 it appere. id ē dī. Ite dicite discipulis ei' et petro:
 q; surrexit pcedet uos in galileā. ¶ Circa pī-
 mū. s. studiositatē q'rētuz mulierū. ¶ Notādū q;
 qdā post passiōē q'sierūt xpm in mane sic iste mu-
 lieres de qb' dī. ualde mane vna sabbatoz rē. Et
 istis iuenire fuit facile: q; statiz iuenerūt. ¶ Alii q
 sierūt euz in uespē. sic duo discipuli qui ibāt in ema-
 us. sic hī Luc. xliiij. qui dixerunt. mane nobiscuz
 dñe q; iā ad uespāscit rē. et istis iuenire fuit difficilē:
 vñ dixit eis iesus. o stulti et tardi corde ad credē-
 dū. ¶ Alii q'sierūt eū in sero. de qb' dī. Joā. xx. Cū
 ēēt sero rē. et istis iuenire fuit dubitabile. An dicit
 Lu. xliiij. ubi agit de ista appitiōe. p'turbati vō et
 p'territi existimabāt se ipm uidē. ¶ Alii q'sierūt ipz
 in nocte sic milites positi ad sepulch' uī ei' coip'
 noctibus custodirēt. et istis iuenire fuit impossibile.
 ¶ Per mane itelligit iuēns. illi igit xps q'rūt in
 mane qui ad xpm p'uertunt in iuēntute. et istoz in
 uēnto hēt facilitatē q; de facili xpm iueniūt. Pro-
 uer. viij. Qui mane uigilauerit ad me iueniet me.
 tales qdē sūt molles ceca: q; de facili ad bonū ou-

cunt. ps. Factū est cor meū tanq̃ cera liq̃scens in medio uentris mei. Sūt sic recēs testa: q̃ semp i bo no p̃seruant. Prouer. xiii. Adolecēs iuxta uia su az etiā cū senuerit n̄ recedet ab ea. Sūt sic nouella z gracilis ṽga: q̃ de facili ad oē bonū flectunt. ps. Quorū filiī sūt nouelle plātatiōes a iuuentute sua. Per uesp̃e itelligit ienec̃. illi igit q̃rūt in uesp̃e qui p̃uertunt in senectute. Et istoz conuersio h̃et difficultatē: q̃ difficile p̃uertunt qui in malo iue- terant. An̄ postq̃ p̃pheta dixit in p̃sona iuueni. Factū est cor meū tanq̃ cera liq̃scens. s̃b̃dit in p̃so na senū. Aruit tanq̃ testa ṽrus mea. tales enī ab oī humore gr̃e ericant. iō dī. Aruit tanq̃ testa ṽrus mea. z vir uel nūq̃ p̃fiscit. iō s̃b̃dit. Et lin gua mea adp̃esit faucib⁹ meis. z sepe in p̃ctis suis moriunt. iō s̃b̃dit. Et in puluere mortis deduri si me. i. reduci p̃misisti. Per sero ubi ē finis zi ei. itelligit mors que iest finis vite. illi ergo in sero p̃m̃ q̃rūt qui in extremis ad uē redire uolunt. z istoz p̃uersio h̃et dubitatē. An̄ Aug. i lib. omel. Fidelis bñ uiuēs: securus hinc erit. agēs p̃nam ad ultimū z recedens hinc. si secur⁹ hinc erit: ego nō sum securus. L. Jō aut̃ sc̃r̃s Aug. dubitat de hīs qui penitēt in morte: q̃dā penitēt t̃r̃i timo- re pene. q̃dā amore iusticie. q̃dā ex p̃sideratiōe utri usq̃ cause. z tales post⁹ uident penitē timore pene q̃ amore iusticie. iō eoz penitentia dubia eē uidet. Per noctē itelligit obscuritas infernalis. Illi igit ur̃ q̃rūt xpm̃ in nocte qui uolūt eū q̃rere post mor- tes in eterna dānatīōe. z talis inuētiō h̃et impossibili- tatē. An̄ de talibus dī Prouer. i. Luc inuocabunt me z nō eradiā. mane p̃surgēt z nō inuenient me. D. Dānat qdā inueniēt deū z nō inueniēt. Deus enī est in mūdo per misericordiā. in celo per gl̃iam. In inferno per iusticiā. nō poterūt igit deū inuenire p̃ misericordiā: q̃ hoc mō est in mūdo. nec per gl̃iā: q̃ hoc mō est in celo: sed inueniēt eū in inferno per iusticiā ut iudicē z tortore: q̃ hoc mō est in inferno. C. Secōdo ponit inēsa charitatis: cū dī. crucifixus. Ipe enī ex infinita charitate mori uoluit. Joan. xv. Maiores hac dilectionē nemo h̃et ut aīam suā po- nat q̃s pro amicis suis. E. Et ponit hic ultimū signū amoris. amor enī per q̃uo: signa p̃t mani- festari. P̃mo per ṽba qui enī cor abundat in amo- re t̃r̃c os abundat in s̃mone. Luc. vi. Ex abundantiā cor: dīs os loquitur. Secōdo per collata b̃nficia. z il- lud est mai⁹ signū q̃ p̃m̃. multi fuit̃rē ṽbis q̃ nō fuit̃rē reb⁹ suis. de isto signo dī. i. Joā. iiii. Mō dī ligam⁹ ṽbo neq̃ lingua sed ope z uitate. Tercio ostēdit per obsequia p̃sonalia. z illud est mai⁹ signū q̃ p̃m̃ uel scōm. M̃lti enī fuit̃rē de substantia sua qui nō fuit̃rē de p̃sona sua. De isto signo dī. Gen.

xix. Seruauit Jacob pro Rachel septem annis. Quarto manifestat per aduersā q̃n. i. q̃s. p̃ amo- re amici se morti expenit: illud est ultimū signū amoris ultra qdō nō est aliud iuenire. Multi enim daret̃ plenā suā ad fuit̃dū qui nō daret̃ aīas suā ad morē. iō dixit d̃s. maiores hac dilectionē nemo h̃et zc. In hoc igit q̃ xps pro nobis crucifigi uoluit z mori. i. fuit̃a nobis charitatem ostendit. C. Tercio ponit in xpo magna felicitas: cū dī. sur- rerit nō est hic. Alii sc̃i nō resurgūt sed suscitantur. Xps autē surrexit q̃ ṽtute p̃p̃ia se excitauit. Joā. ii. Soluite tēplū hoc: z in trib⁹ diebus exci- tabo illud. Ista potētia fuit infinita q̃n. i. mor- tuus suscitauit semetip̃m. Inuenim⁹ enī q̃ aliqui uiuus suscitāt mortuū: sic petrus tabithā. An̄ h̃et Act. ix. Aliq̃n mortuū suscitāt mortuū. sicut hely- seus mortuū suscitauit aliū mortuū. ut habet. iiii. Reg. xiii. sed nūq̃ iuenit q̃ aliquis mortuū suscita- uerit seip̃m. Xps autē uiuus suscitauit mortuū. sic Lazarū mortuū. z mortuus suscitauit mortuos: q̃ multa corp⁹ sc̃toz qui dormierāt surrexerāt. si- cut dī. Mat. xxv. z insup mortuū suscitauit seip̃s. Joā. x. Potēstatē h̃eo ponēdi aīam meā z iterū su- mēdi eā. C. Quarto in eo fuit magna pietas in hoc. i. q̃ post suā resurrectionē petro z aliis dī- scipulis tribulatis apparuit: h̃ enī xps deposuerit oēm miseriā z mortalitatē. tū nō deposuit miseri- cordiā z cōpassionē immo post passionē sacrus est magis passibilis z misericors: ex eo q̃ in seipso no- stras misērias est exp̃tus. D. Infirmitates nāq̃ corporales aliter cognoscit medicus theoreticus. aliter bonus practicus. aliter infirmus. Theori- cus enī cognoscit infirmitatē per suāz artē z pe- ritā. Practicus cognoscit eam per exercitacionē longā. Infirmus cognoscit eā per experientiam. Sed si esset aliquis medicus qui esset bonus practi- cus z infirmitates sepe expertus. iste quidē infir- mantibus multū esset misericors z cōpassibilis. Talis est d̃s noster iesus xp̃stus. Ante incar- nationē quidē sciebat nostras misērias per quādā theoreticā. i. per suā eternā sapientiā. z ideo multū erat misericors. ps. Quomō misēret̃ pater filioz misērtus est d̃s t̃i. se. q̃si ipse cog. fig. mo. Post incarnationē dō sciebat misērias nostras per quā- dam practicā z exercitacionē lōgā: q̃ trigintatres annos inter nos practicauit z exercitauit. z ideo magis misericors debuit esse. I. Sed de quib⁹ dam coqueritur dīs dī cens per p̃s. Cōtristatus sum in exerciti. mea. ac si dicat xps. de tribus cō- tristat⁹. P̃mo q̃n exercitatio mea nō habet esse etiam. ideo dicit. cōtristatus sum in exercitacione mea. Secōdo q̃n plus ualet inimici mei suggestio

Seria secunda post pascha Sermo xcv

Et mea inspiratio. id est dicitur. et perturbatus sum a voce inimici. Tercio quoniam oportet me peccatorem tribulare et punire. id est subdit. et a tribulatione peccatoris. Tande scilicet ultimas miseras per experientia: quoniam eas in suo corpore est expertus. id est dicitur. habet. lili. Non huiusmodi potest esse qui non possit copari iustitiam nostris. teta. aut per oia pro fili. absque peccato. Ibidem. v. et quod cum esset filius dei didicit ex hiis que passus est obe. et summa tuus scius est oib. obtemperare. sibi causa salutis eterne.

C Feria secunda post pascha Sermo primus.

A solus

pegrinus es in hierlm. Luc. ult. Quauis rps in ppria psona uenisset et oius dñs eēt: tñ in mñdo uoluit puerfari sicut pegrin. id nullā domū ppriā hēre uoluit in hoc mñdo. si aliquis nasceret in hoc mñdo in pegrinatiōe: oporteret q. i. alie na domo nutrire. postq. autē creuisset oporteret q. in aliena domo puerfaret. si moreret in pegrinatione oporteret q. in alieno monumento sepeliret. Ita etia rps fuit pegrinus. nā in aliena domo fuit nat. in aliena puerfat. in alieno monumento fuit sepult. et id fuit uere pegrin. id ipse Luc. ix. dicit. Vulpes foueas hñt. et uolu. ce. ni. zc. Fili. aut hois nō hēc ubi caput suū reclinet. ac si dicat: ego in monte nō hñi foueā sicut vulpes ubi possem sepeliri. ego in uita nō hñi nidū. i. domū sicut uolucres ubi posses hospitari. ego in natiuitate nō hñi ceruicā ubi caput meū potuerim reclinare. Ita autē meli. videam. q. uiter rps fuit pegrin. Nō tādū est q. rps fuit pegrin. quātū ad hñi quē assūpsit. quātū ad uias q. fecit. quātū ad hospitalitā que iurauit. Cēti ad picula que sustinuit. et quātū ad ignia que reportauit. C. Prio dī pegrinus quātū ad hñi quē assūpsit. ipse enī hñit sclauinā. hñit scarfellā. pilleū. et bacculū. Per sclauinā intelligit ei. caro quā ego brā in utero sibi fecit. i. Reg. ii. Tunica quas sibi faciebat misit sua. Ita sclauina fuit primo albiissima. i. purissima. de purissimis sanguinibus uirginis facta. An dixit rps de se et aliis qui hñt sclauinas. i. corpa sua pura. Apoc. iij. Ambulabāt meci in albis zc. Deinde ista sclauina facta est in cruce rubra: q. tota fuit sanguie aspa. An angeli admirātes dicebāt Ysa. lxiiij. Quare rubra est idumēti tuū sic calcāstis in torculari. Et Alutino facta est sclauina ista tota nigra qñ. i. in cruce remāsit mortua et liuoribus plena. Apoc. vi. Sol fact. est niger sic saccus cilicinus. Per scarfellā intelligit eius aia. Peregrini enī in scarfella solēt portare argētā. Aia autē xpi fuit plena argēto. i. triplici thesauro. s. gfe: sapiētē: et glie. Joā. i. Alidm. glām eius. Ecce pñs thesaurus. Pleni gfe. Ecce scōs thesaurus. Et uitaris.

Ecce tertius thesaurus. Hoies enim erat a celestia exclusi. id est portauit thesaurū glie per quē eos ad glām reduceret. Erat et inimiciō: portauit thesaurū gfe per quē eos deo pñi reconciliaret. Erat ceci et tenebris obuoluti nescientes uia inuente que ducit ad pñā: id portauit thesaurū sapie per quem eis uia celestis pñe demonstraret. Tercio assūpsit pilleū. i. coronā spinē. Solēt pegrini portare pilleū pñā: uenit et pluuia. Sic pñderatio illius corone spinē nobis debet ēē in vmbriaculū ab estu uoluptatis ut refrigeremur. Quia sicut dicit Aug. Nō decet sub spinoso capite mēbū fieri delicatū. Debet ēē in defensione a pluuia tribulationū ut alleuiet. Quia sicut dicit Greg. Si passio xpi ad memoriam reducit nihil est qd nō equo aīo toleret. Debet ēē in absconsione a uero tētationū ut ppulsetur. Nō signat Numeri. xij. ubi dī q. ad uisionē serpentis enei in parillo suspēsi saluabant illi qui a spētib. pcutiebant. De his tribus dicit Ysa. liij. Tabernaculū erit in vmbriaculū diei ab estu. in absconsione a pluuia et a turbine. D. Quarto assūpsit bacculū per quē intelligit crux. Peregrini enī utuntur bacculo ad sustentationē. ad fluuioz. trāsuaationē et malarū ueniarū pcuttionē. Sic rps p. bacculū crucis hoies tribulatos sustētat ne fatigent. Heb. xij. Recogitate eū qui talē sustinuit a peccatib. aduersus semetipsum. Idcirco enī ut nō fatigēntur animis uis deficientes. S. Secōdo per bacculum crucis fluuio istius mñdi trāsui: et ad pñiam puenit. Gen. xxiij. In bacculo meo trāsui iordanem istū. Luc. ult. Oportuit xpm pati et ita intrare in glā suā. Tercio per bacculū crucis diaboli pcutsit. Ysa. xxx. A uoce dñi pauebit assur ēga percussus. Id demones ipm bacculū crucis timēt. Eph. vi. Ubicūq. demones bacculū crucis uidēt: territi fugiūt timētes bacculū quo plagā accepērūt. E. Secōdo pegrinus rps dī: ppē uia quā fecit. Solēt pegrini diligere uias planas: et odire ascēsus uel descēsus. Ille autē pegrinus nihil habuit de plano: s. tota uita sua fuit descēsus uel ascēsus. Primo enī fecit magnū descēsum qñ. s. de celo uenit in mñdū. Joā. xvi. Erui a pñe et ueni in mñdū. Deinde fecit magnū ascēsum: qñ. s. de mñdo ascēdit in patibulū. Joā. liij. Sicut moyses exaltauit serpētem in deserto: ita exaltari oportet filiū hominis. Deinde fecit magnū descēsum qñ. s. de cruce descēdit in limbū. Inde fecit magnū ascēsum qñ. s. de limbo rediēs et de sepulchro resurgēs ascēdit in celū. Eph. liij. Qui descēdit ipse est: et ascēdit sup. oēs celos. Alia pñs est uia quēdam in qua nullus fere uult hēre aliquā difficultatē: ascēdēdo. i. in aggrediēdo aliq. difficilia. Nec in descē-

dēdo. i. sustinēdo aliq̄ aduersa: sed tñ ire per plana. i. hīc oīa. p̄spa ⁊ delectabilia. Sed q̄cūq; nō uadit post x̄p̄s errat: q̄ ip̄e est via vitas ⁊ vita. ¶ Quamō sunt que nō p̄mittunt in via errare. i. ferramētōz imp̄ssio. Quā dī in vulgari. Tene viā ferratā si vis hīc viā rectā. ¶ Scdm̄ est crucē erectio: q̄ cruce in via recta erigunt. ¶ Tertiū est ramoz ⁊ plātārū reflectio. ¶ Quartū est lapidus aggregatio. Et q̄ x̄p̄s est via: uoluit hīc ista q̄tuor īstīgnia. Habuit enī ferramētā. q̄tuor vulnera ī corpore suo cū ferramētis imp̄ssa. Habuit crucē quā sup̄ hīeros baiulauit ⁊ sup̄ quā ascendit. Habuit reflectionē plātārū. i. coronationē sp̄iārū. Habuit aggregationē lapidū: q̄ iudei pluries cū lapidibz uoluerunt. Qui igit nō uult errare x̄p̄s sequat. Quia est via ubi sunt ista q̄tuor īstīgnia qui nō iuit per vias planas sed aspas. Qui igit nō uult sustinē aspa sed oīa uult hīc p̄spa: stat q̄ multoz errat in via. ¶ Tertiū p̄stīgnīū ē pegrinus. p̄pter hōspitiā que ītrauit. Solēt pegrini ter in die ītrare hōspitiū. i. in tertia ad prādēdū. In meridiē ad bibēdū ⁊ gescēdū. In sero ad cenādū ⁊ dormiēdū. B Sic iste pegrinus tria hōspitiā habuit. ¶ Primū fuit uterus v̄ginis gl̄ioīe. Et istud hōspitiū ītrauit in tertia. i. in Martio. qui est certū mēsis a Ianuario. Vel in tertio tpe. i. gr̄e. ¶ Primū fuit x̄p̄s nature. scdm̄ legis scripte. tertium legis gr̄e. In isto hōspitiū x̄p̄s pradiū fecit. hīs carnē v̄ginēā pro cibo: ⁊ sanguinē pro potu. Et istū cibū ⁊ potū dat nobis Joā. vi. Caro mea uere est cibus ⁊ sanguis me⁹ uere est potus. ¶ Scdm̄ hōspitiū fuit patibulū crucis. Et illud hōspitiū ad lras īgressus est in meridiē ibi bibit qm̄ dixit. sitio. Sed tñ q̄ iudei obrulerūt ei acētū: cū gustasset noluit bibē. Ibi requit: qm̄ īclinato capite tradidit sp̄s. Jō dic sp̄o la Cant. j. Indica mihi ubi cubes: ubi pascas in meridiē. ¶ Tertiū hōspitiū fuit sepulchrum ubi dormiuit. ps. Ego dormiui ⁊ somnum cepi. Ibi etiā cenā fecit oībus sc̄is. hester. j. Assuerus rex tertio anno īperij. i. tertio tpe gr̄e. fecit grādē pui uis cūctis p̄cipibus. i. p̄iarchis: p̄phis: ⁊ aplis ⁊ suis pueris. i. v̄gibus puritatē suābus. fortissimis p̄sarū. i. martiribus. ⁊ medoz iclitis. i. p̄fessoribus p̄fectis p̄uclārū. i. āgelis. ¶ Quarta dī pegrinus q̄tū ad picula: que sustinuit. Solēt pegrini sustinere picula qm̄q; a sociis qui eos p̄ducūt. qm̄q; ab hōspitibus qui eos occidūt. qm̄q; a latronibus qui eos expoliāt. Sic ⁊ x̄p̄s a suo socio. i. a iuda fuit traditus. Matthei. xvi. Amē dī co uobis: q̄ vnus usm̄ in mertraditurus est. Amē inde inter quos fuerat hōspitatus a qbus fuit uulnerat⁹ ⁊ occisus. Zacha. iij. Quid sunt plage iste in

medio manū tuarū: ⁊ dicit. hīs plagatus sum in medio eoz qui diligebāt me. Al militib⁹ a qb⁹ fuit uestibus expoliāt⁹. Joā. xix. Milites ergo euz crucifixissent cū acceptunt uestimēta sua ⁊ fecerūt q̄tuor p̄tes vnicuiq; militi p̄tē ⁊ ⁊. ps. Diuiserūt sibi uestimēta mea ⁊ ⁊. insup. ⁊ sup uestē meā miserunt sortē. ¶ Quinto dī x̄p̄s pegrinus p̄pter īstīgnia que reportauit. Solēt pegrini quedā īstīgnia in sc̄clauina portare: ad ostēdēdū q̄ pegrinationē suā cōpleuerūt. ⁊ ut hōies cito moneant ad benefaciēdū eis. ⁊ ut secarius per viā īcedāt p̄ra timorē hostiū. Sic x̄p̄s ad patrē rediēs eleatrics in carne retinuit. ¶ Primo in ostētionē p̄ine obediētiē. Pater enī sibi cōmisit: ut humanū genus sua passionē redimeret. Abi igit patri offenderet q̄ opus sibi īiunctum consumauerat cicatrices retinuit. Joā. xviij. Opus consumaui qd̄ dediisti mihi ut facerem. ¶ Scdm̄ in puocationē paterne misericordiē: ut. hīs patri ostēdis euz ad misericordiā puocet nobis beneficiat: ⁊ misericordiā suā nobis impēdat. hebreo. ix. Intrauit iesus in ipsum celoz ut appareat nunc uultui dei pro nobis. i. Joā. ij. Aduocatus habemus apud patrē iesū x̄p̄m iustus: ⁊ ip̄e est p̄piciatio pro p̄ctis nostris. ¶ Tertiū in signūz nōstre securitatis nobis acq̄site ne. i. decetero hōies in via timeamus Sicut enī hōies timēt ⁊ fugiunt quādo vident ueritū alicuius regis: sic demones timēt ⁊ fugiunt qm̄ vident crucis signaculū. Ysa. xliij. Sup̄ montē caliginosum. i. diabolū. leuate signum. ¶ Eadem seria secūda post pascha Sermo scdm̄.

Arrexit dñs uere ⁊ apparuit simoni. Abi uel qm̄ dñs simoni apparuit nō determinatur. Quidā tñ dicunt q̄ quādo ip̄e cū ioāne ad monumentū cucurrit: ut habet Joā. xx. Tunc x̄p̄s cū a monumēto rediret sibi in via appuit. In historia tñ scolastica dicit q̄ quādo petrus x̄p̄s negauit p̄re nimio dolore ⁊ tristitia fugit in quandā foueā que gallicantus dicit: ⁊ ibi per tres dies in lachrymis fuit. Et potest esse q̄ ibidē x̄p̄s sibi appuit. Quicqd̄ autē sit de tēpore uel loco: certū est q̄ sibi apparuit. Ideo dicit. Surrexit dñs uere ⁊ apparuit simoni. Al In quibus uerbis ostendit q̄ x̄p̄s surrexit: potenter: ueraciter: ⁊ apparuit misericorditer. ¶ Potenter quidē surrexit: euz dicitur. dñs. Nam dñs est nomē potestatis. Eius autē resurrectionis: que fit in p̄senti ⁊ que fiet in futuro. Resurrectionis nostra que fit in p̄senti est nostra iustificatio. Et dicit resurrectionē p̄ma. Apoc. xx. Beatus qui habet p̄tē in resurrectione prima.

trus quidē ex eo q̄ xpm negauerat: in multa tristitu-
lacione erat ⁊ flere nō cessabat. Magna ergo mis-
ericordia ⁊ pietas xpi fuit: q̄ discipulus negantes ⁊
tribulati nō desperit: sed specialiter sibi apparuit
⁊ euz benigne cōsolatus fuit. Fecit xps cōtra hu-
manam cōsuetudinē. hoies enim tria mala indu-
cere p̄sueuerāt. Primo obliuionē. Unde dicit
Benē. xli. q̄ pincerna pharaonis succedentibus
p̄speris oblitus est iteris suis. Secūdo iducunt
elationē. Sicut. Pericū. si ad regiminis culmen
quis eruperit in elationē. prius cōmutat. Sicut
saū qui indignū pilus se cōsiderās fugerat: mor-
tū regni gubernacula suscepit: intumuit. Et etiā
vulgariter dicit q̄ honores mutāt mores. Tercio
inducit incōpassionē: q̄ magnates principes
parū ad pauperes sunt cōpatiētes. Unde Almos
vi. Optimates capita populorū ingredientiē pō-
partice domū dñi: ⁊ nihil cōpatiēbant sup p̄ritio-
ne domus ioseph. Christus vō post resurrectionē
suā sic exaltatus fuit q̄ celi ⁊ terre potestātē acce-
pit. Mathei vlti. Data est mihi oīs potestās in ce-
lo ⁊ in terra. Et tamē tāta eius exaltatio nō indu-
xit ipsum in aliquā obliuionē. Non etiā pauperus
suorum habuit obliuionē: sed benignam reco-
dationē: ideo benigne visitauit. B Deū enim
suorū fidelium obliuisci nō potest tribus de cau-
sis que ponunt. Ya. xli. Prima est ppter ma-
ternū affectus. Unde dicit. Nunquid obliuisci po-
test mulier infantem suū ut nō misereat filio uteri
sui. ⁊ illa oblita fuerit: ego tñ nō obliuiscar tui.
Secundo propter memoriale perpetuū. Unde
subdit. Ecce in manib⁹ meis descripsi te. Tercio
ppter sollicitationē assiduā. Angeli enim qui
sunt dati vobis in murū contra hostes. semp pro
nobis deū sollicitant. Unde subdit. Muri tui co-
ram oculis meis semp. Secūdo nō induxit in
euz aliquā elationē sed solitā seruauit humilitatē.
Unde dicit magdalene Joā. rr. Unde ad fratres
meos ⁊ dic eis. Ascendo ad patrē meū ⁊ patrē
uestrū tē. In hoc q̄ parue mulieris taz familiari-
ter loqui uoluit ⁊ ipam nunciā destinauit: notat
magna humilitas. In hoc q̄ eos fratres uocat:
notat magna equalitas. In hoc q̄ dicit. Ad pa-
trē meū ⁊ patrē uestrū: notat magna com-
munitas. Christus igit sic exaltatus nullaz habu-
it elationē: quia tantā habuit humilitatē: equa-
litatem: ⁊ cōmunitatem. Tercio non induxit in
eū aliquam incōpassionē: sed potius magnam
fauit compassionem oibus discipulis apparen-
do. Specialiter petro magnā ostendit compassio-
nem: quia magnam habebat tribulationem. In-
tantū enim de negatione coluit: q̄ tota vita sua

in lachrymis fuit. Unde dicit Clemens q̄ intan-
tum flebat q̄ tota facies sua ex lachrymis videbat
adusta. Unde etiā in dario in sinu habebat quo
fluentes lachrymas detergebat. Insuper quādo
aliquem gallum cantantem audiebat: lachrymas
continere non poterat. Quia igit sic tribulatus
erat: ideo christus sibi specialiter apparuit: ⁊ cum
benigne consolatus fuit.

Seria tertia post pascha Sermo primus.

Tetit iesus in medio discipulorum
suorum ⁊ dixit. Par uobis.
Nu. vlti. A Dñs noster inter suos di-
scipulos tria specialiter habuit in usu. I. in me-
dio eorum stare. I. pacē eis semp offerre. I. si ali-
quādo turbabant eos statim recedillare. Ista tria
in p̄iti euāgelio denotant. Primo enī in medio
discipulorū stetit. Ipse quidē semper mediū dile-
xit. Itaq̄ in natiuitate stetit in medio duorū aialū.
In morte stetit in medio duorum latronū. Post
resurrectionē stetit in medio discipulorū: sicut di-
cit hic. Per hoc nos instruit q̄ in oibus opibus
nostris debemus tenere mediū ⁊ fugere extre-
ma. Aliter enim ipsa opera nō essent virtuosa: q̄
omnes vicius sunt in medio. B Et ponamus
exēpla in virtutibus cardinalibus ⁊ theologicis.
Prudentiam quidem circūstant duo extrema.
vnum per modum excessus. s. nimia curiositas.
Aliud per modū defectus. s. facultas. Prudentia
vō tenet mediū: nō declinās ad extremū curiosita-
tis vel facultatis. Iustitiā circūstāt duo extrema.
vnum per modum excessus. s. nimia seueritas.
Aliud per modū defectus. s. nimia lenitas. Iu-
sticia vō tenet mediū: non declinans ad extre-
mū seueritatis nec nimie lenitatis. Tempantiā
circūstant duo extrema. vñ per modū excessus.
s. gulositas. Aliud per modū defectus. s. nimia ex-
tenuatio. Tēperantiā vō tenet mediū nō declinās
ad extremū gulositatis: nec nimie extenuitatis.
Fortitudinē circūstāt duo vitia. vñ per modū
excessus. s. crudelitas. Aliud per modū defectus.
s. pusillanimitas. Fortitudo vō stat in medio nō
declinās ad extremū crudelitatis vel pusillanimi-
tatis. Silicet fidē circūstāt duo extrema. vñ
per modū excessus. s. nimia leuitas. qñ. s. hō nimis
est facilis ⁊ leuis ad credēdū oīs que audit. Alio
per modum defectus scilz nimia tarditas. Fides
autē tenet mediū: quia credit credenda: ⁊ ideo
non declinat ad extremū leuitatis nec tardita-
tis. Similiter spem circūstant duo vitia. vñ
per modū excessus: scilz nimia p̄sumptio. Ali-
ud per modū defectus scilicet desperatio. Spes
autē tenet mediū: quia sperat speranda ⁊ non

Seria tertia post pascha

sperat nō sperāda. et nō declinat ad extremū psum
 ptionis nec desperationis. Charitas autē nō hēt ali-
 qd extremū per modū excessus: q̄ nullus posset
 diligē deū nimis: ideo xps in medio stabat ut in-
 strueret q̄ semper in nris opib⁹ mediū teneamus.
E C Secūdo xps pacē discipulis obtulit dicens par
 uobis. dicit autē Joānes q̄ in ista apparitione et in
 alia quas fecit in octauo die. xps ter dixit eis. par
 uobis. Ad notādū q̄ hō debet hēre pacē in corde
 in ore: et in ope. ¶ Par cordis est q̄s et tranquillitas
 mētis cū deo. de qua dī Jo. xvij. In mūdo pssu-
 raz habebitis: in me autē pacē. Sed notādū q̄ qui
 dā sunt qui habēt pacē et quiescēt cū deo in mēte et
 nō corpore: ut seruī dei qui iugū xpi accipiūt carnē
 suā mortificādo. sed tñ in deo q̄scent mētē suā
 a malis fantasmatibus cōseruādo. De talibus dī
 Mat. ix. Tollite iugū meū sup uos. et inue. re. a.
 uest. Istud autē sabbatū est illud de quo dī Xeusf.
 xvj. Sabbatum requiescentis est. et assignat alas
 usas religione perpetua. Alij sunt qui hñt pacē
 et quiescēt in corpore sed nō mēte sicut pccōres. de
 quibus dī Hier. xlvij. Regnit in fecibus suis.
 Luc. xi. Alia mea habes multa bona requir. et. sed
 nō possunt q̄scent in mēte. q̄ sicut dī Ysa. lvij. Co-
 simpj q̄si mare seruens qd̄ q̄scent nō pōt. Istam
 talē requiē demones derident. Thren. i. Viderūt
 eam hostes et deriserunt sabbata eius. ¶ Alij sunt
 qui habēt pacē et quiescēt mēte et corpore sicut bñ.
 Ysa. xxxij. Sedebit ppl̄s mē in pulchritudine pa-
 cis et in tabernaculis fiducie et in rege opulenta.
 Istud est sabbatū requiescentis. de quo dicit Ysa. xlvj.
 Erit sabbatū eris sabbato et requiescēt mētis puenit
 ad requiē eternitatis. ¶ Alij sunt qui nō hñt pacē
 nec quiescēt nec corpore: nec mēte. sicut dānati. de qb⁹
 dī Ysa. xvi. Seruaueris dijs alienis qui nō dabit
 uobis requiē die ac nocte. ¶ Secūdo debemus hēre
 pacē in ore ut semp vba pacifica habemus. Pro-
 uerb. xxi. Qui autē pacis inuenit cōsilia sequet eos
 gaudij. ex hoc enī cognoscit q̄ hō sit ciuis cele-
 stis q̄si. s. loquit vba celi. D̄ Deus enī tres pui-
 cias fecit. et in q̄libet istarū ppiū linguagij posuit
 s. puincia celestē: terrenē: et infernalē. Linguagij
 puincie celestis est vba pacis et edificationis hēre
 hoc est deus bñdicē et laudare. ps. Bñ qui hitat in
 domo tua dñe in secula scloz lau. re. Linguagij
 puincie terrestis est de terrenis tractare. Joā. iij.
 Qui de fra est de terra loquit. Linguagij puincie
 infernalis est de maledicē et blasphemare. Un dī
 de dānatis Ysa. viij. Cū esurierit irascet et maledi-
 cet regi suo. Cognoscit igit q̄s de qua puincia sit
 ad loquēda suā. Un dicitur fuit Petro de qua esset
 puincia. Mat. xxvj. Balileus es. nā et loquela tua

manifestū te facit. Qui igit loquit vba pacis et edi-
 ficationis et laudis dei. signū est q̄ ille spectat ad
 puincia celi. Unde dicebat dñs qui habebat lin-
 guagij celi Joā. viij. Quare loquela mea nō co-
 gnoscitis. Qui loquit vba terrena et mūdā: si-
 gnū est q̄ spectat ad puincia mūdi. i. Joā. iij.
 Ipsi de mūdo sunt. ideo de mūdo loquunt et mū-
 dus eos audit. Qui loquit vba mēdacij: maledi-
 ctionis et detractionis. signū est q̄ p̄tinet ad pu-
 incia inferni: q̄ illud est ppiū linguagij diabo-
 li. Joānis. viij. Qui loquit mēdacij ex p̄p̄is lo-
 quit: q̄ mēdar est et pater eius. **E** ¶ Tercio de-
 bemus hēre pacem in opibus nris ut. s. cū oib⁹
 hoibus pacē habeamus. Romanor. xij. Si fieri
 pōt qd̄ ex uobis est cum oib⁹ hoibus pacē habē-
 tes. Ista enī par ad tria videt esse bona. ¶ Pri-
 mo ex hoc multiplicant bona tpalia. Hiero. Con-
 cordia parue res crescit. discordia vō maxime di-
 labunt. ¶ Secūdo per pacē acquirunt bona sp̄alia
 et illō dicit Chrys. sup Joā. q̄ si decē hoies vnani-
 mes habitauerint: vnus est in. x. et. in vno. vnus-
 q̄q̄ eorū decē alas hēt. viginti manus hēt. viginti
 oculos. et viginti pedes. Dicunt autē decē alas hēre
 q̄ coicāt sibi sua desideria et suas ofones. dicunt
 hēre viginti oculos: q̄ coicāt sibi sua p̄silia et suas
 puisiones. dicunt hēre viginti manus: q̄ coicant
 sibi sua opa et suas defensiones. dicunt hēre vigin-
 ti pedes: q̄ coicāt sibi sua onera et suas suppo-
 rtationes. ¶ Tercio ex pace acquirunt celestia. De enī
 in suo testamēto pacē nob̄ dimisit. Joā. xiiij. Pa-
 ces relinqno uobis. pacē meā do uobis. Qui igit
 testamētū piis nō seruauit: hereditatē celestem nō
 possidebit. Soli enī pacifici sunt filij dei. Mat. v.
 Beati pacifici: q̄ filij dei uocabunt. soli autē filij
 dei sunt heredes dei. Rom. viij. Si autē filij et he-
 redes. **E** ¶ Tercio xps discipulos p̄torbatos
 p̄torauit. ipsi enim remāserāt post passionē suā in
 multo merore: et multo timore: et multo errore. s.
 xps resurgens et eis apparens: mellos letificauit.
B Un dī. adhuc antillis nō credētib⁹ et mirā-
 tibus p̄e gaudio: timidos cōfortauit. **B** Qui-
 dā enī inter eos erāt qui credebāt ips̄ esse sp̄m. sed
 illis dixit. palpare et videte: q̄ sp̄s carnē et ossa nō
 hēt sicut me videtis hēre. Alij credebāt ips̄ assum-
 pisse corp⁹ suū sed nō ueraciter sed fantastice su-
 scitatū. id̄ dixit. hētis bñ aliqd̄ qd̄ mādūcet. fanta-
 stice enī resuscitati comedē nō p̄sūt. Alij credebāt
 ips̄ assumpsisse corp⁹ alienū et nō corp⁹ ppiū qd̄
 in cruce fuit p̄sūt. istis dixit. Videte man⁹ meos
 et pedes meos: q̄ ego ip̄e sum. In hoc autē q̄ ips̄
 cicatrices vulnerū q̄s ostēdē uoluit. dat nobis
 exēplum q̄ vulnera cordis n̄stroꝝ nō debemus

abscondē: sed ea sanāda manifestare. **I** Sed notādū q̄ vulnera sunt aliq̄ recētia. aliq̄ inueterata. aliq̄ putrida effecta. **R**ecētia curant vinctio ne siue lenis emplastri appositione. **I**nueterata sanant aduisione. **P**utrida incisione. **T**ūc igit̄ vulnera p̄cōp̄ n̄fōz sunt recētia q̄ adhuc sunt in uolūtate siue in recēti ope. **T**ūc sanari p̄t vnguē to uel emplastro. i. lenis p̄ntē remedio. **E**c̄. x. **N**ā guoz pl̄tior grauat medicū. breuē lāguorē precidit medicus. **E**iusdē. xxviii. **A**nguētarius faciet pigmēta suauitatis. et vñctiones pficiet sanitatis. **T**ūc hō inueterata sunt q̄ in lōgā p̄suetudine sunt deducta. in quoz p̄sona dicit p̄pheta. **I**nueteraui inter cēs inimicos meos. **E**t tūc sanantur aduisione. i. aduisione et pūgitua carnis maceratione. **I**stā aduisione p̄cebat p̄pheta dicēs. **A**re rones meos et cor meū. **T**ūc hō sunt putrida q̄ hō tamdiu stat in p̄cīs q̄ feret corā deo et hōib⁹. **J**oh̄. i. **C**ōputruerūt iuxta in stercore suo. **I**n p̄sona talis dicit p̄pha. **P**utruerūt et corrup. sunt eia. mee a. fa. isipi. mee. **T**alia vulnera sanant in cisione. i. cisione a deo imissa tribulationē. **T**ūc enī sepe carnes putride auferunt et ipsi tribulationib⁹ puocati ad deū celeriter p̄uertunt. p̄s. **M**ultiplicate sunt iherimitates eoz postea accelerauerunt. **E**adē tertīa feriā post pascha Sermo. ii.

Letit̄ **I**esus in medio discipulorum suorum et dixit eis par uobis ego suz nolite timē. **L**uc. ult. **I**sta eadē apparitio plenius ponit **J**oa. ii. ubi dī. cū ēēt sero die illo vna sabbatoz uenit iesus et stetit in medio et dixit par uobis. **A** **E**t circa hāc apparitionē sciendū est q̄ post xpi passionē discipuli nō credebant nec spabant eū amplius resurrecturū. **A**nde xps in ista apparitione per oēs quque sensus corporis suā resurrectionē eis ostēdit. **P**rimo per visum: cū dixit. videte manus meas et pedes meos q̄ ego ipse sum. et iohannes addit q̄ ostēdit eis latus. **B** **N**on sine causa autē dñs uoluit recipere in his tribus locis vulnera que in hac apparitione eis ostendit. s. in latere iuxta cor in manibus et pedibus. siqs enim eēt frigidus in amādō uideat latus xpi iuxta cor perforatū et inflāmab⁹ ad amorem. **A**nde sponsus alloquit̄ sponsaz dicēs. **P**one me ut signaculū sup cor tuū. ut signaculū sup brachiū tuū: q̄ fortis est sicut mors dilectio. **S**igs est tepidus in opando uideat eius manus perforatas et ictab⁹ ad laborē. **Y**sa. xlii. **E**cce in manibus meis descripsi te. **M**ultū xps manibus laborauit q̄ in cruce eas extēdit. **P**rouer. i. **E**xtendi manus meas et non fuit qui aspiceret. **S**iquis est infirmus in aduersa sustinēdo. uideat eius pe-

des p̄foratis et animab⁹ ad supportanduz. eius enī pedes fuerunt p̄forati et sanguine tincti. p̄s. **I**ntingat pes tuus in sanguine. **P**edes enim sui totus corpus sustētauerūt et inde dolorē maximū sustinuit. sustinēmus et nos exemplo xpi aduersus. **H**ebre. xii. **R**ecogitate eū qui talem aduersus semetipsum sustinuit a p̄cōrib⁹ p̄radictionē: ut nō fatigemini aīs uisib⁹ deficiētes. **E** **S**ecundo manifestauit suaz resurrectionē per auditū: cū dixit. **P**ar uobis. **A**udietes enī discipuli uocē dñi eū ad loquēlā cognouerūt. **M**axime q̄ hēbat modū talē. s. par uobis. per qd̄ dñs intelligi nobis erē plū ut vba pacis semp habeamus. **S**ed de multis dī. **E**c̄. xlvii. **L**ingua tertia multos cōmouit et dissipit illos de gēte in gēte. **E**t igit̄ aliquādo magnū monstruz. s. q̄ vnus hō hēt tres linguas. **P**rima est lingua adulationis: que blādit in facie. **A**lia est detractionis: que mordet in absentia. **T**ertia est dissensionis: que semiat iurgia. **M**ēs iste lingue abscindende sunt. **P**rima: q̄ decipit **Y**sa. lii. **P**opule me⁹ qui beatū te dicūt: ipi te decipiūt. **S**ecunda: q̄ infamat. **I**deo nō debet aliqs morari neq̄ assiduus esse euz talibus. **A**li de eo qui euz talibus cōuersat assidue dicit **E**ccl̄. xlii. **N**e forte assiduitate tua infamatus ip̄p̄ti patiaris et maluisse nō nasei. **T**ertia: q̄ cōturbat. **E**c̄. vii. **A**lūcia cōturbat sapientē. imo talis lingua ualde a deo odit. **P**rouer. vi. **S**er sunt que odit dñs: et septimū detestat̄ aīa eius. **I**stud autē septimū: est ille qui semiat iter fies discordiā. **E** **T**ertio manifestauit suā resurrectionē per olfactū: per hoc qd̄ dicit iohānes in suscitauit et dixit eis. **A**ccipite sp̄m sc̄m. **E**ius etiā status erat ualde odoriferus: q̄ ab illius pectore p̄cedebat: qd̄ apotheca oīum carismatū erat. **I**n xpo quidē fuit myrrha. i. caro mortificata. **F**uit thūs. i. aīa deuotissima. **F**uit balsamū. i. deitas p̄ciosissima. **I**lle igit̄ status hēbat odorē myrrhe iquātū p̄cedebat a carne mortificata. hēbat odorē thuris inq̄tuz p̄cedebat ab aīa deuota. hēbat odorē balsami inq̄tuz p̄cedebat a deitate p̄ciōsa. **E** **Q**uarto manifestauit suā resurrectionē per gustū: q̄ obtulerūt ei p̄tē piscis assi et fauū mellis. **I**n fauo est cera et mel. **P**er piscē assus itelligit̄ eius caro in cruce affata. **P**er mel eius deitas dulcissima. **P**er cerā eius aīa lumine sapiētie plena. **I**lli igit̄ comedūt piscē assus qui delectant̄ circa eius passionē. **I**lli comedūt mel: qui delectant̄ in ei⁹ deitate. **I**lli comedunt mel cū cera: qui delectant̄ in deitate b̄tā et in aīa ḡsa plena et uitate. **F** **Q**uinto manifestauit resurrectionē suā per tactū. **A**li dixit. **P**alpatē et uidete: q̄ sp̄s carnē et ossa nō hēt sicut me

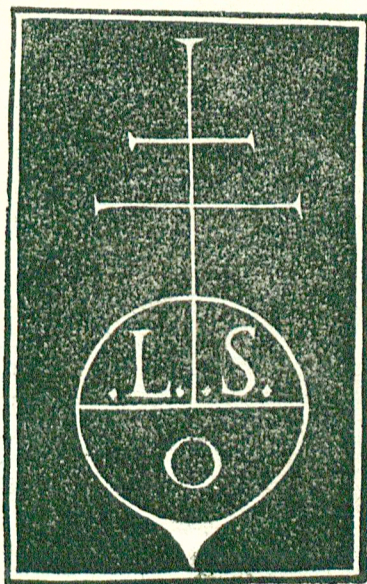
Seriatertia post pascha Sermo xcviij

videtis habere. Et Joānes dicit q̄ prebuit palpa-
da sua vulnera cū dixit Thome. Infer digitū tu-
um huc: et vide manus meas et. Xps enim seruat
cicatrices vulnerū suorū: et rōne sui et rōne nostri.
Rōne sui: ut secū semp deferat insignia sue glorio-
se victorie. Unde dicit Beda sup Lucā. Miles in
plio fortiter agens et victoriā obtinēs multis vul-
neribus cōfossus est. Dicit ei medicus. Vis sana-
ri sine omni cicatrice: sine omni deformitate. puto
q̄ in signū victorie sue cicatrices fuaret. Ille enī
cicatrices sunt in xpo nō in deformitate: sed in ma-
gnā pulchritudinē. Unde dicit Chrys. q̄ cicatri-
ces in xpo sunt radio solis lucidiores. Sicut enī
honor est militi de plio reuerētē deferre scutū fra-
ctus sic honor est xpo deferre scutū sue victorie glo-
riosum triumphū. Unde dicit sup Lucā. Non er-
impotētia curandi cicatrices seruauit: sed ut ppe-
tūz victorie sue circūferat triumphū. Secundo
seruat cicatrices vulnerū rōne nostri: ut. eas pro
nobis patri representer et ipsū nobis reconciliet.
Sicut enim representatio est quedam pro
nobis apud patrē intercessio. Sicut miles tacens
ab impatore impetrat quādo vulnera que pro ipso
recepit sibi demonstrat. Cū legis in historia
scolastica q̄ antipater ydumeus pater magni he-
rodīs in quodā plio in seruitiū impatoris vulne-
ra multa suscepit. qui tādē ab emulis accusatus et
ab impatore citatus: reiectis uestibus dixit. Ego
cesar nolo me excusare apud te si ego diligo te: sed
ista vliera que recepi pro te loquātur pro me. Tūc
impator placatus in gratiam ipsū recepit. Sic
et xps vulnera patri ostēdit ut insinuet q̄tum nos

dilexit. et q̄ care nos emit ut sic ad misericordias
patrē inducat. Unde beatus Anselmus assumēs
illū uersus. Respice in facie xpi tui dicit. ac si dicat
ppheta. Si nō vis pater respicere in nos: respice in
filiū tuū qui tā care emit nos. Bernardus. Secu-
ram habemus accessus ad patrē. ubi mater ante
filiū. filius ante patrē. mater ostēdit filio pectus et
ubera. filius ostendit patri latus et vulnera. Nulla
ergo poterit esse repulsa: ubi tot occurrūt charita-
tis insignia. Ex his igit patet q̄ xps per oēs cor-
poris sensus manifestauit suā resurrectionē. Ipse
enim filius dei resurgens a mortuis iam nō mori-
tūis illi ultra nō dñabit. i. faciat nos resurgere a
pectō. Faciat mori sine pectō. Faciat ut ultra non
dñet nobis pectus. ut sic a pectō resuscitatus: pectō mor-
tuis: a pectō liberi. de ista p̄ia resurrectione a culpa:
puenire mereamur ad scdās resurrectionē in glo-
riā. Ad quā meritis gloriose vgis et p̄ciō m̄is sue
et b̄i dñici p̄is n̄i ipse fili⁹ dei nos pducatur. Qui
cū p̄e et spū sc̄to per infīnita secula regnat. Amē.

Dulcia melliflūo manantia dogmata fonte
Efundit nostri sacra uorago libri.
Airtutis riuos plene gustauit omnes:
S quisquis nostris fluctibus imbuerit
Respicit siquidem sermones totius anni
Aurea qui vite dant documenta bone.
Brande sophos merito factori dicit abunde
Ingenuum siquis preferet eloquio.
Am quicunq; sacri nitidissima flumina uerbi
Elouit suco turbat: ineptus homo est.

Conclusio Sermonum Quadragesimalium Erimij Doctoris
fratris Jacobi de Moragine ordinis Predicatorum: quon-
dam Archiepiscopi Januensis.

Registrum

aa Sermones qua
bb **C** Incipit qua
cc ego panē.
dd **C** De eadē
ee appropinquat
ff ipsi sunt
gg ⁊ ipsam
hh buit bacculū
ii tēdo. illuminat
ll ne ad
ll dēdo. i.
mm **C** Incipit
nn qui vulgariter

C Incipit tabula
corpis
bet esse
essentiā
pceptu
istā cōtritiōē
licatū. / Scōm
veritatē
luminat ⁊
p ouib?
trus quidē
Sicq;
C Incipit

Curauit xps
primis Job
exaudiet
Et hoc
nō colligit
lec. me.
diaboli q
to habet
enim diuinus
os ducē

plis ad
cis calcaui

f. xliij. d
fuit ad
cet curiosi:
nisi bon?
neos plures
/ Secūdu
etū amarū.
ritatē in
mū enīz
diuinā

tro dicēs

Incipit sermo de passione dñi nři Jesu xpi.

Uo abiit dilect?

q tu o pulcherrima mulieru. Cant. v. In oi ope vtuoso z maxime scie p dicationis que est opus diuini angelicu z apostolicu imploranda est gra spūs sancti sine qua nullū rite fundat exordiu. Et q huiusmodi gra teste angelo brā virgo est inuēti. Inuenisti ingt gras apō deū. Lu. lr. Cōsuetū est in alijs fmonib ad ipas vgnē gloriosaz recurrē pro gra ipetrāda. q vō ipa hodie est ualde afflictā z mirabiliter desolata propter dolores: derisiones: exprobrationes: alapas: spūta: spūnarū pūctiones: dura vba: duriora vbera: z horreda mortis supplicia: que hodie vnicus filius suus a iudeis sustinuit. Jō nō p̄suevit ecclia eaz hodie angelica salutatione implorare. z merito. si enī diceremus eidē Alue gra plena. Rndere possēt. Verū est: q sui triplici gra plena. s. copali que est gloria mee virginittatis in carne mea. spūali. s. abūdātia vtrūq z donoz spūs scī in mēte mea. singulari. s. pūtia vnitatis. i. mētū spatio in vētre meo. Sed iā oi gra sum uacuata per mortē filij mei dulcissimi qui mihi erat amor vnicus. vita aie mee. gaudiu singulare z oīz vnitātū desiderabiliū thesaurus. Si vō dixerimus eidē dñs tecū rñdē poterit. verū est q deus pī mecum erat: q ego spōsa ei vnicū hīs secuz filiū: cui ipse est pī ctn. ego vō mī electa. mecum dñs filius qui de mea suba corpus sue hūanittatis assūpsit. mecū spūs scī qui z aīaz z corp meū intū scīficauit ut digna essem redēptorē z creatorē mūdi de meis viscēribz generare. sed iā illū pdidi. z a me est lōgi sepat. quē si ne dolore pepi. quē pānis iuolui. quē vgīneo lacte lactant. quē tenerrime educaui. quē meis brachijs frequēter z studiose balauui. quē in egyptū transuei. quē tātope dilecti hīc gippe mecū iā nō hēo: sed inter mīz inimicōz cerno. scīēs enī sustinē penā ignominiosaz. s. penā latronū. dolorosaz: q in toto corpē fuit vulnerat. acerbā: q in locis neruo sis fuit trāssivus. continuā: q a media nocte dura uic usq ad suā mortē. iniustā: q sine causa fuit cōdēnat. vitupat. dehonēstat. flagellat. vulnerat z iterfecit. Si autē dicerem: eides. Bndicta tu in mulieribus. i. sup oēs mulieres. Rndē poterit q aliqui ad supmū gradū bndictiōis p̄e cūctis alijs mulieribus pueni: q sui simul parēs z vgo: māi z filia. plena filio dei. z uacua semie virili. nūc autē tāta bndictione sup puata z dolore maledictionis prime mulieris supra modū repleta. Si vō dicemus eidē. Bndict' fruct' vētris tui. Rndē pote

rit verū est q bndict' fruct' vētris mei cui' bndictio tāta fuit: q odor ei' p̄ez recōcillauit. sapor de mones de mūdo eiecit. spēs eius totū mūdu repleuit. Nūc autē enī inqis deputatus est ut vō Ysa. liij. Et maledict' oīs qui pēdet in ligno. ut dī Deut. xxi. Ego igit ait virgo brā dolore afflictissima ad quē deiceps resuglā z qs mihi restituet lumē oculoꝝ meoꝝ. gaudiū cordis mei. coronā meā ut iue nire queā aliquā p̄solationē. Jpa igit fm ecclesie rep̄ntationē nūc est dolore afflictissima que uberrime fūdo oīa que xps corpālī patit in corde suo reponit z oēs plagas quas videt in xpi corpē in se reuocat z sigillar in mente: sicqz cūctis p̄e dolore vulnerat z cruciat p̄e nimio amore. Non est igit pueniens ut sibi iā p̄ntemus salutationē angelicaz que singularē p̄inet letitie materiā. S; nihilominus pro gra ipetrāda ad p̄ez misericordie mētes nras deuoti erigamus dicētes sinceriter pī nř zc.

q **Uo** abiit dilect? tuus o pulcherrima mulier. Cant. v. hec vba origina liter habent. z pro p̄eplatiōe tāti mīsterij passionis. s. Jesu xpi dñi nři assumūque sunt uerba sapiētis p̄phetico spū oliz passionē ipam p̄econo scētis z in p̄sona cuiuslibet aīe deuote alloquētis vgnē gliosaz z dicētis. **Quo** abiit dilectus tuus zc. Jpa qdē mater xpi fuit pulcherrima mulier z hoc qstū ad corp' qd nūqz alia mulier habuit formosius. z qstū ad aīaz quā hūit p̄e cūctis alijs gra plena. Alit ergo aīa deuota ipi vgnē gliose. quo abiit dilect? tu' nō enī qstū de illo quere debet a petro: q hodie ipz ter negauit. Mat. xxvi. Neqz a iuda qui eū p̄ditiose tradidit. Matt. xxvi. Neqz a Joāne qui s; expositionē quorūdā suū ille de quo legit Mat. xliij. qui relicta syndone nudus aufugit. neqz a discipulis: q relicto eo oēs fugerūt. Mat. xxvi. Neqz ab angelis: q scriptum est Ysa. xliij. Angeli pacis amare flebunt. Ieru. s. cōpassionis. vidētes maximā penā quā creator ipsoꝝ iniuste sustinebat. Quercam' ergo ab ipa vgnē gliosa in qua sola fides remāsit z dicamus illi. **Quo** abiit dilect? tu' zc. Et lz nobis rñdē nō ualeat p̄pī passiōis filij sui ignominia z mortē crude lissimā. p̄fundissimā suspīria amarissimos gemit' z lachrymaz suaz fundatissimos fluctus: addamus tñ sue resurrectionis letitiā qua ipa p̄iissima virgo oculos suos lachrymis cōspersos a filio p̄rāper auertē z ad nos cōuertē dignetur. vic igit obsecramus quo abiit dilectus tuus zc. Rndē. **P**rimo ad ultimam vite presentis reflectionē. **S**ecūdo ad tolerandā crudelē in hōio ligationē. **T**ertio ad pluriū iudiciū iniquoz p̄ntationes. **Q**uarto ad causē inocētis p̄uersam decisionem.

Sermo de passione

Quinto ad finem mortis in crucis patibulo executionem
Sexto ad sui corporis in alieno monasterio reponem.
Primo si querat a beata virgine quo abire dile-
 ctus est. Respondet quod abiit ad ultimam vite est.
Circa quam refectionem euangeliste referunt. Per tria
 antecedentia. Per tria premitantia. Per tria subsequencia
Tria que antecedentia fuerunt. Per passionis et tri-
 butationis Christi premissio. Per principis sacerdotum et
 scribarum consultatio. Per scelus vnius apostoli per occasio.
De primo sciendum quod ad ostendendum quod Christus volu-
 erit sustinere passionem et non coactus fuit illud Ysa. liij.
 oblat' est: quod ipse voluit: ipas pluries premissio dicit
 seipsum vni cum preterea ea potat cuitare et ad alia loca
 accedere. non solum autem mortem ipsam ac genus mortis
 sed et diem preterit. habet enim Mat. xvi. quod dixit disci-
 pulis suis. Scitis quod post biduum pascha fiet et filius
 hominis tradet ut crucifigat. si intelligat de biduo in-
 tegro. hoc dixit feria tertia ante passionem. Si vero de
 biduo sumendo preter pro toto. potuit et hoc esse feria
 quarta. Nota pascha fiet. i. comedet agnus pascha-
 lis qui secundum legem erat immolatus et comedendus post
 vesperam. ut patet Exo. xiiij. ob memoriam beneficii re-
 cepti a deo terti nocte: quoniam. s. agno immolato in egypto
 pro a filiis israel et interfectis primogenitis eius egyptiorum
 ab exterminatore ipsi in die illi egressi sunt de seruitute
 pharaonis et in figuram passionis Christi
 agni immaculati que inchoata sunt in terti nocte per
 viam israelite. i. veri fideles liberant de vultu
 diaboli occisis vitis saluati sunt. si tamen sanguine agni
 limiti sint postes domus. i. fides passionis habeat
 in mente et opere. Nota filius hominis. i. virginis tradet ut
 crucifigat. fuit autem tradit a deo preter ipsam ad mor-
 tem exponendo et permittendo. propter nimiam erga nos chari-
 tatem. Roma. viij. Qui pro filio suo non peperit
 sed pro nobis tradidit illum. et Joa. iij. Sic deus di-
 lexit mundum ut filium suum unigenitum daret. Tradit
 est a seipso ad nostri redemptionem. Eph. v. Dedit semet-
 ipsum pro nobis oblationem deo in odorem suauitatis.
 Traditus est a iuda scariothis ad auaritie sacrifi-
 cationem. Lu. xxiij. Accepta pecunia querebat opportuni-
 tatem ut eum traderet. s. iudeis. Traditus est a iudeis
 pilato ob inuidie infectionem. Mat. xxvi. Sciebat enim
 quod per inuidiam tradissent eum. De secundo. s. de princi-
 pis sacerdotum et scribarum consultatione habet Mat.
 xxvi. Tunc. s. illa die qua Christus dixerat illa verba: congre-
 gati sunt principes sacerdotum et magistrat' quidam. s.
 officiales in atrium principis sacerdotum qui dicebat
 caphphas. ubi prelium de captura factum: prelium per pro-
 ditorem postulatum. et pactum circa hoc firmatum. Con-
 gregati igitur sunt ad prelium faciendum. et tractandum ut se-
 lites dolo teneret et occideret. alias caphpha dicitur eo-
 dem modo de creuerat eum occidendum. Nunc querit de modo ca-

piendi diligenti ne euaderet vni dicit. Mo. i. die festo.
 s. hoc faciamus. s. cape eum. Et ostendit euangelista quod
 hoc non dixerunt et reuerentia ad festum: sed ne extraher-
 ret de manibus eorum a populo. vni subdit. Ne forte tu-
 multus fieret in populo. hoc prelium vel potius conspi-
 rationem iudeis iacob patriarcha detestatur ait. Sy-
 meon et leui vasa iniquitatis bellatrix: in prelium eorum
 non veniat anima mea: neque in eorum sit gloria mea: et
 ratione assignas subdit. quod in furore suo occiderit vi-
 rum. et postea maledicere furor eorum. quod pinar. et indi-
 gnatio eorum quod dura. Gen. pe. de tribu leui certum est
 fuisse sacerdotes. de tribu symeon vero plurimos ex
 scribis descendisse. scribe qui fuerunt principales in
 prelio de morte Christi quorum metes fuerunt inique bel-
 latrix contra Christum qui non ex ratione. sed furore et inuidia
 tractauerunt et procurauerunt virum. i. Christum totum vitiosum
 occidit. furore eorum fuit pinar. quod cum pilatus cum
 uellet libere ut incederet. principes erant in clamando.
 Crucifigat. De tertio. s. de scelere iude occasione
 ne habet Mat. xxvi. Cum autem esset Iesus in bethania
 in domo simonis leprosi etc. usque ibi. Amen dico
 vobis ubicumque predicatum fuerit etc. Que unctio facta
 Christo et inde murmuratio hic ponit non quod die coeli
 in deorum fuerit facta. immo sabbo precedenti. ut patet Jo.
 xij. Sed forte id hic anera est narratio huius: quod illud
 fuit occasio accepta non data iude ad preditionem sa-
 ciendam. Nam ut dicit glo. xii. q. i. Judas consueuerat
 furari decimam preter eorum que sibi dabant feruenda. et
 vinceret illud effusus volebat vendi cuius prelium erat
 ecc. denariorum. horum decima pars erat. xxx. Quia igitur
 non poterat furari decimam preter quam vendit non fuit
 quoniam uolens recopescere damnum sibi secutum. xxx. dena-
 riis argenteis fecit preditionem. vni ipse iudas precipiens
 sacerdotes congregatos ad tractandum de captura Christi
 intrate in eum sathana ut dicit Lucas non quod per ue-
 rationem corporis sed per nouum malitie effectum accessit
 ad congregatos in prelio dicens. Quid vultis mihi
 dare: et ego vobis eum tradam. Quod uocem temerariam pre-
 sumptione plenam. omniis dominum cui omnia tradita sunt a
 patre eterno tanquam esset sub sua potestate permittit se illis
 traditum. vni dicit. Quid vultis etc. Quod uox omni pena
 dignissima: dominus et magister suum qui ei tot beneficia pre-
 lerat: ad dignitatem summam apostolat' uocauerat: ad prelium
 eadum et faciendum miracula cum aliis miserat: suum pro-
 curatorem instituerat: et nunc eum uenditioni exponit: ac
 ut vile mancipium prelium in emptorum uoluntate preponit
 dicens. Quid vultis etc. hecine est doctrina quam tra-
 didit magister optimus. Ipse te docuit temporalia preter ne
 minime ledere. primum pro posse inuare: et tu nunc pre auaritia
 inoccensissimum predis: et ad mortem tradis dicens.
 Quid vultis etc. At illi iudei congregati hoc audito
 gaussi sunt dantes ei. xxx. argenteos pro hoc opere.

Sicq̃ splecta est figura que habet Gen. xrvij. de Joseph iunene p̃fectissimo qui fuit uēdit̃. xrv. ar. gētes suggerēte iuda fr̃e suo ⁊ tradit̃ in manibus ymaclitarū ex zelo iudicie ne dñare eis. S; sicut p̃trariū accidit eis q̃ iudēbāt: q; per hoc ille exaltat̃ est: adorat̃ ⁊ uocatus saluator: mūdi. ita ⁊ iesus per istā traditionē in manib; gētiliū ⁊ passionē de⁹ exaltat̃ est. ⁊ dedit ei nomē q̃d est sup̃ omne nomen Iesus qui interpretat̃ saluator ut in noīe iesu omne genu flectatur ⁊ spondit iudas facere p̃ditionē recepta pecunia. Eride querēs opportunitatē tradēdi cū eēt sine turbis in quo ope scelestissim⁹ iudas p̃petrauit nō solū p̃ditionē ⁊ plagitū: sed ⁊ sacrilegiū ⁊ simoniā uēdēdo r̃pm fontē oīs gr̃e. vñ Sieg. nazārenus: Judas oīs redēptorē uēdidit. mor laqueo suspēsus. tadē gr̃as redēpti oīs nō obtinuit. ⁊ merito q; nemo pōt retinē q̃d uēdidit. i. q. j. qui studet. ubi etiā norādū q̃d ait be da sup̃ Marcū. Multi hodie iude scelus: q; dñm ac m̃gr̃s deūq; suū pecūia uēdidit: uelut imane ⁊ nefariū scelus horrēt: nec tñ cauēt. Mā cū p̃ mīe rib⁹ falsū ⁊ aliquē testioniū dicūt. p̃fecto q; uicātē p̃ pecunia negāt deū pecunia uēdūt. ipe enī dicit. Ego sū uitas: ⁊ cū societate s̃mitat⁹ aliq̃ discordie peste cōmaculāt deū. p̃dūt. q; de⁹ charitas ē marie cū nō iſſimiteat uel ignorātia peccat: sed in silicudinē iude querūt opportunitatē ut dñm crimine mutēt. xi. q. iij. abiit. ⁊ de p̃se. di. iij. ieiunia. Dī q; seria gr̃a iudas traditionē oīs cogitauit. i. tracta uit. An antiquus tali die ieiuniū seruabat: ut pater in. d. c. ob reuerētiā passionis. nūc aut̃ loco hu ius a pluribus tali die carnes nō comedunt: nō ex p̃cepto sed ex deuotiōe. Quātū ad ip̃am r̃pi ultimā refectionē ⁊ eius p̃comitantiā. ut habet Mat. thei. xvi. P̃ia die azimoz. i. seria q̃nta que t̃ p̃i ma azimoz: q; in sero illius diei cū agno comedebāt azima nō fermētātū. q̃d postea seruabat per se p̃re alios dies sequētes qui dicebant̃ dies azimoz accesserūt discipuli ad iesus dicētes: ubi uis pare mus tibi comedē pascha. i. agnū paschalē qui sim legē ab oībus iudeis debebat comedī: ⁊ q̃ r̃ps cū aplis domū ppriam nō hēbat: id querūt de loco determinato. Tūc r̃ps ut habet Luc. xij. Abiit p̃trū ⁊ ioānē. Petrū ut magis diligētē. Ioānes uo ut magis ceteris dilectum dīcēs eis ⁊ dās signa. Ecce introeūtib⁹ uobis in ciuitatē occurret uobis hō amphorā aque baiulās. segmini eū in domū i quā irat̃ ⁊ dicite p̃s familias domus. Dīcē tibi magister. Abi est dñs foris. i. locus secretus ubi mā duē pascha. i. agnū paschalē cū discipulis meis. Et ostēder nobis cenaculū magnū stratus. i. aulā ⁊ ibi p̃ate. i. necessaria nobis. noluit aut̃ r̃ps noīa

re hoies ne fm Chryso. Judas audiēs ordinasset eū ibi capi añ horā naturā. eūtes ergo ⁊ iueniētes oīa pauerūt que oportebat. In quo uisūo scōd no ta tria que r̃ps egit. p̃mo agnū paschalē comedī. secūdo pedes discipuloz lauit. tercio sacramētū eu charistie instituit. Quātū ad tria subsequētia sciēdū q; hēc fuerūt. Discipuloz p̃urbatio. Dulcis eorūde exhortatio. ⁊ gr̃ati redditio. De p̃io habet Mat. xvi. Quēp̃ aut̃ factō discipulis cum duodecim discipulis suis ⁊ edībibus illis. i. in fine cene dixit. Amē dico uobis q; vnus uestrū me traditurus est: ⁊ cōtristat̃ ualde ceperūt singulī dīcere. Nūquid ego sum dñe. quasi dīcat q̃uis dīscīscitā nos nō remordeat de cogitatione tāti scelestis. tu tamē qui nosti occulta cordiū indica ut tantū nefas impediat. Judas aut̃ ne tacēdo se suspēctū ostēderet ait. Nūquid ego suz rabbi. Qui christus Tu dixisti. q̃d nō est intelligēdū. quasi dīcat tu dīcis ueritatē: q; tu es ille. sic enī illū manifestasset alijs. Sed tu dixisti. i. tu hoc dīcis: ego nō dico q; tu sis. ⁊ subdit. Qui intingit mecū manū in parapsidē. hic me tradet. uē aut̃ hominī illi. i. ceterne dānationis per quem tradar ego. Melius fuisset hominī illi si natus nō fuisset: q; si mortuus fuisset in utero matris ad limbum r̃scēdisset: sed natus p̃pter hoc flagitiū nō penitēs descēderet ad infernum: uel etiā q; esse melius est q̃ nō esse. tamē nō esse uidet̃ melius q̃ male esse: q; p̃uari malo habet rationē boni: ideo melius ei esset si natus nō fuisset etiam in utero. i. si nō fuisset. Ex his tñ uerbis nō fuit proditor manifestatus: quia oēs si mul intingebant in vno catino ubi erat succus si cruciārū agrestium ut falsa fm mandatum legis. In quo ostendit̃ quantū peccata occulta non debeant alijs intimari. Unde Aug. ij. q. j. ait. vnus er uobis me traditurus est. Bene dixit ex uobis: non ex nobis. Ex uobis enī est a quibus per iudiciariam potestatē confessus aut̃ cōuictus erclusus nō est. a me uo qui nullius ego argumētis ⁊ oīa certissime noui separatus ⁊ diuinus est. Tale est ac si diceret. Et si ego per occultū iudiciū sentētiāz damnatū habeo. uos tamen illū per tolerantiam sustinete. hec ille. Petrus autē zelo magistri scire cupiens proditorē quia si cognouisset eū occidisset. ait Chryso. nō audens ipse per se: submittit foctū. i. ioānē euangelistā ut querat ab eo de p̃ditore Qui ioāni querēt q; esset. Xps submitte respōdit ita ut alijs nō audirēt. Ille est cuius tñcā bucellā dēdero. Pe. da. Incomparabilē virum: p̃fert r̃ps vbum in medium: tacet totus senatus apostolorū Ioānes solus cōsultor accedit. Dī aut̃ ioānes recubuisse in sinu uel supra pectus iesu quo ad

Sermo de passione

littera: q. cū iuxta eā staret in mēsa uel ecōtra incli-
nauit iōānes caput suū sup pect^{us} iesu ut secretius
loqueret. **M**ystice autē dabat intelligi sūm Bedā q.
de dñici pectoris fonte ubi sunt thesauri sapientie
de absconditi potādus erat quo eructaret illud di-
uinū mysteriū. **I**n pīcipio erat vbus. Et cū iesus
intinrisset bucellā. Jude porrexit. Et post bucellā
introluit in eū sathanas nō gde de nouo. iā enī in
trauerat sed per nouū effectū malitie ut q. cepe-
rat executioni mādaret per pditionē. **N**ō fuit bu-
cella ista sacramētū. iā enī dederat. sed figura eius
qui indigne accedit. **A**ug. de conse. dist. ij. Sicut
euz bucellā tradidit ei xps nō malū accipēdo: sed
male accipēdo locū dedit diabolo. sic q. idigne
sumēs corp^{is} xpi nō efficit ut q. malus est malū ac-
cipit: aut q. nō ad salutē accipit nihil accipit. **D**ixit
autē ei iesus. **N**ō facis fac citius. q. d. Ex quo nec
mine nec blāditie te a malo pposito reuocat. qd fa-
cis. i. disponsis facē. f. pditionē fac citius: nō solli-
citans ad malū: sed desiderū oñēdes humane re-
dēptionis. **M**emo tñ discipuloy dicit Joā. intelle-
xi tad qd illa vba dixerat: sed q. loculus hēbat in-
das putauerūt cū dīcē ut emeret necessaria in se-
sto uel egenis aliquid daret. ubi **A**ug. xij. q. j. hēbat
dñs loculus a fidelib^{us} oblata pseruātes: et suoy ne-
cessitatib^{us} et alijs indigētib^{us} tribuebat. **P**ost bucel-
lā egressus est iudas ad erequēdā pditionē nocte
iā facta. **H**ūc pgressus iude ingrediēdo et egrediē-
do ad tractādū pditionē: et ipsi^{us} executionē in pī.
Si ingrediebatur. f. in domū. ut videtur. f. apitūdi-
nē ad opus uana loquebat. i. mala et falsa murmu-
ras de effusione vnguenti: cor eius cōgregauit inī-
gratē sibi multas inīqtates pponēdo facē ut sacri-
legiū et alia. **E**grediebatur foras ad capiēdū oppor-
tunitatē et loquebat in idīspūz. i. in malū pficiēdū.
Et qui edebat panes meos magnificauit sup me
supplātionē. i. magnā fecit sup me pditionē. de
qua supplāratione xps antea loquēs dixit. **A**men
dico uobis vnus uesterū me traditurus est qd fuit
turbationis aploz occasio. **D**e dulci autē ipsoz
exhortatione vidē a. xiiij. **J**oā. usq. ad. xviij. inclu-
siue ubi inter alia dixit. **N**ūc clarificatus est filius
hoīs et deus clarificat^{us} est in eo. i. sūm **A**ug. **N**ūc
clarificat^{us} est et. **Q**uia exclusio imūdo iuda remā-
serūt soli mūdi cū suo mūdatore. q. d. hec est figu-
ra future glificationis vniuersalis in qua nullus
malus erit et nullus bonus eribit. **E**t deus glifi-
catus est in eo. i. dei glia pfecte manifestabit et hoc
per etūte suā. **D**e tercio. f. gfarumactiōe breuis
mētio fit **M**at. xvi. ubi dī. **E**t hymno dicto. non
enī fecit xps sicut quidā dicunt fecisse. **E**ros. xxiij.
ubi dī. **S**edit ppl^{us} manducare et bibē: et surrexe-

rūt iudē. et sequit. **E**t ceciderūt in die illa qñ. xxiij.
milla hoīuz. **N**ec tñ ex hoc dñs fuit pacificat^{us}. qd
patet in fine capituli ubi dñs ait. **E**go autē in die
ultionis. i. finalis iudicii visitabo hoc pect^{us} eorū.
sed hymno dicto grās reddidit deo pī dās nobis
exēplū ut refectione accepta nos ita faciamus. **E**t
sic patet qd xps egerit in sua ultia pñtis vite re-
fectione quā iō factū uoluit cū aplis suis. ut sicut pre-
uaricatio et pect^{us} adeicepat a refectione **A**idā dūz
comedit de fructu uetito: ita xps ad ostēdēdū q.
per suā passionē illud reparare uenerat. illā uoluit a
refectione ichoare. **S**i qui igit fidelis aīa virginē
beatā interrogauerit dicēs. quo abiit dilect^{us} tu^{us} et.
Respondēbit ad ultimam vite pñtis refectionem.

Secundo abiit ad tolerā

dā crudelē in orto ligationē. sicut enī habet **M**at.
xviij. hymno dicto eritūt in mōte oliuarū. et uene-
rūt in villā que dī gethsemani. trāsēntes pūs quē
dā torrētē qui dicebat cedron. qui erat in montis
oliuarū radice. **E**t ab hoc trāsitu torrentis cedron
Jo. incipit narrationē passiois. **I**n dicta autē villa
erat qdā hort^{us} in quo iesus solit^{us} erat aliqñ pueni-
re cū discipulis ad orandū et docendū secretiora.
Nō autē dñs pdirit negationē petri. hoc matthe^{us} et
Mat. reserūt scitū postq. egressus est de domo in
mōte oliuarū. **L**ucas vō et iōānes narrāt hoc scitū
in domo ubi cenauerāt. **N**ō **A**ug. ad pcordiā re-
ducit euāg. **A**lio mō q. illi duo scilz **M**atthe^{us} et
Mat. illa dixerūt per recapitulationē. f. coruz
que omiserāt facta in domo. **A**ut **L**ucas et **J**o. per p
occupationē. i. narrādo prius qd factū est postea.
qui modus frequēt^{us} est ab euāgelistis. **A**lio mō
pōt dici q. pluries xps pdirit negationē petri futu-
rā et petri rēspōsiōnē psumptuosā. f. in domo de
q. **L**uc. et **J**oā. et postea iterū in orto de qua **M**at-
the^{us} et **M**at. in mōte oliuarū. **C**irca hoc tertius
nota petri negationē quā xps pdirit ofonē quā ter-
fudit: et multitudinē que ad capiēdū uenit. **D**e hac
captura ei^{us} pphetauit **H**iere. dicens **T**hien. iij.
Xps dñs capt^{us} est pro pectis nris. cui uirius in vni-
uerba tua. i. passione tua obscura uiuem^{us}. **E**gressus
igit cū discipulis. xi. dixit eis. **M**ēs uos scādalum
patiēmini in me in nocte ista. **S**candalum uocat
amissionē fidei de ei^{us} uinitate in quā iciderūt uisa
ei^{us} captura tā ignominiosa. vñ et fugerūt. **C**onfir-
mat autē dictū suū per pphetiā **Z**acharie hoc pdi-
cētis **Z**ach. xiiij. **P**ercute pastore et dissipent oues
Loquit^{us} pphā ad deū pīes. pcutē. i. pmitte ut per-
cutiā pastor. f. xps passionē a iudeis et sequitur et
hoc dispōit. i. fuga ouīū suarū. i. discipuloy. **E**uan-
gelista autē vidēs pphetiā impletā loquit in psona

p̄is ad pphetā dīcēs. Percutia. i. p̄mittā ut p̄cu-
 fiat. ⁊ sic disp̄gent oues gregis. i. apli. Sed p̄for-
 tās eos subdit. Postq̄ aut̄ resurrexero. s. die tercia
 ut p̄diterat alias. idūcēs figurā tione qui p̄etit tri-
 bus dieb' in uētre ceti. Precedā uos in galileā ap-
 parēs. s. uobis. Cui trā dīr petr'. Et si oēs scandali-
 zati fuerint sed nō ego. Iesus aut̄ ait Simonē pe-
 trū qui magis videbat de sua uirtute p̄fide' ait. Si
 mō ecce sathanas exp̄tuit uos: ut cribret̄ sicut
 triticū. i. q̄siuit ⁊ licetiā a deo accepit als nō potuit
 ser tērationē hīc cōmouēdi ⁊ sepandi uos a tritico
 elector̄ dei. Naz ex cōmōtione multa cribā aliqui
 etiā triticū cū lolio dēcedēd in terrā. Ego aut̄ sub-
 dit. orauī pro te inq̄tū hō ut nō deficiat fides tua
 s. finali dēfectiōe. Nō enī dixit. orauī ut nō negēs
 nō solū aut̄ x̄ps orauit pro petro. s. pro tota ecclesia
 petro cōmissa nō p̄r nō fuisse eradiē. Munq̄ enī
 fides ecclesie defecit. Quāuis enī aliq̄ dēcedāt a fi-
 de. semp̄ tñ aliq̄ p̄manent in ea. Cū tpe passionis
 essi in aplis defecit. remanserūt in v̄gine mīse. Et
 tu aliq̄ p̄uersus s̄bdit p̄firma fies tuos. p̄uersus
 s. ad p̄nās ⁊ lapsu tuo. Et petr'. Dñe par' suz te
 cum in carcere ⁊ in mortē ire. Cui iesus. Dico tibi
 petr'. q̄ anteq̄ gallus bis uocē dederit i nocte ista
 ut ait marcus ter me es negatur'. Et petr'. Et nā
 si oportuerit me mori tecū nō tenegabo. Nō dixit
 petrus mēdaciū q̄ sic tūc p̄ponebat. sed nimis
 p̄sumptuose loquebat. Ignorās suā infirmitatē quā
 ⁊ iesus cognoscēs insinuat. Silr ⁊ oēs aliq̄ dix-
 rūt. Am̄b. hec iō dicta sunt ut sciam' neminē ia-
 citare se debē. Nā ⁊ si Petrus lapsus est qui dixit
 Et si aliq̄ scādalizati fuerit sed nō ego. q̄s aliud de
 se p̄sumat. vi. q. i. imitare. f. acta est aut̄ p̄tētiō iter
 eos. q̄s eor̄ uiderēt cē maior. Luca referēte. huius
 p̄tētionis ingt Greg. potuit eē causa: q̄ audierāt
 dñs migraturū ab eis. vñ q̄rebant q̄ post hoc cēt
 gerēs vices ei'. Sed ad hūilitatē eos dñs subito
 reduxit. oñdēs p̄fides alap: nō debē eē ut p̄inci-
 pātes in seculo qui querūt dñari subditis: sed qui
 maior: esset ille oib' mīstraret. dās in hoc exēplum
 sui qui dñs existēs eis seruiuerat lauādo pedes. Hēi
 de ut scribit Lucas solus: dixit iesus discipulis:
 Quis misit uos sine sacculo ⁊ pera ⁊ calciamentis:
 nunqd aliqd defuit uobis. Quir' responderunt. Nihil.
 Et ait. Sed nūc qui hēt sacculū. s. pro pecūia suā
 da tollat. silr ⁊ perā. s. p. victualibus. ⁊ qui nō hēt
 uēdat tunicā suā ⁊ emat gladiū. q. d. Mīcusq̄ si-
 ne p̄dictor̄ resuatiōe habuistis abūdātē necessa-
 ria me p̄sente. Dīcep̄s aut̄: q̄ p̄secutiōē patiēmini
 nō dabunt uobis ista. ⁊ iō p̄cedo uobis ut pro ne-
 cessitate de hīs uobis p̄uideatis. nō solum de vi-
 ctualib' ad uinēdū. sed ⁊ de armis ad defendēdū

cū oportet. Dixerūt aut̄ discipuli. Hīc ecce duo gla-
 dij hic. vnus. s. qui icidat aures sui ⁊ apparet v̄tus
 dñi in sanādo. alter. qui nō euaginet. ut ostēdat nō
 fuisse factā oēm defensionē que poterat pro dño.
 Dixit ergo iesus. Satis est. hēt ecclesia utrūq̄ gla-
 diū. Eride igressus in portū illū ville gethemani
 assumptis ad p̄tē Petro Iacobo ⁊ Joāne. cepit
 fides tedē pauere ⁊ mestus ē. Nōdēs ex hoc ue-
 rā hūanitatē hīc que affligit ex p̄sideratione pena-
 rum quas sibi patas uidet. Cū ⁊ dixit eis. Tristis
 est aīa mea usq̄ ad mortē. i. tristitiā ⁊ afflictionem
 sentio mortālē. Sustinete hīc ⁊ uigilate mecū. Et
 q̄ in angustis nil dēcēt' q̄ per ofonē ad deū hīc
 recursus. iō recedēa ab eis q̄tū factus est lapidis
 ut ait Lucas p̄ci dīr in faciē suā orās ⁊ dīcēs. P̄
 si possibile est trāsser calicē istū a me. Calicē appel-
 lat passionē: q̄d triplē expōit. ¶ Uno mō perēs ut
 v̄tus sue passionis trāsseret a se ad oēs martyres ⁊
 patiētes pro x̄po afflictionē. ut. s. merito ei' daret
 illis p̄tātia ad sufferēdū sicut ⁊ ipse habuit. ⁊ hec
 Aug. ¶ Secūdo mō ut q̄ sciebat pplm illū in deor̄
 p̄culis salutē tantū laborauerat ex ipsa passiōe p̄
 p̄fidiā suā excedādū ⁊ dānādū. ei patiētes rogār' nō
 ut nō bibat calicē passionis. s. trāssat ab illo pplō
 ut per alios p̄curēt. hec Ambrosi'. ¶ Tercio mō
 s̄m Dionysius Alēdrū. Nō hoc pe it ut nō ad-
 ueniat ei calor nisi enī aduenerit trāsseri nō pote-
 rit. sed ut p̄cepit iā p̄ntē passionē cepit affici ⁊ tri-
 stari. ⁊ q̄tū iā p̄pinquātē ea dixit. trāsser calicē istū.
 leniter ergo inuadētē tentationē flagitat pelli. Et
 hoc est nō litare in tērationē q̄d p̄sult eēorādū.
 Alerūtū nō mea uolūtas s. tua fiat. Athanasius
 Seminiū hīc uelle ostēdit alterū qdē hūanū qd est
 carnis. i. p̄tis sensitiue. alterū vō diuī. hūanitas
 enī ob carnis fragilitatē recusat passionē. sed diuī
 nus eius affect' affectatē eaz subijit. hec ille. Nō
 ergo dicit. Nō mea uolūtas itelligit s̄m istincituz
 naturalē ⁊ sensuales. Et qd addit. Sed tua fiat. s.
 uolūtas. que vna est p̄tis ⁊ filij ⁊ sp̄s sc̄i. cui oī-
 nō semp̄ subdita erat uolūtas sua hūana s̄m istin-
 ctū rōnālē. Et ut dicit magi in. iiii. sentē. Sciebat
 x̄ps ofonē nō eradiēdā: sed nec uolebat s̄m rōnē
 eradiiri nec tñ frustra hoc orabat. Cū p̄s. in eius
 p̄sona. Deus meus clamabo per diē ⁊ noctē: ⁊ nō
 eradiēs. nō tñ ad insipitiā mibi. s. iputabī: sed
 ad dandū nobis formā q̄ in angustis possumus
 petē licite ab eis liberari si illō sit s. uolūtatē dei.
 Nō si nō audimur: debemus estimare deū illū d-
 nō uelle. ⁊ iō patiēter ferre debemus. Ofone sc̄a
 reuerus est ad locū ubi discipulos dimiserat. sicut
 illi tres Petrus Iacobus ⁊ Joānes ad quos acces-
 serat. Et inueniēs eos dormitētes. dixit Simoni

Sermo de passione

qui pleni^r pmisserat pro eo mori. Simon dormis
nō potuisti vna hora vigilare mecum. Ad oēs autē
etiā alios. Vigilate et orate ne intretis in tentationē
i. ne succubatis tētatōi. Spūs qdē pmp^r ē. i. rō
et seruo: ad patiēdū et bñ agēdū. caro autē iſtirma. i.
ſenſualitas debilis ad exequēdū: qd dicitur rō et iſti
gar ſps. Et eos dimittēs iſey accessit ad locū ubi
pus orauerat: eadē ofonē fādēs. Et reuertēs ſcbo
ad discipulos et inueniēs dormiētēs. pre tristiſtia eni
et ſomno gñati erāt oculi corū. dimiſit illos et trito
ad locū reuerſus etiā ē fmonē orādo expſit. Et ut
dic Lucas ſolus appuit ei āgelus de celo pſortās
cū. i. dicēs aliq vba cōſolatoria illi pti ſenſitiue ex
frice ex repñtatiōe ſibi facta pene imēſe: quā iā de
bebat ſuſtinē o viſe dñs nſ. paſſio iſta cito trāſibit
et ex ea fruct^r marim^r ſequet^r. redēptio hñani gene
ris qd tātū oſeruiſti: et reſtauratio ruine nſe. et iō cō
ſortē corū vſm. Et ſctūs in agonia. i. anietate. pli
xi^r orabat. Tātā autē afflictionē ſenſit i illa agonia
pre pſideratione paſſiōis iminētis: q. ſact^r eſt ſu
dor: ei^r ſicut gutte ſanguis decurrētis i frā. Et cū
ueniſſet poſtea ad diſcipulos et dormiētēs iudēſſet
dixit. Dormite iā et regeſcite. Sufficit. Et ut oſē
dat ſe volūtariē pati depoſito oī timore ait. Sur
gite eam^r ſūs nſos aduerſarios. nō dormiuit iu
das ad pſequēdā pñtionē. Ecce appropinqbit
me trader. Ad huc eo loquente. Ecce turba et iu
das vn^r ex. xij. ancedebat eos. Sciebat enī iudas
locū dic^r Joā. q. frequētē iſus illuc pñtebat cū
diſcipulis. et ſcipue oleb^r ſectis aliqd ſublime doc
cēs eos: quos ad capiēdū magis volebat cē ſemo
ſa a tumultu ppop^r. et iō ut ait Theophilus ima
ginatus eſt iudas q. ſolēnitare iā ſchoata ibi eſſet
cū diſcipulis ad docēdū. Morte enī iſus extra ciui
tatē manebat ſepe. et iō nō accessit ad domū ubi cū
dimiſerat. Nō uenit autē ſolus: ſed ut dic^r Joānes
accepit cohortē. ſ. militū a pſide et a pōtificibus et
phariſeis miſtros cū laternis et ſacib^r. ne. ſ. poſſet
occulte fugē. et armis ad reſiſtēdū et offendēdum
ſi forte turbe deuote ad eū vellēt illū de manibus
corū liberare. ppter ea dixerunt gñiles milites ut
magis timerent pecniā ducti. Proceſſit ergo ie
ſus obuiā eis. et ait ut teſtat^r Joā. ſolus. Quē qñ
tis. Nō hoc dixit qñ neſciēs. ſ. oſtēdē volens q. et
cū pñs eēt ei vidē nō poterāt: ul ab alijs diſcernē
Et cū rñdiſſet. Jeſus nazarenū. dixit iſus. Ego
ſus. In medio corū exiſtēs ait Lhy. eccecauit corū
oculos. Et autē dixit iſus. Ego ſum. ad vocē iſtā
oēs ceciderūt retro: ſus i frā ſimul cū iuda. Ad iō
ſec iſus ſ. Lhy. ut oſndēt q. nō ſolū cōprehēdē.
ſ. nec eū vidē poſſent niſi ipe cecidēt. Aug. Quid
iudicatur^r faciet qñ iudicādus hoc fecit. Et nūc

ubiq^r p enāgelū dic^r xps. Ego ſus. Et a iudeis ex
pectat antip^r ut retro redeat et i frā cadāt. qñ de
ſerētēs cecleſia ſrena deſiderāt. Iterū autē interroga
uit eos. Quē qñtis. Lhy. Ne qñ dicat qñ iſe iu
deos ad hoc idurit ut eū occiderēt ſeipm i manib^r
eorū tradēs: manifeſte eſt oſtēdit oīa que reuocare
eōs ſufficiebāt. Sz q. pmanebāt i malitia et nullā
hēbāt excuſationē tñc i māib^r eorū ſe tradidit. Tñ
rñdētib^r illis ſcbo. Jeſus nazarenū. dixit. Dixit uo
bis: q. ego ſus. Si ergo me qñtis ſinite hos abire
ſ. diſcipulos meos. q. d. meiſm uob^r tradō. dimitti
te iſtos uſq ad ultimā horā ait Lhy. ad ſuos vile
ctiōis pſeruatiā oſtēdēs. Tñc ut ait Lu. appropi
quit iudas ut oſcularē eū. Nā referēt Marco.
dederat eis ſignū traditor dicēs. Quicūq^r oſcu
latus fuero iſe eſt tenete eū et ducite. caute. Dicit
mgf in hiſtoria ſcola. q. Jacob^r minor: erat ualde
ſilis tpo i eſſigie: adeo q. q nō habuiſſet familiārē
pñtationē cū eis. nō ſciuiſſet diſcernē aliū ab al
tero. Judas autē q puerſat^r erat diu cū eis ſciebat
diſcernē. Ne ergo datis ſignis alijs de iſe ſu eſſigie
capent Jacobū loco ei^r. iō dedit ſignū oſculi. Et
addit. Duceite caute ne. ſ. euadēt de manib^r eorū cū
tñ ſcleratiſſimus expius fuiſſet q. cū uolebat in
medio eorū exiſtētē nemo pñgē poterat. Accēdēs
ergo oſcular^r eſt eū dicēs. Alue rabbi. Cui iſus.
Amice ad qd ueniſti. q. d. Cū te habueris ut amicū
chariſſimū. quō deueniſti ad tātā offenſam. Juda
oſculo filiū hois tradis. ut reſert Lu. Oſculū eſt ſi
gnū amoris et pacis: et hoc ſignū pñtionē facis
Lhy. Nō eſt diſcedēdū a ſim ad monitiōē. Quis
nihil ppſ nſa vba eueniat et ſi nō pſuaſeris hodie.
pſuadebis forſitā cras piſcator per totā diem retia
trahēs uacua: ſero piſcē capti. Tñ et dñs et ſi ſciert
iudā nō puerdētū. nō deſtitit facē que ſua itererat
ppñū nomē iponit dicēs. Juda qd magis volēs
erat et reuocātis. q. puocati ad irā. Vidētes āt oſ
ſeipuli qd futurū erat. ſ. capturā Jeſu. dicūt ſm
Lu. Dñe ſi pcutim^r in gladio. ſ. ut defendam^r te.
Petrus autē ſeruētū ceteris nō ſpectauerit rñſus ſ.
extrahēs gladiū de uagina ſeruētū pñcipis ſacerdo
tū noie malechū: ut dicit Joā. pcutiēs: amputauit
auriculā eius dextera. Amb. Eū legiſ paſſio viſi
ſi ad diuinitatē eius referimus inſirmitatē corpo
re paſſionis excidit auricula et exciditur a petro:
qui nō eſt paſſus ſp̄m. pphetā eximari: ſed dei ſi
liū docuit ſideli pſeſione ſignari. xlij. q. i. Si pe
trus. Iſte ſuus ut audacior ceteris uoluit extēdē
manus ad capiēdū ieſum. ppſ qd petrus incedēs
percutē caput declinantis: iſtū abſciſit auriculā.
Adēs euāgelis abſciſſionē hāc narrāt. ſed ioānes
et Mattheus addūt rephēſionē quā iſus ſecit pe-

ro dicēs. Converte gladiū tuū in vaginā. Ad enīz
licebit plaris ecclesie uti gladio materiali sicut li-
cuit in uetē testō. ut pater in phinices ⁊ alijs. s; gla-
dio spūali. Calicē quē dedisti mihi p; nō vis urbi-
bā illū. i. passionē nō vis ut sustineā. Dis enīz qui
accipit gladiū. i. p;ria auctoritate ⁊ nō datū sibi
a deo uel a lege: gladio peribit spūali si iuste iudica-
bit. nē saltē gladio diuine snie in alia uita si nō pe-
nituerit. Aug. xlii. q. iiii. Ille gladiū accipit qui
nulla supiori ac legitima p;ate uel iubete uel pce-
dēte in sanguinē alicuius armaf. An putas: q; nō
possum rogare p;em meūz ⁊ exhibebit mihi. i. ad
meā defensionē plus q; xli. legiones angeloz. Le-
gio est numer⁹ ser millia ferecēta sexagintafer p;inēs
Et si vnus angelus solus de exercitu sennacherib
occidit in vna nocte cētū octogintatria millia. qd
facerēt tot millia angeloz. Ad est ergo nūc tēpus
vindicationis sed hūiliationis. Quō enī implebunt
scripture tot de passione loquentes si nō pmitram
eos inferre q; sic oportet fieri: cū deus hoc pordi-
nauerit ⁊ p;uiciauerit. Lucas autē scribit solus sa-
nationē huius. Dixit enīz Iesus. Sinite usq; huc
f. uenire ad me. Et enīz tetigisset auriculā eius sa-
nauit eū. Ad poterat se p;tinere sōns p;ieratis ad ex-
hibitiōe bñficiōz etiā erga inimicos. Dixit autē ie-
sus ad p;icipes sacerdotū ⁊ magist; tēpli ⁊ senio-
res. Tanq; ad latronē cristis cū gladiū ⁊ sustib⁹
cōprehēde me: cū quotidiē apud uos erā ⁊ nō me
tenuistis qñ diceret. per experientia vidistis q; nō
possentis me apphēde si nō uellē. ⁊ sō nō erat ne-
cessē q; ueniretis ad me capiendū sicut itur ad vnū
latronē ne possit euadē. Sed hec est hora uestra. i.
uobis a me pmissa ad capiendū ⁊ p;as tenebārū
pcessa uobis tenebātis p;ctōz detentis. Et tūc inie-
cerūt manus in iesuz. ⁊ ligauerūt eū ut captū du-
cerēt. Quō facto oēs discipuli fugerūt eo relicto.
De ista captione ⁊ liberatione habet figura Dierē.
riti. ubi dicit q; erexitus chaldeoz cōprehēdēs
Sedechiā regē Iuda duxerūt eū ad regē babilo-
nis qui multa obprobria exercuit in eū. Sic iudei
armati christum capiētes duxerūt eū ad annā in-
imicum christi sibi multa obprobria inferendo. Si
ergo nūc querat a uirgine gloriosa. Quō abiit di-
lectus tuus ⁊ c. Respondere poterit ad toleran-
dam crudelem in hoito ligationem.

Tertio abiit dilectus vir

ginis Marie ad pluriū iudicūz Iniquorū presen-
tationē. ubi sciendū q; xps p;mo fuit ante Annā
presentatus. secūdo ad Cayphā ⁊ tibi a petro nega-
tus ⁊ falso contra eū testificatus. Tertio ad pila-
tum assignatus. Ut ergo dicit Joā. p;incipes sa-

cerdotū magistratus tēpli. ⁊ scribe uenientes nō
per se ut dicit Aug. sed per suos ministros ad ie-
sus. demū ligauerūt eū ut latronē: ⁊ ducebant eū
captū ut credibile est cū multis p;umeliis irrifio-
nibus ⁊ clamorib⁹ ⁊ p;uisionib⁹ hūitibus eū pro
inimico capitali. via erat satis lōga. Sequebat au-
tē istos quidā adolefcēs ut refert solus Mar. in-
dutus syndone sup nudū. quē ministri arbitran-
tes discipuluz iesu tenere curarūt. sed relicta eis
syndone nudus aufugit ab eis. dicūt aliqui hunc
fuisse Joānem. Alij Jacobū minorē. sed cōmu-
nior ⁊ uerior opinio est q; nullus illoz fuit: sed qui
daz qui habebat habitationē suā in via per quā ie-
sus ducebatur. qui cū iā iuisset dormitū. audito ru-
more trāscēntiū surrexit: ⁊ ut citius p;cipere posset
causaz clamoz sumēs uellē lineā sup carnē exiuit
domū. ⁊ uidēs iesuz ducti captū: morus deuotiōe
nē curiositate sequebat eos. Duxerūt autē ministri
irātes ciuitatē iesuz ad annā pōtifficē focerū cay-
phe: qui cū esset pōtifer anni illi⁹ p;iliū dederat de
morte iesu. Erant enīz plures p;incipes sacerdotū
qui uel forte uel p;cio ut cayphas fīm Iosephū of-
ficiū exercebat ad tēpus sumi pōtifficis. Jo p;mo
adduxerunt ad annā qd refert solus Joā. Vel q;
habitatio eius erat in uia qua ibat ad domū cay-
phe ut cōplacēt in hoc utriq;. Erāt enīz affines
nō solū carne sed ⁊ crimine: ⁊ ut magis excusaret
cayphas cōsilio etiā senioris si argueret p;cessisse
contra iesuz. Petrus autē sequebat a lōge: ⁊ alius
discipulus qui credit fuisse Joānes. Ideo a lon-
ge sequebat: q; timebat ne putaretur esse ex disci-
pulis iesu: ideo a longe fīm Ambro. q; elongabat
tam a spō mente passionis timore ductus. Ideo
a lōge fīm Bedā: q; si ecclesia signata in Petro
sequebat spm in passionibus: tū a lōge: q; xpi ec-
clesia patit pro suis p;ctis. xps autē pro ea. ⁊ q; ni-
mis distat utraq; passio qñ inter iniurias creato-
ris ⁊ creature. Intrantes ergo atriū anne pōtiffi-
cis ministri statuerūt iesuz uinctū ante annā. In-
trauit autē cū multitudine illa ⁊ Joānes q; notus
erat pōtifficē: forte q; ante discipulatū cū esset p;isca-
tor reseruabat sibi ⁊ ferebat electos p;fices. Petr⁹
autē nō ausus est intrare sed socius eius Joānes
accessit ad ancillā ostiariā rogās ut sineret eū in-
trare. Quod cū faceret intuita petrum dixit. Nun-
quid ⁊ tu es ex discipulis hoīs istius. Nota fīm
doc. q; causa dñice passionis fuit p;ma culpa uiri
usq; p;actis Aīde. i. ⁊ Eue. ad inuendū q; per eā
passionē ueritaz iesu liberandus erat. Ideo di-
uina dispensatio puidit: ut nō solus serus uirilis
sed ⁊ muliebri ad eam operaretur. Et quod non
potuit ancilla agere in persona xpi: quia uictoris

Sermo de passione

additionis hoc facit curauit in discipulo ad negandum instigando: nec potuit ut discipulum esse reprobum ad affligendum caperet. Qui subito negauit dicens: Mulier non noui illam. **Chrysostomus.** Quid agis o Petre: uox tua repetit te mutata est: non tibi flagella: non dura tibi sunt illa ta tormenta. Nullus te interrogat cuius auctoritates possis formidare. Mulier est mulier interrogat et uilis ancilla: qui ostendit. **Ambr.** Non negauit Petrus quod promissit incaute. **Aug.** xij. q. liij. Non solum abnegat rursus quod dicit non esse rursus: sed ille etiam qui cum sit negat se esse christianum. Dominus enim non ait Petro. Discipulum meum te esse negabis. Negauit ergo ipse cum se esse discipulum suum negauit. Quid autem isto modo quod se negauit esse christianum. An Petrus non negauit rursus sicut quidam cum puero suauiter excusare nituntur: quod ab ancilla interrogat homines se nescire respondit. hec ille. **Abi.** et **Bl.** dicit quod hinc corde credat in rursus ore neget. non excusaret a mortali. Et idem **Th.** in su. Annas et pontifices cepit iesum interrogare de doctrina sua et discipulis: ut scribit **Jo.** solus. et hoc non causa intelligende ueritatis sed occasione calumniandi. si esset doctrina eius contra legem: uel quod discipulos congregasset quasi seditione querens. Cui rursus mississime respondit dicens. Ego palam locutus sum mundo. Ego semper docui in templo et in synagoga ubi omnes iudei puniunt. Et in occulto locutus sum nihil quod. Essent aliqui principes saltem discipuli. Quid me interrogas. Interroga eos qui me audierunt: ecce hi omnes sciunt quod dixerim ego. Nihil etiam in occulto locutus est: quod non ut trepidans et seditione concitatus ut aliquem timerebatur. Interroga eos qui audierunt et c. q. d. **Chrysostomus.** Quid me interrogas de meis. Interroga inimicos meos qui mihi isti dicunt. sunt autem hec uerba pharisaeis de eorum que dicta sunt ueritate. Hec est enim ueritatis salterabilis demonstratio: cum quis inimicos inducit in testes. Tunc unus ex ministris assistens dedit alapa iesu: ut refert **Jo.** solus. hunc dicit **Chrysostomus.** fuisse malchum cui iesus auriculam abscissam a petro restituerat. et dicit. Sic respondet pontifex. Cui iesus ut agnus mansuetus qui potest ad victimam mississime respondit dicens. Si male locutus sum: uel respondet pontifex uel docet in templo testimonium phibere de malo. **Aug.** Quid ista ratione uisus masculinus et iustus. Qui enim recepit alapa: nonne uellet eum qui percussit aut celesti igne consumi: aut terra dephescente forberi: aut correptum demonio uoluntari: aut pena aliqua alia etiam grauiori puniri. Quid horum per potentiam habere non poterat: per quem factus est mundus. Nec tamen habere aliquid egit. **Cyprianus.** di. xliij. Dominus iesus rex iudei et dominus nostre passionis subditus. cum alapa accepisset nihil primum meliose in personam pontificis locutus est: sed magis in occurrentiam suam tutus est dicens. Si male locutus sum testimonium phibere de malo: que

omnia humiliter facta sunt et patienter: ut nobis humilitas et patientie tribueret exemplum. Sed nota quod dominus non solum alteram marillam percussam sed potius de illata pie reprehendens ait. Si autem uis quod me cedis. **Abi.** nota finem **Aug.** quod dominus percussus se non solum alteram marillam: sed potius prohibuit ne faceret et iniuria augeret: et tamen per aduenierat non solum in facie percussus: sed etiam pro quibus hoc patiebatur crucifixus occidit. Et hoc ostendens quod precepta que dederat de patientia illa scilicet. si quis percuterit in dexteram marillam prebe illi et alteram et c. sunt in preparatione cordis retinenda magis quam opere exequenda: ut in secreto teneat animi patientia cuius beniuolentia. in aperto fiat id quod eis potuisse uidetur rursus. q. i. parus. Demum misit cum annas ligatus ad focerum suum. **Cayphas.** ubi accessio igne in medio atrij propter frigus Petrus introgressus cum aliis ut uideret finem magistri ne agnosceret esse discipulum iesu: ipse cum aliis se calefaciebat ad ignem. Quia enim iam ignis charitatis in eo erat extinctus: igne accessio in medio synagoge uictor ad illum petrus se calefaciebat. Intuita autem etiam alia ancilla dixit astutibus. Et hic de illis discipulis est. Cuius uerbis moti sunt audientes ex quibus uisum dicit. **Abi.** non solum. Et quis petrus intenderit dicit quod non esset discipulus iesu tamen uerum dixit sed alius sensus: quod non habebat esse spirituale. Et aduertendum quod **Jo.** innes ponit petri negationem primam factam in domo anne: et tunc pro gallus cantauit. secundam vero et tertiam in domo **Cayphas:** et post tertiam immediate gallus secundo cantauit. Sed alij euangeliste describunt omnem trinam negationem factam in domo **Cayphas.** Ad dicit potest sic enarrasse: quod illi tres euangeliste non curarunt mentionem facere de peroratione iesu coram anna. quod extraordinaria erat: cum non esset summus pontifex qui haberet discere causas: sed ad conciliandam utriusque ut assensus fecerunt tamen pro uno iudicio hinc: uel quod ambo simul fuerunt summi pontifices pro illo anno etiam contra legem. **Abi.** gliber habebat causas discere et pro uno tribunali habebat. Et idem in domo **Cayphas** ubi terminata fuit omnis illa negationis referentia facta. Post pusillum autem quod pusillum quod foret et uocatus eripsum dicens. Intervallo sacro quasi uisus hore cui quid diceret. **Abi.** tu ex illis es. nam galilee est: loquela tua manifestum te facit. Ad quod diuersus erat ydionia galileorum a iudeis. nam unus scilicet hebraicus erat ceteris: sed erat differens modus pronuntiationis seu accentuandi sicut iter senes et florētinos. Et cum petrus uellet se excusare dixit cognatum malchi cui ipse auriculam sanauit. **Abi.** ego te uidi in horto cum illo qui apprehendimus eum. Tunc petrus ut magis sibi credere ret cepit iurare et anathematizare et decessari quod non nouisset illum. Et continuo gallus secundo cantauit.

Ubi plura mysteria. Et pmo: q: ista negatio per tri signat offensaz mortale cuiuslibet de ecclia. Ma ut dic' hiero. Quoties vincimur vitijs atq: peccis toties deus negamus. ij. q. iij. extimat. Trina negatio significat offensaz tripharaz cordis: oris: et opus. Que negatio offense ad istigatione ancille et vitijs. i. ad suggestionem vel scitationem sensualitatis et demoni per se vel p'suasionem maloz viroru. Ad eandem galli petrus recognoscit excessus suu: nō p'mū sed scēdū cātū: ut ad p'dicationem vel ad monitionem bonoz nō solū ad aures sed ad mēte attinget p'cori cōpungit et penitet. Secūdo scēdū s'm Bieg. in omel. q. q'ipotēs deus eū quē cūcte ecclesie p'sse dispo fuerat: ancille uocē p'timescē et se negare p'misit. imagne utiq: dispōsatione pietatis ut futurus pastor: ecclie in culpa sua disceret: q'iter alijs misereri deberet. vi. l. cōsiderādū. Cōuersus autē dñs ait. Tu. respexit petrū. q'si diceret. Recognosce p'ctū. ubi et eius imēsa pietas offēdit ut in ter illusiones et tortores postus. q'si suarū penarū oblitus petri lapsus dolēs respicit ut desleat. Quē eū respectus et puerione Aug. magis dicit intelligēdū de puerione et respectu spūali dīne miserationis q' dī p' p'p'iam. Cōuertē dñe et eripe aīaz meā. et illō Respice in me et. q. de corpali respectu. Et egressus petrus foras flevit amare. Eū bonis et discipulis puerians p'sellus est xps filiū dei. Inter malos se reperit iudeos ipm negante: negatione segregatus a malis flevit. Et nocte illa mīstri iniquissimi crudelissimi qui tenebāt eū. l. ligatū multi p'liciter uerauerūt iuxta illō Castigatio mea in matutinis. Ma ut dicit Lucas illudēbāt ei cedētes et uelauerūt eū et p'cutiebāt facie eius dicētes. Prophetisa nobis xps q'st qui te p'cussit. In ineffabilis humilitas et paciēcia iesu xpi. Inenarrabilis crudelitas iudaici ppli: facie illā plenā oīus g'fari spūtis deturpare nō uerent. in quā desiderat angelī spīcē. Caput illud gazophiliū thesaurorū sapie et sciēcie dei: p'cutiētes affligit. Oculos oīū lucidiores sol'e et pietate plenos uelis opuerūt. aures que audīūt organa scētorū et thronos angelorū: cōtū melius et blasphemijs malignoz plene sunt. Atq: ipe Tu. dicit. Et alia multa blasphemātes dicebāt in eū. Māne autē facto tēpēstīue p'uenerūt oēs p'ncipes sacerdotū et seniores plebis et scribe in p'ellio frētes falsus testimonij p'tra iesus. ut eū morti traderēt. et nō iueniebāt. Demū uenerūt duo falsi testes. ut refert Mat. et Mar. q. dixerunt. Nos audiuim'. q: hic dixit. Possus destrūe hoc tēplū manu factū et in triduo reedificare aliō nō manu factū. Et nō erāt p'uētiētia testimonia eoz. Et merito: q: hoc nunq: dixerat. s; dixerat soluite tēplū

hoc. i. soluetis tēplū hoc. et in triduo exaltabo illū loquens de tēplo co:pis sui: nō de illo salomonis tēplo. Et surgēs p'ncipes sacerdotū. s. cayphas dixit. Nihil rñdes ad ea que isti testificant cōtra te. Iesus autē tacebat. sciēs q: nō cauia iueniēdi uita tē s; calūniādi iterrogabat. et dixerūt qdā alij ex p'morib'. Si tu es xps dic nob. Et xps rñdit ut refert Tu. Si dixerō uobis nō credetis mihi. Si in terrogauerō non rñdibitis mihi neq: dimittetis. Et hoc autē erit filius hoīs sedēs a dextris dñtis dei. q. d. q: iniuste iudicor. et hoc dabit mihi p'as mūdū iudicādi. Et q: nō apte dixerat se esse filius dei. surgēs p'ncipes sacerdotū motu corporis iudicās sanie mētis. ait ut refert Mat. et Mar. Adiuu ro reper deū uiuū ut dicas nobis si tu es xps fili' dei bñdicti. Iesus autē et nō teneat rñdē. q: superior su' nō erat. Atq: et grauit peccauit sic eū adiudicādo: tñ ob reuerētiā noīs dei iuocati rñdit Tu dixisti. q: fili' dei tu es ego. Tūc p'ncipes sacerdotū scidit uestimēta sua dicēs Blasphemauit. Quid apli' egemus testibus. Ecce oēs audistis blasphemā. Quid uobis uidet. Rñderūt oēs. Reus est mortis. Et si isti pessimi erāt et falso mouebāt dicētes. Iesus blasphemare cōt dixeret filiū dei in quo dicebat summā uitatē: tñ ita horrebāt dei blasphemias q: nō poterāt patēter audire: s; iudicāre tā lēreū mortis. et uestimēta sua scidebāt in signū de testationis. In quo etiā figurabāt sacerdotū iudeoz destrūendū. ut dicit grān'. ij. q. vij. Tūc ipm iesus p'sputū et colaphizatiū uiderūt ad pilatū Judas autē traditor uidēs iesus morti adiudicandū p'nia dūcet' ut refert Mat. retulit: triginta argēteos p'ncipib' sacerdotū et seniorib' dicēs. Pecca ui tradēs sanguinē iustū. At illi. Quid ad nos. tu uideris. q. d. Si malū fecisti tu sbeas penā. Aug. Judas q: penitēs iuit ad phariseos relinquēs apostolos. nihil iuenit auxilij nisi augmētū desp'atiōis dixerūt enī. Quid ad nos tu uideris. Si peccasti tibi sit. At tibi succurrim': nō p'ctā tua charitatiue suscipim' ne q'liter deponas on' docem'. Quid nob et misericordie q: nec opa segmur iustitie. Ille ad frēs. Ille ad illos qui orauerūt pro focu petri sebricitate. qui ehananē iprobā miserie die obtulerūt. Interrogaret petrū pro se effundēt lachrymas. nō fugisset Mariā et marthā que uita lazaro imperarāt. iuit ad diuīlos. s. phariseos et diuīlos p'lit de pe. vi. c. i. Et. p'ietis. xxx. argētes in tēplo abiēs laqueo se suspēdit. Et dī ac i. suspēsus crepuit medi' et diuisa sunt oīa viscera ei. et mort factū est vbi istud oib' bitatib' hierlm. Hiero. de di. iij. Nihil p'suit iude egisse p'ntiaz per quā scelus corrigē nō potuit. Si enī si peccat in frēz ut emon

Sermo de passione

dare ualeat pōt ei dimitti. Si opa pmanēt frustra assumis pnia. hec ille. Itē Leo papa. Secleratio: o iuda oibz et isclio: eritisti. quē nō pnia reuoca uit ad desitit despatio trarit ad laqueū zē. de pe: di. iij. Principes aut sacerdoti sumptis argenteis dixerūt. Nō licet mittē. i. remittē i corbonā. i. locū oblationū. q: pēti sanguis est. Et pōilio inito emē rūt ex eis agrū figuli in sepultura pegrinoz. uolē tes crudelitate sceleris coopire sub ope pietatis. s. empriōis agri pro sepultura. Sz ne lateret mūdū scelus eoz factū est deo dispēfante q: ager ille em p: uocat sit acheldemach qō latē sonat ager san guis. In quo facto osēdit euāgelista dicit. pphe tiā hieremie impleā qua dī. Acceperūt. i. pncipes sacerdotū trigira argenteos pēti appciati. i. q: trigira argēti fuerūt pēti xpi appciati quos appciauerūt. i. p scio obtulerūt ipsi iudei. acceperunt autē a filiis israel. i. a iuda q fuit de filiis israel ponit plu ralis p singulari cū pēcit eos in tēplū. z dederūt eos in agrū figuli. i. p emēdo agro p seplura pe grioz. Hec ppbia p pte ēt habet Zacha. xiii. c. Si qs ergo qrat a vgie gliosa quo abiit dilect tu zē. rñdē poterit ad pluriū iudicū iniquoz pntationē.

Quarto abijt dilect vgis Marie ad cau se innocētis puerfam decissionē. Circa qō sciēdū q: ut dī Joā. xliij. adducūt muni stri iudeoz iesus a caypha i ptorū. erat aut mane z ipi nō intulerūt i ptorū ut nō ptamiarent sz mā ducarēt pascha. Et rñt ergo pilat ad eos foras. ptorū dī sedes ptoris. i. loc⁹ ad dādā sūam. z est locutio obfcura. q: cū dī q: iudei nō intulerūt in ptorū videt loq de ptorio pilati. in cui⁹ domū: q: gētilis erat intrare in illa solēnitate eritabāt se pta miari. i. imūdos fieri. Sz quō pil? dī q: adduce rūt iudei ipi i ptorū a caypha. Hoc aut Aug. sic pcorat: q: i domo cayphe que lata z spatiosa erat erat i ptorū cayphe iudicāt de qbusdā. Et i alia pte dom⁹ erat i ptorū pilati iudicātis etiā in cau sa sanguis. Et sic de vno ptorio. i. cayphe dicit fuit ad aliud. i. pilati. Vel q: cayphas dimissō iesu in palatio suo accessit ad domū pilati pro aliq i formatiōe qui tū cū suis noluit introire in ptorū ei⁹ q: gētilis. sed pilat⁹ eruit ad euz z socios. z de mī reuerfus cayphas ad palatiū suū misit iesū vī etū ad pilatū. Erēs ergo pilatus ad eos ait. Quā accusationē afferis aduersus hoies istū. At illi ut refert Joā. Si nō ēēt hic malefactor nō tibi tradi dissem⁹ eū. Quib⁹ pilat⁹. Accipite eū uos. z sz le gē vram iudicate eū. sz quō nō expimitis mihi maleficiū suū. Qui rñderūt. Nob nō licet iterficē quēqz. Cū enī ēēt romanis sbalti nō pēbāt iudei causas sanguis. sed pēs quē mittebāt illuc roma

ni ad regēdū eos. Et tūc erat pilat⁹ postus pēs pro romanis. Dixit ergo eis pilat⁹. Quid mali se cit iste. At illi explicauerūt dicētes sz xz. hūc inuenim⁹ subuertēte gēte nřaz. phibēte tributa vari cesari. z dicēte se xps regē esse. Quē oīa falsa erāt. nō enī gēte subuertebat querēs sibi gēte cōgrega re ad seditionē sed puerbat ad salutē iudicēs hōi litatē z sbllectionē. Nec phibuit cēsus uel tributū vari cesari. sed pposita sibi qōne a qbusdā sup e re rñderat. Reddite que sunt cesari cesari. Meos se regē faciebat. sed cū uoluit eū ppls satiat⁹ ab eo ex quoque pāb⁹ ordeaceis z duob⁹ piscib⁹ facē regē fugit. z paup cū paupib⁹ z mitib⁹ iccedebat. Pila tus ergo duab⁹ pmis obiectiōnib⁹ omisit ut friuo las z falsas reputās: intrās ptorū q̄sult a iesu de tertia dicens. Tu es rex iudeoz. Cui iesus ut res fert Joānes ait. Al temetipso hoc dicis. an alij ti bi dixerūt de me. sz q: sz rex iudeoz. Ad quē pilat⁹. Mandūd iudeus suz ego. Bens tua z pōntifices tui tradiderūt te mihi. q. d. Ego nō suz iude⁹ ut scia puerfationē tuā. sed iudei qui sciūt facta tua dede rūt te in man⁹ meas. qd ergo fecisti. pp quā cau saz te ita vincit duxerūt ad me ut ren. tu explicā. At iesus ad eū. Regnū meū ut narrat solus Joā nes. nō est de hoc mūdō. q. d. Non me habeo ut rer tpalis. nec mihi usurpo dignitatē regalem ut gēs mea iposuit. sed ut paup z mēdicus z abiect⁹ iccedo. Si enī regnū meū ēēt de hoc mūdō: mīstrū utiqz mei ceterarēt ut nō traderet iudeis. pugna rent enī pro me z defenderēt ne phalerēt ptra me. Nūc aut regnū meū nō est hinc. Regnū enī spūa le vtrūqz qd pducit ad regnū eternū erat qd nobis q̄rebat. z pro quo nobis pserēdo patiebas. Nūc pī latus iterrogauit eū qd fecisti. poterat rñdē iesus Quē ego feci i pplo isto ista sunt. E duri pēs eoz. Abrahā de ur chaldeoz. Ego ptecor ei⁹ z ysaac z iacob sui ubiqzqz abulauerūt. ego ioseph i egyptū pmissi ad sūstētādū eos tpe famis in egypto qūi vñz pstitūdō. Ego de dura fuitate ppharao nis eduxi. flagellatis multipl⁹ egyptijs z demus in mari submersis. Ego pplz istū ut peculiarē ele gi ex cūctis nationib⁹ dādo eis legē meā. Ego. xl. ānis mān⁹ per desertū cibauī. Ego in trā pmissi onis aduri: expugnatis hitatorib⁹ terre illi⁹ zē. Demū ego ex eis carnē assumēs iter eos hūiliter puerfāt⁹ suz. Ego oib⁹ bñficia pñli innumeras fa nitates pficiēs. Eecis visus. claudis gressus. sur dis auditus. loquelā mutis. mūditiā lep: ossis. viciā motus rēstituit. pctōrib⁹ donauī indulgētiā. me sis letitiā. plurimis gřaz. Ignorātib⁹ sapie doctri nā. hec sunt pilate q̄ feci de qd pnt me accusare si dīgna sunt ista. Tūc dixit ei pilat⁹. Ergo rex es

tu. s. ex quo regnū hēs. et si nō de hoc mundo. Cui
 Iesus. Tu dicis. s. vītatē: q. rex sū ego. Et merito.
 h̄s enī oē om̄iū et sup oīa cui flectit oē genu celestīū
 terrestriū et infernū. Ego in hoc nat' suz. subdit et
 ad hoc ueni in mūdū ut testimoniū phibē vītati:
 rep̄hēdēdo vītati: p̄stādō errores. Et q. vītati od i
 um parit. s. iudei nolētes vītā eoz argui. ex odio
 mortē ei' pcurarūt. Dis qui ex vītate. i. cui placet
 vītati seu qui est ex deo per gr̄as genit' qui ē vītati
 audit uocē meā obfūdō meā doctrinā uerissimā
 Cui pilatus. Quid est vītati. Ad expectantē pilat'
 r̄sionē anhelās ad libationē eius. Sciebat enī di
 cit Mar. et Mar. q. per iudiā tradidisset eū. Erunt
 ergo ad eos pilat' dicēs. Ego nullā causā mortis
 inuenio in hōie isto. At illi clamauerūt dicētes. Cō
 mouit vniuersā pplm. s. seditiōes faciēs et cōgre
 gās sibi gētes ad rebellandū. docēs a galilea usq
 huc. s. in iudeā. Pilatus audiēs galileā noīare ut
 refert Lu. interrogans et p̄cipiēs q. galileus esset
 s. nutritus et pueratus in galilea: misit Iesū victū
 cū accusatoribus suis ad herodē regē galilee qui
 uenerat tūc hierosolymā ad solēnitatē illā tanq̄ p
 tinēt ad iurisdicōnē suā et iudiciū ut subditū fuit.
 Herodes autē viso Iesu corā eo adducto gauisus ē
 ualde. cupiebat enī diu eū vidē: eo q. multa audis
 set de eo et spabat aliqđ signū vidē fieri ab eo. Sta
 bit autē et p̄ncipes sacerdotū an enī in multis accu
 sātēs eū. Interrogauit autē eū herodes de multis
 qui ad nihil eoz r̄sidiēt: et hoc q. nō cā vītatis: s. cu
 riositatis illa q̄rebat. Ad cōmēs herodes spuit enī
 cū exercitū suo. et ut isanū idēntē ueste alba linea re
 misit illū ad pilatū. Et hac delatiōe honoris quas
 fecit pilatus herodī scī sūt amici adiūctē herodes
 et pilatus. qui antea inimici erāt. Hec inimicitia
 et erat: q. pilatus videbat p̄turbaſſe iurisdicōnes
 herodīs ex eo q. occidit quēdā iudā galileū q. mul
 tos secū adunauerat q̄si p̄ncipē se faciēs ppli iude
 oz. dū in mōre quodā sacrificiis iſisterēt. Remis
 so igit Iesū ad pilatū: dixit pilatus. Quid iſti mi
 hi hūc hoīes q̄si subuertētē pplm: et ecce corā nob
 interrogās nil inuenio causē in eo. ex his in q̄' accu
 sātis eū: sed neq. herodes. nā remisit eū ad nos: et
 ecce nil morte dignū actū est ei: emēdatū ergo illū
 dimittā. At illi clamabāt dicētes. Crucifige: cru
 cifige eū. Pilat' igit existimās q. si faceret Iesū fla
 gellari acriter. iudei mortē cōpassiōē nō aliō pene
 ul' punitiōis q̄rerēt de eo. App̄hēdit ergo pilat' te
 sū et flagellauit. ut refert Joā. Et flagellatiōēs istā
 fuisse diutiniā oñdē p̄. dicēs in ei' p̄sona. Fui fla
 gellat' tota die. i. in magna p̄te diei. et Ysa. liij. Di
 scipula pacis n̄se sup eū. et liuore eius. s. ex p̄cussōi
 bus vīris sanati sumus. Flagellatū autē pilat' ad

ducit eū foras dicēs. Ecce hō. q. d. nōne videt uo
 bis sufficiētē castigatus. At illi clamabāt. Crucif
 fige: crucifige eū. Et ille. Ego nullā cām mortis
 inuenio in eo. Est autē nob p̄stendū ut dimittā uob
 vnū ex vinctis. s. morte dignū. Hūc enī morē itro
 durerāt iudei. ut. s. in mēoriā b̄sicijs recepti a deo
 in tali solēnitate. s. libationis ipsius ppli de morte
 p̄rogatorū et de fultute egyptiacā mortifera. vñ
 ex malefactoribus capitis morē plectēdus lib do
 naret pplō. alij ad mortē iudicarent quē morē ro
 māi p̄sides eis suabāt. Dixit ergo eis pilat'. Quē
 vultis ex duobus dimitti Iesū qui dī ips: an barra
 bā. Hic barrabas latro erat h̄s Joā. s. m̄ alios et ho
 micida. qui in seditiōe fecerat homicidiū. At p̄nci
 pes sacerdotū p̄suasunt turbis ut peterēt barrabā
 Clamauerūt ergo oēs dicētes. nō hunc s. barrabā
 dixit eis pilatus. Quid igit faciā de Iesu q. dī ips.
 At illi. Crucifigat. Dixit eis pilat'. Accipite euz
 uos et crucifigite. Ego enī nullā cām inuenio in eo
 At illi. Nos legē hēmus et sū legē n̄rāz dī mori.
 q. filius dei se fecit. Addeſcāz q. pilat' rēdebat ad li
 bationē ei' dixit. Si hūc dimittis nō es amīc' ce
 saris. Dis enī q. se regē fac dicit cesar. Pilat' ac
 hec audiēs magis fuit: s. tiore tū mūdano: ne. s. i
 curreret indignationē cesaris si accusaret. et digni
 tate illa p̄uaret. Itēz ergo itrouit pilat' p̄toriū
 interrogatū Iesū. Quid estū. Iesus at r̄sūz nō de
 dit. Cui pilat'. mihi si loq̄ris. Mescis q. p̄tātē hēo
 crucifige te: et dimitte te. At Iesus ait. P̄tātē non
 h̄ies i me ullā: nisi tibi datū ēēt desup. s. deo p̄mit
 tēte. Propterea q. me tradidit tibi mal' p̄ctū h̄s q̄si
 diceret. Et si deo p̄mittēte b̄ agas nō tū excusaris
 a p̄ctō me p̄dēnādo eū tuipe dicas q. h̄es p̄tātē dī
 mītēdi et iā cōfessus es publice. q. nō inuenisti cāz
 mortis: et tū nō dimittis. p̄ctū tū tuū nō ē ita gra
 ue euz ex iſſimilitate p̄cedat: sicut iudeoz qui me
 tibi tradiderunt ad mortē euz. p̄cedat ex malitia.
 Pilat' ergo vidēs q. nihil p̄ficeret sed magis tu
 mult' fiebat uocib' magnis postulātib' ut crucif
 igeret dimissū eis barrabā ut postularunt. dixit
 foras Iesū: et sedit pro tribunali i loco qui dī litho
 stratos hebraice gabatha. Erat autē pasceue pa
 sche hora q̄si sexta. Mar. autē dicit q. hora t̄ta cru
 cifixerunt eū. quā sup̄ſicialē diſſonatiā. Aug. de
 pe. di. j. p̄culose. sic resoluit q. videlicet ips hora
 tertie crucifixus est Iguis. s. in deoz hoc p̄tētib'
 qđ scribit Mar. sed actualiter et manibus gētiliū
 hora sexta crucifixus est p̄out refert Joā. Sedē
 te autē pro tribunali pilato: misit ad eū uoi sua te
 ste Mattheo dicēs. Mihi tibi et iusto illi. s. cōmu
 ne q̄si dicat vide ne feras sententiā p̄tra euz. Mar. et
 multa passa suz ista nocte per eū. s. terribiles vīſi

Sermo de passione

ones et combinatione. Rediit q. ga. diabolus cepit
ppedere iesum et redemptore humani generis et
tore crucis: q. sentiebat ptes limbi sa. exultare pro
sua qua expectabat in liberatione: id erat ab ipedi
re. Et id in somnis inmisit visiones ueritatis pilati co
minatorias malor. que pilato eueniret si ipm pde
naret. Et his auditis pilatus se retraheret: sed no
uoluit aliqd efficere. Ma pilato dicte. Ecce rex ues
ter quasi derisorie. clamauerunt illi. Tolle tolle cru
cifige eu. Quibus pilatus. Regem uestru crucifiga
At illi. Mo habemus regem nisi cesare. Pilatus er
go ut dicit Mattheus. accepta aqua coram populo
lauit manus suas dicēs. Innocēs ego sum a san
guine iusti huius: quasi dicat. Ego qd est est er me
no pdeno en scies et iustu: sed ipportunitas uestra
me cogit ad pdenadum. uos uidetis. Sed certe
hoc no ercufauit eu. q. nunq. luder. ppter quod
cūq. malu uel scdadu cuitadu debet inocere pde
nare ptra ordine et forma turis ut hic accidit. Cla
mauit aut populus. Sanguis eius sup nos et sup
filios nros. quasi dicat. Si tu in hoc peccas: pe
na huius peccati et uindicta ueniat super nos et fi
lios nros. Huc impetratio utiq. accidit eis. Ma in
punitioe tanti sceleris hierlm capta fuit. et inu
mris milibus hoium mortuis. ferro: peste: et fame.
qui remaserunt uediti sunt in seruos. et dispersi per
orbē. Forma aut huiusmodi pdenationis. put pie
preparari possumus talis fuit. iesu nazarene tu ge
nus te reprobant regē te fecisti ptra impator. sta
tura: filiu dei tenoiaisti ptra legis iudeor. mada
tributu cesari dare. phibuisi ptra eius impia. sedi
tione in pppo ptaisti in maria colatatis dispendia.
Mo morti te adiudico et iter duos latrones te iubeo
crucifigi. Qd q. inq. est hoc snia crudelis et iniusta.
de qua Job. xxxvi. di. Ca tua qm ipij iudicata est
iudicij causā recipies. Ca qdē xpi iudicata est a pi
lato qm ipij et peius q. ipij. q. si latro uel homicida
a curia capie no pdenat nisi pus fiat pcessus ordi
narius datis terminis et orationib. ad pbadu et
reprobadu ierepadu uel ercufandu. sed xps absq.
pcessu ordinarj pdenatus est. de qua pdenatione
ps. atr. Aliterunt reges terre et pncipes. sannas et
cayphas puenert in vnu aduersus dñs et aduer
sus eius. Sigs igit beatā vginē interrogare uolue
rit. Quo obijt dilectus tuus. statim rñdē poterit
di. abijt ad cause inocētis puerfam decisionē.

Quinto

abijt dilect. vginis marie ad infe
mortis in crucis patibulo ercu
tione. Data itaq. snia ptra iesu ut crucifigeret. mi
lites psidis. pgregauerunt circa eu vniuersam co
hortē teste matthco. et exuentes cū uestimētis suis
chlamidē coccineā circūdederūt ei. s. rubei coloris

qñ purpureā uestē. et plectētes coronā de spinis l.
posuerunt capiti eius loco corone. Dec corona seu
frū di fuisse de spinis duris et oblogis que pfora
bāt caput suū. utq. ad cereb. pederūt ei arūdi
nē in manu ei. et pcutiebāt caput ei. Demus post
illas ptumelias et illusiones cruta chlamide coc
cinea et uestimētis pprijs idut. ducebat ad locū cal
uarie sociat. duob. latronib. pdenatis et ad cru
cē pro scelerib. suis. iples pphā ysa. liij. Cū inq.
deputat. est. Et baulas sibi crucē s. figurā ysaac
q ligna portauit i hūeris sup qb. fuit erēt. ut oc
cideret. et in dicto loco ut diē Ch. xvi. i quo et iesus
crucif. et ibi nō fili. iples sed aries hīs caput
spinis iherēs occisus est q. nō fili. dei pñs s. hūa
nitas dñy ecclie spinis coronata mortua ē. Et ba
ulās sibi crucē theopphi. h. adimplet illō ysa. fact.
est pncipar. sup hūerū ei. pncipar. cū iesu crucē
est pp. quā deus exaltauit cū fm aplm. Et ficut in
signū dignitatis alij portāt balthēn. alij mitrā. sic
xps crucē. et si ingras iuēnes nō aliter i nobis regē
re iesuz nisi p aspirantes. quo fit ut delictiosi inimici
sint xpi. uerū q. debilitat. iesus flagell. et spīs ac vi
gilis noctis qbus fuerat afflic. tar de iecedebat cū
cruce. mētes iudei ne ista tarditate pilat. quē vide
rāt qñ iuitū ferre sniaz eā reuocaret et vite donaret
iuēntē in via quēdā noie simonē cyrenē uenit
de villa piem alexadri et russi. ut referūt Mat. et
Mar. hūc angariauerūt portare crucē iesu ut citi
ambulare posset. Portabat aut simō crucē post ie
suz q. s. zimb. pgruū erat ut pus ipe crucis tri
phen erigeret. postea illō martyrij traderet crige
dū. Nec iude. est ille simon: s. alienigena et pegri
nus: q. cyrene. nec asi. s. post iesu m. portat crucē.
gētilis enī pplis nō iudaicus sequit crucē et fert eā
iplēs illō. Tollar crucē suā et sequat me. De villa
ueniēs crucē amplectif. cū paganis ritib. dereli
ctis ait Beda. uestigia xpi sequit. Villa enī latine:
pagos grece di. vñ dicti sunt pagani. s. a pagos.
Simō iterprat obediēs: q. obedir diuinis pceptis.
Seqbat aut enī multitudo magna mulieru. ppli
que er deuotione ci copāctēs plāgebāt et lamēta
bant illū. Iesus aut puerfus ad eas ut refert so
lus Luc. psolat. est eas dicēs. Filie hierlm nolite
fle sup me morieturuz: q. s. morte cito resurrectio
glosa dissoluit et ipsa mea mors morte ihs et me
tis auctore diabolū destructur et ingt Beda. S.
sup uos ipsas flere et sup filios uos. s. ppter mala
que ictura sunt uob. Am. ecce uenit dies in qb.
dicet. brē steriles et uēres que nō genuerūt. et ube
ra que nō lactauerūt. Ad dicit ppter obidione
futurā a romāis. in qua ad tācā calamitatē famis
deuenerūt ut mīes aliq. cōcederēt filios ppos.

Tunc inelapsit dilecti mortibus videntes se in tantis angustijs. **E**adite super nos. et collibus cooperite nos. **B**eda. refert enim iosephus romanis insistentibus iudeos cerneratim petisse mortem et collibus cauernas ad eua dendum. Quia si in viridi ligno hoc faceret: in arido quod fieri. scilicet secundum Theophilum. Si in me qui sum lignum viride per virtutem facies fructum romani hoc faciunt: quod faciunt in populo iudeorum arido et infructuoso. **U**el secundum Bedam. Si ego qui sum pectus ligni vite appellatus. sine igne passionis de hoc mundo non creo. quod eis putas imminere totum meti qui sunt fructibus bonorum operum vacui. **E**t postquam uenerunt in locum qui caluarie dicitur. ibi crucifixerunt eum. Quia uoluerunt dicere ut hebrei. id est dictum locum caluarie: quod ibi erat caluaria. scilicet. caput ad amicum hominis sepulci. **S**ed Hieronymus reprobat hoc: quod in ebron dicitur sepulchrum adee. **S**ed Beda dicit quod foris porta erat loca ubi trucebant capita delinquentium. id est caluarie locum illum appellatum. **E**t sic pro omni salute innoxius quam noxius inter nos crucifigitur: ut ubi abundauit delictum: superabundet gratia. **C**rucifixerunt eum priusquam antequam crucem fingeret dederunt ei vinum mirratum. id est. mirra amarissima mirtum. uel ut dicit Hieronymus. vinum selle mirtum. **M**ortis erat iudeis qui adhuc suas apud christianos in multis locis ut debilitati rei cum ducunt ad mortem et horrore huius portarentur affectionibus et optimo vino. loco cuius ad augmentum pene ipso dederunt vinum mirratum. **E**ruentes autem eum omnibus uestibus vulnera renouauerunt. **N**am cum per flagella durissima totius corporis eius esset dilaceratum seu decoctum. uestimenta sua resumpta foriter iheperat carni a qua nunc separatis non sine magno dolore et vulneratione fieri potuit ut acciderit in vulneribus fasciis resolutis. **M**odum autem crucifixionis nullus euangelistarum explicat. **U**n potuit fieri sed aliquos ut cruce in terra erecta super eas affigeret corpus iesu manibus et pedibus. **E**t postea erigeret ipsas. **U**el etiam quod prius erigentes crucem et in terram truncheon figentes et firmantes. postea in ea corpus affixerunt: aliquo corpus sustentante dum affigerent manus eius deinde pedes clauis ferreis satis grossis ut ostendit. **E**t quod per positionem et maximo dolore nervi erant retracti et membra decurtata quam se cum ad manus affixerunt. et pedes etiam fune per violentiam brachiorum alium et pedes. pertraxerunt intantum quod ossa corporis diuinerari possent impleto quod predicat per in persona christi. **F**oderunt manus meas et pedes meos. diuinerauerunt ossa mea. **N**ulla historia docet hoc in dauid israhel uel alio de populo illo: sed in domino iesu christo. **E**rat autem titulus primis causas mortis in quadam tabula per scriptus litteris grecis latinis et hebraicis. ut ex omni natione qui uenerat in die festo legere possent. que tabula

affixa erat parillo posito in parte superiori crucis in medio. versus quam caput iesu predebatur. **N**am crux per se erat ad modum thau. nec habebat aliquid super lignum quod erat per transuersum. **S**ed appositus fuit parillus cum tabula ut dictum est. **S**criptura autem tituli hec erat. **I**esus nazarenus rex iudeorum. **S**ed ut refert solus Iohannes. quod locus ubi crucifixus erat prope ciuitatem extra terram hierusalem est. pene omnes de ciuitate ibat ad uidentem. quod fuit ad maximam penam confusio nis ipsi iesu. secundum illud per. **T**ota die uerecundia mea contra me est: et confusio faciei mee operuit me etc. **P**ontifices ergo cum legissent scripturam reputantes hoc esse ad iniuriam suam. scilicet. rex iudeorum crucifixum pilato. **N**oli dicere rex iudeorum. scilicet. sit: sed quod dixit rex iudeorum. ut. scilicet. appareat quod propter istam arrogantiam et ambitionem qua se uoluit facere regem sit crucifixus. **Q**uibus pilatus. **Q**uod scripsi scripsi. id est. scripturam illam uolo sic permanere firmam. hoc et ipse dicit deo: quod uere est rex iudeorum ad istas et iudeorum et omni nationum. **M**oraliter rex iudeorum. id est. christus. interpretatur enim iudas possessio uel possitens. **E**st enim spiritualis rex. id est. regnans per gratiam et postea per gloriam eorum qui possident. scilicet. fidei articulos credendo: desecus populos sacerdoti predicando. et uinas laudes gratias agendo. **M**ilitibus autem gentilibus qui cum cruci affixerunt lictores pilati: diuiserunt sibi adinuicem uestimenta a sua per fortes statuentes quod acciperet. **Q**ui narrat omnes euangeliste. sed Iohannes plenius dicit enim quod milites qui crucifixerant quatuor fecerunt partes de uestibus unicuique suam dantes. **T**unicam autem suam que erat incofuitilis et desuper pertexta per totum. id est. facta ad aciem: non diuiserunt dicentes. **N**oli scindamus eam: sed sortiamur de ea culus sit. **Q**uod factum inducit Iohannes. psalmista hoc prenuicialle cum ait in persona christi. **P**artiti sunt seu diuiserunt sibi uestimenta mea. scilicet. qui me crucifixerunt. et super uestem meam miserunt fortes. id est. super tunicam incofuitilem. **A**ugustinus. **M**attheus autem dicens diuiserunt uestimenta eius forte mittentes. ad totam uestimentorum diuisionem uoluit intelligi etiam illam tunicam priuilegiatam de qua forte miserunt. **T**ale est etiam quod ait **L**ucas. diuidentes uestimenta eius miserunt forte. **U**identes enim uenerunt ad tunicam de qua facta est fortitio. dicens autem fortes pluraliter pro singulari posuit. **M**attheus autem solus uidet inuoluisse aliquam questionem. dicens de omni mittentes forte super eis quod quod tollerent tantum super omnibus uestimentis: non super sola tunicam fors missa sit locutus uidetur. **S**ed etiam hec breuitas obscuritatem facit. **S**ic enim dictum est mittentes forte super eis ac si diceret. mittentes sortem cum diuiderent. quod autem dicit quod quod tollerent. id est. quod tunicam tollerent tantum super totum dicitur. **M**ittentes forte super eis quod tunicam que prius equebatur super fuerat tollerent. **S**piritualiter uero quod tripartita uestis domini nostri iesu christi: quod tripartitas

Sermo de passione

figurauit ei⁹ ecclias quoru⁹ s. p^{ri}b^{us} in orbē diffusaz
 2 in eis dē cōliter. i. e. ordit⁹ distributā. Tūica vō
 illa sortita oīz p^{ri}u⁹ significat unitatē: que chari-
 tatis vīculo p^{ri}ncē. Sī autē charitas supeminētio
 rē viā hēt 2 supeminēt scīe 2 sup oīa p^{re}cepta. est me-
 rito uelitis que signat desup cōserta 2 addidit per
 totū: q^{ui} nō est cōp^{re}s ei⁹ qui p^{ri}ncē iūenit ad totū: a
 quo tota catholica uocat⁹ ecclia. Incōsuetis autē
 ne aliq^{ui} discindat. 2 ad vñū puenit: q^{ui} oēs in vñū
 colligit. In sorte autē dei g^{ra} cōmēdata est. Cū enī
 fors mittit nō p^{ro}ne cuiuscūq^{ue} uel meritis. sed oc-
 culto iudicio dei cedat. Hec Aug. Quare autē po-
 ti⁹ mortē crucis sustinuerit q^{uā} aliā omitto hic ponē
 Et p^{re}erētes turbe inquit Mat. 2 Mar. blasphemē
 mabāt eū dicētes. Nach qui destruis tēplū dei 2
 in triduo illū reedificas. Sed 2 p^{ri}ncipes sacerdo
 tū cū scribis 2 seniorib^{us} illudebāt dicētes. Alios
 saluos fecit: seips^{os} nō pōt saluū facē. q. d. Nūc ap-
 parēt q^{ui} nō uere sanabat infirmos: sed in v^{er}itate be-
 elzebub. si fili⁹ dei est descēdat nūc de cruce 2 cre-
 dimus ei. dixit enī: fili⁹ dei sus. Sed 2 milites. s.
 pilati illudebāt ei dicētes. Si tu es rex iudeoz sal-
 uaz te fac. Jesus autē in cruce manēs sustinet tot
 dolores inēfos: tor^{ment} irrationes 2 p^{re}sumelias. Pil-
 atū qdē vñū dixit in cruce: ut refert solus Lucas
 instruat ad dilectionē inimicōz. dixit enī. Pater
 ignosce illis: q^{ui} nesciūt qd faciūt. Cōtra oēm iusti-
 tiā offēdit: q^{ui} innocētissimus sine aliquo p^{ec}co so-
 lus ab his q^{ui} semp^{er} bñfecerat: a p^{ro}p^{ri}o quo in pec-
 liarē assumpserat. ledit in oībus summe. in suba
 ablatis sibi uestib^{us}. in fama cōtumeliis 2 blasphemē
 miis. in p^{er}sona morte turpissima 2 acerbissima cō-
 dēnatus. 2 tū p^{ro} illis erat dicēs. D^{omi}ne ignosce rē.
 Et sic impleta est p^{ro}phetia Ysa. dicētis. liij. p^{ro} trās
 gressorib^{us}. i. cōtra legē agētibus orauit ne p^{er}irent.
 Cū autē cū eo crucifixi essent duo latrones: vnus a
 dextris alius a sinistris. dicunt Matthe⁹ 2 Mare⁹
 abbreviādo q^{ui} idips^{os} ip^{os} opabāt ei 2 p^{er}uiciabant qui
 cū eo crucifixi erāt. Sed Luc. plenius hoc exp^{re}-
 mit. dicit enī q^{ui} vnus ex latronibus qui. s. erat a
 sinistris blasphemabāt eū dicēs. Si tu es x^{rist}us sal-
 uaz fac te metip^{sum} 2 nos. Dicēdū est ergo q^{ui} uel in
 eo qd dicit Matthe⁹ 2 Mare⁹ de ambob^{us} latroni-
 bus p^{er}uiciatibus x^{rist}o. ponit ibi pluralis p^{ro} singu-
 lari: q^{ui} vnus eoz fuit t^{er}ti^{us} put dicit Lucas. Vel q^{ui}
 si ambo fuerunt qui cōiuncti sunt x^{rist}o: hoc fuit in
 p^{ri}ncipio. Sed postea qui a dextris erat p^{ri}u⁹ duct⁹
 rephēdit foclū: 2 x^{rist}o se rēcōmēdās ait. Memēto
 mei rē. ut dicit Lucas. An subdis. R^{ati}ōdēs autē al-
 ter increpabāt eū dicēs. Neq^{ue} tu times deus q^{ui} in
 eadē vānatione es: sicut isti p^{ri}ncipales iudei qui cruci-
 fixerūt hūc tā inoētē. Et nos qdē iuste. s. p^{ro}dēna

ti sumus p^{ro}pter scelera n^{ost}ra. Mā v^{er}igna factis recti
 p^{ri}mus. hic vō nihil mali fecit. Et dicebat ad i^{esu}m
 D^{omi}ne memēto mei cū ueneris in regnū tuū. Et dⁱ
 cit ei i^{esu}s. qd est scōz vñū. Amē dico tibi: hodie
 mecū eris in paradiso. Mā utiq^{ue} uerū fuit. Mā mor-
 tuo i^{esu} illa die: aīa sepata a corp^{ore}: sociata diuini-
 tate: descēdit ad limbū patrū: 2 aīa huius latro-
 nis post mortē x^{rist}i 2 ipsa a corp^{ore} sepata descēdit
 nō ad infernū damnatoz nō purgatoriū: sed ad
 limbū ubi clare vidēs diuinitatē x^{rist}i fuit brā. Et
 hoc est uere paradisus locus. s. qui parat dei visus.
 Hodie mecū rē. hiero. Et paratū magnus aspi-
 cias 2 diues pastor morbidā nō p^{ro}enas oues: x^{rist}us
 de cruce in paradisū latronē tulit. Et ne quis se-
 ras aliq^{ui} putaret p^{ri}u⁹ fecit homicidij penā mar-
 tyrium. De pe. dist. i. Imposita. Hinc 2 Julius
 papa. Vera cōfessio in ultimo esse pōt: sicut latro
 vnus momētū p^{ri}u⁹ meruit esse in paradiso in hora
 ultime cōfessionis. xvi. q. vi. Si p^{ri}byter. Augu-
 sti. Qui p^{ri}u⁹ a p^{er}is relinquit q^{ui} ipse relinquat
 ea: nō libere sed q^{ui} necessitate cōdēnat. 2 enī
 latro ueniā meruisset in fine de oī crimine: non t^{er}-
 didit baptizatis p^{ec}cādū 2 p^{re}uenerat auctoritatē.
 Tūc enī p^{ri}u⁹ baptizatus est. s. baptis^{mo} flami-
 nis: q^{ui} tūc p^{ri}u⁹ in cruce x^{rist}m confessus est. De
 peni. dist. vii. Nullus. Sed uere mirabilis fu-
 it deuotio 2 fides huius latronis. Nullus viderat
 ei⁹ facē miraculū: nō p^{re}dicatē: nō turbis circūdatū
 eius doctrinā stititibus sed crucifixū cū eo. M^{ag}-
 nest^{er} maiores. s. p^{ri}ncipes sacerdotū 2 milites 2 do-
 ctōres legis cū subfannātes 2 exp^{ro}bātes: 2 foclū
 suū in idip^{sum} facitē. 2 tū uenerat ut deū sua deli-
 cta p^{ro}feret: foclū i^{er}epsans 2 oēs ei iniuriantes: nō
 ueritus scititā iudeoz: seq^{ue} ei humiliter rēcōmē-
 dās 2 dicēs. Memēto mei rē. Petrus apl^{us} 2 cete-
 ri negāt. 2 ppli deridēt. 2 ip^{se} ip^{sum} cōmēdat. ip^{se} re-
 gē fate^{re}: se sibi cōmēdāns. Jesus autē ut oblitus
 suarū penarū ip^{se} p^{ro}ferat de sua p^{ro}uisione 2 fide:
 p^{ro}mitēs ei p^{ri}u⁹ maritū. Hodie ing^{it} mecū rē.
 Et de tāto labore sue passionis qd erat sufficiens
 p^{er}itū redēptionis oīz. Mā solū huius mūdi: sed 2
 mille si eēt: i^{esu}s nō vidēs nūc seq^{ue} fructū nisi cō-
 uersionis vni⁹ latronis: nec hūc minimū despici
 sed 2 ip^{se} colligit. Stabat autē iuxta crucē māt i^{esu}s
 2 soror māt ei⁹ maria cleop^{he} 2 maria magdale-
 ne. Mā refert solus iōānes de m^{at}re i^{esu}s 2 ip^{so} iōāne
 Stabat dolore anxiata: amaritudie v^{er}nerata: mē-
 te atq^{ue} intellectu erecta 2 firmata in dei uolūtatē:
 quā sciebat eē ut fili⁹ suus pateret⁹ p^{ro} redēptione
 hūani generis. Et cū oēs discipuli 2 discipule ce-
 cidissent a fide sue diuinitatis: ipsa sola stabat in fide
 firma. Et q^{ui} sciebat ip^{se} qui patiebat esse dei filius:

inde marie volebat de tãta offensa deo facta. Et si
 cut nulla m̃r vnq̃s tãtũ dilexit filiũ suũ. Tũ nõ so-
 lũ q̃ vnigenitũ: sed q̃ ex se totũ sine p̃re generatũ
 Tũq̃ optimũ & sanctissimũ. Tũ q̃ uerũ deũ: ita
 nulla m̃r vnq̃s colorẽ tãtũ h̃uit de morte filij. Tũc
 fuit iplera p̃phetia Symeonis dicẽtis. Tũã ip̃i
 aias p̃trãsibit gladi⁹. Ip̃i. s. passiois. Vñ dolores
 quos alie mulieres sustinent in p̃tu: sibi reseruate
 fuerũt i passioẽ filij: ut p̃gruẽ sibi posset illõ p̃sal.
 Ibi dolores ut puritatis. Nec vnq̃s aliq̃s martyr
 sustinuit tãtã penã in suis tormẽtis: sicut ṽgo Ma-
 ria iuxta crucẽ filij. Vñ & plusq̃ martyr fuit ut ait
 Diero. Cũ ergo vidisset iesus m̃fẽs ne videret eius
 obli⁹: in hoc ostẽdẽs pietatẽ quã debet filij exhibẽ
 parẽtib⁹ & puidẽ propõse cũ ab eis discedẽt: dicit
 m̃fi sue. Mulier ecce fili⁹ tu⁹. Dicẽ noluit mat̃: ne
 sic noĩando magis vulneraret dolore cor ei⁹. Sed
 mulier exp̃mẽs serũ: nõ ṽginitatis violatõnẽ. Ec-
 ce fili⁹ tu⁹. q. d. hũanitas ista que cernit est fili⁹ tu⁹
 qui patif. Et q̃ dissoluẽda est ista hũanitas per
 mortẽ: ne sola remaneas: ecce Joãnes erit fili⁹ tu⁹
 pro me. Ip̃e ṽgo & ṽginẽ sociabit. M̃az tũc credidit
 mortuũ fuisse ip̃osus eius ioseph als nõ alteri eas
 cõmẽdasset q̃ sp̃oso suo si viueret: ut oĩ. xxvij. q. i.
 si. Deinde dicit discipulo. s. Joãni. Is nõ se nolet si
 cut nec alibi cũ de se loquit. Ecce m̃r tua. i. h̃eas
 eã cõmẽdatã ut matrẽ. T̃hesaurũ maritũ quẽ in
 terra reliquo: nulli alteri q̃ tibi p̃e ceteris dilecto
 reliquo. Ecce m̃r tua. Et ex illa hora accepit eã. s.
 Joãnes in suã. s. m̃fẽs uel curã. Incomparabilis
 certe ista p̃mutatio: qua dat marie discipulus pro
 magro: suus pro dño: riuulus pro sapie fonte: ne-
 pos pro filio: creatura pro creatore. Et tũ acq̃uit
 humiliter q̃ filius instituit. A sexta autẽm hora
 usq̃s in nonã ut referũt euãgeliste oēs: tenebre fa-
 cte sunt sup̃ vniuersam terrã solẽ. s. patientie ecl̃y-
 psim q̃ naturaliter eẽ nõ potuit. M̃ã ecl̃ypsis na-
 turalis accidit ex interpositione lune inter soles: &
 nos: cūq̃ est sup̃ nostrũ hemispheriũ sol ip̃e in cursu
 suo. Tũc autẽ cũ esset luna q̃ntadecima primi men-
 sis: q̃ fm̃ legẽ tũc inchoabat festũ azimorum: dire-
 cte ex opposito erat luna ad solẽ. Vnde cũ tũc sol
 esset hora sexta diei in medio hemispherij ñri: luna
 erat in medio hemispherij q̃d est infra nos seu sub-
 tus nos. Vñ nõ poterat naturaliter esse ecl̃ypsis.
 Q̃d cernẽs Dionysius artopagita maximus p̃ph̃s
 cũ tũc esset in egypto qũ facta est ista ecl̃ypsis: p̃p̃e
 dens nõ esse naturalẽ ing̃t. Aut deus nature pa-
 titur aut totius m̃di machina cito dissoluet. se-
 cũdũ autẽ nõ accidit adhuc: sed bñ p̃mũ iplẽtũ est:
 q̃ iesus de⁹ uerus & h̃o passus est. Et tũc ab at̃pe
 niẽsib⁹ fabricatũ est altare in ueneratõnẽ illi⁹ qui

tũc passus est: int̃culãtes illud altare ignoto deo.
 Vbi etiã alie ecl̃yp̃sationes solis nõ durãt per ho-
 rã h̃ec p̃mãst per tres horas. Ad istas tãta erat ini-
 q̃tas & crudelitas in deoz ut ip̃se sol q̃si nõ serens
 tãtã iniuriã sui creatoris subtraheret radios suos
 ab eis & q̃si cõpaties morti eius tenebris in nigro
 indueret. Sp̃ualiter. Tãtus fuit dolor hui⁹ passio-
 nis: ut sol intelligẽtie ñre ecl̃ypsetur & ob̃scurẽt ad
 intelligẽtiã eius: nec plene cape p̃ot. Et ex imẽsita-
 te huius doloris clamauit magna uoce h̃z Matt.
 & Marcũ. Hely hely zẽ. i. deus meus deus meus
 ut qd dereliquisti me. Que ṽba sunt sumpta origi-
 naliter ex p̃salmo. xxi. ubi dauid loquit in p̃sona
 xp̃i totũ illũ p̃salmi de sua passione dixit eni. De-
 us meus respice in me: quare me dereliquisti lōge
 a salute mea: corporali. s. faciũt me esse uerba deli-
 ctõz meõz. Appellat autẽ delicta sua p̃cã m̃bro-
 rũ suõz. i. humani generis pro q̃bus patiebat. Di-
 cit autẽ se derelictũ a deo: nõ q̃ diuinitas foret se-
 parata ab hũanitate: q̃ nunq̃ eas deseruit postq̃
 assumpsit: sed q̃ subtraxerat potentiã suã nõ im-
 pediẽdo illos ab illo ope & nõ liberando eum re
 manibus eorũ: sed p̃mitrẽdo facere que eis place-
 bāt erga ipsũ. Vñ etiã dicit se derelictũ a deo. eo
 q̃ pars intellectiua que etiã tunc frucebat deo euz
 sũmo gaudio: nihil refrigerij & p̃solationis influe-
 bat in festiua. Et cũ ex maximis doloribus eẽt an-
 xiatus & desiccatus in spiritib⁹. Dixit q̃ntũ ṽbũ ut
 referet solus Joãnes. Sitio. Sitio autẽ nõ solũ
 coispatit sed & m̃etalliter sũme cupiẽs fructũ sue
 passionis ad oēs credi: ac etiã ṽrutẽ eius cõmuni-
 cari oĩb⁹ martirib⁹ & aduersa patiẽtib⁹ p̃ co: ut
 merito ip̃si passionis patiẽtes & fortes redderẽt.
 Et ut ait ap̃ls ad Heb. Drans cũ lachrymis. s. te
 sus in cruce & clamore ualido gaudius est p̃ sua
 reuerẽtia. ut oēs qui deuote suscipiũt sacramenta
 in q̃b⁹ ṽrus passionis remãsit salutẽ p̃sequant. Cũ
 autẽ sic clamasset: quidã qui portabat uas plenũ vi-
 ni nõ acetofo q̃d ṽi selle uel mirra mixto amarissimũ
 mo: iĩgẽs sp̃ogĩã iplẽuit liquore illo amarissimo:
 & ip̃osita sp̃ogĩã calamo de ysopo apposuit ori ei⁹
 ad bibẽdũ. Quidã alij ex romanis m̃istris qui nõ
 itelligebãt ydioma hebreũ cũ audissent iesus pus
 clamasse. hely hely zẽ. Dicebãt illi q̃ offerebat sp̃o-
 gĩã ad bibẽdũ. helyã uocat iste. Sine si forte uẽiat
 helyas ad deponẽdũ eũ. S̃z iesus cũ gustasset no-
 luit bibẽ pp̃ amaritudinẽ. Et iplẽta est p̃phetia da-
 uid dicẽtis i p̃sona ei⁹. Dederũt i escã meã fel: & i si-
 ti meã potauerũt me aceto. Solebãt iudei q̃si aliq̃
 illa morte p̃denabãt portare uas optimi vini ad cõ-
 fortãdũ. S̃z nũc ad magis affligẽdũ dederũt vinũ
 acetofo s̃elle mixtũ. i. quo sig̃bãt malitiã suã. p̃p̃le

Sermo de passione

enī ille erat ut spōgia uacua & stutib⁹: cauernosa si-
mulacionibus. plena aceto frigide maltie. ubi pri-
us in pītibus su erat vinū bonū charitatis: & mix-
tū felle amarissimo odij & inuidie. Et iō iesus no-
luit bibē. i. incorporari in ecclesia sua talē pplm: sed
abiecit a se. Cū ergo accepisset acetū nō qdē biben-
do sed gustādo dixit: teste solo Joāne. Consuma-
tū est ferrū vbn̄. i. adimpletū qd pñciatū & figura-
tū est de mea passione. An & pcedētib⁹ dieb⁹ cū
predixit passionē suā aplis: dixerat. Ecce ascendi-
mus hierosolymas: & psumabunt oīa que scripta
sunt de filio hoīs. Cū ergo sciret oīa iplēta: dixit.
Consummatum est. Et oīa illa sacrificia in lege mā-
data & multa alia cerimonialia hāc passionē figu-
rabāt. Jō illis iplētis oīa illa cessant & vīte ca-
ruent. Et iō dixit psumatū est uerū & figuratū sa-
crificiū. In oībus alijs sensib⁹ in cruce fuerat affli-
ctus. In tactu manib⁹ & pedibus in gbus ma-
nime viger clauis cōstris. Vīsus videndo irrisio-
nes iudeorū & crudelitates. Auditus: audiēdo cō-
tumelias iporū & blasphemias. Odoratus sentie-
do fetores cadauerū que in illo loco erant. Resta-
bat solus gustus illelus in cruce. Reliquum cor-
pus totū erat cruciatū & fractū per flagella & coro-
nationē. Quia igit pīmus adam cū mortificauit
totū gen⁹ humanū visu offendit aspiciēdo lignū
feu fructū eius qd erat pūchū visu. Et uerissimū
le est q. odoriferū erat senties olfactu. Au dītu au-
diēs vba serpētis in insuriā dei. Tactu quoq. euz
tulit de pomo uetito. Gustu: cū sensu comedendo
suauitate cibi. Per quos sensus uelut per portas
petri intrauit in mūdū: deuit multiformis pdi-
toris diaboli ars ut artē falleret: & medelā ferret i-
de hostis vnde leserat. Jō gustata amaritudine
potus: ait. Consummatum est. i. iplēta solutio debiti
humani generis. Insup & matrimonij ptractus
inter xps & ecclias: initiatū in patriarchis & pphet-
is. per pmissiones etiā iuratas: ratificatū in eius
incarnatione in cruce. per cuius vīrū ecclesia mun-
data vnita est xpo: psumatum est. Et ibi ostēsa est
maxime plenitudo sue ad nos dilectionis. que est
fīnis oīs psumationis fm psal. C Demū inclina-
to capite dicēs. Pater in manus tuas cōmendo
spū meū. Ad fuit septimū & ultimū vbn̄: ut testat
solus Lucas. Tradidit spūm. i. aīam suā: que tūc
separata a corpore est & sociata deitate. ad limbum
patrū descendit. Cōmēdo ingt in manus tue pote-
statis: ad carnē reassumēdā. In manus tue mise-
ricordie & benignitatis ad visitādū aīas que erant
in penis tenebarū. In manus tue voluntatis: ut
semp tibi ab ea deseruiat. Et hoc qd uerū sum-
ptum ex ps. ubi ait. In manus tuas cōmēdo spi-

ritū meū redemisti me dñe deus ueritatis. Quod
sic videt exponēdum. Ad dñe qui es deus auctor
ueritatis: tu me redemisti. i. morte tua qua diristi.
In manus tuas cōmēdo spūm meum: redemisti
me dñe deus ueritatis. Verbo igit pdicto termina-
to cū ualido clamore emissio & ielionato capite xps
mūdū redēptor: emisit spūm. Sup quo Bern. ait.
O bone iesu quid tibi & morti: nos peccauimus &
tu laus: nos debemus & tu solus: nobis debeban-
tur flagella & afflictiones eterne: & tu pro nobis tra-
ditus flagellari uoluisti: ut nos a flagellis eternis
miseri corditer liberares. Eternā demerueramus
mortē: & tu pro nobis mori dignatus es. Pec ille.
Et tūc impleta est prophētia Ysa. liij. dicētis: qui
tradidit aīas suās in mortē & cū sceleratis deputa-
tus est: & ipse peccata multorū tulit. Siquis igit
a vīgine gloriosa quereretur. Quo abiit dilectus tu-
us: utiq. respondere poterit q. abiit. Ad sententia
mortis in crucis pati bulo executionem.

Sexto & ultimo abut dile

ctus vīginis marie ad sui corpis in alieno monu-
mēto repositionē. Nā spū christi a suo corpore emis-
so. tūc oīa insensibilia visa sunt cōpari & dolere de
morte dñi sui. Nā terra mota est petre scisse sunt.
Uelū tēpli qd erat ante sancta sanctorū: diuisus est
a sūmo usq. deorsum: ut pateret sancta sanctorū
signās regnū celestie pius nobis clausum iā reser-
ratū. Tenebre facte sunt sup vniuersam terrā: mo-
numēta apta sunt. Et ut ait Matheus per pōccu-
pationē tamē multa corpora scōpū surrexerūt: quod
utiq. fuit factū nō tūc sed christo resurgēte. Et ue-
nerūt in hierlm & apparuerūt multis: referētes
(ut pie credi pōt) de diuinitate christi & redēptōe
humani generis facta per eius passionē: & de visi-
tatione patrū in limbo. Multi aut ex simpliciori-
bus iudeis uel gētilibus videntes huiusmodi si-
gna cōpñcti sunt. Et reuertētes ad penitētiā p-
cutiebāt pectora sua. pñctēs. i. peccatū suū qd com-
miserāt in coopando passioni christi dicētes. Ve-
re hic qd iustus erat. Eūrio autē qui missus fue-
rat a pilato ad exequēdā iustitiā: & ipse cōpunctus
dicebat. Vere filius dei erat iste. Cum aut sero fie-
ret: ne corpora illa remanerēt in crucibus die sequē-
ti sabbati qui erat solēniō iter dies illius festi. & sic
videre festū deponorari: accesserūt ad pilatū iu-
dei postulātes ut possent eos qui in cruce erāt cru-
cifragio occidē & inde deponere. Ad cū pcessisset
eis pilatus: uenerūt ministri eius Et cum adhuc
latrones in cruce uiuerēt: fregerūt crura eorū. Et
qua pñractione ossius ex uehemētia doloris mor-
tui sūt. Ex quibus anima eius qui erat a dextris:

qui vulgariter dicitur natus. Desinas: descēdens
ad limbum patrum nunc subitus glificatus et visione di-
uine cēntie cui vnica erat xpi aia: et sic habuit pati
sum sibi pmissus. Alter latro dictus Desinas im-
penitēs mortuus: descēdit ad locū dānatōz. In
qbus duobus latronibus figurati sunt oēs hoīes
electi et reprobi. Electi enim furati sumus in pnis
parētibz fm virtutē seminalē existētes diuinitatē
quātū in eis fuit cū eis dictū fuit a serpēte. Eritis
sicut oīj. Hoc affectatōes uoluerūt ait Augu. rape
diuinitatē et pdidērūt felicitatē. Et ppter istā rāpi-
nā oēs dānamur ad crucē et penalitātē hui⁹ vite et
mortē. Sed cū hac differentia: q reprobi patiunt
crucē suarū penarū: sed sine fructu salutis: q non
eos penitet: neq se recognoscunt: sed deū vitā suā
blasphemāt: ideo dānant. Electi autē pntētes pec-
cata suā et se deo humilitates: ad glām pueniunt:
nō virtutē suā sed misericordiā xpi virtutē passionis
eius. Quī ut serpēs cneus. i. sine ueneno peccati:
sed carnē similem nobis pctōribz hīs suspēsus fu-
it in ligno crucis: ppter debitū furti nři soluedū.
Iuxta illud psal. Quē nō rapui? inquit iesus: tūc ex-
oluebā. i. in crucē. An apls ad Phil. ij. Cū in for-
ma dei ēēt. i. iesus. i. uerus deus: non rapinā arbi-
tratus est ēē se eqle deo. i. ipse inquit nō sicut pri-
mi parētes: sed semetipm etiam inuit factus obedi-
ens usq ad mortē: mortē autē crucis. Cū autē uenit
fuit ad iesum vidētes eū mortuū: nō eius crura fre-
gerūt ut ipleret scriptura inge. Joānes. que habe-
rūt. Exodi. xxi. de agno eius figuratū. Quis nō cō-
mīneret eū. sed vnus militū illoz gētiliū lācea
suā directā ptra latus eius trāsīxit magnum vul-
nus infigēs: et primo ex latere eius exiit sanguis
et aq: ut testat Joānes solus. i. plera est illa pphetia
Zach. Videbāt in quē trāsīserunt. Hic dictus est
lōgīnus qui postea cōuersus ad fidē martyriū pro
xpo sustinuit. Dicit etia aliq q euz ēēt cecurēs. i.
parū uel nihil uideret: et nulla sanguinis tangēte
oculus eius: subitō pfecte uidit. Ex his etiā ostēsa
est uera humanitas xpi nobis filiis. An z. i. Joā-
v. diei. Tres sunt qui testimoniū dant in terra. i.
de xpi humanitate uera hō autē de terra originali-
ter. Spūs: aq: et sanguis. q xps habuerit spūm. i.
aiām patet: q inclinato capite ut dictus est tradidit
spūm. i. deo cōmēdas ipm spūm. i. aiām suā. Aq
autē et sanguis que exierūt de latere. qui sūt duo hu-
mores in corpore magis notī et copiosi ostende-
rūt corpus suū uerū ēē nō fantastici: q tale nō hēt
sanguinē neq aquā. Et spūaliter signat sacramē-
ta ecclē: eo q virtutē hēt ex passione xpi. Nam ba-
ptismus qui est palam sacroz et maximū in effectu
signat in aqua. Eucharistia que est ultimū et finis

alioz sacroz et maximum in ēē: inuit in sanguine:
Unde Chrysostomus. Quia hīnc sumus initiati sa-
cramēta ecclē: uide ut sicut a xpi costa bibiturus
accedas. i. ad ipsa. Quidā autē ex iudeis nobilis de
curio et diues ab arimathia ciuitate oriūdus. i. ra-
matha discipulus iesu: qui nō pferat actibus et
psillo iudeoz de morte iesu: sed ptradidit potius.
Hic accessit ad pilatū et petiit sibi vari corpus
iesu. ut. i. deponere posset de crucē et sepellire. Pi-
latus autē miratus q ita cito obīisset: accersito cē-
tione qui executo fuerat iustitie si res ita se ha-
beret. cōpoto hoc ēē dedit illi licētiam deponēdi.
An ueniēs cū nichodemō legisperito qui disci-
pulus occultus erat iesu et ad eū nocte uenerat
pro infor:matione sui circa eū. Deposuerūt euz de
crucē clauis euulsis. Quis autem habere rubiūz
pōt qn mī corpus eius depositum suscepit in gre-
mio suo in brachijs suis: et nūc caput spinis pfora-
tū. nūc manus scissimas qūratu infirmi sanati
fuerāt aspiciēs clauis plossas. nūc pedes qui quo-
tidie discurrebāt ad querēdā hōiū salutē. nūc la-
tus lācea aptum copiosissimis lachrymis pfunde-
bat. Sed et maria magdalena ad cuius pedes re-
missionē pctōz acceptat. nō oblita bāficii magistri
sui illos lachrymis strigabat. et alie marie et disci-
pule iesu. Et q dicit Luc. stabat a lōge notī eius
et mulieres zc. pūiūq in crucē patere locū habu-
it. A principio qdē stabat iuxta crucē mī iesu et ioan-
nes. sed post vbu ad eā. ecce filius tuus zc. multi-
tudine succrescente elōgati fuerāt a crucē mī et alij
notī. Demū q nor appropinquat ioseph et nicho-
demus afferētes myrrhe et aloē mirturas libras cē-
tum ad pdiēdū corpus iesu. qd seruabāt in corpi-
bus hōiū nobilitā ad pseruādū a corruptione: in-
uolūtes corpus ipsum in syndone mūda. i. linthe-
aminibus et sudario posito sup faciē eius fm mo-
rē iudeoz. posuerūt eū in monumēto nouo ipsius
ioseph in petra exciso in quo nōdā glōz positus fu-
erat. qd monumētū erat in qdā spelūca cuiusdam
hōis iuxta montē caluarie ubi crucifixus fuerat.
q alij euāgeliste narrēt solū de ioseph nō est cōtra-
riū ei qd dicit ioānes et de nichodemō. Sed qd il-
li tacuerūt iste expōsit ait Aug. Et qd alij dicūt de
syndone ioānes de lintheis scripsit. Qualiter autē
corpus xpi sepulture datū fuerit pie sic possumus
pēplari. oī ioseph et nichodemus uellēt euz in se-
pulchro ponere postulabat messissima mater sepe-
liri cū illo. Implerebat filiū suū ierplicabili amo-
ris dulcedine deosculans illū et dicēs teste Aug.
in li. de passione dñi. Quid fecisti ingt fili. charissi-
me: qre te iudei crucifixerūt. que causa mortis tue.
cōmīssisti ne scelus ut tali morte perires. nō fili nō

Sermo de passione

sed sic nos redimere dignatus es et modo te mortuum in gremio tenco. ubi est gaudium illud indicibile quod in tua natiuitate habui. dic fili charissime. dic amor vnice. vita aie mee. singulare gaudium. vnicū solatium. quare me sic in dolore pmittis. cur tā longe factus es a me. mi nate tu mihi pater. tu mihi spūs. tu mihi filius. tu mihi oia eras. Nunc orbo patre. viduo spūs. desolo ple. qd faciam. quo vadā. quo me uertā dulcissime. qd mihi solatium pstat. **A** fili mi qd dura et amara est tibi humani generis redēptio pro qua tū patri et tibi grās ago. **Hec** Augu. in forma. **T**ādē nichodemo et ioseph ceterisq; qui aderāt uolētibus corpus xpi de manibus virginis auferre et sepulture tradere dicebat illud qd cantat ecclia. Tollētibus occisum uobis grās agā. sustinere modicū ut natū meū tā gam. **C**ōplectar nūc filiū deosculer et plāgā illum saltē mortuū amplectibus pstringā. Et illud Job xix. Misere mini mei misere mini mei saltē uos amī ei mei. **I**llū adhuc paululū relinque mihi ut faciē eius sub iaculo uelamine ualeā cōtēplari ut uidentē sdo aliquatūlū possim p̄solari. **P**onit tādē dñs in epulchro ac reuoluit lapis sup illud. lapidē sepulchri maria amplectit et deosculat ac madescit irriquo lachrymarū fonte mestissima mater ac genūflectit et filiū adorans omni corde et qua potuit uoce filiū bñdixit. **Q**uā enarrare ualeret magdalenē gemitus et singulus ac cordis dolorēcū extinctū cernebat et in sepulchro ponebat quē diligebat aia sua. Cū autē in hīs diutius moraret meissima mater usq; ad cōpletorij horam. **A**ccessit iohannes cui eam cōmēdauerat xpus in gēsu et ipse multū. non enim poterat se cōtinere leuauit eā lugētem. nam cruciata gemitibus. fatigata doloribus. afflicta plorantibus. pedibus stare neqbat. **A**t tēde aia mea qd dure iaculationis aspectus mater nus cōcuius prebet quādo a sepulchro filij dolores auiulsa pallēs facie aspersa sanguine cū anhelosis suspirijs et gemitibus interruptis ac fleib; lachrymosis uersus ciuitatē reducit adiuta manibus fidelī mulierū uertebat se sepius mēta mater dūz tardo gressu rediret hierlm et locū in quo extictū filiū reliquerat p̄spiciens gemitus renouabat. **I**nterim cum porte ciuitatis appropinquaret forte pcurantibus fororibus misis dei portata sunt uestimēta et capitis uela noue et mēte uidiuatis. que illā induerūt et caput eius uelauerūt. **C**um autem hora iam tarda ingredere hierusalem plorantibus cunctis femine multe sentientes ploratus. ac curretes pietate morte sup tam afflicte matris dolore. ad luctū cōcrebant amarū. et illarū quedā sequētes eam cū illa uberrime plorabāt. **T**am pie

plorabat et tam amare uolebat beata uirgo qd uir poterat cōtinere lachrymas quicūq; uidebat uel sentiebat eam. fiebat luctus quocūq; trāsibat. plorabat ipa. plorabāt et ambulantes eam ea. plorabāt multe uenientes obuiam ei. sic tādē deducit a plorantibus quousq; uētum est ad domū in qua quādoq; cum filio suo residere solebat. quā cum ingressa esset rememorās loca domus in qbus eū ea fuerat cōuerfatus filius suus renouabat ploratus et ululatus lachrymabiliter dicens. **H**eu me dolentē ubi est nunc filius meus dilectus. ubi amor meus. ubi honor meus. ubi est lumē oculorū meorum. ubi corona capitis mei. ubi es tu gaudium cordis mei. ubi es uita mea. ubi es affectus meus ubi solatium meū. ubi spes aie mee iesu fili mi. **A** fili mi iesu. **A** amor meus iesu. **A** spes mea iesu. **N**ec erat qui eam consolari posset ex oib; caris eius. sicq; impleta est figura **Z**ob. x. ubi dicitur. **F**lebat igit mater eius irremediabilibus lachrymis atq; dicebat. **H**eu me fili mi. **A**ccedētes autē principes sacerdotū et pharisei ad pilatū dixerunt. **D**ñe recordati sumus qd seductor ille adhuc uiuēs dicit. post tres dies resurgā. **T**ube ergo custodiri sepulchrū usq; in diē tertij ne forte ueniāt discipuli eius nocte et furent eum et dicāt plebi. surrexit a mortuis. et erit error nouissimus peior priore. **Q**ui bus ait pilatus. **H**abebis custodia. **I**te et custodite sic scitis. **A**li autē abeūtes signauerunt lapidē. s. cum sigillo et dimiserunt ibi custodes ut custodirent ne quis ipsum rapet. **M**arie autē sorores matris iesu cum magdalena postq; corpus eius fuit in sepulchro collocatū ut dictum est. qd semper erat deitatis unitum. illo sero emerūt aromata preciosa et cōposuerūt unctionem preciosā ut ungerent postea corpus iesu tanq; hōis sanctissimi ad ipsum cōseruādum non credētes eum deum esse. **E**t sabbato quidē sequēti quo corpus xpi iacuit in sepulchro siluerūt ppter solēnitatem sabbati expectantes dñicum diem in quo quid fecerint ipsi die dño fauente declarabit. **S**i ergo querat a uirgine gloriosa. **Q**uo abiit dilectus tuus. **R**espondere poterit ad sui corporis in alieno monumēto repositionem.

Finis sermo de passione.

Incipit sermo de planctu beate Marie virginis.

Tabat iuxta crucem

S mater iesu. Joā. xiv. Tāta est pietas hu-
ius virginis mris. nō solū erga filium
naturalit iuxta cuius crucez stabat. sed
et erga filios suos adoptionis: tāta facultas impe-
trādi qd uelit apud deū patrem ut sermocinātes
quicqz nutritices populorū nō alifide cōfidat lac ro-
etrine per eos ppinādū nisi meritis eius et pēibus
pcuratū. Ad qd efficiēdū cythara dulcissime salu-
tationis ad eā uenit. Sed p̄suetudo ecclie euz de
passione filii eius iesu est sermo: p̄dicāti dicē vide-
tur illud qd helyseus pphā ait giesi discipulo suo
de sanamite mortē vnigeniti sui deplorāti. iij. Re-
gū. iij. dimitte eā aīa enim eius in amaritudine
est. quasi diceret nō salutes. Nā cythara illa ange-
lice salutationis in luctus uersa appet. nā quō aue-
ei dices ab a qd est sine z ue deriuatū que dolorib?
plena est ut dicere ualeat illud Michē. ue aīe quia
defecit timoratus a terra filius meus quē imple-
uit spiritus timoris dñi. Mariam ap̄e nūcupare
nō possumus. put dñā uel illaminat̄r interpretat̄:
cū satis obscura q̄si luna eclipsata inueniat̄. Noli
te ergo uocare me noemī. i. pulchra: s̄ uocare me
mara. i. amara: q̄ amaritudine repleuit me dñs.
dicere pōt cū illa noemī que de felicitate ad infor-
tunū d̄uenierat ruth nō grā plena sed uacua iudi-
corū hodie. flectā enim genua mea ad patrem dñi
mei iesu ut miserat̄ filij cois z me nō audit. dep̄
cor ip̄m filij ut suis v̄bis mellisfuit me. p̄solet mi
hi nō loquit nisi illud. Ecce filius tuus. qd v̄bum
ut gladius p̄trāsit aīam meā cū p̄o magistro z fi-
lio mihi dat̄ discipulus: iudeis supplico ut amo-
do filio meo cōpatiant̄ z ipsi p̄tūmelias z substan-
tiones adiūgūt. mortē inuoco ut post filium nō
sup̄stes remaneat z fugiat a me. iuxta crucez sita ad
ipsam clamo flecteramos arbor alta rēsa lara visce-
ra ut deosculer filij meū z rigida z immobilis pse-
uerat. dñs tecū utiqz in me usqz dñs fili? fuit me-
cū mē cōfortas me reficiēs z ego secū ip̄m sequēs
v̄ba eius dulciora sup̄ mel z saui audies miracu-
la eius vidēs: z glām dei ei eius opibus magnifi-
cari p̄spiciēs: nūc aut̄ me religit aīam cope egredi-
entē p̄i recōmēdās. B̄ndictā me in mulierib? an-
gelus dixit que nūc infelicioz cūctis mulierib? iue-
nior. Nā que m̄ vnqz fuit que in p̄ntia filij p̄stitu-
ta angustius z afflictioib? circūdari nō ualuerit ul-
in aliquo refrigeriū p̄stare. Audio eum ad mortē
usqz finitē ex marinis penis nec potiū aque frigi-
de porrigē ualeo: sed video spongiā aceto plenā z
felle ad os eius apponi. Et si feli fui z b̄ndicta in

mulierib? in p̄tu ei? nō senties dolorē: sed mihi vi-
deo resuatos z nūc aduictos q̄si nulla m̄ tantūz
dolorē vnqz sensit in p̄tu filij sicut nūc ego in pas-
sione xp̄i. S; nec martyr aliquis uel aliq̄ in suis ua-
riis cruciatib? vnqz tātā penā passus ē ut nūc ego.
Est z ne b̄ndictus fruct? uētris mei iesus cui oēs
maldicūt iudei z gētilēs. vnus eū appellat maledi-
factorē: alius seditiosum: alter blasphematoreū.
multi ambitiosum regnū usurpare uolētē: reliquī
mēdace aut seductore ut uermis z non hō obpro-
briū oīum z abiectio plebis est effect?. q̄ z fm legē
maldictus oīs qui pēdet in ligno. i. infamis. Er-
quo ergo in luctu cōuersa appet cythara illa ange-
lice salutationis dimitte eā ut nō salutes: sed nipi-
lominus cū ea iuxta crucē maneat ipsam mēditā-
do ipsam adorādo ipsam saluādo z eius auxiliūz
iplorādo z dicēdo. O crux aue spes vnica hoc pas-
siois tpe auge p̄ijs iustitiā reiscz dona ueniā. Sta-
bat igit iuxta crucē m̄ iesu. In qbus v̄bis tria pos-
sunt notari de virgine maria. Scitatis excellen-
tia incōparabilis. Stabat. Penalitatis eminē-
tia ineffabilis. iuxta crucē. Propinq̄tatis attinē-
tia uenerabilis. m̄ iesu. Cū aut̄ ad primū cū di-
cēt. Stabat. Repimus in scripturis stare dici de
creatore z de creatura sed aliter z aliter. Nam sta-
re de creatore dicūt p̄pter imutabilitatē. de creatu-
ra aut̄ p̄pter uirtuositatē siue scitate. Stet ad iudi-
cādū dñs dicit Ysaia de deo uero: q̄ etiam deus
ait per Joānē Apoca. iij. Ego sto ad ostium. i. aīe
z pulso. i. inspirādo z illustrādo intellectū qui est
ostij aīe. siqz apuerit mihi ianuā hic acceptando:
intrabo ad illā per grām cenādo cū illo z ipse me-
cū p̄cipue de agno affato in cruce igne charitatis
refectēdo. in his tñ ego sto semp̄ imotus z inuari-
abilis. Ego enī deus qui nō mutor dicit ipse Ma-
lach. iij. Creatura v̄o stare dicūt cū iuste z scē uiuit
nō cadēdo in peccata. vñ Eccl. ii. dicit. Sta in lu-
sticia z timore. i. nō cadēdi fm illud apli. Qui stat
scilz in v̄tute videat ne cadat. Et Boe. de deo ait.
Stabilisqz manens dat cūcta moueri. Stabat er-
go b̄ta virgo maria nō insensibilitate uel imutabili-
tate sed scitate. z hoc tripli. Stabat scilē leuata.
Stabat perō nō inclinata. Stabat dei uolūtati
p̄formata. De p̄mo dicit apls Rom. xi. de quo-
libet fideli. Tu fide stas. Prima enim recitudo
mentis est uera fides fundamētum uirtutū. tem-
pore quidē passionis oēs apostoli z discipuli xp̄i
f̄i qui prius stabāt fide eleuati ad xp̄istū creden-
dum non solū uerum hominem sed z uerū deum. vñ
de petrus pro oībus dixerat. Tu es xp̄istus fili-
us dei uiui. Matth. xvi. Omnes prostrati sunt in
infidelitatē. Et sicut cū captus fuit ihs in horto z

Sermo de planctu beate marie virginis

in deis oēs corpore ab eo fugerūt ut dicit euāgelī-
ste: ita et mēte credētes qdē cū eē uerū hoīez scitū et
iustū uirū pphetā in ope et fīdē: sed nō uerū deū
cernētes passiōē eius tā ignominiosā. Quāuis
enī Petrus et Joānes post fugā reuersi sint ad eū
dē post magistrū captū. Petrus tñ seq̄bat eū a lō-
ge ne agnosceret ut discipulus. qm̄ immo et ip̄s cūz
iuramētō negauit se nouisse. Joānes et si usq; ad
crucē secutus iuxta crucē stabat coepe. a lōge tñ
mēte: nec ip̄e agnosceēs diuinitatē. Sola brā ego
stabat fide eleuata et fīra: de eius diuinitate ex-
pectās idubie suā tertīa die resurrectionē ut merito
dicat maris stella a stādo. et lumē fidei mūdō nau-
frago retinēdo. In huius signū triduoanō officio
dñice passiōis cū quideciz cādele accēse firmetur
an̄ altare paulatim et successiue oēs erigunt sola
vna accēsa abscondit que post officii oibus p̄ferat
ad illuminādū. Quideciz cādele accēse significāt
rīi. ap̄los et tres marīas. magdalene. salome. et al-
phei. q̄ p̄ ceteris cū ap̄lis uidebant fide illustra-
te et firmate. sed in illo triduo oēs extincti sūt lumīe
fidei deitatis xp̄i: solū in ēgine remāsē lumē fidei
occultū. qd̄ postea oibus patefactū est ad oēs suo
exēplo illuminādū. Et hīc ē q̄ nō accessit mane
dñica sue resurrectionis ad monumētū. qd̄ p̄fatis
maris nō q̄ minus arderet amore ad filiū. sed q̄
expectabat eū resuscitatū se uisurū an̄ oēs. id nō q̄
rebat uiuētē cū mortuis ut ille. Quātū ad scōz
stabat a pctō nō inclinata nō iacebat nō sedebat: nō
curuauerat: sed stabat. iacet q̄s in pctō per p̄uiaz
opatiōē: sedet per mētis p̄fensionē. inclinat per sen-
sualē delectatiōē. oēs nos cecidimus q̄n̄ solū. s.
a p̄fectiōe uirtutū. saltē quo ad cōplacētiā sensuales
ubi p̄sistit ueniale. Itā ut ait brūs Aug. lib^o de na-
tu. et ḡsa. Si oēs sc̄i et sc̄tē interrogati fuissent dñ
hīc uiuerēt ut p̄cti hērēt. oēs rñderēt illō Joā.
In canonica. Si dixerimus q̄ p̄cti nō hēmus vi-
tas in nob nō est. Excepta hac sc̄tā ēgie de qua cū
de pctis agit nullā p̄fius de ea uolo hīc mētiōē.
Itō ergo cecidit nec in ueniale. de quo salomon.
Sepies in die cadit iustus sed semp stabat. ad qd̄
et hortabat ap̄s discipulos dicēs. State ergo suc-
cincti lūbos ufos in uitate. ne delectatio uenialis
sit in uob pro posse. Et tñ cū brā ego fuerit impia
ab oī pctō uoluit deus ip̄as expti tātā passiōē in
morte filij: quātā nullus vnq; martyr sustinuit in
sua passiōe. ut dīc brūs hīero. Hīc discas nō tur-
bari. nō mirari si uides sc̄tōz et sc̄tās mīsa aduersa
sustine in mūdō: sed intellige vñ Salo. i. puerbis
Quē diligit deus corripit et flagellat oēs filiū quē
recipit. Itā ut dīc ap̄s Rom. viij. Proptio filio
suo nō pepcit. ita nec mī eius cū tā nullū hērent

p̄cti. Et siq; bñ p̄sideret iueniet q̄ qui acceptior
fuit deo et factior: ille magis afflictus est in mūdō
nō qdē ad purgatiōē pctōz que hēat: cū nullus
hūit ego brā. sed ad maius meritū et p̄mīū p̄sequē-
dū. Sta ergo supra pedes tuos dicit vñs Ezech.
i. Sup affectus ne cadas. Quātū ad tertīū sta-
bat beata maria firma uolūtatē dei cōformās se ad
qd̄ hortat ap̄lus fideles Phil. iij. Sic state in do-
mino charissimi. s. cōformādo uos dei uolūtatē.
Sciebat beata uirgo q̄ dei uolūtas erat filiū suū
pati et p̄pter hoc in mūdū uenerat et scripture que
sibi satis note erāt hoc p̄nūciabāt que falli nō pote-
rāt. Et cū in oibus regem quereret ut de ipsa ca-
nī que nō aliter uere querit et possidet nisi p̄formā-
do se diuine uolūtatē fīr rōnē. ideo stabat nō mur-
murabat q̄ filius inoccēssimus pateret. non bla-
sp̄mabat iudeos q̄ ab eis gbus tot bñficia fece-
rat tā crudeliter tractaret. Itō uindictā a deo p̄te-
bat q̄ illi a terra uiui absorberent ut merebant. nō
capillos uel uultum scindebat. q̄ uidua et sine filio
p̄solatore remanebat. Sed stabat ut eccl̄da: mo-
desta: lachrymis plena: doloribus imerta. Ansel.
Oñs quos fontes lachrymarū dicā erupisse de
pudicissimis oculis tuis cū attēderes vnicū tunz
innocētē corā te flagellari: ligari: mactari: et carnē
de carne tua ab ipsiis crudeliter disseccari. Et tñ
ita diuine uolūtatē cōformis fuisti. ut saluti huma-
ni generis audissima eēs ut dicere audē q̄ si nul-
lus fuisset reus qui filiū crucifigeret ad hoc ut
sequeret salus hoīm: et adimpleret uolūtas dei
h̄s rōnē iū oportuisset: ipsa posuisset in cruce. Neq;
enim credēdū est minoris fuisse p̄fectionis et obe-
diētiē ad deū q̄ abrahā. qui p̄p̄tū filiū suū obru-
lit deo in sacrificiū manibus p̄p̄lis occidēdum et
cōburēdū. Stabat ergo fīra in dei uolūtatē.

In secunda

p̄te notat penalitatis emi-
nētiā ineffabilis. quia iuxta
crucē. ubi aduertēdū q̄ aliq; stetit in cruce. stat ali-
q̄s iuxta crucē. aliq; lōge a cruce. In cruce fuit
solus xps. i. in maximo cruciatu totus. crux enim
vñ a cruciatu et magnū cruciatū sustinet: qui vim
sustinet. iij. q. i. nulli dubiū. Dicit autē p̄s. in p̄fona
xp̄i. vim faciebāt qui querebāt glām meā. i. uitam
rellē. In oibus enim illis locis in qbus erimati
est uita hoīs p̄sistē fecerūt maximā vim. Itā cū all-
quī dicāt vitā rep̄iri in capite. alij in corde uel epa-
te. alij in sanguine. in oibus illis locis fecerūt ma-
ximā vim. In capite per coronā spineaz. in corde
per aptiōē lateris. in epate uel sanguine per flagel-
la in dorso et clauos in manibus et pedibus vñ to-
tus sanguis exiret. In cruce ergo totus in vñ cru-
ciatus et solus. vñ ip̄e ait Ysa. liij. Torcular. s. cru-

Sermo de planctu beate marie virginis

77

cis calcavi solus ⁊ de gētib⁹ nō est vir mecu⁹ ⁊
 In ps. Singulariter su⁹ ego donec trāfē. f. ex hoc
 mōdo ad patrē: q. ipse solus nō erat subditus mor-
 ti ⁊ debito tñ ipse solus pctā nra sup lignū crucis
 In corp⁹ suo. i. penā pctōrū portauit: ipse solus su-
 it in passione sine cōsolatione. cū alij qui passi sunt
 habuerūt aliqđ refrigētiū: ut dicit. vii qñ in hoīto
 orauit pro calice passionis trāfērēdo auulsus est
 a discipulis quātū factus est lapid⁹. ut dicit Luc.
 xxi. Ad innuēdū q. tāta distātia est inter cruciatū
 xpi in passione ⁊ cruciatū alioꝝ sanctoꝝ quātū di-
 stat purus hō a xpo. Petra enim seu lapis ait apo-
 stolus est xps qui qñ in infini tū distat in pfectio-
 ne ab alijs. Remoti a cruce sunt oēs illi qui no-
 lūt sustinere aduersa in mōdo sed murmurāt con-
 tra deū: nec cōpatiunt xpo. ⁊ si sustinēt: inuiti hoc
 agūt. illi ⁊ si iuxta xpi crucē eē videant in quātū pa-
 tiant. corpore qđ sunt iuxta sed nō mēte ⁊ similes
 sunt latroni a sinistris xpi qui crucifixus cum po-
 blasphemabat cū cum alijs: eo q. nō liberaret eus
 a penā quā inuitus sustinebat vnde ⁊ reprobatus.
 similes simoni cyreneco qui angariatus fuit porta-
 re crucē post xpm. Iuxta crucē vō stāt oēs electi
 qui ut mēbra xpi carnē suā crucifixerūt cū vitijs ⁊
 concupiscētijs. ut ait apl⁹ qui nō solū patiēter aduer-
 sa ferūt: sed gaudēt: qñ digni habiti sunt pro noīe
 iesu pumelias pati. Qui cōpatiunt dolorib⁹ ⁊ af-
 flictionib⁹ eius q̄s pro eis est passus. Imitātur
 hī latronē qui iuxta crucē fuit a dextris arguēt so-
 ciū eo q. nō patiēter ferebat crucē ⁊ se dignū pēla
 mātē tātis penis. Et nos qđ iuste. Mā digna fa-
 ctis recipimus: excusant xpm ⁊ cōpatiunt tante
 ignominie: hic vō nil mali egit. Rogāt illum ut
 deū pro salute aīe sue. Memēto mei dñe dñ vne-
 ris in regnū tuū. Luc. xxi. Hoc igit sciētēs qđ
 ⁊ in xpo iesu fuit: cum nō debeat sub capite spinoso
 mēbrū fieri delicatū. dicāt cū affectu ⁊ effectu illō
 ps. Calicē salutaris accipiā. f. uolūtariē bibendo:
 ⁊ nomē dñi iuocabo ut me adiuet ad sumēdū ⁊
 nō horēdū ut sim iuxta crucē. ⁊ inde a dextris ei⁹
 collocatus. Nullus fuit cū xpo in cruce sustinēdo
 scilz tāta penā quātā ipse. sed nec paulus q̄uis enī
 dicat crucifixus sum. non dicit q. sit affixus cruci
 xpi sed sue. Quis enim ferre posset crucē xpi. certe
 nullus. Oēs igit scī iuxta crucē stāt ppinguē tñ al-
 ter altero. Nulla aut ppingo ad eam mīe eius. ⁊
 merito cū eēt illud corpus de eius substantia. I. alia
 psona ab ea. pmarime igit stabat iuxta crucem mī
 eius. ppinguissima in doloribus. ut dicere posset il-
 lud Thien. i. O uos oēs qui trāfēis per viā. f. vite
 pntis vnde dicimur viatores. attēdite ⁊ videte si est
 dolor: sicut dolor meus. Luc. impleta est in ea pro

phetia Symeonis dicitis Luc. li. Tuā ipsi ani-
 mā prāstabit gladius. Aliam siqđ intellectū p-
 trāfuit gladi⁹? vbi dei penetrabilis: omni gladio
 ancipiti. tunc ruminādo ⁊ intelligēdo scripturas
 que ostēdūt immēditatē doloris xpi in passionē. Ita
 videt exponere beatus Amb. Et ex huius medita-
 tione gladius doloris eius prāfuit auiam sensiti-
 uā. nec istud est ptra id qđ dictū est supia. f. q. bea-
 ta maria erat pformis uolūtati dei qui volebat fi-
 liū suū pati. Mā sicut de xpo eius filio dicimus q.
 fm uolūtate rōnāle uolebat pati. ⁊ tñ fm partē sen-
 sitiuā summe uoluit ⁊ acerbissimos passus est do-
 lores. q. ut ait Ysa. liij. c. Vere dolores nros ipse
 portauit. Ita ⁊ mī eius cū stabat iuxta crucē fm rō-
 nē assentibāt q. filius patet ⁊ geta erat. fm sen-
 sualitatē summe uolebat ut merito dicat. Attēdi-
 te ⁊ videte si est dolor: sicut dolor meus. Mouerat
 utiq. sacras lras. ⁊ spū scō reuelatē optime intelli-
 gebat. Et ex his ⁊ naturalitronē r. ipli poterat des-
 hēdere immēditatē doloris in filio patiēte. qui erat si-
 bi gladius summe afflictionis nec ei filius. Ex pas-
 sionis cau salitate. Ex afflictionis puritate. Ex
 cruciationis cūstārialitate. Cōsiderādo cau-
 sam passionis filij mī uidete si est dolor: sicut do-
 lor meus. Cōsidero enim q. causa huius passio-
 nis est ut redimat gen⁹ humanū ⁊ ut satisfiat deo pro
 pctis humani generis totius. pro pctis dico nō so-
 lū originalib⁹: sed etiā actualibus: moralib⁹ ⁊ ue-
 nialibus: totius humani generis nō solū pro ele-
 ctis sed ⁊ pro reprobis. dicit enim Ysa. liij. c. Dēs
 qñ oues errauimus vnuq. q. in viā suā declinauit
 s. per diuersa pctā cōmissa: ⁊ dñs posuit in eo inig-
 tatē oīum nrm. i. penā peccatoꝝ oīum nostrū. Et
 ipse dñs iesus dixerat. uenit filius hoīs saluare qđ
 perierat. Luc. xix. Sed totū perierat. totū ergo sal-
 uauit quātū in eo fuit. f. sustinēdo penam pro pctis
 oīum. Deus aut sicut oīum ratiō ita ⁊ culpārum ⁊
 penarū eis d. bitarū hēt notitiā ⁊ nil ipunitū sua iu-
 stitia dimittit. Cū ergo pro quolibet mortali debeat
 tū pena infinita. i. infernalis. nec hō cū sit virtutis
 finire pōt per se satisfacere debito infinito ut deo sa-
 tisfieret de tātis offensis. oportet q. xps filius me-
 us qui infinitus est sua diuinitate in humanitate
 assumpta patiēdo se satisfacere pro oībus per pas-
 sionē meriti infiniti. vnde penā sustinebat pro oīb⁹
 pctis nris: ⁊ sic pena eius erit qñ infernalis. Et p-
 pterea psalmista dicit in ei⁹ psona. Repleta est ma-
 lis aīa mea. f. sensitius malis. f. penarū: ⁊ vita mea
 in isēno appropinquat. ppter similes penas: ⁊ hoc
 pro peccatis hoīum: q. que nō rapui. ait idem per
 ps. tūc. f. in passione exolebā. f. cecidit pami pa-
 rētes ⁊ alij succēdēs surti⁹ se subtrahēdo ⁊ suum

Sermo de planctu beate marie virginis

obsequium deo et ego hanc rapinam exolui. meipsum er-
naniunt uermis: et inanit? et non homo usque ad mor-
tem crucis totum me exhibendo. Cum ergo filius me-
us sustineat tales cruciatus ego que sum in se et pa-
ter eius: quod non alius patrem habet in terris optimus
amantissimus. videre si est dolor: sicut dolor meus.
ut et ego dicere ualeam. dolores inferni circumde-
derunt me gemitus mortis ut dolores inferni circun-
dederunt me. Et quod ad augeat dolorem meum est. quod cum
filius meus sustineat tot immensos dolores et tantam
penam que sufficiat pro omnibus satisfacere et omnem de-
bita soluere. tamen plurimum propter suam cecitatem et ingra-
titudinem se priuabit tanto fructu. Cetero ostendit
magnitudo doloris in uirgine ex puritate afflicti-
onis in filij sui passione. puritate autem dico: quod non
habuit mixturam consolationis sicut uinum dicit purum
quod non habet mixturam alterius liquoris. dolor fun-
datus in amore. tamen enim quis uolet de amissione uel
lesione altculus rei quam ipsam diligit. Et quod sum-
me diligebat in se uirgo filium suum dilectione et natu-
rali et gratuita: et quod filius: et quod optimus ut dici pos-
set utriusque una anima unum cor. Ideo bene dictum fuit
a Symeone. tuam ipsius. id est animam tuam. que est quasi anima
eius propter summam adinuicem dilectionem: pransibit
gladius afflictionis. pransibit. id est per totum transibit
absque refrigerio admixtione. Siquidem quanto quis est
delicatus et copiosior habet corporis melius dis-
posita tanto magis affligit et uolere sentit ex alia le-
sione corporis ipsius. Et hinc est quod de eadem persecutio-
ne et omni simili infirmitate magis grauatur et uolet
delicatus quam rusticus: quanto etiam pars corporis que
patitur lesione est magis sensibilis tanto lesio magis
affligit. Tamen uidemus per experientiam quod frigus uel
alia lesio magis affligit in manibus uel pedibus quam
in reliquis partibus corporis: ex eo quod est pars magis sen-
sibilis propter precurritur plurimum ossium: nervorum: et ue-
narum. Tamen autem precipue passio ipsi fuerit in manibus
et pedibus facta propter fixuram eorum cum clauis in
cruce et suspensionem totius corporis in illis. Ideo quan-
do uirgo in se uidit impleri illud psalmi in persona filij
sui dictum. foderunt manus meas et pedes meos: et
dinumerauerunt ossa mea. id est ita uolenter exten-
derunt in cruce ut possent sigillatim ossa ossa dinume-
rari. maxime uoluit filius per passionem ipsa per con-
solationem. in tanta passione nullam habuit ab alio conso-
lationem. Tamen dicebat per prophetam. Qui me consolaretur
non inueni. Non enim consolabatur sicut fieri solet morti
abdicatis a uicibus eos. Non iudei: sed illud debant
ei cum principibus sacerdotum et blasphemabant. Non genti-
les: sed coronam spinarum imponentes capiti percutiebant
eum. Non discipuli qui suggerant ei illud. Non fecisti
notos meos a me. Non marie cum iohanne que fide di-

uinitatis eius amiserat. Non pater eternus consolatus est eum. sed ad liberandum eum de manibus inimicorum: sed pro nobis tradidit illum ait apostolus: scilicet uoluntati eorum permittendo agere quicquid crudelia uoluerunt. Et quod plus est et omni admiratione et compassione dignissimus: quod et ipsa pars intellectiva christi que fruebatur coniunctio deo non est consolata eum: sed dereliquit illam partem sensitivam tantis doloribus immer-
sam. Et propterea ipse in cruce clamauit cum lachrymis et clamore ualido. ut ait apostolus ad hebreos. Deus meus deus meus ut quid dereliquisti me. Mat. xxvij. Clamauerunt iusti: et omnes eradiuit eos. ait pater. Patres ueteris et noui testamenti in tribulationibus suis et cruciatibus dominus eradiuit. et si non semper liberando ab illis penitis: tamen semper consolando mentem eorum ut in uirtute persisteret respectu penitis et diuini dispendii. Ego autem clamabo per diem: non ex audies decedendo deus meus etc. Clamans se derelictum non ex eo quod diuinitas separata esset ab illa humanitate: quod quod semel accepit dei filius nunquam dimisit ait Damascenus. sed se derelictum dicebat: quod pars eius intellectiva: eius gaudium et consolationis quo fruebat in uerbo: nil infuebat aut coicabat sensitue ad consolationem. et hoc non erandebat. quod in nullo sanctorum accidit. Et ideo dictum est quod hec afflictio uel passio fuit pura: scilicet sine admixtione consolationis. Hec autem uerba audiens in se gladius pertransiit animam eius intelligens eum non derelictum per separationem deitatis: sed per subtractionem omnium suffragii: refrigerii: et suauitatis. Attendite ergo et uidete etc. Nam et si precens fui et iuxta crucem steti: hoc totum ad augmentum doloris. Que enim mater que habes filium presentem etiam in tormentis non ualeat uel in aliquo consolari. ipsum amplecti. osculari. potius porrigere sitiendi. Ecce filius meus dilectus ad mortem sitit hoc exprimitur ut resisteretur. nec stillam aque possum prebere. sed sibi offert in mei presentia accrem et sel. vulnera video nec possum alligare. sanguinem effluere nec possum ipsum extergere. caput ex grauamine inclinat. nec ualeo illud brachijs sustinere. a me remotum: unde nec amplecti. Et si audio uerbum ex ore eius ecce filius tuus scilicet iohannes. et hoc utique uerbum dei gladius acutus quod pertransiit animam meam. Reuera inquit beatus Bernardus. Hoc uerbum ecce filius tuus plusquam gladius fuit quod pertransiit animam eius usque ad diuisionem anime et spiritus. Quam commutationem. Iohannes pro iesu tradidit. seruus pro domino. discipulus pro magistro. filius pro patre. pro filio dei. pro uero deo. Quod tuam affectuosissimam animam non pertransiuit. hoc audito quando et nostra lachryma lachryma ferrea pectora scindat sola

hulus recordatio. Ansel. **Q**uia mea qd' singul-
tibus extimabo purissimū pectus tuū ueraciter: euz
audires. Mulier ecce filius tuus. **U**n' pgrue dicere
poterat illud: **H**ic. **A**maritudine repleti me zc.
Quāti ad tertiu. s. de circūstātijs ipsius passio-
nis pōt ppendi imenitas doloris vginis matris
que stabat iuxta crucē. **M**orandū q' septe sunt cir-
cūstātie circa ipsaz passionē xpi. **E**r patētis di-
gnitate. **E**r iserētis pueritate. **E**r tpijs solēni-
tate. **E**r loci uilitate. **E**r afflictionis vniuersali-
tate. **E**r cōsustinetis societate. **E**r fruct' pau-
citate. **Q**uāti ad pmi manifestū est q' quāto di-
gnio: est psona que offēdit: tāto maior est offēsa:
z per psequēs sustinēti z oi attinēti ei z si diligit eū
occasio est maioris doloris. dñs iesus deus erat z
hō. vñ dignior psona eē nō poterat. z q'uis diui-
nitas sua pati nō possit nec aliqs eā attingeret ad
offendēdū: tñ q' hūanitas illa erat organū quod-
dā z uestimētū qñ diuinitatis. **U**n' apls ait. z habi-
tū suū ē ut hō. **P**hil. ij. **I**dō ois iniuria facta illi
hūanitati z corp' pōt dici facta deo sicut qui fran-
geret uel spueret in uestē qua īdutus est impator
nō diceret facē iniuriā uesti: sed iperatori: q' ea in-
dutus est. **I**nquāti etiā hō erat de pgenie regali
z sacerdotali genit' rex z sacerdos sumus innocen-
tissimus sapiētissim' ex miraculis sacētate z do-
ctrina famosissimus. **C**ū igit ei fuerit illate tor cō-
tumelie irrisiones maledictiōes īfamatōes z af-
flictioes cōp'i īde magnus sibi erugebat dolor z
mī ei q' stabat iuxta crucē oīa illa audīs z vidēs
dicē poterat illud **J**ob. **M**s mēi pforat dolorib'
oīa sūt potēte aīe qbus pssit robur ei'. **M**s aut
dicē in singulari: q' potētia scētina. **M**a ut ait bea-
tus Bern'. **C**apriūoz libertas capif. gl'ia angeloz
illudif. deus oīoz flagellat. candor lucis eterne z
speculū sine macula cōspuif. **E**t cū vita oīuz oeci-
dā qd restat nob miseris agēduz nīsi ut eamus z
nos: z moriamur cū eo per cōpassionē ei' z ad ma-
trē eius. **D**olebat siqde de iniurijs tāti filii tā sācti
tā innocētis: sed nō minus de offēsa dei. **E**t sō at-
tēdite z videte zc. **S**ed dicē posset qd ait Bern'. **I**n
psona xpi patētis cū sit tātus dolor quod pario: tñ
plus crucio: cū te īgratū exploz. s. de tāto benefi-
cio. **Q**uēdis scdo magnitudo doloris in vginē
ex circūstātia iserētis istā passionē filio. **Q**uāto enī
plures pcurrūt z diuersoz statūz z magistratūz
z amīcū z ualde bñficiatū ad iserēdu īnuriā z mor-
tes ualde ignominiofas alicui tāto maior dolor z af-
fliccio sequit in passio. z in quolibet attinēte z amī-
co eius. **S**ed ad iserēdā passionē taz amarā z ob-
probriosa xpo pcurrerūt de oī genē z statu. at etiā
qui prius erant discipuli z etiā sūme bñficiatī. **E**t

ideo vgo mī eius dilectissima sūme voluit stans
iuxta crucē. **A**stiterūt reges terre. ait psalm' scōs.
z pncipes puenērūt in vñ ad aduersus rēz z aduer-
sus xpm eius. s. ad mortē ei inferēdā. **R**eges qdē
astiterūt. s. herodes rex galilee qui spreuit illū euz
exercitū suo īdūtū ueste alba z ut satūū remisit il-
lū ad pilatū ut iudicaret eū. **R**ex romāz monar-
cha. s. tyberius impator: z si nō in psona tñ per su-
ū locūtenētē pilatū. s. p'sidē iudee qui dedit sūaz
mortis ptra eū ad tumultū ppli clamāns. s. cruci-
fige crucifige eū. pncipes quoq' sacerdotū m oēs
isti astiterūt. s. ante alios oēs z gētilēs z ppl' os iu-
deoz z pncipales. **M**a pncipes sacerdotū col-
ligētes cōciliūz ppter hoc z pncipales eoz sūmo
sacerdoti cāpypha cōsultēte z decernēte: q' expediret
uob ut vnus moriat' pro ppol'. eride q'sterit oppor-
tunitate caplēdi. **Q**uē cū cepisset nocte. p'ditionē
faciēte iuda discipulo suo. iterū sūmo mane cōue-
nerūt ad īngredū saluz testimoniū ptra eū. z euz
nō iuenire possent testimonia pueniētia multa. sal-
sū dicētibz ad īterrogationē z ad adiurationem.
cāpyphē sūmī sacerdotis eū diceret se eē xpm filiūz
dei bñdicti ad exp'ssionē tāte vritatis z tātis mira-
culis suis approbate docērine sue iudicauerūt eū
reū mortis. z post spūta: alapas: z cōtumelias ut
malefactorē pilato p'sentauerūt occidēdū. **E**t euz
in ipsa passione serus semineus affuit: z vilissima
ancilla hostiaria que z si nō potuit adire iesūz. p'p'
multitudinē alioz eū irrīdētū z affligētū osēdēte
discipulū q'res ut caperet tanq' discipulū xpi. sed
q' hoc incōsulte negauit euasit capturā. **M**ilitēs
aut pilatū qui gētilēs erāt post sūam latā a pilato
postq' illuserūt satis: īdūtū ueste coccinea ad cru-
cis patibulū dederunt. **E**t sic oēs puenērūt in
vñ aduersus xpm. **Q**uāti aut fuerūt beneficiatī
ab eo nō posset etiā plūz sūmone z tpe explicari:
aliquid tñ uel breuiter p'stringā vtrēs vbijs prophete
Michee vi. in psona xpi ad ppl'm illū scelestū z in-
gratissimū. **P**opule meus qd feci tibi in quo zc.
hoc boni tibi feci p'ies tuos **J**acob euz filiis suis
in egypto per **J**oseph enutriui famis tpe ne peri-
res. **E**t post tpa multiplicatos supra numerūz de-
dura fuit egyptoz te eduxi. **Z**i flagellis qbus
egyptū totā p'culsi te liberū feci. **M**orerūz tibi
aperui ut per eū sicco uestigio trāsires. **P**harao
nē aut cū exercitibus suis ibi submersi. **M**āna de
celo p'stito per. xl. ānos te p'au. **I**quam tibi depe-
tra fluit: infargētes ptra te hostes p'stiant. **S**ecū
regē amorēoz z og g'gātes regē basan. **T**erras
fluentē lac z mel patrib' tuis a me p'missas exter-
minatis. **E**t. in de regibus z plurimis nationibus
tibi largitus sum. **E**t prius in mōre syna legē fer-

Sermo de planctu beate marie virginis

uadā tibi tradidi. A capritate diutina. s. per. lrr. annos ppter scelera tua in babilonia portata te liberās ad ppia sub eisdā: neemia 2 sorobabel reduri. De graui oppssione antiochi regis per iudā machabeū cū fratrib' te excussi. Ecce qd feci tibi. Rūde ergo mihi. si tāta bñficiā a me tibi collata hāc talē retributionē meruerint ut me crucifigeres. In quo molestus fui: respōde mihi. Ego er genē tuō carnē sumēs regale solū celi dimissi: ut tibi frater essem. Ego per ciuitates tuas castra 2 vicos effecurri: in tui utilitatē laborās. Ego semp in tēplo docui quē te saluū facē posset. Ego eccos tuos illuminaui: leprosos mūdauī: claudos erēci obfessos a demonib' liberaui: surdis auditū restitui: mutis loqūā: infirmis varijs sanitatē: mortuis vitā. Nūquid in his molestus fui: pcepta declarauī: errores cōfutaui: vitia rephēdi: pñlia pfectiōis adieci. Sed q' vitas odiū parit apōd isipiens que gignē debet dilectiones. Jō in his tibi molestus fui: nolēti vitatē audire. Quid ultra tibi facē potui 2 nō feci. heccine reddis dño popule stulte 2 isipiens. Cōsiderās vgo mater bñficiā facta a filio suo pplo illi: tūc ab eo tāta puerfitate: tanta crudelitate cruci affigi: ualde dolebat ut dicē posset illud ps. lrr. Defecit in dolore vita mea. Atredite ergo 2 videte: si est dolor sicut dolor me'. ¶ Et tē portis solēntia etiā ampliat' est dolor in vgie matre. Erat enī solēntas pasche pñs asīmoz: q' erat pñcipua sup oēs alias in qua tenebant ex lege oēs iudei de qbuscūq' ciuitatib' 2 locis uenire ad tēplū in hierosolymis sicut ad sacrificiū offerēdū: nī si legitimū pñt ip. dimittū. Et q' per varias caprituitates eoz erāt satis dispsti per orbē 2 in italia 2 in asia 2 affrica: ut patet Actuz. ij. De oi pene natiōe puenērāt hierusalē ad illud festū. Quanto aut q's dñaf ad mortē ppter maleficiū: pcurrēte maiori cōcurfu ppli: tāto maior ei isurgit pena cōfufionis 2 erubescētie. Cōsiderat enī q' qlibet videns narrat alijs: 2 si pegrinus est reuersus in patriā suā refert de diuulgat ciuitati suē de illo malefactore 2 ignominiosa punitiōe: 2 sic ubiq' infamis abhominat'. De graui aut crimine calūnioso accusarūt de blasphemia dei grauiſſima apud iudeos: q' dei filiū se dixerat. De crimine lese maiestatis maxime apud leges gētiliū. Tū in titulo super crucē scribi fecit ipse pilatus. Iesus nazaren' rex iudeoz. q. d. hec est causa passionis nazaren' q' usurpauit sibi regnū iudeoz faciēdo se regē: 2 pphibēdo tributa dari cesari: 2 per hoc q'si rebellare faciēte pplm Tyberio īperatori: 2 ut oēs posset legere ex quo de oi gēte ibi erāt. s. iudeoz: grecorū: 2 latīnoz: scribi fecit literis grecis 2 hebraicis: 2

latinis. Cōsiderās igit vgo mater que stabat iuxta crucē: tantā pfusione tāz publicādam per oibem filiū sui defamatiōē nō poterat nō ualde dolere: sed 2 de offēsa dei in tāte solēntatis tpe in quo magis debebāt eū uenerari pro beneficijs collatis illi populo. Erat enī festū illud institutū in recognitionē liberationis illius populi de seruitute egypti per sanguinē agni. Tū ergo debebāt sacerdotes tēplū dei ornare: uasa dñi mūdare: sacrificia pparare oibus dimissis ad hoc totū studiū ponit: ut agnus immaculatus qui tollit peccata mūdi occidatur: nō ut sanguine eius sulo mūdus redimatur: sed ne terrena amittamus ne ueniāt romani 2 tollant locū nrm 2 gentē: ne correctorē vitorū nostrorū habeamus: ne euz magis honoratū q' nos a populo videamus. Quod autē dicūt. Non in dte festo hoc agamus: nō ob reuerentiā festi cōueniāt hoc facē ne deus offēdat: sed ne tumultus populi cōgregati fieret 2 de manibus eoz auferat. Et iō dicē poterat vgo mater illud Thien. j. Posuit me dñs desolatā tota die merore confectā. 2 infra Audite obsecro vnuerſi populi 2 videte dolorem meū. s. si est similis. ¶ Quarto ostēditur ex loci uilitate augmētatio doloris eius: q' in loco uilissimo crucifixus est. Nā ut narrat euangeliste duxerunt eū in golgatha quod est caluarie locus: 2 ibi eum crucifixerūt. Qui locus ideo dī caluarie: quia ibi erāt ossa mortuoz 2 caluarie 2 alia cadauera: 2 ibi occidebant uilissimi hoīes 2 magni malefactores. Ibi stabat iuxta crucē mater eius: 2 uidens locuz tam uilem: ac filiū eius regē regum 2 dñm dñanum factum obprobriū hoīum 2 abiectio plebis dicere poterat illō Thien. j. Idcirco ego plorās 2 oculus meus deducens lachrymas: q' longe factus est a me consolator. Sed iste locus fuit ultimus terminus passionis cōsiderans 2 alia loca in quibus passus est 2 q's uita. Et primus quides fuit in hortō: uel prope hortus in quo fecit orationes ne biberet calicem passionis: fm instinctum sensualitatis: non fm determinationē rationis. In hortō deliciarum. s. paradisi fuit furtum pertratatum a pmo adā de fructu arboris interdite: 2 prope hortus fuit pñcipiū 2 finis passionis: quia a secūdo adam xpīsto solum est furtum in arbore crucis. vnde in Canticis dicē. Sub arbore mala suscitauit te: mortuum in peccatis. Ibi corrupta est genitrix tua eua scilicet per fructū decepta. Ad illū locuz accedens prope hortū multatudo magna euz sustibus: gladijs: 2 laternis: ut ad latronem magnus capiendum duce eorum iuda proditore: cum appropinquasset ei. ostendit dominus iesus 2 potentiam suam 2 beniuolentiam.

Potentia qđe: qđ eo dicēte: ego sum quē q̄ris: su-
bito oēs ceciderūt in terrā retrō: sū: amissis corpo-
ris viribus ut pateret oibus: qđ nō coactus patie-
bas. Veni uolēti: qđ: si tāta crudelitate ad capien-
dū uenerāt abscissam auriculā malecho a Petro:
qđ p̄mus iniecerat manū in magistrū ei restituit.
Eo autē capto: ex discipulis eius fugiētibus: vnus
forte Joānes: ut pie credi pōt. 7 si euāgelis nō po-
nat: uenit in bethanīa: ubi mater iesu erat cū alijs
marijs nūcīas cū lachrymis capturā filij: quo au-
dito p̄trāsiuit doloris gladius aīaz eius nocē du-
cētis insomnē 7 lachrymis plenā. Et qđ orare ap-
tius poterat qđ illō. Erandīat tē dñs in die tribu-
lationis: p̄egat te nomē dēi iacob. Aditāt tibi au-
riliū de scđo 7c. Ligatus autē iesus ut a uiculis pec-
catoꝝ solueremur de loco illo ductus fuit ad an-
nā p̄mū socerū caphē ubi a ministro eius cru-
deliter alapatus est. Inde qđ ad attritū caphē p̄m
eip̄is sacerdotū ductus est 7 tota nocte afflictus.
Fm illō p̄s. liij. Castigatio mea in matutinis. Ada-
ne autē facto mīse eius ciuitatē intrāte: plurimis de
uotis mulieribus associata lachrymis plena oēs
inclinabat ad fletū mulieres occurrētes. Ad dēsq̄
filiū s̄az afflictū sp̄itus: manibus ligatū duci ad pi-
latū: gladius p̄trāsiuit aīam eius. ip̄m qđ sequens
nec loq̄ ualēs ipedita a militib⁹ puenit ad plateā
domus pilati: ubi iudiciū de eo exercebat: flagella-
ri filiū plurimis 7 durissimis ictibus audiēs: nec
flagellis satiatos adhuc clamare: crucifige cruci-
fige eū 7 nō h̄nc sed barrabā nob̄ dimitte. Quot
de pudicissimis oculis lachrymarū fōtes eri-
bant: certe gladius p̄trāsiuit aīam eius. Demus
sua inq̄ssime data. cū duceret ad locū caluarie:
seq̄bat eū multitudo mulierū plāgentiū 7 lamen-
tatiū de morte eius: q̄rūz p̄ma ip̄a erat. Ad dēsq̄
filiū cū corona spinea quā capiti infirerāt milites
pilati: facieq̄ illā speciosāz p̄e filiis hoīuz sangui-
ne de p̄ncuris sp̄inarū fluēte cruetatā: sp̄itus: sp̄i-
tis occupat. Crucē sibi ip̄ositas in humeris pre-
latus dine ferre nō ualētē dicē poterat: qđ det mī
bi pro te mori fili mi. Sili mi: lumē nō solū oculoꝝ
meoꝝ: sed gl̄ia oīuz populōꝝ. Ad eos autē qui
euz seq̄bant: 7 illas p̄uersus: recōp̄ens affectū 7
solatus est dicēs. Fīlle hierl̄m nolite flere super
me: p̄nuncias eis futurū creidit ut sibi p̄uideat:
fides. Sed sup̄ uos oēs flere 7 sup̄ filios ufos 7c.
Demū in illo uilissimo loco caluarie crucifixerūt
eū. An̄ stans ibi iuxta crucē dicē poterat. Altrēdī
tē 7 uidere si est dolor: filis sic dolor meus. Qui
to ex afflictionis generalitate ostēdit magnitudo
afflictionis in xpo patiēte 7 matre cōpatiente. Ad
litterā uerificatū est in eo illud Ezechielis p̄mo.

Alp̄ata pedis usq̄ ad uerticē nō est in eo sanctas
7 a uertice inchoādo caput illud sanctissimū ga-
zophiliatū sapiētie dei p̄ncūris acutissimis coro-
ne spīnce penetrantibus usq̄ ad os p̄foratū fuit.
Egredimini filie syon s̄ie fideles ab alijs mundi
cogitatioib⁹ 7 uidete meditādo regē salomōez
sapiētissimū: qui dedit sapiētiā salomōi: in oyade
mater sp̄neo in quo coronauit eū mater sua syna-
goga iudeoꝝ: ex qua fm carne natus est. Oculi
piissimi a qbus intuitus petrus cognoscēs p̄ctū
suū fleuit amare: in uersis uelati sunt. facies eius
plena gratiarū deturpata est sp̄itus 7 sanguine ut
leprosus uiderē. Ysa. liiij. Nos uidimus eū qđ le-
prosus. An̄ nec reputauimus euz. Bene eius cā-
dide 7 rubicūde alapis p̄cisse sūt. Ecce uedi cor-
pus meū p̄cutientibus. ait ipse per Ysa. l. c. Et ge-
nas meas uellētibus: aures ille que melos audire
angeloz replere sunt blasphemijs: detractioib⁹:
p̄umelijs: irrisioib⁹ pp̄loꝝ. Propheta inq̄t in
eius p̄sona: factus in uersis oī p̄plo meo cāticuz
eoz tota die. Et iterū oēs maledicūt mibi. Mares
beatissime eius ad cuius odorē reuolūscit mortuū
ut balsami aromatizantis fatigant fetoribus ca-
dauērū caluarie loci. Capilli eius capitis 7 herbe
delicatissimi violētia tracti aut euulsi sunt. Os ei⁹
qđ tā sanā: tam lapidissimā: tā uilissimā 7 uerissi-
mā doctrinā: p̄ulerat: p̄cussū est: 7 tanq̄ uis ad
occisionē ductus nō aperuit os suū ad excusandū
uel cōminādūz uel maledicēdū: sed b̄ndicēdū 7
orādūz pro inimicis. Collū eius suauissimū cola-
phis attritū est. Danus eius potētissime ex q̄rūz
p̄actu infirmi plurimi sanati sūt 7 leprosi mūda-
ti: clauis durissimis cruci affixe sūt. Pedes eius
quoz terra scabellū est: quoz discurretes per ciui-
tates: villas: 7 castra: tñ laborauerūt pro hoīum
salute in cruce extēsi sunt. fm illud p̄s. xij. Fode-
rūt manus meas 7 pedes meos diuincerauerūt
oīa ossa 7c. Totū corpus illud dulcissimū qđ in ei-
bus illū saluiferū nob̄ reliq̄: flagellis multis 7 vi-
ris cesum: dilaceratū 7 sanguine cruetatū. fm il-
lud p̄s. Fui flagellatus tota die. Illa illa p̄racta
sunt: remāserat sola lingua 7 cor integrū. Sed ne 7
illa sine sua lesione manerēt. Lingua eius aceto 7
felle in siti mortis amaricata est ut implerē illō. De-
derunt in escā meā sel: 7 in siti mea potauerūt me
aceto. p̄s. Demū eo mortuo nō satiatos de cruce
tibus uiuentis 7 morte eius sp̄itu tradito latus
eius lācea ap̄tū est. An̄ extērit sanguis 7 aq̄ medi-
cine n̄se aīaruz. Sed 7 in rebus sibi adherētibus
s. uelutibus iniuriati sunt. Mā riuiserūt sibi uelut
ta mea: ait ipse p̄s. Et sup̄ uenē meā: illaz. s. incon-
suetū quā fecerat ei mater sua: miserūt forte. Lc.

Sermo de planctu beate marie virginis

uerfantes quocq; cū eo difcípulos cū derelinquere
cōpulerūt: capere cupiētes adolefcēte qui cū feq̃-
bat ſyndone ſup nudū indutū niſi fuſiſſet. Sta-
bat ergo iuxta crucē mater eius ⁊ hec vidēs ⁊ ſeri-
pta ⁊ p̃nūciata recolēs dicē poterat illud ⁊ h̃cēn.
ij. Oculi mei aſſictus eſt: nec tacuit: eo q; non
eēt reges dōcē aſpiceret ⁊ videret dñs de celis. i.
nō tacuit a ſpectu: eo q; nō eſſet reges alieni mēbro
filij mei donec aſpiceret dñs. ſ. reſuſcitādo ipſm a
mortuis. Atcēdite igiꝝ ⁊ videte o uos oēs ſi eſt do-
lor ſicut dolor meus. ¶ Sermo nō modica cauſa
doloris ſicut fuit in xpo patiēte: ita in matre cōpa-
tiente. hoc. ſ. q; cū latronibus crucifixus eſt. Sic
cū pati iuſtū ⁊ innocētē cū alijs ſctis ⁊ p̃bis viris
⁊ iuſte p̃dēnari ad mortē eſt aliqđ reſrigeriū: ita
ecōtra p̃dēnari cū ſcleratis eſt augmētū pene cū
ex hoc vidētis in dicēt illū ſclerē. Un ⁊ pro ſpecia-
li iniuria ⁊ crudelitate erga euz p̃dixit Yſa. liij. c.
Et cū ſcleratis deputatus eſt. ſ. ad mortē: qđ vi-
dens vgo mater in filio ipleri: cū in medio latro-
nū crucifixus eſt: valde voluit. Hec etiā xps hor-
rens ſm ſenſitiuā orabat per p̃s. dicēs. Ne per-
das cū impijs deus aīam meā. ſ. vitā. Un ⁊ ſub-
dit qđ declarās ſe: neq; cū viris ſanguinū vitā me-
am. Et ſigđē crux illo tpe ſupplicij latronū. ⁊
nunc ppter chriſtū in ea crēſcū cū ſūma uenera-
tione tranſeat ad frontes impatorū ⁊ oīum xp̃iano-
rū. Erat mors marime infamie ⁊ acerbiffime pe-
ne. Un in lege dictū eſt. Maledictus oīs qui pen-
dit in ligno maledictione. ſ. infamie. Ad inrelligē-
tes ipſi maligni iudei: ut refert qđā ſapiens hoc p̃-
nūciādo dixerūt nō recte: ſed puerſe cogitantes
morte t̃npiſſima p̃dēnemus. Hoc genus mortis
ideo xps elegit potius qđ aliā mortē: ut doceret ⁊
p̃fortaret quēlibet ppter nullū genus mortis quā
tūcunq; ignominioſus: quātūcunq; aſperū deus
ſeu mādātū eius quodcunq; deſerēdū: ut notat bea-
tus Thomas poſt Auguſtinū in tertia pte euz ⁊
ipſe rex regū ⁊ dñs dñantius mortē ſuſtinuit ima-
turā: q; in flore iuuetutis violentā: q; ab alijs ⁊ be-
neficiatis: ⁊ acerbiffimā: q; crucis viliffimā: q; in
medio latronū. Humiliauit inq; ap̃s ſemetipſm.
Phil. ij. uſq; ad ſcarnationē inq; gloſa. Uſq; ad
humane mortalitatis p̃ticipationē: uſq; ad diabo-
li tērationē: uſq; ad ppli deriſionē: uſq; ad ſputa:
vincula: flagella: alapas: ⁊ ſi hoc parū aliqđ de ge-
nere mortis addēdū eſt nō cuiuſcūq; ſed crucis
que ceteris ignominioſior eſt. Et quāto ait Bern.
Adinorē ſe fecit humilitate tāto ſe oſēdit maiore
bonitate. Et quāto vilior tāto inde carior. Idē ſu-
per Cant. O humilē ⁊ ſublimē: o altiffimū ⁊ no-
uiſſimū: o obprobriū hōium ⁊ glia angelorū. Ne-

mo ſublimior: nemo deſpectior: eſto vilis quātūm
cunq; nunq; xpo vilior: cris. Ipſe ſigđē rex regū
⁊ dñs dñantū fuit viliffimo p̃cio uenalis expōſi-
t⁹: a viliffimo pplō: viliffima paſſus: viliffimo lo-
co crucifixus: crucis ſupplicio tradit⁹: iter latro-
nes poſitus: cū inq̃ſſimis ⁊ viliffimis hōibus de-
putatus: mō viliffimo tractatus. Et enī tanq; ma-
lſector bonus ⁊ ſis capī: tanq; furioſus manuſ-
tus vinculis aſtringit. Tanq; peſtifer ſaluator ac-
cuſat: tanq; fatuus dei ſapiēcia irridet: tanq; ho-
micida vita hōium morti dānat: tanq; leproſus ⁊
imundus mūdator: criminū extra menſa eicitur:
tanq; latro crucifigit: tanq; flagitioſiſſimus p̃ſu-
tādus ab oībus ⁊ intūedus nudat: ⁊ tanq; omīs
vilis ⁊ viliffimus ſūmus deus conſpuit abiciit ⁊ vil-
ſculcat. Hec ille. Et tñ inter tātas iniurias ⁊ vil-
ſificationes pro crucifixoribus ſuis deſcat: latroni
⁊ ſi ppter ſclera ſua crucifixo ad p̃niam cōuerſo
nō ſoluz uenit ſed paradīſus pollicet dicēns. Ho-
die mecū eris in paradīſo. Stabat iuxta crucē m̃ſ-
ieſu hec meditans ⁊ doloribus qđ deſcēta ait ad
crucē ut pie credi pōt flecte ramos arbor alta ten-
ſa lara viſcera ⁊c. Ad filiū autē mihi nō loq̃ris: pro
tuitis intercedis: latronē p̃ſolatis. Ad quā ille.
Ecce filius tuus: er quo ad patre per mortē uado
loco mei iōānes dimitto. Sed iſta cōmūratio ad
auget dolorē cū filius hōis mihi deſt pro filio vgi-
nis imo ⁊ dei. Atcēdite ergo ⁊ videte ⁊c. ¶ Sepri-
mo oſēdēt magnitudō doloris ſicut in xpo patiē-
te: ita ⁊ in matre cōpatiēte rōne paucitatis fruct⁹
ſeu utilitatis ipſius paſſionis ex pte miſerie ⁊ per-
uerſitatis ⁊ ingrattitudinis hōium. Itā cū copio-
ſa fuerit apud deū redēptio adeo q; p̃ciū ſanguinis
eius nēdū oēs hōies erat ſufficiēs ad redimēdū
ſed ⁊ mille mūdōs ſi fuiſſent: ⁊ tñ pauci ſūt qui ſe
faciāt p̃ticipes fructus ipſius paſſionis ppter de-
ſidiā ⁊ ingrattudinē hōiū. Sicut autē ex magno
lucro qđ qs videt ſe p̃ſequi ex ſuo labore multū
gaudet ⁊ p̃ſolat: ita ecōtra cū maximo labore quē
qs tolerat videt p̃leg modicū fructū ul' nullū mul-
tū p̃ſiſtat ⁊ doler. Et lamabat ieſus in cruce ſitio.
Et l3 ad litterā ppter intēſus dolorē ſitiret compa-
litter: maior tñ erat ſitis ſpūalis deſiderij ſaluatio-
nis humani generis. Et cū videret ipſe ⁊ m̃ſ eius
pene nullū fructū tūc ſeq: ſed potius ruinā p̃para-
ri iudeorū ppter p̃ſidiā ſuā: caſum p̃ſiſſe ap̃loꝝ
⁊ in futurū multos perituros chriſtianoꝝ dicere
poterat cū dolore illō Michē. vii. Ne mihi q; ſa-
ctus ſus ſicut qui colligit racēmū in autūno. nā
tūc vindēmiata vinca nō reperi ſiſt aliq̃uis racē-
mus: ita ⁊ tpe paſſionis totā pene vinēā humani
generis vindēmiauerat diabolus ut ſibi ſubdicat:

remāsit aliq̃ paruus racemus ut latro puerfus:
cēturio fidē xp̃i p̃fessus: et aliq̃ alius quē xp̃s col
legit. Multū ergo dolet xp̃s et mater eius de tāta
īgratitudie. An clamat per beatū Ber. Ad te cla
mo qui pro te morior: te exhortor: qui in cruce pa
tior: vide clauos quō p̃fodior: vide latus quo ape
rior: et cū sit tantus dolor intus et exterior: plus tū
cruciat q̃ te īgratū exerior. hec ille. Et per bñf
Aug. Q̃ effēs inimicus patri meo recōciliāui te
per me: et cū lōge effēs ueni ut redimerē te: et inter
mōtes et siluas cū errares q̃siui te: inter lapides et
ligna inueni te: et ne lupoz ferarūq̃ rapido ore la
niarēris collecti te: laboraui: sudāui: caput meum
spinis opposui: latus meū p̃forari permisi: tot in
lurijs lacessitus suus ut p̃iungerē mihi te: et tu diui
deris a me: tāta. s. est īgratitudo tua. Et M̃sē. vi.
ēdquerēs dñs ait. Misericordia ūsa quasi nubes
matutina et q̃si ros mane p̃transiens. Misericordia
ūsa. i. quā uobis feci in redimēdo q̃si nebula ma
tutina que. s. cito p̃trāsijt: ita illud a memoria ūsa
et q̃si ros qui adueniente sole cito desiccāf: ita ad
ueniente calore tentationum et tribulationum su
bito perijt a uobis memoria passionis et gratia p
eam recepta. Sed aia deuota dicit illud Th̃ren.
Memoria memor ero et tabescet in me anima mea
et compassione.

De tertio principali

Sum dē
su. Mater imaculata. Mater intacta. Mater uni
geniti dicta. Mater dei et plasmatoris oīum. eius
qui in celis est sine matre: in terris sine patre. ma
ter vnici filij iesu. et ideo plus amās et plus dolēs.
Mater sola genitrix totius iesu. et ideo plus amās
q̃ si patrem habuissēt: q̃ plus sua res. et ideo plus
dolens. vnde Hieremie. xxxi. c. ait. Femina circū
dabit virū. Solet homo circundare quod suū est
ppriū non qd̃ alienū. In alijs filijs substantia filij
nō est tota propria matris: sed et patris. et ideo nul
la mater circundat filium ut virgo maria. Om
nis alia figura pluribus lineis formatur. circula
ris vō figura vna linea clauditur. sic beata virgo
maria sola clausit intra viscera sua christum. Alij
filij duabus lineis figurātur. s. patre et matre qd̃
circūdatur ex nulla pte est apertū. sed vndiq̃ clau
sum. sic beata vgo maria ante partū in p̃tu et post
partū. et ideo circundabit virū. s. iesū totū p̃fectū.
Sed dolores partus quos euasit aperiendo sibi
reseruati fuerūt in passione filij ut dicit Ioannes
Damascenus. Nec ulla vnq̃ pariendo experta est
tantum dolorem sicut ipsa iuxta crucem in com
patiēdo. Et ipsa autē maternitate. i. generatione
iesu facti sumus fratres iesu propter quod nō con

funditur hoīes uocare fratres ut ait ap̃ls ad he
breos dicens per psalmistā. Marrabo nomen tuū
fratribus meis. Et ideo sicut debemus compati
fratri nro iesu xpo in tanta eius passione pro nob:
ita et matri nōstre de morte fratris nōstri et filij sui
vnde ut dicit beatus Aug. Cū annuatim xp̃i pas
sio ab ecclesia recolitur: ita debet nos mouere ad
cōpassionem sicut nunc videmus impleri. Sic et
matri nōstre cōpati que stabat iuxta crucē. Ip̃s
autē uespere depositū sacratissimū corpus per M̃
chodemus et Joseph suscipiens in gremio mater
quot lachrymarū flumina: q̃ amarissimos singui
tus: q̃ alta suspiria: que uerba mestitie plena et ea
p̃cesserint quis possēt exprimere cū singula mem
bra p̃quireret tā dire cruciata. tam turpiter dela
sa oscularetur et lachrymis irrigaret sociata maria
Magdalena: et alijs marijs et deuotis mulierib⁹.
Cū autē sero factū esset deuoti hoīes p̃le et deuote
corpus illud de brachijs accipientes posuerūt in
monumēto mente p̃sepulta cū eo. Reminiscens
ergo beati sanguinis. ait dñs Latin⁹ ordinis p̃di
catorū cardinalis. quē p̃fudit amator hoīs p̃fū
de lachrymas. Nō est locus īgratitudinis ubi tor
rens tāte dulcedinis attingit alas. Iesu bone cur
tāta pateris cū peccati nihil cōmiseris flos inno
cētie. Ego latro tu cruce moreris. ego reus tu pe
na plecteris nre neq̃tie. An te fecit sic amor: ebriū
ut nec crucē putes obprobriū amoris gratia. sed
ue mihi misero si nō recognouero. ue mihi miso
si nō recōpensauero dignis operibus regnū queri
tis non intrabitis sine crucis clauis. portūz p̃ctis
nō uenietis sine crucis clauis. Sola enī digna fuit
ferre seculi p̃lectū atq̃ portū p̃parare nauta mun
do naufrago vite eterne quā ip̃s concedat qui est
benedictus in seculorum secula Amen.

Finit sermo de planctu beate virginis:

UB WIEN

+AM411101307

G. RAUTTER

1873

